

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1AC328	ImageGroup:	I2PD18824
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ངས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་རིམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བའི་འད་ཟེར། nges don phyag rgya chen po'i sgom rim gsal bar byed pa'i legs bshad zla ba'i 'od zer/
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	
Publisher:	skyo brag bshad g+wa legs bshad gling / thos pa dga' rtsom sgrig khang /
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, Southwest University of Nationalities, Chengdu, China.

ངེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བར་མཛོད།

༡། ངེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་རིམ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་བླ་བའི་འོད་ཟེར་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དྲགས་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད།

སྒྲོ་བྲག་བཤད་བྲུ་ལེགས་བཤད་ཆོས་གླིང་།
ཐོས་པ་དགའ་ཚུལ་སྒྲིག་ཁང་།

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

དེས་དོན་མིང་པོ་འཛིན་པའི་དཔེ་བཞུགས་ཀྱི་མེད་བརྒྱུད།

གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་པོ་འཛིན་ན། །སྤྱུང་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་ལྷན་སྦྲེལ་གྱིས་བྱིན་
 བརྒྱུད་པའི། །སྤྱུང་བརྒྱུད་པའི་མེད་པའི་གསེང་ལམ་མཆོག་ །དེས་དོན་སྤྱུང་བརྒྱུད་ཆེ་ལ་
 འཇུག་ལྷན་ཅིག །སྤྱུང་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་ལྷན་པའི་ཆད་ཅིང་། །གནས་ལུགས་གཞུག་
 མའི་རྣམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཆེ་གཅིག་སྤྱུང་ལ་གཞོལ་བའི་རྣམ་ཐར་ཅན། །བཀའ་
 བརྒྱུད་ལྷན་མས་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་ཅིག །ཅེས་མཉམ་མེད་སྤྱུང་པོ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པའི་ཏུ་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་སྤྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་པའི་རྣམ་པའི་སྤྱུང་བརྒྱུད་ས་
 པ་ལྷན་འགྲོ་མཁོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཉམས་བཞེས་སྤྱུང་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནི་མདོ་རྒྱུད་མན་
 དག་ཀྱི་མིང་པོ་མཐར་ཕྱག་པའི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་བསམ་སྤྲེལ་སྤྱི་ཡོད་
 འདོགས་བཅད་ནས་སྤྱུང་བའི་བྱིན་ལྷན་སྤྱུང་བརྒྱུད་པའི་ཆད་ཅིང་ཅར་ཏུ་འཕོ་བར་
 བྱུང་བའི་གསེང་ལམ། །སྤྱུང་བརྒྱུད་པའི་དོན་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཁོན་ཡིན་པའི་བཀའ་སྤྱུང་
 ཉག་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ཡོང། རྣམས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱུང་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ནི། མདོ་ལུགས། རྣམས་ལུགས།
 མདོ་ལུགས་བྱུང་འབྱེལ། མིང་པོ་ལུགས་བཅས་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་པའི་པས། དེར་བཞེན་
 འགོས་ལོ་རྒྱུ་བ་གཞོན་ཏུ་དཔལ་གྱིས་དེབ་ཐེར་རྒྱན་པོ་ལས། དཔལ་རྣམས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་
 ཅེས་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཆོག་གི་བརྒྱུད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། དོན་ཡང་
 ལུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེ་མ་མེད་པའི་རྣམས་པའི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་གང་ལས་སྤྱུང་བརྒྱུད་
 པའི་རྣམས་པ་ཆོབ་པ་དེ་ལ། རྒྱུ་པའི་སྤྱུང་བའི་ལམ་རྣམས་པར་འདོགས་སྤྱུང་བརྒྱུད་ཆེན་པོའི་
 རྣམས་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་པའི་དང་མི་ལ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ། རྒྱན་ཏུ་གསུམ་མོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྒྱུ་པའི་སྤྱུང་བརྒྱུད་ཆེན་པོའི་རྣམས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པས་རྒྱལ་པའི་རིམ་
 པར་ཡང་བཞེད་དོ། རྣམས་པོ་རིན་པོ་ཆེས་ནི། ལས་དང་པོ་པ་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པ་དག་
 ལ་ཡང་སྤྱུང་བརྒྱུད་ཆེན་པོའི་རྣམས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ནི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པའི་ལུགས་ཏེ།
 དེ་བས་ན་རྒྱུ་པོ་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྱུང་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ནི། མངའ་བདག་མི་ཏི་པའི་

བཞེད་པ་ཡིན་པར་རྗེ་མོན་ཚང་པ་ས་ཀྱང་བཤད་དོ། །སྤྲུག་གི་ལམ་དུ་ལྱུང་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཡང་རྗེ་སྤྲུག་པོ་པས་ནང་གི་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ངེས་ན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་ཉམས་བཞེས་འདི་ནི་སྤྲུག་སྒྲིམ་དང་། ཡིད་
 དུལྟོད། རང་བཟོ། རྟོག་ཆོས། བརྟེན་ཆོས། དག་སྦྲར་དུ་ཤར་བའི་བརྟེན་ཆོས་སྟགས་མ་ཡིན་
 པས། དུགས་པོའི་གདན་རབས་ཉེར་བཞི་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུགས་པོ་པན་ཆེན་དང་དུགས་པོ་
 རབ་འབྱམས་ཞེས་མཚན་སྟན་སྤྱད་ཅེར་གསལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལྷན་ནས་མཛད་པའི་ལེགས་
 བཤད་འོད་ཟེར་སྐྱར་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ། ཕྱག་ཆེན་སྒྲིམ་རིམ་ཟུང་བའི་འོད་ཟེར་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། རོག་རྟོག་གི་སྤྲུག་རྒྱུ་དྲུང་ནས་འབྱིན་ཅིང་སྤལ་ལྷན་གྱི་
 ཀུ་ལུང་ཅི་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིན་ལས་ལྷབས་པོ་ཆེ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱལ་
 བའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་མདོ་སྤྲུགས་
 སྟགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཚུལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བཀའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་
 བའི་དགོངས་པ་བསྟུ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཀང་ཟག་ལམ་པས་ཉམས་སྤྱོད་
 བའི་རིམ་པ་སྒྲིམ་རིམ་དུ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྗེ་སྤྲུག་སྒྲིམ་ལྷན་པའི་
 ཞལ་ལྷན་སྤྲུག་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ལུང་ཚད་མ་དང་། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚད་མ་དང་། སྤྲུག་དམ་པ་སྤྲུག་སྤྲུག་གི་ཉམས་ཀྱི་མན་
 དག་ཚད་མ་དང་། བདག་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་བརྟེན་སྤྱོད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་འབྲུབ་ཏེ་
 ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་ག་ཞེས་གདམས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དཔེ་བཞུགས་ཀྱི་གོ་ཡུལ་
 སྤྲུག་པོ་དང་། ཆོག་རྒྱུ་བསམས་པའི་གདམས་རག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་སྤྱོད་ཞེན་པའི་ཁ་པོ།
 ཕྱིན་བརྒྱུད་མེད་པའི་མིང་གི་ཟབ་ཆོས་སྟགས་མ་ཡིན་པར། ཉམས་ལེན་ཕྱིན་རྒྱབ་པའི་
 བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པའི་ཟབ་ཆོས་ལྷ་སྒྲིམ་སྤྱོད་གསུམ་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་ཅིང་། ཚང་
 ལ་མ་ནོར་བའི་གཞུང་བཟང་ཡིད་བཞིན་ནོར་དུས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། རྗེ་སྤྲུག་
 ལ་ཡག་པས། ལམ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་
 པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སྤྲུག་དུ་བྱས་ཏེ་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པའི་རྟོགས་ལྷན་
 ལྷུལ་པའི་སྤྲུག་སྤྲུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་ཡོད། དེར་
 བརྟེན་ནང་བསྟན་གྱི་རྗེས་འབྲང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཞུགས་

ཆོས་དང་ཉེན་དང་མཚན་ལྟལ་རུ་མ་བཞག་པར་ཀུན་འདུས་ཀུན་འགྲོལ་འདི་ཉིད་ལ་ཚོས་་་་
 བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་པ་རྗེས་བྱ་ཡིས་ཐིན་པར་བྱ་རྒྱ་ནི་བསྟན་པར་བྱགས་པའི་ལས་འགན་
 དང་། རུས་རབས་གྱི་འོས་འགན་གཡོལ་རུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། གནའ་གཏམ་ལ་སྐྱགས་
 པས་མ་བསྐྱུས་ན། རལ་པས་མི་བསྐྱུ་ཞེས་པ་ལྟར། ར་རང་ཆོས་འཛོན་ན་རྣམས་བརྒྱད་གྱི་
 ཆོས་ལ་མ་ཚང་བ་དང་མ་འདང་བ་གཏན་ནས་མེད་པས། རྗེ་འབྲི་བྱང་པས། བ་གཅིག་ཆོས་
 རྗེ་རིན་ཆེན་ཡིན། བ་བཞག་ནས་ཞང་གཉེན་གྱི་རྗེས་སྤྱོད་མི་འབྲངས་འཆོལ། ཞེས་གདམས་
 པ་ལྟར་ཀུན་གྱི་བྱགས་ལ་འཛོག་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཁྲིད་རུ་རྣམས་
 བརྒྱད་པ་དངོས་ཏེ་ཅང་ཉག་སྤ་བ་མཛོན་སུམ་རུ་བྱུང་བ་འདི་ཡིན་པའི་སྤྱོད། དེར་བཞེན་
 རྣམས་བརྒྱད་པར་ལྟགས་ལ་ཁ་ཐོག་ལག་བཞག་གིས་འཛིན་སྦྱོང་བྱེད་པར་སྒྲོ་བའི་མཐན་པོ་
 དཔའ་བཞུན་རིན་པོ་ཆེས་དཔར་བསྟན་གནང་བ་འདི་དང་འདིས་རྣམས་བརྒྱད་གྱི་འཛིན་་་་
 ལས་མི་རུ་བ་པར་ཡར་རྒྱར་འགན་པའི་ཉེར་ལེན་རུ་འགྱུར་རྒྱ་ནི་གཏོན་མི་ཟེ།

དཔལ་རྣམས་ལྟ་སྐྱེས་པའི་རྒྱན་སྤེའི་མིང་ཅམ་འཛིན་པ་
 འབྲི་བྱང་དགོན་མཚོག་རྒྱ་མཚོས།
 འདས་རྗེས་༢༥༥༥ལོའི་ཆོ་འབྲལ་གྱི་རྒྱ་ཆོས་བཟང་པོར།

དཀར་ཆག

ངེས་དོན་ཟུག་ཆུ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་རིམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་	
བཤད་ཆེ་བའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ།	3
ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་བཏུན་བ།	4
སེམས་དོན་མ་བསྒྲིམ་པའི་རྒྱན།	6
སེམས་དོན་བསྒྲིམ་པའི་ཡོན་ཏན།	8
ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྱིའི་ཡུང་བྱེད་ངོས་བཟུང་ཞིང་དོགས་པ་	
གཙོད་བ།	9
ཞི་ལྷག་ཟུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་.....	10
ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་རིམ།	31
ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིམ་རིམ།.....	40
ལྷ་སྒྲིམ་སྒྱུར་རྒྱུ་ཀྱི་དོགས་གཙོད།.....	53
ཟུག་ཆུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ངེས།	69
དེ་ཉིད་མདོ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ནས་གསུངས་རྒྱལ།.....	73
བྱེད་པར་བྲམ་མེད་རྒྱུད་ནས་གསུངས་རྒྱལ།.....	75
མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབ་དོན་ཡིན་རྒྱལ།.....	84
རྒྱ་གར་དུ་དོན་བརྒྱུད་འདི་ཉིད་ཆེ་རྒྱལ།	88
པོད་དུ་རྒྱུ་བ་བརྒྱུད་འདི་ཉིད་ཆེ་རྒྱལ།	91
སྒྲིམ་རིམ་ཀྱི་སྒོན་དུ་འགྲོ་པའི་རྣམ་གཞག་.....	94
ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོན་འགྲོ་བཤད་བ།	97
སྒྲིམ་རིམ་ཉིད་ཀྱི་སྒོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ།	107
སྒྲིམ་རིམ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བཏུན་བ།	111
ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བཏུན་བ།.....	113

བསམ་གཏན་རྒྱུ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྒྱུད།	113
དམིགས་པ་ལ་ལེན་པ་གཏོང་ཆུང་།	115
མཆན་བཅས་ཀྱི་དམིགས་པ།	116
མཆན་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ།	124
ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་དགས་པའི་རྒྱ་མཆན།	138
ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་པ་བ་བཞེན་པ།	139
ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་ཆུལ་གྱི་ནམ་དབྱེ།	141
ལེན་པ་ཅམ་ལ་དམིགས་པས་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན།	142
ཆ་བ་ལེན་པ་གྱི་རོ་པོ་གཏན་ལ་དབབ་པ།	144
ཆལ་ནམ་རྟོག་དང་རྒྱུད་པའི་རོ་པོ་གཏན་ལ་དབབ་པ།	154
གཞི་ཆ་ལ་རྒྱུ་པ་འདྲེན་པ་གཏོང་པ།	159
ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་མ་སྒྲིམ་གྱི་བྱུང་པར།	166
འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཆུལ་གཞན་དང་རྒྱུར་བ།	168
ལེན་པ་གྱི་གནས་ཡུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ།	171
ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ནམ་དུས།	176
ལེན་པ་ཉིད་ལྷན་སྒྲིམ་རོ་རྒྱུད་པ།	179
ནམ་རྟོག་ལྷན་སྒྲིམ་རོ་རྒྱུད་པ།	182
རྒྱུད་པ་ལྷན་སྒྲིམ་རོ་རྒྱུད་པ།	185
སྒྲིམ་གྱི་རྟོག་པ་བཤད་པ།	188
སྒྲིམ་སྒྲིགས་པའི་བཤད་པ་བཤད་པ།	193
ལེན་པ་གྱི་གནས་ཡུགས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པར་གསུངས་ཆུང་།	194
ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ་པོ་བཟུང་པ།	195
དེ་ལ་ཐ་མལ་པ་ཡུལ་ཆེན་པའི་སྒྲིམ་ཁུ་བཟུན་པ།	198
དཔེ་རྒྱུར་རོ་འཕྲོད་ནས་རྒྱུད་དཔེ་ཆུང་།	200
བྱུང་པར་མཉམ་ཆེས་སུ་སྒྲིམ་རྒྱུད་ཐབས།	207

མཉམ་བཞག་གི་རྒྱུ་ཐབས།	210
རྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས།	221
མཉམ་རྒྱུ་འདྲེས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དཔྱད།	228
ཤར་ས་བཞི་གཙང་བ།	231
གོས་ས་གསུམ་གཙང་བ།	235
བར་དུ་གཙང་པའི་གཤམ་བསལ་བ།	244
སྤྱི་མེད་ཟང་ཐལ་དུ་ལ་བཟུ་བ།	246
ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་པས་ཚུལ་རྒྱུ་བ།	258
སྒྲིམ་བསྐྱད་ས་པས་རྟོགས་པ་འཆར་ཚུལ།	272
རྣལ་འབྱུང་བཞིའི་དོན་མདོ་རྒྱད་ནས་བརྟན་ཚུལ།	274
རྣལ་འབྱུང་བཞིའི་དོན་རིགས་པ་བྱུ་མོང་དུ་བརྟན་བ།	278
རྣལ་འབྱུང་བཞི་སོ་སོའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ནས་བཤད་བ།	287
ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱུང་།	288
སྒྲིམ་བལ་གྱི་རྣལ་འབྱུང་།	293
རྟོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱུང་།	297
སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱུང་།	301
བྱུ་མོང་གི་གནད་བསྟུ་བ།	306
དེ་དག་གིས་ས་ལམ་བསྐྱོད་ཚུལ།	308
མཉམ་བྱུང་།	313
བར་བྱུང་རྟོན་ཆོག་	315

༡༡། །རེས་དྲན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་རིམ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ལྷ་
བའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

དུགས་ཚེ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་ཤུལ་བཅམས།

འཇམ་དཔལ་ལྷན་པུ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱོན་མེད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
མེགས་བཟང་ལྷ་པོའི་འདྲ་མེད་ཞེས་བྲ་བ།

ལྷ་མ་དང་མེམས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ལ་བྱས་པས་བྱལ་འཛུལ་ལོ། །

གང་གི་རང་བཞིན་སྒྲོས་དང་བྲལ་ཡང་གཞུགས་སྤྱི་སྒྲོས་པ་ཅི་ཡང་སྟོན། །བརྗོད་བྲལ་
ཆོག་གི་སྒྲོ་ལས་འདས་ཀྱང་གཞིམ་མེད་རང་སྤྱི་དབྱངས་སྟོན་འཆར། །བདག་གཞན་
གཉིས་སྤར་མཚན་མས་དག་ཀྱང་བྱལ་སྤྱི་མེད་མཚན་མ་ལན་བདེའི་གཞི། །དེས་མེད་
དེས་པོ་ཀྱང་གི་བྱལ་བདག་རྩི་རྩེ་འཆར་དེས་ལ་བྱལ་འཛུལ། །ཞིང་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་སྤྱ་
ཆོགས་སྤལ་པས་སྒྱ་མའི་རྣམ་པོལ་སྟོན་པའི་སྤྱ། །གདུལ་བྱའི་སྤར་རོར་རང་རང་སྤྱ་གིས་
མེག་གསུམ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱལ་པའི་གསུང་། །དམིགས་མེད་བཅེ་ཆེན་ཀྱན་ལ་སྟོམས་པས་འགྲོ་བ་
ཡངས་ལ་འཁྱུང་པའི་བྱལ་སྤྱ། །གསང་གསུམ་མངའ་བ་སྤལ་བཟང་གཉེན་གཅིག་མཚུངས་
མེད་སྟོན་པ་དེ་ལ་འདུང། །གང་གི་བྱལ་སྤྱའི་ཆ་ཅན་ཞུགས་ཀྱང་དྲང་དེས་གཞུང་བརྒྱའི་
དོན་འབྱེད་ཅིང་། །རི་བཞིན་འཆར་ཆོད་ཆོས་པའི་ཆོན་འཇིགས་བྲལ་སྒྲོ་སྤྱ་ཆོགས་མེད་
སྤྱ། །པལ་གྱི་སྤྱལ་བྱར་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མའོན་སྤམ་བདེ་བླག་རྟོགས་མཛད་པ། །སྤྱ་མཚོག་
རྩི་བཅུན་གཏུམ་པོར་འདུད་དོ་སྤར་ཡང་སྤྱལ་བ་མཚོག་སྤྱན་མཛོད། །ཟབ་གསལ་གཏུག་
མའི་དེ་ཉིད་མའོན་བྱར་སྤྱ་བཏགས་ཆོས་ཀྱན་རྒྱན་ཏུ་གཟིགས། །དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་
མཁའ་འདུའི་རོ་པོར་གཞི་ལས་འབྲས་བུ་མ་ལུས་རྟོགས། །ནམ་མཁའི་སྤྱ་ཅན་མངའ་བ་རྒྱན་
བྱ་སྤྱལ་ག་ལ་འདྲ་ཏེ་ལོ་པ། །རྒྱ་རོ་མེ་ཏི་མར་པ་མི་ལའི་མཚན་ཅན་རྣམས་ལ་འདྲ་བྱས་
པས་འདུང། །རྒྱལ་བ་ཉིད་ལས་སྤྱན་བྱང་རྒྱལ་བྱས་ལྷ་པོར་གཞིན་ཅུའི་རྒྱལ། །
གངས་ཅན་འགྲོ་ལ་བཅེ་བས་གར་བསྐྱར་དག་སྤྱོད་འཚོ་བྱེད་ཅེས་བྲ་བར། །རྒྱལ་བས་ལྱང་
བསྟན་སྟིགས་མའི་རྒྱས་འདིར་དེས་དོན་ཆོས་སྤྱ་ཆེར་སྤྱལ་བ། །སྤྱམ་པོ་བ་ཞེས་ས་གསུམ་
ཡོངས་གཟུགས་སྟོན་པ་གཉིས་པ་དེ་ལ་འདུང། །ལ་བ་ཅན་འདིར་མཁས་བཅུན་པས་དང་
གསང་སྟགས་བྱལ་པར་སྤྱོམ་རྣམས་ཀྱིས། །རྟོག་གསེད་དབྱེད་ཅིང་སྤྱང་བས་བསྐྱབས་ཀྱང་
སྤྱལ་པ་ཅེ་ཅན་ལས་མ་བྱལ་པའི། །མེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རང་ཞལ་གཟིགས་ནས་ཆོགས་
མེད་གཞན་ལ་འདྲ་སྟོན་མཁས་པ། །དཔལ་ལྷན་དུགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་རྣམས་ལ་བྱས་

པས་འདུད་དོ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོད་པས། ཁྱེད་ཡི་ཆོས་ཚུལ་ཡུག་ཆེན་པོ་ཞེས། ཁ་སྤྲོད་རྒྱུ་གི་
འཕྲུལ་འཁོར་ཞི་བྱེད་ཅིང་། ཁྲོས་བྱས་ཐོང་རིག་སྒྲ་ཆོག་ས་སྤྲོད་འབྱིན་པའི། ལམ་འདི་མདོ་
རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་དེས་དོན་ནོ། གཞན་དག་ཐ་སྤྲོད་སྒྲིག་རྒྱུ་འོ་རྒྱུ་གྱེད་ལ་ལ་ཀྱན་རྟོག་
གཞུགས་གྱི་རྣམ་འགྱུར་བཟ། འགའ་ཞིག་ཉམས་ཐོང་ནས་མ་ལའི་འཇའ་ལ་ཞེན། རྒྱལ་དེ་
ལྟར་དུ་རྣམ་གྲོལ་འདོད་པས་མིན། དྲང་དེས་གསུང་རབ་མང་དུ་སོས་པ་དང་། ཁྱེད་དོན་
ལེགས་པར་བསམ་ཞིང་དབྱེད་བྱས་ཀྱང་། ཡང་དག་དོན་ལ་སྒྲོམ་པ་མ་བྱས་ན། གྲོལ་བ་
སྐོབ་ལ་རིང་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར། ཁ་ཅིག་དེར་སངས་སྒྲོམ་པའི་དུས་མིན་ཞེས། རང་གཞན་
སྤྱིད་ལྷག་བྱེད་པ་ལོག་སྒྲིའི་གཏམ། རྣ་བར་མི་གཞུང་ཡིད་གྱིས་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ས་པའི། སྤྲུལ་
ལྷན་རྣམས་ནི་སྒྲོམ་པ་རྒྱུར་ལེན་རིགས། མདོ་སྤྲུལ་གཞུང་དོན་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྒྱལ་ས་ནས།
གནས་ལྷགས་དོན་གྱི་རི་དྲགས་གཞུགས་དོམ་པ། ལེགས་བཤད་རྒྱུ་པའི་འོད་ཟེམ་དེར་
འདིར་སྒྲོ། མི་ཤེས་ལྷན་པར་འབྱམས་རྣམས་ཡིད་བདེར་གྱིས། དོན་ཆེན་རྒྱབ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་
མི་སྤྲུལ་ཤིང་། ལོག་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐས་གསྐྱེད་ས་པར་མ་བྱུར་པར། ཡང་དག་དོན་ལ་སྒྲོམ་
རྒྱུ་བྱེད་འདོད་པའི། སྤྲུལ་བཟང་རྣམ་དཔྱེད་ལྷན་རྣམས་གྲས་པས་ཉོན། །

༥ དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་གི་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་ས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་...
རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོམ་ལྷགས་ནས། དེས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཉམས་སྤྲོད་ལེན་
པའི་རྒྱལ་ནི་ཆོས་རྒྱུད་བརྒྱུར་གྲགས་པ་དག་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་གཙོ་བོར་བྱུར་ཅིང་མཐར་
བྱུག་པའི་འཇུག་ལུལ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་པས། དེའི་སྒྲོམ་རིམ་
རྣམས་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ལས། དེར་སངས་གི་སོས་བསམ་པ་ལལ་ཆེར་ཉམས་ལེན་གྱི་
རྒྱལ་ལ་མི་བྱུང་ཞིང་། ཉམས་ལེན་པ་འགའ་ཞིག་གྱང་སྒྲོམ་རིམ་གྱི་གནད་ལ་སྤྱོ་ཅིང་བ་ལྟར་
མ་སོང་བས། རང་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་དག་ལ་སུན་པར་བྱ་བའི་མིར་སྤྲུལ་བསམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱེད་ཀྱི་འཆད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐ་སྤྲོད་ཀྱི་བརྟན་དང་སྤྱིའི་གཙོ་བོར་བྱས་ན་ལལ་གྱིས་
ཅུང་ཟད་གོ་དཀའ་བར་དོགས་པས་གོ་བདེའི་རྒྱལ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤེམས་སྤྱི་བརྟན་པ།

༥ དེ་ལ། སེམས་དོན་སྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་རིམ་ཉིད་

བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སྤྱོད་པ། སེམས་དོན་མ་
 བསྐྱེད་པ་པའི་སྒྲིམ། བསྐྱེད་པ་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྤངས་སྤྱིང་འཁོར་
 འདས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། གྱེ་
 རྒྱལ་བའི་སྤྱན་དག ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཁྲིམ་དང་། བྱར་ལས།
 རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་བྱར་པའི། སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་མེད། ཁྲིམ་དང་།
 སྤྱི་བྱ་ཁི་ལས། ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བརྟགས།
 སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་ནི། གཞན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ། ཁྲིམ་དང་། རི་ཁྲོད་
 དབང་རྒྱལ་གིས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་
 ཆོས་གཞན་རྒྱལ་ཙམ་མེད། ཁྲིམ་སོ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཕྱི་རྒྱུ་ཏུ་གཞུང་བའི་ཡུལ་གཞུགས་
 རྒྱལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་སྤངས་བ་འདི་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཉིད་རང་གིས་རང་གི་
 གནས་ལུགས་མ་རིག་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གཞན་གཉིས་སྤྱོད་པར་བྱུར་ཅིང་།
 དེར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བག་ཆགས་བསྟན་པས་འབྲུལ་རྩེ་ཕྱི་རྒྱུ་ཏུ་སྤངས་བ་ལྟེ།
 ལང་གཤེགས་ལས། བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྱགས་པའི་སེམས། རྟོན་ཏུ་སྤངས་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
 རྟོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། ཕྱི་རྩེ་རྟོན་མཐོང་སོགས་པ་ཡིན། ཁྲིམ་དང་། སྤྱི་བྱ་
 ཆོས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་ལྟེ། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཆོས་རྣམས་མེད། ཆོས་སྤྱོད་
 བ་འབྲུལ་བའི་སེམས། ཁྲིམ་སོ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱུང་གིས་རྒྱལ་ཞེས་ཤིང་དཀྱགས་པ་
 ལས་ས་རྩི་གཞུགས་སྤྱོད་པ་ལྟར། སེམས་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་ཕྱི་
 རྩེ་ཕྱི་དངོས་པོ་སྤྱོད་པས་སོགས་སྤྱོད་པ་ལྟེ། སར་ཏས། རྒྱུང་གིས་རྒྱལ་ཞེས་ཤིང་
 དཀྱགས་པ་ཡིས། །འཇམ་པའི་རྒྱལ་ཡོད་རྩི་གཞུགས་སྤྱོད་པ། རྟོག་པས་དཀྱགས་པས་
 མོངས་པ་གཞུགས་མེད་ལ། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་སོགས་པ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་། ཁྲིམ་པ་ལྟར་རྩི། །འོ་
 བ་སེམས་ཉིད་འཁོར་འདས་སྤྱོད་པའི་རྩི་ལྟར་སྤྱོད་པ། སེམས་འབྲུལ་ནས་གཞུང་
 འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པར་མོངས་པར་འཁོར་བ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱེད་པས་བྱུང་
 འདས་སྤྱོད་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། མོངས་ཕྱིར་འཁོར་བའི་གཞུགས་ཅན་ཉིད།
 མོངས་མེད་འཁོར་བ་དག་པས་ནི། །འཁོར་བ་བྱུང་ན་འདས་པར་འབྱུང་། ཁྲིམ་དང་། སྤྱི་
 ཁིར། གུན་རྟོག་མང་པོའི་ལུན་པས་ཁུབ་བྱུར་པའི། །རབ་ཏུ་འཛིན་པ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ།

ཆགས་སོགས་དགག་དཀའི་དྲི་མས་གས་ལྟར་པའི། །སེམས་ནི་དོ་རྩེ་ཅན་གྱིས་འཁོར་བར་
གསུངས། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྟོག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་དྲི་
མས་གས་བྲལ་བའི། །གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་མེད་སེམས་དཔལ་མཆོག་ །དེ་ཉིད་ཐུང་བ་
འདས་པ་མཆོག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་དང་། །སྤྲུབ་གྱིས། །གང་ཞེས་འཁོར་བའི་རྒྱར་ལྟར་པ། །
དེ་ཉིད་རྒྱར་བ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་ཐུང་བ་འདས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་
ཡོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་གྱིས་བྱས་པ་འཇམ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་འཇམ། །སེམས་
ལས་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། །ལང་གཤེགས་ལས། །མེ་ལོང་ལ་ནི་གཟུགས་སྒྲུང་ཡང་། །ཡོད་པ་མེན་
པར་སྒྲུང་བ་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བར་མ་ཤེས་པར། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་སྟེ། །རྣམ་
རྟོག་བག་ཆགས་འབྲལ་བ་ཡིས། །སྤྲོ་ཆོགས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །མི་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱི་རྩལ་
སྒྲུང་། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སེམས་ཅན་མོ། །ཕྱི་རྩལ་སྒྲུང་བ་ཡོང་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྤྲོ་ཆོགས་
རྣམས་སུ་ཤར། །ལྷས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཅན་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །
ཞེས་དང་། །པལ་པོ་ཆེར། །སེམས་ནི་རི་མོ་མཁན་དང་འདྲ། །སེམས་ཀྱི་ཕྱང་པོས་བྱས་པ་སྟེ། །
འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱིས་བྱིས། །ཞེས་དང་། །དཀོན་
མཆོག་སྤྱིན་ལས། །འཇིག་རྟེན་སེམས་གྱིས་ཁྲིད་པ་སྟེ། །སེམས་གྱིས་སེམས་ནི་མི་མཐོང་ངོ་། །
དགེ་བའམ་ནི་མི་དགེ་བའི། །ལས་ནི་སེམས་གྱིས་བསགས་པ་ཡིན། །སེམས་ནི་མགལ་མེ་
བཞིན་དུ་འཁོར། །སེམས་ནི་རྒྱབས་དང་འདྲ་བར་གཡོ། །སེམས་ནི་ནགས་ཀྱི་མེ་བཞིན་
བསྟེག་ །སེམས་ནི་རྩ་ཆེན་བཞིན་དུ་བསྟེད། །ཅེས་དང་། །ལྟར་ལས། །ཐོག་མ་མེད་པའི་སྲིད་
ལྟར་ནས། །ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་བརྟགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་ཞིང་། །
སེམས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་སོང་བའོ། །ཞེས་དང་། །སེམས་ལས་ཕྱི་རྩལ་ལྟར་མེད་དེ། །གཟུགས་
སོགས་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་རྣམས། །སེམས་འདི་ཁོ་ན་སྒྲུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སེམས་རྟོན་མ་བརྒྱམ་པའི་རྒྱན།

གཉིས་པ་ནི། །ཡང་དག་པའི་དོན་མ་བརྒྱམ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་
དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཆོག་ཅན་གྱི་ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་་་་
ཏུ་ཅན་ལས། །མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་གྲོལ་མི་ཐོབ་པར་དཔེ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གསུངས་ཏེ། །སྒྲུང་

པོ་བཀོད་པ་ལས། ཡང་དག་སངས་རྒྱལ་བཟུང་པ་འདི། ཁོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པོ། །
 དཔེར་ན་ལ་ལ་ཆུ་ཁྲུང་གིས། རྟོབས་མེད་ནན་གྱིས་བྱིར་བ་དག རྫོམ་ནས་མི་བར་གྱུར་པ་
 བཞིན། རྩ་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ། ཟས་དང་སྐྱམ་དག་
 ཕྱིན་གྱུར་གྱང་། བདག་ནི་བཀྲོས་པས་མི་བ་ལྟར། རྩ་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་
 ལྟར་སྐྱེན་པ་ལ་ལ་ཞིག སྐྱེན་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདོག་བཞིན་ཏུ། རྩོ་བོ་ནད་གྱིས་མི་བ་
 བཞིན། ཆོས་ལ་མ་བསྐྱེད་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་དབྱིག་གི་མཛོད་དག་ཏུ། རིན་ཆེན་
 གངས་མང་བགང་བྱེད་གྱང་། བདག་ཉིད་གཅིག་ཅམ་མི་ཐོབ་པ། ཆོས་ལ་མ་བསྐྱེད་དེ་
 བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་བདེ་བ་ཀུན་ལྡན་པའི། རྒྱལ་པོའི་ཕྱ་བྱང་འཁོར་སྐྱེས་གྱང་། ཟས་དང་
 སྐྱམ་དག་མི་བདོག་པ། རྩ་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་དཔྱུས་ལོང་རི་མོ་མ་ལན། །
 ཆོང་དུས་དབུས་སུ་འདྲིར་བཅུག་གྱང་། བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་མི་མཛོད་པ། ཆོས་ལ་མ་
 བསྐྱེད་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་མཆོ་ཆེན་མཉན་པ་ཞིག རྩོ་བོ་མང་པོ་སྐྱོལ་བྱེད་གྱང་། །
 བདག་ཉིད་དེ་ནང་འཆི་བ་ལྟར། རྩ་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ལམ་གྱི་གཞི་
 མདོར་ཡང་། བུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀུན་བཞེད་ཅིང་། བདག་གིས་ཐོབ་པར་མི་འཇུག་པ། །
 རྩ་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཡང་མ་བསྐྱེད་ན་མེམས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 དབང་དུ་སོང་ནས་ངན་འགྱོར་ལྟར་རྟེ། རྣམ་པར་རྣལ་པའི་མདོ་ལས། མེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མ་རྟོགས་ན་མེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཁ་ཐབས་སུ་སོང་བས་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་
 ཞིང་རིགས་དུག་དུ་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། མེམས་ནི་རྣམ་པར་
 གཡེང་བའི་མི། ཉོན་མོངས་མཆོད་པའི་ཐུག་ན་གནས། ཞེས་དང་། གང་གི་ཆོས་ཀྱི་གཙུག་
 མཆོག མེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མི་ཤེས་ན། བདེ་ཐོབ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་ཞོམ་འདོད་གྱང་། ཇི་
 དག་དོན་མེད་གྱི་ནར་འབྲུམ། ཞེས་སོ། ཡང་བསམ་གཏན་མ་བསྐྱེད་ན་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ།
 དེ་མ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་རྟེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་
 རབ་མེད། ཅེས་སོ། དེས་ན་རྒྱལ་ཁྲུང་གིས་ཀན་པ་དང་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 མཐར་སྐྱེས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་བྱིར་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་
 པས། རྫོམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྦྱར། ཞེས་སོ། །

ལེམས་དོན་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན།

གསུམ་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་ནམས་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། ཤ་རིའི་བུ། གང་གིས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་བར་ཏུ་ཉན་པ་
བས། གང་གིས་སེམས་གཏོགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་པ་
བསྐྱེད་ནམས་འཕེལ་ལོ། ཤ་རིའི་བུ་དེ་ལྟ་བུས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་འདི་
གཞན་ལ་ནན་གྱིས་གདམས་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། གཙུག་ཏྲར་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། བསྐྱེད་
པ་མང་པོར་ཆོས་པ་དང་བསམས་པ་བས་ནི་ཉིན་གཅིག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་
ནམས་ཆེའོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་སྐྱེ་འཆིའི་ལམ་དང་རིང་ཏུ་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་དང་། རྟོགས་པ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཅིག་བསམ་གཏན་ཐུན་ཞུགས་ན། །
ཁམས་གསུམ་གང་པའི་མི་རྣམས་ལ། རྟོག་སྒྲིན་པས་ནི་འདི་དོན་ཆེ། ཞེས་སོ། གཞན་
ཡང་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བེ་ཆོས་ཀྱི་གནས་
རྣམས་གཙོད་པ་དང་། མཛོན་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་འཆང་བ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་
ཞིང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་དང་། གཏུལ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་མང་ཏུ་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྙུང་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་སྙུང་པ་འདོག་རིགས་དང་མཛོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མཛོན་པར་འགྲུབ། ཅིས་
དང་། སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པ་ལས། ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་པས་བེ་ཆོས་གཙོད་འགྱུར་
ཀྱི། དེ་མ་རྟོགས་པར་གཞན་གྱིས་རྒྱས་མ་ཡིན། དེ་བས་ཉིང་འཛིན་སྐྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །
མཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། ཞེས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྙུང་པ་ལས། ཡིད་
མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པ་རི་
ལྟ་བུ་བཞེན་མཐོང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོར་.....
འཇུག་པོ། ཞེས་དང་། མདོ་སྙུང་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་བྱང་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད། ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །

9

བཅས་དམིགས་མེད་དང་མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། དགེ་བའི་
 དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིས་ཞི་གནས་དང་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཞིང་། དེའི་
 རྒྱུ་མེད་མེད་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་དང་སྤྱོད་པ་མཐུན་ལ། དེ་
 བཞིན་ཏུ་ཐུག་ཀྱང་ཆེན་པོ་ལའང་། གྲོ་མཐོ་དམན་རང་རང་གི་སྒྲིམ་རྒྱུ་ལ་སེམས་མ་ཡོངས་
 པ་ཞི་གནས་དང་། དེའི་རྒྱུ་འབྱེད་ཅིང་རིག་པ་ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱོད་པ་ལྷག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུག་ཆེན་ལ་དང་པ་སྒྲིམ་པའི་
 མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་རྣམས་ཀྱང་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་་་་
 བྱི། རྣམ་པར་མ་གཡངས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་
 བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་མ་གཡངས་པའི་སེམས་ནི་དམིགས་པ་
 ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་སེམས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་མེད་ཀྱི་མེད་
 འབྱེད་པའི་སེམས་ཡིན་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ལ་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་མེད་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བས་
 བརྒྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒྲིམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐ་དང་པ་ཆོད་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་་་
 བརྒྱན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྒྱབ་པས་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བརྒྱུ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

ཞི་ལྷག་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག

༥ གཉིས་པ་ལ། ཞི་ལྷག་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་དང་། ཞི་ལྷག་མེ་མོའི་སྒྲིམ་རིམ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། ཞི་ལྷག་གི་རྒྱ་བརྟན་པ། ཞི་ལྷག་གི་སྤྱིབ་པ་སྤྱང་བ། ཞི་ལྷག་གི་རྩོད་མོས་
 བརྒྱང་བ། ཞི་ལྷག་གི་དབྱེ་བ་བརྟན་པ། ཞི་ལྷག་གི་ག་རིམ་ལ་དབྱེད་པ། ཞི་ལྷག་ཟུང་
 འཇུག་ཏུ་སྒྲིམ་ཆུལ། ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བྱ་བཟད་པ་དང་བདུན་གྱི། དང་པོ་ནི། དགོངས་
 འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱ་གང་ལགས། བྱམས་པ།

རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ངོ་། །སྐོམ་པ་དང་བསམ་པའི་རྒྱ་བ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་རྒྱའོ། །ཁེས་གསུངས་ལ། རྗེ་སྐམས་པོ་པས་ཀྱང་རྒྱ་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་གཞན་ལང་།
 ཁོ་གནས་ནི་སྤྱི་མཐོང་གི་རྒྱ་བས་དང་རྗེ་བ་འབྲེལ་དང་ཆོགས་བསགས་པ་དང་སྤྱི་བ་པ་རྒྱུངས་
 པ་ལས་སྤྱེ་བར་བཤད་དེ། དེ་ནི་རྒྱ་གཞི་ལའང་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །སྐོམ་རིམ་བར་པར་
 མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། འདྲི་དཔ་རྒྱུང་བ། ཆོག་ཤེས་པ། བྱ་བ་མང་པོ་སྤང་བ། རྒྱལ་
 ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ། རྣམ་རྟེན་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་དྲུག་ཁོ་གནས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། སྤྱི་བ་
 དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། མང་དུ་སྐོམ་པ་བཅུལ་བ། རྒྱལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་གསུམ་རྟེན་མཐོང་
 བྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་ལས། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ནི། ཟས་ཤོས་སྟགས་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་
 རྟེན་པས་ལགས་པར་རྟེན་པ་དང་། དག་དང་གཅན་གཟན་སྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་མི་བསུན་པ་མི་
 གནས་པས་གནས་བཟང་བ་དང་། བད་མི་བསྤྱད་པའི་ས་ཡིན་པས་ས་བཟང་བ་དང་། རྒྱལ་
 ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་མཐུངས་པའི་རྟོགས་དང་ལྟན་པས་རྟོགས་བཟང་བ་དང་། ཉིན་མོ་སྤྱོད་
 མང་པོ་མེད་ཅིང་མཚན་མོ་སྤྱོད་པས་ཡིད་བདེ་བ་རྣམས་ཏེ། མདོ་རྗེ་རྒྱན་ལས། མོ་ལྟ་
 བར་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡུལ། ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། ལ་བཟང་བ་དང་རྟོགས་
 བཟང་དང་། རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྟོ། །ཁེས་པ་ལྟར་རོ། །འདྲི་དཔ་རྒྱུང་བ་ནི།
 ཟས་ཤོས་ལ་སྟགས་པ་བཟང་པོ་འཕམ་མང་དུ་འདྲི་དཔའི་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །ཆོག་ཤེས་པ་
 ནི། ཟས་ཤོས་སྟགས་ངན་རྟོན་ཅན་རྟེན་པས་རྟེན་དུ་ཆོག་ཤེས་ཡོད་པའོ། །བྱ་བ་མང་པོ་
 ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ནི། ཉོ་ཆོང་ལ་སྟགས་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་དང་། ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་བ་
 རྣམས་དང་འདྲིས་བཤེས་ཏེ་ཅང་ཆེ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱན་བྱེད་པ་དང་སྐར་མ་བཅི་བ་
 སྟགས་སྤངས་པའོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་སྟགས་ཀྱི་
 རྟོམ་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བསྤྱང་ཞིང་། གལ་ཏེ་བག་མེད་པས་རལ་
 བའང་འབྱོང་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་པའོ། །འདྲི་དཔ་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་
 རྟེན་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ནི། འདྲི་དཔ་རྣམས་ལ་ཆོ་འདི་དང་བྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱམས་
 བས་སམ་འཁོར་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་དང་ལྷུར་དུ་དེ་
 དག་དང་འབྲལ་བ་སྟགས་བསྐྱམས་ལ་འདྲི་དཔའི་རྣམ་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྤང་བའོ། །སྤྱི་བ་
 དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྐོམ་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཁྱེན་ཅིང་ཁོ་

ལྷན་གི་རྒྱུགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པའོ། །མང་རྒྱ་མོག་པ་
 བཅུལ་བ་ནི། དེས་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་ཉན་ནས་མོས་པའི་ཤེས་རབ་བརྟེན་པ་
 རྟེ། བརྟེན་དང་དྲན་དོན་མོས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བཞིན་མེས་པ་ནི། དེས་དོན་
 མོས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་མེས་པ་ཤིང་རྟེན་ལྷན་དཔགས་པས་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྷ་བ་དོན་སྤྱིའི་
 རྒྱལ་རྒྱ་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷན་གི་སྤྱི་བ་པ་སྤང་བ་ལ། སྤྱི་བ་རྟོག་བཟུང་བ་དང་།
 དེ་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། དཔོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་སྤྱི་བ་པ་ལྷ་པོ་གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་ལས། རྒྱ་ཅི་ཞིག་ནས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ལགས། རྒྱ་
 ཅི་ལྷན་མཚོང་གི་སྤྱི་བ་པ་ལགས། རྒྱ་ཅི་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བ་པ་ལགས། བྱམས་པ། རྟོན་པ་དང་
 འཁྱུང་པ་ཅི་ཞིག་ནས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་དང་མེ་ཚོམ་ནི་ལྷན་མཚོང་
 གི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་མེས་པ་ཅི་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྟོན་པ་ནི། རྒྱན་ལས་བརྒྱས་ལས། རྟོན་པ་གང་ཞེ་ན། ལྷན་པའི་
 མཚན་མའི་རྟེན་ལྷན་པའི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་མེས་པ་རྟེན་པ་མ་ཞི་བ་
 རྟེ། ཞིག་ནས་ཀྱི་བར་རྒྱ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དེ། དུལ་ཡིད་རྒྱུ་འོང་ཞིང་
 རྟོན་རྒྱ་ལྷན་པ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ལ་མེད་པའི་རྟེན་པས་ཕྱིར་ལ་འཕྲོ་ཞིང་མེས་པ་གནས་
 པའི་བར་རྒྱ་གཅོད་པའོ། །འཁྱུང་པ་ནི། དེ་ཉིད་རྒྱ། བསམས་པ་དང་མ་བསམས་པའི་བྱ་བ་
 དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་རྒྱ་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། རྒྱས་དང་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་ལ་མེས་པ་ཀྱིས་
 ཡིད་ལ་བཅགས་པ་གཏི་ལྷན་གི་ཆར་གཏོགས་པ་རྟེ། མེས་པ་གནས་པའི་བར་གཅོད་པའི་
 ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དེ། བྱ་བ་ཡིན་མིན་གང་ཡང་རྒྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ཉིད་
 རིགས་པ་འཕྲུ་མི་རིགས་པའི་མེས་པ་ཡིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་རྒྱ་ལྷན་པའི་བཅགས་པས་མེས་པ་.....
 གནས་སུ་མི་འཛུང་པའོ། །རྒྱགས་པ་ནི། དེ་ཉིད་རྒྱ། རྒྱགས་པ་གང་ཞེ་ན། གཏི་ལྷན་གི་ཆར་
 གཏོགས་པ་མེས་པ་ལས་སུ་མི་རྒྱུང་བ་ཉིད་དེ། ཉན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉན་མོངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཚོད་འགྲེལ་རྒྱ་རྒྱགས་པ་གང་ཞེ་
 བ། ལུས་སྤྱི་བ་ཉིད་དང་མེས་པ་སྤྱི་བ་ཉིད་དེ་ལུས་ལས་སུ་མི་རྒྱུང་བ་ཉིད་དང་མེས་པ་ལས་སུ་
 མི་རྒྱུང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། རྟོན་ནས་ལུས་མེས་པ་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཞིང་

བཀོལ་དུ་མི་བརྟུང་པའོ། །འདིར་བྱིང་རྒྱགས་ཚྭགས་མཐུན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱིང་བ་བྱར་
 ཏུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་གི་ཆེ་དམུས་ཡོང་ལྟ་བུའམ། མི་ཐུན་པར་
 ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ། མིག་བཙུམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་
 བ་དེའི་ཆེ་བྱིང་བར་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། ལུས་སེམས་ཉོགས་ནས་
 དམིགས་པའི་གསལ་ཆ་ལྟོད་པར་གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲའོ། །
 གཉིད་ནི། དེ་ཉིད་ཏུ། གཉིད་གང་ཞེན། གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
 བ་དང་ལྷང་དུ་མ་བསྐྱན་པ་དང་། ཏུས་དང་ཏུས་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་རིགས་
 པ་ལ་སེམས་སྦྱང་བ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་
 ཅན་ཅོ། །ཞེས་བཤད་དེ། གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུལ་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་འཇུག་
 ཤེས་རྣམས་སྦྱང་ཅིང་དམིགས་པ་ཤོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཐེ་ཆོམ་ནི། དེ་ཉིད་ཏུ། ཐེ་ཆོམ་གང་
 ཞེན། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ། དགེ་བའི་རྒྱགས་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པའི་
 རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཅོ། །ཞེས་བཤད་དེ། ཀུན་རྫོབ་སོགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་སམ། རྒྱག་
 བསྐལ་སོགས་ཀྱི་བདེན་བཞི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སྟེ། འདིར་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་ཡིན་མིན་
 དང་འབྲུབ་མི་འབྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་པས་འཇུག་དུ་མི་འདོད་པའོ། །འདོད་པ་ལ་འདུན་
 པ་ནི། འདོད་པའི་དཔོན་པོ་གང་ཅི་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟེད་པས་ཡིད་འཇུག་
 པར་བྱེད་པའོ། །གནོད་སེམས་ནི། གཞན་ལ་ཁྱོད་བའམ་སྤྲག་དོག་པའི་བསམ་པས་དེ་ལ་འཆེ་
 བར་ཆོམ་པའི་སེམས་སོ། །ཞི་ལྷག་གི་བར་དུ་གཙང་པ་གཞན་ཡང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས།
 བཙུམས་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་རྒྱག་མཐོང་ལ་ཞུགས་པས། རྣམ་
 པ་དུ་དག་གིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བར་བཀྱི་ལགས། བཀའ་རྒྱལ་པ།
 བུམས་པ། རྣམ་པ་ལྡས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། བྱི་རྩལ་དུ་སེམས་
 རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཉན་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་སོ། །ཞེས་རྣམ་གཡེང་ལྟ་གསུངས་ཤིང་།
 དེའི་རོས་འཛིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ཏུ། བུམས་པ། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཏང་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྡན་པའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པར་རབ་དུ་ལྡང་ན། དེ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ཅོ། །གལ་

ཉེ་ཕྱི་རྩལ་གྱི་འདྲིང་པའི་ཡོན་ཏན་ལུ་པོ་དག་དང་། འདྲུ་འཛི་དང་མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་
 བར་གཏོང་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རྩལ་རྩ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་མ་པ་དང་
 གཉིད་ཀྱིས་བྱིང་བའམ། སྦྲེམས་པར་འཇུག་པའི་རྩ་བའམ། སྦྲེམས་པར་འཇུག་པའི་ཉེ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་ནང་རྩ་སེམས་རྣམ་
 པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རྩལ་གྱི་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་ནས། ནང་གི་ཉིང་འཛིན་
 གྱི་སྦྱིད་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། དེ་ནི་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །
 གལ་ཏེ་ནང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་
 ཚོགས་ཀྱིས་འཕོ་སྦྲེམ་རྩ་སེམས་སུ་བྱེད་ན། དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གང་མས་ངག་
 རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཁྱོད་པ་དང་། །འདྲུ་མི་བྱེད་དང་འདྲུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་
 ཉེས་པ་ལྟར་འདྲིང་དོ། །ཞེས་ལེ་ལོ་དང་། བརྗེད་ངས་དང་། བྱིང་ཁྱོད་དང་། མི་ཚོལ་བ་
 དང་། འདྲུ་བྱེད་སེམས་པ་སྟེ་ཉེས་པ་ལྟའམ། བྱིང་ཁྱོད་སོ་སོར་བསྐྱངས་ན་དུག་ཞི་གནས་གྱི་
 ཐོག་སུ་གསུངས་ཏེ། ལྷག་མཚོང་ལའང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལ་ལེ་ལོ་ནི། ལྷང་པ་དང་སྦྲེམ་
 ལས་དང་སྦྱིད་ལྷག་པ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་ཡིད་ལང་ཅན་རྩ་སོང་ནས་ཉིང་འཛིན་སྦྲེམ་པ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཤར་བ་དང་། བརྗེད་ངས་ནི། ལྷུང་བྱའི་དམིགས་པ་མ་དུན་པར་དོར་ནས་ཡིད་
 གཞན་རྩ་ཡིངས་པ་དང་། བྱིང་ཁྱོད་ནི། ཤང་རྩ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །མི་ཚོལ་བ་ནི། བྱིང་
 ཁྱོད་སྦྱང་བ་ལ་ཡིད་མཛོན་པར་འདྲུ་མི་བྱེད་པར་ཡིད་དལ་རྩ་ལུས་པ་དང་། འདྲུ་བྱེད་
 སེམས་པ་ནི། བྱིང་ཁྱོད་ཞི་ནས་ཀྱང་སེམས་རྣམ་རྩ་མི་འབེབས་པར་དམིགས་པ་ལ་ཚོལ་བ་
 རྣམས་སུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། བྱིང་ཁྱོད་
 འགོག་ཚུལ་བྱེ་བྱག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། ཤང་རྩ་བཤད་པའི་སྤྱི་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་གསལ་ཁ་གསུངས་པ་མི་སྤྱང་ཡང་། ཐལ་ཆེར་བྱིང་ཁྱོད་གཉིས་གྱི་
 རྒྱུགས་སུ་འདྲུ་བས་དེ་འགོག་ཚུལ་ལས་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་པ་ལ་
 མི་རྟག་པར་བསྐྱེམས་ནས་ཡིད་ལྷུས་པར་བྱེད་པ་དང་། འགྱུར་པ་ལ་དེའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱ་
 བ་དང་། རྒྱལ་མ་པ་ལ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་བ་ལ་གཞེངས་

བསྟོན་པ་དང་། གཉིད་ལ་སྤྱད་བའི་འདུ་ཤེས་བསྟེན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 དབབ་པ་དང་། འདོད་འདུན་ལ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་པ་དང་ཆོག་ཤེས་བསམས་པ་དང་།
 གནོད་སེམས་ལ་བྱམས་པ་དང་གཞན་པམ་གྱི་སྒོ་བསྟེན་པ་རྣམས་གནད་ཏུ་ཆེ་ལ། དེ་བཞིན་
 ཏུ་རྣམ་གཤེད་ལྡེ་ལའང་དེ་དག་གི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབྱུག་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་
 ལས་ནི། ཉེས་པ་ལྡེ་སྤྱང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། ཅེས་གང་གི་ཉེས་པ་ལྡེ་སྤྱང་བའི་འདུ་བྱེད་
 བརྒྱུད་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་དང་པ་དང་འདུན་པ་དང་ཚོལ་བ་དང་ཤིན་
 རྒྱུད་ས་ཞི། བརྒྱུད་ས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དུན་པ། བྱིང་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དེ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་བཞིན། མི་ཚོལ་བའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ། འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་
 རྣལ་ཏུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོམས་རྣམས་ལས། སྤྲོ་སྤྲོ་གསུམ་ནི་གོ་བདེ་བར་སྤྱང་ལ། ཤིན་
 རྒྱུད་ས་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་ས་པ་གང་ཞིན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་
 འན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཙོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སྤྱད་པ་ཉིད་དེ་སྤྱི་བ་པ་……
 ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞིས་བཤད་དེ། དེ་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་འན་ལེན་ནི་
 ལུས་སེམས་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཀོལ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་ས་པའི་མཐུས་
 དགེ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་སྤྱི་བ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་བྲལ་ནས་ལུས་ཡང་ཞིང་བདེ་བ་ཐོབ་པ་……
 ལུས་ལས་རུང་དང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ནས་དགའ་
 བདེ་སྟོགས་ཐོབ་པ་ནི་སེམས་ལས་རུང་སྟེ། སྤྱི་བ་དཔོན་སྤྱི་བ་རྟོན་གྱིས། དེ་ལ་ལུས་ལས་སྤྱི་
 རུང་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་རང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱང་བ་ཡང་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའོ། །སེམས་
 ལས་སྤྱི་བ་ནི། ཡང་དག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སེམ་པ་དང་།
 ཡང་བར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གཞན་ཏུ་བྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་
 དང་ཕན་ན་དམིགས་པ་ལ་སྟོགས་པ་མེད་པར་འབྱུག་པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་སྤྱི་བ་……
 ཞེས་བྱའོ། །ཞིས་སོ། །དེ་ཡང་ཉིད་དེ་འཛོན་སྐྱེད་པའི་སྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་ས་སྟོགས་པར་
 ཐོབ་པ་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། འབད་ཚོལ་གྱིས་ཆ་ཤས་ཅིམ་ཐོབ་པ་དེ་རིམ་པས་རྒྱུད་ས་ནས་
 བྱང་བ་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་ས་ཐོབ་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ཡང་སྟོགས་པ་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་ས་ཐོབ་པའི་
 མཐུས། ལུས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་ས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་རྒྱུད་ལས་ལ་རྒྱ་ཞིང་། དེས་ལུས་ལྷན་པ་ན་
 ལུས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་ས་ཐོབ་པར་ཉན་ས་ལས་བཤད་དོ། །དུན་པ་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་ལས།

ཉིད་ལ་བཅོན་འགྲུས་ཏ་ཅང་ལྷག་པར་ཚོམ་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་དང་། དེ་
 ལ་བཏང་སྒྲུམས་ཀྱི་རུས་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཚོང་གི་སྒྲུགས་ལ་སྒྲགས་བྱེད་པ་
 དང་ཚོད་པ་མེད་པའི་ཆེ་ལྷོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལ། བྱང་ཚོད་སྟེ་པའི་རྒྱ་སྤང་བ་དང་།
 བྱང་ཚོད་འཁོག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱིབ་པ་པལ་ཆེར་བྱང་ཚོད་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲུགས་སུ་འདུ་ལ། བྱང་ཚོད་འབྱང་པའི་རྒྱ་ནི་སྒྲིག་གསུམ་གྱི་སྤྱང་ལམ་མ་དག་པ་ཅི་
 རིགས་ལས་འབྱང་བར་བཤད་དེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། བྱང་པའི་མཚན་མ་གང་ཞེ་ན།
 དབང་པོའི་སྒྲིམ་བསྐྱངས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་མ་བེན་པ་དང་། བས་ཀྱི་ཆོད་དང་ནས་
 ཀྱི་ཆ་སྤྱང་ལ་མི་ཉལ་པའི་སྤྱང་བ་ལ་མི་བཅོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་
 དང་། གཉི་ལྷག་སྤྱང་པ་དང་། གཉིད་ཆེ་བ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་ལྷན་
 པའི་འདུན་པ་དང་བཅོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དཔྱད་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་གོམས་པ་
 དང་། ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་མ་བྱས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲུགས་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དང་། སེམས་ཐུན་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་མི་དགའ་བའོ། །
 ཞེས་དང་། ཚོད་པའི་མཚན་མ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་མ་བཞིན་བྱ་དབང་པོའི་སྒྲིམ་བསྐྱངས་པ་ལ་
 སྒྲགས་པ་བཞི་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱང་པ་དང་། ཉེ་བར་མ་ཞི་པའི་རྒྱལ་ཅན་དང་།
 སེམས་སྦྱོབ་པ་མེད་པ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་མ་བཞིན་བྱ་ཏ་ཅང་རབ་བྱ་འཛིན་པ་
 དང་ལྷན་པའི་འདུན་པ་ལ་སྒྲགས་པ་དང་། བཅོན་པ་ལ་མ་གོམས་པ་དང་། རབ་བྱ་འཛིན་
 པ་ལ་བྱང་བར་མ་བྱས་པའི་དེའི་སྒྲུགས་གཅིག་བསྒྲིམས་པ་དང་། ཉེ་བྱ་ལ་རྒྟག་པ་ལ་སྒྲགས་
 པ་ཚོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་བྱང་བས་སེམས་རྣམ་པར་གཡོངས་པའོ། ཞེས་སོ།
 དེ་ལ་བྱང་ཚོད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཚོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ལེ་ལོ་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་པ་
 བཅོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དཔྱད་པ་གསུམ་ལ་འདྲ་སྤྱང་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་གོམས་པ་
 ཞེས་པ་དེའི་ཉམས་སྤང་འབའ་ཞིག་ལ་གོམས་པ་དང་། ཏ་ཅང་རབ་བྱ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་
 དགའ་བའི་ཡུལ་ལ་སེམས་ཏ་ཅང་བཟུང་བྲགས་པ་ཉི་དེ་དང་ལྷན་པའི་འདུན་པ་དང་བཅོན་
 འགྲུས་སྒྲགས་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚོད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་རྣམས་སྤང་པའི་རྒྱལ་ལ་འབད་པར་
 བྱའོ། གཉིས་པ་ནི། གང་བྱ་བཤད་པའི་བྱང་བ་རགས་པ་སྟེས་ན་དེ་འཁོག་པ་ལ། སྤང་
 པའི་མཚན་མ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ས་སྤར་རྒྟག་པའི་ཤེས་

རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་དང་། དམིགས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནས་སེམས་
གཟེངས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱ་བར་བཤད་དེ། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཇི་ཉེ་གང་གི་ཆེ་ཆུགས་
པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ། དམིགས་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་
དེའི་ཆེ། སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་སྒྲིམ་པ་ལས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་ཏུ་བརྩུང་།
ངོ་། །ཞེས་དང་། བར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་བཙོན་པའི་སྤྲོ་བས་ཀྱི་མཐུས། །ཞུམ་
པར་གྱུར་ན་གཟེངས་ཡང་བསྐྱེད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། །ཞུམ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་
ཆེན་དག །བསྐྱེད་པས་ཡངས་པ་ཉིད་ཏུ་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྤང་བའི་མཚན་མ་ནི། ཉན་ས་
ལས། མར་མེའི་འདྲ་ལས་སམ་མེའི་ཕྱང་པོའི་འདྲ་ལས་སམ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་སྤང་
བའི་མཚན་མ་རྩུངས་ཤིག ཅེས་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་འདྲ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་གསལ་
བར་གྱུར་པ་ལ་སེམས་གཏད་པའོ། །འདིའི་སྦྱིད་ལམ་ཏུ་འང་། སྤང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་
བྱིད་པ་དང་། ཇེས་དྲན་དུག་སོགས་ཡིད་དང་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པས་གཟེངས་
བསྐྱེད་པ་དང་། བྱིང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆུགས་གཉིད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ཏེ་སྤང་བ་དང་།
འཆག་པ་དང་སྒྲིགས་རྣམས་དང་ཟླ་སྐར་ལ་ལྟ་བ་དང་གདོང་རྒྱས་བརྟུ་བ་སོགས་བྱ་བར་.....
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་བཤད་དོ། །ཞོད་པ་རགས་པ་སྐྱེས་ན་དེ་འགྲོག་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་གཤེད་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་
སྤང་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བཞག་ནས་སེམས་རྣལ་ཏུ་དབབ་པ་སོགས་བྱ་སྟེ། སྒྲིམ་རིམ་དང་
པོ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཆུན་ཞོད་པ་དང་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲན་ཞིང་བར་བར་ཏུ་སེམས་ཞོད་
པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་ཞོད་པ་ཞི་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་མཛོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས།
གཤེད་པས་གཤེད་པའི་མཚན་མ་ལ། ཉེས་དམིགས་བལྟ་བས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།
པར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པར། ཞོད་པར་གང་ཆེ་གྱུར་པའི་ཡིད། ཞི་གནས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱོག་པར་བྱ།
ཞེས་སོ། །འདིའི་སྦྱིད་ལམ་ཏུ་འང་། དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་དང་། ནད་པའི་སྦྱིད་ལམ་ལྟར་
དྲག་ཤུལ་སྤང་བ་དང་། ཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་མང་ཏུ་

འཆལ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་བྱའོ། བྱིང་ཆོད་སྤྱོད་ཅམ་ལ་ནི། བྱིང་ན་གཞེངས་བསྟོད་པ་དང་
 སྒྲིམ་པ་དང་། ཆོད་ན་སེམས་འཕང་སྟོད་པ་དང་སྟོད་པ་སྐྱེས་པོངས་སྤྱུག་གས་པ་ལྟར་རོ། །
 གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་གི་ངོ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་གཅིག་ཤུ་དཔེན་པར་
 འདུག་ལྟེ་ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས། ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་
 ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱན་ཆགས་སྤྱུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གསན་པ་དེ་ལ་
 ལུས་ཤིན་ཏུ་རྒྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་.....
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་རྒྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱངས་པ་དེ་ཐོབ་
 བ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤངས་ནས། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་
 ཉིད་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱང་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་མས་པར་...
 བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱང་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ། ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་
 རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་ཡོངས་སྤྱུ་
 དཔྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་འདྲོད་པ་དང་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་བལྟ་བ་དང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ཞི་
 གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་
 དང་། མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་བསྟོམས་པའང་འདི། ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་
 བྱ། །ལྷག་མཐོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་།
 ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛིག་བྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་བྱིར་། ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་
 སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་
 སེམས་འཛོག་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱིར་། ཞི་མིམ་
 བཞིན་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཡི། ཉིང་ངེ་འཛིན་མེད་པར་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད་དེ། སྤྱིར་
 བཏང་ཅམ་དུ་ནི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སེམས་གཏད་ནས། སེམས་དེ་
 གཞན་དུ་མི་གཡང་བར་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་ཞི་གནས་དང་། ཤེས་པར་བྱའི་དོན་དེ་

ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེད་ཅིང་འབྲེད་པའི་སེམས་ལྷག་མཐོང་དུ་
 གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིག་པ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་
 འཛིག་དགོས་པ་ནས་མཐར་ཆུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་བར་ཐམས་
 ཅད་ཞི་གནས་དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འབྲེད་པ་ནས་
 མཐར་ཆུས་པར་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་གིས་འཇུག་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལྷག་.....
 མཐོང་དུ་བཤད་དེ། བྱང་ས་ལས། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་དོན་ཅམ་གྱི་
 དམིགས་པ་ལ་སེམས་ངེས་པར་གཏད་ནས། སྒྲིལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་སེམས་
 ཡོངས་སུ་གཡང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དམིགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མོས་པ་ན། བར་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་རྒྱུ་ལ་སེམས་འཛིག་པ་དང་
 བསྐྱེད་ཏེ་འཛིག་པ་ནས། རྒྱས་པར་ཆུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའི་
 བར་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཅིང་འབྲེད་པ་དང་རབ་དུ་རྒྱུ་པར་འབྲེད་པ་དང་ཆོས་རབ་དུ་རྒྱུ་པར་འབྲེད་པ་.....
 བྱས། རྒྱས་པར་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཇུག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལྷག་
 མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཞི་ལྷག་གི་དམིགས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་
 དུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཞི་གནས་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་པར་
 རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དུ་ཞིག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྒྲུལ་པ་གཅིག་སྟེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ནོ། །དུ་ཞིག་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་
 ལགས། བཀའ་སྒྲུལ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་
 ནོ། །དུ་ཞིག་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྒྲུལ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་
 པོའི་མཐའ་དང་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་བྱལ་པའོ། །ཞེས་དང་། ཤར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་
 བྱང་། དེ་ལ་རྗེ་སྟེད་ཡོད་པར་བྱུར་པ་དང་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བྱུར་པ་ལ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དུ་བྱུར་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །རྗེ་སྟེད་ཡོད་པར་བྱུར་པ་
 དང་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བྱུར་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དུ་བྱུར་པ་ནི་ལྷག་

མཐོང་གི་དམིགས་པ་པོ། ཞེས་སོ། མཛད་སྤྱེས་ལྟར་ན་ཞི་ལྷག་མཐོང་ཉིད་པ་ནི། ཤིན་
 སྤངས་ཐོབ་པ་དང་རྒྱན་ཏུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་འཛོག་.....
 དགོས་ཏེ། སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་ལས། བྱེ་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཤིང་བ་ཞི་ནས། བར་ཏུ་
 དམིགས་པ་ལ་རྒྱན་ཏུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་
 ལྡན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ། ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་
 ཆོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། འོ་ན་
 ཤིན་སྤངས་མ་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་ཅི་སྐད་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ནི་ཞི་ལྷག་
 རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཐ་སྐྱད་གསུངས་ཏེ། དཔྱད་སྤྱོད་ལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་དེ་རི་སྤྱིད་ཏུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་ཏུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་ན། ལུས་
 ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་ཏུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་...
 ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ་ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷག་མཐུན་པའི་མས་པ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་རི་སྤྱིད་ཏུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་རི་ལྟར་
 ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་ནང་ཏུ་
 ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ་ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷག་མཐོང་དང་རྒྱུ་ལྷག་མཐུན་པའི་མས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
 བྱ། ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཤིར་བྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་གཅིག་ཏུ་དཔེན་པར་གནས་བཅས་ལ་རི་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ།
 ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྤངས་ནས་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་ལན་མང་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། རི་
 སྤྱིད་ཏུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མ་སྟེས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཞི་གནས་དང་རྒྱུ་ལྷག་མཐུན་.....
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་སྟེས་པ་དེའི་ཆོ་ཞི་གནས་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། དེས་
 ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། རི་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་ནང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྷག་པར་མས་པས་སོ་སོར་
 བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྤྱིད་ཏུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མ་སྟེས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་ནི།
 ལྷག་མཐོང་དང་རྒྱུ་ལྷག་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་སྟེས་པ་དེའི་ཆོ་ལྷག་

མཐོང་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་མོ། འོ་ན་ཅི་ཙམ་གྱིས་ཞི་ལྷག་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 ལྷན་གཉིད་ཆོས་པ་ན་ཞི་གནས་དང་། རྒྱུད་འགྱུར་ཆོས་པ་ན་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་དག་
 པར་གསུངས་ཏེ། དཀོངས་འགྲེལ་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་གྱི་ལམ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བྱམས་པ་གང་གི་ཆེ་ལྷགས་པ་དང་གཉིད་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་
 ཆོས་པར་གྱུར་པའོ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་
 པ་ལགས། བྱམས་པ་གང་གི་ཆེ་རྒྱུད་པ་དང་འགྱུར་པ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཆོས་པར་གྱུར་
 པའོ། ཁྱེད་པ་ལྟར་རོ། བཞི་པ་ཞི་ལྷག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། ཞི་གནས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ངོ་
 བོའི་སྒོ་ནས་སྟེན། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་དང་།
 བྱེད་ལས་གྱི་སྒོ་ནས་སྟེན། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཞི་གནས་སོགས་གསུམ་ཡོད་
 གྱུར། གྲགས་ཆེ་པ་ལ་ཐབས་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་རྣམ་པ་དགྲུང་འབྱེད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
 དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། རྟེན་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡོང་མི་བྱ། ཁྱེད་སོགས་གྱི་འགྲེལ་
 བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་པོ་འདིས་ནི། སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་
 དགྲུས་གནས་པའི་ཐབས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་དགྲུ་ནི། སེམས་འཇོག་པར་བྱེད། ཀྱན་ཏུ་
 འཇོག་པར་བྱེད། དེས་པར་འཇོག་པར་བྱེད། ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད། འདུལ་བར་བྱེད།
 ཞི་བར་བྱེད། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད། མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད། ཅས་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་དང་། ཀྱན་ལས་བདུས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། བར་
 ཉིད་ལ་སེམས་འཇོག་པ་དང་། རྒྱན་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། ལྷན་ཏེ་འཇོག་པ་དང་། ཉེ་བར་
 འཇོག་པ་དང་། འདུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་
 དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཇོག་པའོ། ཁྱེད་སེམས་དགྲུ་བཤད་ལ། དེ་
 དག་གི་ངོས་འཛིན་ནི་ཞི་གནས་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེ་བ་ནི། དཀོངས་
 འགྲེལ་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་པ་ཏུ་མཆིས། བྱམས་པ། རྣམ་པ་གསུམ་
 རྟེ། མཆོན་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྔ་སྔ་རྟོག་པ་
 ལས་བྱུང་བའོ། ཁྱེད་མཆོན་མ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་སོགས་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 དག་གི་ངོས་འཛིན་ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ། མཆོན་མ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 རྒྱུད་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་……

ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེན། དེ་དང་དེར་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་
 བྱ་བའི་ཐུར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། ཁོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་
 ཞེན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཐུར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་སོ། ཀྱུན་ལས་བརྒྱུས་ལས། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་
 རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་དང་མཚན་མའི་གཉེན་སོ་
 ཉིད་དང་། ཐུན་ཅི་ལོག་ལས་འབྱེད་པ་དང་། ཐུན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པའི་
 ཐུར་རོ། ཞེས་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
 དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་བཞི་
 བཤད་ལ། དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ནི། ཉན་ས་ལས། ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེན།
 འདི་ལ་དག་སྒྲིང་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱད་པར་བྱེད་པའོ། ཇི་ལ་རི་ལྷར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅེན།
 དབྱེད་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་དང་མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་.....
 རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་དག་ལ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་
 རོ། རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཤེས་
 རབ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་མཚན་མར་འཛིན་པར་
 བྱེད་པའི་ཆོན་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་དག་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་
 ཅན་ནི་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པར་བྱེད་རོ། ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་
 གི་སྒོ་གསུམ་དང་གཞི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་རྒྱག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྟན་ན་དེ་
 ནི་ལྷག་མཐོང་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་རྒྱག་གི་ཐ་
 ལྷན་ཀྱང་མཛད་ལ། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟེན་སུ་ཞུགས་པའི་འཆོལ་
 ལུགས་རྒྱག་སྟེ། རྟོན་དང་དངོས་པོ་དང་མཚན་ཉིད་དང་སྟོགས་དང་རྒྱས་དང་རིགས་པ་

འཚོལ་བ་རྒྱུ་ལ་བཤད་པས། རྟོན་འཚོལ་བའི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་སོགས་སྤྱི་བརྒྱད་པ་ཡིན་
ན། །

སྤྱི་བ་ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་ལ་དབྱེད་པ་ནི། མདོ་སྤྱིགས་ཀྱི་གཞུང་པལ་ཆེར་རྒྱ་སྤྱོད་མར་ཞི་
གནས་བརྒྱབས་ལ་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་བརྒྱབ་པར་བཤད་པ་མང་སྟེ། མདོ་སྤྱོད་རྒྱུན་ལས། སྤྱི་
མ་ལ་བརྟེན་སྤྱི་མ་སྟེ། །དམན་དང་མཚོག་རྒྱ་གནས་སྤྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྱི་བའི་
སྤྱིར། །དེ་དག་རིམ་པས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་པར་སྤྱིན་དུག་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་
སྤྱི་མ་སྟེ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚོན། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དམན་པ་དང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་མཚོག་རྒྱ་སྤྱོད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རགས་པ་དང་སྤྱི་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དཔེས་སྤྱིར་ས་
ལས་ཀྱང་། དཔེས་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་པེས་རབ་མེད། །ཅེས་དང་། སྤྱི་བ་འབྱུང་ལས་
ཀྱང་། ཞི་གནས་རབ་རྒྱ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། རྟོན་མོངས་རྒྱུ་པར་འཛོམས་པར་
པེས་བྱས་ནས། ཞོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། ཞེས་བཤད་དེ། དེ་བཞིན་རྒྱ་
ཉན་ས་དང་སྤྱི་མ་རིམ་དང་པེར་སྤྱིན་མན་དག་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །འདི་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག ཞི་གནས་བརྒྱབས་ནས་དེ་སྤྱི་བ་པ་རྒྱ་ལྷག་མཐོང་སྤྱི་མ་དགོས་པའི་གོ་
རིམ་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དེས་པར་འཆད་ཅིང་། དེའི་པེས་བྱེད་རྒྱ་ བྱིན་སྤྱངས་མ་ཐོབ་
པར་ཞི་གནས་མི་ཐོབ་ལ། དེ་གཉིས་མ་ཐོབ་པར་ལྷག་མཐོང་དང་དེའི་བྱིན་སྤྱངས་མི་ཐོབ་
པའི་སྤྱིར། ཞེས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱིན་སྤྱངས་མ་ཐོབ་པར་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་
ཡིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ས་དང་ཀུན་ལས་བརྒྱས་དང་པེར་སྤྱིན་གྱི་
མན་དག་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་ སེམས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་དགྲུ་པ་ཞི་གནས་དང་། ཆོས་རྒྱུ་
འབྱེད་སོགས་བཞི་ཀ་ལྷག་མཐོང་རྒྱ་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། ལས་དང་པོ་བས་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱིན་སྤྱངས་ཐོབ་པ་བྱིན་རྒྱ་དཀའ་བའི་...
སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་ལྷར་ན། ཞི་གནས་ཡིན་ན་ཞི་གནས་མཐར་སྤྱོད་དང་། ལྷག་
མཐོང་ཡིན་ན་ལྷག་མཐོང་མཐར་སྤྱོད་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཞི་ལྷག་ཡིན་ན་སོ་སོའི་
བྱིན་སྤྱངས་ཐོབ་དགོས་པར་སྤྱིས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཁས་ལེན་ན། ལས་ཡིན་ན་འང་མཐར་
སྤྱོད་གི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་རྟེ། རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་དགོངས་
འགྲུལ་དང་། བྱིན་སྤྱིན་མན་དག་རྒྱ་བྱིན་སྤྱངས་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཞི་ལྷག་མ་ཡིན་

པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྷག་ཡིན་ཞེན། དེ་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ཞི་ལྷག་འབྲུག་པའི་ཚད་ལ་
 དཀོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷག་མིན་ན། མོང་རུ་བཤད་པ་ལྷར་ནང་འགལ་དང་ལྷང་རིགས་ཀྱི་
 གཞོད་པ་མང་རུ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་
 པར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། རིམ་ཅན་རུ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ལ་དཀོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་
 གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་ཡང་ཀུན་ལས་བརྒྱས་
 ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་ཤི། དེ་ལྷར་ལྷག་མཐོང་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞན་
 ཡང་སྤྱག་བསུལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་རུ་ཡང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་རུ་རབ་རུ་ཤེས་ལ།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་ཤི། དེ་འདྲག་མ་ཐག་རུ་སེམས་འཛོག་ཤི་ཆོས་
 རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་
 སེམས་ལ་རྒྱུར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བརྟེན་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་མེ་དང་བརྒྱུད་
 རྣམས་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་དག་ལས། ཐུན་སྟོང་ལ་མཚན་བཅས་དང་ཐུན་སྟངས་ལ་མཚན་མེད་
 པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་། དང་པོར་ཞི་གནས་བརྒྱབས་ནས་དེ་གྲུབ་པ་ན་ལྷག་མཐོང་རྒྱབ་
 པའི་ཚུལ་མིན་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་མང་པོས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཟུར་རུ་མི་འཆོལ་བར་ཐོག་མ་
 ཉིད་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་པར་བཤད་པ་མང་རུ་ཡོད་པ་དང་། བྱད་པར་རྒྱབ་བརྒྱུད་འདི་
 ལ་ལྷ་ཐོག་ནས་སྒྲིམ་འཆོལ་བ་དང་། སྒྲིམ་ཐོག་ནས་ལྷ་བ་འཆོལ་བ་གཉིས་བཞེད་པས་
 མཐའ་གཅིག་རུ་དེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱག་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་རུ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དང་། དེ་གཉིས་ཟུང་རུ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་མེད་པའི་སེམས་ནི་རྒྱ་
 བཞིན་རུ་གཡོ་བས་མཉམ་པར་འཛོག་རུ་མེད་ལ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་མི་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་ཞི་གནས་དང་བྲལ་པའི་ལྷག་མཐོང་ནི་རྒྱང་ནང་
 གི་མར་མེ་བཞིན་རུ་མི་བརྟན་ལ། དེས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་བ་གསལ་པོ་མི་འབྱུང་བས་ཞི་གནས་
 དགོས་ཏེ། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས། སེམས་རྒྱ་བཞིན་རུ་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་གཞི་མེད་
 པར་གནས་པ་མེད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་
 བཞིན་རུ་ཤེས་པར་མི་རུས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་

དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཀའ་རྩལ་རྟོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་
 ལས། ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱེད་པའི་སེམས་ལྷལ་
 ལ་རྣམ་པར་གཤེད་བར་འབྱུང་གྱི། རྒྱུད་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞེན་ཏུ་བརྟན་པར་
 མི་འབྱུང་རོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྷ་བས་ན་
 གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཞི་གནས་ནི་ཅི་
 ཅམ་བསྐྱམས་གྲང་། རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཞོན་ཅམ་ལས་སྒྲིབ་པ་མི་སྤྲངས་ཤིང་།
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་མི་ཆོས་པ་དང་། རྒྱེ་ཆ་ན་འཆི་སྐྱེས་འཁོར་བའི་སྦྱོན་ལས་
 མི་སྒྲོལ་བར་བཤད་དོ། །སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་ཅམ་འབའ་ཞིག་གོས་པར་བྱས་
 པས་ནི་རྣལ་འབྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་མི་སྤྲངས་ཀྱི། རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་
 གཞོན་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་
 ཆོས་པར་མི་འབྱུང་རོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དཀོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་
 ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་བག་ལ་
 ཉལ་ལེགས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཀའ་རྩལ་རྟོ། །ཞེས་དང་། དེར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཕྱེ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ལས། གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱེ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མ་ཐོས། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མ་ཐོས་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ཐོབ་པ་ནི། ར་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཏུ་རྒྱུང་
 ཞིང་། རྒྱུ་བ་དང་ཆ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་མུ་རན་དང་རླེ་སྒྲགས་འདོན་པ་དང་
 རྒྱག་བསྐལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་འགོ་ལ། འགོ་བ་དུག་གི་
 འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་འགོ་ལ། རྒྱག་བསྐལ་གྱི་བྱུང་པ་ལས་གྲུང་ཡོངས་སུ་མི་འགོ་ལ་ཏེ།
 དེ་ལ་དཀོངས་ནས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པས་འདི་སྤྲད་ཅེས་གཞན་ལས་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོབ་
 པ་ནི་ཆ་ཤི་ལས་སྒྲོལ་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བཀའ་རྩལ་རྟོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་སེམས་
 དམིགས་པ་ལས་མི་གཤོ་བ་ཞི་གནས་ཀྱིས་བྱེད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ལྷ་རན་གྱིས་
 རྒྱལ་བར་མི་རུས་པ་རི་མོ་དང་འདྲ་བ་ལྷག་མཐོང་གིས་བྱེད་དགོས་པས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་
 དགོས་ཏེ། ཟླ་བ་སྦྱོན་མེད་མདོ་ལས། ཞི་གནས་སྤྲོབས་ཀྱིས་གཤོ་བ་མེད་པར་འབྱུང་། ལྷག་
 མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞི་ལྷག་བྱུང་ཏུ་འཇུག་པ་

ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སྟེན་ན། སེམས་གནས་དགུ་པ་མ་ཐོབ་པར་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ་
 བྱེད་པ་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་མཐར་ཐུག་པའི་ཞི་ལྷག་ཐུང་འཇུག་
 ཏུ་འཐུར་ཚུལ་ནི། སེམས་གནས་དགུ་པ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཞི་གནས་དེ་བྱིང་ཤོད་ཀྱི་
 རྒྱུན་དང་བལ་བར་ཐོབ་པ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་
 པར་བྱས་པའི་ཆེ། ལྷག་མཐོང་དེ་ལ་འང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་ཅིང་། སེམས་གནས་དགུ་
 པ་བཞིན་ཏུ་འདུ་བྱེད་པ་མི་དགོས་པར་ཚུལ་མེད་ཏུ་སོང་ནས། ལྷག་མཐོང་ཡང་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་བྱང་བར་ཐུར་ཏེ། སེམས་གནས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་མཉམ་ཏུ་འཇུག་
 པ་ན་ཞི་ལྷག་ཐུང་འཇུག་ཏུ་ཐུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་འདྲེས་པར་ཐུར་ཅིང་། མཉམ་པར་བྱུང་ཏུ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་ན་བྱུང་
 ཏུ་འགྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞིན། སྟེན་པ། སེམས་གནས་རྣམ་པ་དགུ་པ་དག་
 ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་ཐུར་ཅིང་
 ཏིང་འཇོན་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་...
 པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཆེ་ན་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེའི་ལམ་རང་གི་རང་
 གིས་འཇུག་པ་དང་ཚུལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པར་ཐུར་ཅིང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་ཏུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་
 བ་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་ཉམས་བདེ་བས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་འཐུར་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་འདྲེས་པར་ཐུར་ཅིང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་...
 དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་བྱུང་ཏུ་འགྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ། ཞེས་
 དང་། རྣམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་བྱིང་བ་དང་ཤོད་པ་ལས་དབེན་པའི་ཕྱིར་
 མཉམ་པར་ཞུགས་ཤིང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བ་བྱུང་བར་ཐུར་པ་དེའི་ཆེ་ཚུལ་བ་རྒྱུད་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་བྱུང་ཏུ་འགྲེལ་པའི་ལམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་
 མན་ངག་ལས། དེའི་འག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཆེ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་བར་མ་ཆད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉམས་སུ་ཐུང་བ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་ཏུ་.....

འབྲེལ་བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་བྱུང་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་
ནི་ལྷན་པ་སྟེ་མཐ་ཚུན་བཅིངས་ནས་འཇུག་པའོ། ཞེས་སོ། །འདིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག སྤྱིར་བཏང་
ཅམ་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་
ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞི་གནས་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་
མི་བྱེད་ཅིང་ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞིག་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྟགས་མཚན་
བཅས་ཀྱི་ཞི་གནས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། རི་ལྟར་ཁེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་
དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྒྲིམ་པ་ན་སྤྱིར་རྣམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་……
ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་ཅིར་ཡང་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་གྱུར་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཞི་གནས་ནི་ཆོས་གང་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་ལྷག་མཐོང་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་……
ཅན་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྲིད་ན་རིགས་པ་སྤྱི་བའི་བཞད་གང་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྤྱིར་
རྣམ་པ་དེ་ཡིད་རྩེར་སྤྱང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་གིས་མ་
བརྟགས་ན་དེ་ལྟར་སྤྱང་རོ་ན་མེད་ཅིང་། སྤྱང་བའང་རྟོག་རྩེར་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་
སྟགས་ཀྱི་མཚན་བཅས་ཐམས་ཅད་རྟོག་བརྟགས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་
མཐོང་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའང་མི་འཐད་དེ། སྒྲིམ་རིམ་ཏུ་མི་གཡོ་
བའི་ལྷག་མཐོང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལྷག་མཐོང་གི་
མཐོང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཞི་གནས་གྱུར་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ།
རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཞི་གནས་མི་སྲིད་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་
དགོས་པར་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞི་གནས་ལ་ཡིད་བྱེད་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་
བྱེད་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པ་དང་། ཞི་གནས་སྒྲིམ་པའི་ཆོད་རྣམ་པ་དང་
ཤེས་བཞིན་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞི་གནས་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་

པར་འདྲི་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཞི་ལྷག་གི་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་ལྟར་ཡིན་ཞིན།
 །ཞི་ལྷག་སྤྱིར་བཏང་གི་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞི་གཅིག་ལ་བཀར་ན་ལྟ་
 གྱུ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ལྟ་བུ་ཡིང་། སྤྱིར་རྣམ་པ་གསལ་བར་ཡིད་རྩོད་དམིགས་ཤིང་
 ལྟར་བའི་ཞི་གནས་དང་། དེའི་རང་བཞིན་འབྱེད་ཅིང་དཔྱད་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་འོང་
 བ་ལྟར། དམིགས་བྱའི་དོན་ལས་ལོགས་སུ་ལྷུར་པའི་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 ཅིང་དོན་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་འཇོག་པ་ཞི་གནས་དང་། དོན་དེའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འབྱེད་
 ཅིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབམ། དེ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་ལྷག་མཐོང་བྱ་
 འལྱར་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་འབྲེས་ཤིང་མི་ཕྱིད་པར་ལྷུར་ཏེ་རྩོམ་གཅིག་ལ་ཕྱོག་
 པ་ཐ་དད་ཅམ་བྱ་ལྷུར་པ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་བྱ་འལྱར་བ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ཞི་ལྷག་གི་
 འབྲས་བུ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་གང་ལགས་ཞེས་བགྱི། སེམས་
 རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འབྲས་བུ་འོ། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འབྲས་བུ་འོ། །ཞེས་ཞི་
 གནས་ཀྱིས་སེམས་དག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་ཤེས་རབ་དག་པར་གསུངས་པའི་སེམས་
 དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དག་པ་ནི་མ་རིག་
 པའི་བག་ཆགས་དག་པ་འོ། །དེར་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་འཆིང་བ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་
 ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་བྱ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལས་ཅི་
 ལགས། བྱམས་པ། མཚན་མའི་འཆིང་བ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་སྟེ་འཆིང་བ་
 རྣམ་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་
 འདྲི་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱོག་ཅིང་། མངོན་ཤེས་དང་ཉིང་ལེ་འཛིན་མཐའ་དག་འཆར་བ་
 དང་། ཕྱི་མ་འདྲི་ཆགས་དང་བཤལ་བའི་ལྟའི་ལྟས་ཐོབ་པར་བཤད་དེ། ལྷུང་པ་ལས།
 བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདྲི་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲད་པ་འདོར། །རིགས་དང་མངོན་པར་ཤེས་
 དང་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་འབྱུབ། ཅེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་སུ། འདྲི་དཔྱད་དགའ་དང་
 བདེ་དང་སྤྱུག་བསལ་དག །རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས། །ཆོངས་དང་
 འོད་གསལ་དག་དང་དགོ་རྒྱས་དང་། །འབྲས་བུ་ཆེ་ལྟ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་ཐོབ། ཅེས་
 དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རྒྱོན་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཞི་གནས་གྲུབ་ལྟར་ན། །མངོན་ཤེས་དག་ཀྱང་
 འབྱུབ་པར་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །ལྷག་མཐོང་གི་གནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྤྱིད་

བསྐྱེད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་ཁམས་གསུམ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་དེ། ལྷ་པ་
 ལས། སངས་རྒྱལ་སྤྱན་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་ཆམས་དང་། །འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་
 ཚོས་ཆམས་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཀྱན་ཤེས་རབ་པ་རྩོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་དང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་
 དག་འདེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུ་མཐར་བུག་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པ་ལྟེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། །ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་སོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱན་བརྒྱ་པ་ལས། །འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཏུ་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་.....
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །
 ཞི་ལྷག་སྤྱིའི་སྐབས་སུ་རྩེ་སྐམ་པོ་པས། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མྱོའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ལ་དོན་ལྟེ། རྒྱ་དང་ལས་དང་ལེགས་དང་སྤྱིབ་པ་
 དང་། །ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཆུལ་ཁྲིམས་ནས་པར་དག་པ། ལྷག་མཐོང་
 གི་རྒྱ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་པོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ལས་ནི་མཆོན་མའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་
 བྱེད་པ། ལྷག་མཐོང་གི་ལས་ནི་གནས་རན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞི་
 གནས་ཀྱི་ལེགས་ནི་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟ་པའོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ལེགས་ནི་འཕགས་
 པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ཚིམ་པ་མ་ཐོབ་པའོ། །འདྲ་འཛིར་གནས་པ་དང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་
 ཚོག་པར་འཛིན་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ལེགས་སོ། །སྤྱིབ་པ་ནི། རྒྱ་དང་པ་དང་འགྱུད་པ་དང་ཐེ་
 ཚོམ་གྱིས་ཞི་གནས་ལ་བསྐྱེད། གཉིད་དང་རྒྱགས་པས་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱེད། འདོད་འདུན་
 དང་གནོད་སེམས་གྱིས་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་ལེགས་པར་ཚོམས་
 པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པའོ། །རྒྱ་དང་འགྱུད་ལེགས་པར་ཚོམས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་
 ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་ལེགས་པར་ཚོམས་པས་འབྲས་བུ་ཚོས་
 ཀྱི་སྤྱ་རྣམ་དག་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཞི་ལྷག་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་
 བཤད་ཅིན་ཏོ། །

ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་རིམ།

༥ གཉིས་པ་ཞི་ལྷག་མ་སེའི་སྒྲིམ་རིམ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་རིམ། ལྷག་མཚན་གི་སྒྲིམ་
 རིམ། ལྷ་སྒྲིམ་སྐྱོད་ཚུལ་གྱི་དོགས་གཙོད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཞི་གནས་སྐྱོད་པའི་སྐྱོར་
 པ། དམིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཞི་གནས་སྐྱོད་ཚུལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ལྷར་བཤད་པའི་ཞི་
 གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་མི་བཏེན་པ་དང་ཕྱིར་ཚོད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དབང་པོའི་སྒྲིམ་རིམ་པ་དང་་་
 ཟུག་གྱི་ཚོད་མི་ཟུན་པ་སོགས་ངེས་པར་སྤངས་ནས། བཞུ་བའི་པའི་སྒྲིམ་ལ་ལྷག་པའི་སྒྲིམ་
 གཏན་གྱི་ཚོགས་བརྒྱན་དང་ལྷན་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱང་ཆམ་ལ་ཐབ་ནས་བྱིན་དུ་རྒྱ་བའི་ཆོ་
 རྒྱ་ཅན་དང་རིམ་པ་དང་ཚོད་བག་ཅན་དུ་མ་ལྟར་པར་དལ་བྱར་ཚོལ་མེད་དུ་རྒྱ་བར་བྱས་་་་
 ལ། ལྷག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་རིམ་སྐྱོད་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲིམ་ལས།
 ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམ་ཉམས་པས། །རབ་དུ་འབད་དེ་བསྒྲིམས་བྱས་ཀྱང་། །པོ་ནི་སྐྱོར་
 བག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་
 ལས། ཞི་གནས་ནི་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲོད་པ་ལ་མི་ལྷ་ཞིང་ཚུལ་གྲིམས་ལ་ལེགས་པར་
 གནས་ལ། །ལྷག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་ལྱུར་ལ་བཙོན་
 འགྲུག་བཙམས་ན་ལྷུར་དུ་འགྲུབ་པོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དམིགས་པ་བྱིའི་རྣམ་
 གཞག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་ཚུལ། ཚོག་མའི་དམིགས་པ་བཤད་པ། དུན་ཤེས་ཀྱིས་
 དམིགས་པ་སྐྱོད་ཚུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱབ་པའི་དམིགས་པ་སྐྱོད་པ་རྣམ་སྐྱོད་གི་
 མཁས་པའི། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྐྱོད་གི་དམིགས་པ་བཞིའི། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་བྱི་མ་
 གསུམ་ལ་དམིགས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཞིག་ཡིན་ལ། །འདི་ལ་བྱི་ན་བཞི་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་རྟོག་
 དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཙོ་བོར་ལྷག་མཚན་གི་དམིགས་པ་
 ཡིན་ཡང་། འདིར་ནི་མཚན་བཅས་སྒྲིམ་པའི་མཚན་མ་ལ་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་ནས། དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
 རྟོག་མེད་པར་འཇོག་པའོ། །གཟུགས་བརྟན་ཞེས་པ་ནི་གང་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་ལུལ་
 རང་མཚན་པ་དེ་ཉིད་དངོས་མ་ཡིན་པར་དེའི་རྣམ་པ་སྐྱོལ་སྤང་བ་ལ་བཤད་དེ། དངོས་
 པོའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཇི་ལྷ་བ་ལ་འདི་ཁོ་ན་ལྷར་གནས་ཀྱི་གཞན་དུ་མི་གནས་སོ་

སྐྱམ་ཏུ་ངེས་པ་དང་། ཇི་སྟེང་པ་ལ་འདི་ཙམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི་འདི་ལས་གཞན་པ་མེད་དེ་སྐྱམ་ཏུ་
 སེམས་ངེས་པ་སྟོབ་པ་སྟེ་འདིའི་ཡང་སྐྱ་མ་ལྟས་མཐོང་གི་དམིགས་པ་འོ། །དགོས་པ་ཡོངས་
 ལུ་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་རྣམས་ལན་མང་ཏུ་སྟོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ལུས་
 སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བཤལ་ནས་དོན་གྲུབ་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་
 སྟོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐར་སྒྲུབ་སྒྲིབ་པ་དང་ཕྱིས་མི་ལྡང་བར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ལྟར་
 པར་ཅན་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། མི་སྦྱག་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྐྱ་དང་སྒྲིབ་དང་
 བཤར་གཅི་སྟོགས་ནང་གི་མི་སྦྱག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྟོས་པ་དང་བམ་པ་སྟོགས་ཕྱིའི་མི་
 སྦྱག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་འོ། །བྱམས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། དག་གཉེན་བར་མ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མཉམ་པར་ལན་པར་འདོད་པ་དང་བདེ་བར་འདོད་པའི་སྒྲོ་བ་སྟེང་པ་འོ། །རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་དམིགས་པ་ནི། མ་རིག་པ་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལས་འབྲས་
 སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བམས་པ་འོ། །ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་
 མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་གི་ཆ་རྣམས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དམིགས་པ་འོ། །དབུགས་འབྱུང་
 རྒྱུ་ལ་དམིགས་པ་ནི། དབུགས་ཕྱི་ནང་ཏུ་འགོ་བ་ལ་བགང་བ་དང་བལྟ་བ་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་
 བས་སེམས་གཞན་ཏུ་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤང་ཁམས་སྟོགས་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཁོག་རྣམས་པའི་དམིགས་པ་ལྟར་པར་ཅན་ཡིན་ལ། འདི་
 ལའང་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། སྤང་པོ་ལ་མཁམས་པ་ནི། གཞུགས་སྟོགས་སྤང་པོ་ལྟ་དང་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་འོ། །ཁམས་ལ་མཁམས་པ་ནི། མིག་ལ་
 སྟོགས་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྟེན་ཤེས་པ་འོ། །
 རྒྱུ་མཆེད་ལ་མཁམས་པ་ནི། བར་གི་རྒྱུ་མཆེད་དུག་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་བདག་པོའི་
 རྟེན་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུ་མཆེད་དུག་དམིགས་པའི་རྟེན་དང་། འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ནི་དེ་མ་
 ཐག་པའི་རྟེན་ཏུ་ཤེས་པ་འོ། །རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁམས་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་འོ། །གནས་
 དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁམས་པ་ནི། དགེ་བ་རྣམས་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་འབྱུང་
 བ་གནས་དང་། མི་དགེ་བ་རྣམས་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་འབྱུང་བ་གནས་མ་ཡིན་པ་
 ཤེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁམས་པ་དང་ཚུགས་འདུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་

སྤྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི། ཞི་རགས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ནི། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
 བར་རྣམས་འོག་མ་འོག་མ་རགས་པ་དང་གོང་མ་གོང་མ་ཞི་བར་དམིགས་པ་ལོ། །བདེན་པ་
 བཞི་ལ་དམིགས་པ་ནི། ལྷག་བསྐལ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགྲོག་པ་དང་ལམ་བདེན་
 བཞི་པོ་སོ་སོར་མི་རྟག་པ་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །འདིའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 ས་པོན་ཉམས་སྤྲད་པ་དང་ཕྱི་མས་ཅད་ནས་སྤོང་བར་བཤད་དོ། །དམིགས་པ་འདི་དག་ཞི་
 ལྷག་སྤུལ་མོང་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཡང་གཙུག་ཅེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སལ་ཆེར་གྱིས་ཞི་
 གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་སྒྲུབ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་དང་པོར་
 དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཤར་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རེས་པ་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་སྒྲི་ནས་རྟོག་དཔྱད་གཞན་མེད་པར་སེམས་འཛིན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། སྤྱད་པ་རྣམས་སྤོང་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་དམིགས་པ་གང་དམིགས་པ་ལ། རྣམ་གྲས་ལྷན་
 པའི་མདོ་ཉན་པར་དྲངས་པ་ལས། གལ་ཏེ་དགོས་སྤྱད་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱད་པ་དེ་
 འདོད་ཆགས་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དམིགས་པ་མི་སྤྲུག་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོང་
 པར་བྱེད་དོ། ཞི་སྤང་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བྱམས་པ་ལ་ལོ། །གཏི་ལྷག་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
 ནི་སྤྱེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་ལོ། །རྒྱལ་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི།
 ཁམས་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོང་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་སྤང་བ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དབུགས་རྒྱལ་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་དྲན་པ་ལ་སེམས་
 ཉེ་བར་གཏོང་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་
 གཏོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རྣམ་པའི་དམིགས་པ་ལ་གང་ཟག་གང་
 གིས་དམིགས་པ་གང་དམིགས་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་དུ། གལ་ཏེ་དགོས་སྤྱད་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣལ་
 འབྱོར་སྤྱད་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་རྟོང་ས་པ་འཕམ།
 བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་སྐྱེ་བ་པོ་དང་གསོ་བ་དང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ལ་
 ཀུན་དུ་རྟོང་ས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ལུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོང་པར་བྱེད་དོ། །
 རྒྱལ་ཀུན་དུ་རྟོང་ས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ལ་ལོ། །སྤྱེན་ལ་ཀུན་དུ་རྟོང་ས་པ་
 ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ལ་ལོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་བ་དང་བདག་མེད་

པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུང་ས་པ་ཡིན་ན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་
 དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཉོན་མོངས་
 རྣམས་སྤྱི་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་དམིགས་པ་གང་དམིགས་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ཏུ། འདོད་
 པའི་ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རགས་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ཞི་བ་ཉིད་ལའོ། །གཟུགས་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་རགས་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་
 མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་བ་ཉིད་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །འཇིག་ཚོགས་ཐམས་
 ཅད་ལས་སྤྱི་བར་འདོད་ཅིང་རྣམ་པར་གྲུལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། བདེན་པ་སྤྱད་
 བསྐྱེད་དང་བདེན་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་བདེན་པ་འགོག་པ་དང་བདེན་པ་ལམ་ལ་སེམས་ཉེ་
 བར་གཏོད་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཉོན་མོངས་ཆ་མཉམ་ཏུ་སྤྱད་པ་དང་ཉོན་མོངས་
 རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྤྱད་པ་ཤད་པ་དེ་དག་ལས་གང་དགའ་བའི་དམིགས་པ་ཞིག་ལ་
 སེམས་བབྱུང་བས་ཚོགས་སྟེ། ཉན་ས་ལས། ཆ་མཉམ་པར་སྤྱད་པ་དེས་ནི་སེམས་གནས་པ་ཉི་
 ཆེ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་གང་ལ་དགའ་བར་འབྱུར་བ་དེ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྤྱད་
 པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཆ་མཉམ་པར་སྤྱད་པ་རྒྱུ་བ་བཞིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་པ་
 ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱད་པ་ཤད་པའི་དམིགས་པའི་
 རྣམས་ཀྱངས་དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་སྟེ་མ་ན། གང་ཟག་རང་རང་གི་
 ས་མའི་དམིགས་པ་ལ་སྤྱད་པ་ཡིན་ཡང་། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་དག་ནི་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་གནད་ཏུ་
 ཆེ་ཞིང་། ཐོག་མར་སེམས་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ཁོན་ལ་བརྟེན་དཔོས་ཏེ། ལམ་སྤྱོད་
 ལས། དམིགས་པ་གང་རྒྱུད་གཅིག་དག་ལ། ཡིད་ནི་དགོ་ལ་བཞག་པར་བྱ། ཞེས་དང་།
 འཕགས་པ་དཔལ་པོས་ཀྱང་། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཏུ། ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་
 བརྟེན་པར་བྱ། དམིགས་པ་མང་པོ་བརྒྱུད་པ་ལས། ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་འབྲུག་པར་འབྱུར།
 ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རྟོག་མའི་དམིགས་རྟེན་ནི་མ་དེས་པ་ཅི་རིགས་བཤད་དེ། སྤྱོད་དཔོན་བྱང་
 རྒྱུ་བ་བཟང་པོས། འདིར་ཞིག་ནས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཁ་ནད་ཏུ་བལྟས་པས་ཐོབ་པ་དང་། ཁ་
 ཕྱིར་བལྟས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ནད་ཏུ་བལྟས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ལྷས་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། ལྷས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ལྷས་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་

གསུམ་སྟེ། ལྷ་ཉིད་ལ་ལྟའི་རྣམ་པར་དམིགས་པ་དང་། ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྲག་པར་
 དམིགས་པ་དང་། ལ་རྒྱུ་ག་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དམིགས་པ་པོ། ལྷ་ས་
 ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། དབུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་པ་མི་ལ་དམིགས་པ་དང་
 ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་པ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་
 ལ་དམིགས་པ་པོ། ལ་སྦྱར་བལྟས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱུང་པར་ཅན་དང་མཉམ་
 པ་པོ། རྟེན་ལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་གསུང་ལ་དམིགས་པ་པོ། །
 ཞེས་སོ། རྟེན་ལ་ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་བྱེད་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་འགོག་པ་ནི་རྣམ་
 གཞག་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། འོན་ཀྱང་སྒྲུབ་རིམ་པ་ལ་ཆེར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འི་སྦྱའི་
 རྣམ་པ་ལ་སེམས་འཛིན་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི་བསྐྱོད་ནས་སྦྱེ་བ་དང་ཚོགས་བསགས་སྦྱིབ་
 སྦྱོར་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བྱ་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་བྱུ་
 སྟོང་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྦྱ་ལྷས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ། །
 དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སེམས་འཇུག་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམས་བཞག་ཅེས་
 བྱ། ཞེས་དང་། སྒྲུབ་རིམ་མ་མ་ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་འི་སྦྱ་གཟུགས་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་རི་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་ཞི་
 གནས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། རྟེན་ལ་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་སེམས་
 གནས་བརྒྱབས་ཏེ་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན། ལྷས་ནི་སྦྱར་བཤད་པ་འི་
 དམིགས་པ་རྣམས་ལ་འང་ཅི་རིགས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་
 ཆེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀྱིས་ཀྱས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་སྤང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་འི་བྱེ་བྲག་གིས་
 རྒྱས་པར་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་སོ། བཞི་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་སྦྱོབ་
 པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེས་པར་བྱེད་ཞོད་པོས་འཛིན་རྣམས་
 སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་དེས་པར་བྱས་ནས། འདིར་དབྱེས་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་
 མི་གཡང་བའི་དབྱེས་ཆུན་ལེགས་པར་བརྒྱུད་ནས། ཤེས་བཞིན་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་
 འཕྲོ་མི་འཕྲོ་སོགས་རྟོ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཏོད་སྟེ་ཆུན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དབྱེས་པ་དང་ཤེས་
 བཞིན་ནི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཅིག་གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པས་སེམས་འཕྲོ་བར་བྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། རྟེན་

ཡང་སེམས་སྒྲུབ་པོ་མ་རྩལ་བ་དང་འདྲ་བ་དེ། དམིགས་པ་ཀ་བ་བརྟན་པོ་དང་འདྲ་བ་ལ།
 དུན་པ་ཐག་པ་དང་འདྲ་བས་བཅིངས་ནས་མི་སྤྲོད་ན། ཤེས་བཞིན་ལྷགས་ལྷ་དང་འདྲ་བས་
 བཏབ་ཉེ་རིམ་པས་རང་དབང་དུ་བྱ་བའི་དཔེ་དོན་བཤད་དེ། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ཡིད་ཀྱི་
 སྒྲུབ་པོ་ལྷག་འགྲོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །དུན་པའི་ཐག་པས་དེས་བཅིངས་
 བས། །ཤེས་རབ་ལྷགས་ལྷས་རིམ་དབང་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཉ་ཅང་བརྟམ་པ་ཆེས་ནས་
 བསྐྱེམས་དྲགས་ན་ཚོད་པ་སྟེ་ཞིང་། ཉ་ཅང་སྤྲོད་དྲགས་ན་འང་སེམས་ནང་དུ་ཞུམ་ནས་བྱིང་
 བ་སྟེ་བས་གིམ་སྤྲོད་སྟོམས་པའི་མཆོམས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟུན་མེད་བཅའ་ལ་དེ་ཉིད་སྤྲོད་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཅན་ལོ་མིས། བརྟམ་པ་བསྐྱེམ་ན་ཚོད་པ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །དེ་སྤངས་ན་ནི་
 ཞུམ་པ་སྟེ་བར་འབྱུར། །འདི་ཡི་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་རྟེན་དཀའ་ན། །བདག་གི་སེམས་
 དཀྱགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་དང་། བཤགས་བསྟོད་ལས་ཀྱང་། འབད་པས་འཇུག་
 ན་ཚོད་པ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །དེ་སྤྲོད་ན་ནི་ཞུམ་པ་སྟེ་བར་འབྱུར། །འདི་ཡི་དབུ་མར་སྐྱབ་
 པའང་རྟེན་དཀའ་ན། །བདག་གི་སེམས་དཀྱགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
 ཞིག་ནས་སྐྱབ་ཚུལ་ལ། འདྲ་བྱེད་བརྒྱུད་གིས་སེམས་གནས་སྐྱབ་ཚུལ། སེམས་གནས་དགྲའི་
 རིམ་པས་འབྲུབ་ཚུལ། སེམས་དེ་དག་སྟོབས་དྲུག་གིས་འབྲུབ་ཚུལ། དེ་དག་པ་ཡིད་བྱེད་
 བཞི་ཡོང་ཚུལ་བཞིའི། དང་པོ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། དེར་གནས་ལས་སྤྱད་བ་ཉིད། །
 དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བར་འབྱུར། །ཉེས་པ་ལྡོག་པོ་འདྲ་བྱེད་བརྒྱུད། །བསྐྱེམ་པའི་
 རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྟེན་དང་བྱིང་དང་ཚོད་པ་དང་། །
 འདྲ་མི་བྱེད་དང་འདྲ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྡར་འདོད་དོ། །གནས་དང་དེ་ལ་གནས་
 པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱང་། །དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་ལྟར་དང་། །བྱིང་དང་
 ཚོད་པ་རྟོག་པ་དང་། །དེ་སྤྲོད་མཛོན་པར་འདྲ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆོ་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་ལ། །
 །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཉེས་པ་ལྡར་དང་འདྲ་བྱེད་བརྒྱུད་གི་རོས་འཛིན་ནི་སྤྲོད་བཤད་ཐིག་
 ལ། དེ་དེས་རྟེན་སྤངས་ནས་བསམ་གཏན་སྐྱབ་ཅེ་ན། ཐོག་མར་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོམ་པ་ལ་
 མི་སྤྲོད་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོ་གསུམ་སྟོམ་པ་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་མཚོང་ནས་ཡིད་སྟོགས་པའི་དད་པ་གསུམ་བསྟེད། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོ་ཁ་ཤིན་ཏུ་
 སྟོགས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དྲག་ཅིང་བརྟན་པར་བྱ། །ལེ་ལོའི་སྟུན་དང་ཉིང་རེ་

འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཛོང་ནས་དེའི་སྤང་བྲལ་ལ་ཚོལ་བ་སྟེ་བཙུན་འབྲུག་ཆེན་པོ་བསྟེན།
 ལུས་སེམས་ལ་ངལ་དུབ་བྱུང་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་དང་དུ་སྤངས་ནས་རིམ་པས་ལུས་སེམས་...
 ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་བསྟེན། སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྒྱུག་པ་ནི་གདམས་ངག་བརྒྱུད་ནས་
 ཡིད་གཞན་དུ་གཤེདས་པའི་ཆེ་དུན་པའི་ཤུགས་རྒྱུ་ཆགས་སུ་བསྟེན་ནས་སྤར་སྤར་གྱི་.....
 དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན། དེའི་ཆེ་བྱིང་གྲོད་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱུང་བ་འཕམ་བྱུང་
 དུ་དོགས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བྱས་ནས་དེ་རོ་ཤེས་པར་བྱ། བྱིང་གྲོད་ཀྱིས་གཤེདས་
 བྱས་དམིགས་པ་ལ་འདུ་མི་བྱེད་པ་འཕམ་མི་ཚོལ་བའི་ཆེ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་ནས་.....
 བྱིང་གྲོད་སེལ་བའི་ཚོལ་བ་འཕམ་བཙུན་འབྲུག་བསྟེན་ལ་སྒྲིམ། བྱིང་གྲོད་ཀྱི་དབལ་ཚོགས་
 བྱས་ཀྱང་སེམས་ཏ་ཅང་འདུ་བྱེད་པས་གཡོ་བར་ལྷུར་པའི་ཆེ་ཡིད་གང་དུ་འང་འདུ་མི་བྱེད་...
 པའི་བཏང་སྒྲིམས་ལ་བཞག་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་འཚོ་སྤྱོད་མཁས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ།
 ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་འདི་ཉིད་སྒྲིམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དང་མན་ངག་པལ་ཆེར་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་.....
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་རྒྱུན་
 རྣམ་པར་གཤེད་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་སེམས་དགུ་ཡོད་པ་
 ལས། དང་པོ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྤར་སོགས་ལ་ཀྱན་དུ་འཕྲོ་ཞིང་
 ཡོངས་ནས་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོང་བ་...
 རྟེ། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་དུ་འཛིན་པ་ནི། དང་
 པོར་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་ཡོངས་ནི་གཏོང་བར་དེའི་རྒྱུན་.....
 མཐུད་ནས་འཛིན་པ་རྟེ། དེའི་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཤེད་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱན་དེ་
 འཛིན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྟེན་ངས་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོངས་ན་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤར་
 དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིམ་བར་བྱེད་པ་རྟེ། རྣམ་གཤེད་ལྷུར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་
 སྤར་ནི་སྤྱན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ནི། སེམས་འཕྲོ་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་
 མང་ཡང་བསྐྱེད་ཏེ་སྤར་བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེན་གྱིས་འཛིན་པ་རྟེ། གོ་ལུན་གོང་
 བྱས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱེད་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ལྷུ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི།
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པས་སེམས་འདུལ་བར་...
 བྱེད་པ་རྟེ། །དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཛོང་བའི་བྱིར། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་སོ། །ཞེས་

སྒྲིག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཤེད་གི་ཉེས་སྦྱོར་བསམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་
 དགའ་བའི་སེམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལྟེ། རྣམ་གཤེད་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདྲ་ལ་མི་དགའ་
 ཞི་བར་བྱ། ཞེས་སོ། །བརྟན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་
 བདེ་བ་དང་རྒྱལས་གཉིད་ལ་སྐྱེས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བྱུང་ན་སྔོན་མོའི་ཐབས་དེ་དག་
 ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལྟེ། ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སྐྱེས་ལ། ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་
 བར་བྱ། ཞེས་སོ། །བརྟན་པ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་མངོན་པར་
 འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་སྦྱིས་ནས་འབད་མེད་རྒྱུ་ཆགས་སྤྱུ་འབྱུང་བ་ཚོའི་ཕྱིར་.....
 སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་ལྟེ། དེ་ནས་སྦྱོར་བཙུག་ཅན་གྱིས་ནི། སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 བཅས་། རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཚོའི། ཅིས་སོ། །དགྲ་པ་མཉམས་པར་འཛོག་པ་ནི།
 སེམས་བརྟན་པ་དེ་སྐྱེས་པར་བྱས་པ་ལས་འབད་མེད་རྒྱུ་སྤྱུ་ཏུ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུ་
 ཅིང་རང་དབང་ཚོའི་བུ་ལྟེ། དེ་སྐྱེས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། ཅིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟོབས་
 ཏུག་གི་སྦྱོར་ནས་ཞི་གནས་སྤྱུ་བ་པར་ཉན་ས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཐོས་པའི་ལྟོབས་དང་།
 བསམ་པའི། དུན་པའི། ཤེས་བཞིན་གྱི། བཙུན་འགྲུས་གྱི། འདྲིས་པའི་ལྟོབས་དང་ཏུག་གི།
 ཐོས་པའི་ལྟོབས་གྱིས་འཛོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་ལྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཞན་
 ལས་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གིས་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པར་རྟུག་པས་སོ། །བསམ་
 པའི་ལྟོབས་གྱིས་རྒྱུ་ཏུ་འཛོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་ལྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པས་
 དེ་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བརྟུངས་པས་རྒྱུ་མཐུད་ནས་ཅུང་ཟད་འཛོག་རྟུག་པས་སོ། །
 དུན་པའི་ལྟོབས་གྱིས་བླན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་ལྟེ།
 དམིགས་པ་ལས་ཡེངས་པ་ན་དུན་པས་སྦྱར་གྱི་དམིགས་པ་དུན་ནས་ནང་ཏུ་སྦྱུད་པ་དང་།
 ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དུན་པའི་ལྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཏུགས་གྱིས་དམིགས་པ་ལས་མི་ཡེངས་པར་.....
 བྱེད་པས་སོ། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལྟོབས་གྱིས་ཏུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་
 གཉིས་འགྲུབ་ལྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེ་ཞིང་དེ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་ཤེས་
 བཞིན་གྱིས་རིག་ཅིང་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་དེ་གཉིས་ལ་སེམས་འཕྲོར་མི་.....
 གཏོང་བས་སོ། །བཙུན་འགྲུས་གྱི་ལྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆེ་གཅིག་ཏུ་
 བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་ལྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་པ་མོ་ཅམ་ཡང་དང་ཏུ་མི་ལོན་

པར་ཚྭ་ལ་བས་སྤངས་ཏེ་བྱིང་ཤོད་སྟགས་ཀྱིས་བར་དུ་གཙོད་མི་རུས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱུ་
 ཆགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་སེམས་འབྲུབ་སྟེ།
 རྩ་མ་ལ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚྭ་མེད་དུ་རང་གི་རང་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
 འཇུག་པར་བྱེད་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མོང་གི་སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་འཇུག་
 པར་བཤད་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། ཆད་
 པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུན་གྲུབ་ཀྱི་འཇུག་པ་བཞི་ལས། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེམ་དགོས་པས་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་
 ལཱི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཤོད་ལ་སྟགས་པས་བར་དུ་བཅད་ནས་ཡུན་རིང་མོ་རྒྱུང་མི་རུས་པས་……
 བར་དུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱིང་ཤོད་སྟགས་ཀྱིས་བར་དུ་གཙོད་
 མི་རུས་པར་ཡུན་རིང་དུ་རྒྱུང་གྲུབ་པས་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། སེམས་
 དགུ་པ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱུ་དུ་འབད་ཚྭ་དུག་པོ་མི་དགོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འབྲུང་
 བས་རྒྱུན་གྲུབ་ཀྱི་འཇུག་པ་ནམས་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སེམས་གནས་པ་དགུ་པོ་དེ་
 དག་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། བར་དུ་
 ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུན་གྲུབ་གྲུབ་པར་
 འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་
 བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །བསྐྱེམས་ཏེ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་
 འཛིག་པར་བྱེད་པ་དང་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་……
 ལ་ནི་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་
 སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་
 བྱི་ཚྭ་ལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདྲིས་སེམས་གནས་
 དགུའི་མིང་གོང་དང་མི་འདྲ་བ་ཅུ་མ་རེ་བྱུང་ཡང་རོ་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སེམས་དང་པོ་
 གཉིས་ལ་འང་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་ལ། བར་པ་ལྷ་ལ་འང་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་དགོས་པ་
 ཡོད་པས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་བྱང་དང་པོ་གཉིས་ལ་སེམས་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཤས་ཆེ་བས་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཐ་སྟོན་དང་། བར་པ་ལྷ་ལ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་ཤས་ཆེ་བས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཐ་སྟོན་གསུངས་པར་སྟངས་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་གཡང་བ་རན་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཆེས་
འཇོག་ཏུ་བསྐྱབས་ན་ལོ་ལྷོང་ཐུག་མོང་ཡང་འབྱུང་དགའ་བ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐར་
བཤད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་བརྟེན་པ་དང་། གཡང་བ་རན་པས་བར་མ་ཆད་པར་བཙོན་པ་
རྒྱན་ཆགས་སུ་བསྐྱེད་ན་རིང་པོར་མི་སྐྱེས་པར་ཏིང་ཏེ་འཇིན་འབྱུང་པར་བཤད་དེ། ལས་
སྐྱོན་ལས། ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་པས། རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྐྱེད་སྐྱེས་བྱས་ཀྱང་། ལོ་
ནི་ལྷོང་ཐུག་དག་གིས་ཀྱང་། ཏིང་འཇིན་འབྱུང་པར་མི་འབྱུར་རོ། ཞེས་དང་། སར་ཕྱིན་
བསྐྱེད་པ་ལས། རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། བསམ་གཏན་བསྐྱབ་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །
ཡང་དང་ཡང་ཞིང་རལ་སོན། གཙུབས་པས་མི་ཕྱིན་མི་འབྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྣལ་ལའང་
དེ་བཞིན་བྱ། ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་བཏང་མི་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་དག་གིས་ཞི་གནས་ཀྱི་
སྐྱེས་རིམ་བཤད་ཐིག་ཏོ། །

ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱེས་རིམ།

༥ གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱེས་རིམ་ལ། ལྷག་མཐོང་སྤྱི་ལོ་སྐྱེས་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་
གི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ལྷག་མཐོང་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་
མཐོང་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷག་
མཐོང་གསུམ་ལས། སྤུ་མ་ནི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། བར་པ་
ནི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་གཙོ་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ།
ཕྱི་མ་ནི་འདིར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་འབྲེལ་བྱ་ལྷག་
མཐོང་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་པའི། མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱོར་བ་
དམིགས་པའི་ཡུལ་མཚན་མ་ལ་འབྱུག་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་དང་། ཡོངས་སུ་འཇོལ་བ་ལས་
བྱུང་བ་ནི། ལྷ་བའི་གནས་ལྷགས་དེ་དང་དེར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
རྣམས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། དེས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་
རྣམ་པར་ཤྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་བཤད་ལ། དེའི་ཕྱི་མ་ནི་དེས་རྟོག་གི་ལྟ་བུ་རྟོག་ནས་
སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །ཡང་དགོངས་འབྲེལ་དང་ཀྱན་ལས་བཏུས་སུ་ལྷག་མཐོང་བཞི་གསུངས་
པའི། ཚོས་རྣམས་འབྱེད་ནི། སྤྱད་པ་རྣམས་སྤྱོད་གི་དམིགས་པ་སྐྱོན་ནས་ཐེ་མེད་པའི་

ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རབ་རྒྱ་རྣམ་འབྱེད་ནི། དེ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱ་པའི་ཆོས་
 ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལྟར་ལ་དང་བཅས་པས་
 མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་རིམ་རྒྱ་རྒྱ་པའི་དོན་རྣམས་པ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་།
 ཡངས་སྤྱོད་དཔྱད་བྱེད་ནི། རྒྱ་རྒྱ་པའི་དོན་ལྟར་ལ་དང་དག་པར་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 ལ་བཤད་དོ། །ཡང་ཉན་མར། དབྱེ་བ་རྣམས་པ་རྒྱལ་གྱི་ལྷག་མཐོང་གསུངས་ཤིང་། དེས་ལྷག་
 མཐོང་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱལ་ནི། དོན་དང་དངོས་པོ་དང་མཚན་
 ཉིད་དང་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱས་དང་རིགས་པ་འཛོལ་བ་རྒྱལ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་ཡངས་སྤྱོད་འཛོལ་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་འཛོལ་ལུགས་སྤྱུང་ངོ་། །ཡང་མདོ་མེ་ལྷན་རྒྱ། ཡིད་ཀྱི་
 བརྒྱན་པ་ལྷན་ཆགས་སྟེ། བཅའ་བྱ་ས་སྤྱོད་བརྒྱལ་པར་བྱ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྒྱན་མེད་པ། །
 ར་གཅིག་པས་ཀྱང་དབྱད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།
 ཆོག་སྤྱོད་བཅད་པ་བཞི་པོ་འདིས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་བརྒྱན་ཏེ། རྒྱ་ལ་དང་
 བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཅམ་དང་། རྒྱ་ལ་
 ཡང་མེད་དཔྱད་པ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཞིག་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དང་། ལྷག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རབ་རྒྱ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དང་། ཞིག་ནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བཏར་སྒྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱ་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །
 ཞེས་ལྷག་མཐོང་གི་ཚུལ་བཅུ་གཅིག་བཤད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་མ་རྣམས་ལྷ་བ་འཛོལ་བ་
 དང་། བར་པ་རྣམས་ལྷ་བ་སྒྲིམ་པ་དང་། ལྷ་མ་རྣམས་ལྷ་བ་ལ་ནན་ཏན་རྒྱ་བྱེད་པའི་ལྷག་
 མཐོང་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་སྤྱུང་ལ། མདོར་ན་མདོ་དང་སྒྲིམ་རིམ་རྣམས་སྤྱི་ཤིང་གཉིས་
 གཙུབས་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བའི་དཔེས། ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིམ་རབ་རྒྱས་སྤྱོད་རྒྱ་ལ་དང་
 དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པ་དང་། མཐར་ཤིང་དེ་ཡང་མེ་དེ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ནས་མེ་
 དང་ཤིང་གཉིས་ཀྱི་ཞི་བའི་དཔེས་ལྷག་མཐོང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སྤྱོད་དཔྱད་མཇགས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། རོ་པོ་ཆེན་པོའི་དབུ་མའི་མན་དག་རྒྱ་འང་དེ་ལྟར་
 བཤད་པས་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིམ་རིམ་ལ་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ།
 ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། སྐབས་སྤྱོད་པ་པའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་

འབེབས་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། བྱམས་ཚོས་དང་ཚོགས་མེད་སྐྱམ་ཆེད་ལྟར་ན། ལྷ་པ་
 འཚོལ་པའི་ཆོ་གཅིག་ལ་རུ་མར་སྤང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་……
 པས་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་སེམས་ཅམ་གྱི་རིགས་པ་དང་། གཟུང་བའི་ཡུལ་
 མེད་ན་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའམ་དཔུ་མའི་རིགས་……
 པ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ལྷ་པ་དངོས་གཞི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད། ལྷ་སྐབ་ཡབ་སྐུས་ལྟར་ན། དཔུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ནམས་ལྷ་པ་
 འཚོལ་པའི་ཆོ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་རུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གཞིགས་
 ཤིང་དཔུད་པ་ན་གཞན་གང་རུའང་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་རྟེན་པར། ཡུལ་ཅན་ནམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག ཁས་སྐྱངས་ནས་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པར་འཛོག་པ་ལ་ལྷ་པ་དངོས་
 གཞི་ས་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་འདྲགས་པར་བཞེད། དཔུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་
 ལྟར་ན། ལྷ་པ་འཚོལ་པའི་ཆོ་འཁོར་པའི་རྩ་བ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་
 ཀྱི་མ་རིག་པ་ངེས་གཅོས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་……
 རྣམས་ལ། གཅིག་རུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔུད་ནས་སྟོང་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ཏེ་ངེས་
 ཡོད་པའི་མཐའ་བསལ། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པས་སྤང་བ་གཏན་ལ་ཕབ་ཏེ་ངེས་མེད་པའི་
 མཐའ་བསལ་ལ། ལྷ་པ་དངོས་གཞི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྤང་བ་དང་
 རྟོང་པ་བྱུང་འཁྱུག་ཅིག་བཞེད་པར་སྤང་ངོ་། རྒྱ་པོད་ཀྱི་མན་ངག་པ་མང་པོས། གཟུང་
 འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ལྷ་ངེས་པར་བྱས་ལ། སེམས་ཀྱང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་
 འགག་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་རོས་བབྱང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རུ་
 གཏན་ལ་ཕབ་ནས། མཐར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་ལ་
 ལྷ་པར་འཛོག་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་རྣམས་པ་ཞིག་སྤང་ཡང་། སྐབས་འདིར་གཞུང་
 ཡུགས་སྤྱི་ལ་གྲགས་ཆེ་བའི་ལྷག་མཐོང་སྟོན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ།
 བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། ལྷ་པ་སྟོན་ཚུལ་ཤེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ། བདག་མེད་སྟོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། བདག་མེད་གཉིས་སྟོན་ཚུལ། རེས་ལྷ་པ་
 བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ཚོགས་མར་བདག་དང་བདག་འཛིན་རོས་བབྱང་བར་བྱ་
 རྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་པའི་རྩ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གང་ལའང་རང་

བཞིན་གྱིས་ཀྱང་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས། ཆོས་དང་གང་ཟག་སོ་སོའི་
 རང་བཞིན་དུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་ནི་བདག་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་
 པ་གཉིས་སུ་བཤད་དེ། ཟླ་བ་གྲགས་པས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་
 གི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པའི་རྩོམ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་
 གི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ནི་གཟུང་
 འཛིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ནི་རིག་པ་དང་བཙས་
 པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པའི་རྒྱན་འཛིན་པ་ལ་བཤད་དེ། མདོ་སེལ་བུ་ལས། མཚན་ཉིད་
 འཛིན་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང་། རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གང་ཟག་དེས་
 རྟག་པ་དང་གཅིག་སྤྱར་བཟུང་ནས་ངའོ་བདག་གི་སྒྲིམ་དུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་དང་། དེའི་སྤང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དུ་ཞེན་
 ཅིང་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ། བདག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་ལ་སྟགས་པའི་ཉེས་
 རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། བདག་
 གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་ཕྱང་། འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་མེད་པར། ཇི་སྟོང་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་
 སྟོང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །
 ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་འཛིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་འཁོར་བ་སྤྱང་བ་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་
 སྒྲིམ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། འདི་ཡལ་སུན་ཐུང་མེད་པར་ནི། དེ་སྤང་བར་ནི་
 ལུས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྟོང་པའི་
 ས་པོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དཔུ་མ་འཇུག་པར། ཉོན་མོངས་རྒྱུན་རྣམས་མ་
 ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ། ལྷ་ལས་ཐུང་བར་རྫོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡལ་
 དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འཁོག་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །
 གཞན་ཡང་བདག་མེད་ཀྱིས་དོན་བརྟམས་པས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་
 རྟོག་ཅིང་། དེ་ལོག་པས་སྤང་ལེན་དང་སྟོང་པ་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤང་པོ་ཉིང་
 མཚན་སྒྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་ཟད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་སྟེ། རྩ་ཤེས། བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་

མྱེད། །རར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བར་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ཉིད་དག་ལ། །
 བདག་དང་བདག་གི་སྒྲུབ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྒྲེ་
 པ་ཟད། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། །གང་ཟག་གི་བདག་
 དགག་པ་དང་། །ཆས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། །དང་པོ་ནི། །དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་
 ལྟར་ན། །རིན་ཆེན་མེད་པར། །བདག་ཡོད་བདག་གིར་ཡོད་ཅེས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་རྒྱ་
 ཡོག་ །ཅེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བཤད་པའི་བདག་མེད་ལྷགས་ནི། །ཡོད་ན་རང་
 དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱས་གསུམ་གང་རུང་ལས་སྒྲེ་བར་རིགས་ལ་དེ་དག་ལས་མ་...
 སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་སྒྲེ། །དེ་ཉིད་རྒྱ། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །རྒྱས་
 གསུམ་རྒྱ་ནི་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །རར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཡང་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཡོད་ན་དེའི་སྤང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་
 མི་རིགས་ཏེ། །ཅུ་ཤེས་ལས། །ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་
 ཆོ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྒྲེ་དང་འཛིག་པ་ཅན་རྒྱ་འགྱུར། །ཞེས་སྤང་པོ་དང་གཅིག་
 པ་བཀག་ཅིང་། །གལ་ཏེ་བདག་སྒྲེ་འཛིག་ཅན་རྒྱ་འདོད་ན། །སྒྲེ་པ་རྒྱ་པ་མི་འཐད་པ་དང་།
 །ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་རྩོས་པ་དང་། །མ་བྱས་པ་དང་སྤང་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་བཀག་ལ།
 །བདག་དང་སྤང་པོ་ཐ་དད་པ་བཀག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱ། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྒྱམས་ལས་གཞན། །
 །སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་
 རྒྱ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །བཟུང་ཡོད་རིགས་ན་བཟུང་
 རྒྱ་མེད། །ཅེས་དང་། །འཇུག་པ་ལས། །དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། །སྤང་པོ་
 མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྱུབ་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་ལྷགས་
 ལས་དེའི་མིག་སྒྲུབ་པ་ཞོགས་པ་བདག་གི་པ་ཡང་ཞེགས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཅུ་ཤེར། །བདག་ཉིད་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པ་གལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །འཇུག་པར། །གང་ཕྱིར་ཕྱིད་པོ་
 མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་
 བདག་གི་སྤྱོད་ལྟ་བུས། །རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེ་རྒྱམ་པར་གྲོལ་བར་གྱུར། །ཞེས་སོ། །གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྒྲིམ་པ་མ་དོར་བསྐྱས་ནི། །སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས། །གང་ཟག་ནི་སྤང་པོ་དང་

ལམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གྲང་ན་མི་དམིགས་སོ། །བདག་ནི་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱ་མའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་
 ཟུར་དང་། གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་གཅིག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་གཞན་དག་གིས་
 བརྟགས་པའི་ཟུར་རོ། །དེ་ཉིད་དང་གཞན་རྒྱ་བརྒྱད་རྒྱ་མི་རྩལ་པའི་གང་ཟག་ནི་དངོས་པོ་
 ཡོད་པར་མི་རྩལ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པའི་ཟུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
 འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དང་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲུལ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དབྱུང་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རྒྱ་གདགས་པའི་གཞི་ཡུང་ལམས་སྐྱེ་མཆེད་
 ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ་དེའི་རང་བཞིན་དགག་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཅ་ཤེར། བདག་ལས་མ་
 ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །
 རྒྱ་བ་ན་མ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ཐུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་སྦྱིར་བཀག་ཅིང་། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་
 གཅིག་ཉིད་ན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་རྒྱ་འབྱུར། ཞེས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་དང་
 འབྲས་ལུ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འབྱུར། ཞེས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
 རིགས་པས་བཀག་ཅིང་། འབྲས་པར་གཞན་གཉིས་ཀྱང་བཀག་ནས། གང་གི་ཟུར་ན་བདག་
 དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་བྲལ། ཞེས་སོ། །ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་རག་ལས་པས་ཀྱང་རང་
 བཞིན་རྒྱ་མི་རྩལ་སྟེ། ཅ་ཤེར། རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་རྒྱ་
 འབྱུར། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱུར། ཇི་ལྟ་བུར་ན་རྩལ་བར་འབྱུར། ཞེས་སོ། །
 བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན་གཟུང་འཇིན་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་ན་གཅིག་
 དང་རྒྱ་མ་གང་རྩལ་བྱུང་དཔོན་པ་ལས་དེ་གཉིས་གང་རྩལ་མ་གྲུབ་པའི་ཟུར་ཏེ། ཆོས་
 གསལ་གྱིས། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དབྱུང་ན། དེ་ཉིད་རྒྱ་ནི་དེ་དངོས་མེད། གང་གི་
 ཟུར་ན་དེ་དག་ལ། གཅིག་དང་རྒྱ་མའི་རང་བཞིན་མེད། ཅེས་སོ། །གཅིག་རྒྱ་མ་གྲུབ་པ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་རྒྱལ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་མིན་ཏེ། དེ་ནི་དབང་པོ་
 ལས་འདས་ཡིན། འདུས་པས་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་བྱེད་ན། ཆོགས་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །
 རྒྱགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྐྱེ་བ་ཡི། རྒྱལ་སྐྱོན་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་མཐོང་། གང་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་
 བརྟགས་པ། དེར་ནི་རྒྱལ་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་འཐད། ཅེས་སོ། །རྒྱ་མར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱ།

བྱི་རྩལ་དོན་ནི་རྣམས་གཅིག་ལ། བཟ་དང་ཤེས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར། ཡིད་འོང་གཟུགས་ནི་
 གང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་མ་གཞན་རུ་འགྱུར། སུང་མེད་གཟུགས་ནི་གཅིག་པུ་ལ། རྩ་
 དང་འདྲ་བུ་བཟའ་བ་ཞེས། གཤམ་རྩ་ཆགས་ཅན་གྱི་རྣམས་པའིན། རྣམས་པར་རྟོག་པ་
 གསུམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། འོ་ན་གཟུང་འཛིན་རྩ་ཆོགས་ལྷ་སྒྲུང་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 ལྟམ་ན། བག་ཆགས་མ་དག་པས་ལོག་ཤེས་བྱི་རྩལ་གྱི་དོན་རྩུང་བ་ཅམ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་
 ལས། བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དགྲུགས་པའི་སེམས། དོན་རྩུང་བ་རབ་རུ་འབྱུང་། དོན་ཡོད་
 མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། བྱི་རྩལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། རྩུང་བ་ཅམ་གྱིས་
 བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་རྩུ་མའི་བཞོད་པ་བཞིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྩལ་པོ་ལས།
 རྩུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་རྩལ་ཏེ། རྩ་དང་སྒྲུང་པོ་ཤིང་རྩ་ཆོགས་བུས། དེ་ལ་ཇི་
 ལྟར་རྩུང་བ་གང་ཡང་མེད། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། བཞོད་བསྟུན་ཏེ་རྩམ་པ་ནི། རྩམ་མིམ་དང་པོ་ལས། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་འདི་
 ལྟར་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོར་བསྟུན་སྒྲུང་པོ་དང་སྟེ་མཆོད་བརྟུ་གཉིས་
 དང་ཁམས་བཙུ་བརྟུ་དོ། དེ་ལ་སྒྲུང་པོ་དང་སྟེ་མཆོད་དང་ཁམས་གཟུགས་ཅན་གང་ཡིན་
 པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཀྱི་རྣམས་པ་ལས་གྲུད་ན་མེད་དེ། དེ་དག་རྩལ་སྤར་རབ་
 རུ་བཞིག་ལ་རྩལ་སྤར་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟུགས་ན་རོ་པོ་ཉིད་.....
 མེད་པར་བརྟུང་རུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟར་བས་ན་ཆོག་མ་མེད་པའི་རུས་ནས་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མདོར་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས། མི་ལམ་ན་མིས་པའི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྩུང་བ་བཞིན་རུ། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པར་བྱི་རྩལ་རུ་ཆད་པ་བཞིན་རུ་རྩུང་གི། དོན་དམ་པར་ན་འདི་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་
 སེམས་ཀྱི་རྣམས་པ་ལས་གྲུད་ན་མེད་དོ། ཞེས་དབྱུང་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གསུམ་པ་
 བྱི། དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་འགྲོག་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོར་རྩུང་བ་ལ་རང་མཚན་
 པར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་བྱིར་འགྲོག་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྟོང་འཛིན་དང་མེད་འཛིན་བསྐྱེད་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཅ་ཤེར།
 རྩལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། ལྷ་ཀྱན་ངེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། གང་དག་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལྟ་བུ། དེ་དག་བསྐྱབ་རུ་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་དང་། དཀོན་བརྟེགས་ལས། འོད་

སྤྱད་པ་གང་ཟག་ཏུ་ལྷ་བ་རི་རབ་ཅམ་ལ་གནས་པ་ནི་སྤྲི། མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 ཏུ་ལྷ་བ་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོད་སྤྱད་པ་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཕྱུང་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོད་སྤྱད་པ་གང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྷ་བ་དེ་ནི་གསོར་
 མི་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཐམས་འགྲེལ་ལས། སྤྱེ་མེད་དང་ནི་སྤྱོད་ཉིད་དང་། །
 བདག་མེད་ཅེས་བྱ་སྤྱོད་པ་ཉིད། །བདག་ཉིད་དམན་པ་གང་སྤྱོད་པ། །དེ་དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་
 པ་མིན། །ཞེས་དང་། རོ་པོ་རྒྱུ་ལ། ཐབས་གོམས་དབང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །གང་གིས་ཤེས་
 རབ་ནས་བསྐྱམས་ན། །དེས་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཐོབ་ཀྱི། །བདག་མེད་གཅིག་བྱ་བསྐྱམས་པས་
 མིན། །ཞེས་པ་ལྷར་རོ། །འོ་ན་རི་ལྷར་ཡིན་སྟུག་ན། །གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཅམ་ཏུ་སྤྱད་པས་ན་སྤྱོད་རྒྱུར་རམ་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། །གཞིགས་ཤིང་
 དབྱེད་ན་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནམ་རོ་པོ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན་རོས་བཟུང་རྒྱ་དང་.....
 བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤིང་། གང་ཞིག་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། སྤྱོད་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྒྱུད་དེ། །མི་སྤྱོད་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་
 མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གང་གས་པའི་དོན་ཏུ་བརྒྱུད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནག་པར་
 འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་བལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་
 པར་མི་བྱ་འོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ཏུ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དེ་སྤྱོད་མིན། །མི་
 སྤྱོད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་མིན། །མི་སྤྱེ་མ་ཡིན་སྤྱེ་མིན་ཞེས། །དེ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྷན་
 གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤྱེ་པོའི་ཡིད་འདུ་བྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་འཇུག་པར་གོམས་པ་འདི་
 ཉིད་མཚན་འཛིན་ནས་དམིགས་གཏད་སོགས་ཡིད་འཇུག་སའི་གནས་མེད་པས་སྤྱག་ནས།
 མཚན་འཛིན་སོགས་ཀྱི་གནས་ལ་དགའ་བས་ཡོད་མེད་དང་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ལ་སོགས་པར་.....
 འཛིན་པ་འདིས་འཇིག་རྟེན་སྤྱད་པར་གྱུར་པ་སྟེ། །རིན་ཆེན་ཤིང་བར། །གནས་མེད་ཆོས་
 འདིས་སྤྱག་གྱུར་པའི། །སྤྱེ་པོ་གནས་ལ་མངོན་དགའ་ཞིང་། །ཡོད་དང་མེད་པར་འཛིན་པས་
 བ། །མི་མཁས་ནམས་ནི་སྤྱད་པར་འབྱུང། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་སོགས་གང་ཏུ་འདར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །ཐམས་ཅམ་གྱི་རང་
 རིག་རང་གསལ་ཞིག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའམ་ཞེ་ན། །དེ་ཡང་རྟེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་སྤྱང་

འགའ་ཞིག་ལ་འབྱུང་གི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལང་གཤེགས་ལས། བྱེ་རྩལ་དངོས་པོ་ཡོད་
 མེད་མིན། སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་པ། དེ་ནི་
 རྩེ་མེད་མཆོན་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཆེ་འགས་ཀྱང་མཐོང་མེད་ན།
 གསལ་བ་འཇ་ནི་མི་གསལ་བ། མོ་ཤམ་བུ་ཡི་འཁྱིར་བག་བཞིན། དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་
 མེད་དོ། ཞེས་དང་། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག སྤྱོད་མཐུན་ན་མི་གནས་པ།
 དེ་ཆེ་ནམ་པ་གཞན་མེད་པས། དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་དག་
 གི་དོན་བརྒྱུས་པ་ནི། སྤྱོད་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་འདི་སྤྱོད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་སེམས་
 ཅམ་མོ་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་ཤིང་། དེས་དེ་ལྟར་ཆོས་གདགས་པ་མཐའ་དག་གི། སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་
 པར་རྟོགས་ནས། དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་ལ་སོ་སོར་
 བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྩ་བའི་ལ་སོ་སོར་རྟོག་གི། དེ་འདི་ལྟར་དཔྱད་དེ།
 དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་མི་རུང་ཞེ། གང་གི་ཆེ་རྒྱུན་པའི་རྩ་བའི་ལ་སོ་
 གྲུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཉིད་རྣམ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་དེའི་
 ཆོ། དེ་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་ག་ལ་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་པ་བཞིན་ཏུ།
 སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་གྲུད་ན་མེད་པས་རྒྱན་པ་ཉིད་དོ། ཇི་ལྟར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས། གཅིག་དང་རུ་མའི་རྩ་བའི་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་
 ཀྱང་དེ་ལས་གྲུད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་དང་རུ་མའི་རྩ་བའི་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
 སེམས་ནི་རྩུ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བའི་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཏུ་ཁོ་ནའོ། སེམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྩུ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བའི་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཏུ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དཔྱད་དོ། དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རྩ་བའི་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན། དོན་དམ་པར་སེམས་ནི་ནང་ཏུ་ཡང་
 མི་དམིགས། བྱེ་རྩལ་ཏུ་ཡང་མི་དམིགས། གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། འདས་
 པའི་སེམས་ཀྱང་མི་དམིགས། མ་འོངས་པ་ཡང་མི་དམིགས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མི་
 དམིགས་སོ། སེམས་རྩེ་པའི་ཆེ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མ་ཡོང་། འགག་པའི་ཆེ་ཡང་གང་ཏུ་
 སོགས་པར་མི་འགྲོ་ཞེ། སེམས་ནི་བཟུང་ཏུ་མེད་པ། བརྟན་ཏུ་མེད་པ། གཞུགས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའོ། བརྟན་ཏུ་མེད་པ་བཟུང་ཏུ་མེད་པ་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའི་རྩ་བའི་ལ་སོ་
 འདུ་ཞེན། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་ཇི་སྤང་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞེ། འོད་

སྤངས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཅལ་ན་མི་རྟེན་དོ། །གང་མི་རྟེན་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །གང་
 མི་དམིགས་པ་དེ་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བའང་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་རེས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཀྱང་རོས་བཟུང་
 ཐམས་ཅད་བལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉམས་སྤྱང་གི་སྒྲིག་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་……
 པའི་ཚུལ་འདི་ནི། དཔུང་སྟོང་རམ་སྒྲིམ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡལ་མོ་ཆེ་ལས་ཆེས་
 ལྷག་པར་སྤང་ལ། བཛྲ་མེ་རྒྱན་ལས། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་སྒྲོས་རིག་ནས། །དེ་
 བས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས། །སྒྲོ་དང་ལུན་པས་གཉིས་པོ་མེད་རིག་ནས། །དེ་མི་
 ལུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།
 སེམས་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་བཟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་སྒྲིམ་རྟོགས་ནས་བཟུང་
 བ་མེད་ན་འཛིན་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པོ་དེ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་
 དོ། །དེ་གཉིས་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རིག་ནས་དེ་དག་མི་ལུན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དག་དང་བལ་བ་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཛོན་
 ལྷན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བ་སྒྲིམ་ཚུལ་བྱེ་
 བཀ་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རོས་བཟུང་བ། དེ་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒྲིམ་ཚུལ།
 རྒྱུ་མོབ་ཏུ་འཆར་ཚུལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྟང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་དངས་པོ་དང་དངས་
 མེད་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་གང་དང་གང་ཏུ་སྒྲོས་བསྒྲུམས་……
 ཀྱང་རྟག་ཆད་ལ་སྐྱེས་པའི་མཐར་འཛིན་ཏུ་འགྱུར་ལ། སྟོང་ཉིད་དང་སྟེ་མེད་དང་
 དམིགས་མེད་ལ་སྐྱེས་པར་སྒྲོས་བསྒྲུམས་ཀྱང་དེའང་སྒྲོས་བཟུང་བའམ་སྒྲོས་སེམས་ཡིན་……
 པས་ལྟ་བ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན། གཞུང་ལྷགས་ནས་བཤད་པའི་
 རིགས་པས་དཔུང་གཞག་བྱས་ཀྱང་ཅུང་། བན་རག་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་པས་སྒྲི་སྒྲུར་
 བཅད་ཀྱང་ཅུང་ཉེ། རྟོན་ལ་གཞུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་སྤང་ཅམ་ཏུ་
 ཐག་ཆོད་ཅིང་། རང་སེམས་ཀྱི་རྟོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གདོད་མ་ནས་གང་
 གི་ཡང་རང་བཞིན་ཏུ་མ་བྱལ་བ། དངོས་པོ་དང་མཆོན་མས་མ་གོས་བ། རྒྱུ་འགག་གནས་
 གསུམ་དང་བལ་བ། བརྟག་དཔུང་གྱི་སྒྲིའི་ཡལ་ལས་འདས་པ། རོས་བཟུང་དང་བལ་ཞིང་
 རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་

བུའི་ཉམས་ཐུང་དང་དྲན་རིག་ཕྱ་མོས་ཁྱུང་པར་བྱ་བ་པ་ཙམ་ཞིག གོ་ཡུལ་དུ་མ་ལུས་
 པར་ཉམས་ཐུང་གི་ཐོག་ནས་རིག་ཅིང་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། རོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་མི་གནས་པ། ལས་དང་བྱ་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་
 པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། ཞེས་དང་། སྤྱད་པར། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་
 ལུ་ཤེས་ལྟར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རྣམས་ལྟོན་མཆོག་སྤྱད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་
 དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རྣམས་ལྟོན་མཆོག་སྤྱད་པ་ཡིན། ཞེས་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ནི་
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་སྤྱང་བ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་པར་རིག་.....
 བྱེད་མ་ཡིན་པ། ཅན་ན་མི་གནས་སྤྱི་རྣམས་ལྟོན་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འད་མི་གནས་
 པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ལུ་དག་པ་ཡོངས་ལུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རྣམས་པར་སྐྱེལ་བ་མེད་དེ་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཡུལ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། སྐྱེ་བས་མ་བརྒྱུད་
 མེད་ཤེས་རབ་པ་རྣམས་ལྟོན། ཞེས་སོགས་དང་། ཅ་ཤེར། སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། །
 ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འགས་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་པའོ། །
 ཞེས་དང་། རོ་བོ་རྒྱུ་ལ། ཟབ་ཅིང་སྒྲིས་བྲལ་དེ་ཉིད་དོ། །འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་། །
 མ་སྐྱེས་མ་འགགས་གདོད་ནས་དག །རང་བཞིན་ལྷ་རན་འདས་པ་ཡི། ཆོས་དབྱིངས་མཐའ་
 དང་དབྱུས་མེད་པ། །སྒྲོ་མིག་ཞིབ་མོས་རྟག་བྲལ་བས། བྱིང་ཆོད་རབ་རིབ་མེད་པར་བལྟ། །
 ཞེས་དང་། སྤྱང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ལྟར་པའི། །རང་
 བཞིན་རྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་ལུ་བཤད། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ལྟ་བའི་རང་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡོངས་པ་སྐྱོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྟ་བུ་དེའི་རང་མ་ཤོར་ཙམ་གྱི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལས་གཞན་
 པའི་དམིགས་པ་དང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། བཙོས་སྤང་དང་བྱི་བསྟན་དང་
 རྟོག་དབྱིང་མེད་པར་ཅི་ཡང་མི་སྐྱོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཤས་ལུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅན་
 མཁའ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། ལྷ་མ་དམ་པའི་བདུད་རྩི་ཡིས། །རང་སེམས་ནས་
 མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས། །དེ་ཡི་དོན་ལ་མ་ཡོངས་པ། །དེ་ནི་ཉིང་འཛིན་ཞེས་པར་བསྟན། ཞེས་

དང་། ཉིང་འཛིན་དམ་པའི་མདོ་ལས། ཇི་བཞིན་པ་ཡི་ཚས་ཉིང་ལ། །དེ་བཞིན་པ་ཡི་སྒོ་
 བཞག་པས། མིང་རུ་མི་སྒྲིམ་ཉམས་སྦྱང་འཆར། ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། །བསམ་
 གྱིས་མི་བྱལ་ཚས་ཉིང་ལ། །དེ་བཞིན་པ་ཡི་སྒོ་བཞག་པས། སྒྲིགས་རིས་མེད་པའི་ཉམས་
 སྦྱང་འཆར། ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱན་བརྒྱ་པ་ལས། ཚས་
 གང་ལ་ལྷང་བའམ་བརྒྱང་བའམ་དོར་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་རུ་ཕྱིན་པ་སྒྲིམ་
 པ་ལགས་སོ། །གང་ལ་ཡང་མི་སེམས་རྣམ་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་རུ་ཕྱིན་
 པ་སྒྲིམ་པ་ལགས་སོ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པར། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་རུ་ཕྱིན་པ་སྒྲིམ་པ་
 འདི་ནི་ཚས་གང་ཡང་མི་སྒྲིམ་པ་ལགས་སོ། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་རུ་ཕྱིན་པ་སྒྲིམ་
 པ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་སྒྲིམ་པ་ལགས་སོ། ཞེས་དང་། ནམ་མཁའ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིང་ལ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་རུ་ཕྱིན་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིང་དོ། ཞེས་དང་། ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་
 མདོ་དང་བྱམས་པས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་མེད། །
 ཡང་དག་ཉིང་ལ་ཡང་དག་ལྟ། ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་དང་། སལ་པོ་
 ཆེར། རྒྱལ་བའི་སྦྱང་ཡུལ་འདི་ལ་གང་ཞིག་འཇུག་འདོད་པས། །དེ་ནི་བསམ་པ་ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུར་རྣམ་པར་སྦྱངས། །རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྦྱངས་ལ། །ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱིས་འདི་ལ་འཇུག་པར་གྱིས། ཞེས་དང་། མདོ་ཟེ་རྒྱན་དུ། ཅ་བ་ཚོས་
 གྱི་དབྱིངས་ལ་སྒོ་བཞག་ནས། །དུན་རྒྱ་རྟོག་པ་ཅམ་རིག་བརྟན་པ་དག །ཁྱུར་རུ་ཡོན་ཏན་
 རྒྱ་མཆོའི་པ་རྩལ་འགྲོ། ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་དུ། དམིགས་པ་དང་ནི་བྲལ་
 པའི་སེམས། །ནམ་མཁའའི་མཆོད་ཉིང་ལ་གནས་ཏེ། །ནམ་མཁའ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ནི། །སྟོང་
 པ་ཉིང་ནི་སྒྲིམ་པར་བཞེད། །ཅེས་དང་། རོ་པོ་རྗེས། ཚས་དབྱིངས་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བ་ལ། །
 ཤེས་པའང་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བར་བཞག །ཅེས་སོ། །འདི་དག་དང་བཤད་རྒྱལ་འདུ་བའི་
 གྲུབ་ཆེན་གྱི་གསུང་མང་རུ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
 མཉམ་བཞག་ལས་གཞན་རུ་རྗེས་གྱི་སྤང་བ་མཐའ་དག་འཆར་བའི་ཆོ། གོང་རུ་མཉམ་
 བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་བསྒྲིམས་པའི་དུན་པའི་རྩིམས་སྤྱགས་ཀྱིས་ཐིན་ནས་སྤང་བ་ཐམས་
 ཅད་དོན་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ། རྩང་རྒྱལ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་གསལ་བར་སྤང་
 བ་ནི་རྗེས་སྐབས་སུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩང་པ་ལས། གང་ཞིག་སྤང་པོ་ལྟ་དག་སྒྲིམ་

འདྲར་ཤེས་ཤིང་། ཟུ་མ་གཞན་དང་ཕྱང་པོ་གཞན་ཏུ་མི་བྱེད་པ། ཟུ་ཚོགས་འདྲུ་ཤེས་བྲལ་
 ཁིང་ཉེ་བར་ཞི་རྒྱུད་པ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་ཚུད་པ་ཡིན། ཁེས་དང་། ཉིར་
 འཛིན་རྒྱལ་པོར། ཇི་ལྟར་སྒྲིག་རྒྱུ་ཀྱི་ཟའི་ཡོང་ཁྱེད་དང་། ཟུ་མ་ཇི་བཞིན་མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུར།
 མཚན་མ་སྒྲིམ་པ་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། ཚེས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །
 ཁེས་མགས་མང་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ཡང་ཟུ་མ་ལྟ་བུ་ཁེས་པའི་དོན་ལ། ཇེས་ཤེས་ལ་
 གང་ཤར་གྱི་སྟངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་ནོ་ཟུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ཏུ་སྟོས་འཛིན་པ་ནི་……
 སྟོས་བྱས་གྱི་ཟུ་མ་ཁེས་བྱ་བ་ཟུ་མ་ལྟ་བུར་སྟོས་པ་བྱས་ནས་དེར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྐབས་……
 འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཟུ་མ་ལྟ་བུར་སྟོས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་
 བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། དཔེར་ན་ཟུ་མ་མཁན་པོས་སྤུལ་པའི་རྟ་སྒང་ལ་སོགས་པ་གདོད་མ་
 བས་རྟ་སྒང་གི་རང་བཞིན་ནམ་རོ་པོར་གྲལ་པ་མེད་ཀྱང་། རྟ་སྒང་ཏུ་བསྟོན་མེད་པར་སྟངས་
 བ་ལ་ཟུ་མའི་ལྟངས་པ་དང་ཟུ་མ་མཁན་པོ་གཉིས་སྟངས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་འདྲུ་ལ། གནས་ཚུལ་
 ལ་རྟ་སྒང་རང་མཚན་པར་ཞེན་འཛིན་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་ལྟར། གང་ཟག་དང་
 ཚོས་གྱི་ཚོག་ཏུ་ཐམས་པ་རྒྱམས་ཇི་ལྟར་སྟངས་པ་ལྟར་ཏུ་ཞེན་འཛིན་འཐས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་
 འཁྱོར་པ་རྒྱམས་གྱིས་གང་སྟངས་ཐམས་ཅད་སྟངས་བཅམ་ལས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནམ་རོ་
 པོ་ཉིད་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཁོང་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཟུ་མ་མཁན་པོས་སྤུལ་པའི་བཀོད་
 པ་མཐོང་བ་ལྟར་རྒྱལ་འཁྱོར་པས་དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་
 བཞིན་ཏུ་ཀྱན་རྒྱུ་པའི་སྟངས་ཆ་མ་འགགས་པར་སྟངས་བཅམ་ལ་ཟུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཏུ་བཤད་
 དེ། ཉིར་འཛིན་རྒྱལ་པོར། ཟུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྤུལ་ཏེ། རྟ་དང་སྒང་པོ་ཤིང་
 རྟ་སྟུ་ཚོགས་བྱས། དེ་ལ་ཇི་བཞིན་སྟངས་པ་གང་ཡང་མེད། ཚེས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཁེས་སོ། རྒྱལ་འཁྱོར་ལ་གོམས་པས་ནི་ཚོས་ཉིད་གྱི་རང་ལས་མི་
 གཡོ་བའི་མཉམ་བཞག་དང་ཟུ་མ་ལྟ་བུའི་ཇེས་ཐོབ་གཉིས་ཀྱང་འདྲེས་ནས། ཐམས་ཅད་
 ཚོས་ཉིད་གྱི་རྒྱལ་རོལ་ཏུ་ཤར་ཏེ་གཉིས་འཛིན་དང་བྲལ་ནས་བྱུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་……
 པར་འཕྱར་ཏེ། རྟུང་པ་ལས། བདག་ཉིད་མཉམ་པར་བཞག་ཅེའམ་ལངས་ཁེས་སྟོས་སེམས་
 མེད། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར། ཁེས་སོ། དེ་ལྟར་ལྟག་མཐོང་གི་
 ལྟ་བ་རྟེན་པ་ན་དེ་སྟོང་པའི་ཚོ། ལྟ་བ་དེ་ཉིད་གྱི་རང་ལས་གཞན་ཏུ་མི་ཡོངས་པའི་དྲན་

རྒྱན་བཞེན་པ་དང་། བྱིང་ཚྲིང་ལེལ་བའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་ཚྲིང་
དང་བྲལ་བའི་ལྷ་ཚོག་རྒྱ་ཡིད་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་གཞན་གང་
རུའང་ཡིད་འདུ་མི་བྱེད་པའི་བཏང་སྒྲམས་བཞེན་རྒྱལ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གྱུར་བསྐྱིམས་
ཏེ་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞིས་འབྲུབ་རྒྱལ་རྣམས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་.....
འདྲ་བར་ཉན་ས་ལས་བཤད་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱོམ་
རིམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྷ་སྐྱོམ་རྒྱུད་རྒྱལ་གྱི་དྲགས་གཙང་།

།གསུམ་པ་ལྷ་སྐྱོམ་རྒྱུད་རྒྱལ་གྱི་དྲགས་གཙང་ལ། དཔལ་སྐྱོམ་དང་འཛོག་སྐྱོམ་གྱི་རྣམ་
དབྱེ། ཞི་ལྷག་ལ་དཔལ་འཛོག་རི་ལྟར་བྱ་བ། ལྷ་བ་སྐྱོམ་པ་ལ་དཔལ་འཛོག་རི་ལྟར་བྱ་བ།
ལྷ་བ་དངོས་གཞིའི་དྲགས་གཙང་ཉིད་བཤད་པ་བཞིའི། དང་པོ་ནི། འགའ་ཞིག་པ་རྟེ་ཏའི་
སྐྱོམ་རྣམས་དཔལ་སྐྱོམ་ཁོ་ན་དང་། ཀྱ་ས་ལའི་སྐྱོམ་རྣམས་འཛོག་སྐྱོམ་ཁོ་ནར་སེམས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་རྩ་ལ་ལ་དག་མཁས་པས་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་བསམ་གྱིས་
དཔལ་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། ཀྱ་ས་ལེས་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་བཞག་འབའ་
ཞིག་བྱེད་པར་སེམས་མོད། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་ལ་འང་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་མཉམ་
པར་འཛོག་པའི་འཛོག་སྐྱོམ་དགོས་ལ། ཀྱ་ས་ལེ་ལ་འང་ལྷ་བ་ལ་སྐྱོ་རྒྱུར་གཙང་པའི་དཔལ་
སྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་དག་ཞིག་ཁོ་ནས་བཅལ་བའི་ལྷ་བ་དེ་སྐོ་བྱས་ཀྱི་ལྷ་བར་
འཕྱར་བ་དང་། བཞག་པ་ཁོ་ནའི་ལྷ་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་རྒྱུད་ཅན་རུ་འཕྱར་བས། དཔལ་
འཛོག་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་དག་པའི་སྐྱོམ་དོན་རྟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དཔལ་
སྐྱོམ་དང་འཛོག་སྐྱོམ་ཞེས་གྲགས་པའི་དོན་འཛིན་དང་བྱད་པར་རི་ལྷ་བྱ་སྐྱོམ་ན། དཔལ་
འཛོག་གཙོ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་ཅམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་
ལམ་རུ་བྱས་ཏེ་གཙོ་ཤོར་ལུང་རིགས་ཀྱི་དཔལ་དག་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབབས་
པའི་སྐྱོམ་རིམ་ལ་དཔལ་སྐྱོམ་དང་མཐོན་ལུས་ལམ་རུ་བྱས་ཏེ་གཙོ་ཤོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་.....
མཉམ་བཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐྱོམ་རིམ་ལ་འཛོག་སྐྱོམ་གྱི་ཐ་སྟངས་
བཞག་ལ། དེའི་ལྷ་མ་ནི་འབགས་པ་སོགས་མེད་དང་མགོན་པོ་སྐུ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་

ནས་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྐྱམ་རིམ་རྣམས་དང་། བྱི་མ་ནི་བཅས་ཟེ་ཆེན་པོ་
 དང་ཤ་མ་རི་དབང་ཐུག་སྐྱེས་ལས་བརྒྱུད་དེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་
 ཤས་ཆེ་བའི་སྐྱམ་རིམ་རྣམས་ཡིན་ལ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དོན་གྱི་ལྟ་བུ་ནི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་
 རྟེན་གྱི་དོན་ཏུ་གནད་གཅིག་དགོས་ཏེ། རྟེན་ཆེད་ཆེད་པས། པརྟེན་ཏའི་དབྱེད་སྐྱམ་དང་ཀུ་སུ་
 ལུང་འཇོག་དོན་གཉིས་པོ་མཐའི་སྐྱེལ་ས་ནི་གཅིག་ལ། ལམ་ནི་ཀུ་སུ་ལུང་ལུགས་དེ་མུར་བ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་གཞིག་ཁོ་ན་ལ། པརྟེན་
 ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ནི་སྤྲོད་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་གཞིག་ནི་
 སྤྲོད་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པས་དབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་མཛོན་སུམ་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པར་ཆོས་
 གསལ་གྱིས་བཤད་པའི་ཐིམ་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ལ་སྐྱེས་པའི་པར་ཆེན་གྱུབ་
 པ་ཐོབ་པ་ལས་ཆེར་གསང་སྐྱགས་ལ་སྐྱེས་པའི་མན་ངག་ལ་པརྟེན་ནས་གྲོལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་
 ཡོད་པ་དང་། ལུང་པར་རྒྱ་པོ་པ་དང་མི་ཏི་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་པར་ཆེན་མང་པོ་ལུང་རིགས་
 ལ་པརྟེན་པའི་ཐོས་བསམ་གྱིས་མ་གྲོལ་བར་སྤྱིང་པོ་དོན་གྱི་མན་ངག་ལ་པརྟེན་ནས་གྲོལ་
 བའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱང་ཞིང་། རྒྱ་པོད་ཀྱི་གྲུབ་ཆེན་ལས་མ་ཆེ་རྣམས་ལུང་མན་ངག་ལ་པརྟེན་ནས་
 གྲོལ་བ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྤྱང་བའི་ཐིམ་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁ་ཅིག་གྱིས་ལུང་རིགས་ལ་མ་པརྟེན་པར་
 ལྟ་བུ་མི་རྟོགས་པ་དང་། ལུང་པར་རྒྱ་རྒྱུབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དབྱེད་མའི་རིགས་པ་ལ་མ་པརྟེན་པར་
 ལྟ་བུ་རྟེན་ལྟ་བུ་མི་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་ནི། རང་འདོད་སྒྲུབ་ཅམ་ཏུ་སྤྱང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་རྒྱུབ་ཡབ་སྐུས་རྟེན་ལུང་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་བཞུན་བཅས་མ་མཛད་པའི་གོང་
 ཏུ་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལུང་སེམས་དང་རྒྱ་པོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ལས་
 མ་ཆེས་ལྟ་བུ་རྟེན་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་པར་འཕྱར་བའི་ཐིམ་རོ། །གཞན་ཡང་གྱིར་དབྱེད་འཇོག་གི་
 སྤྱང་འཇུག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དབྱེད་གཞིག་དང་བཅས་པའི་སྐྱམ་རྣམས་དབྱེད་སྐྱམ་དང་།
 རྣལ་ཏུ་ལབ་སྟེ་འཇོག་པའི་སྐྱམ་རྣམས་འཇོག་སྐྱམ་ཏུ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་དབྱེད་
 འཇོག་གི་མིང་དོན་ཡང་འཆད་དཀའ་བར་འཕྱར་བའི་ཐིམ་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དལ་འབྱོར་རྟེན་
 དཀའ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་སྐྱམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བར་
 ཏུ་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་དབྱེད་གཞིག་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱམ་པ་ཐམས་ཅད་དབྱེད་སྐྱམ་དང་། དབྱེད་
 དོན་གྱི་སྐྱམ་བྱ་དེ་དབྱ་ཤེས་གྱིས་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇོག་སྐྱམ་

དུ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་དཔྱད་པའི་ཆེ་ཆོག་པས་དཔྱད་དགོས་པས་འཛིག་མི་
 ཐུབ་ལ། འཛིག་པའི་ཆེ་མི་ཆོག་པར་གནས་དགོས་པས་དཔྱད་མི་རུས་སྒྲིམ་ནས་དཔྱད་
 འཛིག་གཉིས་འགལ་པར་སེམས་པ་འདྲ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོར། ཞི་གནས་ཀྱི་ངང་
 རན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བརྟག་པར་བཤད་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔྱད་
 པར་བཤད་པ་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མདོ་ཐེ་བྱུན་གྱི་འབྲེལ་པར། ཆོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་པ་དང་ཆོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ལྷག་མཐོང་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་དཔྱད་པ་ལ་འདྲ་འཛིག་པའི་ངང་མ་ཤོར་པར་དཔྱད་དགོས་
 པ་མང་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་པ་འདྲ་འཛིག་
 པའི་ངང་ནས་བརྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལ་
 ཅིག་ ཞི་གནས་སྐབ་པ་ལ་དཔྱད་འཛིག་སྒྲེལ་ན་ཞི་གནས་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་འཛིག་སྒྲིམ་ཁོ་
 བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་པ་ལ་སོ་སོར་ཆོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་
 དང་བལ་ན་ལྷག་མཐོང་འཆོར་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ལ་མ་ལྟར་ན། དཔྱད་པ་
 རྣམ་རྒྱུད་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྒྱུད་སོགས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པར་མི་འཐད་པར་འཕྱུར་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་གནས་སྐབ་པ་ལ་སོ་སོར་ཆོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཤེས་བཞིན་སྐྱབས་
 ཅན་བསྐྱེད་པ་འདྲ་མི་རིགས་པར་འཕྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སོ་སོར་ཆོག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་མཐར་སོ་སོར་ཆོག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞི་བར་བཤད་པའི་ལྷག་མཐོང་མི་
 འཐད་པར་འཕྱུར་བ་དང་། སྒྲིམ་རིམ་དུ་རྣམ་པར་མི་ཆོག་པ་དང་མི་གཡོ་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གསུངས་པ་འདྲ་མི་འཐད་པར་འཕྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་དཔྱད་པའི་ཆེ་
 ཞི་གནས་མེད་པ་དང་། འཛིག་པའི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་མེད་པར་ཡང་སྒྲུ་དགོས་ཏེ། དཔྱད་པ་ནི་
 ཆོག་དཔྱད་འབའ་ཞིག་དང་ཞི་གནས་ནི་མི་ཆོག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འཛིག་སྒྲིམ་བྱས་ན་ལྷག་མཐོང་འཆོར་བ་དང་སོ་སོར་ཆོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་མ་གྲལ་བ་.....
 དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུ་ན། ཞི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་འཕྱུར་
 བ་དང་། མཐོན་སུམ་ཆོག་གྲལ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་གཞི་མཐུན་ཡང་མི་སྲིད་པར་འཕྱུར་བས་
 ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་གནས་
 དཔྱེད་སྐབ་ལྷགས་ལྟར་འཛིག་སྒྲིམ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱུགས་ནས་དཔྱད་

སྒྲིམ་ཡང་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་དེ། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཆེ་མེད་ལ་བྱེད་པ་
 ལྷག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་སྤང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱས་པར་དམིགས་
 པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཉི། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་གཞིན་པོར་མི་
 ལྷག་པ་ཞི་སྤང་གི་གཞིན་པོར་བྱམས་པ་གཏི་ལྷག་གི་གཞིན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིམ་པ་སོགས་...
 ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབྱེད་སྒྲིམ་བྱ་བ་མང་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷག་མཐོང་གི་
 སྐབས་སུ་ལྷག་མཐོང་གསུམ་མཐོང་བཞིའི་རིམ་པ་ལྟར་གཙུག་པོར་དབྱེད་སྒྲིམ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་...
 ཡང་། སྔོན་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པས་མཐོང་སྔོན་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞི་
 གནས་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གིས་བ་མ་ཡིན་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་གི་...
 མཐོང་དོན་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་འཛོག་སྒྲིམ་བྱ་དགོས་ཏེ། འོད་སྤངས་ཀྱིས་ལྷས་
 པར། ཤིང་གཉིས་བྱེད་པ་ལས་ནི་མེ་འབྱུང་ཉི། བྱུང་བ་དེ་ཡིས་དེ་གཉིས་ལྷག་པ་ལྟར། དེ་
 བཞིན་ཤེས་རབ་དབང་པོ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། སྐྱེས་པ་དེ་ཡིས་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །
 ཅེས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པར། སྔོན་སྐྱེའི་རྒྱལ་མོ་རྟོག་པས་བཅིངས། མི་རྟོག་རྒྱལ་
 འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་འབྱུར་བས། རྟོག་རྒྱལ་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། རྒྱལ་པར་དབྱེད་
 པའི་འབྲས་བུར་མ་ཁས་རྒྱལ་གསུང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་ནི་
 སྐབས་སྐབས་སུ་དབྱེད་སྒྲིམ་སྒྲེལ་དགོས་པ་འབྱུང་ཡང་གཙུག་པོར་འཛོག་སྒྲིམ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལྷང་རྒྱལ་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་ལ་དབྱེད་སྒྲིམ་དང་
 ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེས་ནས་སྤྱོད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་སྒྲིམ་པ་དང་། འཛོག་སྒྲིམ་
 དང་ཞི་གནས་ཤས་ཆེས་ནས་རྒྱགས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་པ་དང་། ཞི་ལྷག་
 མ་མཉམ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཆེ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་སྒྲིམས་སྒྲིམ་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་...
 དེ། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོར། གལ་ཏེ་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་བསལ་བར་མ་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་ཤིན་
 ཏུ་བྱིང་བས་ལྷག་མཐོང་མེད་དེ་སེམས་དཔྱུས་ལོང་བཞིན་ཏུ་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
 སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་ན་བསལ་བར་བྱཏོ། །གང་གི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིམས་པས་ཤེས་རབ་
 ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་མར་མེ་རྒྱུང་ལ་བཞག་པ་
 བཞིན་ཏུ་སེམས་གཡོ་བར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་
 འབྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་བསྒྲིམ་པར་བྱཏོ། ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་ན་

པ་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་གི་ལྷ་བ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡང་ཡང་མ་
 དཔུང་ན་སྤར་ཞི་གནས་ཅམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའང་མི་འཐད་དེ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་གི་ལྷ་
 བ་སྐྱེས་ན་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་སྒྲིམ་བྱས་པ་ལ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་……
 ཕྱིར་ཉ། དེ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་ཐོག་ཏུ་འཛོག་སྒྲིམ་བྱས་ནས་ཡང་
 ཡང་དཔུང་དགོས་པའང་མི་འཐད་དེ། ལྷ་རིགས་ཀྱི་དཔུང་པ་ནི་སྐྱོད་ན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་པ་
 ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ནི་མ་རིག་པའི་རྣམ་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྒྱུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྤང་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་སྤངས་ཀྱིས་ལྷས་པ་དང་སྒྲིམ་རིམ་ཏུ་སྔ་སྔར་རྒྱག་
 པའི་ཤེས་རབ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྒྱུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་། དང་པོར་
 ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབབས་ཏུས་ཤེས་རབ་དེ་མེད་ན་མི་རུང་བར་བརྟན་པ་ཅམ་ལས། ལྷ་བ་
 རྒྱུང་བ་ལ་ཡང་ཡང་རྒྱག་དཔུང་བྱིད་དགོས་པར་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་
 དཔུང་པའི་དེས་ཤེས་པལ་ཆེར་ཡང་བསམ་བྱུང་གི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལས་མ་འདས་ལ།
 དེ་རྒྱུ་བྱལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་ཐོག་གི་འཛོག་སྒྲིམ་དང་ཞི་
 གནས་འདྲ་བར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ་ཞི་གནས་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་……
 གང་ཏུ་འད་མི་རྒྱུ་པའི་དྲན་རྒྱུན་རྒྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཐོག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་རང་བཞིན་
 གྱི་རྒྱུང་ཉིད་དེས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲིམ་བྱལ་གྱི་རྒྱུན་རྒྱུང་བས་དེ་གཉིས་ཁྱད་
 པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་ལྷ་བ་རྒྱུང་བ་ལ་དཔུང་འཛོག་རི་ལྷར་བྱ་ཞེ་ན། དང་
 པོར་ལྷ་བ་འཆོལ་བའི་ཆེ་རྒྱ་ལ་དཔུས་སྒྲོན་པ་ལྷར་སྤོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་དང་……
 རྒྱུའི་མཆན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ན་དེས་པའི་ཤེས་པ་འདྲེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་ལ།
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འཆོལ་བ་ཉིད་ལ་ནི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྔ་སྔར་རྒྱག་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་གས་……
 ཆེ་བས། དེས་བརྟན་ཤིང་དཔུང་པ་ན་རྗེས་དཔག་ལ་མ་སྟོས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་
 ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོན་སྤུམ་གྱིས་གཞལ་བར་རུས་ཤིང་། སྔ་སྔར་རྒྱག་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་སྤང་བ་མེད་པ་ཅིའི་རོ་བོར་ཡང་མ་བྱུབ་པར་ཉམས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཉ། དེས་
 བྱི་ལྷ་བ་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྷར་བརྟེན་ཞིང་དཔུང་པ་དེ་ཡང་འཛོག་སྒྲིམ་གྱི་དྲན་རྒྱུན་མ་
 ཤོར་བའི་མཉམ་བཞག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔུང་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱོད་ན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་པས་དཔུང་……
 པ་མིན་ཉ། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས། འདི་ལྷར་གང་གི་ཆེ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ལེམས་

བནྣ་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བནྣགས་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་
བ་འབྱུང་ཞི། དེའི་ཆེ་སྒྲ་བ་བྱུང་བས་ཐུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་རྒྱ་འབྱུང་རོ། ། དེ་གཉིས་
ཀའང་མིག་དང་སྒྲ་བ་བཞིན་རྒྱ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་
གནས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་བ་དང་ཐུན་པ་བཞིན་རྒྱ་ནང་མི་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཉིང་རེ་
འཛིན་ནི་ཐུན་པའི་རོ་རོ་ཉིང་མ་ཡིན་ཏེ། ཅས་ཞེན། སེམས་ཆེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིང་དོ། །
དེ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། ། ཞེས་བཀའ་སྩལ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཤིན་རྒྱ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་མི་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུས་
ན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བནྣགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་གང་.....
ཡིན་པ་དེ་ཉིང་མི་དམིགས་པའི་དམ་པའོ། ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་
ཉིང་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བར་བྱ་བ་གཞན་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། གོ་སྐར་རྟོག་པ་དེ་ཉིང་གྲུང་རང་ཞིན་མཐར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གང་གི་ཡང་རང་བཞིན་རྒྱ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་.....
ཡིན་པ་ནི། དེ་ཉིང་རྒྱ། དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་གང་ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་
པ་གང་ཡིན་པའོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་མི་མཐོང་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་
གྱི། མིག་བརྩམ་པ་དང་དཔུས་ལོང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་མ་ཆད་བ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
པས་མི་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བནྣགས་
ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིང་མི་དམིགས་པའི་དམ་པའོ། ། ཞེས་སོ། །
རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ལྟ་བ་འཆོལ་བའི་ཆེ་དང་པོར་མཉམ་བཞག་གི་ངང་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་སྒྲིམ་དེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ལྟ་བ་རྟེན་ནས་གྲུང་བར་སྐབས་སུ་
མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲ་སེམས་མ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཡང་དབྱེད་སྒྲིམ་ཅི་རིགས་བྱ་ལ།
ལྟ་བའི་ངས་ཤེས་ཐིམ་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟེན་ནས་ལྟ་བ་ལ་སོམས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་.....
ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལོག་རྒྱ་འཛིན་སྒྲིམ་ཉིང་བྱ་བ་ལས་དབྱེད་འཛིན་སྒྲིམ་དགོས་པ་མིན་ཏེ།
ཤེས་བྱེད་གྱི་ལྷང་རྣམས་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། གཞན་ལྷགས་ལ་དབྱང་པ་དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པ་གཞིས་ཀྱི། དང་པོ་
ནི། བོད་རྒྱ་རབས་པ་ལ་ཅིག མཚན་འདྲིན་ཐམས་ཅད་ཤཀག་ནས་རྒྱ་མཚོས་ཅི་ཡང་ཡིད་

ལ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་འདྲད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དག་དེ་ཉིད་རྩ་མའ་གི་ལྷགས་དང་
 མཐུན་པར་སྒྲུ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་ངེས་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པར་སྒྲུད་པས་སྒྲིངས་
 པའམ་ལྷང་མ་བརྟན་གྱི་མེས་པ་ལྟར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་རབས་པའི་མ་ཁས་པ་ཁ་ཅིག
 རྩལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་དབྱུད་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚོས་གང་...
 ཡང་མ་རྟེན་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྩུན་ལྟར་འདྲད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྩེ་སྒྲིམ་པ་
 པས་བཀག་པ་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟད་གསུང་ཞིང་། རྩེས་དཔག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱས་ཀྱི་སྒྲིང་
 པ་ཉི་ཆོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གང་ཞིག་རྟོག་གའི་ལམ་
 རས་ཚོས་ཉིད་ལ་འཁྲིད་ན། དེ་ནི་ལུབ་པའི་བརྟན་ལ་ཚོས་སྤྱད་ཉམས་པའདུག་ཡིན། ཞིས་
 དང་། རྩོམ་རྩེས། མདོན་སྤྱད་དང་ནི་རྩེས་སྤྱད་པག ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནི། སྤྱིང་
 ཉིད་མཐོང་བར་འཕྱར་རོ་ཞེས། རྩྱུར་མོལ་མཐོང་བའི་སྒྲིངས་པ་སྒྲ། ཞིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཡང་ལྟ་རབས་པ་ཁ་ཅིག དབྱ་མའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་ལྷང་པོ་རྩམ་
 བཅད་ཀྱི་སྤྱིང་ཉིད་མེད་དགག་ལྟར་འདྲད་པའདུག་མི་འཐད་དེ། ཅུང་ཟད་ཆད་རྩྱགས་ལྟ་
 ལྷང་ཞིང་རྩམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྤྱིང་པར་མི་བྱུང་བར་དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཡང་ཁ་ཅིག ལྷང་རིགས་དང་མན་དག་གང་ཡང་བྱུང་བས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 པའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟེན་ནས་དེའི་དང་ལ་མེས་པ་སྒྲིམ་བྲལ་དུ་འཛོག་པ་ལྟ་སྒྲིམ་.....
 དང་། དེ་ལ་མེས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་གསལ་ཞིང་དྲངས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་རིག་
 སྤྱིང་བྱུང་འཇུག་གི་ཉམས་སྤྱིང་སྒྲིམ་པ་དེ། ཚོས་ཉིད་རྩམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་
 འདྲད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ཡང་རྩ་མའ་གི་སྒྲིམ་ལ་དམིགས་བཞེད་ཀྱི་རང་ཉམས་ལྟ་
 ལེན་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་གྲུང་། ལྟ་བ་དང་འཛོག་ཐབས་པན་གྲུབ་
 ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་ལ། ཅ་ཁམས་དྲངས་པའི་ཉམས་སྤྱིང་ཚོས་ཉིད་རྩམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་མི་བྱུང་སྟེ། ཉམས་སྤྱིང་གི་རྩམ་དང་མ་བྲལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་རི་ལྟར་བཟང་ཡང་
 རྩེན་ལས་སྒྲིམ་པའི་གཟུང་འཛིན་གང་བྱུང་གི་སྤྱིང་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་
 མ་ཁས་པ་ཁ་ཅིག ལྟ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས། རང་ལྷགས་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་
 པར་འདྲད་པ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དན་གཤམི་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དབྱ་མའི་རྩྱགས་འཛིན་བཞེད་ཀྱི་དེའི་གཞུང་དོན་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་

གྲིས་དཔུང་པ་ཚར་གཅིག་བྱས་ནས་དེས་གཉིད་མཐུག་པོ་ཞེས་སོགས་གོང་བཞིན་འགོག་ལ།
 འདི་ལའང་དཔུང་ན། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་ལྟ་བའི་ངེས་ཤེས་དང་བཅས་པའི་དུན་ཤེས་ཡོད་
 མེད་གྲིས་འབྲེད་པ་སོགས་གོང་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ལུགས་སྐྱ་མ་གསུམ་མི་འདྲི་ཡང་།
 ལྟར་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་དྲངས་ཏེ་དེ་ནས་དེའི་དོན་སེམས་གཡོ་མེད་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་.....
 གཞན་ཏུ་མི་དཔྱད་པར་འཛིག་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དང་
 སོ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་སྒྲིགས་པ་ཡང་མེད། གཉིས་པ་ལྟར་མི་རྟོག་པར་འཛིག་པའི་ཆོ་
 ལྟ་བ་དུན་པར་མི་བྱེད་པ་འདྲ་མེད། གསུམ་པ་ལྟར་སོག་མར་ལྟ་བའི་དཔུང་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་
 ནས་ལྟ་སོག་ཏུ་མི་གནས་པ་འདྲ་མིན་ནོ་ཞེས་འདྲི་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ནི་ལྟ་བ་
 དུན་ཅམ་བྱས་ནས་ལྟ་སོག་ཏུ་འཛིག་སྒྲོམ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འདུག་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་འཛིག་.....
 སྒྲོམ་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་ཡོད་ཀྱི། དཔུང་སྒྲོམ་ལྟག་མཐོང་གི་སྒྲིང་ཚུལ་མེད་པས་ཞི་ལྟག་མ་
 འབྲེལ་བའི་སྒྲིགས་གཅིག་པའི་ཞེས་འགོག་ཡང་། དེ་ནི་དཔུང་སྒྲོམ་གྱི་ལྟག་མཐོང་བསྐྱབས་
 ཏེ་རྟེན་པའི་ལྟ་སོག་ནས་མ་ཡེངས་པའི་འཛིག་སྒྲོམ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་སྒྲུ་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པས་.....
 འབྲེལ་འབྲེལ་ཏུ་དཔྱད་མི་དགོས་པས་དེ་འགོག་པར་མི་རིགས་ལ། ཅ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་
 ཉམས་སྦྱང་གི་ཞེན་འཛིན་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་དཔུང་གཞི་ཅམ་སྟངས་ཡང་འཆད་ཚུལ་ལེགས་...
 པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ལྟ་བ་ངོས་འཛིན་པ་ན། རང་གི་མ་རིག་པས་ངེ་ལྟར་སྒྲོ་
 བཏགས་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་ཕྱང་བའི་སྒྲོ་ནས། དེའི་བསྒྲིག་སྒྲིགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏུ་ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་དགོས་པ་དང་། ལྟ་
 བ་དུན་ནས་དེའི་སྟོང་ཏུ་བཞག་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་མཐའ་པ་འདྲི་གནས་སྒྲིང་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་.....
 ཟད་པས་ཡང་ཡང་དཔུང་ནས་ངེས་ཤེས་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་ལ་སྒྲོས་གང་བརྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་ཞེན་གྱི་མཆོན་འཛིན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་།
 ས་སར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཤང་གི་སྒྲོམ་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་.....
 འཆད་ལ། དེའི་ཆེས་འབྲང་ཁ་ཅིག གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱ་མའི་རིགས་པས་
 དཔུང་ཅིང་གཞིགས་པ་ན། ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་
 སྒྲོ་ཁ་སྒྲིགས་ནས་བདག་མེད་དམ་བདེན་སྟོང་གི་འཛིན་སྟངས་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བའི་
 ངེས་ཤེས་དང་། དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྒྲིན་ནས་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་

ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་འདོད་ཅིང་ཞི་གནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟོག་པར་འདོད་ན། རྟོག་པ་དང་
 མི་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པས་བྱིད་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་གི་སེམས་ཆེ་གཅིག་པའང་...
 མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མདོ་དཀོང་ས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པར། ཞི་ལྷག་ཟུང་འགྲེལ་འཆད་
 པའི་སྐབས་སྤྲོད་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོས། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་
 པའི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས། དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་
 སེམས་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་པའང་མི་འཐད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཡང་ཡང་དཔུང་ནས་སྒྲོང་འཛིན་ནམ་མེད་
 འཛིན་བསྐྱེད་པའང་རྒྱ་པོད་ཀྱི་དེས་དོན་སྐྱེ་བ་གནན་སྤྱད་མི་བཞེད་ཅིང་མི་འཐད་དེ།
 ཆོས་དབྱིངས་བརྟན་པར། ཡིད་གཙོས་ཡུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། རྟོག་དང་བརྟག་པ་རྣམས་
 སྤངས་ནས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོ་བརྟོན་པར་བྱ། །
 ཞེས་དང་། ཐམས་ཅེ་ཆེན་པོས། མཐའ་ཡིས་མ་གོས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི། རང་བཞིན་
 གདོད་ནས་དག་པས་ཀུན་གྱིས་དཔུང་བྱ་མིན། གཤམ་ཏེ་དཔུང་ན་དུག་སྒྲུལ་གཙེས་པ་ཁོ་
 བར་ཟད། ཅིས་སྐྱོགས་ལྷང་མང་པོ་དང་འགལ་བ་དང་། སྒྲ་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་དཔུང་ནི་
 འབྲུལ་ཤེས་ཀུན་རྫོང་པའི་སྒྲི་ཡིན་ལ། དེས་དོན་དམ་པ་ལ་དཔུང་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོ་
 སྤྱད་ཀྱིས། དོན་དམ་སྒྲོ་ཡི་སྒྲིང་ཡུལ་མིན། སྒྲོ་ནི་ཀུན་རྫོང་ཉིད་དུ་འདོད། ཅིས་སོ། ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོས་བཟུང་བ་མཆོན་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་བའང་མི་འཐད་དེ། ལུང་པ་ལས།
 ལྷང་འདི་སྒྲོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། མཆོན་མ་ལ་སྒྲིང་སྒྲེ་མེད་གནས་
 ལ་དད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཤར་ཕྱན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་རྟོག་
 མི་རྟོག་དང་སྒྲོང་མི་སྒྲོང་དང་བདག་ཡོད་མེད་གང་དུ་སྒྲིང་བྱང་མཆོན་མ་ལ་སྒྲིང་པར་.....
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅེ་ཆེན་པོས། གཤམ་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་རྩོམ་པའི་སེམས། སྒྲིང་
 ལ་བབ་པ་གཙེས་པར་བྱས་ན་ནི། ཁྱིལ་གྱི་ཤུན་པ་ཙམ་གྱི་ཟུག་རྩལ་བྱང་། བཟུང་ཡང་ལྷག་
 བཟུང་འབབ་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད། ཅིས་དང་། གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོངས། །
 ཞེས་སྐྱོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་སོར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་རྩ་ཤར་གི་སྒྲོས་དང་མཐུན་པར་སྤྲོ་བའང་ཤིན་དུ་ཐལ་ཆེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་
 དུ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན། གང་དུ་རྣམ་རྟོག་སྤང་བུར་པ། དེར་ནི་སྒྲོང་ཉིད་ག་

ལ་ཡོད། ཅེས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པར། རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། རྣམ་
པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་ཀྱིས་མཁས་རྣམས་གསུང་། ཞེས་དང་། རྟོག་རྣམས་དབུ་མའི་མན་
རག་གི་བཞག་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ། བར་སྐབས་དེར་ཤེས་པ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ ཅིར་ཡང་མི་
འཇིན། ཞེས་སོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་གྱི་ཤར་གི་སྐྱུ་
རྟེན་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་རྟེན་འཇིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་དེ་
བྱམས་ཆོས་ཀྱི་སྟོར་ནས་རྟག་འཇིན་རྟོག་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྟངས་བྱུང་བཤད་པས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་པར་མི་རྟུང་ཞིང་། དེ་ཞིག་ནས་ཀྱི་རྟ་ལ་
བསྟོན་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་སྐྱུ་རྟེན་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱིད་རང་ལྷ་པར་ཞིག་ནས་
ཡིན་ན་མི་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ན་ལྷ་པ་མཐོང་འཆོར་བར་སྟངས་
བས། རྟ་དང་དེ་ལ་བསྟོན་ལྷ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་མོར་རྟོག་
པས་དབྱད་པའི་མཐར་མོ་མོར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་ཞི་བར་བཤད་པས་དེའི་ཆེ་ཡང་ལྷ་པ་
མཐོང་འཆོར་བ་དང་རྟེན་གྱི་སྐྱུ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་དབྱད་པ་རྟེན་
ཞིག་འཇུག་པར་སྟངས་ཡང་ཐམས་ཅད་པའི་འཇིགས་པས་མ་སྟོན་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལྷ་པས་བཞག་པ་ནི། ལྷ་པ་ལྷ་པ་མཐོང་གི་སྐབས་ལྟ་ལྷ་པ་རྟོག་པར་ལྷ་པ་
སྟོང་ལྷ་པ་བཤད་པ་དང་། དོགས་གཅིད་རིམ་པར་བཞོད་པའི་ལྷ་པ་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་
པར་རྟས་ལ། འདིར་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་ཞེ། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་པ་རྟོག་པ་
མཐོང་སྟུང་རྟོགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ན་འབྱུང་བར་བཤད་པས། སྐབས་
འདིར་ནི་སྟོང་སྟོང་ལྷ་པ་རྟེན་པའི་ལྷ་པ་གཏན་ལ་འཕེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གོང་རྟེན་
བཤད་པའི་དབྱད་སྐྱུ་དང་འཇོག་སྐྱུ་ཀྱི་སྟོགས་གང་ལ་བརྟེན་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་པ་རྟེན་
པ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞེ། དེ་མ་རྟེན་པའི་ལྷ་སྐྱུ་ནི་རི་ལྷ་པ་བཟང་ཡང་སྟངས་པའི་རྩ་བ་
གཅིད་མི་རྣམས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྷ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱེལ་དུ། གང་དག་སྟོང་
ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་བརྟེན་མ་ཡིན། །འགོ་དུག་སྟངས་པའི་བཅོན་རར་ནི། །
ཆོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འབྱུར། ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་མ་རྟེན་
ན་གཏན་མི་རྟུང་ཞེ། ལྷ་པ་པའི་ལྷ་པ་མདོར་བསྟུན་ལས། དེ་ལྷ་པ་ལ་མ་ཞོར་བས། སྐྱུ་
པ་དང་ནི་སྟོང་པ་དག །དངོས་དང་མཐུན་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། །དུལ་པ་བསྟན་པའི་རྟ་

བཞིན་ནོ། །ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མ་མཐུན་ན། །སྒྲིམ་པ་སྦྱོར་པ་འབྲུལ་འཕྱུར་བས། །འབྲས་ལུ་རི་
 བཞིན་མི་ཆོབ་སྟེ། །དམུས་མོང་མིག་ལུ་མེད་པ་བཞིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རྟོ། །དེ་ལྟ་ལུ་
 ལྟ་བུ་འཆོལ་བ་དེ་འདྲ་ཆོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་འདི་གྲུལ་རྟེན་པ་ཅམ་.....
 གྱིས་མི་ཆོག་པས་གཙོ་བོར་སྒྲིམ་ལྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་ཐོག་ཏུ་.....
 ཉམས་སུ་སྦྱོར་ཞིང་རིག་པ་ཞིག་གསལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིམ་རིམ་གྱི་མཐར་ཐུག་སེམས་ལ་
 དམིགས་ནས་སྦྱབ་དགོས་པར་མདོ་སྟགས་མན་དག་དང་བཅས་པར་གསུངས་ཏེ། གསང་
 འདུས་ལས། རང་གི་སེམས་ནི་བརྟག་པ་ན། །ཆོས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ལ་གནས། །ཆོས་འདི་
 བསམ་མཁའི་རྩི་རྩེའི་གནས། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་མེད་པ་འོ། །ཞེས་དང་། ལྱུར་ལས། རིན་
 ཆེན་སེམས་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལས། །སེམས་ཉིད་བསྒྲིམས་པས་སངས་རྒྱུས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། ཡང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ། །ཕྱི་རྒྱལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །
 དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཅམ་ལས་ཀྱང་འདྲའ་བར་བྱ། །སེམས་ཅམ་
 ལས་ནི་འདས་ནས་སྟ། །སྤང་བ་མེད་ལ་འདྲའ་བར་བྱ། །སྤང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱུར་
 པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། སེམས་ལས་གཞན་
 མེད་པར་ནི་སྒྲི་རིག་ནས། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས། །ཞེས་སོགས་དང་།
 བམ་ཐེ་ཆེན་པོས། སེམས་བཅིངས་ན་ནི་འཆིང་འཕྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་གྲོལ་ན་ཐེ་ཆོམ་མེད། །
 ཅེས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ་དབུ་མའི་སྒྲིམ་རིམ་
 དང་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མན་དག་གཉིས་ཀར་མདོ་ལང་གཤེགས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བསྟོལ་ནས།
 སེམས་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་མེད་ལ་
 དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱུར་རྣམས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྟགས་མན་དག་དང་
 བཅས་པའི་སྒྲིམ་རིམ་གང་ཡིན་གྱང་དང་པོར་ལྟ་བུ་འཆོལ་བའི་ཆོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་.....
 རབ་མེད་ཏུ་མི་ཅུང་སྟེ། །སྒྲིམ་རིམ་ཐ་མར། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྦྱོར་པར་གནས་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏུ་ཐིག་གྱང་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་ན་དེ་དག་གི་སྦྱོར་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་.....
 འཕྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་ཏུ་
 བཤད་དོ། །འོན་གྱང་སོ་སོར་རྟོག་པས་དབུད་པ་ན་མཐར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་གྱང་ཞིན་ས་
 མི་རྟོག་པ་འདྲེན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། །འོད་སྤངས་གྱིས་ལྷས་པར། །འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་

གསལ་བ་ལ་སོགས་པས་རིགས་པའི་མཆོན་གྱིས་དབྱེ་ཅིང་གཞིགས་ན་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་་་་
 སྟེ། དེ་ལྟར་གཉིས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཅིའི་ངོ་པོར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་མེད་ཙམ་ན་ས་སྟོན་རྟོག་
 པའི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་པ་ན་ཚུན་དྲུང་པས་
 མེ་བྱུང་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤིང་གཉིས་པོ་ཉིད་ཆོག་ཅིང་མེད་པའི་རྩེས་ལ། གང་གིས་སྟེག་པར་
 བྱུང་པའི་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་ཞི་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་་་་་
 ཅད་མེད་པར་གྲུབ་ཙམ་ན་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱང་བ་མེད་པ་འོད་གསལ་བ་ཅིའི་ངོ་པོར་
 ཡང་མ་གྲུབ་པས། བྱིང་བ་དང་ཤོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩོན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ཏེ།
 བར་སྐབས་དེར་ཤེས་པ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ ཅིར་ཡང་མི་འཛིན། དུན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་མཆོན་མའམ་ནས་པར་རྟོག་པའི་དགའ་མ་ཆོས་རྒྱན་མ་
 ལངས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་གོ་བདེ་ཡང་ཅུང་ཟད་
 བཤོལ་ན། ཐོག་མར་ལྟ་བ་འཆོལ་བའི་ཆེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་
 བརྟགས་ལ། སེམས་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་རྩོན་ནས་སམ། གཅིག་དུ་བྲལ་ལམ། སྤྱི་འགག་གནས་
 བྲལ་ལམ། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་སོགས་རིགས་པའི་རྩོ་ཅི་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་
 གཞིགས་ནས་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་བརྟགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དངོས་པོ་
 གང་དུ་འདར་མ་གྲུབ་ཅིང་མེད་ཙམ་ན། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ས་སྟོན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ཤིང་དྲུང་པའི་མེས་ཤིང་བསྟེགས་ནས་མེ་ཡང་རང་ཞི་བ་ལྟར། ས་སྟོན་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་དེ་ཡང་རྒྱང་མེད་འོད་གསལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་
 རྟོད་པ་དེའི་ཆེ་བྱིང་ཤོད་སོགས་ཀྱི་རྩོན་བསལ་ལ། སྐབས་དེར་ཤེས་པ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་
 ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྱིའི་དུན་པ་དང་ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ།
 ཇི་སྲིད་མཆོན་འཛིན་ནས་རྩམ་རྟོག་གི་རྩོན་མ་ལངས་ཀྱི་བར་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་་་་
 གནས་པར་བྱེད་དགོས་པ་བསྟོན་མེད་པར་བསྟན་ལ། སྒྲིམ་རིས་དུ་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་མེད་པར་བསམ་པོ། །རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་དོ་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡང་ཡང་དག་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ། ཡོད་མེད་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ། ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་
 མེད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་བུས་དམིགས་པ་མེད་པར་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གོང་བཞིན་དུ་
 བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྟ་བ་རྒྱུང་བའི་ཆེ་དབྱེད་རྟོག་གི་དེས་ཤེས་སམ། རང་བཞིན་མེད་པའི་

དེས་ཤེས་མཁུ། བདག་མེད་པའི་དེས་ཤེས་རྣམས་ཤུགས་དྲག་པ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱུད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལྷན་དོན་དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་སོམས་དང་ལྟ་བུའི་དེས་པ་རྟེན་...
 པར་འཕྱར་རོ། །དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཀྱིས་མེད་སྒྲིམ་པར་བཤད་པའི་
 རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མཁས་པས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་རིག་
 བས། །མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་གཞིག་སྟེ། །མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་གནས་
 བ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཉག་ཏུ་ཤེས། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་
 རྒྱན་སྒྲིམ་རིམ་ཏུ་དྲངས་པ་ལས། སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཏུ་
 བཅའ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་
 གོ། །ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་བརྟགས་ནས་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཚན་མ་
 མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་
 པར་དབྱུང་དེ་གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་རོ་པོ་ཉིད་དམ་པར་མི་འཛིན་པ་
 དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་
 མཐོང་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་དབྱུང་པའི་.....
 མཐར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇོག་དགོས་པ་ཁོ་ན་བཤད་ལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རྒྱོན་ལས་ཀྱང་། ལྷན་
 དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟེན་མེད་པའི། །རང་བཞིན་མེད་པ་
 དེས་བྱས་ནས། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བསྒྲིམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་ལྟ་སྒྲིམ་གྱི་
 དོགས་གཅིད་བཤད་བྱིན་ཏེ། འདི་ཡན་ཆད་མདོ་སྟགས་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་ཉིང་འཛིན་
 རྒྱུ་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁོ་པར་ལྷན་བས་སྦྱི་བཤད་གྱི་རྒྱལ་ཏུ་ཆེ་ཡོང་ཅས་བཤད་...
 པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱག་ལྷ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འཁོར་

༥ གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཕྱག་ལྷ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་རིམ་རྒྱས་པར་བྲེན་ས་བཤད་པ་...
 ལ། མོག་མར་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འཁོར་། སྒྲིམ་རིམ་གྱི་རྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་གཞག་
 ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་རིམ་དངོས་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཉམས་སྲུ་སྐྱང་བའི་ཆོས་གྱི་
 ཆེ་བ་བཤད་པ་དང་། ཉམས་སྲུ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བཤད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་

ལ། ཕྱག་ཆེན་པོའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐོང་པ་དག་ནས་བསྟན་ཚུལ། བྱང་པར་
 ལྷ་མོད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་ཚུལ། མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་དོན་ཡིན་ཚུལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ལ། མཆོན་དོན་དང་རྣམ་གྲངས། རོ་བོ་དང་རབ་དབྱེ། མ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པའི་
 རྒྱུན་ཡོན་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ཆོས་འདིའི་མཆོན་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཕྱག་ཆེན་
 ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ལས། ཕྱག་ཆེན་ལ་སྤྱིར་ཕྱག་ཆེན་དང་རྣམས་དང་མཆོན་མ་དང་ཉེ་བའི་མཆོན་
 ཉིད་རྣམས་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདབ་པར་བྱ་བའམ་བཏབ་པའི་དོན་གྱིས་ཕྱག་ཆེན་
 བརྒྱད་པ་ནི། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཐམ་ག་ལྟ་བུས་གཞན་ལ་འདེབས་པའམ་བཏབ་པས་
 བྱ་ཆེས་པ་ལྟར། འདིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདེབས་པའམ་བཏབ་པས་
 བྱ་ཕྱག་ཆེན་དང་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ཕྱག་ཆེན་བརྒྱད་པ་ནི། དཔེར་ན་གོ་ཆ་ལ་སྟགས་པའི་
 རྣམས་མཆོན་གྱིས་སོ་སོར་བྱེད་བྱས་མཆོན་པ་ལྟར། འདིས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་མཆོན་པས་བྱ་ཕྱག་ཆེན་དང་། མི་འདའ་བར་བྱེད་པས་བྱ་ཕྱག་ཆེན་
 བརྒྱད་པར་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་རྒྱུས་བཏབ་པ་ལ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདའ་
 བ་ལྟར། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་མི་འདའ་བས་བྱ་ཕྱག་ཆེན་ཞེས་བརྒྱད་པ་
 ཡིན་ལ། འདི་དང་སྟགས་མཐུན་པར་ནམ་མཁའ་མཆོད་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཕྱག་ཆེན་བཏབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ནི་ཕྱག་ཆེན་གྱི།
 བྱ་བ་མེད་པ་འཇུག་པ་མེད་པ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་མི་བརྟུན་པ་བརྟུན་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་གྱེ། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟུན་པར་མི་རུས་སོ།
 དེ་ཅིའི་ཕྱར་ཞེ་ན། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནི་ཕྱག་ཆེན་དེས་
 བཏབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་ཆེན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་རྟེན་པའི་ཕྱག་ཆེན་ ཤིན་
 ཏུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ ཤིན་ཏུ་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཕྱག་ཆེན་ ཤིན་ཏུ་སྟོན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱག་ཆེན་ ཤིན་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱག་ཆེན་ འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པའི་ཕྱག་ཆེན་ དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ ཡང་དག་པའི་མཐའི་ཕྱག་ཆེན་ རྣམས་མཐའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི། ཞེས་སོ།
 ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་འདིའི་གང་ན་གཞན་མེད་པའི་དོན་ཉེ། གསང་བ་བྲལ་པར། བཞི་བ་
 གང་ན་མེད་པའི་རྒྱུད། མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བྱེད་པ་པོ། ཕྱག་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོན་པ། །དེ་
 ཡི་གང་ན་གཞན་མེད་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེར། འདི་ནི་ཕྱག་ཆེན་

ཆེན་པོ་སྟེ། ཕྱག་ནི་སྤྲོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་སྟོལ། ཆེན་པོ་བྱང་
 ཏུ་འཇུག་པའོ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཕྱག་ནི་སྤྲོང་པ་ཉིད་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྟོན་ཏེ། རིམ་ལྡར་རང་གིས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ནི། ལེགས་མཚོར་གང་ཡིན་འདྲིར་ཕྱག་ཡིན། །
 ཁྱིམ་སོ། རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་གྲུབ་འཛིན་ལས་སྟོལ་ཞིང་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་
 བཏབ་པ་འཇམ་འདེབས་པའི་རྟོན་ཏེ། གསང་འདུས་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །
 སུང་པོ་ལམས་དང་སྟེ་མཆེད་རྣམས། གཞུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། ཆོས་བདག་
 མེད་པ་མཉམ་ཉིད་པས། ཁྱིམ་སོ། ཆེན་པོ་ནི་ཐབས་ཤེས་སྟགས་བྱང་ཏུ་འཇུག་པ་འཇམ་
 མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ནི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལྟར་པའི་རྟོན་ཏེ། མི་ཉི་
 པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པར། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཉམ་སྦྱར་བ། སྟོན་པ་མཆོག་གི་རྣལ་
 འབྱོར་པ། ཕྱག་ལྷ་ཆེན་པོ་མཉམ་སྦྱར་བ། ཁྱིམ་སོ། གཞལ་ཡང་འདྲིའི་མཆོན་རྟོན་ལ་
 ཏུས་འཁོར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་པར་ཅན་ལས། ཕྱག་ལྷ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདས་པ་དང་མ་བྱོན་
 པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་མུ་རན་ལས་འདས་པ་འཇམ་མི་འཕོ་བའི་
 བདེ་བས་བདེ་བ་ལ་རྒྱས་བཏབ་པས་ན་ཕྱག་ལྷ་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་ལྷ་
 ལས་བྱུང་པར་ཏུ་ལྟར་པ་དང་། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བར་ལྟར་པས་ན་ཆེན་
 པོའོ། ཁྱིམ་བཤད་ལ། རྩེ་སྤྲུལ་པོ་པས། རྣང་སྤྲིད་འཁོར་འདས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་
 པའི་རང་ལས་མི་འདའ་བར་རྟོགས་པ་ནི་ཕྱག་གོ། ཅིར་རྣང་ཅི་སྤྲིད་ཐམས་ཅད་གཉུག་མའི་
 རྟོན་ལས་མི་འདའ་བས་རྒྱུའོ། ཆོས་ཉིད་རབ་ཤོལ་ཏུ་རྟོགས་པས་ན་ཆེན་པོའོ། ཁྱིམ་དང་།
 གམེར་སྤྲིངས་པའི་ཐེག་སྟོན་ལས། ཕྱག་ལྷ་ཆེན་པོའི་རེས་ཆོག་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 སྟོབ་པ་རྣམས། རང་གོལ་ལེམས་ཉིད་ཆོས་སྟུ་རུ། མཛལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཕྱག་ཅེས་བྱ། །
 མཆོན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིས། འདའ་བར་མི་རུས་ཕྱིར་ན་རྒྱ། མཆོན་ཉིད་ཐེག་དང་
 བྱ་སྦྱོང་སྟགས། ཐེག་པ་ཀུན་ལས་ཆེ་བས་ན། ཆེན་པོ་ཁྱིམ་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན། ཁྱིམ་གྲང་
 བཤད་དེ། མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། རྟོན་དམ་པའི་དེ་ཉིད། ལྷ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ཀུན་
 ཏུ་བཟང་པོ། ཕྱག་ལྷ་ཆེན་པོ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་རྣམས་རྟོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དེ། ཡིན་པོ་རྟོན་ཡེ་
 ཤེས་གྲུབ་པའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས། འདི་ནི་རྟོན་དམ་དེ་ཉིད་རོ། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་ལྷ་མེད་ཡིན། །

མོར་རྟོག་པས་ན། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཏུ་ཡང་འབྱུང། །ཞེས་ཞི་གནས་དང་སྤྱག་མཛོང་
དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་འདིར་བཞིར་དབྱེ་བ་སྟེ།
ལས་ཀྱི་སྤྱག་རྒྱ་དང་དམ་ཚིག་གི་སྤྱག་རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱག་རྒྱ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱག་རྒྱ་ལོ། །
ཞེས་སྤྱག་རྒྱ་བཞིར་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་ལས་སྤྱག་ཆེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཡིན་པོ་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་བྱུང་པའི་རྒྱུ་བ་ཐབས་སྟེ། རི་ལྷ་ར་གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་ལ། །རང་ཉིད་དེས་པར་སྤྱང་
བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཚོས་སྤྱར་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྤྱང་བ་མེ་ལོང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྟགས་ཡེ་ཤེས་
ལ་དང་སྤྱ་གསུམ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་འབྲས་བུའི་སྤྱག་ཆེན་གྱི་དབྱེ་བར་ཤེས་པར་……
བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་མ་ཤེས་ཤིང་མ་རྟོགས་ན་རྣལ་འབྱོར་
གཞན་འབྲས་སྤྱག་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་བུ་མཚོག་མི་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཤེས་
ཤིང་རྟོགས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔར་འབྱུར་བར་གསུངས་ཏེ།
སྤྱག་ཆེན་ཐོག་ལེན། གང་ཞིག་སྤྱག་རྒྱ་ཆེ་མི་ཤེས། །སངས་རྒྱས་ཡིན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མིན། །
སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ལེ་འདི། །གང་ཞིག་དག་པ་མ་ཤེས་པ། །རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་
རྒྱུད། །འབྲས་གཅིག་རྣལ་འབྱོར་དེས་ཤེས་ཀྱང་། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འབྲས་རབ་དེས། །ནམ་
ཡང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱང་རབ་ཤེས་ན། །དེ་ནི་དེས་པར་སངས་
རྒྱས་ཡིན། །སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་ཤེས་ན། །དེ་དཔལ་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔར་འབྱུར། །དེ་ཡི་རང་
བཞིན་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་
ལས། གང་དག་སྤྱིང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་བསྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་དུག་སྤྱིང་པོའི་
བཅོན་རར་ནི། །ཚིངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འབྱུར། །ཞེས་དང་། རྩི་ཉི་པས། གང་གི་དེ་
ཉིད་མཛོན་རྟོགས་ན། །སྤྱང་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་སྤྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཚོས་སྤྱ་བྱུང་གང་ཆེན་པོའོ། །
ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་མི་རྟོགས་གང་གིས་ཀྱང་། །གནས་སྤབས་ཙམ་ལས་གྲོལ་མི་འབྱུར། །དེ་
ཉིད་རྟོགས་ན་གང་གིས་འཛིང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ཉིད་མདོ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ནས་གསུངས་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱག་རྒྱའི་མཚན་
གཞན་ཅི་རིགས་པར་བཏགས་ནས་གསུངས་ཏེ། རྩོ་སྟོས་རྒྱ་མཚོས་བྱུས་པའི་མདོ་ལས། རྩོ་

གྲོས་ཀྱི་མཆོ་ཆས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་པར་གྲོལ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་.....
 ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་བྱེ་བྲག་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །ཞེས་དང་། རར་འཛིན་
 པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཞེས་སྟགས་ཕྱག་རྒྱ་ཉི་ཤུ་གསུངས་ནས།
 ཆོས་འདི་དྲི་མེད་དག་དགེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །ནམ་མཁའ་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་ལ་
 གདོད་ནས་སྟེ་བ་མེད། །མ་སྟེས་མ་བྱུང་གནས་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །འདི་ནི་རྒྱལ་
 པའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲི་མེད་གཡོ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། བྱམས་པ་འཇུག་པའི་མདོར། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅོ་ལྔ་གསུངས།
 ནམ་མཁའ་མཆོད་ཀྱིས་ཞུས་པར་སྤར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བརྩ་གསུངས། སུ་མོ་རིན་ཆེན་
 ཀྱིས་ཞུས་པར། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །
 མཆོན་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་དེ་འདྲ་བས། །ཕྱག་རྒྱས་གང་བཏབ་ཕྱིར་མི་སྟོག །ཅེས་སྟགས་ཕྱག་རྒྱ་
 མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྐལ་བཟང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་
 ཐ་སྙད་དང་། གོ་ཆ་བཀོད་པ་བསྟན་པར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་སྟགས་མང་
 དུ་སྟངས་དོ། །རྒྱུད་སྟེ་འོག་མར་ནི། །འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་དུ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་ལ་
 ཕྱག་ཆེན་དུ་བཏགས་པ་དང་། རྣམ་སྟངས་མདོན་བྱུང་དུ་ལྟའི་ཕྱག་མཆོན་ལ་ཕྱག་ཆེན་དུ་
 བཏགས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིར་
 བཏགས་པ་སྟགས་མང་པོ་ཞིག་སྟངས་ཡང་། དོན་བསྟན་ན། མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་གདོད་མ་ནས་གནས་པར་སྟོན་པ་དང་།
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པར་སྟོན་པ་སྟགས་གཞིའི་གནས་ལྷགས་གསུངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་གཞིའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་པོའི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོས་བལ་
 དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དང་བདག་མེད་པ་དང་མཉམ་
 པ་ཉིད་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྟེ་
 བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱུང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་.....
 གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །

ཐུང་པར་སྒྲུབ་མེད་རྒྱུད་ནས་གསུངས་ཚུལ།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱལ་ཁྲི་གསུམ་དང་གཞིའི་རྒྱལ་གཞག་གསུངས་ཚུལ། རྒྱལ་མོང་མིན་པའི་
ལྷག་ཆེན་གསུངས་ཚུལ། ཞར་བྱུང་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ལུས་
འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས། ལས་ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་བརྟགས་པ་ཡིས། ཡེ་ཤེས་ལྷག་ཀྱང་ཡོངས་སྤངས་ནས། །
མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་སྤྱོད་པ་ཡིས། རྒྱལ་ཁྲི་ཆེན་པོ་རྣམས་པར་སྒྲོམ། ཁྲིམ་དང་། ལས་ཀྱི་ལྷག་
ཀྱི་དེ་རུ་སྤྱོད་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷག་ཀྱི་དེ་རྒྱུ་ཆགས་དང་། རྒྱལ་ཁྲི་ཆེན་པོ་གཅིག་སྤྱོད་བ། །
མི་འགྱུར་པ་དེ་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཁྲིམ་དང་། བརྒྱ་བརྒྱ་གྲིས་གསར་བ་ལྷུང་བར། ལས་ཀྱི་
ལྷག་ཀྱང་ཤོ་སྒྲུ་ཅན། ཡེ་ཤེས་ལྷག་ཀྱང་ཡོང་དེ་བཞིན། རྣམ་རྟོག་མང་བ་སྤང་བུས་ལ། རྒྱལ་
ཁྲི་ཆེན་པོ་རྣམས་པར་སྒྲོམ་བྱ། ཁྲིམ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་རང་གི་ལྷ་པོའི་འདོད་པ་མདོར་
བསྟན་པ་ལས། ལས་ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་གཤོན་ཅན་གསུག ཡེ་ཤེས་ལྷག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ། རྣམ་རྟོག་
མང་བ་དོར་བུས་ནས། རྒྱལ་ཁྲི་ཆེན་པོ་བསྟེན་པར་བྱས། ཁྲིམ་ལས་ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་དང་ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུངས་པ་ལྷུང་བྱུང་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས་བྱུང་བཤད་
ལ། རྒྱལ་གསལ་ལེའུ་བཞི་པར། ལྷག་ཀྱང་འི་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་དང་མཆོད་མའི་ལྷག་ཀྱང་དང་ལྷག་
ཀྱང་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་སྟེ། ཁྲིམ་པའི་ལྷག་ཀྱང་གསུམ་ཡང་བཤད་དོ། བཤད་རྒྱུད་རྟོག་མེད་ཏུ།
དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་རྫོང་རྒྱུ་གསུངས། རྒྱལ་ཁྲིའི་དབྱེ་བ་སྒྲུབ་མེད། ཆོས་དང་ལས་དང་
དམ་ཆོག་དང་། རྒྱལ་ཁྲི་ཆེན་པོ་མ་རྟོག་བརྗོད། ཅེས་པའི་ལྷག་ཀྱང་བཞི་དང་། རྒྱ་གསར་
ཐིག་ལེར། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་སྟེ། གཉིས་པ་དམ་ཆོག་ལྷག་ཀྱང་ཡིན། གསུམ་པ་ལྷག་ཀྱང་
ཆེན་པོ་སྟེ། བཞི་པ་ལས་ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་བཤད། ཅེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་པོའི་རྒྱུད་ཏུ་ལྷག་ཀྱང་
ཆེན་པོ་ལ་ལས་ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་དང་དམ་ཆོག་གི་ལྷག་ཀྱང་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་དང་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་
ཀྱང་བཞིར་སྟེན་ནས་བཤད། སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་འགྲེལ་པ་དག་འར་བ་རྫོང་རྒྱུ་མཇེད་
པར། ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོ་དང་དམ་ཆོག་གི་ལྷག་ཀྱང་དང་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་དང་ལས་ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་བཞི་
བཤད། སྤྱོད་དཔོན་ཨ་མེ་ཀ་རས་སངས་རྒྱལ་མོད་པའི་འགྲེལ་པར། རྒྱལ་མ་རིམ་དང་འབྲས་
ལུས་དང་བསྟེན་རིམ་པའི་ལྷག་ཀྱང་བཞི་སྟེན་ནས། རེ་རེ་ལའང་ལས་ཀྱང་དང་ཆོས་ཀྱང་དང་ལྷག་
ཆེན་དང་དམ་ཆོག་གི་ལྷག་ཀྱང་བཞི་བཞི་བཤད། ལྷ་རྩེ་པའི་ལྷའི་རྫོང་རྒྱུ་འགྲེལ་པར། ལས་

དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་འོད་གསལ་རྣམས། །རྒྱ་དང་བསྐྱོན་བྱ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། །ཐོབ་བྱ་བཞི་པ་འཇིག་པ་མེད། །ཅེས་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་དང་ཕྱག་ཆེན་དང་དམ་ཚིག་གི་
 ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བཤད། མི་ཏི་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པར། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཚོས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བཤད། །དེ་བཞིན་ཏུ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་
 འགྲེལ་མང་པོར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཚོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་དང་རོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་……
 བཤད་སྐྱང་ཡང་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་སྒྲིལ་སོ། །རྒྱལ་འདི་དག་ལ་ཁ་ཅིག་ ལྷ་རྩོད་དང་ནི་
 མི་ཏི་པའི། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ལས་དང་ཚོས་དང་ནི། །དམ་ཚིག་དང་ནི་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གསང་སྤྱད་རྒྱུད་ནས་ཇི་སྐད་ཏུ། །གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཁོང་བཞེད་དོ། །ཞེས་
 འཆད་པ་ནི། །གྲུབ་ཆེན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་གཞུང་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་བཤད་པ་མཛད་པ་
 ལའང་གོ་རིམ་དང་རོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་དེས་པ་དང་། །གནས་ཕྱགས་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་བཞེད་གཞུང་གཞན་ཡོད་པ་གཏན་མ་མཐོང་བའི་ཆོད་གཏམ་ཁོ་ནར་སྐྱང་སྟེ། །དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་བཤད་པ་ལའང་གོ་རིམ་དང་རོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་ཏུ་
 མ་ཡོད་པའི་ཐུར་དང་། །དེ་གཉིས་ཀའི་ཚོ་རིམ་དང་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱར་བའང་གོ་རིམ་འགྲིག་
 པར་སྐྱང་བའི་ཐུར་དང་། །བརྗོད་པ་དེའི་ཟུར་ལ་དབྱུང་ན། །གྲུབ་ཆེན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་
 བཞིའི་རྣམ་གཞག་སྤྱད་གཞུང་ལྟར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པའི་གནས་ཕྱགས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་……
 བཞེད་གཞུང་མེད་པར་འཕངས་པའི་ཐུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། །ལྷ་རྩོད་པ་
 མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་པོའི་པ་རྩོད་ཏུ་སོན་ཡང་། །དེས་ཕྱགས་མ་ཚིམ་པར་དཀའ་ཆེན་བར་
 གཉིས་སྐྱུང་དེ་གྲུབ་ཆེན་རྟེ་ཁོ་པ་བཞེད་ཞིང་། །དེས་གསང་སྤྱད་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུས་པའི་
 ཉིད་པོ་དོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏུན་ནས་གྲོལ་བར་བཤད་པ་དང་། །དེ་ལྷ་པོའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་
 གཞུང་ལ་རྟེ་ཁོ་པའི་དོ་ཏའི་རིགས་གཞན་མང་པོ་དང་གང་གྲུ་མར་གྲགས་པ་དང་། །ལྷ་རྩོད་
 ཕྱག་ཆེན་ཚིག་བསྐྱས་དང་ཡེ་ཤེས་གསལ་བྱེད་དང་ལྷ་བ་མདོར་བསྐྱས་སྤྱད་མང་ཏུ་ཡོད་པ་
 རྣམས་ལྷ་རྩོད་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཐུར་དང་། །མི་ཏི་པས་ཀྱང་མདོ་སྤྱད་ཀྱི་
 མཁྱེན་རྟོགས་མཐར་ཐུན་ནས། །དེས་ཀྱང་ཕྱགས་མ་ཚིམ་པར་དཔལ་ཤ་མ་རི་དབང་ཕྱག་
 བཞེན། །དེ་ལས་ཀྱང་གསང་སྤྱད་ལམ་བཞེན་པའི་ཉིད་པོ་དོན་གྱི་གདམས་པ་ཐོབ་ཞེ་གྲོལ་
 པ་དང་། །དེའི་ཆོས་སྐྱར་ལ་སར་ཏ་ཆེ་ཆུང་གི་དོ་ཏ་རྣམས་དང་མི་ཏི་པ་ཉིད་གྱི་དོ་ཏ་དང་

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚོགས་བསྐྱེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཡོད་པ་རྣམས་མི་ཉི་ཤེད་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་
 འཕྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རྣམས་དང་མི་ཉི་ཤེད་བཞེད་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་ན། ལྷ་རྩེ་
 དང་ནི་མི་ཉི་ཤེད་པའི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་གང་ཡིན་པའི་ཚོགས་གི་རྣམས་པས་དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཚན་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞེད་……
 གཞུང་གཞན་འགོག་པར་འཕྱར་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་ཕྱག་རྒྱ་
 གསུམ་དང་བཞི་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་……
 ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དུ་མ་སྟངས་ལ། སྤུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་དུ་འཕྱར་བར་སྟངས་སྟེ། དེར་རྣམས་ཀྱན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་པ་
 དང་མི་འཕྱར་བའི་བདེ་བ་རོ་གཅིག་དུ་ཕྱར་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཞེད་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་མི་འཕྱར་བདེ། ཞེས་པའི་མི་འཕྱར་བའི་བདེ་བ་ནི། ལས་རྒྱ་དང་ཡི་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་
 ཉམས་སྦྱང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟགས་པ་བ་ལ་མི་བཞེད་པར་རང་བཞིན་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་……
 བདེ་བ་ལ་བཞེད་པས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་ཆུང་དོར་ཕྱིར་གི་ལུ་ཞེ་
 དུག་པར། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་མཚན་ཉིད། རྣལ་
 འབྱོར་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཞི། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དོན་བསྐྱེས་པ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐལ་བ་
 ཆེ། རྩེ་མཆོག་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། སྦྱུ་མ་ཆེན་པོ་མཆོག་དུ་སྟེ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
 བཅའ་མཁའ་ཆེ། ཕྱག་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡེ་ཤེས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན། །
 མི་ཕྱེད་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའི་གནས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེ། བཅའ་མཁའ་བཞིན་དུ་
 གོས་པ་མེད། ཅེས་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་གཞི་དང་
 བྲལ། གཉིས་མེད་བདག་མེད་བརྟེན་དུ་མེད། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ནི་རང་རིག་པ། སྤུང་པོ་
 ལམས་དང་སྦྱེ་མཆོད་ཆའི། ཀྱན་རྟོག་ཆོས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤངས། རྫོན་དང་བསྟོན་བྱ་སྟོན་ས་
 འཕྱག་དང་། རིས་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བ། སྟེགས་
 དང་བསྐྱེས་བརྟེན་བསྟེན་པ་སྤངས། ཞེས་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་དང་། དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་གནས་
 ལས་བཀྲལ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རབ་ཚུལ་བ། དངོས་ཀྱི་ཆེན་པོ་འདིར་ཤེས་བྱ། ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་སྤྲན་མེད། ཅེས་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། ཆུང་འདིའི་འགྲེལ་པ་
 པརྟེན་ཏ་ཨ་ལྷན་ཀ་ལ་ཤས་མཛད་པ་ལས་གཞུང་ཚོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་……

བཤད་དོ། །ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་། བཙམ་ལུན་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་ཉི། མི་ཤེས་ལུན་
 པ་མེད་བྱེད་པ། གསང་བ་ཀུན་གྱིས་གསུངས་པ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་མ་གསུངས། ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ལགས། རྒྱལ་བའི་དབང་ཕྱག་ཡང་དག་གསུངས། ཁྲིས་གསོལ་བ་བཏབ་
 པའི་ལན་དུ། བཙམ་ལུན་འདས་གྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ། རབ་ཏུ་བདེ་བའི་རྣམ་པ་མཆོག །
 ཉན་ཅིག་ལྟ་མོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསང་བ་ཆེ། བརྗོད་མེད་མི་ཟད་མ་སྟེས་པ། །
 ཐམས་ཅད་གཞུགས་དང་གཞུགས་དང་བྲལ། གཞུགས་མེད་གཞུགས་ནི་བདག་ཉིད་མཆོག །
 སྤྲོས་ལ་སོགས་དང་བྲལ་བ། གཞུགས་ཏུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་ཏུ་མེད་རྣམ་
 པའི་འོད། གང་ཏུ་ཡང་ནི་གནས་མེད་པ། ཤར་བ་མ་ཡིན་ཅུབ་མ་ཡིན། ཉན་ཏུ་ཤར་བ་
 རྒྱར་ཡང་མཆོག ཏུས་དང་གནས་སྐབས་སྟོལ་བ་སྟེ། རྟེན་དང་འཇིག་པར་བྱེད་པའོ། ཁྲིས་
 པ་ལ་སོགས་པ་གཞིའི་གནས་ལུགས་དང་། དེ་རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། མི་ཤེས་པ་
 དང་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་དང་། འབྲས་བུ་དང་མཆོན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་རྣམས་གསུངས་ལ།
 དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་སྟོབ་དཔོན་ཟབ་པའི་དོ་རྟེན་མཛད་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་གསལ་བར་
 བསྟན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེར། ཆངས་པའི་ཕྱལ་ལས་བྱེ་བ་མཐར། ལེགས་དཔྱེས་བྱེད་གྱིས་
 རྒྱ་ཡིས་བཏབ། ཁྲངས་མེད་པ་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་བྱོད་གསལ། ཁྲིས་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་གསང་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལས། དེ་ཡིས་ནི་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དགའ་བའི་རིམ་པས་རང་བཞིན་དགའ་
 བ་དེ་ཉིད་ལས་སྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དགའ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་རྟེད་……
 པའོ། ཁྲིས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་བཙམ་ལུན་འདས་ལྟར་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཏུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
 དང་རྒྱས་བཏབ་པའི་ངེས་ཆོག་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་བྱོད་གསལ། ཁྲིས་སྟོས་
 མེད་དང་རང་བཞིན་གྱི་དགའ་བ་དང་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཤད་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་མཛད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ས་ར་ཉས་མཛད་པ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོ་ཅན་མ།
 ཁྲིས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རྒྱས་འདེབས་
 པས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། ཁྲིས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལུན་གྱི་རྒྱ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོར་བཤད་པ་དང་། ཏུས་འཁོར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་པ་སྟོ་ཅན་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ཁྲིས་བུ་བ་ནི་

འདས་པ་དང་མ་ཁྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་
 མཛད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཤིང་ཕྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཟུག་ཆེན་དུ་
 བཤད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་དེས་བརྟན་གྱི་དཀའ་འབྱེལ་ར་སྤ་ལས་མཛད་པ་ལས།
 ཟུག་ཆུ་གསུམ་ལ་ཆུས་གདབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟུག་ཆུ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 དབྱེད་པས་མ་འོངས་པ་མི་གནས་པའི་རོ་བོ་ཉིད། ལམ་གྱི་ཡོ་ཤེས་གུས་པ་དང་བཅས་ཤིང་
 རྒྱན་མི་ཆད་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ། ཤེས་བྱ་ལ་སྟགས་
 པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ། སུན་སུམ་ཆོགས་པ་མ་ལུས་པའི་གཞིར་བྱུར་པ། སྤྱིད་པ་དང་ལྷ་རན་
 ལས་འདས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་པ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྩེ་ཆེན་པོའི་ལུས་ཅན།
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་གཅིག་སུ་ནི་ཟུག་ཆུ་ཆེན་པོའོ། ཞེས་ཟུག་ཆེན་གྱི་དེས་ཆོག་དང་རོ་བོ་
 རོས་འཛིན་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཟུག་ཆེན་རོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱར་སྦྱོར་འབྱུང་གུར་བརྟག་པོ་དེ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། གྲུབ་པ་ཤེ་བརྟན་ལ་སྟགས་པ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 ཤིན་དུ་མང་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མངས་པར་འབྱུར་བས་མ་སྟོས་ལ། མདོར་ན་རྒྱུད་དང་གྲུབ་
 ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་གནས་ལུགས་དང་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་...
 དང་རང་བཞིན་ལྟར་སྟེས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་...
 པོ་དང་སྟེ་འགག་གནས་བུལ་དང་ཟབ་ཞི་སྟོས་བུལ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟུག་ཆུ་ཆེན་པོ་
 བརྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཁ་ཅིག་དེས་ན་རྒྱུད་ལས་མ་གསུངས་པའི། ཟུག་ཆུ་
 ཆེན་པོ་དེད་མི་འདོད། ཅིས་གཞན་ལ་ཟུར་ཟ་བ་ནི་མདོ་རྒྱུད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་
 ལ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་མ་བརྟགས་པའི་གཏམ་ཁོ་ན་ཏེ། ཚུལ་འདི་དག་ལ་རྣམ་གཅོད་དང་
 ཡོངས་གཅོད་གང་ཡང་མ་ཞུགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ད་ལྟའི་
 ཟུག་ཆུ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་ཆེན་ལ། ཡས་འབབ་དང་ནི་མས་འཛོག་
 གཉིས། རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅར་བར། མིང་འདོགས་བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་པ། རྟོན་ལ་
 རྒྱད་པར་དབྱེ་བ་མེད། ཅིས་སྤྱོད་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། རྟོགས་ཆེན་ནི་ཨ་ཁྱི་ཡོ་
 ག་ཞེས་པ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དུ་བཞེད་པ་དང་། ལྷ་ཤང་གི་སྒྲོམ་ནི་མདོ་ཤེ་བརྒྱུད་
 ཅུ་བྱུངས་སུ་བྱས་པར་འདོད་པས། དེ་གཉིས་སྒྲོམ་རིམ་གྱི་རྒྱད་པར་མི་འདྲ་བར་མ་ཟད།

བརྟན་ཁྲུང་མ་ཅམ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་ཡོད་པ་ཆོད་
 ལུན་ལུས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་ཆེན་དུ་ཤར་གི་སྐྱམ་དུ་སྤྲོན་ཆོས་ལ་ཆོས་
 མིན་དུ་སྦྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན། དོ་ན་སྐོར་གསུམ་
 རོ་རྒྱུད་མཛོད་བརྒྱུད་ལྷན་སྦྲིད་དང་ཨ་མ་ན་མའི་ཆོས་བསྐྱར་སྐོས་ཀྱི་དགོངས་པར་གནས་
 བཤང་གཏན་མགོ་བར་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་འབྱུང་བ་
 ཡང་། ཁྱེད་སྐོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ལའང་ཡིད་བརྟན་ཅི་ཡང་མི་སྤྱད་ཤི། སྐྱམ་རིམ་
 གྱི་དབུ་ན་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལའི་སྐོབ་མས་ཡི་གེར་བཀོད་སྤྱད་བ་སྐོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲུང་མ་བཅུན་
 ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐོབ་མཆོ་མང་དུ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་། རྒྱ་ནག་མཁན་
 པོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། ཡི་གེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། དེ་ཡི་མིང་འདྲི་གས་གསང་ས་ནས་
 བྱི། ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མིང་བསྐྱར་ནས། ད་ལྟའི་ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱི། བཤམ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ཆོས་
 ལུགས་ཡིན། ཁྱེད་པའང་རང་གི་ཁྱེ་འདྲོད་བདེན་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱན་རིབ་ཁོ་ནར་སྤྱད་ཤི།
 རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མིང་བསྐྱར་བའི་ཁྲུང་མ་དང་
 ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆམས་དང་པམ་
 གྲུབ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོན་ནས་གསུམ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྤྲོན་པའི་རྒྱུད་གཞུང་པམ་ཆེར་
 ལ་རྟོག་པ་མཆོངས་པའི་རང་སྤྲོན་སྐོས་ནས་ཆོས་ཆོས་མིན་དུ་ཁ་ཆོན་གཅོད་པ་ནོངས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་དེས་བཞིན་དུ་བསྐྱོན་ནས་སྤྲོ་བ་གཟུར་གནས་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷལ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། རྒྱ་ནག་དུ་ཤར་དེས་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་འབྲས་
 ཁས་མི་ལེན། ལྷ་སྐྱམ་གྱི་སྐབས་སུ་མདོ་སྤེལ་བརྒྱུད་ཅུ་ཁྲུང་མ་སུ་དྲུང་ས་དེ་རྟོག་པ་བཟང་རན་
 གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད། འབྲས་ཤུའི་སྐབས་སུ་སེམས་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་སངས་
 རྒྱུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པས། དེར་སང་གི་ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱམ་པོ་ཆམས་ཀྱང་དེའི་ལུགས་
 སུ་སྤྱད་ཁྱེད་ཁ་ཟེར་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་མཁས་སྐྱོམ་དག་གིས་ཀྱང་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་མ་
 བརྟགས་པར་སྐར་བཤད་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཅལ་སྐྱོགས་སུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་བྱི། ཡུལ་སྤྲོ་མའི་གྲུབ་
 མཐའ་དང་ལྷ་སྐྱམ་གྱི་གནད་མགོ་བཞིན་དུ་བསྐྱོན་ཆོག་གི་སྐོམ་པོ་བཏགས་ནས་ཅལ་
 ཅལ་དུ་སྤྲོ་བ་ཁོ་ནར་སྤྱད་ཤི། སྐྱམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། གང་ཞིག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
 བརྒྱུད་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་རིམ་ལ་.....

སྐུ་མཁའ་ལོ་འབྲས་ལུ་རྒྱུད་ཞིང་འཁོར་པ་ན་འཁོར་རྒྱུ། །གང་དག་ཅི་ཡང་མི་སེམས་ཅི་ཡང་
མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་པར་འབྱུར་རྒྱུ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅི་ཡང་མི་
བསམ་མོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སྐུ་མཁའ་པ་དགེ་བ་སྤྱུད་པར་མི་བྱུང་། །སྤྱིན་པ་ལ་སྐུ་མཁའ་པ་སྤྱུད་པ་ནི་
སྤྱན་པོའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་ཏུ་སེམས་ཤིང་དེ་སྤྱད་ཀྱང་སྤྱི་
བ་དེས་ནི་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བ་ནི་
སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱངས་ན་སྤྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འབྱུར་རྒྱུ། །འདི་ལྟར་
ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་སྤྱིན་པ་ན་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་རྒྱུ་ལོ་མཛད་ཀྱིང་ཀྱི་ཤེས་རབ་
སྤངས་པར་འབྱུར་རྒྱུ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་ཀྱི་ཆ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་རྒྱུ་ལོ་མཛད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
པས་དེ་སྤངས་ན་ཆ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པར་
འབྱུར་རྒྱུ། །སྤྱིན་པ་ལ་སྐུ་མཁའ་པ་སྤྱུད་པར་མི་བྱུང་ཞེས་སྤྱིན་པ་ལ་སྐུ་མཁའ་པ་
ཐམས་ཅད་ཏུ་ཕྱུར་སྤྱིན་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སྐུ་མཁའ་པ་སྤྱི་ཤང་གི་འདོད་པ་
བཀོད་ནས་བཀའ་པ་ལས། ལྟ་སྟེན་ཀྱི་སྤྱིན་པ་སྐྱོར་རྒྱུ་ལོ་མཛད་ཀྱིང་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤངས་པ་དང་།
སྤྱིན་པ་དེར་སྤྱིན་སྐུ་མཁའ་ཀྱི་དགེ་བ་ཀྱང་དུ་གསོད་པ་ཅུ་ཕྱུར་མོད། རྒྱ་འབྲས་ལས་མི་ལེན་
ཟེར་བ་དང་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱི་བ་ཉི། འདོད་པ་བཀོད་པའི་སྐོས་མར་དགེ་སྤྱིན་གི་ལས་འབྲས་
སྤྱིན་སྤྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཕྱེ་བརྒྱུད་ཏུ་ཁྲུང་པར་ལེན་ན་དེས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ཤེས་
པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཅག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྤྱི་ཤང་དང་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་
ལ་ཆོད་པ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་བྱིས་སྤྱུང་བ་ལའང་། འབྲེལ་མེད་དང་བསྟན་ཆོག་གི་སྤྱི་
འདོགས་དང་ནང་འགལ་དང་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལས་མཛད་པའི་སྤྱིན་འབྱིན་འབྲེལ་མ་ཆགས་པ་
སྐུ་མཁའ་མང་ཏུ་སྤྱང་བས་ཡིད་བརྟན་ཅི་ཡང་མི་སྤྱང་པོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གནས་ལུགས་སྤྱིན་
ཆེན་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དེ་དང་མཐུན་ཟེར་བ་ཡང་སྤྱི་འདོགས་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱང་དེའི་སྤྱིན་འབྱིན་ནི་
མངས་པའི་འཇིགས་པས་རེ་ཞིག་མི་སྤྱི་ལ། འོན་ཀྱང་འདིར་ལོག་རྒྱུ་ཞིབ་པའི་ཆེད་ཏུ་སྤྱིན་
ཆེན་པོ་དང་སྤྱི་ཤང་གི་ལས་སྤྱིན་པོ་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་
གསུངས་པར་འདོད་ཅིང་དོན་ལ་བསམ་སྤྱུང་ཀྱང་དུ་བསང་ལ། འདིར་སྤྱིན་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་
སུ་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིན་ཉིད་རྒྱུ་མཁའ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཤིན་ཏུ་བཅོན་.....

དགོས་པའི་མིར་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་ཤར་མ་ཤར་དང་།
 ཀྱན་རྫོང་ལ་རང་བྱུང་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་དང་། གཟུགས་སྤྱིའི་ས་པོན་འདེབས་ཤེས་མ་ཤེས་ལ་
 སྐྱེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ཡོད་པའི་མིར་རྟོ། །སྒྲིམ་པའི་སྤྲུལ་སྤྱུ། ཏུ་ཤར་ནི་གང་
 ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་སེམས་ཤིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འདོད་ལ། འདིར་ནི་རྩ་གཅིག་མའི་གནས་པ་
 རྒྱུ་བ་པ་ན་འང་དམིགས་པ་ལས་མ་ཡངས་པའི་དྲན་པ་དང་བྱུང་རྒྱུད་རྟེན་གསལ་པའི་ཤེས་བཞིན་
 གསལ་བོ་བརྟེན་དགོས་པའི་མིར་དང་། ཏུ་ཤར་ནི་མི་རྩ་གསལ་པར་ཅོམ་འཛོག་བྱེད་པ་ལས་
 རྒྱུན་ཡོན་ཅི་ཡང་མི་རྩ་གསལ། འདིར་དེ་འདྲ་ལ་རྩ་གསལ་ལྟེང་ས་པོ་ཞེས་རྒྱུན་ཏུ་བྱེད་པའི་
 མིར་དང་། ཏུ་ཤར་ནི་སྒྲིམ་ལ་རྩ་གསལ་དཔྱད་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་ལ། འདིར་ནི་ཅི་རིགས་པར་ས་
 སར་རྩ་གསལ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིམ་རྟོན་ལ་རྩ་གསལ་ཅིང་དཔྱད་དགོས་པའི་མིར་དང་། ཏུ་ཤར་
 བྱི་དྲན་རིག་དང་བྲལ་བའི་ལྷན་མ་བརྟན་གྱི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རང་ཏུ་འཛོག་ལ། འདིར་
 བྱི་སྒྲིམ་རྟོན་སྒྲིམ་དྲན་རིག་ལས་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡངས་པ་དགོས་པའི་མིར་དང་། ཏུ་
 ཤར་ནི་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་བྱས་པ་ཁོ་ནས་ཆོག་ལ། འདིར་ནི་དེ་ལྟ་ཏུ་ལ་སྐྱེས་པ་གསལ་
 ས་དང་ཤར་སར་བྱས་ནས་དེའི་རྒྱུན་སེལ་དགོས་པའི་མིར་རྟོ། །ལྟ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱུ། ཏུ་ཤར་
 བྱི་བསམ་བྱུང་དང་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མི་འདོད་ལ། འདིར་ནི་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
 གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཆོལ་བ་དང་དེ་རྟེན་གསལ་པར་བྱེད་དགོས་པའི་མིར་དང་། ཏུ་ཤར་ནི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན་གསལ་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་ལ། འདིར་ནི་གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ་
 བཅད་ནས་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་རིག་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་དགོས་པའི་མིར་རྟོ། །འབྲས་ལུང་
 སྤྲུལ་སྤྱུ། ཏུ་ཤར་ནི་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པ་ཅོམ་གྱི་རྒྱུན་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་
 འདོད་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན་གསལ་ནས་ཀྱང་དེ་ལས་མ་ཡངས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱེས་
 པར་བྱས་ནས་གཉིས་རྒྱང་སྤྲོ་ཞིང་སྤ་བ་འང་མ་ལུས་པ་དག་དགོས་པར་བཞེད་པའི་མིར་རྟོ། །
 དེས་ན་ཡང་དག་པའི་རྟོན་ལ་སྤྲུག་རྟོན་གི་སྒྲིམ་སྒྲོ་བཀྲགས་ཀྱི་སྤྱར་འདེབས་སྤྱར་བར་མི་
 ཅུང་སྟེ། རང་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་དག་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་ལ་བསྐྱོད་པར་འཁྱུར་བའི་མིར་རྟོ། །
 བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ། དེད་ཀྱི་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །
 རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ལས། །བྱུང་བའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཞེས་འདོད་པ་ལ་
 དཔྱད་ན། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲིམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་ལུགས་རྒྱ་བཞེད་དང་།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གནས་ལུགས་ཐུག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་འཆར་བར་འགྱུར་བ་ན་གདོན་མི་...
 ཟ་མོད་ཀྱང་། དབང་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཇག་བདེ་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆར་
 བ་སེམ་པའི་བདེ་བ་ལ་སྤོང་པས་རྒྱས་བཟུང་བའི་ཉམས་སྦྱང་ལ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདྲོད་པ་...
 ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཡིན་པོ་རྟིས། དབང་པོ་གཉིས་འབྱུང་བདེ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་
 རྟོག་ན་སྤོམ། དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེ་ཡིན་ཞེས། རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས་མ་གསུངས་སོ། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་འབྱུང་ལས་སྟེས་པ། ཀའ་རུའང་དེ་ཉིད་ཤེས་མི་འགྲུབ། ཀའ་ཐུར་བདེ་དེ་ཐམས་
 ཅད་རུ། རོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མ་ཡིན། བདེ་གཤེགས་ཀྱང་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། རར་ཉིད་རོ་པོ་
 ཉིད་མཐུན་པའི། བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐུར་པས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། བདེ་
 ཆེན་མི་རྟག་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་རྟག ཅེས་སོགས་གྱིས་བཀའ་པ་ལྟར་མང་
 པོས་བཀའ་པའི་ཐུར་དང་། རུས་འཁོར་ནས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འབྱུར་བའི་བདེ་བར་
 གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཐུར་ཏེ། དེ་ཉིད་འཕོ་འབྱུར་དང་བཅས་པའི་འཇག་
 བདེའི་ཆར་བ་ཡིན་པའི་ཐུར་རོ། དེ་ལ་དབྱེད་སྤོང་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་
 འཐད་དེ། རུས་འཁོར་ལས། ཡུང་པོ་རྣམ་དབྱེད་སྤོང་པ་ཉིད། རྒྱ་ཤིང་བཞིན་རུ་ཤིང་པོ་
 མེད། རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། སྤོང་ཉིད་དེ་ལྟར་འབྱུར་མ་ཡིན། ཞེས་དང་།
 རུས་འཁོར་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་མཆོག་རུ་མི་འབྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར། རུལ་སྤར་བ་ཆོགས་
 པའི་བདག་ཉིད་གྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྤོང་པ་ཆད་པའི་སྤོང་ཉིད་ལས་རིང་རུ་བྱས་...
 པ། ཞེས་སྤང་པོ་རྣམ་དབྱེད་གྱི་སྤོང་པ་ཆད་སྤོང་རུ་བཤད་པའི་ཐུར་དང་། གཞན་ཡང་ཁྱེད་
 གྱི་ལུགས་ལ་དབང་གསུམ་པའི་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་འཇག་བདེ་འཕོ་འབྱུར་ཅན་ལ་རོ་རྒྱད་པ་...
 དང་། དབང་བཞི་པའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་གྲུབ་རུ་མིང་བཟགས་པའི་ཆད་སྤོང་རུ་རོ་རྒྱད་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རུས་འཁོར་དང་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་བཀའ་
 པའི་སྟོགས་སྤྲ་ཁས་སྤངས་པར་འབྱུར་བའི་ཐུར་དང་། དཔེ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་
 རྒྱ་འབྲས་རིགས་འདྲ་མཚུངས་ཤིང་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་རིགས་མི་མཐུན་...
 གཉིས་སུ་རོ་རྒྱད་པར་སྤང་བའི་ཐུར་རོ། ཡང་ཁྱེད་གྱི་སྤུབ་དགོངས་སྤྱ། ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་ན་དབང་ལས་འབྱུང་དགོས་པའི་བྱུང་པ་འཆའ་བའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་གཞིའི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་ལས་...

བྱང་ཚུལ་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་གཞིའི་ཕྱག་ཆེན་ཁས་མི་ལེན་
ན། གཞི་ལ་གནས་པ་ལམ་གྱིས་སོམས་པར་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས།
ལམ་གྱི་ཕྱག་ཆེན་དང་འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་ཡང་མེད་པར་སྒྲུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སུར་
བཤད་པའི་སར་ཉ་ཆེ་ཆུང་ཉི་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་།
ལྷུང་པ་ཐེ་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་མང་པོ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་སྦྱུང་དགོས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་མཛད་པའི་ལྷུང་ཆེན་དེ་དག་གྱང་ལོག་ལྟས་ལུན་འཕྱིན་དགོས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་དོན་ཡིན་ཚུལ།

བཞི་པ་ལ། ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རོ་ཙོ་ཁྱེར་ཡིན་པོས་བཟུང་བ་དང་། འདི་ལ་མདོ་རྒྱུད་
ཀྱི་ཟབ་དོན་འདུས་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དོ་ཉའི་སྐོར་དང་ཕྱག་ཆེན་བཟོ་བརྒྱུད་ཀྱི་
སྐོར་འགའ་ཞིག་ཏུ། ལམ་སྒྲུལ་འདི་ཉིད་མདོ་སྤགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསང་སྤགས་ཀྱི་
ཐོག་པ་དང་། དེ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་། དཔུགས་དབྱུང་གི་ལམ་དང་། མངོན་སྲུང་
ཀྱི་ལམ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བའི་སྒྲིམ་ཡིན་པར་འཆད་ལ། རྒྱན་བྱེད་དུ་དབང་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་
ཡང་བྱང་བ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། ཐོག་པ་སྤུ་མ་རྣམས་ལམ་སྤྲེགས་ལྟ་བུར་
བཞེད་པས་བྱུང་དུ་མི་གསོད་ཅིང་ཅི་རིགས་སྐྱོམ་པར་བཤད་དོ། །གསང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ནས།
གདུལ་བྱ་སྒོ་དམན་འཕྱིང་མཆོག་གསུམ་གྱི་དབང་གིས། མཆོན་ཉིད་པར་བྱིན་ཐོག་པ་དང་།
གསང་སྤགས་རྣམས་ཐེ་མེད་ཐོག་པ་དང་། ལྷ་མེད་སྤྱོད་པོའི་ཐོག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བའི་སྒྲིམ་ཡིན་
པར་བཞེད་ཅིང་། ཐོག་པ་སྤུ་མ་གཉིས་དང་དངོས་སྲུ་མི་མཐུན་པ་དང་། མི་འགལ་བ་དང་།
ཆ་མཐུན་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞིའི་ཚུལ་རྣམས་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་དབང་
དང་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་བསྐྱུས་གང་བྱང་རེ་དགོས་པ་དང་། སྐབས་ཅི་རིགས་པར་ལྟ་སྐྱོམ་པའི་
ཚུལ་ཡང་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཐོག་པའི་དབྱེ་བར་བསྐྱུ་དགོས་སོ། །འཇམ་ཟེ་
ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་དབྱུང་ན་སྤྱིང་པོའི་ལམ་ཞེས་གསེང་ལམ་ཞིག་ཏུ་བཞེད་པར་སྤྱང་
སྟེ། དོ་ཉ་ལས། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱེད་སྤྱོད་པོའི་ལམ་འདི་ནི། །འབྲས་བུ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བས་
གདོད་ནས་འབྲས་བུར་གནས། ཞེས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་པ་དང་རྒྱིན་སྟེག་པས་རྟོང་ཞིང་།

རྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རབ་གནས་ལ་སོགས་ནུས་བྲལ་བ། རྒྱུད་དང་བརྟན་བཙས་ཀྱང་གྱིས་
 རྒྱུད་པར་མི་རུས་པའི། རྡོ་རྗེ་ལེ་ཤེས་འདི་ནི་རང་བཞིན་གནས་ན་མཛོམ། ཁྲིམ་དང་།
 རྒྱུད་མེད་རྟགས་མེད་བསམ་བྱ་བསམ་གཏན་མེད། རྟེན་ཀྱང་རང་ཡིད་འཕྲུལ་བར་བྱེད་པའི་
 རྒྱ། ཁྲིམ་དང་། མར་མེ་ཅི་དགོས་ལྟ་བཤོས་དེ་ཅི་དགོས། རྟེན་ལ་ཅི་བྱ་གསང་རྟགས་པརྟེན་
 པས་ཅི། ཁྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ལམ་རང་གི་རོ་ལོ་གསང་རྟགས་ལ་མ་བརྟོས་
 པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱུན་གསུམ་དང་བྲལ་བ། དགའ་བ་བཞི་ལས་འདས་པ། རོང་
 གསལ་ལས་ཁྱད་པར་རུ་ཕྱུར་པ་ཞིག་བཞེད་ལ། བཅུན་མོ་དོ་ཉར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བརྟེན་
 རྒྱལ་དང་། དེ་དབང་གིས་སྟོན་པར་བྱ་རྒྱལ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་རྒྱལ་ཡང་
 བཤད་པས་གསང་རྟགས་དང་རྗེལ་ན་རྗེལ་རུ་བྱུང་བར་བཞེད་དོ། མཉམས་མེད་དུ་གསལ་པའི་
 གསུང་ལས། སྦྱིར་ལམ་གསུམ་ལ། རྗེས་དཔག་ལམ་རུ་བྱེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་
 དང་རུ་བྲལ་གྱིས་གཞིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱས་ཤིང་འགྲོ་ས་འདི་ལས་མེད་ཟེར་……
 བས་དེ་རྟོམ་པའོ། བྱིན་རྒྱབས་ལམ་རུ་བྱེད་པ་ནི། ལྷའི་སྐུ་བརྟེན་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཅ་རྒྱུར་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་པའོ། མཛོན་སུམ་ལམ་རུ་བྱེད་པ་ནི། གཏུག་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པའོ། ཡང་ལམ་གསུམ་ལ། གཞི་སྤྱོད་པའི་ལམ་ནི་པ་རྩ་རུ་བྱིན་པ་རྟེ། སྤང་བྱ་དང་
 གཉེན་པོ་ཐ་དད་རུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན། གཞི་བརྒྱར་པའི་ལམ་ནི་གསང་རྟགས་པ་རྟེ།
 རྟེན་བརྒྱར་བ་ལུས་ལྷར་བརྟེན། བརྟེན་པ་བརྒྱར་བ་དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་བརྒྱར་བྱེད། ཆོས་
 བརྒྱར་བ་ཉོན་མོངས་པ་ལམ་རུ་བྱེད། རྟོག་པ་ལེ་ཤེས་སུ་བྱེད། དྲི་མས་དྲི་མ་འཕྲུང། རྟོག་
 པས་རྟོག་པ་གཅོད་པའོ། གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟེ། སྤང་བྱ་མེད་གཉེན་པོ་
 མེད་བརྒྱར་རུ་མེད་རྒྱར་བྱེད་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་ལ། སེམས་ཉིད་
 གདོད་མ་ནས་སྦྱོབ་མེད་པའི་དོན་ཆོས་སྐུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་རོ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བ་གསལ་
 པར་བྱེད་པས་གངས་རྒྱུ་པའོ། ཡང་ལམ་གསུམ་རྟེ། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་རུ་
 འཇུག་པ་ནི་པ་རྩ་རུ་བྱིན་པའོ། འཕྱིར་རྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཐབས་ཀྱི་ལམ་རུ་
 འཇུག་པ་ནི་གསང་རྟགས་སོ། རྟེན་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་ཅན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། ཁྲིམ་གསུངས་པས་མདོ་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱུར་པའི་གསེང་
 ལམ་ཞིག་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། སྐབས་འགའ་ཞིག་རུ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ལམ་ཁྲིམ་པའི་ཐ་སྦྱང་

ཀྱུང་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས། སྒྲོབ་མ་སྤུལ་ལྷན་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་
 སྒྲོས་བཏང་བ་ཞིག་འཁྲིད་པ་ལ། མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ལ་མ་བསྟུན་པར་སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་གཅིག་ཆོད་ཀྱིས་སྒྲོལ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། བྱིས་ཀྱི་སྦྱོང་བརྒྱུད་པ་དག་གིས།
 མདོ་སྤྱུགས་གཉིས་ཀ་དང་སྒྲོ་བསྟུན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། སྤྱིན་བྱེད་ཏུ་དབང་དགོས་པ་
 དང་སྒྲོན་འགྲུའི་སྐར་དང་པོགས་འདོན་གྱི་སྤུལ་ས་ཅི་རིགས་སུ་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་……
 མང་པོ་སྦྱར་བར་སྤྱང་བས། དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྤྱུགས་སུན་མོང་པའི་ཟབ་ལམ་ཏུ་བྱས་ཀྱང་སྒྲོ་
 མཆོག་དམན་མང་པོ་ལ་མཁོ་ཞིང་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དཔོངས་དོན་ཐམས་ཅད་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་མཐར་སྤྱག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབབ་པ་དང་།
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཅི་དང་ཅི་གསུངས་པའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱུགས་པར་གསུངས་
 པ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 གཞིལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབབ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མདོན་ཏུ་སྤྱུགས། ཞེས་དང་། སྒྲིམ་རིམ་
 བར་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། མདོན་
 སུམ་ཏུ་འཕམ་བརྒྱུད་པས་དེ་ཁོ་ན་མདོན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞིལ་བ་ཉིད་
 ཏོ། ཞེས་དང་། རོ་པོ་རྗེས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་བརྒྱུད་ཁྲི་དང་། །བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི། ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་གཞིལ་ཞིང་འབབ། ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལས་གཞན་པའི་མདོ་དང་རྒྱུད་གང་ཡང་མ་གསུངས་ཏེ། རིམ་ཁྲ་
 ལས། ལྷ་ཆོགས་མདོ་དང་རྒྱུད་རྣམས་སུ། །དེ་ཉིད་གང་ཞིག་ཉེར་བསྟན་པ། །ཐམས་ཅད་
 སྟོང་པ་འདི་ཉིད་ལས། །དེར་ནི་གཞན་དག་མ་གསུངས་སོ། ཞེས་དང་། སྤྱིབ་པ་རྣམས་ལ་
 ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་ལས། །ཁྲིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་བསྟན་པ་ནི། །གདོད་ནས་
 ཞི་ཞིང་སྟེ་བ་མེད། །རང་བཞིན་ལྷ་དན་འདས་པ་ཡི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱར། །
 ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་
 གསུངས་པ་ལས། །མདོའི་ལམ་གྱི་མཐིལ་པོ་ནི་སྦྱིར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་། །བྱད་པར་
 བར་བྱིན་ཏུག་གི་ཉམས་ལེན་དག་ཡིན་ལ། །དེ་དག་ནི་དོན་ནི་གནས་ལུགས་སྒྲིམ་པ་ལ་

འདུས་པར་བཤད་དེ། རྩོམ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། རྩོད་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་ན། །
 པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་འདུས་སོ། །ཞེས་དང་། རྩོད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མི་
 སེམས་པ་ནི་ཕྱིན་པའོ། །ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་སོ། །བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པ་ནི་བརྟེན་
 པའོ། །ཐུང་དོར་མེད་པ་ནི་བཅོན་འགྲུས་སོ། །མ་ཆགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །མི་རྟོག་པ་
 ནི་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་དང་། བསམ་ཟེ་ཆེན་པོས། རྟོག་པ་དེ་ཡིན་འཛིན་དང་སྟོན་པ་འདར་དེ་
 ཡིན་ཏེ། །བརྟེན་བཅོས་སྦྱང་ལ་འཆད་པ་འདར་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རབ་རུ་མི་གནས་
 པའི་རྒྱུད་ལས། མ་བཅོས་རྣལ་མའི་ཟས་ཤིག་རྩོས་ཡུར་པ། །སྤུབ་མ་ཐའ་མ་ལུས་ཀྱུན་ཀྱང་
 ཆེས་པར་འཇུར། །བྱིས་པས་མ་རྟོགས་མ་སྦྱང་ཆོག་ལ་བརྟེན། །ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་མཐིལ་པོ་ལ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་
 གསུངས་པའི་རྩོས་བྲས་རྣམས་སྟོས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེད་རུ་གསུངས་པ་
 ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་དཀོངས་དོན་སྟོས་མེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་མཁའ་འགྲོར། རྣལ་མའི་
 རྩོར་བ་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། །བཅོས་མ་ཡི་ནི་སྟོན་པ་དང་། །བཅོས་མ་ཡི་ནི་བརྟེན་པ་བྱ། །
 བཅོས་མའི་རྩོར་བའི་ཕྱི་རོལ་བ། །རྣལ་མའི་རྩོར་བ་རྟོགས་ཡུར་པས། །བཅོས་མ་དག་ནི་མི་
 བྱའོ། །དཔེར་ན་གཟིངས་ལ་འཇུས་ནས་ནི། །རྩལ་པ་རོལ་འགྲོ་བར་བྱེད། །པ་རོལ་ཕྱིན་
 བས་འདོར་བ་ལྟར། །བཅོས་མ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་སྦྱང་འགྲེལ་དུ།
 རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བཅིངས་ལ། །ཐོག་མར་རྟོག་པའི་ཆོག་བཞེན། །རྣམ་རྟོག་རང་
 བཞིན་ཤེས་པ་ན། །མི་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་འཇུག་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟོས་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆང་བར་གསུངས་ཏེ། བརྟག་གཉིས་སྟུ།
 རྩོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས། །སྤྲུགས་དང་ལྷ་ནི་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་དང་། དེ་ནི་
 སྤྲུགས་བརྟེན་དེ་དཀའ་ཐུབ་དང་དེ་ཕྱིན་སྟེག། །དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་དང་དེ་ནི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཉིད། །མདོར་བཅུས་ན་ནི་སེམས་ནི་འདུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 གསང་བ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། མཚོད་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པའི། །ལས་དང་བྱ་
 བ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱུན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟེན་ཡུར་པས། །ཐམས་ཅད་འདི་ཡིས་བརྟུས་པར་ངེས།
 །ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལའང་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་
 འདི་ཉིད་མེད་ན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ཁོ་ནས་ནི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་འདྲ་.....

གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་དཀའ་བར་བཤད་དེ། བཅའ་ཟེ་ཆེན་པོས། དགེ་སྲོང་དགེ་ཚུལ་གནས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བའི། བན་དེ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་རབ་བྱུང་ནས། ཁ་ཅིག་མདོ་ཕྱེ་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག ལ་ལ་རོ་གཅིག་མེས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་མཐོང་། གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་དེ་ལ་རྒྱ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་གཞུང་ལུགས་མཚན་མའི་བརྟན་བཙས་ཏེ། གཞན་དག་དགྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་སྟོན། ཁ་ཅིག་བཞི་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་ཞུགས། ལ་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། གཞན་དག་སྟོང་ཉིང་ཉ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སལ་ཆེར་མི་མཐུན་སྟུགས་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། ལྟན་ཅིག་སྟེས་བཤེས་གཞན་གང་གིས། ལྟ་རན་འདས་གང་སྟོན་བྱེད་པ། དེ་དག་འགས་ཀྱང་དོན་དམ་ནི། ཅིག་ཤོས་འབྱུང་པར་མི་འབྱུར་རོ། ཞེས་དང་། ཉེ་ལོ་པས། ཐུགས་ལུ་སྤྱད་དང་པོ་ལ་ཐུན་པ་དང་། འདུལ་བ་མདོ་ཕྱེ་ཕྱོད་སྟེ་ཆོག་ཀྱི། རང་རང་གཞུང་དང་བྱུང་པའི་མཐའ་ཡིས་ནི། འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་མི་འབྱུར། ཞེས་སོ། དེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་སྤྱོད་པར་བཤད་དེ། ཨ་ཟི་རྩ་ནའི་རྒྱུད་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་ངེས་པར་རོལ། སྟོན་པ་མདོན་དུ་བྱུར་པ་ཡིན། རྣམ་གྲུལ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྟེན་པ་འདི་ལ་མདོན་དུ་འབྱུར། ཞེས་དང་། ཉི་ཟླ་བྱུང་པར། རྣལ་འབྱོར་དབང་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དོན་དམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་བརྟེན་ནས། མི་གཤོ་བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་ཡིས། རྒྱ་མཐུན་བདེ་སྟོང་ཉིང་འཛིན་སྟོན། ལོ་གསུམ་རྒྱ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་ནི། མཚོག་གི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་གསུངས། ཞེས་སོ། །

རྒྱ་གར་རུ་དོན་བརྒྱུད་འདི་ཉིང་ཆེ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་གར་རུ་དོན་བརྒྱུད་འདི་ཉིང་ཆེ་ཚུལ་དང་། བོད་རུ་རྒྱུབ་བརྒྱུད་འདི་ཉིང་ཆེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། རྟན་པ་རྫོ་རྩེ་འཆང་གིས་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཕྱེ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་པར་རྟོང་པོ་དོན་གྱི་རྒྱུད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོག་ལེ་དང་། དཔལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། རབ་རུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོགས་པ་གསུངས་ནས་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་གཏད། དེས་སུ་རྒྱུན་ལུལ་རུ་ཤེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ལ་གདམས་པ་ལས། སྤུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་མི་སུ་ཀ་ལ་བ་ཞེས་བྱ་

བས་ལྷ་རྒྱུན་དུ་ཕྱོད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ལས་གདམས་པ་དང་རྗེས་ལྷ་བརྒྱན་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐོན་ཤིང་གསང་སྤྲུལ་མང་པོ་རྒྱུན་བྱངས་ཏེ། དེས་རྣྗད་བརྟགས་པས་
 དབང་པོ་ཡང་རབ་ཅིག་ཅར་བའི་ལས་ཅན་གང་ཟག་མཆོག་ཏུ་རྒྱུར་པ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་
 ཏ་གཟིགས་ནས་དེ་ལ་གདམས་པ་བརྒྱན་པས་ཤོལ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱི་གདམས་པ་.....
 མཐའ་དག་རྒྱུར་བྱངས་ཤིང་སྒྲལ་ལྟན་མང་པོ་ཤོལ་བར་མཛད་པ་ལས་དོན་གྱི་བརྒྱད་པ་འདི་
 ལྷུང་བར་ཡོངས་ལྷ་གསལ་ལ། དོ་ཏ་དང་བར་ཅ་དང་རྒྱ་གར་གསང་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ལྟར་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་མངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་
 འཁོར་རིམ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱར་ནས། དཔོངས་པ་ལྷ་དན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱལ་རྩོན་ཁར། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟིང་པོའི་དོན་མང་དུ་བྱུང་བ་རྩོན་པའི་དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས། རྩོ་
 རྩུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཤེགས་ཏེ། བེ་ཏའི་ཁོང་ཁྱེར་དུ་བྱང་སེམས་དཔའ་དཔག་དུ་མེད་པ་
 འདུས་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་དང་རྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་ནས་རྟིང་པོ་དོན་གྱི་ཆོས་འདི་
 བཀའ་རྩལ་ཏེ། རྩུམ་རྟིང་པོའི་དོན་རྩོན་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གཉིས་དང་། བྲམ་ཟེ་
 ས་ར་ཏ་དང་ལྷ་རྒྱུབ་དང་ག་ལ་རི་སོགས་འབྱུང་བར་ལྷུང་བརྟན། རྩུམ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་
 ལྷ་སྤུལ་སྒོ་སྒྲིལ་རིན་ཆེན་དང་། རྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལྷ་སྤུལ་བདེ་བའི་མཐོན་པོར་རྒྱུལ་
 པའི་རྒྱུ་མ་བཟུང་ཉི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ལ་གསུངས་པས་ཅིག་ཅར་དུ་ཤོལ་བར་
 གྲག་པོ། ཡང་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་དུ་གཞན་སལ་ཆེར་རྩུགས་འདྲ་བ་ལས། སྒོ་སྒྲིལ་རིན་ཆེན་
 སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་། བདེ་བའི་མཐོན་པོ་གསང་བདག་གི་རྒྱལ་པར་
 བཤད་པ་སོགས་རྩོ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཡང་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ལུན་
 ལུམ་ཆོགས་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྩོན་པའི་རྣམ་རྟལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་རྩོན་པ་རྣོ་རྣོ་འཆར་གིས་རྒྱལ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གསུངས། དེ་གཉིས་
 ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་པའི་བྱུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩི་མེས་ལྷ་བྱུར་རྒྱུར་པ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་
 ཏ་ལ་གསུངས་ནས་ཤོལ་བར་མཛད། དེས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལྟར་གྲགས་པ་མཐོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ་
 ལ་གསུངས། འདི་གཉིས་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བྱུབ་ཆེན་སྤྲ་བས་པ་སལ་ཆེ་བའི་སྤྲ་མར་གྱུར་
 ཅིང་། ལྷུང་པར་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་བའི་ལས་ཅན་མཆོག་ཏུ་རྒྱུར་ཅིང་གར་མཁན་གྱི་
 རིགས་ལས་བྱུང་བ་དཔལ་ག་ལ་རི་དབང་རྒྱལ་ཤོལ་བར་མཛད་པ་དང་། རྩུམ་ག་ལ་རི་ས་

གྲུང་གྲུང་མེམས་རྒྱལ་པ་གཉིས་དང་པ་ར་ཏེ་འདྲ་ལའང་ཤིང་པོ་དོན་གྱི་གདམས་པ་དངོས་
 ལུ་ནོང་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤང་རོ་། །དེ་དག་ནི་རྒྱ་མའི་སྤུམ་ནས་མཁའི་སྤུ་བརྟེས་ནས་ལྟོ་དཔལ་
 གྱི་རི་ལ་སྤལ་བ་དང་ལྷན་པས་ཐྱིས་གྲུང་མཇལ་རུ་ཡོད་ཅེས་གྲགས། །དེ་དག་ལས་རིམ་པར་
 བརྒྱད་དེ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་ཤེ་བརུན། ཤིང་པོ་སྐྱར་རྒྱལ་ ལ་མ་ན་མིའི་ཆོས་སྐྱར་ཉེར་
 བཞི། གཞན་ཡང་དོ་རྩའི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་ཤིང་པོའི་གདམས་པ་མང་པོ་འཕགས་
 ཡུལ་དུ་དར་བར་གྱུར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐྱིས་ཀྱི་པན་གྲུབ་དཔྱད་ལྷན་པལ་མོ་ཆེ་ཡང་ཤིང་
 པོ་དོན་གྱི་གདམས་པ་འདི་ཉིད་ལ་མཆོག་ཏུ་རོ་མཆར་རྒྱུས་ནས། བརྒྱད་པ་འདིའི་བྲམ་
 དང་གདམས་པ་འཆོལ་བ་ལ་སྦྱགས་པར་གྱུར་ན། །དེ་བཞིན་རུ་མཁས་གྲུབ་མི་རྩི་པས་གྲུང་
 ཤིང་པོ་དོན་གྱི་ཆོས་དང་བརྒྱད་པའི་ཆེ་བ་གསལ་ན། དཀའ་བ་དཔག་རུ་མེད་པས་ལྟོ་
 ཐུགས་དཔལ་ལ་གྱི་རི་ལ་བཞོད་ནས་ཤ་ཤ་རི་དབང་ཐུག་བཅལ་བས་ཐོག་མར་མ་རྟེན་པར་.....
 རྩེབ་པ་ལ་ཐུག་པའི་རུས་མཇལ་ནས་རིམ་པས་ཤིང་པོའི་གདམས་པ་མཆོས་ཏེ་ཡུལ་དཔག་སྤུ་
 རྩན། ཐྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོམ་གདན་ཉིད་རུའང་མངའ་བདག་མི་རྩི་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 གཞན་ལས་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཤིང་པོ་དོན་གྱི་མན་དག་གི་གཞུང་འབྲེལ་མང་པོ་སྤེལ། བྱང་
 པར་རྒྱ་གར་ཐུག་ན་ལས་བརྒྱད་དེ་དོ་རྩ་དང་བརྩ་ཅ་དང་གསར་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཤིང་པོའི་
 དོན་གྱི་གདམས་པ་མང་རུ་འཕེལ་ལོ། །ཡང་སྤྱད་བརྒྱད་འདི་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
 ལྟར་ན། མི་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་ཆེན་རྟེ་ལོ་པར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད། འགའ་ཞིག་རུ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱལ་པར་བཤད་ལ། ལ་ལར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་ཀྱི་རྩོ་
 རྩེའི་རྒྱལ་པར་ཡང་གྲག་སྤེ། དེས་རྒྱ་མའི་སྤུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་མིན་རུ་འོན་ནས་རྩོམ་འཆང་
 ཉིད་ལ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསལ་ན། གསར་སྦྱགས་ལ་དབང་བརྒྱུད་པ་
 ཐུག་ན་རྩོམ་ལྟར་གྱུར་ནས། སྦྱགས་ཀྱི་བརྟེན་རིམ་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་རྒྱག་དར་བཞི། བ་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་ལ། མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་ཐུག་རྒྱ་བཞི་
 དང་ཡན་ལག་རྒྱག་རུ་བརྟེན་ཤིང་། རྟེ་ལོ་དེ་ལ་མིའི་བྲམ་མེད་ཅེས་གསུངས་པས་གཞན་
 དག་མེ་ཆོམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ན། གཞན་གྱིས་འཕྲུ་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་རྒྱང་ཚུལ་རུ་
 སྤར་མིའི་བྲམ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། སྤོབ་དཔོན་སྤྱ་རྒྱུད་དང་། བག་པོ་རྒྱུད་པ་དང་། གྲུབ་
 ཆེན་ལ་ལ་པ་དང་། མཁའ་འཕྱོ་མ་སྤལ་བ་བཟང་མོ་རྟེ་བཀའ་བབས་བཞིའི་བྲམ་དང་།

གཞན་ཡང་ལོ་ཉི་པའི་སྒྲིབ་མ་རྟེ་གི་པ་དང་རྒྱ་རི་ག་པ་མཆེད་དང་། ཡིན་པོ་ཉི་དང་རྩ་རྩེ་
དེལ་ལུ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་ཆེན་མང་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྩ་མ་ཞིག་གྱུར་སྒྲིབ་མར་བཞུག་
ནས་ཤོལ་བའི་ཆུལ་བརྟན་ནོ། །དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཟ་རྟོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོར་བྱོན་ཏེ།
སྒྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་ཤུ་ཆོས་གསུངས་པས་མི་འབྲུམ་སྤག་མང་པོ་མཁའ་སྒྲོན་དུ་སྤོང་ནས་སྒྲོང་
ཁྱེར་སྤངས་པར་གྱུར་ཅིས་གྲག་ཅིང་། རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་བརྒྱལ་བའི་གྲུབ་ཚོའ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་
པས་གྲུང་འགྲོ་བ་གྲངས་ལས་འདས་པ་གྲུལ་བར་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཉེ་མོ་པ་ཉིད་རི་
མིང་ལངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་གནས་གྱི་བར་རྒྱ་མའི་སྤུས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་པ་རྒྱུར་ཞིང་.....
བརྒྱགས་པར་གྲགས་ཤོ། །དེའི་ཆེ་མཛད་སྤགས་རིགས་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་ཤིང་
སྤགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣ་རྩ་པ་དེས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
འཁོར་མོ་བདེ་མཆོག་དང་མཁའ་འགྲོ་མའི་ལུང་བརྟན་ལ་བརྟེན་ནས། ཤར་ཟ་རྟོར་གྱི་ཡུལ་
ཕྱོགས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་གཤེགས་པ་ལས་དེ་ཉིད་
ཆེད་ནས། བྱ་དཀའ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྲོས་མཉེས་པར་མཛད་པ་ལས།
གདམས་པ་མ་ལུས་པ་བུམ་པ་གང་ཕྱི་ཆུལ་དུ་གནང་ཞིང་སྤར་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན་ནས།
མི་འི་པ་ལ་སོགས་པ་རང་དང་འདྲ་བ་བརྟན། ཤེན་ཏ་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཚོའ་བརྒྱ་ཙ་
བརྒྱད། བརྒྱལ་ཞུགས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལྟ་བུ་ཙ་བཞི། མཆོན་ལྷན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
མ་སྤྱོད་ཆིག་བརྒྱ། བལ་པོ་མམ་འདིང་པ་དང་པོད་གྱི་མར་པ་ལོ་རྒྱ་སོགས་སྒྲིབ་མ་མང་པོའི་
དོན་མཛད་ཅིང་འཆི་མེད་འཁའ་ཆོན་རྩ་བུའི་སྤྱོད་པར་གྲགས་ཤོ། །

ཐོད་ཏུ་ཐུབ་བརྒྱད་འདི་ཉིད་ཆེ་ཆུལ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་མངའ་བདག་མར་པ་ལོ་རྒྱ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་ལན་གསུམ་
བྱོན། རྩེ་རྣ་རྩ་པ་དང་མི་འི་པ་སོགས་གྲུབ་ཚོའ་གྱི་སྒྲིབ་མ་མཁའ་དག་ཡུན་རིང་དུ་བཞུག།
གདམས་དག་ཟབ་དགྲུ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་རྩོ་འདྲགས་བཅད་པས་རྒྱ་.....
གར་དུ་ལོ་རྩ་བ་བྱོན་ནོ་ཅོག་ལ་མངའ་བདག་མར་པ་འདི་ཉིད་གདམས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ནས། སྤྲད་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་པོར་གྱུར་ཅིང་གྲུབ་ཚོའ་
གྱི་སྤྱན་པས་བྱུང་། མེས་རྒྱག་རམ་གསུམ་དང་རྩོར་སྤྱན་མགོ་ལེགས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་

ཐོབ་ཀྱི་སློབ་མ་མང་དུ་བྱོན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡུར་ཐང་གི་མི་ལ་བཞད་པའི་དོན་རྗེ་དེས།
 མངའ་བདག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལུས་སྟོན་ནས་བྱ་དཀའ་བ་དང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མཐའ་ཡས་
 པས་མཉམས་པར་མཛད་པ་ལས། གདམས་པ་སྦྱིད་དང་ཁྱད་པར་སྦྱིར་པོ་དོན་གྱི་མན་དག་ཟུག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཟབ་མོ་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གནད་ཉི། རོ་མཆོར་མད་
 དུ་ཡུར་ཞིང་ཐོས་ཀྱང་ཡིད་བརྒྱུད་པར་འཕྱར་བའི་དཀའ་བ་མང་པོ་སྦྱུང་ནས་སྦྱུབ་པའི་
 རྒྱལ་མཆོན་བཅུག་པས། གདམས་ཅན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་
 ཡགས་ཏེ། རས་པ་ཆེ་བཞི་རྒྱུད་བརྒྱུད་དང་སྟོན་པ་དུག་གིས་སྟོན་ཀྱང་པའི་ཡུལ་ཐོབ་ཀྱི་
 སློབ་མ་མང་དུ་བྱོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྗེ་བཅུན་ཆེན་པོ་ཡན་གྱི་སྦྱུབ་བརྒྱུད་ལ་གསང་སྟངས་ཀྱི་
 མན་དག་རྣམས་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་། གཏུམ་མོ་དང་འོད་གསལ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲུབ་སྟེ་
 རིགས་ཀྱི་ཟུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལས། རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ཆེན་པོ་དེས་
 ཆད་ཐེད་པའི་ཡུགས་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གཏུལ་བྱ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 རྟགས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། སྦྱིར་པོ་དོན་གྱི་གདམས་པ་ཟུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཚལ་དུ་སྦྱར་སྟེ་
 བརྟན་པས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། སྐལ་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟུང་བ་གཅིག་
 པའི་ཡམ་དུ་ཡུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྟོན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་ཡུར་བ་འདྲ་བ་
 ཉི། དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྦྱུབ་
 པའི་དབང་པོའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བྱུང་སེམས་དཔའ་ཆེ་འོད་གཞོན་ཅུར་ཡུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཡུར་བ་ན། སྟོན་པས་མདོ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གསུང་བའི་དུས་ཤིག་གི་ཆོ། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཆོགས་མང་པོ་ལ་མི་བཟད་པའི་སྤྱི་དུས་དམ་པའི་ཆོས་འཇིག་པའི་
 ཆོ། མདོ་ཉིད་འདི་དོན་བཤད་པ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་སྤྱད་གཡོད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལ།
 རྒྱ་འོད་གཞོན་ཅུར་ཡུར་པས་ཡངས་ཏེ་ཁས་བསྐྱངས་ཤིང་དམ་བཅས་པ་ན། སྟོན་པས་དེའི་
 སྤྱི་པོར་ཟུག་བཞག་ཅིང་མ་པམ་པ་ལ་སྟོགས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་དང་། ལྷ་དང་
 བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དག་ཀྱང་དབང་དུ་བཀོད་དེ། མ་འོངས་པའི་སྤྱི་དུས་འཇིགས་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་འོད་གཞོན་ཅུར་ཡུར་པས་རྟག་དུ་ཆད་སྦྱོང་ལ་གནས་པ་དང་། ཉིད་ཀྱི་
 འཛིན་དམ་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཉིར་འབྱེད་པ་
 དང་། འཁོར་ལྷ་བརྒྱལ་ས་མི་ཁྱེད་བ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་དེ་མེད་འོད་དུ་འཆད་

ལྷ་པ་ལ་སྐོམ་པ་ལྟར་བརྟན་ཞིང་དེ་དག་ལ་པར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟོབས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་ཚོས་སྤྲུལ་བ་བརྟན་བརྟན་དུང་ལངས་ཏེ་སྤྲུལ་བཞིན་རུ་ཏྲིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དོན་འཛིན་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་དང་གནོད་སྦྱིན་སྐོམ་སྟེ་
 བྱི་བ་བརྟན་རུ་ལ་སྐོམ་པ་ལྟར་སྤྲུལ་བ་དེ་ནམས་བརྟན་བར་དམ་བཅས་པའི་.....
 རྒྱལ་ནམས་མདོ་ཏྲིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོར་གསུངས་ལ། ཡང་སྦྱོན་བ་མུ་རན་ལས་འདས་
 བས་བྱུང་སྤྲུགས་གྱི་རྒྱུད་རུ་དགེ་སྦྱོར་འཆོ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་འབྱོན་པ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱུགས་པ་
 མང་པོ་འཛོད་པ་དང་། དེས་སྦྱོན་པའི་བརྟན་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་ཞེས་
 གཏུ་དགའ་པོ་དཔགས་དབྱུང་བར་མཛོད་པ་དང་། དེ་འཆི་བའི་རུས་བྱས་མ་ཐག་འོད་
 དཔག་མེད་གྱི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་རུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་.....
 བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དྲི་མ་མེད་པར་འཆོང་རྒྱ་བར་འབྱུར་བ་སྐོམ་མདོ་སྤྱིང་རྒྱེ་
 པད་དགའ་རུ་བཤད་པ་དང་། ལཱེན་ཡང་། རྒྱེ་གདན་གྱི་བྱུང་སྤྲུགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱངས་
 རྒྱལ་མ་རྒྱ་མོ་ཏྲི་ཏའི་འགྲུལ། རི་བྲག་ཆོང་ཆོང་ཅན་རུ་ཚོས་སྤྲུལ་དགེ་སྦྱོར་འཆོ་བྱེད་ཅིས་
 བྱ་བ་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་ལས་མི་ཁྱེད་པ་དང་སྦྱོན་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མོངས་
 རྒྱུད་པར་བཤད་པ་སྐོམ་པ་ལྟར་བརྟན་རུ་མ་ཞིག་གསུངས་བྱུང་མངས་པར་དོགས་པས་.....
 འདིར་མ་གྲིས་ལ། རྒྱོན་མདོ་དེ་དག་རུ་བལྟ་བར་བྱོའོ། །དེ་ལྟར་ལྟར་བརྟན་དེ་དག་དང་
 མཐུན་པར། རྒྱེ་གདན་གྱི་བྱུང་སྤྲུགས་ན་དཔལ་དུགས་ལྷ་སྤྲུལ་པོའི་གནས་རི་བྲག་ཆོང་
 ཆོང་ཅན་རུ། རྒྱེ་སྤྲུལ་པོ་དགེ་སྦྱོར་འཆོ་བྱེད་རུ་གསལ་བ། འཁོར་བུ་སྦྱོང་ལྷ་བརྒྱ་ལས་མི་
 ཁྱེད་པ་དང་བཅས་པར་བྱོན་ཏེ། མདོ་སྤྱིང་ཏྲིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དཀར་ས་དོན་སྤྱིང་པོ་
 དོན་གྱི་གདམས་པ་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་། ལྷོ་བ་ནམས་
 ལ་འང་རྒྱ་ཆོར་སྤེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་རུ་སྦྱོན་གྱི་བྱུང་སྤྲུལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྤྲུལ་བ་བརྟན་
 བརྒྱས་དམ་བཅས་པའི་ལྟར་དང་མཐུན་པར། བོད་ལྷལ་གྱི་སྦྱངས་སུ་མཉམ་མེད་དུགས་
 པའི་སྦྱོང་མ་ཡང་སྦྱུང་ལ་སྐོམ་པའི་ལྷལ་ཆེན་ཡོངས་སུ་གསལ་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱོན་ནས།
 སྤྱིང་པོའི་བརྟན་པ་འཛིན་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་སྤེལ་བར་མཛོད་པས། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་
 རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་རུ་སྦྱོན་གསལ་གྱི་སྤྱུ་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་གཤོ་པར་རུས་པ་ཅམ་རུ་...
 ལྟར་ཅིང་། རྒྱ་གར་དང་བལ་ལྷལ་རྒྱ་ནག་དང་ཏོར་ལྷལ་ལ་སྐོམ་པའི་ལྷལ་གྱི་གཞན་དག་

དུའང་དཔལ་ལྷན་དུགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་གྱུར་ཏེ། དུས་མྱིལ་ས་
མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་མྱིལ་ས་པ་དེར་སངས་ཀྱི་པར་དུའང་གང་ཟག་ཆོ་འདིའི་ཞེན་ཆགས་སྒྲིལ་
བཅང་ནས། འཇིགས་པའི་དུར་ཁྲོད་དང་། སི་པོའི་བྱ་སྒྲིབས་དང་། མི་མེད་ཀྱི་ལྷང་སྤྲང་
དང་། དཔེན་པའི་བས་མཐའ་ལ་སོགས་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཇུགས་པ་ལ་བརྒྱུད་པ་
གཞན་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་མིག་ལས་དུ་བབས་པ་འདི་ཡིན་
ནོ། །དེ་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དེས་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྒྲིལ་པའི་མྱི་སྒྲིལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ།

༥ གཉིས་པ་སྒྲིལ་པའི་མྱི་སྒྲིལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ། བསྐྱར་པ་སྒྲིའི་ལམ་གྱི་ག་
རིམ། ལམ་སྒྲིལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་འགྲོའི་རྣམ་དབྱེ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྒྲིལ་འགྲོ་བཤད་པ་
གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་འཁོར་བའི་སྐྱབ་བསྐལ་གྱིས་སྒྲིལ་ས་པ་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་གང་ཟག་རྣམས། སངས་རྒྱལ་བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུགས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་ག་རིམ་ལ། མོག་མར་ལམ་གྱི་ཆ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་
ཞིག་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་བཅལ་ཞིང་བསྐྱེན། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་གཞི་རྟེན་དུ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཅི་རིགས་བྲངས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སྒྲིལ་
ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཞིང་སྤྱིར་མི་སྒྲིག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་བསྐལ་བ་
མེད་པ་སྐྱེས་དུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་སོས་པ་ཞིབ་དུ་བྱ། མོས་པའི་དོན་ཡང་
ལན་རེ་ཅམ་གྱི་ག་ལུལ་དུ་ཤར་བས་ཅུང་ཟད་མི་འོང་བས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་མནོ་
ལེགས་པར་བཅང། དེས་ཆོ་འདིའི་སྤང་ཤེས་ལ་ཞེན་ཆགས་གཏིང་ནས་ལོག་སྡེ་བྱི་མའི་དེས་
ལེགས་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་སྐྱབ་མང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱེས་པར་བྱ། དེས་ཆོས་བྱེད་དུ་སྒྲིལ་པ་ཅི་
རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པས། འགའ་ཞིག་ཞོར་ཆོས་དང་ཟ་ཆོས་དང་བཤད་
ཆོས་དང་མངོས་ཆོས་པ་ལྟ་བུར་གྱེན་ནས། དེས་སྤྱི་མ་ལ་མི་སུ་ཞིང་ལ་ལས་གནོད་པར་ཤེས་
ཏེ་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲིལ་སྐྱབ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཇུག་པར་སྒྲོ་བ་ཞིག་
འོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཤེས་རབ་རྒྱས་བྱེད་པ་ནི་སོས་པ་སྟེ། །བསམ་པ་དང་ནི་
གཉིས་པོ་ཡོད་ལྟར་ན། །དེ་ལས་སྒྲིལ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྦྱར། །དེ་ལས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་མེད་

བ་འབྱུང་། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། སྐྱེ་བ་ལ་ནི་
 རབ་ཏུ་སྐྱེ་། ཞེས་དང་། སྐྱེ་ཤིང་ལས། དེ་ལ་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཏེ། དེས་རེ་ཞིག་ལྷུང་གི་དོན་ཀྱང་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། དེ་ནས་
 བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེས་པ་དང་དྲང་བའི་དོན་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་
 དོ། དེ་ནས་བྱེ་བྲག་སྐྱེད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱོན་པར་བྱའི། ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་ཟེག། ཟེན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱོན་པའི་ཐེ་
 ཚམས་ཡང་མ་བསལ་བས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་
 དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེ། ཞེས་བཤད་པའི་
 དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐལ་བ་དམན་པ་རྒྱུས་
 ནི་ཐེས་སྐལ་ལ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལྟར་སྟེན་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་པས་འཁྱེད་པ་ཉིད་.....
 ལེགས་པ་ཡིན་རྟེ། སྐྱེད་བསྐྱེས་ལས། ལེགས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྒྱུས། དམ་པའི་དོན་
 ལ་འཇུག་པ་ལ། ཐབས་འདི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། སྐལ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་བཞག །
 ཅིས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། སྐལ་མེད་ལེགས་ཅན་གདུལ་དཀའ་བ། ཀང་གིས་འདུལ་
 བར་འགྱུར་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དང་པོར་གསོ་སྦྱང་སྦྱོན་
 པར་བྱ། དེ་རྗེས་བསྐྱེད་པའི་གནས་བཅུ་ཉིད། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་བསྟན། མན་ཐེ་པ་ཡང་
 དེ་བཞིན་ནོ། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་ཉིད། དེ་ལི་རྗེས་སུ་དབུ་མ་བསྟན། ཐུགས་ཀྱི་
 རིམ་པ་ཀྱང་ཤེས་ནས། དེ་རྗེས་ཀྱི་ལི་རྗེ་བསྟན། སྐྱོབ་མས་ལྱས་པས་བྱངས་ནས་ནི། །
 འགྲུབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚམས་མེད། ཅིས་དང་པོར་ཐེག་པའི་རིམ་པ་དང་དེ་ནས་ཐུགས་
 ལའང་རིམ་པས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། གཉིས་པ་ནི། ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་
 པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལའང་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐལ་ལྡན་སྦྱངས་པ་ཅན་ལ་ཟབ་ལམ་ཅིག་...
 ཅར་ཏུ་བསྟན་པས་ཚོགས་པ་དང་། དང་པོའི་ལས་ཅན་ལ་ཟབ་ལམ་ཡང་རིམ་པས་སྟོན་
 དགོས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་རྟེ། ཀའ་དཔེ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལས། གང་ཟག་སྤྱི་ཡི་བྱུང་པར་
 ཀྱིས། རིམ་ཀྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅར་བ། རིམ་ཀྱིས་པ་ལི་སྟན་ཆེན་དེ། ཅིག་ཅར་བ་ལི་དུག་
 ཆེན་ཡིན། ཅིག་ཅར་བ་ལི་སྟན་ཆེན་དེ། རིམ་ཀྱིས་པ་ལི་དུག་ཏུ་འགྱུར། དེས་ན་སྦྱངས་
 པའི་འསྐྱེ་ཅན་ལ། ཅིག་ཅར་བ་ནི་བསྟན་པར་བྱ། ལེགས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་ལ། །

རིམ་གྱིས་པ་ནི་བརྟན་པར་བྱ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟབ་ལམ་འདི་ཉིད་
 ལྟོན་ཚུལ་ལའང་། རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ནི་འདི་ཉིད་གསང་སྤྲུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་གསེང་ལམ་དུ་
 བཞེད་པས། འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྟོན་འཕྲུལ་ཡང་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དགོས་པར་མ་གསུངས་ཤིང་།
 གྲུ་མ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱམས་སྤྱིད་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་
 པ་དང་། དེ་དག་ལ་མ་རྒྱལ་དབུལ་ཞིང་སྤྲིན་པ་བཤགས་པ་དང་། མོས་ཀྱས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་
 བས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དོན་ཉིད་ལ་བྲིད་ཚུལ་གསུངས་
 ལ། དེ་ལའང་དབང་པོ་རབ་ཅིག་ཅར་བའི་རིགས་ཅན་ལ་ཐོག་མར་ལྟ་བུ་བཅུལ། དེ་ནས་ལྟ་
 ཐོག་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཐབས་ཀྱི་མན་རག་ལྟོན་པ་དེར་གང་གི་སྤྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་བཞི་
 པའི་བྲིད་ཚུལ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་པོ་དམན་པ་རིམ་གྱིས་པའི་རིགས་ཅན་ལ། ཞི་གནས་ནས་
 རིམ་པས་ལྷག་མཐོང་ལ་བྲིད་པ་དེར་གང་གི་ལྟོན་ཅིག་སྤྱེས་སྤྱོད་ཀྱི་བྲིད་ཚུལ་ལྟ་བུ་མཛད་
 པར་ཕྱད་ཉེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆའི་བྲིད་ཡིག་དང་ཞལ་གདམས་
 དང་ཞུས་ལན་རྣམས་དང་། དཔལ་ཕག་མོ་བྱུང་དང་རྗེ་ཏུས་མཁྱེན་གྱི་གསུང་འབུམ་དུ་རྗེའི་
 ཞལ་གདམས་ཡི་གེར་མཛད་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཕྱིས་སྐབ་བརྒྱད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་སྟོ་བརྟན་ནས་སྤྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་སྤྲུག་ཞེས་
 བྲགས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དང་གྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྤྱུག་ཆེན་
 རྣམས་རིམ་པས་སྒྲོམ་ཞིང་རྗེས་བསྟོ་བ་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་བཞེས་དང་། ལྟོན་སྤྱེས་སྤྱོད་
 དང་ཡི་གེ་བཞི་པའི་བྲིད་ལའང་ཐོག་མར་སྒྲོམ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟོན་འགྲོ་བཞི་སྤྱོད་ཞེས། མི་
 རྟག་པའི་སྟོར་རྟོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་བརྒྱས། མ་རྒྱལ་དབུལ་བ། གྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སྤྱོད་
 པར་མཛད་དེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་གསང་སྤྲུགས་དང་བསྐྱེས་པར་ཕྱད་པས་སྟོན་དུ་སྤྲིན་
 བྱེད་ཀྱི་དབང་རྒྱས་བརྟེན་གང་ཅུང་ཞིག་དེས་པར་དགོས་ཏེ། སྤྱུག་ཆེན་སྤྱི་གཤེད། དབང་
 མེད་ན་ནི་དཔོན་གྱུབ་མེད། ཁྱིམ་བཅོར་ལ་མར་མེད་ལྟར། ཁྱིམ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཐོད་
 པར། དཔེར་ན་པི་མི་སྤྱོད་ཀྱང་ཆོག་སྤྱུག་། རྒྱུད་དང་གཤལ་ན་བརྒྱུད་མི་ཅུང་། དེ་བཞིན་
 དབང་དང་གཤལ་ན་ནི། སྤྲུགས་དང་བསམ་གཏན་འབྱུང་མི་འབྱུང་། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་
 རྟོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱུག་ཆེན་ཁོ་ནའི་གཞུང་བྲིད་བྱེད་པ་ལ། རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུག་བཞེས་
 ལྟར་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་མི་དགོས་ཤིང་། རྟོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་བརྒྱས་དང་རང་ལྟར་

བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲུ་མ་རྩི་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་ནས་དབང་ལུ་བ་སྐྱེས་ཀྱང་མི་བྱ་བར་རྩེ་སྐྱེས་...
 སེ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་ལྟར་བྱའོ། ། འོ་ན་ཁོ་གནས་ལ་འབྱིང་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 རྒྱང་བཤང་བཟུང་ལ་སྐྱེས་པ་གསང་སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
 བརྩོ་སྐྱེས་ཀྱི་ནི་གནས་ཚུལ་ལའང་རྒྱང་བཤང་བ་དང་རྩེས་འགྲོ་སྐྱེས་ཀྱི་མ་བཤད་པའི་...
 ལྟར་རོ། ། འོ་ན་ཀྱང་དེར་ལང་སྐྱེས་ཆེན་དང་གསང་སྐྱེས་པ་ཉེས་ནས་བསྐྱེས་ཏེ་རྩོགས་པ་
 སྐྱེས་དཔྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོན་འགྲོ་ལའང་སྐྱེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དུ་མ་སྐྱེས་བར་སྒྲུང་
 བས། དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་ན་ནི་སྒྲོན་དུ་སྐྱེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དེས་པར་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 འཁོར་ལོ་སྐྱེས་པ་ཡབ་ཡུམ་ལྟ་བུའི་ཡི་དམ། རྒྱང་རྩེ་ཁྱུངས་བཅུ་ཆིང་བཟུང་པའི་བྱིན་
 རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་སྐྱེན་པ་ཁོག་གི་དབང་རྒྱས་བསྐྱེས་ཅི་རིགས་དགོས་སོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་བཤད་པ་དང་། སྐྱེས་རིམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་
 དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལེ་ལོ་བསྐྱེད་མི་རྣམས་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པས་མ་པ།
 བར་ཆད་མེད་མིར་སྐྱེས་པ་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ། རྩོགས་བསྐྱེད་མིར་མཐུལ་དཔུལ་བ།
 རྒྱུང་པ་རྒྱང་མིར་སྐྱེས་པ་འགྲོ་སྐྱེས་བསྐྱེད་བྱ་བ། བྱིན་རྒྱུས་འཇུག་མིར་སྐྱེས་པ་འགྲོ་སྐྱེས་
 འབྱོར་སྐྱེས་པ་དང་ལེ། དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ། རྟེན་པ་དོན་ཆེ་ཚུལ།
 རྒྱང་དུ་མི་རྣམས་པར་འབྱུར་ཚུལ། སྐྱེན་པ་ལས་དབང་དུ་འགྲོ་ཚུལ། ལས་དཀའ་ནག་གི་རྣམ་
 གཞག་དེ་དག་གི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཁྱུང་པར། ལས་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་སྐྱེན་ཚུལ། ལས་འབྲས་གསུམ་
 རྒྱང་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་དུག་གི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ། རྒྱང་པའི་བདེ་བ་ལྟར་སྐྱེས་པ་འགྲོ་སྐྱེས་
 རྣམས་ཁོ་དུ་བསྐྱེས་པས་ནས། བར་པ་ལ་དོན་གཉེར་ཀྱི་འདུན་པ་དུག་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་རྣམས་པ་ཀུན་དུ་གཤམ་ཆེ་ལྟ། ཁོ་ལོག་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱང་བ་ཁོས་དང་། ཁོ་ལོག་
 སྐྱེས་ཀྱི་བདག་པོ་ཁོས་གསུངས་ཤིང་། འདི་དག་ལན་དེ་ཅམ་ཀྱི་སོ་ཡུལ་དུ་ལུས་ན། དང་པོར་
 སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེས་ཆགས་སྐྱེས་སྐྱེས་པས་གསུམ་པ་མ་ཐོན་པར་ཟས་གོས་སྐྱེས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་
 དང་། གསུམ་པ་འདོད་སྐྱེས་སྐྱེས་པས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་སྐྱེས་པ་མ་ཐོན་སྐྱེས་ཀྱི་པ་དགོན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལ་ལུག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཏི་ལོ་པས། གྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ལ་

ལེགས་ཤོགས་དང་། རྟག་མི་ཐུབ་སྟེ་མི་ལམ་སྒྲུ་མ་འདྲ། ཁྲི་ལམ་སྒྲུ་མ་དོན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲུ་བསྐྱེད་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཐོངས། འཁོར་ཡུལ་ཆགས་སྤང་འབྲེལ་བ་ཀུན་ཆོད་ལ། གཅིག་ཕུར་ནགས་འདབས་རི་ཁྲོད་དགོན་པར་སྒྲོམས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟག་མི་པ་ནི། འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་ཐར་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུབ་ས་ལོག་ཏུ་ཞུགས་ནས་སྒྲུབ་ས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྒྲུབ་ས་སོང་ལ། སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་དང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། འབགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བདེ་བ། ལྷ་རན་འདས་པར་འགྲོ་འབྱུང་དང་། འབགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲུབ་ས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། སྒྲུབ་ས་དེ་མཆོག་ཏུ་ལྷུང་པ་ཡིན། སྒྲུབ་ས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་སོ། སྒྲུབ་ས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས། སྒྲུབ་ས་སོང་བསོད་ནམས་གཞུགས་ཡོད་ན། ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྤོང་ཏུ་རྒྱུད་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡིག་ཏེར། ལུལ་གྱིས་བཅལ་བར་གཞལ་མི་རུས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་རྒྱུད་པ། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་བ། སྤར་བྱས་ཀྱི་ལས་སྒྲིབ་ཐད་པར་འབྱུང་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོགས་པ། རན་འགྲོར་མི་རྒྱུད་པ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆོད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ། ཅི་བསམས་འབྲུབ་པ། ལྷུང་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ་བརྒྱུད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ས་འགྲོ་ནི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་གི་ཆོག་ཏུ། ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་དམན་ཏུ་རྒྱུད་པ་སྒྲིབ་པར་བཤད་དོ། རྟེན་ན་སྒྲུབ་ས་འགྲོའི་ལུལ་དང་ཏུས་དང་བསམ་པ་དང་ཆོ་ག་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་ས་འགྲོ་བུ་དགས་ལ། དེང་སང་ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་ས་འགྲོའི་རིམ་པ་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་འཇུག་སྒྲོ་ཅམ་ཏུ་སེམས་ཤིང་། ཕྱིས་གནད་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་ས་སྒྲོམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་མི་སྒྲོབ་ཅིང་ཁྱད་ཏུ་གསོད་པ་དག་ནི། བར་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲངས་སུ་རྒྱུད་པ་འདྲ་དགའ་བས་ཤིན་ཏུ་མ་ཐམས་པ་ཡིན་ནོ། སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ནས་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་སྒྲོ་དང་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྒྲུབ་གྱིས།

བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། ཁྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཆ་བ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཞེས་དང་། སྤང་པོ་གོང་པའི་མདོ་
 ལས། རིགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་པོ་ན་ལྟ་
 བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་དང་
 སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིང་པ་ལས་འབྱུང་དགོས་ཤིང་། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་
 ཤེས་པ་དང་། མ་ཐམས་ཅད་རིན་ཅན་རྒྱ་ཤེས་པ་དང་། རིན་ཅན་ལ་བྱས་པ་རིན་རྒྱ་གར་བ་
 སོགས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་ལ་རག་ལས་པས། རྒྱལ་དེ་དག་ཞིབ་རྒྱ་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པར་བུའོ། །དེ་
 ལྟ་བུའི་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་ནི། རིན་ཆེན་ཤིང་
 བར། རྩེ་ཆོད་སྤྲུལ་བརྒྱའི་ཁ་ཁྲིལ་དག། ཉིན་དེ་རྒྱས་གསུམ་སྦྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་
 ཡུན་ཙམ་ཐང་གཅིག་གི། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཤོད། །ལྷ་མིས་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱུར་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །རྒྱག་དང་
 མཆོན་གྱིས་གནོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་རྟོན་ཐོབ་དང་། །ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་
 རྩེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཀྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཛོལ་པོ། །
 །ཞེས་དང་། སྤྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྟོགས་བརྟོན་ལས། ཆོས་གཅིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་རྒྱ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་འབྱུར་ཏེ། གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་
 སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་གསལ་གྱིས། གང་ལྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ལུན་
 ཆོགས་འདིའི། །ས་པོན་དང་ནི་སྟེལ་ལ་རྩེ་འབྲུ་ཡུན་རིང་རྒྱ། །ཡོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྦྱིན་པ་
 ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ། །དེ་ལྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྤྱིང་རྩེ་བརྟོན་པར་འགྱུ། །ཞེས་དང་།
 དཔལ་ལྷན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་
 གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ཁྱད་པར་འཕགས། །
 །ཞེས་དང་། གང་གྱི་འཕྲི་མའི་གངས་སྟེང་གྱི། །སངས་རྒྱལ་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གི། །རིན་ཆེན་
 དག་གིས་ཡོངས་བཀང་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་སྤུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་
 བཞུས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཉི་སེམས་བརྒྱད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་
 མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་རྒྱ་གསུངས་ཤིང་། །གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོར་རྟོན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་རྒྱ་འགྱུར་པ། སྤྱིག་པ་རྣམས་

ཅད་ནས་གཅོད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཙུ་བ་ཚུགས་པ། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འཛོལ་པ།
 སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འཕྱར་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འཕྱར་
 པ། ལྷུང་དུ་འཛོལ་བྱ་བར་འཕྱར་བ་སྟེ་སྟོན་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་དང་། དེའི་ཐོག་དུ་
 རང་དོན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བ་སོགས་འབྱུང་
 སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མང་པོ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱམས་སྒྱིང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 སྟོམ་པའི་དམིགས་ནམ་དང་ཁོ་པོ་སོགས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་ནན་ཏན་དུ་
 སྟོམ་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་ལྟན་པའི་དགེ་ཆ་སྦྱིད་དང་། བྱེ་བྱག་དུ་སྟོང་ཉིད་
 སྟོམ་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་ཐོག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་དུ་འཕྱར་བ་དང་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་.....
 འཕྱར་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མ་
 བསགས་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་མི་ཐོབ་ཅིང་། བྱང་པར་འབྲས་བུ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་བྱེད་དུ་འད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མ་བསགས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མི་
 རྟོགས་པས། ཐོག་མར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་གལ་ཆེ་ལྟེ། མདོ་ལས། བསོད་
 ནམས་བསགས་པས་བདེ་བ་ཐོབ། དེ་ཕྱིར་མི་ཡིས་བསོད་ནམས་བསགས་ དེ་ཡང་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་བསགས་ དེ་རིང་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་ཏེ་བསགས་ ཁེས་དང་། ལྷུང་པ་ལས། ཇི་སྲིད་དགེ་
 བའི་རྩ་བ་མ་རྩོགས་པར། དེ་སྲིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་འཛོལ་མི་འཕྱུར། ཁེས་སོ། །ཆོགས་
 བསགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནམ་དགོས་པ་ནི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མདོ་ལས། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་འཕྱར་བ་ལགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཛོལ་བར་འཕྱར་བ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྟན་
 འདས་དེ་ལྷ་ལགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བསོད་ནམས་དང་.....
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བརྩོན་པར་བཞུགས། ཁེས་དང་། ཇི་ཆེན་ཐེང་བར། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་
 མདོར་བསྐྱེད། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མདོར་བསྐྱེད། །
 རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། ཁེས་དང་། མདོར་ན་པར་བྱིན་དུག་གི་ཕན་ཡོན་
 ཐམས་ཅད་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསོད་ནམས་བསགས་ཐབས་ནི།
 སྤྱིར་ཆོས་སྦྱོང་བརྒྱ་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱང་། སྐབས་
 འདིར་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་དུ་མརྒྱལ་གཙོ་པོར་བྱས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པས་ཆོགས་.....

བསམ་པར་བཤད་ལ། མཐུལ་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བརྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱབ་པའི་མཐུལ་དུ་
 ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱེད་པའམ་དམིགས་ནས། དེ་ལ་མཚོན་པའི་མཐུལ་
 འབྲུལ་རྟེ། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱུལ། བདག་ཏུ་བཟུང་། རྣོས་བསྐྱངས། རྣོས་པ་མེད་པར་
 འབྲུལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒྲིབ་ནས་ཆོགས་བསམ་པར་བྱ་ན།
 རྒྱག་དང་མཚོན་པ་དང་བསྐྱུལ་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནམས་ཆོགས་བསམ་ཉིད་དང་།
 བཤགས་པ་ནི་སྒྲིབ་རྒྱུར་དང་། ཡི་རང་ནི་དགོ་བ་སྒྲེལ་བ་དང་། བསྐྱོར་བ་ནི་བསམ་གྱིས་སྒྲེལ་
 གསུམ་གྱི་དགོ་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྒྲེལ་ཞིང་རྒྱ་མི་ཟ་བར་བྱེད་པ་ན། ཚུལ་འདི་དག་གིས་
 བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐོབ་པར་གསུངས་པས་འབད་པ་ཆེར་བྱའོ། །བཞི་
 པ་ནི། ཆེ་རབས་སོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལས་ཀྱིས་བྱས་སྒྲིག་པ་བསམས་པའི་རྣམ་
 སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུགས་པ་དང་འབྲས་ཏུ་མཛོན་ཏུ་བྱེད་
 པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམས་ཆེ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་མ་རྒྱུངས་ན་སྤར་ཡང་འཁོར་བ་མཐའ་
 མེད་དུ་འབྱུངས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱུང་། སྤར་ཡང་རྩོ་རྒྱུན་བཞིན་ཏུ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱུང་ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུར་དགོས་པས། དེས་ན་སྤྲུག་སྒྲིབ་རྒྱུར་བ་ལ་འབད་དགོས་རྟེ། ཆོམས་
 ལས། སྤྲུག་པ་རྒྱུར་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་འཇིག་ཆེན་དང་། །ཡུང་སྐྱོལ་
 ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་རྟེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་རྟོ། །ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་བདེ་
 བ་འདྲོད་པའི་ཐྱིར། །ཤོད་ཅིང་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་པའི། །སྤྲིག་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིབ་དག །
 ཏུ་བཞིན་ཉམས་སུ་རྒྱུར་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྲིག་པ་རྒྱུར་
 ཐབས་ནི་སྒྲིབ་རྣམས་བཞི་གསུངས་རྟེ། ཆོས་བཞི་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་
 རྒྱལ་སྐུ་མེས་པ་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྤྲིག་པ་བྱས་ཤིང་བསམས་པ་
 ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་ན། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པ་ཀུན་
 ཏུ་རྒྱུད་པ་དང་། གཞེན་པོ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་རྒྱུག་པ་དང་། རྟེན་གྱི་རྣམས་
 སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་རྣམས་དང་པོ་ནི། སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འགྱུར་པའི་རྣམ་རྣམས་
 བཤགས་པ་དང་། རྣམས་གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྤེ་འཇིག་རྟེན་དང་རྣོད་ཉིད་ལ་མོས་པ་དང་
 བསྐྱེད་པ་དང་སྤྲུག་གཞུགས་དང་མཚོན་རྟེན་བྱེད་པ་དང་དེ་དག་ལ་མཚོན་པ་དང་སངས་རྒྱུས་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་མཚོན་རྒྱུག་པ་སོགས་དང་། རྣམས་གསུམ་པ་ནི། མི་དགོ་བཅུ་ཐུན་ཆད་ནས་

སྒྲིམ་པ་དང་། རྩལ་པ་བཞི་པ་ནི། རྩལ་པ་འགྲོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་སོགས་ལ་
 བཤད་དེ། འོན་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་འདིར་སྒྲིམ་བརྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 རྩིག་པ་སྒྲུབ་པའ་འགྲོད་པ་དང་ཕྱིས་སྒྲིམ་སེམས་དང་ཐུན་ན་རྩལ་པ་བཞི་ཀ་དོན་གྱིས་……
 ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་བརྒྱས་བརྟེན་གྱིས་རྩིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་
 པ་ལས། སོ་ཀ་ནགས་མེས་མཆོད་པའི་མེ་ལྷེ་ཡིས། མ་བརྒྱུམས་བཞིན་ཏུ་ཚང་ཚོར་ཀུན་
 བསྟེན་ལྟར། བརྒྱས་བརྟེན་མེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱང་གིས་སྒྲུབ་། བརྟེན་འབྱས་ཆེན་པོའི་མེ་
 ལྷེས་རྩིག་པ་བསྟེན། ཅི་ལྟར་གངས་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེང་གྱིས། གཏུང་ས་ན་གཟི་བརྒྱུད་མི་
 བརྟེན་འཇུ་བ་བཞིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་འོད་ཟེང་བརྒྱས་བརྟེན་གྱིས། གཏུང་ས་ན་རྩིག་
 པའི་གངས་ཀྱང་ཟད་པར་འབྱུར། བྱུན་ནག་སྒྲིག་ལ་མར་མེ་རྒྱང་བ་ཡིས། བྱུན་ནག་མ་
 ལུས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། ཆོར་བས་སྟོང་ནས་བསགས་པའི་རྩིག་པའི་བྱུན། བརྒྱས་
 བརྟེན་མར་མེས་ལྷུང་ཏུ་སེལ་བར་བྱེད། ཅིས་གཏུང་ས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་
 ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་བག་མེད་པ་དང་མ་གྲུས་པ་སྟེ་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་ཡང་ཏུང་བས་ཉེས་……
 ལྟར་འཕལ་ཏུ་སོགས་ན་མི་ཏུང་བས། ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་བཤགས་དགོས་ཏེ། ཚུམས་ལས།
 རྩིག་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་ཏུ་ལང་། མི་གནོད་སྒྲིམ་ཏུ་བརྟེན་མི་བྱ། རྒྱ་ཡི་མིགས་པ་བསགས་
 པས་ཀྱང་། རྟོད་ཆེན་ཁད་གྱིས་འགོངས་པར་འབྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་བྱུང་ལས།
 ཉོན་པར་བག་མེད་བྱས་པ་དག། མཚན་མོ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ། ལུབ་མོ་བྱས་པའང་
 ཉོན་པར་བཤགས། ལེགས་པར་བྱས་ལ་མངོན་དགར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རྟོ་རྩེ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲིམ་བརྒྱས་ཉིད་ནི། རྟོང་པོ་རྒྱུན་ལས། པད་དཀར་ཆུ་པའི་གདན་སྟེང་ཏུ། རྟོ་རྩེ་
 སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོག་བཞིན། ཉི་ཤུ་ཙམ་ནི་རེ་རེ་བརྒྱ། །
 ལྟར་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་འབྱུར་བས། འཕེལ་བ་ཏུ་ནི་མི་འབྱུར་ཞེས། གྲུབ་པ་མཚོག་
 རྣམས་གྱིས་བཤད་པས། ལུན་མཚམས་སུ་ནི་སྟུང་པར་བྱ། འབྲུམ་སྤྲུག་གཅིག་ཏུ་བརྒྱས་
 བྱུར་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྲ་པ་ནི། སྦྱིར་
 མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བར་གྲུ་མ་བརྟེན་དགོས་ཚུལ། །
 དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་བརྟེན་ཚུལ། བརྟེན་པའི་དགོས་པའམ་པན་པོན་རྣམས་མང་ཏུ་
 གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་གསར་ཁགས་ནས་དངོས་བྱུང་སྟོབ་དཔོན་རྩེས་འབྲང་ཏུ་བཤད་

ནས་དེ་བཞིན་པའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱེལ་དགོས་པར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། བྱད་པར་སྒྲུབ་བརྒྱད་
 འདི་ནི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་བཞེད་པས་སྒྲིམ་མ་སྒྲེས་པར་སྒྲེ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲེས་པ་
 རོགས་དབྱེད་བ་གཉིས་ཀ་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་རགས་ལས་པར་བཤད་པས་སྒྲ་མའི་རྣལ་...
 འཕྱར་སྒྲིམ་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་རིམ་ལྡན་ཞེ་ན། མཚན་
 བརྒྱད་ལས། མཚན་འོས་བསྟོད་འོས་བསྟུག་གི་གནས། རྟག་དུ་རིམ་བུ་བའི་འོས། བཀུར་
 འོས་རྒྱུད་པར་བུ་བའི་མཚོག་ བསྟུག་བུར་འོས་པ་སྒྲ་མའི་རབ། ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྒྲ། རྗེ་རྒྱུ་འཛིན་པའི་རོ་པོ་ཉིད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 གྱི་རྩ་བ་ལྟེ། སྒྲ་མ་ལ་ནི་བསྟུག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་བསྟུགས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་
 དགོས་པ་ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་བུག་གི་དངོས་གྲུབ་ཚབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མི་
 ལྟས། གང་ལྟར་རྗེ་རྒྱུ་འཛིན་པ་ཡིས། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་དཔོན་རྒྱུ་འབྱུང་གསུངས། ཞེས་
 དང་། དཔལ་ལྷན་རྗེ་རྒྱུ་འཛིན་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱུར་ལྟར་པའི། སྒྲ་མའི་ཞབས་གྱི་བརྒྱར་
 རི་བཞིན་བདུད་བྱས་ཏེ། ཞེས་སོ། སྒྲ་མ་རིམ་ལྡན་སྒྲིམ་པ་ནི། རྗེ་རྒྱུ་འཛིན་པོ་རྒྱན་ལས། །
 རྟག་དུ་སྒྲ་མ་ལ་གྲས་པའི། སྒྲུབ་མས་སྒྲ་མ་འདི་ལྟར་བཟ། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་
 མཉམ། དེ་ཉིད་རྟག་དུ་རྗེ་རྒྱུ་འཛིན་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། གུར་ལས། གང་ཉིད་རྗེ་
 སེམས་དཔལ་ཞེས། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་དཔོན་གསུགས་སུ་འཛིན། སེམས་ཅན་པན་གདགས་
 དམིགས་ནས་ནི། གཅ་མལ་པ་ཡི་གསུགས་སུ་གནས། ཞེས་དང་། ལྷ་མི་ལྟས་ཀྱང་། སྒྲ་མ་
 དང་ནི་རྗེ་རྒྱུ་འཛིན། གཅ་དང་པར་ནི་མི་བརྟག་གོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། རྗེ་རྒྱུ་འཛིན་པའི་འགྲོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྱི་
 རང་བཞིན་སྒྲ། ཡན་ལག་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྟེ། བ་སྒྲུ་རྣམས་ནི་དག་བཅོམ་ཉིད། །
 རྒྱི་གཙུག་རིགས་ལྟའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ཞབས་གྱི་གདན། འོད་ཟེར་གནོད་
 རྒྱུན་གསང་ལ་སོགས། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ལུས། རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་དུ་
 བཟ། ཞེས་དང་། རྗེ་རྒྱུ་འཛིན་བཞི་རྩ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་སྒྲིགས་འདུ་བར་བཤད་དེ།
 དེའི་རིགས་པས་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྗེ་
 འཆར་དང་སྒྲ་མ་ལ་དང་པ་མཉམ་པར་བུ་བ་དང་། རྗེ་རྒྱུ་འཛིན་གི་རྒྱལ་བརྟན་པར་བུ་
 བ་དང་། ཆོགས་རྒྱུད་དུས་ཆོགས་བསགས་པས་ལྟར་དུ་འབྲུབ་པའི་རོན་དུ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་

དཔོན་ཤན་ཏི་པས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་དབུལ་བ་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་ནི།
 རིམ་ལྔ་ལས། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་སྤངས་ནས། ལྷ་མ་ལ་མཆོད་ཡང་དག་བཅི། དེ་
 མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི། ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཁྲིམ་དང་། གསང་
 འདུས་ལས། ཏུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཆོད་པས ། ལྷ་མའི་བ་སྤྱ་གཅིག་མཆོད་པ། །
 དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། ཁྲིམ་དང་། སམ་ཁིར། གང་དང་གང་ཞིག་སྤྱག་
 པའི་རྣམས། །རེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། དེ་དང་དེ་ནི་ལྷ་མར་དབུལ། ཁྲིམ་དང་། རྩི་རྩི་
 རྩིང་པོ་རྒྱན་ལས། དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ལྷ་མ་རྩི་རྩི་འཛིན་པ་མཆོད། རྩིས་
 སུ་མཐུན་པས་མཉེས་པར་བྱ། དེ་མཉེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས། ཁྲིམ་དང་། ལྷ་མི་
 ལྷས། མི་ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། རྩུང་ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་དང་། ཤིན་ཏུ་ཁྱད་
 པར་གྱུར་པ་ཉིད། དེ་དང་དེ་ནི་ལྷ་མར་དབུལ། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། རྣལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། དེ་བྱིན་བསོད་ནམས་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་
 མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཁྲིམ་པ་ལྟར་རོ། དེ་ཡང་ལྷ་མ་ལ་དང་པ་དང་མོས་གུས་ཀྱི་ཤུགས་བསྐྱེད་
 བས་བྱ་དགོས་ཏེ། ཆོས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས། གང་གི་འདྲན་པ་ངེས་འབྱུང་ལ། །དད་པ་ཐེག་
 པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱིན་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་མིས། །དད་པའི་རྩིས་སུ་འབང་བ་བཞེན། །
 མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་ཤ། །ས་པོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། །ལྷ་
 གུ་རྩིན་པོ་རི་བཞིན་ནོ། ཁྲིམ་དང་། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ཡའི་གཟུངས་ལས། །དད་པ་རྩིན་
 འགོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཤ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་
 ཞིང་རྩ་པོ་རྣམས་ལས་སྦྱོལ། །དད་པ་བདེ་ལེགས་གྲོང་བྱིར་མཆོན་བྱེད་ཡིན། །དད་པ་རྩིན་
 པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད། །རྒྱལ་སྤྱང་ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་ནོར་དང་
 གཏེར་དང་རྒྱང་པའི་མཆོག །ལག་པ་བཞིན་ཏུ་དགེ་སྤྱད་རྩ་བ་ཡིན། ཁྲིམ་པ་ལྟར་རོ། དེ་
 ཡང་ལྷ་མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྦྱོར་ནས་གདུང་ཤུགས་ཀྱིས་དུ་བ་ལ་སྤྱག་པར་བྱེད་དགོས་
 ཏེ། རྩིང་པོ་བཀོད་པ་ལས། གཞོན་ཏུ་ནོར་བཟང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་
 དན་སངས་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱོབ་པའོ། །ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྣལ་པར་བྱེད་པའོ། །ལམ་བདེ་
 བ་དང་མི་བདེ་བ་རྩིན་པའོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྩྱུད་པས་འདོམས་པའོ། །ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་གྲོང་བྱིར་ཀྱི་ལམ་རྩིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེལ་པའོ། །ཆོས་

གྱིད་བྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོ་རྩོན་པའོ། །འཕགས་
 པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩོན་པའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་གི་དཀར་པོའི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་དུ་བར་བྱེད། ཅས་སོགས་
 མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མོས་གུས་ཡོད་ན་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཇུག་ཅིང་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 ཞུགས་ན་མེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། གཞན་གྱིས་བརྒྱུད་མིན་
 ལྟན་ཅིག་སྟེ། །ཀར་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟེན་དེ། །སྤྲའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་
 བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་དང་། །སྤྲུབ་གྱིས། རི་དབང་ཆེན་མུར་དུ་ལྟང་ལྟར་
 བ། །ལྟང་བར་མི་བྱ་སྟམ་ཡང་ལྟང་བར་འགྱུར། །སྤྲའི་དྲིན་གྱིས་ཐན་པའི་ལམ་རྟེན་ན། །
 གྲོལ་བར་མི་བྱ་སྟམ་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །རྗེ་སྟམ་པོ་པས་ཀྱང་། །འོ་སྟལ་གྱི་
 འདི་བྱིན་རྒྱལ་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པས། །སྤྲའི་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཞུགས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 རྟོན་རྒྱུད་ལ་འཆར་མི་སྲིད་པ་ཡིན། །སྤྲའི་བྱིན་རྒྱལ་ཞུགས་པ་ལ་ཚོགས་མེད། མོས་གུས་
 ཡོད་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན། མོས་གུས་རབ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 ཀྱང་རབ་དུ་འཇུག མོས་གུས་འབྲིང་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ས་འབྲིང་། མོས་གུས་ཐ་མ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 ཐ་མ། མོས་གུས་གཏན་ནས་མེད་ན་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱང་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན།
 ཞེས་དང་། །རྟོགས་པ་མ་སྟེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་ཐབས་སྤྲའལ་བསྟེན་
 བཀུར་ཞིང་མོས་གུས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད། རྟོགས་པ་སྟེས་པ་
 རྟམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་སྤྲའལ་མོས་གུས་བྱ་ཞིང་དེ་ཉིད་ལ་.....
 གོམས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། །གསོལ་བ་འདེབས་ལུགས་ཀྱང་། །འགྲོ་ཞིང་འགྲོ་ཞིང་ཡང་གསོལ་
 བ་གདབ། །འདུག་ཅིང་འདུག་ཅིང་ཡང་གསོལ་བ་གདབ། །གཉིད་ནམ་སང་སང་ཀྱང་གསོལ་
 བ་གདབ། ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟབས་བརྒྱུད་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །དེར་སང་སྤྲའི་
 རྣལ་འབྱོར་རྩོན་ཚུལ་མན་ངག་རིག་པ་རྟམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལ། །སྤྲའལ་ཉམས་ཆགས་ཤོར་
 བའི་བཤགས་པ་བྱེད་ན། རང་ཐ་མལ་པའི་མདུན་ནམ་སྤྱི་པོར་རྩོན་ལ། །གཞན་ནི་རང་ཐ་
 མལ་པ་ལ་དབང་ལེན་པ་མི་རིགས་པས། རང་ཡི་དམ་དུ་བརྩོན་པའི་སྤྱི་པོ་ལ་སོགས་པར་
 །སྤྲའལ་རྩོ་རྗེ་འཆར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྩོམ། མཇུག་སོགས་
 ཕྱིན་ངགས་པའི་མཚོད་པ་འབུལ། མོས་གུས་དྲག་པོས་འདོད་རྟོན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ།

ཉིང་པའི་འཛིན་གྱི་དབང་ལྷན་ཉི་མཐར་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་
 ལེགས་ཏེ། སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་མང་པོ་ཞིག་ཆང་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་སྒྲ་
 མ་སྒྲིམ་པའི་གནས་ལ། ཨ་ཁྱི་རྩ་ན་ལས། དིན་དང་ལུན་པའི་སྒྲ་མ་དེ། སྒྲིང་གི་དབྱིལ་ལམ་
 སྒྱི་པོའི་གཙུག་ །ཡན་ལག་མཐིལ་དུ་གང་བཤོད་པ། །ལངས་རྒྱས་སྤྱོད་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་། །
 གང་ཟག་དེ་ཡིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞིག་བཤད་ལ། རྗེ་སྒྲིམ་པོ་པས་མཐུན་གྱི་ནམ་མཁར་
 སྒྲིམ་པ་ཤས་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཡང་དཔོན་པས། མཆོད་ཆོགས་དུས་སུ་མཐུན་གྱི་
 མཁའ། །གསོལ་བ་འདེབས་ཆེ་སྒྱི་པོའི་གཙུག་ །ཉག་དུ་སྒྲ་མ་སྒྲིང་གི་དབྱུག་ །ཞིག་གྲང་
 བཞེད་དོ། དེ་ལྟར་སྒྲིན་འཕྲོའི་སྒྲར་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བསྒྲིམས་པའི་ཉགས་སྒྲ། མི་ཉག་
 པ་བསྒྲིམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲོད་ཡོན་ལ་ཞེན་ཆགས་དང་། ཆོ་འདིའི་སྒྲར་ཤས་གྱི་བསམ་
 སྒྲུར་ལོག་ནས་དགོས་མེད་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲ་ཐུང་ཞིང་ཆོས་བརྒྱད་ཞི་བ་དང་རྒྱུད་དུལ་བ་
 སོགས་དང་། རྒྱུབས་འགྲོ་བུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བདེ་བ་སྒྲོ་ལེམས་སྒྲོ་བ་བག་དྲོ་བ་སྒྲོ་
 རྣམ་དུ་ལེབས་པ་སོགས་དང་། མཐུལ་ལུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་འདྲོག་བདེ་བ་ཉམས་དགའ་
 བ་ཟས་མ་ཆོས་གྲུབ་མི་སྒྲིགས་པ་རིག་པ་དྲུངས་པ་ཤེས་རབ་སྒྲེབ། མི་ལྷན་སུ་ཉི་མའ་ཤར་བ་
 མེ་ཉག་མང་པོ་མཐོང་བ་ལྟར་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་མི་བ་དང་། རྩར་ལེམས་གྱི་སྒྲིམ་བཟུལ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལུས་ཡང་བ་གཉིད་རྒྱུད་བ་ལམས་བདེ་བ་སྒྲིང་དགའ་བ། མི་ལྷན་སུ་ལུས་ལས་
 རྣག་ཁྲག་ཟགས་པ་འཕྲུ་སྒྲུག་དང་ཁྲུས་བུས་པ་སོགས་མི་བ་དང་། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 བསྒྲིམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མའི་དྲུང་དུ་ཡོད་གྲུང་སྒྲུ་ལ་རེག་འདྲོད་པ། སྒྲོ་སྒྲ་སྒྲ་མས་
 སོགས་ནས་ཡིད་ལ་དྲུང་བ། ཉན་མཆོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་འདྲོད་པ། ཉམས་འབར་ཞིང་
 ཤེས་པ་བན་བུན་དུ་འགྲོ་བ། མི་ལྷན་སུ་སྒྲ་མ་དང་མཐའ་ནས་ཆོས་བཤད་པ་དང་དབང་
 བསྐྱར་བ་སོགས་མི་བ་འབྱུང་བར་རྒྱུབ་བརྒྱུད་པ་མཐའ་དག་གི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །
 འགའ་ཞིག་སྒྲིན་འགྲོ་འདི་དག་ལས་དང་པོ་པ་ལ་སོག་མར་སྒྲིམ་སྒྲེབ་ཕྱིར་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཅམ་ཡིན་པས་ཕྱིས་གནད་རྒྱུད་བར་ལེམས་པ་ནི་ཆོས་གྱི་གནད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤོངས་པ་སྟེ།
 ཆོས་འདི་དག་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་འདིར་ཡི་གེ་
 མངས་པར་འགྱུར་བའི་འཛིགས་པས་ཟུར་ཅམ་ལས་མ་བཤད་གྲུང་ཆོས་གྱི་རྩ་བ་དང་ལམ་གྱི་
 གཞུང་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་སོགས་ལ་སོས་བསམ་བུས་ཏེ། ཞིབ་

ཆར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ལུན་དུ་འབད་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེན། །

མཁའ་མིའམ་ཉིད་ཀྱི་ཚུན་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ།

གཉིས་པ་ལ། ཚུན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་རྣམ་འཇགས་དང་། དེས་ཐུན་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་ནི། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ཚོས་ལུ་ལ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལས། དེ་ཡང་སོ་སོ་རྒྱུ་པོའི་ཚུལ་བྱིས་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་
 བཅས་པའི་བསམ་ཚུར་ལས་ཡིད་མྱེད་ཐོག་ཉེ་དེ་དག་སྤྱོད་པའི་སེམས་ལ་སོམས་པར་བྱེད་པ་
 ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ། དེ་དག་
 གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱེད། སྤྱོད་པའི་སེམས་ནི་སྤོབ་པ་ལས། ཚུལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ན་
 པར་བཤད། ཁེས་སོ། དེ་ལྟར་ན་དུན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཐེ་དགེ་ལ་སོགས་པའི་སྤོམ་
 པ་རི་ལྟར་སྤོབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་ཁ་ན་མ་སྤོབ་པའི་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་
 སྤངས་ནས་བག་ཡོད་པས་ཚུལ་བྱིས་པའི་གསུང་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྱོད་པས་ལས།
 བྱིས་པ་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས། །
 ཞེས་དང་། ཚུལ་བྱིས་པ་དེ་ལ་ཕན་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་མིག་མེད་གཟུགས་མཆོད་མི་
 འགྱུར་བ། དེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིས་པ་མེད་ན་ཆོས་མི་མཆོད་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 དཔའ་པོའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུ་ག་དང་མིག་སོགས་དཔའ་པོ་དུག་ལ་
 བརྟེན་ནས་དཔའ་པོའི་ཤེས་པ་དུག་སྒྲེས་པའི་མཐའ་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིད་
 དུ་འོང་བ་དུག་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འོང་བ་དུག་ལ་སྤྱོད་བ་བལྟས་ནས། མཆོན་མར་
 མི་འཛིན་མཛོན་རྟགས་སུ་མི་འཛིན་པར། ཡིད་ཆགས་སྤང་ལས་བསྐྱེད་པ་ནས་དགེ་བའམ་
 ལུང་མ་བསྐྱེད་ལ་སེམས་འཛོག་པ་ཉེ། མདོ་ལས། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཆོད་ཐེ་མཆོན་
 མར་མི་འཛིན་མཛོན་རྟགས་སུ་མི་འཛིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཤེས་བཞིན་དུ་
 སྤྱོད་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པ་དང་དེའི་སྤང་དོར་དུན་བཞིན་ཤེས་བཞིན་དུ་བག་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་ཉེ། སྤྱོད་
 འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟེན་བྱ་བ། དེ་དེ་
 ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། ཤེས་བཞིན་སྤང་བའི་མཆོན་ཉིད་རོ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་པར། འགྲོ་

འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པར་ཤེས་བཞིན་རབ་རྒྱུ་ལྟར། ཁྱེད་དང་། མདོ་ལས། སྤྱིང་ནའང་
 བདག་སྤྱིང་དོ་ཞེས་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །འགྲེང་ནའང་བདག་འགྲེང་དོ་ཞེས་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །
 འདུག་ནའང་བདག་འདུག་གོ་ཞེས་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །ཁྱེས་སོགས་མང་རྒྱ་གསུངས་ལ།
 དགོས་པ་ནི་དགོན་བཅེས་སྟུ། དུན་དང་ཤེས་བཞིན་རྟག་བཞེན་ན། ཁྱེད་ཀྱི་ག་མཆོན་
 མས་ཉེ་མི་རྒྱས། ཁྱེས་པ་ལྟར་རོ། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་ནི། ཟས་ཏ་ཅང་ལུང་ན་བཞེས་ཤིང་
 ཉམས་རྒྱུ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་དང་། ཏ་ཅང་མང་ན་ལུས་མེ་ཞིང་གཉིད་སྐྱགས་འཕེལ་བ་
 སོགས་དང་། ཟས་མི་འཇུ་བ་དང་མི་འཛོད་པ་བཞེན་པས་ནི་ནད་གསར་རྒྱུ་བསྐྱེད་པས་
 དེ་དག་གིས་དགོས་པའི་སྤྱིང་བྱེད་པ་ལ་ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་ལ། ཆགས་སྤང་སོགས་ཉིན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཟས་ཀྱིས་ནི་ལན་མ་ཚོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་.....
 པས། དེ་དག་དང་མི་ལྟན་པའི་ཟས་རན་པར་ལུས་གནས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་བཞིན་རྒྱ་
 བཞེན་པ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ལ་ཟས་སྤྱོད་དང་འདྲ་བར་རིག་པ་ཡིས། འདོད་ཆགས་
 ཞེ་སྤང་མེད་པར་བཞེན་བཞི་སྟེ། རྒྱགས་སྤྱིར་མ་ལགས་སྟེམས་པའི་སྤྱིར་མ་ལགས། མཆོག་
 སྤྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་སྤྱིར། ཁྱེས་པ་ལྟར་རོ། འདི་ནི་ཟས་ལ་སྤྱིང་པའི་
 ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་ཡང་ཟས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཟས་པའི་དེ་
 མ་ཐག་རན་སྐྱགས་ལྟར་ཡིད་རྒྱ་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་ནད་མི་གཙང་བའི་རྩས་.....
 བསྐྱེད་ནས་དེ་ཡང་མཐར་ཐིམ་དབྱེད་དགོས་པ་དང་། ཟས་དང་ཟས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱིར་དཀའ་བ་
 དང་སྐྱག་བསྐྱེད་མང་རྒྱ་འབྱུང་བ་དང་། ཆགས་སྤང་རྫོངས་གསུམ་བསྐྱེད་ཅིང་དེས་སྤྱིག་པ་
 སོགས་ནས་མཐར་ཐུག་འགྱུར་ལྱང་བ་སོགས་བསམ་པ། རན་པར་འོངས་སྤྱིང་པའང་སྤྱིན་
 པ་པོ་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྤྱིན་བྱ་གསོ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱུབ་པའི་.....
 བསམ་པས་ཟ་བར་འཕགས་པ་སོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། ཉམས་ཀྱི་ཆ་སྤྱིང་དང་ཆ་སྤྱིང་ལ་
 མི་ཉལ་བར་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་བཅོན་པ་ནི། ཉིན་པར་ཐམས་ཅད་དང་མཆོན་མོ་ལ་ཆ་གསུམ་
 རྒྱ་བྱས་པའི་ཆ་སྤྱིང་སྤྱིང་གཉིས་དུན་ཤེས་དང་ལྟན་པར་རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱིན་པ་ལ་བཅོན་འགྱུས་
 བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྤྱིང་པ་ལས། བཅོན་འགྱུས་ཀྱིས་ནི་དཀའ་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་མི་འགྱུར། ཡེ་
 ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་པའི་བང་མཛོད་རྟེན་པར་འགྱུར། ཁྱེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས།
 རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། མཆོན་མོའང་སྤྱིན་ཀྱི་སྤྱིང་བསྐྱེད་

བྱེད་དོ། །དངོས་གཞི་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་མི་རྒྱལ་པ་བསམ་པ་ལོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་
 རྣམས་སྤྱོད་བ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་
 གང་ཡིན་ཡང། སྤྱོད་ཆུང་དམིགས་པའི་གངས་དང་གོ་རིམ་གང་ཡིན་ཡིད་ལ་དེས་པ་ཅན་བྱ་
 ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་མགོ་ཟིན་མཆུག་ཟིན་གྱི་དམིགས་པ་སྣ་མང་ལ་ལེམས་ལེམས་ཤོར་བར་
 བྱ་སྟམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་
 དམིགས་པའི་གངས་དང་གོ་རིམ་གང་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་
 པར་དམིགས་པ་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པ་དང་དུན་པ་དང་ཡིངས་པ་སྣ་ཚོགས་པར་བསྐྱུངས་་་
 བ། དེས་ཡིད་ལང་ཅན་དུ་སོང་ནས་མི་ཆེ་ཤིས་པོའི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅན་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་
 པས། དང་མོ་ཉིད་ནས་དམིགས་པ་ལ་ཡིད་གཞུང་སྤོང་བར་འདུད་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་
 ཡང་ལས་དང་པོ་པས་ཐོག་མ་ནས་དམིགས་པ་སྤྱོད་ལུན་རིང་ན་ལེམས་བྱིང་གོང་གི་དབང་་་
 དུ་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ལང་ཅན་དུ་སོང་ནས་ཕྱིས་བཙོས་དཀའ་བར་འགྱུར་བས་ལུན་ཐུང་ལ་
 གངས་མང་བར་བྱ་ཏེ། ཐུན་ཐུང་བས་ནི་སྤྱོད་དང་བྲལ། །གངས་མང་པས་ནི་ཡོན་ཏན་
 འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་གསལ་བཞིན་པ་ལ་འཕྲོ་བཅད་ཀྱིན་སྟར་
 བསྟོམས་ན་དལ་དུ་བ་ཐུང་ཞིང་ཕྱིས་སྟོམ་སྟོ་བ་འོང་ལ། གཞན་ནི་སྟོམ་དང་སྟ་སུན་ཁྱེར་
 ནས་ཕྱིས་སྟོམ་མི་འདོད་པ་འོང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཐུང་ཟད་བཟན་དུ་སོང་ནས་ལུན་
 རེ་རིང་རེ་རིང་དུ་བྱ་ཞིང་། ཕྱིས་གོམས་ནས་སྟོམ་སུན་རེ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་ཐུངས་སུ་ཆུད་
 པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་ལུན་ཐུང་སོན་བྱས་ན་དེས་ཀྱང་སྤོང་ལང་ཅན་དུ་སོང་ནས་
 ཆེ་ཤིས་པོར་དགེ་སྤྱོད་རྣལ་དུ་མི་ཤེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། ཐུན་འཕྲོ་གཙོད་པའི་
 ཆེ་དགེ་སྤྱོད་བསྐྱུངས་པའི་དགེ་བ་དེ་ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་བསྟོན་ཞིང་སྟོན་ལམ་རྣམས་པར་དག་པ་འདེབས་པར་བྱ་ཏེ། དེས་
 དགེ་ཆ་དེ་བར་མ་དོར་ཆུད་མི་ཟ་ཞིང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་
 ནས་ཐུན་མཚན་མ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། དབང་པོའི་སྣ་
 སྟོམ་པ་ལོགས་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པར་ཚོས་སྤྱོད་བཅུ་དང་ཕྱག་དང་སྟོར་བ་ལོགས་བསམ་་་
 ཐུང་གི་ལས་ལ་བཙོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཐུན་བཏང་ནས་བསྐྱུང་ཆུང་དམིགས་པ་རྣམ་
 ལ་དུན་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་བ་མ་བཞེན་པར་ཡིད་ཅི་བདེར་རྒྱ་ཡན་དུ་བཅུག་ནས། སྟོས་བཏང་ན་

དགེ་རྒྱུ་ལ་བརྟུན་ཆེན་མི་འབྲུང་བས་དེ་དང་ཆེས་ཤུ་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་བཏུ་བ་.....
 དང་བསམ་པ་དང་། ཡང་ཡང་དེའི་དྲན་ཤེས་ལྷན་དེ་རྒྱུད་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 བ་མི་རྟག་པ་བསྐྱམས་པ་ནས་བཟུང་ནི། ཟུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྐྱོམ་མཐར་དབྱུང་བའི་བར་
 ཏུ་རང་རང་གི་དམིགས་རྣམ་དང་རྒྱུད་རྒྱལ་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་མ་གཏོགས། སལ་ཆེར་ཏུ་
 རྒྱལ་འདི་ཉིད་རྒྱུར་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་སྐྱམ་རིམ་གྱི་རྣམ་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་
 གཞག་མདོར་བསྐྱེད་བཤད་ཐེན་ཏོ། །

སྐྱམ་རིམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བརྟན་པ།

༥ གསུམ་པ་ཟུག་ཆེན་གྱི་སྐྱམ་རིམ་དངོས་བཤད་པ་ལ། སྐྱམ་རིམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བརྟན་པ་
 དང་། སྐབས་ཤུ་བའ་པའི་སྐྱམ་རིམ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་དོན་སྐྱམ་
 པའི་རྒྱལ་ལ། གང་ཟག་ཅིག་ཅར་བའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ཚོགས་པར་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོ་
 འདོགས་བཅད་དེ། དེ་ནས་ལྟ་ཚོགས་དེར་མེས་པ་བཞག་ཐབས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་བྱེད་པ་དང་། རིམ་
 ཀྱིས་པའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་འཁྱིད་ངས་ཐ་མས་ཚོགས་པར་མེས་པ་གནས་ཚུགས་བསྐྱེད་ས་.....
 པའི་ཚོགས་ནས་ལྟ་བུ་བཅུལ། དེ་ནས་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་མེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལས། དཔལ་ས་ར་ཏ་ཤ་ལ་ཤི་པ་ཡི་རྩུ་པོ་རྩེ་ཉི་ལོ་པ་མི་ཉི་པ་ཚོགས་ཀྱིས། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་
 དབང་ཏུ་མཛད་ནས་རྒྱལ་སྐྱམ་བཤད་ལ། བྱམས་ཚོས་དང་ས་ལྟེ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤི་པའི་སྐྱོམ་
 རིམ་དང་ཤན་ཏི་པའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་མན་རག་རྣམས་ཤུ་དབང་པོ་འཁྱིད་མན་ཆད་ཀྱི་དབང་...
 ཏུ་མཛད་དེ་རྒྱལ་བྱི་མ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཁོད་ཏུ་སྤྱིར་པའི་དོན་སྐྱོམ་རྒྱལ་ལ། སྤྱོན་གྱི་བཀའ་
 གདམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ། ཡི་རྩུ་པོ་རྩེ་ནས་བརྒྱུད་དེ་རོ་རྩི་པ་ལ་རོ་པོ་ཆེས་གསན་པའི་
 ཟུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་རག་ཡོད་ཅིང་། དེ་རོ་པོའི་སྤྱོད་མ་རྣལ་འབྱུང་པ་དང་དཔོན་པ་པ་
 ལས་བརྒྱུད་པ་བྱུང་སྐྱུང་ཡང་འཁོར་སྤོང་པ་ནས་སྤྱོ་མཆེད་གསུམ་ལ་བརྒྱུད་པ་སལ་ཆེར་ནི་...
 ལམ་རིམ་ལ་བརྟེན་པའི་མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་སྐྱོམ་རིམ་ཤས་ཆེ་བར་སྐྱུང་པོ། །དེ་ནས་རྩེ་སྐྱམ་པོ་
 པའི་ཁྱིད་སྤོལ་ལ་ལོང་ཏུ་བཤད་པའི་ལྷགས་གཉིས་དང་གསང་སྤགས་ཀྱི་རྒྱགས་རིམ་ལ་.....
 བརྟེན་པའི་མན་རག་ཚོགས་མང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་ཆེར་ཟུག་ཆེན་གྱི་སྐྱོམ་རིམ་ལ་དང་
 པོར་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོ་འདོགས་བཅད་ནས་དེ་བཞག་ཐབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་ཉིད་.....

འབྱུང་ཞིང་། ཕྱིས་མི་ཏི་པའི་སྐྱེ་བ་མ་རྒྱ་གར་ཕྱག་ན་སྐྱེས་ལས་བརྒྱུད་པའི་དོ་དྭ་དང་བར་
 ཅ་དང་། གསང་སྦྱར་གྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེ་སྐམ་པོ་པའི་བྲིད་སྤྱོད་དེ་དང་མཐུན་
 པར་པོད་ཏུ་དར་བས་ཆེས་ཆེར་བྱངས་བཅུན་པར་ལུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ན་ལ་ཅིག་ ཡང་དག་
 པའི་དོན་མདོ་ཕྱགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་ཁོན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྦྱོར་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་
 དང་མི་མཐུན་པར་ཐོག་མ་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་ཆུལ་ཏུ་བརྟོན་ནས་གསུངས་པའི་བྱུང་ཆེན་གྱི་
 མན་ངག་དག་ལ་ཁ་ཟེར་བ་ནི། གསང་ཆེན་གྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་དག་དང་བྱུང་བ་ལྟེ་བུ་ན་
 དང་སྒྲིང་པོ་སྦྱར་བྱས་སྐྱེས་ཀྱི་གཞུང་མཐོང་པ་པོ་དང་བཅས་པའི་བྱུང་ཆེན་རྣམས་བྱང་ཏུ་
 བསད་ཅིང་། ཀ་དཔེ་ཐུ་ཕྱི་ལས། རིམ་གྱིས་པ་ཡི་སྤྲུན་ཆེན་དེ། ཅིག་ཅར་པ་ཡི་དུག་ཆེན་
 ཡིན། ཅིག་ཅར་པ་ཡི་སྤྲུན་ཆེན་དེ། རིམ་གྱིས་པ་ཡི་དུག་ཏུ་འབྱུར། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་
 ཡང་མ་གྲོ་བར་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་མདོ་ཕྱགས་ནས་ལྷས་སེམས་ཀྱི་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་
 པར་ཞི་གནས་མི་ཐོབ་པ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པར་ལྷག་མཐོང་མི་ཐོབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་མ་
 ཐོབ་པར་དེ་ཁོན་ཉིད་མི་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་གཞུང་བཤད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་ནས། ཚུལ་
 དེ་དག་གྲུབ་པ་ནི་དེང་སང་མ་བྱུང་ཞིང་མི་འབྱུང་བར་ཐག་བཅད་དེ། དེས་ན་དེང་སང་
 སྦྱོར་པའི་དུས་མིན་ཞེས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་ཕྱགས་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལ་བརྟོག་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 མི་འདྲ་བ་མང་ཏུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་རྒྱུང་
 ལ་དོན་ཆེ་བའི་གསང་ཆེན་གྱི་མན་ངག་དང་། བྱུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བྱུགས་ཉམས་སུ་བལྟར་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་གསེང་ལས་ཏུ་མ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་བསགས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་དུགས་པའི་རྒྱུད་བརྒྱུད་འདི་ཉིད་ལ་ནི། ཅིག་ཅར་པའི་རིགས་ཅན་ལ་མཁོ་བ་
 ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གཞི་རྩ་ལ་སྦྱོར་འདོགས་བཅད་ནས། དེའི་བཞག་ཐབས་སྟོན་པའི་བྲིད་སྤྱོད་
 དང་། རིམ་གྱིས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་མཁོ་བ་ཐོག་མར་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་བཅའ་ནས་རིམ་
 པས་ལྷག་མཐོང་ལ་འབྲིད་པའི་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལས། དེང་སང་ཡང་གང་ཟག་སྒྲི་ཤིན་
 ཏུ་གསལ་ཞིང་སེམས་སྟོན་པའི་རིགས་པལ་ཆེར་ལ་བྲིད་ཚུལ་ཐུ་མ་ལྟར་སྐབས་སུ་བབ་པ་
 ཡིན་ཡང་། འདིར་འཇིགས་གསལ་ཆེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །

པམ་མ་གཏན་ལ་པམི་ལུང་ལྷི་བྱན་ལྷོད།

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་རྩེ་ལས། ལྷ་མི་གནས་ཐངས་སྒྲོམ་པའི་གནད། ཅིས་གསུངས་པ་
དང་། ལྷ་པ་བརྒྱད་པའི་གསུང་ལས། མེས་པ་གནས་པར་འདྲོད་ན་ལྷ་མི་འབྲུལ་འཁོར་
བརླུན། ཞེས་ཉེན་འབྱེལ་ལྷ་ལ་བརྩིགས་པས་རྟོགས་པ་མེས་པ་འཆར་བར་གསུངས་པས་
ལྷ་མ་གནད་ཡིན་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ལས་པམ་མ་གནད་མི་ཆོས་འདུག་སྟེར་གསུངས་པ་ནི། ཡིན་

ཏུ་འཇམས་ཤིང་བདེ་བའི་ལྷན་ལ་ཀར་པ་རྩོད་ཆེ་སྤྱིལ་གྱུར་ངམ་མི་ཅུ་མ་ན་མེས་ས་དཔའི་སྤྱིལ་.....
 གྱུར་བྱ་བ་དང་། ལག་མཐུལ་གཡས་ཤིང་ཏུ་བྱས་མཐེ་ཤོར་ཅེ་སྤང་པའི་མཉམ་བཞག་གི་
 ཡུལ་ཆུ་ཉེ་འོག་སོར་བཞིའི་ཐང་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་། སྤལ་ཆོགས་བཙལ་ས་ནས་བསྐྱེད་ཤིང་
 ལུས་ཀྱན་བསྐྱིམ་པ་དང་། དཔུང་བ་དང་གྲུ་མོ་མ་གྲགས་པར་བརྒྱུད་ཤིང་ལག་པའི་ཉིང་ཐང་
 ཀར་བརྒྱུད་བ་དང་། ཨོལ་སྐྱོས་ཨོལ་མཉུན་ནོན་ཅམ་ཏུ་མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་གྲགས་པ་དང་།
 ལྷེ་ཅེ་ལ་ཀན་ལ་གཏད་དེ་སོ་ལ་བར་བག་ཅམ་ཡོད་པར་མཆུ་ཟུམ་ཅམ་ཏུ་བྱས་པ་དང་།
 མིག་སྒྲ་ཅེའི་ཐང་ཀའི་བར་སྤང་ལ་ཞི་བའི་ལྷ་སྤངས་བྱས་ལ་མིག་འབྲས་མི་འགྲལ་ཤིང་མི་.....
 འཇུགས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སྤང་གི་བཞུགས་རྒྱལ་
 དང་མཐུན་པས་རྣམས་སྤང་གི་ཆོས་བཏུན། ཞེས་གྲུང་གྲགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་མཆུ་དང་སོར་རང་
 ལུགས་སུ་འཇོག་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་འདི་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལའི་སྐྱམ་
 རིས་གཉིས་སུ་ནི། དེ་དག་གི་ཐོག་ཏུ་དཔུགས་ཕྱིན་ཏུ་རྒྱ་པ་ལ་སྤྱུ་ཅན་དང་རྩམ་པ་དང་
 རྩོད་བག་ཏུ་མི་བཏར་ཤིང་། བར་རྒྱ་རྒྱུ་མི་ཆོར་བར་དལ་བྱ་དལ་བྱས་འབད་མེད་ཏུ་
 འཇུག་པར་བྱ་བ་ཉེ། ལུས་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱུད་བརྒྱུད་བཤད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྤང་རོ། །
 གཞན་ཡང་རྩོར་མིང་ལས། ལག་ཤོར་བསྐྱམས་ལ་ལྷེ་ཀན་རྒྱུར། སོ་དང་མཆུ་ནི་བདེ་བར་
 བཞག མིག་གཉིས་སྒྲ་ཅེར་གཏད་བྱས་ལ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་དཔོན་དཔག་མེད་རྩོད་ཆེས།
 བདེ་བའི་ལྷན་ལ་རྩོད་ཆེ་སྤྱིལ་གྱུར་དང་། ལག་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡུལ་ཆུ་ཅན། །
 ལུས་བསྐྱེད་ས་ནས་ནི་མགྲིན་པ་དཔུགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བཤད་ཅིང་། ལྷ་རྩོད་པས། དེ་
 ལ་ལུས་ཀྱི་གནད་བཤད་པ། རིན་ཆེན་ཅར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟར། ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་ལ་དཔུགས་
 པར་བྱ། ལི་གི་བཞིན་ཏུ་ཁོང་བསྐྱིམ་བྱ། རྒྱ་མཉུན་ལྷ་པའི་རྒྱལ་ཏུ་གནས། འཕེལ་ཀ་ཤིན་
 ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། མཉམ་བཞག་རྒྱ་ཡིས་བཅོར་བྱ་ཤིང་། རེ་མིག་ལྟར་ནི་བརྩོལ་བར་བྱ། །
 ཞེས་བཤད་པའི། རེ་མིག་ལྟར་བརྩོལ་བ་ནི་ཤུལ་གཞན་གྱི་ཁྱུང་པར་ཡིན་ལ། སྤལ་ཆོགས་
 བསྐྱེད་བ་དང་མགྲིན་པ་དཔུགས་པ་དང་ལུས་བསྐྱིམ་པ་དང་དཔུང་བ་བརྒྱུད་བ་དང་མཉམ་.....
 བཞག་གི་ཡུལ་ཆུ་མཐུལ་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ནོ། །ལུས་གནད་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་སུན་ཡོན་ནས་
 དཔོན་པ་ནི། རྒྱལ་གྱུར་གིས་སྤང་མེལ་གྱི་རྒྱུར་ཟིན། དེ་བཞིན་ཏུ་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ཆུས་
 ཉེ་འོག་བཅོར་བས་མེ་མཉམ། སྤལ་ཆོགས་བསྐྱེད་ས་ནས་ལུས་བསྐྱིམས་པས་བྱུང་བྱེད།

དབྱང་བ་དང་གྲུ་མོ་མ་གྲག་པར་ཐག་པ་ཐང་ཀར་བརྒྱང་བས་སྒྲིག་འཛིན་མཁྱིན་པ་གྲག་པ་
དང་མེ་ཡ་རྒྱ་ལ་གཏད་པས་ཁྱེན་རྒྱ་རྣམས་ཟིན་ལ། ཅ་བའི་རྒྱང་དེ་དག་ཟིན་པས་ཡན་
ལག་རྣམས་ཁྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱད་པར་རྩ་ཉུང་ས་མི་གཤེས་བར་བྱས་པས་ཡན་
ལག་གི་རྒྱང་རྣམས་ཟིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཅ་རྒྱང་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་རང་སར་
གནས་ཤིང་བརྟན་པར་བྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་སྟོན་པ་ཤིང་ཐོ་མདོག་
བཟང་། འཇུག་ཤེས་ལུལ་ལ་མི་ལྟང་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤུགས་ལ་སྟེ། སེམས་བྱིང་ཤོད་རྒྱང་
ཞིང་རིག་པ་གསལ་དྲངས་ཐོན་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་བཞེད་ལ། ལུས་གནད་འཆོལ་བའི་
སྟེན་ནི། གཡས་སྤྱོད་ན་དང་པོར་གསལ་ཡང་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་མང་། གཤེན་རྩ་ལོ་ན་
དང་པོར་བདེ་ཡང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་མང་། དགུར་ན་དང་པོར་གསལ་རང་ཆེ་ཡང་ལུས་
སེམས་འཆུབ་པར་འགྱུར། དཔེ་ན་དང་པོར་དྲངས་ཤིང་གྲ་ཡངས་ཀྱང་ལྷིས་ཡངས་ཆ་ཆེ།
ཉུང་ས་འབྱུར་ན་འཇུག་ཤེས་ལངས་ནས་རྣམ་རྟོག་མང་བ་རྣམས་སྐྱབ་བརྒྱུད་འདིའི་མན་
ངག་རིག་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཉམ་ས་ལས་ནི། ལུས་ཀྱི་སྦྱང་ལམ་དེས་ཤིན་མུངས་མུར་རྩ་
སྟེ་བ་དང་། རུས་ལུན་རིང་མོ་འདའ་བར་བྱེད་ལུས་ཤིན་རྩ་རལ་བར་མི་འགྱུར་བ་
དང་། སྦྱང་ལམ་དེ་ལུགས་པ་མཐོང་ན་ཤིན་རྩ་དང་བ་སྟེ་བ་དང་། སྦྱང་ལམ་དེ་སངས་རྒྱས་དང་
དེའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་པས་ན་བརྟེན་པར་བྱ་བར་བཤད་དོ། །

དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོང་ཚུལ།

གསུམ་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡིད་སྦྱོར་བའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་
བྱ་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། ཡོན་ཏན་
ནི་མདོ་ལས། ཆོས་འདི་བསྐྱམས་པར་མ་གྱུར་ན། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་
ནི་མཐོང་དང་ཐོས་པ་ཡིས། ཁ་འབྱུང་སྒྲོམ་པ་རི་ཉུར་སེལ། ཁེས་སྦྱིར་ཆོས་སྒྲོམ་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། སྦྱང་པར། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྦྱང་པ་འདོར། །
རིག་དང་མཛོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མཛོན་པར་འགྱུར། ཁེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་
གཏན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱིད་དང་། ཁྱད་པར་ཞི་གནས་བྱུབ་ན་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་དགའ་རྒྱས་

ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་བ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་གཤིང་རང་གིས་ཞི་ནས་ཉེས་སྦྱང་མང་པོ་འགྲེགས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྲུལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འགྲུབ་པ་དང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་སྐྱེས་ནས་བསྐྱངས་པས་ལྷུང་དུ་སྤྲིད་པ་ལས་ཐར་པ་སྐྱེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དྲན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་མོ། འདི་ནི་དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཅུམ་། ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལ་གནས་ནི་ཚྷལ་བའི་གནས་ཏེ་ཉིང་དེ་འཛིན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དྲག་པོམ། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཚྷལ་བ་ཆེ་བ་ཉླེ་རྒྱན་ལྷན་དུ་བཙོན་འགྲུལ་ཚུམ་པར་རུས་པའོ། རྒྱ་ནི་འདུན་པའི་རྒྱ་ཉླེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ཡིད་སྟོགས་པའི་དད་པའོ། འབྲས་བུ་ནི་ཚྷལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉླེ་ལུས་སེམས་ལ་ཤིན་སྐྱངས་ཐོབ་པའོ། དེ་ལྟར་ན་ཚྷལ་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་དོ། །

མཚན་བཅས་ཀྱི་དམིགས་པ།

བཞི་པ་ལ། མཚན་བཅས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། མཚན་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྟེན་ཅན་དང་། རྟེན་མེད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་དངོས་དང་། སེམས་གནས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་སྟོང་མན་པ་དག་ཐོག་མར་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་འཚོལ་བ་ལ་སེམས་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་མ་དེས་པ་ཅི་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་གནས་འཚོལ་བར་རུང་སྟེ། ཉི་ལོ་པས། ལྷ་སྐྱངས་སེམས་འཛིན་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡིས། རིག་པ་རང་ལ་མི་གནས་བར་དུ་གཙུན། ཞེས་སོ། དེ་ཡང་མདོ་དང་ཀམ་ལ་གྱི་ལའི་སྒྲོ་མ་རི་རྣམས་སུ་ཐོག་མའི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དམིགས་ནས་སེམས་གནས་སྐྱབ་པར་བཤད་གྲང་། སྐྱབ་བརྒྱུད་པ་དག་གིས་སྟོང་མན་པ་དག་དང་པོ་ཉིད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱའི་རྣམ་པ་སྟོང་ལ་དུ་འཆར་བ་རང་ཡང་ཆེས་དཀའ་བས། བལ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་འཛིན་བྱས་ན་སེམས་གནས་བདེ་ལྷག་དུ་སྐྱེ་བར་དགོངས་ནས་མ་དག་པ་རྟེན་ཤིང་བྱ་དང་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་འཛིན་གཉིས་མཐོང་དེ། དེ་ཡང་ཉིན་མོ་རྟེན་འཕྲུལ་ཤིང་བྱ་སྟོགས་ཅི་རིགས་ལ་སེམས་འཛིན་པ་

དང་། དེ་ལ་མི་བདེན་པེས་ཉི་ཤིག་གི་མཚན་པ་ལྟ་བུར་ཅི་རིགས་ལ་སེམས་འཛིན་པ་
 དང་། མཚན་མོ་རང་གི་སྒྲིན་མཚན་པ་དང་། རེས་རང་གི་ཐོག་ཏུ་ཐིག་ལེ་དགར་ནས་ཆེ་
 རྒྱུ་ཅི་རིགས་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་དམིགས་ཆེན་དེ་དག་ལ་སེམས་སྣང་
 གྱིས་གཏད་ནས། དེ་ལས་གཞན་གང་ཏུ་འདྲ་སེམས་མ་འཕྲོས་ཤིང་མ་ཡིངས་ཅན་བྱ་ལ།
 དམིགས་ཆེན་དེ་ཉིད་ལ་འདྲ་བ་ཅིར་འཛིན་ཏུ་བྱས་ནས་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྟོན་པ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་དབྱུང་གཞིག་གི་བསམ་མཛོད་སྟོན་གྱིང་མི་གཏོང་བར། མདོར་
 བ་སེམས་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པའི་རྟོག་མེད་ཏུ་ཏུ་རེ་ལྟན་ནེ་གནས་པའི་ཆ་འཚོལ་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་ཡུང་ཅན་པའི་གནས་ཆ་རྟོག་ན། གནས་བཞིན་པའི་རང་དེ་ཉིད་འཕྲོ་བཅད་ལ་རྩང་
 ཟད་རལ་གསོས་ནས་ཡང་གནས་པ་འབྱུག ཡུན་ཐུང་ལ་གངས་མང་ཏུ་སྦྱང་བ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུ་འཕྲོ་གཅོད་པ་ལ་རྒྱུ་དང་བཟང་གྱིས་བྱས་པས་ཐུག་རྒྱུ་འདོད་པ་འོང་ལ། ཐོག་མ་
 ཉིད་ནས་རལ་ཏུ་བ་ཆེ་བར་བྱས་ན་སྒྲ་སྒྲ་ཁྱེར་ནས་ཐུག་རྒྱུ་མི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་གསུངས་སོ། །
 ཁ་ཅིག དེའུ་དང་ཤིང་ཏུ་དང་ཐིག་ལེ་ལ་བཞེན་ནས་གནས་ཆ་འཚོལ་བ་ནི་གཞུང་གཞན་ཏུ་
 མ་བཤད་པས་སེམས་གནས་སྦྱབ་པའི་དམིགས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་ཅེས་ཁ་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་
 མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་དམར་དག་གིས་གྱུང་སེམས་གནས་པ་དེ་སྒྲ་ཏུ་རྟོག་པའི་དགོས་པ་དང་།
 ཆོགས་རྒྱུང་ལ་དོན་ཆེ་བའི་ཟབ་གནད་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གཞན་ལས་མ་བཤད་
 པའང་མིན་ཏེ། རྒྱུ་དཔོན་བྱང་རྒྱུ་བཟང་པོས། འདིར་ཁི་གནས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཁ་ནང་ཏུ་
 བལྟས་པས་ཐོབ་པ་དང་། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཐོབ་པའོ། །ཞིས་སྟོན་སྦྱར་བྱངས་པ་ལྟར་
 མང་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ། བྱང་པར་ཅན་དང་པལ་
 བའོ། །ཞིས་པའི་པལ་བ་ལ་དེའུ་ཤིང་ཏུ་སྟོན་གང་ཡང་འབྱུག་ཏུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ལུས་ལ་བཞེན་པ་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། དཔུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་སྒྲ་མོ་ལ་དམིགས་པ་
 དང་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་པ་དང་དགའ་བ་དང་.....
 བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞིས་ཐིག་ལེ་ལ་བཞེན་པའི་སེམས་འཛིན་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་
 བ་སེམས་གནས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྟེང་ཏུ་སྦྱབ་དགོས་ཀྱི། དེའུ་ཤིང་ཏུ་སྟོན་པ་ཕྱི་
 རྒྱུ་མཛོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་བཞེན་ནས་སྦྱབ་པ་མི་རིགས་སྟོན་སྦྱར་ན་སྦྱར་མེད་དེ། དབང་
 ཤེས་རྒྱུ་ལ་གཡོ་བའི་གཅོད་པོ་མིག་གི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་ལ། དབང་ཤེས་ལ་བཞེན་

ནས་ཡིད་ཤེས་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱིས། མིག་གི་དབང་པོ་མི་གཡོ་བའི་ལྟ་སྟངས་
 བྱས་པས་དེའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་མི་གཡོ་ཞིང་། དབང་ཤེས་གཞན་ཡང་གཡོ་བ་ཉུང་བ་དང་།
 དེ་མ་གཡོས་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་གཡོ་བ་ཉུང་བའི་གནད་ཀྱིས་གནས་ཆ་རྟེན་སྤྲེལ་བ་དང་། རེ་
 ཤིང་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་དང་མིག་ཤེས་གཏོང་བ་ཅམ་བྱ་བ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་བྱ་ཡིད་མི་.....
 ཡངས་པའི་མཚན་མ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དོན་མི་བརྟེན་པའི་རྟགས་མཚན་ལ་
 བརྟེན་ནས་དོན་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་འཛིག་པའི་མཚན་མ་ལ་ངེས་པ་མེད་
 དེ། རྣམ་པར་བམ་པ་སོགས་མི་སྤྱད་པའི་མཚན་མ་ཉིད་ལ་འང་མཚན་མ་མི་འདྲ་བ་མང་བྱ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་སྤྱང་དང་འོད་དང་མིང་ལ་སེམས་འཛིག་པ་
 སོགས་མང་བྱ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་རིམ་ཉིད་ཀྱི་འདྲ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་
 པ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་དེ་དག་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱུ་ལ་
 སེམས་འཛིན་པ་ནི་བསྟགས་པ་ཆེ་ཞེ། བཟང་རྒྱུད་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བཟང་རྒྱུད་
 འདི་ལྟ་ལྟེ་དཔེར་ན། ང་ད་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་མདུན་ན་འདུག་ཅིང་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་བྱ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱ་ཞེ། སངས་རྒྱལ་གདན་ལ་
 བཞུགས་ཤིང་ཆོས་འཆད་པ། རྣམ་པའི་མཚོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། གཟུགས་བཟང་བ་
 མཛེས་པ་བལྟ་ན་སྤྱག་པ། སྤྱུ་བྱ་སྤྱུ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་རྣམས་རེ་རེ་ཡང་བསོད་ནམས་བརྒྱས་བསྐྱེད་
 པ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་མང་བྱ་གསུངས་ཤིང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོར་ཡང་།
 གཤེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་ལས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་སྤྲེལ་དྲངས་པ་དང་སྒྲིམ་རིམ་ཐ་མར་
 ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དམིགས་པའི་རིམ་པ་མང་བྱ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་ཆོག་མར་
 སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་འཆོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་གང་ཡིད་ལ་འབབ་པ་གཅིག་གིས་བརྒྱབས་ན་....
 ལེགས་པར་འཕགས་པ་དཔལ་པོ་དང་རྩོམ་ཆེས་བཤད་ལ། སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རྟེན་ནས་ནི་
 དམིགས་པ་གང་ལ་འང་སྤྱང་བར་སྒྲིམ་རིམ་དང་པོར་བཤད་དེ། དཔེར་ན་མདོ་སྟོགས་ནས་
 སྤྱད་པ་རྣམས་སྤྱང་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱང་སོགས་མང་བྱ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཞེ། དེ་དག་གི་
 རྒྱལ་ནི་སྤྲེལ་བཤད་ཐིག་པ་ལྟར་རྟོ། །རྒྱལ་འདི་དག་ལ་སྤྱབ་བརྒྱད་པ་རྣམས། སེམས་འཛིན་
 ཀྱི་རྟེན་རེ་ཤིང་བྱ་སོགས་དངོས་སུ་བཞག་པ་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་...

རྟེན་ལ་སེམས་འཛིག་པས་ན་རྟེན་ཅན་ཞེས་བ་སྐྱད་མཐོང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་སེམས་
 གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྐབས་འདིར་ནི་ཡིད་རྟོག་མེད་དུ་གནས་པའི་
 ཆ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེ་མོ་པས། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོངས་སྟོངས་རྣལ་མར་ཞོག །ངག་གི་སྒྲ་
 བརྗོད་མ་མང་བྲག་ཆ་འདྲ། །ཡིད་ལ་མི་བསམ་ལ་བརྒྱའི་ཆོས་ལ་ཉྫུས། །ཞེས་དང་། སྒྲོབ་
 དཔོན་སྤྱགས་སྤང་གིས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་དང་། །བདག་དང་
 གཞན་དང་ཐུང་ན་འདས་པ་དང་། །འཁོར་བ་ཞེས་བྱའི་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་ནི། །རྟག་དུ་སྤང་
 ལ་ཡིད་ནི་མཉམ་པར་བཞག །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིའི་སེམས་གནས་ལ།
 ཞི་གནས་ཀྱི་རྟིང་དེ་འཛིན་སྒྲིན་མེད་འཆར་བ་པལ་ཆེར་ལ་དཀའ་བས། དམིགས་རྟེན་དེ་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་བྱི་ཡིད་རྒྱ་ཡན་ལང་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ལས་ལོག་སྟེ། དྲན་པ་མ་
 ཡོངས་ཅམ་གྱི་ངང་ནས་རྣམ་རྟོག་གར་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་སེམས་སྟོང་དེ་བ་ཆོམ་མེ་བ་ཡུན་.....
 སིང་སྤང་ཅི་སྤགས་འཆར་ན་གནས་ཆ་ཅུང་ཟད་རྟེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གནས་བཞིན་གྱི་
 ངང་ནས་ཤིགས་ཀྱིས་བཤིག ཅུང་ཟད་ཅམ་ངལ་གསོས་ཏེ་སྤར་སྤར་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་། ཡང་
 རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དྲན་མེད་དུ་སོང་བའི་སྟེངས་པོ་ཤར་ན་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་པས་དུར་སྤང་ལ་.....
 དྲན་པའི་ངར་བསྐྱེད་དེ་ཡུན་སྤང་དེ་བ་ཡང་ཡང་བསྐྱུང་། དྲན་པ་མ་ཤོར་ཅམ་དུ་བྱིང་དེ་
 བར་གནས་ན་ནི་དེའི་སྒྲིན་ཤུགས་ཀྱིས་འདག་པས་རེ་ཞིག་དེ་ཀ་ཉིད་ཡུན་སྤང་དེ་བར་.....
 བསྐྱུང་རོ། །དྲན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྟོག་པ་མང་དུ་སོང་བ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་གནས་ཆ་ཆུང་ན།
 སྤར་རྟོག་པ་ལུ་གུ་བསྐྱུང་དུ་སོང་བ་རོས་མ་ཐིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་རྟོག་པ་གཅིག་སྟེས་གཉིས་
 སྟེས་རོས་ཐིན་ནས་གནས་ཆ་ཅུང་ཟད་རྟེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་དུ་མི་འཛིན་པར། སེམས་ཀྱི་
 ཞེ་འདྲིད་སྟོང་ཅི་སྤབ་བྱས་ཏེ་རྟོག་པའི་རྣ་ཡང་མི་བསྐྱེལ་རྟེས་ཀྱང་མི་འབྱང་བར་དགག་.....
 སྒྲོབ་ཆུང་དེ་བའི་ངང་ལ་མ་ཡོངས་ཅམ་བྱ། ཡང་སེམས་གནས་པ་དང་འཕྲོས་པའི་རྣམ་པ་
 གང་ཡང་འབྲུ་འཕྲིག་མི་ཆུང་ན་སྟོ་ཅུང་ཟད་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོ་བུར་བའི་སྒྲ་དག་པོ་
 གྲག་པའི་རྟེས་ལ་རྟོག་པ་སྤམ་རྒྱན་ཆད་ཕྱི་མ་ཤར་བའི་བར་ན་སེམས་ཉད་དེ་སེམ་མེ་བ་
 ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་བརྗོད་པོ་བར་བྱས་ནས། དེ་ལྟ་བུ་ཡུན་ཅུང་ཟད་རེ་
 འབྱུང་ནས་གནས་ཆ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་འདི་ཉིད་རྟེས་སུ་འཆད་པའི་ཆུང་ཅན་གྱི་
 དམིགས་པ་ཅི་སྤགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་མེད་ལ། ཆུང་ཅན་དང་། ཆུང་

མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱུད་བཟང་བ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། དགང་བ་ལ་སེམས་
 འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་རྒྱུ་ཚུལ་མདོ་རྒྱུད་
 གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ཡང་རྟེ་ལོ་པས། རྫོང་དམན་རྫོང་པོ་དང་ལ་མི་གནས་ན། །
 རྒྱུད་གི་གནད་བཟུང་རིག་པ་བཟུང་ལ་པོར། ཞེས་སོ། །མདོ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་རིམ་ནམས་སུ་
 རྣམ་རྟེན་གསལ་ཆེ་བས་རྒྱུད་བསྒྲིམ་པར་བཤད་པའི་སྒྲིམ་ཚུལ་ལ། མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ།
 བཟང་དང་རྟེན་འགྲོ་འཛིག་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་ནི་བཟུར་བ་དང་། ཡོངས་དག་ནམ་པ་
 རྒྱག་ཏུ་འདོད། ཅེས་བཤད་པ་ལས། བཟང་བ་ནི། དཔུགས་འབྱུང་བཟུབ་ཉེར་གཅིག་ནས་
 རྒྱུ་ཡང་དང་རྒྱ་མོད་ཀྱི་བར་གྲངས་མ་འཛོལ་བར་བཟང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་འཛིན་...
 པའོ། རྟེན་འགྲོ་ནི། དེའི་ལོག་ཏུ་རྒྱུད་འདི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཇུག་གསལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
 འཇུག་ཅེས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་རྟེན་སུ་འགྲོ་བ་དང་རྟེན་པ་ལ་དམིགས་པའོ།
 འཛིག་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། རྟོག་པ་
 ནི། རྒྱུད་གི་རྩོམ་མི་དམིགས་པར་རྟོག་པའོ། བཟུར་བ་ནི། རྒྱུད་ལ་དམིགས་པའི་རྫོང་
 ཉིད་ཞིག་ནས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞན་ཏུ་བཟུར་བའོ། ཡོངས་དག་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་
 པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྟོག་མེད་ཏུ་བསྒྲིམ་པའོ། །སྟེགས་ལྟགས་ལས་ནི་རྒྱུད་གི་སྒྲིམ་ཚུལ་
 རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་གསུངས་ཀྱང་མངས་ཀྱི་དོགས་པས་མི་སྒྲིམ་ལ། སྐབས་འདིར་
 རྒྱུ་བཟུང་གི་མན་རག་ནས་རྒྱུད་བཟང་བ་དང་དགང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་གནས་རྒྱུ་...
 ཚུལ་གསུངས་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་བ་ལས། རྒྱུད་བཟང་བ་ནི། སའི་སྒྲིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཟུ་
 པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་དུན་པའི་དབང་གིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་དཔུགས་སྟེ་
 བན་ཏུ་རྒྱུ་བ་ལ་རྟོག་ཅེན། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བཟང་བ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་
 བཞིན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ཡོང་བ་རྟེན་སུ་དུན་པས་བཟུང་བར་བསམ་གཏན་དག་ལ་ཞུགས་པ་...
 ནི། ཡང་དག་པའི་ཆོས་དོན་དམ་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། བསམ་གཏན་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་བསྟུགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་
 གསུངས་ལ། སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ལས། འཇུག་པའི་
 རྒྱུད་ནི་བཟང་བར་བྱ། ཇི་སྟེང་འབུམ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས། རྫོང་དང་བལ་བར་རྟག་ཏུ་
 པལ། རྒྱུ་པོས་རྫོང་དང་བལ་བར་ནི། འབུམ་བཟུངས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི། ཆོ་ཉམས་པ་

ཡང་ལ་ལ་ལ། །འཛོ་བ་འདི་ལ་མེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་
 ལྟར་གྱི་ལྷས་གནད་ལྟ་སྟངས་དང་བཅས་པས་སེམས་ནས་བྱ་བ་བྱེ། ལྟ་བུ་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་
 པ་དང་སྒྲ་ཅན་དང་རྟོག་བག་མེད་པར་ཕྱི་ནང་བྱ་དཔལ་བྱས་འབྱུང་བརྟུབ་བྱེད་བྱ་བཅུག་པ་
 ལས། ལྱིར་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཡང་བྱ་བཞིན་པ་ནང་བྱ་འོང་བའི་ཆེ་ཡང་བྱ་བཞིན་པར་སེམས་
 བརྩུང་། གཞན་གང་བྱའང་སེམས་མ་ཡིངས་པ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་ཁྱེད་པ་གསུམ་ཅམ་
 དང་། དེ་ནས་ལྷ་ཅམ་དང་། དེ་ནས་བརྟན་ཅམ་ཅི་རིགས་ལ་སེམས་བརྩུང་ཞིང་བར་བར་
 བྱ་ཅུང་ཟད་དཔལ་གསོ་བ་དང་བཅས་ནས་རྒྱུང་བར་བྱ་ལ། མཐར་དབྱགས་ཁྱེད་པ་བརྟན་ཅམ་
 རེ་བར་མ་ཆད་བྱ་བྱ་པས་ཟིན་གྱི་བར་བྱ་རྒྱུང་རོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ལྟར་གྱི་སེམས་འཛིན་ལ་
 སེམས་གནས་འབྱུང་ན་དེའི་ཚལ་རྒྱུང་ཡིན་ལ། མ་འབྱུང་གུང་སེམས་གནས་འཛོལ་བའི་
 མན་དག་ཆད་བྱ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ནན་ཏན་བྱ་བྱ་བ་གལ་ཆེད། །གཉིས་པ་ནི། ལྱིར་རྒྱུང་
 དགང་བ་ལ་རང་གར་དགག་པ་དང་བུམ་ཅན་བྱ་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། རྟོ་རྟོ་མཁའ་འགྲོ་ལས།
 དགང་བ་ཡིས་ནི་ལྷས་དག་ནས། །བྱག་དང་རིགས་ཀྱི་ཆ་བ་འཕྲོག་ །བུམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུང་
 བཅིངས་ན། །སྟོ་ཡི་བྱ་ག་འགག་པར་འབྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། ལྟོ་མ་འབྱུང་ལས།
 ཡང་ན་བུམ་པ་ཅན་རྒྱུར་བས། །ཐམས་ཅད་བྱ་ནི་འཆི་ལས་རྒྱལ། །བདག་ཉིད་རིགས་པས་
 ཀྱང་མཐིལ་བར། །ཐམས་ཅད་རྒྱུང་གིས་ཀྱན་བཀའ་སྟེ། །བུམ་པ་ཅན་ལ་རྟེན་བཅས་ནས། །
 ཞེས་བཤད་རོ། །དེ་ཡང་བུམ་ཅན་བྱ་བྱེད་ན་སྟེང་འག་གི་རྒྱུང་ཁ་རྒྱུར་བྱ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ།
 ལྟོ་མ་འབྱུང་ལས། སྟེང་དང་འག་བྱ་འགྲོ་བའི་རྒྱུང་། །ཡིད་ཀྱིས་ཁ་རྒྱུར་བྱ་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་རྣལ་
 འརྒྱུར་གོམས་པ་ཡིས། །དེས་ནི་བརྟན་པའི་གོ་འཕང་འཕྲོག། ཅེས་དང་། ཏུས་འཁོར་ལས།
 ཁ་ཡང་བཅུམ་སྟེ་སྟེ་ཡི་བྱ་ག་གཉིས་ཀ་དག་ནས་ཕྱི་རོལ་དག་གི་རྒྱུང་ནི་མ་ལྷས་པ། །སྟོག་གི་
 རྟེན་གྱིས་དགྲལ་ཏེ་དེ་མ་མེད་པའི་རྟོག་དང་མཚུངས་པའི་ཐུར་སེལ་རྒྱུང་དང་རྒྱུར་བུས་
 པ། །བྱས་ཀྱི་གོམས་པའི་རྒྱུར་བ་དག་ལས་ལྷ་པ་ཉི་མ་མེ་ཡི་དབྱུས་སུ་རོམ་ཉམས་འབྱུར། །ལྷས་
 ལ་ཟས་ལ་སོགས་པ་བཞེས་པ་དང་ནི་རྟོམ་པ་སྟོགས་ཏེ་འཆི་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟེར། །ཞེས་
 པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ལ་རྒྱུར་བ་བཞི་ལྟར་གྱི་གནད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལྟོ་རོམ་པས། བརྟུབ་
 དང་དགང་དང་གཞིལ་བ་དང་། །མདའ་ལྟར་འཕང་དང་རྣམ་པ་བཞི། །རྒྱུར་བ་བཞི་ལྟར་
 མ་ཤེས་ན། །ཡོན་ཏན་རྒྱུར་བྱ་འབྱུར་བའི་ཉེན། །ཞེས་བཤད་རོ། །འོན་ཀྱང་གིད་གཞུང་

ནམས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རྒྱུད་རྒྱུར་གྱི་མཁན་དག་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས། སེམས་འཛིན་གྱི་
 ཡན་ལག་ཙམ་རྒྱུ་རྒྱུད་གིས་ལྷན་པ་གར་ནས་ཅི་རིགས་པ་ཕྱེས་པ་ལས་རྟོག་མེད་གྱི་གནས་ཆ་
 འཛོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ཆམ་ལ་དབབ་པ་དང་རྒྱུད་རྩ་བསལ་བ་སོགས་ཅི་
 རིགས་རྟོག་རྒྱུ་འགྲོ་བས་ལྷ་སྒྲུང་ས་དང་ལྷན་གནད་སྒར་ལྷར་བྱས་ལ། བྱི་རོལ་ནས་རྒྱུད་རྒྱ་
 ཅན་དང་རྩམ་པ་དང་རྟོག་བག་མེད་པར་སྒྲ་བྲུག་གཉིས་ནས་དལ་བྱས་རྟོགས་པར་བརྟུབས་
 ཏེ། ཁོག་སྒྲུད་རྒྱུ་ཡིད་ཙམ་མཁན་ཁོག་སྒྲུད་ཡངས་སང་དེ་བཞག་ནས་མི་བདེ་བ་མེད་གྱི་
 བར་དབྱགས་པ་ཕྱེས་ལ། མི་བདེ་བར་བྱིར་གཏོང་འདོད་པ་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་རྟོག་བག་དང་
 རྒྱ་མེད་པར་སེལ་གྱིས་གཏང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྷར་བྱི་ནས་བརྟུབ་པ་དང་ནང་རྒྱུ་བཅས་པ་
 དང་བྱིར་བཏང་བའི་བར་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་སྒར་བཞིན་ཡིད་མ་ཡིངས་པར་བྲན་བཞིན་པའི་
 ངང་ནས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་པར་ནང་རྒྱུ་རྩིད་པ་ཕྱེས་པའི་བར་ཡིད་རྟོག་མེད་རྒྱུ་ཏད་དེ་
 སེམས་མེ་རྒྱུ་རེ་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྐྱོད་བ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལྷ་བྱ་ཡང་དང་པོར་དབྱགས་ཁྲུག་པ་
 གསུམ་དང་ལྷ་དང་བརྟན་སོགས་གྱི་བར་ཅི་རིགས་ལ་དབྱགས་ངལ་གསོ་ཞིང་གསུམ་ནས་
 རྟུན་ཐེ་རིང་ལ་སྦྱར་སྟེ། དེ་ལྷར་སྦྱངས་པས་སེམས་རྟོག་རྒྱུ་སང་ན་མ་ཡིངས་ཙམ་མ་
 གཏོགས་སེམས་ཁོང་སྟོང་། དེས་ཀྱང་འཆུབ་ན་རྟུབ་པ་ཡིན་པས་རྟུབ་སངས་ཅི་རིགས་བྱ།
 མགོ་འཁོར་བའམ་སེམས་ཡིར་ན་རྒྱུད་ཟད་རྒྱུད་ཁ་སྐྱེས་པས་བཟའ་བ་རྒྱུད་བརྟུང་ཆེ་བ་
 བརྟེན་ཞིང་བསྐྱ་མཉེ་བྱ། རྒྱུད་བཅས་པའི་གནད་གྱིས་བྱིར་ཤས་ཆེར་མི་འབྱུང་ལ། བྱུང་
 བ་ལྷ་སྒྲུང་ས་དབངས་བརྟོད་ལ་རྒྱུར་འདོན་པ་སོགས་བྱ། རྟོག་པ་འོག་འབྱུག་ལྷ་བྱུར་མ་སོང་
 བར་བྲན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྟོག་པ་ལྷ་མོ་འཆར་བ་ལ་རྒྱུན་རྒྱུ་མི་བཟུང་འཁྱུ་འཕྱིག་མི་བྱ་
 བར་སྒར་བྲན་པའི་རྟུབས་བསྐྱེད་དེ་ཤེས་པ་གཏིང་གིས་ལ་ཁ་སྟོང་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་བྱའོ། །འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་སེམས་མ་ཐེན་པ་ཐེན་པར་བྱེད་པའི་མཁན་
 དག་ཅེས་བཞེད་པས་འདི་ཡན་ལ་རྟོག་མེད་གྱི་གནས་ཆ་ཅི་ནས་ཀྱང་རྟོག་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་རྒྱུད་མེད་ནི། སང་གི་སེམས་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་གིས་སེམས་གྱི་གནས་ཆ་
 ནི་རིགས་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་མེད་གཏང་མེད་རྒྱུད་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷན་
 གནད་སྒར་བཞིན་ལས། བྱིའི་དམིགས་རྟོག་དང་ནང་གི་དབྱགས་འགྲོ་འོང་སོགས་ལ་སེམས་
 གཏང་དེ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་བ་མི་བྱ་བར། སེམས་གང་ལའང་རྟོག་ས་མེད་ཅིང་ཡིད་བྱེད་གྱི་

རྟོག་པས་བྱང་མ་དགྲགས་པར་སེམས་རང་ལྷགས་ཀྱི་རང་ཉིད་ལ་འཛིག་སྟེ། དེ་ཡང་རྟོག་
 འདི་ལྟར་བྱས་པ་དང་། བྱང་བ་སོགས་འདས་པ་རྣམས་བྱང་མི་བསམ། བྱིན་ཆད་འདི་བྱ་
 དང་འདི་བྱེད་སོགས་མ་འོངས་པ་ལ་འང་སེམས་མི་སྟོ། འབྲལ་ཇི་ལྟར་འདུག་དང་འདི་ལྟར་
 ལྟར་སོགས་ད་ལྟའི་རྟོག་དཔྱད་བྱང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་རང་གར་སྟོད་དེ་ཤིག་གོ་.....
 བར་འཛིག་པ་ཡིན་ལ་འཛིག་ཚུལ་འདི་ནི་གསང་འདུས་ལས། སེམས་ནི་སེམས་མིན་བྱས་
 བས་སྟེ། ཅི་ཡང་སེམས་པར་མི་བྱའོ། །ཞིས་དང་། རྡོ་རྩ་ལས། བསམ་དང་བསམ་བྱ་རབ་
 ཏུ་སྐྱངས་ནས་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཚུལ་བྱ་བཞག་པར་བྱ། །ཞིས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཅི་
 ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བཞག་ན་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུར་འཆིང་ནས་...
 ཡིད་གཡོ་མེད་བྱ་གནས་པར་འགྱུར་རྟེ། རྡོ་རྩ་ལས། མཁའ་འདྲར་བྱས་ན་རྒྱུད་ནི་རྣམ་པར་
 འཆིང་། །མཉམ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རབ་བྱ་བྱིས། །མདའ་བརྒྱན་གྱིས་སྟུན་ནམ་ཞིག་ལུས་
 ལྷན་ན། །མི་རྟག་གཡོ་བ་སྟུར་བྱ་སྐྱང་བར་འགྱུར། །ཞིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་གཡོ་བ་མེད་པར་
 རྟོག་མེད་བྱ་བརྟན་ན་འབྲལ་བྱ་བྱེད་གི་རྒྱུར་མེས་པའི་རྟགས་ཅི་རིགས་འཆར་ཞིང་།
 མཐར་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་དེ། ལུས་འཁོར་ལས། བསམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སྐྱངས་ནས། ཉི་མ་གཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག་གསལ་རྟེ་རྟགས་ནི་མ་བྱུང་ན། །དེ་
 ཆེ་ང་ཡི་རྒྱུ་ཆོག་ཡིན། །ཞིས་དང་། རྡོ་རྩ་ལས། གང་ཆེ་ཡིད་ནི་མི་གཡོ་རང་གནས་བརྟན་
 པ་དེར། །དེ་ཆེ་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ལས་ནི་རང་གྲོལ་འགྱུར། །ཞིས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱ་
 སེམས་གནས་འཆོལ་བ་འདི་ལ་འང་ལྷན་སྐྱུང་གངས་མང་བྱ་སྟུང་བ་དང་སེམས་བྱིང་ན་བྱུར་
 འདོན་པ་དང་ཆོད་ན་འདོད་པ་རྟོད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་བྱ་བྱེད་ཞིང་། གསལ་རྟེ་རྟགས་ནས་
 ཤེས་པ་གསལ་བྱངས་མི་ཐོན་པ་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་བྱུང་བ་བྱུང་ན། ལུས་བྱུང་པར་ཅན་
 ལ་བྱག་འཆོལ་བ་དང་སྟིག་བཤགས་མང་བྱ་བྱེད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་བར་གསོལ་བ་བྲག་
 ཏུ་འདེབས་དགོས་པར་མན་ངག་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཞོར་བྱ་གནས་ཆ་རུང་ཟད་རྟེད་པ་དེ་
 སྐབས་འདིར་རྟེན་མེད་གཏད་མེད་བྱ་འཛིག་པ་ལ་བདེ་བར་མ་བྱང་ན་མཚན་མེད་ལ་ཐོགས་
 མི་ཐོན་པས་བྱང་བ་གསལ་ཆེད། །རྒྱུར་ཅན་དང་རྒྱུར་མེད་ཀྱི་སེམས་གནས་འཆོལ་ཚུལ་འདི་
 ལ་རྟེན་དང་ཤིང་བྱ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་བྱ་སྤྱང་བའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་.....
 བཅའ་བ་མེད་པས་ན་སྟབ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མཛད་ལ། སེམས་ཟིན་

པ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་ཅེས་གྲང་གསུངས་སོ། །

མཚན་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ།

གཉིས་པ་མཚན་མེད་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ། ཞི་གནས་རྒྱན་མེད་འཆོལ་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱང་
 རེ་འཛིན་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གྲིམ་རྟོན་གྱི་གནད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ཚུལ།
 གྲིམ་པའི་དམིགས་པ། རྟོན་པའི་དམིགས་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ལྷག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་རིམ་
 རྣམས་ལྷ་སྐབས་འདྲིར་གྲིམ་པ་དང་རྟོན་པའི་དམིགས་པ་གསུངས་པ་ནི། མདོ་རྒྱགས་ལྷ་
 རྒྱུ་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་བྱིང་ཀློང་ལུ་བཤད་པ་དང་སྤྱགས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
 གོང་ཏུ་སེམས་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་གིས་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཅི་རིགས་རྟོན་པ་ན། དེ་
 ལ་བྱིང་རྒྱན་བྱུང་ན་གྲིམ་པའི་དམིགས་པས་སེལ་ལ། ཀློང་རྒྱན་བྱུང་ན་རྟོན་པའི་དམིགས་
 པས་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་རྒྱུ་རེ་འཛིན་གྱི་སྤྱིལ་པ་ལ་མདོ་དཀྱངས་འབྲེལ་ཏུ་ཀློང་འབྱུང་
 རྒྱགས་གཉིད་མེ་ཆོས་འདོད་འདུན་གཞོད་སེམས་སོགས་མང་ཏུ་སྤྱེ་ནས་གསུངས་གྲང་།
 ལལ་ཆེར་བྱིང་ཀློང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱགས་ལྷ་རྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱགས་གཉིད་དང་བྱིང་པ་ལ་ནང་
 སེལ་ཏུ་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་མདོ་དེར་བྱིང་པ་མ་གསུངས་པས་བྱིང་རྒྱགས་སྤྱགས་མཐུན་པ་ལ་
 དཀྱངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱིལ་པ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་གཉེན་པོ་རེ་ཡོད་ཀྱང་བྱིང་ཀློང་གྱི་རྒྱན་
 པས་ལ་ན་རྒྱན་གཞན་ལལ་ཆེར་སེལ་བ་ལ་དཀྱངས་ནས་སྒྲིམ་རིམ་རྣམས་ལྷ་བྱིང་ཀློང་གྱི་རྒྱན་
 སེལ་ལྷགས་ཉིད་བཤད་དོ། །དེས་ན་བྱིང་ཀློང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་ཉེ་སྤྱང་བ་དང་།
 བྱིང་ཀློང་གྱི་མཚན་ཉིད་འོས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་སེལ་ཚུལ་རྣམས་ཞི་ལྷག་གྱི་བཤད་གྱི་
 སྐབས་ལྷ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མདོར་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་རེ་འཛིན་རྒྱན་མེད་
 ཅིག་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་གསལ་ངར་ཡོད་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
 པའི་གནས་ཆ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་དགོས་པ་ལས། སྤྱ་མའི་ཐོགས་རྒྱན་ནི་བྱིང་པས་བྱེད་ལ། བྱི་
 མའི་ཐོགས་རྒྱན་ཀློང་ཀློང་པས་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་རེ་འཛིན་རྒྱུང་བའི་ཐོགས་ཀྱི་གཙུག་
 བྱིང་ཀློང་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པས་དེ་སེལ་ཐབས་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲིམ་རིམ་
 རྣམས་ལྷ་བྱིང་ན་གཟེངས་བརྟོན་པ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་སྤྱང་བའི་མཚན་མ་
 བཟུང་བ་སོགས་བྱ་བ་དང་། ཀློང་ན་མི་རྟོག་པ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་གཡིང་གི་ཉེས་དམིགས་བལྟ་བ་

ཞིག་ནས་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་གྱི་བར་བཤད་ཀྱང་། འདི་གཙོ་བོར་སེམས་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲོད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱེད་ཀྱིད་སེལ་ཞིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚང་འཚོལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་སྒྲོད་འདི་
 ཅུམ་ཞིག་ལ་བྱེད་སྒྲུབ་མེད་ཅིང་། འདི་ཅུམ་ཞིག་ལ་ཀྱོད་མེད་དོ་སྒྲིམ་པའི་གནད་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་བྱེད་བའི་སྒྲིགས་ལ་དགོས་པ་ཡིན་ལ་ཀྱོད་
 པ་ཅི་དེགས་ལ་འང་འགྲོ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བྱེད་བ་ནི། ཡིད་རྟོག་མེད་ཀྱི་གནས་ཆ་ལ་སྐྱར་
 རྟེན་བསྐྱར་བ་ན་དེའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་དྲན་པའི་ཤུགས་རིམ་པས་སྒྲོད་པོར་སོང་ནས་མཐར་
 ཐུག་དམིགས་པ་ཤོར་བའམ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་སྒྲིམ་མེ་བར་སོང་བ་ནི་བྱེད་བ་ཆེ་བའམ་
 རགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མ་ཤོར་བྱེད་དམིགས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་གསལ་ཆ་མེད་པར་
 རྟོག་མེད་ཅུམ་དུ་འཇམ་ཉིལ་ལེ་གནས་པ་འདྲ་བྱེད་བ་སྐྱོན་པའི་བྱེད་ཞད་མི་རྟག
 མི་མཁའས་པ་དག་ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཞིག་ནས་སྒྲུབ་མེད་དུ་སེམས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་
 བྱེད་བ་སྐྱོན་མེ་དེ་ཡང་མ་བསལ་བར་བསྐྱར་སྟེ། ཇི་ཅུམ་བསྐྱར་ཤུབ་རིང་བ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཀྱི་གསལ་ངར་མི་ཐོན་པ་དང་དྲན་པ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་བརྟེན་ངས་ཆེ་བ་སྒྲིམ་
 འབྱུང་བས་སྒྲུབ་ཆེན་པོར་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་དེ་སེལ་ཚུལ་ལ། ལྷན་གནད་ཐུར་ལྷར་
 ལས་ལྟ་སྐྱངས་དབངས་བསྐྱོད་དེ་མིག་ཐད་ཀར་བལྟ་བ་དང་། སེམས་ཐུར་བསྐྱུས་ནས་ལྷན་
 པའམ་འཐིབས་པ་ལྷར་བྱུར་པ་ལས་བརྒྱུག་ཏེ་སེམས་ཐུར་བྱ་ཆེ་ཞིང་གྲ་ཡངས་སང་དེ་བྱས་
 པས་བྱེད་བ་སེལ་རྟེན་པར་བཤད་དེ། བར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པར། ལྷན་པར་བྱུར་ན་གཟིངས་
 ཡང་བརྟོད། ཅིས་དང་། དཔུ་མ་སྤྱིང་པོར། ལྷན་པ་དམིགས་པ་བྱ་ཆེན་དག །བསྐྱོན་ས་
 པས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། ཞིས་པ་ལྷར་རོ། །གལ་ཏེ་དེས་བྱེད་བ་རགས་པ་སོང་ཡང་སྐྱོན་པ་
 མ་སོལ་ན། སེམས་ངར་བསྐྱོད་ནས་སྐྱད་ཅིག་གྱང་མ་ཡིངས་པར་བསྐྱིམས་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་
 གཏད་སོ་མེད་པར་སེམས་ཆེ་གཅིག་དུ་སིང་དེ་ཡེ་རེ་དུ་རེ་བཞག དེ་ཡུན་མི་རིང་ཅུམ་ལ་
 ཤིགས་ཀྱིས་བཤིག ཡང་གྱིས་གྱིས་བསྐྱིམས་ནས་སྐྱད་ཅིག་གྱང་མ་ཡིངས་པར་ཅོན་གྱིས་
 འཛིག་པ་ལ་སྐྱར་བར་བྱུང། །དེ་ལྷར་སྐྱངས་པས་ཐུར་གྱི་སེམས་གནས་སྒྲིམ་མེ་བའམ་འཇམ་
 ཉིལ་ལེ་བ་དེ་བྱུང་སང་དེ་སོང་ནས་སིང་དེ་ཡེ་རེ་འིག་གེ་རྩེན་ནེ་རོས་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་ལ།
 མདོར་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངར་ནས་བྱེད་ཀྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བའམ་འབྱུང་བ་རོ་ཤེས་པའི་སེམས་
 ས་ལེ་འིག་གེ་བའི་སོ་རྩེན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔུས་མཐའ་ལས། བྱེད་དང་ཀྱོད་པ་རྟོགས་

པ་དང་། ཁྱིམ་དང་། སྒྲིལ་མིའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས། སེམས་བྱུང་རམ་བྱུང་རུ་དོགས་པར་
 མཐོང་ན་ཞེས་དང་། སེམས་སྒྲིལ་པའམ་སྒྲིལ་རུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །
 ཚུལ་འདིས་སྒྲིལ་པའི་རིགས་འགའ་ལ་སེམས་ཀྱི་གསལ་ངར་སྒྲེས་ཀྱང་རྟོག་མེད་རུ་གནས་
 པའི་ཡུན་རྒྱུད་རུ་སྔར་ན་སྒྲིལ་རུ་མི་བཟུ་བར་ཡུན་རྒྱུད་གྲངས་མང་རུ་སྒྱུར་ས་པས་ཞི་གནས་
 སྒྲིལ་མེད་འཆར་ལ། ཅི་ནས་ཀྱང་གནས་ཆ་རྒྱུད་ན་གསལ་ངར་མ་ཤོར་ཅམ་གྱི་སྒྲིལ་ཚུལ་
 ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲིལ་སྒྲིལ་པའི་རྣམ་དབྱེ་རུ་མ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་
 འདིར་ནི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སེམས་པའི་སྒྲིལ་རུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ནི། ཡུལ་སྒྲིལ་རུ་སྒྲུག་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་དེ་ལ་སྒྲིལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རུ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་འབྱུང་པ་དང་མེ་ཆོམ་
 དང་གཞོད་སེམས་སྐྱེས་སེམས་མ་ཞི་བར་འཕྲོ་བའི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིགས་སུ་
 བསྐྱེས་ཏེ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲིལ་རྣམ་གཤེད་དང་བྱུང་པར་ཆགས་
 སྐྱེས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲིལ་བྱ་བ་པའི་སྒྲིལ་ནས་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། མདོ་ཤེ་རྒྱན་དུ། རྣམ་
 གཤེད་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་
 སྐྱེས་ས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། ཁྱིམ་དང་། དབུ་མ་སྒྲིལ་པོ་ལས། གཤེད་ས་པ་
 གཤེད་ས་པའི་མཚན་མ་ལ། ཉེས་དམིགས་བཟུ་བས་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཁྱིམ་པ་ལྟར་ངོ། །དེ་
 ཡང་འཕྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་སེམས་མི་རྟོག་ཅིང་སྒྲོ་དགག་སྒྲུབ་སྒྲིལ་པའི་ངར་རུ་ཞི་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། བར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པར། སྒྲིལ་པར་གང་ཆེ་ལྟར་པའི་ཡིད། ཁྱིམ་ནས་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་
 པར་བྱ། ཁྱིམ་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུས་གནད་སྐར་བཞིན་ལས་ལྟ་སྐར་ས་ཅུང་ཟད་འཕང་སྐར་
 ལ། འདི་སྒྲིལ་འདི་མི་སྒྲིལ་དང་གནས་ན་དགའ་བ་དང་འཕྲོ་ན་མི་དགའ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་ཞི་
 འདོད་མེད་པར་སེམས་གུ་ཡངས་སང་དེ་བའི་ངར་རུ་སྒྲིལ་གྱིས་སྒྲིལ། དེ་ལ་འང་དགག་སྒྲུབ་
 ཀྱི་བཅོས་སྐྱེད་མ་བྱས་པར་སེམས་ཀྱི་རང་བབས་ཇི་ལྟར་འདུག་པ་དེའི་ངར་ལ་ཆམ་མེ་སྒྲིལ་
 དེ་བཞག དེའི་ངར་ནས་དེ་ལས་གཞན་རུ་མ་ཡིངས་པ་བྱེད་སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་ས་ལེ་བ་རྒྱ་
 བསྐྱེད་ལ་བསྐྱེད་ངོ་། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རགས་པ་མངོན་མཚན་ཅན་
 རུ་ཐོལ་གྱིས་འཆར་ན་དེ་བྱུང་རྒྱལ་རུ་གཏོང་བ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཡིངས་སུ་
 ཡང་མི་གཞུག་འཆར་སྒྲོ་དགག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་རུར་རུར་པོ་ཡང་མི་བྱ་བར་བྱ་བའི་
 གསོས་བྱེད་ཀྱི་མ་ཡིངས་པའི་རྒྱན་འཛོལ་ལས་པར་བྱ། བྱ་བ་བཞིན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེད་པ་

བན་པུན་ནམས་ལ་འདྲ་འཕྲིག་དང་དགག་སྒྲིབ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་བར་སྒོ་སྟོང་དེ་བའི་དྲན་
 བ་སྐྱོ་མ་གྲོ་ཅམ་གྱིས་རང་བསྐྱེད། ཡང་སེམས་དང་མིང་རེ་ལྟར་ཞེ་གནས་པ་དང་ཤིགས་
 གྱིས་བཤིག་ལ་ཕྱུང་ཟད་རེ་ངལ་གསེས་ལ་ཡང་གོང་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་པས། ལྷན་བསྐྱེད་མ་
 པའི་ཆོ་རྒྱལ་པ་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ལྟར་སྤངས་ནས་སེམས་མིང་རེ་ཡེ་འཕེལ་བའི་རྒྱལ་
 མེད་ཅིག་ཏུ་ཆེ་གཅིག་པར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུས་ཕྱུང་ཟད་མི་བདེ་ལ། འདིར་སྟོང་པ་ན་
 མ་ཡིངས་པའི་དྲན་པ་སྐྱོ་མ་གྲོ་ཅམ་གྱི་རང་ནས་སེམས་རང་ལུགས་ཅི་བདེར་བཞག་པ་པས་
 ཆོག་པ་དང་། རྒྱལ་པ་སྤྱ་རགས་འཆར་བའི་ཆོ་ཡང་དྲན་པ་ཆོད་ཟིན་པ་ན་རྒྱལ་པ་དེ་ཉིད་
 ཁ་ཡན་ཏུ་མི་འཆོར་བར་ཐུ་བྱ་ཅི་རིགས་ཏུ་ལྟན་གྱིས་ཞིན་ནས་གནས་པའི་ཉིང་ཏུ་ཆམ་གྱིས་
 འཁྱོ་བ་དང་། དྲན་འཛིན་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་ཞེ་འདྲོད་མ་དགོས་པས་སེམས་ཀྱང་ལྷན་
 བས་ཀྱི་ཡངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། ཞེ་འདྲོད་ཤིགས་བཤིག་སྟོང་སྟོང་པའི་སེམས་
 ཀྱང་ཤིག་ཤེ་སྟོང་དེ་གནས་པའི་མཚན་རིག་ན་སྟོང་པའི་ཤོགས་ཐོན་པ་ཡིན་ཏེ། སར་ཉལ།
 འཁྱར་བུས་བཅིངས་པའི་སེམས་དེ་ནི། སྟོང་ན་སྟོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅིས་དང་།
 བཅིངས་པ་དག་ནི་སྒྲིགས་བཅུར་འཁྱོ་བར་ཆོམ། ཁོངས་པར་གྱུར་ན་མི་གཡོ་བཅན་པར་
 གནས། ཁོ་ལོག་རྩ་སྤང་ལྟ་བུར་བདག་གིས་རྒྱལ་ཞེས་དང་། མི་འི་པས། སེམས་ལ་རྣམ་
 རྒྱལ་ཕྱུང་ན་རྣལ་འབྱོར་པས། རམས་བལ་བཞིན་ཏུ་མ་བཅོས་སྟོང་ལ་ཞོག ཅིས་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པ་དག་གིས་སྟོང་རབ་ལ་སྒྲིམ་རབ་ཅེས་པའི་
 གསུང་སྒྲིམ་སྟེང་བ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་འབྲུལ་ཞིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་དྲན་
 ཤེས་སྟོང་པར་སྤངས་ནས་བྱིང་བ་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ལྟར་ཞེས་ཁ་ཟེར་བ་ནི་དོན་དེ་ལ་
 བྱིན་ཏུ་སྟོངས་བཞིན་ཏུ་སྒྲུ་འདྲོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། གསུང་དེ་ནི། ཤང་གིས་ར་ཉའི་ལུང་
 དང་། ཉེ་མོ་པས་ཀྱང་། མ་བཅོས་གཏུག་མའི་རང་ཏུ་སྟོང་ལ་ཞོག བཅིངས་པ་སྟོང་ན་
 སྟོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅིས་དང་། སར་ཉལ། ཤང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་སྟོངས། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིམ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཏུ་ཉམས་སྟོང་གི་ཞེན་འཛིན་བཤིག་
 པའི་ཐབས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྟོང་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་ཞང་གིས། ཤེས་པ་སྟོང་གིས་
 སྟོང་པའི་ཏུས། གསལ་ལ་རྒྱལ་པ་མེད་པའི་ཉམས། བར་སྤང་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟར་འཆར། །
 དེ་ནི་འདྲ་གསལ་ཆོས་སྒྲུ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་སྟོང་མ་ཤེས་

པར་དྲན་ཤེས་ཉམས་ནས་བྱིང་བ་མཐུག་པས་རྒྱུང་ས་པ་ལ་གནས་པ་སྤངས་པོ་ཞེས་སྟོན་ཅན་
 ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་རྒྱུང་རབ་དང་རྩོམ་རབ་ཏུ་སྤྲུལ་གྱིས་འཆད། དེས་ན་བརྟུན་ནས་
 རྩུ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུང་མ་ཤེས་པར་འོག་འབྱུག་སྤྲུལ་སྤངས་དྲན་པ་ཡིངས་པ་འམས་
 འབྱུག་པ་དང་མ་འབྱུག་པ་གང་ཡང་མ་རིག་པར་དྲན་མེད་ཉེད་པོར་སྤང་བ་སོགས་ཕྱུང་ན་
 དྲན་ཤེས་རྟོགས་རྒྱུང་བ་ཡིན་ལ། དྲན་བཞིན་པའི་རང་ནས་འབྱུ་བ་བྱུན་ནེ་བའམ་འཆུབ་ཤེ་
 བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་རྒྱུང་ཞན་པ་འམ། ཡང་ན་ཞེ་འདྲིང་ཉ་ཅང་ཏུར་དྲགས་པ་ཡིན་པས་གིས་
 རྒྱུང་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཤེས་པར་བྱ་བྲིང་། མདོར་ན་དྲན་ཤེས་སྤྲུལ་དྲན་བཞིན་
 ཤེས་བཞིན་པའི་ཤུགས་མཛད་ན་དེ་སོག་ཏུ་ལས་དང་པོ་པས་ཡང་ཡང་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་.....
 མིན་པས་རྟོག་དེ་ཤིག་གེ་འཛོག་ལ། དྲན་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཟད་པར་རྩོམ་པ་ན་སྤྲར་དྲན་ཤེས་
 ཀྱི་བར་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་ལ་གྱིས་པ་སྤྱེ། རྒྱུང་ཤུགས་ཀྱི་སྟོན་བསལ་པའི་རྒྱུང་རྩལ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་པས་དྲན་རིག་གསལ་མིང་དེ་གཤོ་མེད་ཏུ་གནས་ཤིང་དེའི་རང་ནས་
 གཐུགས་སྤྲུལ་སོགས་མཛོང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱང་བ་ཡང་མ་འགགས་པར་ཤིག་གེ་ལྟར་དེ། སྤྲུག་མེད་
 ཏུ་ལལ་ལེ་ཆམ་མེ་བ་འཆར་ན་ཞི་གནས་སྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་ཏུ་རིམ་པར་
 བཤད་པའི་སེམས་གནས་འཆོལ་རྩལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་.....
 འཛིན་སྟོན་མེད་ཅིག་སྟེན་པ་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་སེམས་མི་རྟོག་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་ལྟན་
 བེ་གནས་པའི་གནས་ཆ་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཉམས་པའི་གསལ་ངར་དེས་ཤེས་
 དང་བཅས་པ་གཉིས་ཆོགས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་དགོས་ཏེ། ཡིད་དམིགས་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་
 མི་གནས་པར་རྟོག་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འཕྲོ་བ་དང་། མི་འཕྲོ་ཡང་དྲན་པ་ཉམས་པའི་སྤྱངས་པོ་
 དང་། དྲན་པ་སྤྲུལ་ཅམ་མ་ཤོར་ཡང་སེམས་ཀྱི་གསལ་ངར་མེད་པའི་རྟོམ་མེ་བར་གནས་པ་
 བྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དྲན་ཤེས་ཀྱི་གསལ་ངར་མེད་པ་ནི་བྱིང་སྟོན་ཡིན་
 ལ། ཡིད་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་ནི་རྟོག་སྟོན་ཡིན་པས། དེས་ན་བྱིང་རྟོག་ཀྱི་སྟོན་སེམས་
 རྩལ་གསལ་ཆེ་ལ། དེ་ནི་བཤད་ཐིག་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་འབྱུར་ཏེ་དོན་བརྟུན། བྱིང་བའི་ཆེ་
 དྲན་ཤེས་དང་སེམས་ཀྱི་གསལ་ངར་བསྐྱེད་དེ་ཏུར་འདོན་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཆེ་དམིགས་པ་
 ལ་ཡིད་གྱིས་པའི་ཞེ་འདྲིང་ཅི་རིགས་རྒྱུང་བ་དང་། གིས་རྟོག་རྟོགས་ནས་འདྲིང་པ་ལྟར་
 བྱིང་བའི་ཆེ་གཞན་དཔྱོད་གཞིག་མི་བྱེད་པར་དེ་ཀའི་རྒྱན་མ་ཤོར་ཅམ་པའི་རང་སྤྲུང་...

ནས་ངང་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རྒྱལ་གྱི་དུས་པའི་མཉམ་སྦྲེན་དུ། ཕྱིར་ཁིང་ལྷ་པ་གཞེངས་
 བརྟེན་ཅིང་། །འཛོལ་ཁིང་འབྲམས་པ་རང་སྐར་བཞག་ཅིས་སྟེ། དེ་ལ་དུན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་
 དུན་པས་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་ཡོངས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་པའི་ཕྱིས་ཡོངས་མི་
 ཡོངས་དང་ཕྱིར་ཁྱོད་དོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་གྱུར་མ་
 ཡོངས་པ་བྱེད་སྟུན་པའི་འདུན་པ་བྱུགས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྒྱན་པ་ཁྲིངས་ཤིང་དེ་མི་བརྟེན་
 པའི་དུན་པའི་སེམས་སྤྱད་ཡིད་ལ་དུང་དེ་བ་བྱ་ལ། དེའི་ངང་ནས་ཡོངས་མ་ཡོངས་དང་
 ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱན་ཚྭ་གས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱིས་གཞན་དཔྱད་གཞིག་མང་པོ་མི་བྱེད་
 པར་བྱ་ར་ཅམ་ཞིག་ཅེ་ཤེ་བལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་མདོ་རྒྱུགས་ནས་དུན་ཤེས་བྱ་སྟེ་བཤད་
 པ་མང་ལ། རྒྱལ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཏུ་དུན་ཤིག་གས་དུན་པ་ཁོ་ནར་བསྐྱས་པ་མང་བས་
 དེ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན་རྒྱན་མེད་དེ། རྒྱུད་འཁྱག་ཏུ། གང་ཆེ་དུན་པ་ཡིད་སྟོན་ནས། །བསྐྱར་
 བའི་དོན་དུ་གནས་གྱུར་པ། དེ་ཆེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་འཕྱར་ཁིང་། ཞེས་བཤད་པས་དུན་
 ཤེས་གཉིས་སྤྱད་གས་སམ་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་སྟོན་ནས་བྱེ་བ་སྟེ། དུན་པ་གསལ་པོ་རྟོགས་ཅན་གྱི་
 ཁོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པར། དུན་པ་ཉེ་
 པར་གནས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྟེ། །འདིའི་སྐབས་སུ་དཔྱད་ལྟར་
 དག དུན་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ཆོ། དམིགས་པ་ལ་གནས་
 མི་གནས་དང་ཕྱིར་ཁྱོད་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟག་པའི་རྟོག་པ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་ན་ནི་མི་རྟོག་པར་མི་
 འགྱུར་ལ། མ་བསྐྱེད་ན་ཕྱིར་ཁྱོད་ཞོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་མི་འབྱུང་བས་རི་ལྟར་བྱ་
 སྟུང་ན། མི་མཁས་པ་དག དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་སྤྲོ་བ་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་བརྒྱུད་ནས། ཤེས་པའི་ཕྱིར་
 གསལ་ལ་རར་ནི་མེད་ལ། སེམས་ཀྱི་དངས་ཆ་ཅི་ཤིགས་ནི་ཡོད་པའི་གནས་ཆ་རྒྱུད་པར་
 རྒྱང་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་སྤྲོ་བ་དེ་རྟོག་པ་རང་མཚན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷག་མཛོད་དང་
 མཚུངས་ལྟར་གྱི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ནས་ཤིག་པ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། སྐོམ་ཤིམ་པར་པ་ལས།
 དེ་ལྟར་གང་ལ་འདྲ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བཞག་ནས། དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་ཁིང་རྒྱན་
 དུ་སེམས་བཞག་པར་བྱའོ། དེ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ།
 ཅི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ལེགས་པར་འཛིན་ནས། འོན་ཏེ་ཕྱིར་ངམ་འོན་ཏེ་བྱེ་རྒྱུ་ལྱི་ལྱལ་
 ལ་རྣམ་པར་འབྱུང་བས་རྣམ་པར་གཡོངས་སམ་སྟུང་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིངས་པའི་དུན་རྒྱུན་བཏང་ནས་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི།
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ངང་མ་ཤོར་བའི་ཆོག་ནས་བྱ་ར་ཅམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་འདི་ཡང་ཉ་
 ཅང་གི་ལུགས་ཆེ་བར་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ན་དུན་པ་ཤོར་བའི་རྟོག་པ་རྒྱུན་ཅན་ལྡང་བས། སྤ་
 མ་སྤ་མའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ལུགས་མ་ཟད་ཅམ་ལ་བྱི་མ་བྱི་མས་བྱ་ར་ཅམ་བྱེད་པ་འོ། །མདོར་ན་
 གིམ་རྫོང་གི་ཆ་རྣམས་ལུགས་ལྟར་རྒྱུང་མཁས་པར་བྱ་གྱེ། ཚུལ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་རྒྱུང་ཚུལ་
 མཐའ་དག་གི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་དུན་པའི་དུན་རྒྱུན་
 དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལ་བྱིང་ཤོད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ནལ་ཏུ་ཕབ་པའི་
 དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སྐབས་འདིའི་དམིགས་པ་
 བྱི་ནམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་གསལ་རིག་དང་ལྡན་པ་གྱེ། དེ་ལྟ་བུའི་དུན་ཤེས་རྒྱུན་ཆགས་པ་འོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ཞེན། སྒྲས་པ། ཡང་དང་
 ཡང་ཏུ་རྗེས་སུ་དུན་པ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་གྱེ། དེ་ནི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དགེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
 ཡང་དང་ཡང་ཏུ་རྗེས་སུ་དུན་པ་ཞེས་པ་ནི། བར་བར་ཏུ་ཐོས་བསམ་ལ་གཡེངས་པ་དག་
 མཉམ་བཞག་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་
 ཏུ་རྗེས་སུ་དུན་པར་བྱེད་ཅིན། སྒྲས་པ་ཆོས་གང་དག་བཟུང་ཞིང་མཉན་པ་དང་སྒྲ་མ་དག་
 ལས་གང་མས་ཤིང་རྗེས་སུ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་ས་པའི་མཆོན་མ་མཛོན་ཏུ་བྱ་གྱེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་
 དུན་པས་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ཚུལ་
 དེ་དག་གིས་སེམས་གནས་རྒྱུང་ཚུལ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱུང་བའི་ཐུན་རེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་
 བྱ་གྱེ། དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་རྫོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 དུན་པའི་རྫོ་ནས། དེ་ལ་སེམས་དང་པ་དང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་བཙོན་འཇུག་དང་
 ཤིན་རྒྱུངས་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་བྱེད་བཞི་མ་བསྐྱེད་ན་ཉིང་
 རེ་འཛིན་རྫོམ་པ་ལ་མི་རྫོ་བར་ལེ་ལོའི་དབང་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཐུར་རོ། །དེ་ནས་གོང་ཏུ་བཤད་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱུན་མེད་དེ་ཉིད་ལས་ཡིད་གཞན་ཏུ་མི་ཡིངས་ཤིང་དེ་མི་བརྗེད་པའི་……

དུན་པ་ཤུགས་ཅན་རྒྱན་ཆགས་པར་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དུན་པ་རྟོགས་ཐུང་ན་
 བརྟེན་ངས་རྟེན་ནས་དམིགས་པ་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་དུན་པ་དེའི་ཁོངས་ནས་
 ཕྱིར་ཤོད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་ཕྱང་པོ་བསྟེན་ལ་དེས་ཕྱིར་ཤོད་ཀྱི་རྒྱན་ཕྱང་མ་
 ཕྱང་གི་ཕྱར་ཕྱ་རེ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བཞིན་མི་གསལ་བ་ལས་མ་གྲུབ་ན་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རྒྱན་ངོས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཕྱིར་ཤོད་ཕྱང་ན་དེའི་རྒྱན་མེལ་
 རྒྱལ་སྐར་བཤད་པ་ལ་ཡིད་འདུ་བྱེད་པའི་རྩལ་བ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྩལ་བ་རྒྱང་
 ན་ཕྱིར་ཤོད་ཀྱི་དབང་ཏུ་ལྷུང་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱན་མེད་མི་འཆར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་
 ཕྱིར་ཤོད་ཀྱི་རྒྱན་ཞི་བ་ན་ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་སྐངས་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣལ་ཏུ་འབེབས་པའི་བཏང་
 རྒྱུམས་ལུ་འཛོག་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བཏང་རྒྱུམས་མ་བསྟེན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་འཛོར་
 ནས་མཉམ་པར་བཞག་ཏུ་མི་བརྟུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་དབུས་མཐའ་ལས། གནས་
 དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ཉིད་ཏུའོ། །དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་
 དང་། ཕྱིར་དང་ཤོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་སྔོང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། ཞི་ཆེ་རྣལ་
 ཏུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འགའ་ཞིག་ཐོག་མར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དད་
 འདུན་ཆོགས་མི་བསྟེན་པར་རང་གར་རྩམ་འཛོག་བྱས། དུན་པ་ཤུགས་རྒྱང་ནས་མེམས་
 ཡངས་ཆ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར། ཤེས་བཞིན་མི་གསལ་བས་ཕྱིར་ཤོད་ཀྱི་རྒྱན་ངོས་མི་ཟིན། གལ་
 ཏེ་ཟིན་ཡང་དེ་རྟོག་པའོ་རྒྱུ་ཏུ་སྐང་བྱར་ངོས་བཟུང་ནས་རིག་པའི་གསལ་ངར་སྤྲང་། ཉིང་
 དེ་འཛིན་རྒྱན་མེད་ངོས་མི་ཟིན་པར་ཉམས་སྤང་ཅི་རིགས་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏུ་རྟོམ། སྐབས་
 ལུ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱན་མེད་ཅི་རིགས་ཤར་ཡང་དེ་ཉིད་རྣལ་ཏུ་མི་འབེབས་པར་སྐར་ཡིད་ཀྱི་
 འདུ་བྱེད་ཏུ་མས་འཕྲོད་པསྟེན་པ་རྩམས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐབ་རྒྱལ་གྱི་ཐབས་ལ་མ་
 རལས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལས་དང་པོ་པས་ཐོག་མར་དུན་པ་ཤུགས་ཅན་བསྟེན། དེ་ནས་
 སྔོ་ཤོད་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་ཡང་ཅན་གྱི་ཤོད་རྒྱན་འབྱུང་བས། དེ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ངོས་
 བཟུང་ནས་རྒྱན་བསལ་བ་ན་ཤོད་པ་རགས་པ་ཞི་ཡང་འཕྲོད་ཀྱི་རྟོག་པ་སྤྲ་མོ་བན་བུན་
 ཅམ་འཆར་ན། དེ་ལ་འཁྱུ་འཕྲིག་ཆེན་པོ་མི་བྱ་བར་ཞེ་འདོད་ཅུང་ཟད་སྔོང་པས་རྟོག་པ་སྤྲ་
 མོ་དེ་ཡང་རང་ཞིར་སོང་ཆོ། སྐར་ཕྱིར་བ་སྤྲ་རགས་ཀྱིས་མེམས་ཀྱི་གསལ་ངར་སྐྱེ་བ་དོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཤོད་བྱས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཅམ་བསྐྱེམས་པས། ཅི་ཞིག་ན་ཕྱིར་ཤོད་གཉིས་ཀའི་དབལ་

ཆོག་མཁན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་འཆར་རོ། །དེའི་རིགས་པས་སྒྲིབ་ཀྱིང་ཤེས་ཆེ་བ་ལ་བྱིང་
 བ་ལྟ་རགས་བསལ་ཏེ་སྒར་ཆོད་ཆོན་བྱས་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ། ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་
 ལྷང་བ་ན། སྒར་ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མངས་པ་འཕམ་ཆོལ་བ་ཆེས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ནལ་དུ་མི་
 སེལ་བ་འདི་གེགས་ཆེན་པོར་འཕྱར་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རང་མ་ཤོར་ཅམ་གྱི་བཏར་སྒྲུམས་
 ལུ་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུན་པ་ནི། སྒྲིའི་འདུན་པ་དུག་པོས་དུན་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་
 བཟུང་བ་ན། ཤུགས་ཡོད་པའི་ཆོད་མིགས་པ་ལས་སེམས་ཡོངས་པ་གཏན་མི་འབྱུང་ཁིང་།
 ཅུང་ཟད་ཡོངས་པར་ཆོལ་པ་ནི་དུན་པའི་ཤུགས་ཅུང་ཟད་ཉམས་པ་དང་། ཡོངས་པ་ནི་
 དུན་པ་ཤོར་བ་ཡིན་པས། དུན་པ་སྒྲུ་མའི་ཤུགས་མ་ཉམས་ཤིང་མ་ཤོར་ཅམ་ལ་སྒྲར་ཡང་
 དུན་པའི་སྒྲུབས་ཤུགས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ། མདོར་ན་དུན་པའི་སྒྲེང་དུ་དུན་པ་བསྐྱན་པ་ལྟ་
 ནུར་དུན་ཤུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་འདུ་བྱེད་པར་མི་ཆད་པར་བྱ་བའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི། དུན་པ་ཤུགས་ཅན་གྱི་
 ཁོངས་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱིང་ཆོད་གྱི་སྐྱོན་བྱུང་མ་བྱུང་ཅེ་དེ་བཟུང་བའི་ཆུལ་དུ་བྱ་
 ར་ཅམ་ཞིག་བྱེད་ལ། དེ་ལས་སྒྲོས་པའི་བརྟག་དབྱེད་གཞིག་འབྲེལ་སོགས་སྐབས་འདིར་མི་
 ཅུང་ཞེ། སེམས་ཆེ་གཅིག་པའི་གེགས་ལུ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོལ་བ་འཕམ་འདུ་བྱེད་ནི།
 བྱིང་ཆོད་བྱུང་ན་དེ་སེལ་སེལ་ལ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། བྱིང་ཆོད་བསལ་
 ཟིན་ནས་དེ་ལྟར་མི་ཅུང་ཞེ། ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོམ་རིམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་། ཀལ་ཏེ་སེམས་མ་ཉམས་པར་ཞུགས་
 པ་ལ་ཆོལ་བ་བྱས་ན། དེའི་ཆོད་ནས་པར་གཡོང་བར་འཕྱར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བཏར་སྒྲུམས་ནི། བྱིང་ཆོད་གྱི་སྐྱོན་ཞིན་ནས་གྱི་ཆོད་སྒྲུམས་པའི་ཆོད་ལ་ཡིད་ནལ་དུ་སལ་
 ལ། ཆོལ་བ་འཕམ་ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་སྐབས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཉིང་འཆོ་སྐྱོང་མཁས་པར་
 བྱེད་པ་ཞེ། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཀར་གི་ཆོད་བྱིང་བ་དང་ཆོད་པ་མེད་པར་ལྟར་ཏེ།
 དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་ནལ་དུ་འདུག་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆོད་ཆོལ་བ་སྐྱོད་ལ་བཏར་སྒྲུམས་
 ལུ་བྱེད་ཁིང་། དེའི་ཆོད་ཁྱིད་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་
 ཆུལ་དེ་ལྟ་དུ་ལ་ཐུན་རིང་ཐུང་རི་ལྟར་བྱ་སྒྲུམ་ན། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཐུན་རིངས་ན་དུན་
 ཤེས་གྱི་ཤུགས་དང་རམ་ཤུགས་གྱིས་ཤོར་ནས་བཞེད་རས་སྐྱེས་ཏེ་ཡོངས་ཆ་འབྱུང་ཁིང་།
 བྱིང་ཆོད་གྱི་སྐྱོན་ཡང་ལྟར་དུ་རོས་མི་ཟིན་པར་ནམ་གཡོང་དང་བྱིང་ཆོད་གྱི་དབང་དུ་.....

འགྱུར་བས་ཐུན་ཆུང་རྒྱུ་ཡང་ཡང་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། རུང་ཟད་གོམས་ནས་དྲན་ཤེས་སྦྱང་
 ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ཉིང་འཛིན་སྒྱུ་མེད་ཚུལ་ཏུ་ཐེབས་ན་ནི་ཐུན་ཆུང་ཟད་རིང་ཡང་.....
 སྒྱུན་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མདོར་ན་ཕྱུས་མེམས་ལ་ཉིང་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་མ་ཐུང་བ་དེ་མིང་
 ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་། ཐུང་ན་བར་ཆད་གྱི་སྒྱུན་བསལ་ལ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་ལས་ཐུན་
 ཆད་གྱི་དེས་པ་མ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདྲིར་མེམས་གནས་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་གཞན་ཅི་རིགས་
 བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཞིག་ནས་གྱི་གེགས་སམ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་དང་། དེ་སྤྱང་བའི་འདུ་བྱེད་
 རྣམས་གྱི་རོས་འཛིན་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་མཐའ་དག་ནི་ཞི་ལྟ་སྒྲིབ་ཤིང་གྱི་སྐབས་སུ་
 བཤད་ཐིག་པས་སྒྲར་མ་སྒྲིམ་སོ། །དུག་པ་མེམས་གནས་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ནི། ལྷུ་མེན་
 ཉི་ལོ་པས། ལས་ནི་དང་ཕོ་གཙང་རྩེད་འབབ་ཆུ་འདྲ། །བར་ཏུ་ཆུ་ཕོ་གང་སྐྱད་ལ་ཞིང་གཡོ། །
 བ་མ་ཆུ་རྣམས་མ་བྱ་སྤང་པ་འདྲ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་གནས་གྱི་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་དེས་བྱང་
 སྒྱུར་ཏུ་འདྲ་ཞེ། དེ་ཡང་ལས་དང་ཕོ་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་སྤྱར་གསལ་མང་ཕོ་འབྲུག་པའི་བར་ནས་
 མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་ཅི་རིགས་རྟེན་དེ་སྦྱང་བ་ནི། དཔེར་ན་གཙང་རྩེད་ཀྱི་འབབ་ཆུ་དང་
 འདྲ་ཞེ། ལས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤིན་ཏུ་གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པས་སོ། །དེ་ནས་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་
 བས་རྟོག་པ་རགས་པ་རྣམས་པལ་ཆེར་ཞི་བའམ། མ་ཞི་ཡང་སྤྱ་ཉལ་གྱི་སྤང་ནས་དེས་བར་
 ཏུ་མི་གཙང་པར་ཐུང་ཟད་སྦྱང་བའི་བ་ནི། དཔེར་ན་ཆུ་ཕོ་གང་སྐྱད་ལ་ཞིང་གཡོ་བ་དང་
 འདྲ་ཞེ། པལ་ཆེར་མེམས་གནས་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཆམ་མེ་གནས་ཤིང་། རེས་ལྷུ་མེན་ཅི་རིགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་གཡོ་བ་དྲག་ཕོ་རྣམས་ཉམས་འོག་ཏུ་མི་རྟེན་པས་སོ། །དེ་ནས་རྟོག་
 པ་སྤྱར་གསལ་ཐམས་ཅད་མི་ལྟང་བའམ་སྤྱ་བ་ཐུང་ཟད་རེ་ལྟང་ན་འང་རང་ཞི་རང་དག་ཏུ་.....
 འགྲོ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཆུ་མ་བྱ་སྤང་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་ཞེ། ཐུང་ཆོར་ཐམས་ཅད་
 དྲན་ཤེས་གྱིས་དབྱིངས་སུ་རྩོད་གཅིག་ཏུ་ཐུར་ནས་རྟོག་པའི་རྒྱུའམ་གྱིས་གཡོ་བར་མི་རུས་པས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ན་མེམས་གནས་རིམ་པ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུ་བའམ། མདོ་སྒྲགས་ནས་བཤད་པའི་
 མེམས་གནས་དགྲ་དང་སྦྱར་ན། ཐོག་མར་མེམས་སྒྲིམ་པ་བསྐྱུས་ནས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་
 པས་ནི་འཛོག་པའི་མེམས་འགྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་མེམས་གཞན་ཏུ་མི་ཡིངས་པར་གནས་པ་
 དེའི་སྒྱུན་བསྐྱངས་པས་སྒྱུན་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། གཞན་ཏུ་ཡིངས་ན་འང་སྒྲར་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱར་
 བས་སྒྲན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་མེམས་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་ཤིང་སྤྱ་བར་བྱས་པས་ཉེ་བར་འཛོག་པ་...

དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས་དུལ་བར་བྱེད་པ་
 དང་། རྣམ་གཤེད་གི་ཉེས་སྦྱོན་མཐོང་ནས་དེ་ཞི་བར་བྱས་པས་ཞི་བྱེད་དང་། ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་སྦྱོན་བྱུང་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཞི་བར་བྱས་པས་རྣམ་པར་ཞི་
 བྱེད་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གོམས་པར་བྱེད་པས་ཆེ་
 གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་དེ་གོམས་ནས་རྩོལ་མེད་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་.....
 འཇུག་པས་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་སེམས་རྣམས་འབྱུང་ཤེ། མདོ་ཐེ་རྒྱུན་ལས། དམིགས་པ་
 ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཤེད་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཏོ།
 ལྟོབས་དུག་བཤད་པ་དང་སྒྱུར་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མན་ངག་སྐོས་པ་ནི་སྐོས་པའི་ལྟོབས་
 དང་། དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བསམ་པའི་ལྟོབས་དང་། དུན་པ་མི་ཡངས་པ་དུན་པའི་
 ལྟོབས་དང་། བྱིང་ཚྡོད་རིག་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལྟོབས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འབད་རྩལ་
 ཆེར་བྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྟོབས་དང་། ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་འདྲིས་པའི་ལྟོབས་
 རྣམས་སོ། །ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་སྒྱུར་ན། སོག་མར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཡིད་
 ཆེ་གཅིག་ཏུ་སྤྲིམ་དགོས་པས་བསྤྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་བྱིང་ཚྡོད་ཀྱིས་བར་དུ་
 གཙོང་པ་ཡོད་པའི་ཆེ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། དེས་བར་དུ་གཙོང་མི་རུས་པའི་ཆེ་ཆད་པ་
 མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། མཐར་རྩོལ་མེད་ཏུ་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཆེ་ཆུན་གྲུབ་ཀྱི་འཇུག་
 པ་རྣམས་ཏེ། འདི་དག་གི་རྒྱལ་ཡང་སྤར་བཤད་ཐིག་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་གནས་དེ་ཡང་
 སེམས་དུག་པ་མན་ཆད་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དང་འདུན་དང་དུན་ཤེས་ཤུགས་ཅན་གྱི་སྒྲི་.....
 བས་རྩོལ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྟོབས་བསྐྱེད་པས་སེམས་བདུན་པ་དང་བརྒྱུད་པ་གྲུབ་པ་ན།
 གོམས་པའི་ལྟོབས་ཀྱིས་རྩོལ་བ་ཆེར་མི་དགོས་པར་ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏུ་.....
 འགྲོ་བའི་སེམས་དཔྱུ་པ་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ན་སོག་མར་ཉིང་དེ་འཛིན་
 སྐོམ་པའི་ཀུན་སྨོང་གི་དུན་པས་ལན་ཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ན། རྒྱུན་ལྡན་ཏུ་དུན་ཤེས་ཐུ་
 རེ་འཛིན་མི་དགོས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏུ་ཆམ་ཆམ་འགྲོ་བ་འབྱུང་ཤེ། དཔེར་ན་སློག་གམ་ཁ་
 ཏོན་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་བྱང་བའི་ཆེ་དུན་ཤེས་བསྤྲིམས་པའི་རྩོལ་བ་ཆེ་ཆད་ཅི་རིགས་བསྐྱེད་.....
 དགོས་ཀྱང་། གོམས་པ་ན་དང་པོའི་ཀུན་སྨོང་ཅམ་མ་གཏོགས་བར་དུ་དུན་ཤེས་རྒྱུན་ཆགས་
 ཀྱི་རྩོལ་བ་མེད་པར་ཤུགས་འབྱུང་གིས་སོན་པ་ལྟར་རྟོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བདེ་

གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་དང་བཅས་པ་ཞིག་ལ་དེ་ཀྱི་མཉམ་ཆེས་འདྲེས་པ་འོང་སྟེ། དེ་
 ལ་མི་མཁས་པ་དག་དགེ་རྒྱུར་བཟང་པོར་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་གནས་ཀྱི་ཉམས་སྤར་ཅམ་
 ཏུ་བཞེད་ཀྱི། རྒྱལ་བརྒྱད་འདི་བཞེད་པའི་དགེ་རྒྱུར་གཏན་མེན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཞི་
 གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་མིན་སྟུམ་ན། བཛོ་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲིམ་རིམ་རྣམས་སུ་ཤིན་ཐུངས་
 སྟོབ་ནས་ཞི་གནས་སུ་འཛོག་ལ། དེ་མ་སྟོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུར་བཟང་ཡང་འདོད་
 པའི་སེམས་བརྩམས་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཅམ་ལས། །ཁམས་གོང་མའི་སེམས་བརྩམས་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། ཉེར་བརྟེན་ཅམ་ཏུ་ཡང་མི་འཛོག་སྟེ། ཉེར་བརྟེན་ས་
 སྟོབ་ན་ཤིན་ཐུངས་སྟོབ་དགོས་པར་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 ཅམ་ལ་ཞི་གནས་ཆེས་མཐུན་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཐ་སྟངས་དང་།
 །ཁམས་གོང་མའི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཐ་སྟངས་འདོགས་སོ། །
 འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེས་ཤིན་ཐུངས་སྟོགས་རིམ་པས་སྟོབ་ཆུལ་ནི། དེ་ཉིད་བདེ་
 གསལ་མི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུར་བ་ལ་འཆེར་སྤར་མེད་པར་
 དགའ་སྤྲོ་རྒྱས་པས་སྟོག་མར་སེམས་ལས་ཏུང་གི་ཤིན་ཐུངས་སྟེད་ཅིང་། དེའི་མཐུས་ལྟས་
 ལས་ཏུང་གི་རྒྱན་ལྱུར་པའི་རྒྱང་ལྟས་ལ་རྒྱ་སྟེ། དེས་ལྟས་ལ་བྱལ་བ་ན་ལྟས་ལས་ཏུང་གི་ཤིན་
 ཐུངས་སྟེ་ཆུལ་རྣམས་ཉན་ས་ལས་བཤད་ལ། ཤིན་ཐུངས་དེ་སྟེས་ནས་དོན་སྟོང་རིག་པ་
 དང་མོས་པ་ལས་ཏུང་བ་དང་རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་དགའ་བ་སྟེད་པ་དང་དཔྱད་པ་དང་.....
 རྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཏུག་དང་ལྡན་པ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སེམས་བརྩམས་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟེན་སུ་འཇུར་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་པས་བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་ལ་སྟོགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་འབྲལ་པར་བཤད་དེ། སྒྲིམ་རིམ་ལས།
 འདི་ལྟར་བཏར་སྟོམས་ཀྱི་ཆར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱད་པ་དང་བཅས་.....
 པར་ཏུར་པ་དེའི་ཆེ་མི་སྤྱགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྒྱུར་བའི་
 སེམས་སོ། །གང་གི་ཆེ་འདོད་པའི་སྟེད་པ་དང་སྟེག་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་། རྟོག་
 པ་དང་དཔྱད་པ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་ཏུར་པ་དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་.....
 དང་པོ་ཞེས་བྱ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉིད་ལས་རྟོག་པ་ཅམ་མེད་པ་དེ་ནི་བསམ་བཏན་
 རྒྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ། །གང་གི་ཆེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་བསམ་

གཏན་དང་པོའི་མའི་སྤེད་པ་དང་བྲལ་བར་ཐུར་ནས་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ནང་ཡོངས་
 ལུ་དང་བ་དང་ལྡན་པར་ཐུར་པ་དེའི་ཆེ་བས་མ་གཏན་གཉིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་
 བས་མ་གཏན་གཉིས་པའི་མའི་སྤེད་པ་དང་བྲལ་བར་ཐུར་ཏེ། བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོན་ས་
 དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དག་དང་ལྡན་པར་ཐུར་པ་དེའི་ཆེ་བས་མ་གཏན་གསུམ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་བས་མ་གཏན་གསུམ་པའི་མའི་སྤེད་པ་དང་བྲལ་ཏེ་སྤྱུག་བསྐལ་ཡང་མ་
 ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་བཏང་སྟོན་ས་དང་དྲན་པ་དག་དང་ལྡན་པར་ཐུར་པ་དེའི་ཆེ་
 བས་མ་གཏན་བཞི་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་དེ་རྒྱས་པར་ནི་མངས་པའི་
 འཛིགས་པས་མ་སྟོན་སོ། །ཤིན་ཐུངས་དེ་ཐོབ་པ་ན་ཞག་མང་པོར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྒྱན་ཆད་ནས། ལུས་
 སེམས་ལ་བདེ་དགའ་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩེ་
 དུགས་པོས་ཞག་བརྩུ་གསུམ་དབུ་ཐོག་ཏུ་མར་མེ་བཞག་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་སུབ་
 པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱབ་བརྒྱད་འདྲིའི་སྒྲ་མ་རྣམས་སེམས་གནས་སྒྲུལ་གྱི་
 གཞི་འཕྲུལ་རྒྱུ་དང་ཅམ་ཏུ་བཞེད་པས། ཤིན་ཐུངས་རིམ་བཤ་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་གནས་སྒྲུལ་
 མེད་ཏུ་སྦྱོར་རྒྱས་པ་འཕྲུལ་པ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་ཏེ་སྦྱོར་བདེ་བ་ཅམ་ཡང་ཁོ་གནས་སུ་
 བཞེད་ཅིང་ལྷག་མཐོང་ལ་འབྲིད་ཏུ་རུང་བར་ཡང་བཞེད་དེ། ཞི་ལྷག་འབྲེལ་བའི་སྒྲུལ་རྩེ་
 གཅིག་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པས། འདིར་ཞི་གནས་ཁོ་ན་ལ་ཅལ་ཏུ་མི་འདོན་པར་
 ཞི་ལྷག་འབྲེལ་བའི་དགོ་སྦྱོར་རྟེན་ནས་ཅལ་ཏུ་འདོན་སྒྲུལ་ཏུ་ལྷང་རོ། །འོན་ཀྱང་སྦྱོར་རྒྱུའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས། བསྒྲུལ་བྱ་དེ་དྲན་ཤེས་སྒྲུལ་གསུམ་གྱིས་སོམས་
 པར་ཐུངས་པས་མཐར་བསྒྲུལ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲུལ་མེད་ཏུ་འཇུག་པའི་མཉམ་བཞག་འཆར་སྒྲུལ་ནི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མཚུངས་པས། སྐབས་འདིར་གང་ཟག་རིམ་གྱིས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་
 ཞི་གནས་རྒྱུ་རྒྱུས་ན་ལེགས་པར་མཐོང་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་
 པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཞེས་དང་། རྒྱབ་བརྒྱད་པའི་གསུང་ལས། ཞི་མ་གནས་ན་ལྷག་མི་
 མཐོང་། ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་ན་ཞི་གནས་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདུན་
 པ་ཞི་གནས་བསྐྱབས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྦྱོར་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་ཞི་གནས་དེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་

ལམ་ལ་ཁམས་གསུམ་ལས། འདྲ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་མོངས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལ།
 ཉེན་མོངས་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་གཞིན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་པ་ལ་རགས་པ་དང་.....
 གཟུགས་ལ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཚོང་སྐྱབ་དགོས་པའི་དེད་ཉེན་ཏུ་ཞི་.....
 གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་དངོས་བཞི་བརྒྱད་སྐྱབ་པ་ལའང་
 ས་འོག་མ་འོག་མ་ལ་རགས་པ་དང་། ཞོང་མ་གང་མ་ལ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 ལྷག་མཚོང་སྐྱབ་དགོས་པས་དེད་ཉེན་ཏུ་འང་ཞི་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་ལམ་
 ལ་ཐེག་དམན་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཁོག་པའི་ལྷག་མཚོང་.....
 བསྐྱེད་པའི་ཉེན་ཏུ་འང་ཞི་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་བདག་མེད་གཉིས་
 ཀའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྷག་མཚོང་བསྐྱེད་པའི་ཉེན་ཏུ་འང་ཞི་.....
 གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེར་མ་ཟད་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི་དང་བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་མངོན་ཤེས་དང་ཟད་པར་དང་.....
 ཟིལ་གཞོན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་ཉེན་ཏུ་འང་ཞི་གནས་དགོས་ཏེ། སྒྲིམ་མིམ་
 དང་པོ་ལས། སྒྲིང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ན་རྒྱུད་པའི་འཛིན་ཤིན་ཏུ་
 བྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟ་
 བས་ན་མདོ་རྩེ་ལས། སྒྲིང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བསྟོམས་
 མོ་ཞེས་བཀའ་སྐྱུལ་ཏོ། །ཞེས་མ་ཆེ་གཅིག་པ་དེ་ཕྱི་ཕྱིར་ལས་སུ་རྒྱུད་པ་ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་
 དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་...
 པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་སོ། །
 གཞན་ཡང་ཉེན་མོངས་པའི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་གཞོན་པ་དང་། མཚན་མའི་འཆིང་
 བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཞི་གནས་ཀྱི་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། འདིར་བསྐྱབས་
 པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ལྷག་མཚོང་སྐྱབ་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལའང་སྲིད་ཆེད་བར་...
 ཏུ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཚོང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྲིད་
 པའི་ས་པོན་རྩ་བ་ནས་སྒྲིང་བའི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཚོང་གཉིས་ཡོད་པ་...
 ལས། ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་དགོས་པའི་རྩ་མཚན་ནི། ཞི་གནས་

མེད་པའི་ལྷག་མཚན་ནི་འབབ་ཚུལ་རྒྱུ་ནང་གི་མར་མེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བས་མཉམ་པར་
བཞག་པར་མི་འཕྱར་ལ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མི་ཤེས་
ཤིང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས། སེམས་ཚུ་བཞེན་ཏུ་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ཞི་
གནས་ཀྱི་གཞི་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་
དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་པར་མི་རུས་རྟེ། ཞེས་དང་། སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་
གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཚན་འབབ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ལུལ་ལ་རྣམ་.....
པར་གཡེང་བར་འཕྱར་གྱི། རྒྱུང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞེན་ཏུ་བརྟན་པར་མི་
འཕྱར་རོ། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མི་འཕྱར་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
འོ་ན་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་ཅི་ཙམ་ཞིག་རྒྱབ་སྒྲུབ་ན། ཡོང་ཏུ་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བརྟགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་གྲུབ་ན་མཚོག་ཏུ་བསྐྱུགས་ལ། དེ་མ་
གྲུབ་ན་འདྲང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱང་རུང་བར་མཛོན་རྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་
དཔལ་པོའི་བསྐྱུགས་འོས་བསྐྱུགས་བརྟོད་ལས། རྒྱུང་གི་ཚོས་ལ་མི་སྒྱུགས་པའི། རྒྱེ་པོ་གཏི་
ལྷག་གིས་སྒྲོངས་པ། ཤིང་ཅེའི་བར་ཏུ་སྤང་ནས་ཀྱང་། ལྷག་བསྐལ་གང་འབྱུང་ཤིང་པ་
རྒྱབ། རྒྱུང་གི་བརྟན་པའི་རྗེས་འཕྲོ་བ། བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། བདུན་
ཀྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞེན་ཏུ། ཤིང་པ་དག་ནི་བརྒྱུག་པར་བཅུད། ཅེས་བཤད་པས་སོ། །
དེ་དག་གིས་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་འབྲིང་ཚུལ་བཤད་ཐིག་རྟོ། །

ལྷག་མཚན་སྒྲིམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།

གཉིས་པ་ལྷག་མཚན་གི་སྒྲོན་པ་འབྲིང་པ་ལ། ལྷག་མཚན་སྒྲིམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།
ལྷག་མཚན་གི་རྒྱུར་བ་བརྟེན་པ། ལྷག་མཚན་སྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ། སྐབས་སྐབས་པའི་
ལྷག་མཚན་སྒྲིམ་ཚུལ། ལྷག་མཚན་སྒྲིམ་མ་སྒྲིམ་ཞིགས་ཀྱི་རྒྱུང་པར། འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་
མཚན་ཚུལ་གཞན་དང་རྒྱུར་བ་རྒྱག་ལས། དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་
རེ་འཛིན་ཙམ་གྱི་ཚོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བས།
བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཚན་རེས་པར་སྒྲིམ་དགོས་རྟེ། དེ་མ་བརྒྲུམས་ན་ཞི་
གནས་ཀྱིས་ནི་རེ་ཞིག་ཉོན་མངས་པ་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་ལས་བག་ལ་ཉལ་མི་ཚོམས་པར་.....

སྤྲིད་པ་ལས་སྐྱོལ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་ཅམ་ཞིག་
གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིབ་པ་ནི་མི་སྤྲོད་ས་ཀྱི། རེ་ཞིག་ཉོན་
མོངས་རྣམ་པར་གནོན་པ་ཅམ་རུ་ཟད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་པ་བྱུང་བ་མེད་པར་བག་ལ་
ཉལ་ལེགས་པར་ཆོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་དེས་པར་
འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གནོན་ཏོ། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཛིམས་པར་བྱེད་དོ། ཞིས་བཀའ་རྩལ་རྟོ། ཞིས་དང་།
དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་...
པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་བསྒྲམས་པར་བྱའོ། ཞིས་བཤད་ཅིང་། ཉིང་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཉིང་འཛིན་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ནི་བདག་རུ་འབྱ་
ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འཁྲུག་ལྟེ། ལྷག་རྒྱུད་ཀྱི་ནི་ཉིང་
འཛིན་འདིར་བསྒྲམས་བཞིན། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག སོ་སོར་དེ་
བརྟགས་གལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་ནི། དེ་ནི་ཐུང་ན་འདས་ཐོབ་འབྲས་ལུ་རྩུ། རྩུ་གཞན་གང་ཡིན་
དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། ཞིས་གསུངས་རྟེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་
སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་
སྤྲོད་མི་རུས་ཤིང་། དེའི་རྩུབས་ཀྱིས་སྤྲོད་ཡང་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲེའིང་ལས་
ངན་སོགས་ནས་ངན་འཁོར་འཁོར་བར་འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་ལྷག་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་
པའི་དྲང་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲམས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་བདག་མེད་
པའི་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྒྲིམ་པ་ནི་འབྲས་ལུ་ཐུང་འདས་...
ཐོབ་པའི་རྩུ་ལྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྩུ་གང་གིས་ཀྱང་སྤྲུག་གསལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་
ནས་ཞི་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞིས་པའི་དོན་རྟོ། །

ལྷག་མཛོད་གི་རྒྱུར་པ་བཞེན་པ།

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་རུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ལྟ་བ་རྣམས་དག་ལྷག་མཛོད་གི་རྒྱུར་
གསུངས་ཤིང་། སྒྲིམ་རིམ་བར་པར། སྤྲིམ་ལུ་དམ་པ་ལ་བཞེན་པ་དང་མང་རུ་ཐོས་པ་བཅས་
བ་དང་རྩལ་བཞིན་རུ་སེམས་པ་གསུམ་ལྷག་མཛོད་སྤྲིམ་པའི་རྒྱུར་བཤད་པ་ལས། སྤྲིམ་ལུ་

དམ་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཞི་ལྷག་གི་རྟགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དགེ་པའི་བཤེས་གཞིན་ལ་བྱ་ཏེ།
 རྟགས་པ་དང་མི་ལྷན་ན་དང་དོན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལ་མཁས་ཀྱང་དོན་མི་འབྱུང་བས་སྟེ། བཤང་བྱ་
 སྟེ་ཐ་སྟངས་པ་བཅུ་ལ་ཡང་དེས་དོན་དུ་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་འཆོལ་ཏེ། བཤང་དང་དང་
 དོན་གྱི་ཆོས་ཆོས་ཀྱང་དེས་པའི་དོན་མི་སྟོན་པས་སྟེ། རྩལ་བཞིན་སེམས་པ་ཡང་གྲུབ་ཆོབ་
 ལས་བརྒྱད་པའི་གདམས་པས་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་པ་ནི་རྟག་གའི་ཆོས་
 བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པའི་ཡུལ་མིན་པས་སྟེ། རྟེན་ཡང་དང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་
 གྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བརྟེན་བྱའི་གཙུག་པོར་ཀུན་རྫོབ་དང་ཆོག་དང་ཡིག་སྐད་སྟོན་
 པ་དང་དོན་དང་། དོན་དམ་དང་ཟབ་མོ་རྟགས་དཀའ་བ་སྟོན་པ་དེས་དོན་དུ་བཤད་དེ།
 རྟོགས་མི་ཟད་པས་བརྟན་པ་ལས། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལྟོ་མི་གང་། དྲང་པའི་དོན་གྱི་
 མདོ་ལྟོ་མི་གང་ཞེ་ན། མདོ་ལྟོ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྟབ་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་པའི་དོན་
 ཞེས་བྱའོ། མདོ་ལྟོ་གང་དག་དོན་དམ་པ་སྟབ་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་
 བྱའོ། མདོ་ལྟོ་གང་དག་ཆོག་དང་ཡིག་སྐད་ཆོག་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་པའི་དོན་ཞེས་
 བྱའོ། མདོ་ལྟོ་གང་དག་ཟབ་མོ་བརྟན་དཀའ་བ་རྟགས་པར་དཀའ་བ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་
 དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སྟེ། རྟེན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཉིད་ཀྱང་རི་ལྟ་ཡིན་
 ལྟ་མ་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གསོ་བ་སྟོགས་སྟེ་འགག་གི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་
 ཀུན་རྫོབ་དང་། བདག་མེད་དང་སྟེ་མེད་སྟོགས་སྟོན་པ་ཉིད་སྟོན་པ་དེས་དོན་ཡིན་ཏེ། མདོ་
 དེ་ཉིད་ལས། མདོ་ལྟོ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གསོ་བ་དང་སྟོགས་བྱ་
 དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྟོགས་པ་དང་ཤེད་བྱ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་སྐད་སྟོན་.....
 ཆོག་སྟེ་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ། བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་
 དྲང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་ལྟོ་གང་དག་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་
 མེད་པ་དང་མཚན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་སྟེ་པ་མེད་པ་དང་མ་སྟོགས་པ་དང་སེམས་.....
 ཅན་མེད་པ་དང་སྟོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་.....
 པའི་སྟོ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་
 ཀྱང་། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། དེས་དོན་མདོ་ལྟོ་དག་གི་བྱེ་བྲག་
 ཤེས། གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྟོགས་བྱ་བ་སྟོན། ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་པའི་དོན་དུ་

ཤེས། ཁྲིམ་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་པའི་བཀའ་དང་དེའི་དཀོང་ས་འགྲེལ་པ་ན་བྱུང་གིས་
བཀའ་པ་གང་ཡིན་ཡང་བྱུང་སྟེ། དེས་དོན་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་ཤོར་སྒྲིམ་པའི་གཞུང་
ལྷག་ས་ཚོད་པ་མེད་པ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལས་ལྟ་བུའི་དོན་ལྷན་ཚོད་པ་ལྷག་མཐོང་གི་
རྒྱ་ཡིན་པར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་བྱུང་ཚོད་ཀྱི་
རྒྱ་སྤོང་བ་དང་། དབང་པོའི་རྒྱ་སྤོང་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་
རིག་པ་ལོགས་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་བྱུང་བཅུན་དགོས་ཤིང་། ལྷན་པར་སྦྱོར་
བརྒྱད་འདིར་ནི་བླ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་པས་བླ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ནས་གསལ་བ་དྲག་པོ་འདེབས་པ་གནད་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བརྟག་གཉིས་
ལས། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟར་ཅིག་སྟེས། ཁང་ཏུ་ཡང་ནི་མི་རྟེན་དེ། བླ་མའི་ཏུས་
ཐབས་བཅུན་པ་དང་། བདག་གི་བསྐྱོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། ཁྲིམ་དང་། རང་གི་རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་འདི། རང་གི་ལམ་འདས་སྦྱོད་ཡུལ་ཏེ། འདི་ནི་བྱིན་རྒྱབས་རིམ་པའི་བྱིས། །
ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ། ཁྲིམ་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དཔྱེ།

གསུམ་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་ལ་མང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཁྱི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་
པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐོག་དམན་པའི་ལྷག་མཐོང་ནི་བྱུང་ན་
ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་བྱུང་མེད་མི་བྱུང་གི་ཡན་ལག་མིན་ལ། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲིམ་པའི་ལྷག་
མཐོང་ནི་འདིར་བསྐྱབ་བྱའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་འཛིན་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་འདེབས་དགོས་པའི་བྱིས་རོ། དེ་ལྟ་
བྱའི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་ཚུལ་ལའང་། རྒྱས་པ་མདོ་དཀོང་ས་འགྲེལ་དང་མདོན་པ་ཀུན་ལས་
བརྒྱས་ནས་གསུངས་པའི་ལྷག་མཐོང་བཞི་དང་། འཁྲིང་ཏུ་དཀོང་ས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་
པའི་ལྷག་མཐོང་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་པར་བདག་མེད་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་ལྷག་
མཐོང་རྣམས་ལས། བྱི་མའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ལའང་། རྒྱ་གར་པའི་ལྷང་རིགས་སྤྱོད་པ་ལས་
ཆེར་གྱིས། འཕགས་པ་སྤྱོད་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས། གཅིག་དང་ཏུ་
བྲལ་ལ་ལོགས་པའི་གཏན་ཆོག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་བཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་

བདེན་མེད་ཀྱི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྷ་བ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཚུལ་ཏུ་མ་བཤད་ཀྱང་། བོད་ལུ་འདིར་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་ཡང་དག་ཅོག་པ་ནི་སྤྱད་པ་ཙམ་ལས། དེར་སང་ཕལ་ཆེར་རིགས་ཤེས་རྟེན་དཔག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་སྦྱི་སྒྲིལ་ཏུ་བྱེད་པ་ཙམ་ཤས་ཆེ་བར་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་དག་ནི་དབྱེད་སྤྱོད་དང་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་སོགས་སྒྲིལ་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉི་ཉེ་ཆོ་བར་འབྱུང་ཚུལ་རྣམས་ལྷང་རིགས་དང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཤད་ཐིག་ལ། སྤུས་འདིར་ནི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དང་དཔལ་ཤ་ལ་རི་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཉི་ལོ་པ་..... རྣམས་ལས་བརྒྱད་པའི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་མན་དག་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་..... མདོན་སྤྱོད་ལས་ཏུ་བྱེད་པའི་མན་དག་སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་གཞུང་འཛིན་ཐམས་..... ཅད་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་རང་བཞིན་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས། ཆོག་མཆོད་ཏུས་དོན་ཆེན་པོ་རྟེད་པའི་ཟབ་བྱང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་སྤྱོད་ཞིང་མདོན་སྤྱོད་པའི་སྒྲིལ་རིམ་..... ཤེར་བྱིན་གྱི་མན་དག་དང་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་སྒྲིལ་རིམ་གསུམ་དང་། རྩོ་པའི་དབྱེད་པའི་མན་དག་རྣམས་དང་ཡང་གནད་པལ་ཆེར་གཅིག་པར་སྤྱོད་པས་ཆེས་འོ་མཆོར་ཏུ་བྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྷན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཅི་ནས་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །

སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་དོན་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཆོད།

བཞི་པ་ལ། སེམས་སྤྱང་སྤྱོད་ཆོག་གྱི་དོ་པོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། གཞི་རྩ་ལ་སྤྱོད་འདོགས་བཅད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་དོན་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཆོད། རྩ་བ་སེམས་གྱི་དོ་པོ་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཚལ་རྣམ་རྟོག་དང་སྤྱོད་པའི་དོ་པོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་དོན་མ་བསྒྲིལ་པའི་སྤྱོད་དང་བསྒྲིལ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པ་བཤད་ཐིག་ལ། མདོར་ན་འཁོར་འདས་གྱི་སྤྱོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་བརྟེན་པའམ་སེམས་ལས་བྱུང་..... བས་ན་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད་གལ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའི་མདོན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམ་པར་གཏོར་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཙམ་ལུན་འདས་ཆོས་ཆོས་ཞེས་བྱི་པའི་ཆོས་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་སྤྱོད་ན་མི་..... གནས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་ཆོས་རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་བས་ན་

བདག་རང་གི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བབྱུང་བ་དང་མཐར་གཏུགས་པ་དང་འདུལ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་ཆར་གཙོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 སེམས་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་སེམས་གྲོལ་ན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་ཡང་བཤད་
 དེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོན་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟེ།
 སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འབྱུར་རྟོ། །ཞེས་དང་། འདའ་
 ཀ་ཡི་ཤེས་ལས། སེམས་རྟོགས་ན་ཡི་ཤེས་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་ནས་མི་འཆོལ་བའི་འདུ་
 ཤེས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བཅ་ཟེ་ཆེན་པོས། སེམས་བཅིངས་ན་ནི་འཆིང་
 འབྱུར་ཏེ། །དེ་ཉིད་གྲོལ་ན་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་དང་། ཀྱི་རྟོ་རྫོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་
 ལ་རྟོགས་ན་ནི། །ལྟ་བུ་དཔེ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་རང་གྲོལ་འབྱུར། །མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་དབང་གིས་ནི། །དེ་ལ་གནས་ན་དངོས་གྲུབ་དམ་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཏི་ལེ་པས་
 ཀྱང་། དཔེར་ན་རྩོན་ཤིང་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་རྒྱས། །རྩ་བ་གཅིག་བཅད་ཡལ་ག་ཁྱི་འབྱམ་
 སྐམ། །སེམས་ཀྱི་རྩ་བཅད་འཁོར་བའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་བཅད་པས་
 འཁོར་བའི་རྒྱན་ཆོད་པར་བཤད་དོ། །ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་སེམས་མ་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་
 བསྐལ་གྱི་རྒྱར་འབྱུར་བ་དང་། སེམས་རྩོ་ཤེས་ནས་བསྐྱུང་བ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་
 བཤད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་གི་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་པོ་མཆོག་ སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་
 བ། །བདེ་ཐོབ་སྤྱག་བསྐལ་གཞིམ་འདྲིང་ཀྱང་། །དེ་དག་དྲོན་མེད་གྱི་ནར་འབྱམ། །ཞེས་
 དང་། དེ་ལྟར་བདག་གིས་སེམས་འདི་ནི། །ལེགས་བབྱུང་ལེགས་པར་བསྐྱུང་བར་བྱ། །
 སེམས་བསྐྱུང་བརྒྱལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། །བརྒྱལ་ཞུགས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོ། །
 ཐ་སྙད་རྩམ་བ་ཁ་ཅིག་ རྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པས་གྲོལ་བར་གསུངས་ཀྱི། སེམས་ཉིད་གདོད་
 མའི་སངས་རྒྱལ་སུ་འདྲོད་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པས་གྲོལ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་.....
 འབད་མེད་ཏུ་གྲོལ་བར་འབྱུར་ཞེས་རྩམ་བ་ནི། རང་གི་རྟོག་པས་རྟོང་ཉིད་ཅེས་བཟང་པོ་
 ཞིག་དང་སེམས་ཞེས་རན་པ་ཞིག་ཏུ་བབྱུང་ནས་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་མ་གོ་བའི་རང་རྩོན་
 དང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱང་མང་ཏུ་མ་མཐོང་བའི་རང་མཚང་རྟོན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 ཡིན་ལུགས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཅིག་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་གཉིས་སྐྱེས་
 པའང་གཅིག་ཚུལ་རྣམས་རིམ་པས་འཆད་པར་འབྱུར་བ་ལས་ཤེས་པར་རྒྱས་པས་འདིར་མ་...

སྒྲིལ་ལ། སེམས་ཉིད་གདོད་མའི་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་གསུངས་ཚུལ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། རྟོག་
 པ་སྤངས་པའི་སེམས་ཉིད་འདི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུག་པ་སྟེ། རྟོག་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པའི་བྱིང་། སེམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་འཆད། ཅེས་དང་། ཏུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་ལས།
 སེམས་ཅན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ཞིང་། །གདོད་ནས་སྟེ་འགག་གནས་བྲལ་ཏེ། རྟོག་མ་
 མེད་པའི་རྟོན་རྣམས་། དང་པོ་མཆོག་གི་སངས་རྒྱལ་ཏེ། རྒྱ་མེད་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ།
 ཞེས་དང་། བསྐྱེད་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་
 གཞན་འདིར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྟོ་རྟེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། རང་
 སེམས་རང་གིས་རྟོགས་པས་ན། སེམས་ཅན་གདོད་ནས་སངས་རྒྱལ་སྟེ། ཞེས་དང་།
 བརྟག་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གང་ཏུ་ཡང་། །སངས་རྒྱལ་གཞན་ཏུ་རྟེན་མི་
 འགྱུར། སེམས་ནི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །སངས་རྒྱལ་གཞན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མེད། །
 ཅེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། དངོས་ཀྱན་གཙོ་མོ་རང་སེམས་ཀྱི། རོ་བོ་ཉིད་དེ་
 དེ་རྟོགས་ན། །སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་སྟོགས་ཀྱི་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་དེ་ལྟ་
 བུདི་གདོད་མའི་སངས་རྒྱལ་མཛོན་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཐབས་མཐར་ཐུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་.....
 སེམས་སྒྲིལ་པའི་བ་སྟེད་དང་། དེ་བསྒྲིམས་པས་རྣམ་གྲུལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་། ལུལ་
 འཁོར་རྒྱུད་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་སྒྲིལ་ཏུ། ཁམས་ཅད་སྟོང་
 པར་ཤེས་པར་བྱ། རྟོག་རྣམས་སྟོང་པར་རིག་ནས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཡིན། །
 ཞེས་དང་། རྟོ་རྟེ་གུར་ལས། རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས། སེམས་ཉིད་བསྒྲིམས་
 པས་སངས་རྒྱལ་ཏེ། རྟེན་བ་དམ་པར་སངས་རྒྱལ་ཉིད། ཅེས་དང་། རྟོང་ཉིད་ཉིད་རྟོང་
 དབྱེར་མེད་པར། གང་ཏུ་སེམས་ནི་རྣམ་སྒྲིལ་པ། དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་ནི། དཔེ་
 འདུན་གྱི་ཡང་བསྟན་པའོ། ཞེས་པ་སྟོགས་མང་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་རྩོགས་སུ་འང་ཀུན་
 རྟོག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིལ་པ་དང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིལ་པའི་བ་སྟེད་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྟོ་བ་སེམས་ཀྱི་རྟོ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་ལ། གང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། དེ་དག་གི་སྒྲིལ་རིམ་དངོས། དེ་ཤེས་བྱེད་

ཀྱི་ལུང་དང་ལྟར་བ། སེམས་གཏན་ལ་མེད་ས་ཚུལ་བཞིན། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཚས་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ལྟ་བུ་གསུང་བ་དང་། སེམས་ཀྱང་རྩོམ་མེད་པར་བརྟགས་ནས་དེ་ལ་སྒྲུ་འདྲིགས་
 ཚེད་པའི་ལྟ་མཛོད་གི་ལྟ་བ་སྒྲུ་ཚུལ་འདི་ཉིད་གང་ལས་གསུངས་ཞེ་ན། མདོ་ཐེ་རྒྱན་
 ལས། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་སྒྲིལ་རིག་ནས། དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་རྟེན་
 རྟོགས། སྒྲོ་དང་ལྟན་པས་གཉིས་པོ་མེད་རིག་ནས། དེ་མི་ལྟན་པའི་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་
 གནས། ཞེས་དང་། ལྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་དུ། སེམས་ཅམ་པོ་ལ་གནས་ནས་ནི། སྒྲེལ་
 ཚེན་ནམས་ཀྱིས་དེ་ཡང་སྤངས། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། རྣམ་ཚུགས་འདི་ནི་སེམས་ལྟ་
 འབྱུང་། རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ཉིད་བཤད་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཅམ་ཞེས། ལྷན་པས་བརྟན་པར་གང་མཛད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲག་པ་ནི།
 སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་དེ་ཉིད་མིན། ཀྱན་བརྟགས་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། ཁོངས་ལྟ་བུ་བ་
 པ་ཉིད་འདི་ནི། སྤྱོད་ཉིད་བདག་ཉིད་གཅིག་སྟེ། རྩོམ་སེམས་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན། །
 ཐེག་ཆེན་དགའ་བའི་བདག་ཉིད་ལ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཉམ་པ་ཉིད། སེམས་ནི་གདོད་
 བས་མ་སྟེ། ཤངས་ཀྱིས་ནི་མདོར་བསྐྱུས་གསུངས། ཞེས་དང་། སྒྲུ་རིམ་དང་པོ་
 ལས། དེ་འདི་སྒྲུ་རྟུ་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་སེམས་ཅམ་མོ་སྒྲུ་རྟུ་སེམས་ཤིང་། དེས་དེ་ལྟར་
 ཆོས་གདགས་པ་མཐའ་དག་ནི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས། དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོམ་མེད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་མེད་ལ་
 སོ་སོར་རྟོག་ན། དེ་འདི་ལྟར་དབྱེད་དེ། རྟོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་མི་རྩུང་སྟེ།
 གང་གི་ཆེ་རྒྱན་པའི་རྩོམ་མེད་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འདྲིན་པའི་སེམས་ཉིད་རྣམ་
 ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་དེའི་ཆེ་དེ་བདེན་པ་ཉིད་རྟེན་གལ་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱན་པ་བཞིན་རྟེན་སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷན་ན་མེད་པས་རྒྱན་པ་ཉིད་དོ། ཇི་ལྟར་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་གཅིག་དང་རྟེན་མའི་རྩོམ་མེད་པ་
 དེ་བཞིན་རྟེན་སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷན་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་རྟེན་མའི་རྩོམ་མེད་པ་
 བྱོ། དེ་ལྟར་བས་ན་སེམས་ནི་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩོམ་མེད་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ། སེམས་ཇི་ལྟར་
 བཞིན་རྟེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩོམ་མེད་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་དབྱེད་དོ། །
 ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུ་མ་རིམ་གཞན་རྟེན་ཡང་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་གཙོ་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིན་སྒྲིམ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། སྤབས་འདིར་ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་པ་ལ་
 དམིས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་སེམས་མ་ཡངས་ཙམ་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ངང་ནས་སེམས་ཀྱི་གསལ་……
 ངར་བསྐྱེད་དེ། སྤར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་སེམས་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པའི་
 དབྱེད་སྒྲིམ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤབས་འདིར་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་ནི་མདོ་སྤྱོད་སྤྱུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་མཚུངས་ཏེ།
 དེའི་ཚུལ་ལ་ལུས་གནད་སྤར་ལྟར་ལས་བཟུངས་ནི་མིག་འབྱས་རང་གི་ཐད་ཀར་མི་……
 འཇུགས་པའི་ཚུལ་ཏུ་བཟུ་སྟེ། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས། མིག་ནི་མི་འཇུག་སྒྲིམ་ཏུ་མེད་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་། ཞེས་དང་། གཞན་ཏུ་འད་། མིག་མ་བཅུ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། རྣལ་འབྱོར་
 ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། ཞེས་དང་། ལུ་སྟེགས་ཆངས་པ་ལྟེན་ཏུ་བཟུ། ཉན་ཐོས་ཞི་
 བ་ཐུར་ཏུ་བཟུ། རྫོ་ཆེའི་སྤྱན་ནི་ཐད་ཀར་བཟུ། ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ནས་ཤེས་པ་གསལ་ལ་
 མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ལ། དེའི་ངང་ནས་རང་གི་
 སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་ལ་ཁ་ཕྱིར་བཟུ་བའི་རྣམ་པ་འཕམ་ནད་ཏུ་བཟུ་བའི་རྣམ་པ་གང་བདེར་
 བྱས་ནས་གཅེར་ཀྱིས་བཟུ་སྟེ། སེམས་དེ་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་སྟོགས་ཆི་ལྟར་འདུག
 གནས་ས་དང་བརྟེན་ས་གང་ལ་བརྟེན། རོས་བཟུང་དང་རྣམ་འཕྱུར་ཆི་ལྟར་འདུག་རྣམས་
 རིམ་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱིབས་ལ། ལྷམ་པོ་དང་བྱ་བཞི་ལ་སྟོགས་
 པ་དང་། ས་རྫོ་དང་རི་བྱག་ལ་སྟོགས་པ་དང་། མི་དང་ཏུད་འཕྱའི་བྱེ་བྱག་ལ་སྟོགས་པའི་
 དབྱིབས་སུ་འདུག་གམ་བརྟག་ ཁ་དྲོག་ལ། དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་དང་དམར་པོ་སྟོགས་ཀྱི་
 མདོག་ཏུ་འདུག་གམ་བརྟག་ གནས་ས་དང་བརྟེན་ས་ལ། སེམས་སྤྱོ་རོལ་རྣུང་བརྟུང་གི་
 དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སམ། རྣང་རང་གི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་བརྟག་ རང་
 གི་ལུས་ལ་གནས་པ་སྒྲིམ་བྱེད་ན། ལུས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་མཐིམ་གྱི་པར་གྱི་ལྟ་དང་ཏུ་མ་
 ཏུ་ལ་གནས་སམ་ལུས་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་གནས་བརྟག་ སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་གནས་ན་སྤྱི་རྣང་གི་ཚུལ་ཏུ་འཕ་
 འདྲེས་པའི་ཚུལ་ཏུ་གནས་བརྟག་ འདྲེས་ན་སེམས་སྤྱིའི་གཟུགས་སྟོགས་ལུ་རྣམས་ལ་
 འཕྲོས་པའི་ཆེ་ཆི་ལྟར་སྤར་སྟོགས་བརྟག་ རོས་བཟུང་དང་རྣམ་འཕྱུར་ལ། སེམས་དེ་རྫོང་
 པར་རོས་བཟུང་རྒྱུ་འཕམ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འདུག་གམ་གསལ་པའི་རོས་བཟུང་དང་དེའི་……

ནམ་པ་ཅན་ཏུ་འདུག་བརྟག་ རྟོང་པར་འདུག་ན་ཅང་མེད་ཀྱི་རྟོང་པ་དང་བར་ལྷུང་ལྷ་ཤུའི་
 རྟོང་པ་རྩི་ལྷུང་འདུག་བརྟག་ གསལ་ན་ཉི་ཁྲམ་མར་མེ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་ལྷ་ཤུར་གསལ་བ་
 དང་། འོད་དང་ཁ་དོག་མེད་པའི་རང་གསལ་ཏུ་འདུག་ལ་མོགས་པ་སྒོ་ཏུ་མ་ནས་བརྟགས་
 ཤིང་དཔྱད། མོས་སྒོ་དང་གོ་ཡུལ་ཙམ་སྒོ་ལ་ཤར་ནས་མ་བརྟགས་ན་མེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 ལ་འཕྲིག་མི་ཚུད་ཅིང་ཕུ་ཐག་མི་ཆོད་པ། མེམས་ཀྱིས་མེམས་རྩོད་ཤུག་པར་བརྟག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྷར་བརྟགས་པས་ཕྱི་ནང་གི་དཔོན་པོའི་བྱེ་བྲག་ལྷར་རྩལ་ཕུ་མ་ཕྱལ་པར་སྒོ་ཐག་
 ཆོད་ཀྱང་མེམས་གསལ་རྟོང་གི་རང་ཏུ་ལྷན་ནེ་གནས་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེ། སྤར་གྱི་གནས་
 ཉམས་ཤར་བ་ཙམ་ལས་མེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་འཕྲིག་མི་ཚུད་པས། མོས་ཀྱས་དྲག་པོས་
 གསལ་བ་བཏབ་ནས། སྤར་ཡང་གསལ་ན་གསལ་ལྷགས་དང་། རྟོང་ན་རྟོང་ལྷགས་ཉིད་ལ་
 ལེགས་པར་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གནས་ས་དང་བརྟེན་ས་རིས་.....
 བཟུང་དང་ནམ་འཕྱར་འདི་འདྲ་ཞེས་རག་ནས་དོན་གསལ་པོར་བརྟེན་ཏུ་མི་རུས་ཀྱང་།
 འོད་དང་ཁ་དོག་མོགས་མིན་པའི་མེམས་རང་རིག་རང་གསལ་ལྷ་ཤུ། རིས་བཟུང་རྒྱ་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་རང་རྟོང་ལྷ་ཤུ། དེ་ཡང་དུན་རིག་ཡོད་པའི་ཆོ་སིང་དེ་ཡེ་རེ་བ་ལྷ་ཤུའི་ཉམས་ཕུ་
 རྟོང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ལ། དུན་རིག་ཡོངས་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ཤོར་ནས་ཐ་མལ་ཏུ་ཁྲིས་མེ་འཕྲོ་
 བ་ཅིག་ཏུ་འཕྲིག་ཚུད་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོང་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་རང་གི་མེམས་
 འདི་ཡིན་གྱི་རིས་བཟུང་མེད་བཞིན་ཏུ་རང་གིས་རང་རིག་ཅིང་རང་གསལ་བ་དེའི་རང་མ་
 ཤོར་པའི་དུན་རིག་ཐུ་རེ་བརྟེན་ནས་སྤར་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡོངས་པར་བསྐྱུང་རོ། །དེ་ལྷར་
 བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡོངས་པའི་རང་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་.....
 དཔྱད་པ་ཡིན་གྱི། དུན་རིག་ཡོངས་ནས་ཐ་མལ་པའི་བསམ་མཛོ་ལྷ་ཤུ་བཏང་ནས་དཔྱད་པ་
 མིན་ཏེ། བྲམ་བེ་ཆེན་པོས། གྱེ་མ་རང་ལ་རང་གིས་དེ་ཉིད་མཚོན་ཏེ་ལྟོས། །མ་ཡོངས་
 མེམས་ཀྱི་བལྟ་དང་བྲམ་ལྟར་ན། །ཡོངས་པའི་མེམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མཚོང་བ་མེད། །ཅིས་
 དང་། སྒྲིམ་རིམ་ཏུ། འདི་ལྷར་གང་གི་ཆོ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་མེམས་བརྟན་པར་བྱས་
 པ་དེའི་ཆོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོང་བ་འབྱུང་ལྟེ།
 ཞེས་མོགས་བཤད་པ་ལྷར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱབ་བརྟུང་པ་དག་མེམས་

འཚོལ་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་ལ། འགའ་ཞིག་སེམས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་འཚོལ་རྒྱ་མེད་ལ།
 མེད་བཞིན་ཏུ་འཚོལ་བ་དོན་མེད་ཏུ་འཕྱར་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་གནད་ལ་རྒྱུངས་པ་
 ཟུ། སེམས་འཚོལ་གྱི་ཐ་སྟངས་ནི། དཀོན་བཅེགས་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་ཏེ།
 ཞེས་སོགས་དང་། ཀུའི་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་འཚོལ་བ་ནི།
 ཞེས་སོགས་དང་། ལུས་ཅུ་ཙུག་གསུམ་པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། མཁས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ཚོས་
 ཉིད་འཚོལ། །དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འཚོལ་བ་ན། །སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་
 བ་ན། །སེམས་དེ་སེམས་གང་གིས་ནི་འཚོལ་བྱེད་པ། །སེམས་དེ་ཡང་ནི་རང་བཞིན་མཐོང་
 བ་མེད། །ཅིས་སོགས་མང་ཏུ་གསུངས་ལ། སེམས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟག་
 དཔུང་གིས་འཚོལ་བ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོང་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆེད་ཏུ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་གླིན་སྒྲོམ་རིམ་ཏུ་བྱངས་པ་ལས། དེ་རྟོང་པ་ཉིད་
 རྒྱུ་པ་མང་བས་གནས་གང་དང་གང་ཏུ་སེམས་འཕྲོས་ཤིང་སེམས་མཐོན་པར་དགའ་བའི་
 གནས་དེ་དང་དེ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅའ་ན་རྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཡང་བརྟགས་ན་རྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཅའ་ན་རྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་འབྱུག་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་སེམས་ལ་དཔྱད་པ་འཕམ་སེམས་འཚོལ་ལུགས་
 ཉིད་ནི། འཕགས་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དཀོན་བཅེགས་ལས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཅི་སེམས་འདི་རྩོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གས། སེར་
 པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གས། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱར་ཏེ། དམར་པོ། དཀར་པོ། བཙེད་ལ། ཤེལ་གྱི་ལ་
 དོག་ལྟ་བུ། ཡང་དག་པ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ། རྟག་པ། མི་རྟག་པ། ཀུའི་ལས་ཅན།
 ཀུའི་ལས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གས་རྟོགས་ཤིག དེ་དག་གིས་སྒྲས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་
 པ་སེམས་ནི་ཀུའི་ལས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བརྟན་ཏུ་མེད་པ་སྤྱང་བ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་.....
 གནས་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེས་དགེ་སྤྱོད་
 དེ་དག་ལ་འདི་སྤྱད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཅི་ཀུའི་ལས་ཅན་མ་ཡིན་པ། བརྟན་
 ཏུ་མེད་པ་སྤྱང་བ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གནས་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 སེམས་དེ། བྱང་ན་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འཕམ། བྱི་རོལ་ན་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འཕམ། ཀུའི་ས་

ཀའི་བར་ན་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དམིགས་སུ་ཡོད་སྟུང་མཉམ་མཉམ། སྒྲིམ་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 སྒྲིམ་པ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག གལ་ཏེ་སེམས་དེ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བླན་ཏུ་མེད་སྤང་བ་
 མེད་ཐོགས་པ་མེད་གནས་མེད་ཅུང་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་ནང་ན་མེད་ཕྱི་རྩོལ་ན་ཡང་མེད་
 གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་ན། ཅི་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་
 སྟུང་མཉམ་མཉམ། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཡང་དགོན་བརྟེན་གསལ་ལས། དེ་
 ལྟར་སེམས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་ཏེ། འདྲོད་ཆགས་པར་གྱུར་པ་འཕམ་ཞེ་སྤང་བར་གྱུར་པ་འཕམ།
 གཏི་མུག་པར་གྱུར་པ་འདི་སེམས་གང་ཡིན། ཅི་འདས་པ་འཕམ་མ་འོངས་པ་འཕམ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་
 ཞིག་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་སེམས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཟད་པ་འོ། །མ་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་མ་སྟེས་པ་འོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་གནས་པ་མེད་དོ་སྟུང་མོ། །འོད་སྤངས་སེམས་ནི་ནང་
 ན་འང་མེད་ཕྱི་རྩོལ་ན་འང་མེད་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །འོད་སྤངས་སེམས་
 ནི་བཅང་ཏུ་མེད་པ་བླན་ཏུ་མེད་པ་རྟེན་མ་ཡིན་པ་སྤང་བ་མེད་པ་ཅུང་པར་རིག་པ་མེད་
 པ་གནས་མེད་པ་འོ། ཞེས་སོགས་དང་། འོད་སྤངས་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་བཅའ་ན་མི་རྟོན་དོ། །
 གང་མི་རྟོན་པ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །གང་མི་དམིགས་པ་ནི་འདས་པ་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་མ་
 ཡིན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་འདས་པ་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་
 མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་འོ། །གང་རྣམ་གསུམ་ལས་ཡང་དག་
 པར་འདས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་
 མདོ་ལས། དེ་སེམས་ཀུན་ཏུ་འཆོལ་བ་ནི་སེམས་དེ་ནང་ན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་།
 དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱར་ཏེ། སེམས་དེ་ཕྱི་རྩོལ་ན། སེམས་དེ་ཕྱི་ནང་ན། བྱང་པོ་རྣམས་ལས།
 ཁམས་རྣམས་ལས། སྟེ་མཆེད་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། དེས་སེམས་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་སེམས་གང་ལས་བྱུང་ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་ཏུ་འཆོལ་
 ཞིང་དེ་འདི་སྟུང་ཏུ་སེམས་ཏེ། དམིགས་པ་ཡོད་པ་ལས་སེམས་བྱུང་དོ་སྟུང་མོ། །དེ་ཡང་
 འདི་སྟུང་ཏུ་སེམས་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སེམས་དེ་གཞན་ནམ། འོན་ཏེ་དམིགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་ཉིད་སེམས་ཡིན། གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ཡང་གཞན་ལ་སེམས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི་
 སེམས་དེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན་ན་ནི།
 སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་མཐོང་བར་མི་

རྒྱ་རྒྱ་། ཞེས་དང་། རྣམ་ལྷན་མདོན་བྱང་ལས། གསང་བའི་བདག་པོ་ཇི་ལྟར་རང་གི་
 སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེན་འདི་ལྟ་ཞེ། རྣམ་པར་རམ་ཁ་དོག་ཏུ་འཕྲ་དབྱིབས་སུ་འཕ་
 ཡུལ་ཏུ་འཕ། གཟུགས་སུ་འཕ་ཆོར་བར་རམ། འདུ་ཤེས་སུ་འཕ་འདུ་བྱེད་ཏུ་འཕ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པར་རམ། བདག་ཏུ་འཕ་བདག་གིར་རམ་བཟུང་བར་རམ་འཛིན་པར་རམ་དག་པར་
 རམ་མ་དག་པར་རམ། ཁམས་སུ་འཕ་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་འཕ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཏུ་ཡོངས་
 སུ་བཅའ་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་བྱང་ཆུབ་དང་
 ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་རང་གི་སེམས་ལས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱིར་
 ཞེན། སེམས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ནང་ན་མེད་ཕྱི་རོལ་ན་
 ཡང་མེད་གཉིས་ཀའི་བར་ན་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །གསང་བའི་བདག་པོ་སེམས་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཅའ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་མོ་
 གཟིགས་པར་མི་འཇུག་ཏེ། སྤྲོ་པོར་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྲུང་ཏེ། སེར་པོར། དམར་པོར།
 དཀར་པོར། ཁ་དོག་ལེབ་ཀླན་ཏུ། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ། ཐུང་ཏུར། རིང་པོར། རྒྱུ་པོར། གྲུ་
 བཞིར། ལྷང་བར། ལུན་པར། བྱང་མེད་ཏུ། སྐྱེས་པར། མ་ནིང་ཏུ་མ་ཡིན། གསང་བའི་
 བདག་པོ་སེམས་དེ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མ་ཡིན། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན། ལྷ་དང་སྤྲུ་དང་གནོད་
 སྐྱོན་དང་དྲི་བ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་མི་འཕྲ་ཅི་དང་ལྷ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་
 མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རིས་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །གསང་
 བའི་བདག་པོ། སེམས་དེ་ནི་མིག་ལ་མི་གནས་ལུས་ལ་མི་གནས་ཡིད་ལ་མི་གནས་སོ། །དེ་
 ཅི་འདྲི་བྱིར་ཞེན། སེམས་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། དེའི་བྱིར་རྫོགས་པ་དང་རྣམ་རྫོགས་
 ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས་མང་ཏུ་གསུངས་ཏེ།
 མདོར་ན་སེམས་ལ་བཟག་དཔུང་བྱེད་པའི་ཆོ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས། གནས་ས་དང་བརྟེན་
 ས། རོས་བཟུང་དང་རྣམ་འཇུག་ཇི་ལྟར་འདུག་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བྱིན་དང་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་དཔྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔུང་པའི་མཐར་སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་གཟུགས་ཅན་
 མ་ཡིན་པ་བསྐྱར་ཏུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཏུ་མ་དང་ལྡན་པ། བྱིན་དང་སོགས་གང་
 ཏུ་འཕ་མི་གནས་ཤིང་རྣམ་པར་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་མོ་

བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ནི་མིང་ཙམ་ཡིན་པ་སྟེ། །
 མིང་ལས་གཞན་དུ་འགའ་ཡང་མེད། མིང་ཙམ་དུ་ནི་རྣམ་རིག་ལྟ། མིང་ཡང་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཡིན། རྣང་ངམ་དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་ལས། ཡང་ན་གཉིས་ཀའི་བར་དག་དུ། རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་སེམས་མ་རྟེད། དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་མའི་རང་བཞིན་སེམས། ཁ་དྲོག་དབྱིབས་ཀྱི་དབྱེ་
 བའས། གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་འས། རྒྱེས་པ་བྱུང་མེད་མ་ནིང་སྟགས། རྩོམ་སེམས་
 ནི་གནས་པ་མིན། མདྲོར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གཤེགས་པར་མ་གྱུར་གཤེགས་མི་
 འགྱུར། རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཙན། རི་ལྟ་བུར་ནི་གཤེགས་པར་འགྱུར། ཞེས་
 རྟོན་བསྟུས་ཏེ་བཤད་ཅིང་། སྦྱོང་བསྟུས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མན་ངག་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་ལས་ཁ་ཕྱིར་བསྟུས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ།
 མཆོག་དུ་བཟུང་བར་དཀའ་བ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ཡིང་ས་སྤྱིས་པའི་སེམས་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཅ་བ་མེད་པ་གནས་པ་མེད་པ་གཞི་མེད་པ་མཆོན་མ་མེད་པ་དབྱིབས་
 དང་ཁ་དྲོག་མེད་པ། དབང་པོ་ལས་འདས་པ་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། ཞེས་
 དང་། བདེན་པར་ན་སེམས་ནི་ཁ་དྲོག་དང་དབྱིབས་དང་བྲལ་བ་སྤྲང་བ་ཙམ་ནམ་མཁའ་
 དང་མཉམ་པའི་རྩོམ་ཉིད་རྟོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འདྲ་བར་རེག་པར་དཀའ་བའོ། །
 ཞེས་བཤད་དོ། བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སེམས་འཆོལ་དེ་དག་གིས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བཅའ་བ་ན། མཐར་སེམས་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་སྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཙན་མ་ཡིན་
 པ། གནས་ས་དང་བརྟེན་ས་མེད་པ། རོས་བཟུང་དང་རྣམ་འགྱུར་ལས་འདས་པ། སྦྱོང་པ་
 ཀྱང་གྱིས་མ་གོས་པ་དཔེ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་འཆར་བར་བཤད་དེ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཆོངས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཙན།
 རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གཞིལ་བའོ། ཞེས་དང་། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་མདོ་ལས། བཙམ་ལྟ་
 འདས་ནང་གི་སེམས་རི་ལྟར་བལྟ་བར་བཞུ། བཀའ་སྟུལ་པ་སེམས་ནི་དབྱིབས་མེད་པ།
 རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་དང་། རྣམ་སྤྲང་མདོན་བྱང་ལས། སེམས་དེ་ནི་རྣམ་མཁའི་
 མཆོན་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་སྟགས་
 སེམས་རྣམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཚུལ་ཤིན་དུ་མང་ཞིང་། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་།
 སེམས་ནི་རྣམ་མཁའ་འདྲ་བར་བཟུང་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་སེམས་བཟུང་

བྱ། ཁྱིམ་དང་། ཤ་མ་རས། རྩ་བ་ཆོད་པའི་སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ། ཁྱིམ་སྟགས་
གསུངས་སོ། སེམས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཚུལ་ལ་མང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྔ་སྔར་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་པ་ན་མཐར་རྟོགས་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཁྱི་ནས་རྟོག་མེད་ཏུ་དག་པ་དང་།
ནམ་མཁའ་ལ་བལྟས་པས་མཐོང་བ་འགགས་པ་འདྲ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། རྟེ་ལྟ་པས། དཔེར་ན་ནམ་
མཁའི་དཀྱིལ་བལྟས་མཐོང་བ་འགགས་པར་འགྱུར། ཁྱི་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བལྟས་
བྱས་ན། རྩམ་རྟོག་ཆོགས་འགག་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། དཔེར་ན་ཁུག་ལྷ་སྒྲིན་ནམས་ནམ་
མཁའི་ཁམས་སུ་དེངས། ཀར་ཡང་སོང་བ་མེད་ཅིང་གང་ཏུ་འང་གནས་པ་མེད། ཁྱི་བཞིན་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་ཆོགས་ཀྱང་། རང་སེམས་མཐོང་བས་རྟོག་པའི་ཐ་སྲབས་དེངས།
ཁྱིམ་དང་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་ཐ་སྟངས་རབ་བཏགས་ཀྱང་། རྩམ་མཁའ་ལ་ནི་
འདི་འདྲ་བཟོད་ཏུ་མེད། ཁྱི་བཞིན་རང་སེམས་འོད་གསལ་བཟོད་ལྟར་ཀྱང་། འདི་འདྲར་
གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྟངས་གདགས་གཞི་མེད། ཁྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་འདྲ། ཁྱིས་
དང་། ཤ་མ་རས། གང་ཞིག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱང་ཡོངས་བཅའ་ཡང་། རྩམ་མཁའ་དང་
དབྱས་མེད་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་འགག་དེ་བཞིན་སེམས་དང་ཆོས་ནི་ཡོངས་བཅའ་བས། རྟོང་
པོ་རྩལ་ཅམ་རྟེད་པར་མ་གྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་འཛོལ་བའི་སེམས་ཀྱང་མི་དམིགས་པས། ཅི་
ཡང་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་མཐོང་ཡིན། ཁྱིམ་དང་། འོད་སྤངས་ཀྱིས་ལྷས་པ་ལས། ཤིང་
གཉིས་བྱུད་པ་ལས་ནི་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་བ་དེ་ཡིས་དེ་གཉིས་སྟེག་པ་ལྟར། ཁྱི་བཞིན་ཤེས་
རབ་དབང་པོ་སྟེན་ནས་ཀྱང་། སྟེན་པ་དེ་ཡིས་དེ་གཉིས་སྟེག་པར་བྱེད། ཅིས་དང་པོར་སྔ་
སྔར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་པས་མཐར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཁྱི་ནས་རྩམ་པར་མི་……
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བཤད་དོ། འོ་ན་སེམས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
བའི་བྱུང་པར་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་ན་ཡོད་དེ། རྩམ་མཁའ་ནི་རང་གིས་རང་རིག་པའི་ཤེས་
པ་མིན་ལ། སེམས་རྟོགས་ན་དེ་ཉིད་རང་གིས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྔ་སྔར་རིག་མཚན་མེད་སྟོང་ལུལ་ཏེ། བཟོད་ཏུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྟངས་
སྟོང་ཆད་པ། རྟོང་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྟོག་གི་ཀྱང་ལས་འདས་
མཚན་ཉིད། ཅིས་དང་། དགོངས་པ་ལུང་བཟུན་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རིས་
པའི་དོན། སྒྲུབ་ཡང་དེ་ཉིད་ལེགས་བྱས་པ། རང་ན་མ་ཡིན་སྟེ་ནུང་མིན། གཉིས་ཀ་

མིན་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན། ཁྱེད་པ་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མིན། ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་སྐྱོ་རང་རིག་ཡིན། ཁྱེད་
 དང་། བརྟག་གཞིས་ལས། རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི། རང་གི་ལམ་འདས་སྐྱོད་ལུལ་ཏེ།
 ཁྱེད་དང་། རང་རིག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད། རང་རིག་ནས་ནི་བྱུང་ཆུབ་འགྱུར། ཁྱེད་
 སྐྱེས་མང་ཏུ་གསུངས་སོ། ཁྱེད་དག་གིས་ནི་སྐུ་སྐྱོ་རང་རིག་གི་དོན་མཆོད་མ་ལས་འདས་
 ཤིང་བསམ་བཞུད་དང་བྲལ་བ། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་
 བཤད་ལ། དོན་གྱུར་འདིར་རང་གིས་རང་རིག་ཅེས་བཞུད་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཀྱིས་སེམས་
 ལ་དབྱེད་པས་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་མཆོད་མའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་.....
 དང་བྲལ་བའི་རང་མཆོང་རིག་པ་ལ་རང་རིག་པའི་ཐ་སྐྱོད་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། མིག་གིས་
 གཟུགས་རིག་པ་ལྟར་རིག་བྱའི་དངོས་པོ་དོས་བཟུང་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ནས་དེ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཉི་ལོ་བས། ཀྱེ་ཉི་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རང་གི་ལམ་འདས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོད་ལུལ་མིན། །
 ཉི་ལོ་ངས་ནི་ཅི་ཡང་བསྟན་ཏུ་མེད། རང་གིས་རང་ཉིད་མཆོད་ཏེ་ཤེས་པར་བྱོས། ཁྱེད་པ་
 ལྟར་རོ། རྒྱལ་པོ་འདིར་མི་མཁས་པ་དག་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བལྟས་པ་ན་སྤར་གྱི་ཞི་
 གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤར་ནས་དེའི་ཉམས་སྤང་ལ་སེམས་མཐོང་བར་སྒྲིབ་པ་དང་། ལ་
 ལ་དག་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤང་གཟུགས་ཅི་རིགས་ཤར་བ་ལ་འཐས་པར་བཟུང་སྟེ་སེམས་མཐོང་
 བར་སྒྲིབ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཉམས་སམ་སྤྱོད་ཉམས་སྐྱོད་ཤར་བ་ལ་སྤྱར་
 ཆེད་འཛིན་བསྐྱེད་ནས་སེམས་མཐོང་བར་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ལྗོངས་ཏེ། ཁྱེད་དག་སེམས་
 མཆོད་མའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ཆུལ་ལ་འཕྲིག་ཅི་ཡང་མ་ཆུད་པར། སྒྲི་བྱར་ཏུ་རྒྱ་
 རྒྱུ་ཅི་རིགས་ལས་ཤར་བའི་ཉམས་སྤང་ལ་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཞུགས་པར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །
 ཁྱེད་ལྟར་ན་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་སྒྲིབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཆོང་རིག་
 པ་ལ་སེམས་མཐོང་བའི་ཐ་སྐྱོད་བཞག་པ་ཅམ་ལས་དོས་བཟུང་ཅན་གྱི་མཐོང་རྒྱ་དང་.....
 མཐོང་མཁན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱེ་ཅོམ་ཡང་མ་དམིགས་ཤིང་མ་མཐོང་བ། དོན་སྤར་བསམ་གྱི་
 ལུལ་ལས་འདས་པ། ཏུས་ཐམས་ཅད་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
 སྤང་བ་ལས། རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བཞུད་མོད། རྣམ་མཁའ་ཇི་
 ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་དེ་བརྟག་པར་བྱིས། ཁྱེད་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་བསྟན། ཁྱེད་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། གདོད་ནས་དག་པ་ནས་མཁའི་རང་བཞིན་ལ།

བལྟས་ཤིང་བལྟས་ཤིང་མཛོང་བ་འགག་པར་འགྱུར། ཁྱིམ་དང་། ཤ་མ་རལ། སེམས་དང་
 ཆོས་སུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི། བཅའ་ན་མི་རྟེན་འཆོལ་མཁན་གང་ནའང་མེད། མེད་པ་
 ཏུས་གསུམ་མ་སྐྱེས་མ་འགག་པ། ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི། རང་བཞིན་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན། ཁྱིམ་དང་། ར་ཡིས་ར་མཛོང་ར་ཉིད་གཅིག་ཤུར་ལུགས། །
 གཅིག་ཤུ་ཉིད་ལ་བལྟས་པས་གཅིག་མ་མཛོང་། མཛོང་བྱ་མཛོང་བྱེད་བྲལ་བས་བརྗོད་ཏུ་
 མེད། བརྗོད་ཏུ་མེད་པས་སུ་ཡིས་ག་བར་འགྱུར། ཁྱིམ་དང་། བ་རྩ་པས། རང་བཞིན་འོད་
 གསལ་སེམས་དེ་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་མི་སྐྱེ་ཆེ་ཙམ་མེད། ཅེས་པ་ལྟར་རྒྱ། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་
 པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྲལ་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་དུན་རིག་དེས་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཙམ་ཞིག་.....
 ཡོད་དེ། ཉིད་དེ་འཛིན་དམ་པའི་མདོ་ལས། རི་བཞིན་པ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ལས། ཁྱེད་ཀྱི་བཞིན་པ་
 ཡི་སྒྲོ་བཞག་པས། མིང་ཏུ་མི་སྒྲོགས་ཉམས་སྦྱོང་འཆར། ཁྱིམ་སྐྱོགས་དང་། ཉི་མོ་པས།
 ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། ཉམས་སྦྱོང་དུན་རིག་སྒྲུབ་པར་འདི། ཁྱིམ་དང་། མེ་ཏི་པས།
 སེམས་ཀྱང་དུན་རིག་འགྱུ་བ་ཙམ། རང་བཞིན་མེད་དེ་རྒྱུད་གི་ཆལ། ཁྱིམ་བཤད་པ་ལྟར་
 རྒྱ། །

ཆལ་རྒྱལ་རྟོག་དང་སྒྲུང་བའི་རྩ་བོ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གསུམ་པ་ལ། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་བསྟན་པ། སེམས་རྟོགས་པས་སྒྲུང་བ་
 རྟོགས་ཆུལ། སྒྲུང་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཉིད་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་རྒྱམས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆལ་ལས་ཤར་བའི་ཀྱང་རྟོག་དང་གཟུགས་སྒྲོ་སྐྱོགས་...
 ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱམས་སེམས་ལས་གཞན་པའི་རང་མཆོན་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་དོན་དམ་...
 པར་རང་གི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། རྒྱལ་རྟོག་བག་ཆགས་འབྲེལ་བ་ཡིས། །
 རྒྱ་ཆོགས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། མི་རྒྱམས་ལ་ནི་སྤྱི་རྩལ་སྒྲུང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སེམས་
 ཙམ་མོ། སྤྱི་རྩལ་སྒྲུང་བ་ཡོངས་མེད་དེ། སེམས་ནི་རྒྱ་ཆོགས་རྒྱམས་སུ་ཤར། ཁྱིམ་དང་།
 བྱར་ལས། གཟུགས་དང་སྒྲོ་དང་དེ་བཞིན་དུ། རྩ་དང་རེག་བྱ་སྐྱེས་པའི་དཔོན། རིན་ཆེན་
 སེམས་འདིར་བརྗོད་ཉིད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་ཏུ་ཞི་ཉིད་དོ། གཟུགས་དང་ཆོར་དང་

འདྲ་ཤེས་དང་། འདྲ་བྱེད་དང་ནི་རྣམ་པར་ཤེས། བཅས་ཅད་སེམས་འདིའི་དངོས་པོ་ལས།
 རྒྱལ་པས་གཞན་ཏུ་མ་གསུངས་སོ། ཞེས་སོ། འོ་ན་གཞུགས་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དངོས་པོར་
 སྒྲུང་བ་འདི་རྒྱ་ལུ་ཞེ་ན། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་གནས་ལུགས་མ་རིག་ཅིང་རང་ཚོར་མ་
 ཟིན་པར་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་བསྐྱུར་ནས། དེར་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་པས་བག་ཆགས་བསགས་
 པ་ལས་འབྱུལ་རྒྱུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དོན་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་སྟེ། ཡང་གཤེགས་ལས། བག་ཆགས་ཀྱིས་
 བྱིད་ཀྱགས་པའི་སེམས། འོ་ན་ཏུ་སྒྲུང་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་། འོ་ན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། ཕྱི་
 རྒྱལ་དོན་མཚོར་ལོག་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱུར་ལས། ཚོག་མ་མེད་པའི་སྲིད་ལྱུར་ནས། ཕྱི་
 རྒྱལ་དོན་ཏུ་བརྟགས་པ་སྟེ། བཅས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུལ་ཞིང་། སེམས་ཉིད་ཀྱན་
 ཏུ་སྐོང་བའོ། ཞེས་སོ། འོ་ན་ཕྱི་རྒྱལ་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཏུ་མ་ཟད་སྒྲ་མཁྲེགས་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་རང་མཚན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྱུལ་བའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་མང་
 པོ་ཤིས་ཤིང་འབྲས་པར་གྱུར་པ་ལས། ཕྱི་རྒྱལ་ཏུ་འདྲ་དངོས་པོ་སྒྲ་མཁྲེགས་ལ་སོགས་པའི་
 རང་མཚན་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། བཅ་ཟེ་ཆེན་པོས། རྒྱུར་གིས་རྒྱལ་ལྷགས་ཤིང་དཀྱགས་
 པ་ཡིས། འབྲས་པའི་རྒྱ་ཡང་རྒྱུ་ལྷགས་སུ་འགྲོ། རྒྱུ་པས་དཀྱགས་པས་རྒྱུར་པ་
 གཞུགས་མེད་ལ། ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཞིང་མཁྲེགས་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུར། ཞེས་དཔེ་དོན་ཏུ་སྒྱུར་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། འབྱུལ་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་ཏུ་མི་བྱུང་བ་ནི། མིག་
 བྱང་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་དང་རབ་རིབ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་མིག་བྱང་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་སོགས་
 མཛོན་སུམ་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། མིག་བྱང་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུང་བ་ལྟར་རོ། འོ་ན་སེམས་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུང་བ་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ་མིག་བྱང་དང་
 འདྲ་བའི་སྒྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དང་བག་ཆགས་མ་ལོག་ན། མིག་བྱང་གྱི་སྒྱུར་ཏུ་ཤེས་པ་དང་
 འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་འབྱུལ་ལུགས་དང་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུང་བ་ཞོག་མི་རུས་ཏེ།
 བེར་ཤ་པས། རྒྱུགས་པའི་ངང་ལ་མི་གནས་མཚན་མས་གཤེད་ས་གྱུར་ན། གཉིས་སྒྲུང་
 མཚན་མའི་བག་ཆགས་རྣམས་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མིག་གི་བྱང་ཏུ་ཤེས་
 གུར་གྱང་། མིག་གི་བྱང་མ་བྱང་བར་རབ་རིབ་སྒྲུང་མི་རྣམས། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། འོ་ན་
 གྱུར་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྒྱུགས་པའི་ཆོ་རྒྱར་སྒྲུང་བ་བཅས་ཅད་
 ཀྱི་སྒྲུང་རྒྱལ་མ་འགགས་བཞིན་ཏུ་དེ་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་འཆར་བར་བཤད་

དེ། ལྷན་ལས། སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་ལྷན་མེད་དེ། གཞུགས་སྐབས་སོ་སོར་སྒྲུབ་བ་ཆེན་པོ། སེམས་འདི་ཁོ་ན་སྒྲུབ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བརྟགས་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་བྱུ་བ་པ་ཉིད་འདི་ནི། རྟོང་ཉིད་བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡི། རྩོམ་སེམས་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན། ཞེས་སྟེ། གཉིས་པ་ནི། བསམ་ཟེ་ཆེན་པོས། སེམས་ཉིད་གཅིག་པུ་ཀུན་གྱི་ས་པོན་ཏེ། གང་ལ་སྤྱིད་དང་ལྷ་དཔྱད་འདས་འཕྲོ་བ། ཞེས་སྤྱིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། གང་ཞིག་སེམས་ལས་རྣམ་འཕྲོས་པ། དེ་སྤྱིད་མཁོན་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ། རྩུ་དང་ཐུངས་དག་གཞན་ཡིན་ནམ། སྤྱིད་དང་མཉམ་ཉིད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནོ། ཞེས་སེམས་ལས་འཕྲོས་པ་འམ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་བཤད་ཅིང་། མདོ་ལས། སེམས་ནི་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་ལགས་སོ། ཞེས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྟོང་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་རྟོང་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ན་སྒྲུབ་པའི་རོ་བོ་རྟོང་ཉིད་ཏུ་བྱགས་ཀྱི་རྟོགས་པར་ཅུས་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། ལྷན་དེ་ལས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་མཐོང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རྩུ་གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བཤད། གཅིག་གི་རྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་རྟོང་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དངོས་པོ་གཞུགས་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལ་དཔྱད་པ་འམ་ལྟ་བ་པོ་དེ་ཉིད། ལྷ་ལ་སྐབས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དཔྱད་པ་འམ་ལྟ་བ་པོ་ཡིན་པར་གཅིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞུགས་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོང་པའི་རྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ལྷ་སྐབས་དངོས་པོ་གཞན་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོང་པའི་རྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། རོ་བོའི་བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐ་དང་ནི། གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟེ། དེས་ན་གོང་ཏུ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་བརྟག་དཔྱད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རིགས་པ་སྤྱར་ནས་སྒྲུབ་བ་མཐའ་དག་གི་རོ་བོ་གཏན་ལ་འབབས་ཆུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉིད་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྟོས་སྤྱར་བྱ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རོ་བོ་

ཉིད། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། །
 གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཛོད། །ཞེས་ཆོས་གཅིག་གི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་མཛོད་
 བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་མཛོད་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱབ་བརྒྱད་.....
 འདིར་ཡང་གཅིག་ཤེས་པས་ཀྱན་གྱིས་པའི་ཐ་སྤྱད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་
 འདིར་སྤྱང་པའི་རྩོམ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ན་སྤྱང་པའི་རྩོམ་མང་བཞིན་གང་ཏུ་འང་གྲུབ་
 པ་མེད་པའི་སྤྱང་ཉིད་དང་། སྤྱང་པའི་སྤྱང་ཚུལ་མ་འགགས་པར་སྤྱང་བ་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 ཏུ་འབྱུང་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མེས་པའི་ཡལ་ལས། ཇི་ལྟར་ཏུ་རམ་མང་རབ་དང་། མི་ཡི་
 རང་བཞིན་ཆ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་སྤྱང་པ་ཉིད་ཏུ་
 འདོད། །ཅེས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་སྤྱང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། །སྤྱང་ཉིད་ཁོན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། །
 མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་
 པ་ནི། སྐབས་འདིར་རྟག་པ་དང་སྤྱང་བ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི་མདོ་སྙུག་ས་སྙུ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་མཛུངས་ཏེ། དེ་ལ་མེས་ས་བྱུང་གི་རྟག་པ་ཉིད་མེས་ས་
 ཀྱི་སྤྱང་ཆ་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་རྟགས་བདེ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བརྟག་དཔུང་བྱ་བ་ལས། དང་
 བོར་རྟག་པ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི། ལུས་གནད་ལྟ་སྤངས་དང་བཅས་པ་གོང་བཞིན་བྱས་
 ལ། མེས་ས་གསལ་སྤྱོད་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་རང་ཏུ་སྤྱང་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡོངས་པར་ཏུང་ཟད་
 ཅིག་མཉམ་པར་བཞག །དེའི་རང་ནས་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟག་པ་མདོན་མཚན་ཅན་
 རགས་ཤིང་རར་ཆེ་ཞིག་ཤར་བའམ་ཆེད་ཏུ་འཆར་ཏུ་བརྟག །དེ་ཏོལ་གྱིས་ཤར་བ་ན་དེ་ག་
 ཉིད་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་ལ། རྟག་པ་དེ་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག །དེའི་གནས་ས་དང་བརྟེན་
 ས་རོ་ཤོ་ངོས་བཟུང་རྒྱ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་འདུག་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་.....
 བརྟག་དཔུང་ཡང་ཡང་བྱ། གལ་ཏེ་རྟག་པ་མི་འཆར་ན་བརྟག་དཔུང་བྱེད་པའི་ལུལ་མེད་
 པས་ཏུང་ཟད་ཡོངས་སུ་བརྟག་ནས་དགྲ་ལ་སྟགས་པས་རང་ལ་གནོད་འཚེ་བྱས་པ་བསམས་
 བས་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་གི་རྟག་པ་བསྐྱེད་ལ་བརྟག །དེའི་རིགས་པས་ཆགས་ལུལ་ལ་འདོད་ཆགས་
 ཀྱི་རྟག་པ་བསྐྱེད་ལ་བརྟག་པ་སྟགས་རྟག་པ་རགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟག །དེ་བཞིན་ཏུ་རྟག་
 པའི་འཆར་སྒོ་སྤྱ་བ་ཅི་རིགས་ཀྱང་ཤར་བའམ་འཆར་ཏུ་བརྟག་ལ་སྤར་བཞིན་ཏུ་བརྟག་གོ །
 དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་རྟག་པ་སྤྱ་རགས་གང་ལ་འང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་གནས་ས་.....

བརྟེན་ས་ཞགས་འདི་ཡིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྒྲ་ཡང་། སྒྲར་རྟོག་མེད་ཀྱི་སེམས་གསལ་རྟོང་གི་རང་རྒྱ་འགྲོ་ན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རང་དག་རྒྱ་སོང་ནས་མཉམ་བཞག་ལ་སྒྲ་ཁ་རྟུགས་པ་..... ཡིན་ཡང་། དེས་རྣམ་རྟོག་ལ་སྒྲོ་འདྲིགས་ཅུང་མི་ཚད་པས་རྟོག་པའི་འཆར་སྒྲོ་མ་འགགས་པར་གསལ་བཞིན་པ་ལ་བརྟག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྟོག་པ་གང་ཤར་དེའི་འཆར་རྒྱལ་དེ་ཉིད་མ་བཞག་མ་སངས་པར་གསལ་བཞིན་རྒྱ། སྒར་གྱི་རྣམ་རྟོག་རང་ཁམ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་པར་རྟོག་པའི་བྱ་བ་བདེན་འཛིན་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། རོ་ཤོ་རོ་ཤ་བཟུང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་ཞིག་ཉམས་སྦྱང་གི་ཐོག་རྒྱ་འཕྲིག་རྒྱུད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་སྐབས་འདིའི་སྤྱང་བ་སྐྱེས་ནས་རྟོག་པ་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་སྒར་གསལ་གང་ཤར་ཡང་རྟོག་པ་གསལ་བཞིན་རྒྱ་རོ་ཤ་བཟུང་མེད་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡོངས་པར་... སྤྱང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྱང་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རྟེན་རྟུགས་པོས་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒྲོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་སྤྱང་སེམས་ལ་ཅི་ཤར་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུངས་ནས་གསུང་བ་ལྟུང་། རེ་ཞིག་རྟོགས་བདེ་བའི་སྤྱིར་སྐབས་འདིར་གཟུང་བའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཚོགས་རྒྱལ་གི་སྤྱང་བ་ལ་སྤྱང་བའི་ཐ་སྤྱང་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་བརྟག་དབྱེད་ལྟེད་པ་... ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་སྒྲ་སྤྱང་བའི་སྤྱང་བ་འཆར་རྒྱལ་ཐ་མལ་པ་ལ་མངོན་སུམ་རྒྱ་གཟུགས་པ་... རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་རང་མཚན་པ་ལྟར་དབང་ཤེས་... ཀྱི་རོར་གྱི་མཐུན་གྱི་སྤྱང་བ་འཆར་བ་མི་ལྟོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་གྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤྱང་བ་དེ་དག་གྱུར་རྒྱལ་སྤན་དང་རྟུགས་ཆ་སོགས་སུ་བསལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་... བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པའང་འདིར་མི་བྱེད་དེ། འཛིན་པའི་སེམས་གཏན་ལ་ཐབ་པས་གཟུང་བྱའི་ཡུལ་རྟུག་རང་གྲོལ་རྒྱ་འགྲོ་པར་བཞེད་པས། དེ་ལྟར་ན་འདིར་བརྟག་བྱ་ཡང་སྤྱང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་པོར་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱང་ལྟར་སེམས་གསལ་རྟོང་གི་རང་ནས་གཟུགས་སྤྱང་གང་ཅུང་བ་ཞིག་གསལ་ལམ་གྱི་འཆར་རྒྱ་བརྟག དེ་ཤར་བ་ན་འཆར་མཁན་གྱི་སེམས་དེ་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་གནས་ས་དང་བརྟེན་ས་རོས་བཟུང་དང་... རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྤྱང་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་ཞིབ་ཆར་བརྟག་གཟུགས་ཀྱི་མཚོན་ནས་སྤྱང་དང་བྱི་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་མཁན་ལ་བརྟག དེ་བཞིན་རྒྱ་སྤྱང་བརྟེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་

དངོས་པོ་འི་བྱེ་བྲག་དང་། ཆགས་སྒྲི་མཉམ་གྱི་ཉེན་མོངས་པ་དང་། རྒྱིད་ལྟག་ལ་མཉམ་ས་པ་
 རྒྱང་བའི་འཆར་སྒྲི་ལྟ་རགས་ཅི་རིགས་པ་ཤར་བའམ་འཆར་ཏུ་བརྟག་ལ་དེ་ལྟར་ཤར་མཉམ་
 ལ་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་ཆེ་རྒྱང་བའི་འཆར་སྒྲི་དེ་ཉིད་འགགས་
 བའམ་མི་གསལ་བར་མཉམ་གསལ་སྒྲི་གི་རང་ཏུ་ཁྱེན་ལ། ཡིད་ཀྱི་འཆར་སྒྲི་དང་འཛིན་
 རྟེན་ཁྱེན་མཉམ་བཞག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏུང་། དེས་རྒྱང་བ་དང་རྒྱང་མཉམ་ཉིད་ལ་
 འཕྲིག་མི་ཚུད་པས་སྒྲི་རྒྱང་བ་ཅི་རིགས་རྒྱང་ཏུ་བརྟག་པའི་རྒྱང་མོག་དེ་ཉིད་ཏུ་རྒྱང་.....
 མཉམ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་ལ། མདོར་ན་ཁི་ལྟར་རྒྱང་བའི་རྒྱང་ཆ་མ་འགགས་པར་
 རྒྱང་བཞིན་ཏུ་དེར་རྒྱང་མཉམ་གྱི་མཉམ་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུད་མེད་པའི་སྒྲི་རྒྱང་པར་.....
 ཤར་ནས། ཞེན་འཛིན་མེད་པའི་རྒྱང་བ་བཀྲག་མེད་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་པར་དཀའ་བ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་
 བ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཏུར་ཟད་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་རྒྱང་བ་ལྟ་རགས་གང་ཤར་
 ཐམས་ཅད་རྒྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྒྱང་སྒྲི་ཏུ་བསྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཁྱིད་སྒྲི་ལ་ལར་
 མཉམས་འཆོལ་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་མེད་ཀྱི་མཉམས་གསལ་རིག་ཅན་ལ་འཕྲིག་འཛུང་...
 ཐབས་ཁོ་ན་ཅུང་ལས། འཕྱུ་མོག་དང་རྒྱང་མོག་ལ་བརྟག་དཔྱད་མི་བྱེད་པ་ནི་ཏུར་ཟད་
 མིང་བར་མཐོང་ཞེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲི་རིགས་སལ་ཆེར་ལ་མཉམས་གནས་པའི་ཆེ་སྒྲིམ་ཏུ་
 བདེ་ཡང་། འཕྱུ་བ་དང་རྒྱང་བའི་ཆེ་སྒྲིམ་ཏུ་མི་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 འཕྱུ་མོག་དང་རྒྱང་མོག་ཏུ་བལྟས་པས་དེ་ཞིག་ནས་གསལ་སྒྲི་ཏུ་འགྲོ་ཟེར་བའང་ལས་དང་
 སོ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་མོད་ཀྱི། གཞན་ནི་དྲན་པས་རྟེན་རྒྱང་མཉམ་བཞག་གི་རང་ཏུ་
 རྟགས་པ་ཅུང་ལས་རྟེན་རྒྱང་ཉིད་གཏན་ལ་ལེབས་ནས་ལམ་ཏུ་སྒྲིངས་པ་མིན་པས་དེ་དག་...
 གི་རྣམ་དབྱེ་ཤིས་པར་བྱའོ། །

གཞི་རྒྱ་ལ་སྒྲི་འདྲེན་གཙོད་པ།

གཉིས་པ་གཞི་རྒྱ་ལ་སྒྲི་འདྲེན་གཙོད་པ་ལ། རྟེན་པ་དང་རྒྱང་བ་མཉམས་ཉིད་ཏུ་ཐག་
 བཅད་པ། མཉམས་ཉིད་གནས་པ་དང་འཕྱུ་བའི་རྒྱ་བ་བཅད་པ། གང་ཤར་ཐམས་ཅད་སྒྱེ་
 མེད་ཏུ་ཐག་བཅད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སོང་ཉིད་ཏུ་རྟེན་པ་དང་རྒྱང་བ་གཏན་ལ་
 བབ་པ་དང་འདིའི་ཁྱད་པར་ཁི་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་ན། སོང་ཏུ་བརྟགས་པ་ནི་རྟེན་རྒྱང་གི་རོ་སོ་

དབྱིབས་དང་ཁ་དྲག་སྐྱེས་ལ་དབྱེད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་
 བྱིན་ལྟ་སྤྲོད་གི་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་ལ་དབྱེད་ནས་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་དང་དབྱེད་མེད་ཏུ་……
 བརྟག་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་ཇི་སྤྲད་བཤད་པ་བཞིན་ཏུ་སོ་སོར་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དབྱེད་བྱ་དགོས་
 གོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རྟོག་པ་སེམས་ཉིད་ཏུ་ཐག་བཅད་པ་ནི། སེམས་གསལ་སྤྲོད་གི་དང་ཏུ་
 མཉམ་བཞག་བྱས་ཏེ་དེ་ལས་ཞེ་སྤར་ལྟ་ཕྱེད་རྟོག་པ་ཞིག་ཤར་བའམ་འཆར་ཏུ་བརྟག་ནས་……
 དེའི་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ལས། ཐོག་མར་རྟོག་པ་དེ་གཞིའམ་རྒྱ་ཅི་
 ལས་བྱུང་བརྟགས་པས་བྱུང་ས་གཞན་མི་རྟེན་ཀྱང་སེམས་ཉིད་ལས་བྱུང་སྟུང་ན། མ་ལས་ཏུ་
 རྒྱུས་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོགས་སྤྲོད་པར་བྱུང་ངམ། ཉི་ཟླ་ལས་འོད་འཕྲོས་པ་ལྟར་རང་རྩལ་ལ་
 ཤར་ངམ། སེམས་ཉིད་དེ་ཀ་རྣམ་རྟོག་དེར་སོང་ལ་སྐྱོས་པ་བརྟག་ བར་ཏུ་རྩལ་ཇི་ལྟར་
 གནས་བལྟས་པས་གནས་རྩལ་གཞན་མི་རྟེན་ཀྱང་ཞེ་སྤར་གི་རྣམ་པར་སྤྲད་སྟུང་ན། ཞེ་སྤར་
 དེ་ཉིད་ཀྱན་སྤྲོད་དུག་པོའི་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པར་སྤྲད་ངམ། ཞེ་སྤར་ལྟ་ཕྱེད་རྟོག་པ་
 ལ་རོ་པོ་རོས་བཟུང་རྒྱ་འདི་ཡིན་མེད་པའི་བྱལ་ལེ་བ་ལྟ་ཕྱེད་ཞིག་ཏུ་འདུག་བརྟག་ མཐར་ཇི་
 ལྟར་སོང་བརྟགས་པས་སོང་ས་གཞན་མི་རྟེན་ཀྱང་དངོས་མེད་ཏུ་སོང་སྟུང་ན། རྟོག་པ་དེ་
 ཉིད་བཀག་ནས་དངོས་མེད་ཏུ་སོང་ངམ་སངས་ནས་སོང་། བཀག་ན་སྐྱེས་བཀག་རྒྱེད་ཅིས་
 དགགས། སངས་ན་རྒྱེད་ཀྱིས་སངས་པ་དང་རང་སངས་པ་སོང་བ་བརྟག་ འདིའི་རིགས་པ་
 རྒྱར་ནས་རྣམ་རྟོག་སྤྲོད་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ཅིང་དབྱེད། དེ་ནས་
 རྒྱད་པར་ཏུ་རྒྱུད་པའི་རྟོག་པ་དང་རྟུག་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་ཕྱེད་རྟུག་པ་ལྟ་ཕྱེད་ལྟ་ཕྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་རིམ་
 ཀྱིས་རྒྱས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རོ་པོ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མཐར་དེ་གཉིས་ལ་རོ་
 པོ་བཟང་རན་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱད་པར་ཅི་འདུག་ལ་སྐྱོས་པ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་
 པས་རྟོག་པའི་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་རྩལ་དང་མཐུན་པ་མི་རྟེན་ཀྱང་། རྟོག་པ་དང་སེམས་
 ཉིད་ཐ་དང་དང་མྱི་ནང་དང་ལྷན་དང་ཡན་ལག་ལྟ་ཕྱེད་གཉིས་འཛིན་ཀྱི་སྤྲོ་ཞིག་སྟེ། རྣམ་
 རྟོག་སྤྲོ་ཚོགས་རྣམ་པ་ཅིར་ཤར་ཡང་རོ་པོ་རོས་བཟུང་མེད་པ་གསལ་སྤྲོད་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤྲོད་……
 བས། སེམས་ཉིད་དང་རྣམ་རྟོག་དབྱེད་མེད་པ་རྒྱ་དང་རྒྱ་སྤྲོད་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན་རྒྱ་སྤྲོད་པ་ནི་རྒྱ་ལས་མ་འདས་ཤིང་རྒྱ་ཉིད་སྤྲོད་པ་ཏུ་ཤར་ལ་ཤར་ཡང་རྒྱའི་རོ་པོ་……
 ལས་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་རྟོག་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱང་ཤར་ཅམ་ཉིད་ནས་སེམས་

ཉིད་གསལ་སྒྲོང་དེ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། སེམས་ཉིད་དེ་ཡང་སྒྲོ་མ་འགགས་པས་རྣམ་རྒྱུ་
 ཅི་རིགས་སུ་ཤར་ལ། དེར་ཤར་ཡང་རྩ་ལྷོ་ལྷོ་བཟུང་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་གསལ་སྒྲོང་དེ་
 ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐག་ཚེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་ཐག་བཅད་པ་
 བློ། རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་མཉམ་བཞག་གི་དང་ནས་གཞུགས་སྒྲུང་ལྟ་བུ་གང་ཡང་ཏུང་བ་ཞིག་རྣམས་
 གསལ་ལམ་གྱི་འཆར་ཏུ་བཅུག་ལ། མོག་མར་དེའི་ཐུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་ཤོད་བཞིན་ཏུ་
 བརྟག་དེ་ནས་གཞུགས་སྒྲུང་དང་སེམས་ཐ་དད་ཏུ་འདུག་གམ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ཐ་དད་ན་
 དེ་གཉིས་པམ་རྒྱུ་ནམ་མཁུ་ནང་དམ་སྤེང་འག་སོགས་སུ་འདུག་བརྟག་དེ་ལྟར་འདུག་ན་
 རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྩ་ལྷོ་ལྷོ་གཉིས་སོ་སོར་བྱུང་བ་འདུག་གམ། སེམས་གཞུགས་སྒྲུང་ཏུ་སྒྲུང་བ་
 ཅམ་ཏུ་འདུག་བརྟག་སེམས་གཞུགས་སྒྲུང་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡིན་ན་སེམས་གཅིག་སོ་ན་ལས་
 མེད་པས་ཐ་དད་ཏུ་མ་བྱུང་པར་བརྟག་གལ་ཉེ་གཞུགས་སྒྲུང་དང་སེམས་གཅིག་ན་སེམས་
 གཞུགས་སྒྲུང་ཏུ་སོང་ནས་གཅིག་གམ། གཞུགས་སྒྲུང་སེམས་སུ་སོང་ནས་གཅིག་ལ་སོགས་
 པ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དེའི་རིགས་པ་རྒྱུར་ནས་སྒྲུང་དང་དེའི་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བ་གཞན་
 ལ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟག་ཏུང་པར་ཏུ་མཛོས་མི་མཛོས་དང་སྒྲུན་མི་སྒྲུན་ལ་སོགས་པ་
 རྒྱུ་བ་བརྒྱལ་གྱིས་སྒྲུང་བ་གཉིས་རིམ་པས་སྒྲུང་ཏུ་བཅུག་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་པ་དང་རྩ་
 ལ་བརྟག་པ་དང་མཐར་རྩ་ལ་བཟང་དན་སོགས་ཀྱི་ཐུང་པར་ཡང་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་བརྟགས་པས་སྒྲུང་བ་དང་སེམས་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་ནང་དམ་པམ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་
 གཉིས་འཛིན་ཞིག་ནས། རྒྱུང་བ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་རྣམས་པ་ཅིར་སྒྲུང་ཡང་རྩ་ལྷོ་ལྷོ་བཟུང་རྒྱ་
 མེད་པ་སྒྲུང་སྒྲོང་ཏུ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་ནས། སེམས་ཉིད་དང་སྒྲུང་བ་དབྱེར་མེད་པ་མི་ལམ་གྱི་
 སེམས་དང་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་ན་ཕྱི་རྩལ་གྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་
 ཆོགས་ཤར་ཡང་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཤིང་། མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་མི་ལམ་
 གྱི་ཤེས་པ་དབྱེར་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱི་རྩལ་གྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་ཅམ་
 ཉིད་ནས་སེམས་ཉིད་འགག་པ་མེད་པའི་འཆར་སྒྲོ་ཅམ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། རྒྲུ་ཆོགས་པར་
 རྒྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་དང་རང་གི་སེམས་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུང་བ་
 རྒྲུ་ཆོགས་ཕྱིར་མ་ཆད་སེམས་ཉིད་ནང་ཏུ་མ་ལུས་པར་སྒྲུང་སེམས་གཉིས་མེད་ཏུ་ཐག་བཅད་
 དོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲི་མཐུན་གྱི་ལས་དང་བག་ཆགས་མ་དག་པ་དེ་སྤིང་ཏུ། དེས་བསྐྱུས་པའི་

ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་སྤྱི་མཐུན་
 གྱི་སྒྲིབ་པ་འཆར་ཚུལ་མི་རྣམས་ལ། སྒྲིབ་སེམས་གྱི་རྒྱ་འདོགས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ཆོད་དེ་སྒྲིབ་
 ཐོག་ཏུ་རེ་དོགས་དང་བྲལ་ཞིང་སྒྲིབ་སེམས་འདྲེས་པ་རྩོལ་གཅིག་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་འབྲུང་པ་
 བར་བཤད་པས་འདིར་སྐབས་དོན་ཙམ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་བཞིན་
 སེམས་གསལ་སྒྲིབ་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དང་ནས་རྟོག་མེད་ཏུ་སྒྲིབ་ནས་གནས་པ་དེ་ལ་
 སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཅིར་གྱིས་བརྟན་ནས་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་སྒྲིབ་བཞིན་པ་
 བརྟག་ཡང་དེ་ལས་གང་ཡང་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ཅིག་ཐོལ་གྱིས་འབྱུང་བཅུག་ནས་དེ་ལ་འད་
 སོར་བཞིན་བརྟགས་པས། གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་དང་རྩོལ་རྩོལ་བཟུང་རྒྱ་
 གཞན་ཅི་ཡང་མི་རྟོན་ཏུང་། ཉམས་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་ནས་གནས་པ་དང་ཁྲུང་གྱིས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་
 ཁྲུང་པར་བྱུང་སྟེ། སྒྲིབ་དེ་གཉིས་རང་ལ་རྩོལ་རྩོལ་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་མེད་དང་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་
 དང་བཟང་བན་ཐོགས་གྱི་ཁྲུང་པར་ཅི་འདུག་བརྟགས་པས་དེ་དག་གི་ཁྲུང་པར་མི་རྟོན་ལ།
 ཁྲུང་པར་མེད་པར་གོ་ཡང་མེད་ལུགས་ལ་གནས་འབྱུང་གཉིས་གཅིག་ནས་ཁྲུང་པར་མེད་པ་
 དང་ཐ་དད་ཏུང་རྣམ་པ་འདྲ་ནས་ཁྲུང་པར་མེད་བརྟགས་ གཅིག་ན་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་
 བར་གང་ཏུ་གཅིག་བརྟགས་ རྣམ་པ་འདྲ་ན་འདྲ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདྲ་ལ་ཐོགས་པ་ཞིབ་ཆར་
 བརྟགས་པས། གནས་འབྱུང་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཏུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་ལས་ལོག་སྟེ། གནས་
 འབྱུང་གཉིས་སུ་མ་བཟང་སྒྲིབ་ཐོགས་པའི་འཆར་སྒྲིབ་གང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་གཅིག་ལུང་
 འབྲུང་བ། བརྟགས་ན་རྩོལ་བཟུང་མེད་བཞིན་ཏུ་རྣམ་འབྲུང་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་རང་གི་
 རིག་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྩོལ་གཅིག་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྩུ་དང་སྐབས་བཞིན་ནམ་ཉི་
 མ་དང་འོད་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཉིད་གྱི་རང་ཙམ་ཏུ་ཤེས་ནས། གནས་འབྱུང་གང་བྱུང་ཡང་
 དགག་སྐབ་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མི་དགོས་པར་ཐག་ཆོད་དེ་སེམས་གནས་ན་གནས་ཐོག་འབྱུང་ན་
 འབྱུང་ཐོག་དེ་ཀ་རང་སེམས་གསལ་སྒྲིབ་རང་རིག་རང་གསལ་རང་ཤར་རང་ཕྱོལ་ཏུ་དེས་ཤེས་
 རྒྱུད་གོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སེམས་གྱི་རྩོལ་གཅིག་བཞིན་ཏུ་གནས་འབྱུང་གཉིས་གྱི་ཉམས་
 སྒྲིབ་སོ་སོར་འཆར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་ཉོན་གྱི་བག་ཆགས་ལས་རྣམ་སྤྱོན་
 ཉེར་ལེན་གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུལ་གྱི་མདངས་ཤར་བ་དང་། ཡུལ་དབང་
 ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འཆར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐོག་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཟེ་ཆེན་པོས།

འདི་ན་ཡིད་འདུས་པ་ལ་རྒྱུད་གི་རྒྱབ་སྒྲིག་གཞི་ཆ་ལ་ཞིན་ཏུ་མི་སྒྲུབ་འཇུག་པ། ཞེས་
 དང་། མི་ཉི་ཤེས་སེམས་ཀྱང་དུན་རིག་འཇུག་པ་ཅུ་ལ། རང་བཞིན་མེད་དེ་རྒྱུད་གི་ཆ་ལ། ཞེས་
 པ་ལྟར་རོ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཤིང་སེམས་མེད་ཀྱང་མཚོ་རྒྱབ་སྒྲིག་
 གཞི་པ་ལྟར་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ལྷན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་གི་རྒྱབ་སྒྲིག་གཞི་པ་ལྟར་
 འཇུག་པ་དང་། ལྷན་ལ་མ་བརྟེན་ན་སྔོན་རང་རིག་པ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འབྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཞི་པར་འཇུག་པ། དེ་
 བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། ལྷན་བརྟེན་ནས་ནི་གཞི་པར་འཇུག་པ། ལྷན་མེད་ན་ནི་རྣམ་
 པར་ཤེས། ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ཡང་རྟོག་ན། དེ་ནི་སྔོན་རང་རིག་ཉིད། ཅེས་སྟེ། སྐབས་
 འདིར་གནས་འཇུག་ཀྱིས་རོ་ཤོ་གཅིག་པའི་དོན་ལ། ལ་ཅིག་གནས་ཏུས་འཇུག་པ་ལོགས་ན་
 མེད་ཅིང་འཇུག་ཏུས་གནས་པ་ལོགས་ན་མེད་པ་ལ་འདོད། ལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བལྟས་པས་དེ་
 སངས་ནས་གནས་པར་སོང་བ་ལ་འདོད། ལས་ཆེར་གནས་ཐོག་ཏུ་འཇུག་པར་རང་རོ་ཤེས་
 འཇུག་ཏུ་གནས་པ་རང་སྔོན་གསལ་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་། དང་པོ་མིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་གཅིག་
 ཏུ་ཤེས་གནས་ཤེས་འཇུག་པར་ཤེས་པ་ཅུ་ལས་གཅིག་དགོས་མཁའ་རོ་ཐོག་ལ་འཕྲིག་མ་རྒྱུད་...
 པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རོ་ཤོ་གཅིག་ལ་མ་ཐེབས་པར་འཇུག་པ་
 འགགས་དགོས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པའང་ཅུང་ཟད་མིན་ཏེ། གནས་ཐོག་རང་
 རོ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་དང་འཇུག་པ་རོས་བཟུང་མེད་པ་གནས་པར་བཞག་པ་ཅུ་ལས་རོ་ཤོ་.....
 གཅིག་ཆུ་ལ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞིན། སྐབས་འདིར་ནི་གོང་ཏུ་གཏན་ལ་
 ལབ་པ་ལྟར་རྒྱུད་ཀྱང་རྒྱབ་སྒྲིག་དཔེས་མཚོན་ནས་གནས་འཇུག་ཀྱིས་རོ་ཤོ་རོས་བཟུང་མེད་...
 པའི་རང་བཞིན་སྤྱོད་ཉིད་ཏུ་རོ་གཅིག་པ་ལ་ཉམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཐ་དང་ཏུ་སྤང་བ་ལ་བྱ་.....
 དགོས་ཏེ། བཟུང་ཆེན་པོས། ཇི་ལྟར་རྒྱུད་གིས་བརྒྱབ་པས་མི་གཞི་པའི། རྒྱ་ལ་གཞི་པའི་
 བ་རྒྱབ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཏུ་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་མཐའ་འཇུག་སྤང་བ་ཡང་། གཅིག་ཉིད་
 ན་ཡང་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོག་པ་ལྟེན། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། རིག་ཐོག་ཏུ་གནས་འཇུག་པ་རོ་ཤོ་གཅིག་ལ་
 ལྷན་པ་ཐ་དང་ཏུ་བཏགས་པ་སོགས་ནི་སྤྱར་ཡང་འཆད་པར་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། གསུམ་པ་ནི།
 ལྟར་བཞིན་སེམས་གསལ་སྤྱོད་གི་རང་ནས་སེམས་ཉིད་རང་གིས་རང་ལ་
 བརྟེན་པར་བྱ་གྱི། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་དང་སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོག་པ་འཆད་པ་ནི་སེམས་ཉིད་འདི་

ཀའི་ཆལ་སྤང་ཅམ་ཏུ་འདུག ད་ནི་སེམས་ཞེས་མིང་ཅམ་ཏུ་བཏགས་པ་འདི་རང་གི་གཤེས་
 ལྷན་སམ་གནས་ལྷན་དེ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཏུ་ཅེར་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། དང་པོར་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་
 བཏགས་ཤིང་དབྱུང་པས་རྒྱ་འདི་ལས་བྱུང་དང་རྒྱ་འདིས་བྱས་དང་བརྒྱ་པོ་དང་མཁན་པོ་
 འདིས་བཅས་སྐྱེས་མེད་པས་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་གཞི་མེད་ཅ་བྱལ་ཡེ་ནས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་ཏུ་
 ཐག་བཅད། པར་ཏུ་རྒྱ་འདི་ལྟར་གནས་བཏགས་པས། དབྱེད་པས་དང་ཁ་དོག་གནས་ས་དང་
 བརྟེན་ས་རོས་བཟུང་དང་ནམ་འཕྱར་སྐྱེས་སྐྱེད་པ་སྐྱེ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་རྒྱ་ལྷན་
 འདི་ལྟར་བྱེས་གང་ཏུ་འདར་གནས་ས་མེད་པར་ཐག་བཅད། མཐར་ཅི་འདྲར་སྤང་བཏགས་
 པས། འདིར་སྤང་གི་ཡུལ་དང་ཆེས་མེད་པ། ལྷན་གྱི་མི་ཞེས་ཤིང་འཆར་སྐྱོ་མི་འགགས་
 པས་འཇིག་པའམ་འགག་པ་མེད་པར་ཐག་བཅད། གཞན་ཡང་སེམས་ཉིད་འདི་འདས་པ་
 ཡིན་ན་འགགས་པའམ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་མ་བྱུང་ཞིང་མི་འཆར་ལ། ད་
 ལྟར་པ་ཡིན་ན་རོས་བཟུང་རྒྱ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཏུ་གསུམ་གང་ཏུ་འདར་དབྱུང་མི་
 ལྷན་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། གང་ཏུ་འདར་མ་གྲུབ་གྱིང་ཅིར་ཡང་འཆར་ཞིང་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཅ་བར་ལྱུར་པས་མེད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། དེས་པོ་དང་མཚན་མར་མ་གྲུབ་
 པས་འདི་ལྟར་བྱེས་དཔེ་གང་གིས་གྱང་དབྱིས་ཐྱིན་པར་མཚན་ཏུ་མེད། ཐོག་མར་རྒྱས་མ་
 བརྟེན་པས་སྐྱེ་མེད། ད་ལྟར་པོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་གནས་མེད། མཐར་འདིར་
 སྤང་མེད་ཅིང་འཆར་སྐྱོ་མ་འགགས་པས་འགག་མེད། རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བས་རྒྱ་ལྷན་མི་
 འཇིག་པ། ཏུ་སྐྱོ་བྱུར་ཏུ་མ་བྱུང་བས་ཏུ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་པ། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་
 བྲལ་བས་རྒྱ་ཆད་མེད་པ། རྟོགས་མ་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བཟང་རན་མེད་པར་གནས་
 པས་འཕེལ་འགྲེལ་མེད་པ། རོ་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱན་ལ་ཡོད་པས་ཐོབ་ཤོར་མེད་པ། ཏུ་ཀྱན་ཏུ་
 འཕྱར་བ་མེད་པས་གང་གི་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་……
 རབ་གྱིས་བཏགས་ཤིང་དབྱུང་ནས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གཤེས་སམ་གཞི་ཅ་ཆད་ཆོད་པའི་ཉམས་……
 རྒྱང་རྒྱ་ལྷན་པར་དབྱུང་དོ། དེ་ལྟར་དབྱུང་པས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷན་བསམ་བརྟེན་
 ལས་འདས་པ་ཉམས་སྐྱེས་ཞིང་། མཐར་དབྱུང་བྱེད་ཀྱི་སྤང་རྟོག་པ་ཉིད་གྱིང་རང་ཞི་
 རང་མིས་ཏུ་སྤང་ནས་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བཤད་དེ། བཅ་ཟེ་ཆེན་
 པོས། གདོད་ནས་དག་པ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ། །བལྟས་ཤིང་བལྟས་ཤིང་མཐོང་བ་

འགག་པར་འབྱུང་། ཁྱེད་དང་། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མཚན་དུ་འགྲོ། རྣམ་ཞོག་
 དང་ནི་མི་གཤམ་བརྟན་པར་གནས། ཁྱེད་ལྟར་ལན་མུ་ལ་ཐེན་པ་ལྟར། ཁྱེད་ལྟར་སེམས་ནི་
 རང་བཞིན་ལ་ཐེན་འབྱུང་། ཁྱེད་པ་ལྟར་རོ། ཁྱེད་ལྟར་སེམས་སྤྱོད་མེད་དུ་བརྟག་པའི་ཚུལ་
 འདི་ནི་སྒྲིམ་ཐིམ་བར་པ་ལས། དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་ལ་སྤོ་སྤོ་
 བརྟགས་ན། རྟོན་དམ་པར་སེམས་ནི་ནང་དུ་ཡང་མི་དམིགས། བྱི་རོལ་དུ་ཡང་མི་དམིགས།
 གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་མི་དམིགས། མ་འོངས་པ་
 ཡང་མི་དམིགས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། སེམས་སྤྱོད་འདི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་
 མི་འོང་། འགགས་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ལ་སྤོགས་པར་མི་འགྲོ་ཞེ། སེམས་ནི་བཟུང་དུ་མེད་
 པ་བརྟན་དུ་མེད་པ་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། ཁྱེད་པ་ཤད་ཅིང་། དེར་དགོན་བརྟེན་ས་
 གྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། འོད་སྤངས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཅའ་ན་མི་རྟོག་དོ། གང་མི་རྟོག་པ་
 དེ་མི་དམིགས་སོ། གང་མི་དམིགས་པ་དེ་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མོ། གང་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ད་
 ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་རོ་པོ་ཉིད་མེད་དོ། གང་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་འབྱུང་བ་
 མེད་དོ། གང་འབྱུང་བ་མེད་པ་དེ་ལ་འགག་པ་མེད་དོ། ཁྱེད་སྤོགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོའི་མདོ་ལས། སྤོགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲོལ་པ་དང་ཐར་པ་འདྲིལ་ན་འདྲིལ་པའི་ཡན་ལག་བཅང་ལ་
 སེམས་གཉིས་སུ་མི་བསམ་པར་གཅིག་དུ་བསམ་ཞེ། ཡོད་བསམ་པའི་སེམས་ཀྱང་སྤོང་རོ། །
 སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་ནི་སྤོང་པ་ཞེ། འགྲོ་བ་ཡང་མེད་བཏང་བ་ཡང་མེད་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དེ་
 དེའི་མིང་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ། གསོལ་པ། སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་མཚིས་ན།
 དེ་ལ་འགྲོ་བ་དང་བཏང་བ་དང་ཐོབ་པ་མེད་ཅེས་བཀྱི་བ་ཇི་ལྟར་ལགས། བཀའ་རྒྱལ་པ།
 བསམ་གཏན་གཅིག་དུ་འདུས་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་ལ་ནང་དུ་བཟུང་ཞིང་ནང་དུ་བརྟགས་ན།
 ཡང་དག་པའི་རོ་པོ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་དོ། ཁྱེད་སྤོགས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པའི་མདོ་ལས། དེ་ཕྱིར་སེམས་ནི་གསོག་དང་གསོབ། ཡོད་པ་མིན་པར་རབ་ཤེས་
 བྱས། འདི་ལ་སྤྱིང་པོར་མི་བཟུང་ཞེ། ཁྱེད་དག་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་། རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་
 པའི་ཆོས། ཁྱེད་དག་ལ་ནི་བྱུང་པ་མེད། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་པ་ཞེ། རང་
 བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་དུ་བརྟན། མཐའ་གཉིས་ཐེལ་གྱིས་མཐམ་ནས་སུ། མཐའ་རྣམས་དབུ་

མར་དཔྱད་པར་བྱེད། ཁོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་པ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཁས་
ཀྱང་དེ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྟེན་གཉིས་ཀ་ནས་མར་དུ་གསུངས་
སོ། །

ལྷག་མཐོང་སྟེན་མ་སྟེན་གྱི་བྱང་པར།

ལྷ་པ་ལྷག་མཐོང་སྟེན་མ་སྟེན་གྱི་བྱང་པར་ནི། དེ་ལྷར་ལྷག་མཐོང་སྟེན་པའི་སྐབས་
ནམས་སུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱད་པ་ན། ཁ་ཅིག་ཞི་གནས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཤས་
ཆེ་བས་རི་ལྷར་དབྱད་ཀྱང་དབྱད་དོན་ལ་འཕྲིག་ཅི་ཡང་མི་ཆུད་པར་རི་ཅམ་དབྱད་པ་ཅམ་
དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ཤར་ནས་དབྱད་དོན་ཐམས་ཅད་དེའི་ཐོག་ཏུ་བབས་
པའི་དེས་ཤེས་སྟེན་པ་ལ་རོ་པོ་མཐོང་བར་འབྱུང་བ་དང་། ལ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོང་ཉམས་
ཤས་ཆེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོང་ཉམས་ཤར་བ་ལ་རོ་པོ་མཐོང་བར་
འབྱུང་བའང་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་རེ་ཞིག་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་སྟངས་དང་དེའི་འཛིན་པ་སེལ་
ཐབས་བྱས་དེ་ཤེས་པ་ཉམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་སྤལ་ནས་སྤར་ལྷག་མཐོང་བསྟེན་པ་ལ་རོ་པོ་
འབྱུང་པ་ལ། རྟོ་དམན་ཞིང་ལས་སྤེབ་ཆོན་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ལའང་རི་ཅམ་དབྱད་ཀྱང་རོ་
མི་མཐོང་བ་འོང་སྟེ། དེ་ལ་ནི་རེ་ཞིག་བསགས་སྤྱང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཞི་གནས་
ཀྱི་གསལ་ལར་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱངས་ནས་ཅི་ཞིག་ན་ལྷག་མཐོང་སྟེན་མོ། གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་
ནམ་དཔྱད་ཆེ་བས་དོན་སྦྱིའི་ག་བ་བཟང་པོ་ཤར་བ་ལ་མྱོང་བ་སྟེན་པར་སྟོན་པ་དང་།
གཞན་དག་ཐོས་པ་ཆེ་བས་སྤྲ་མཁས་ཀྱང་ཉམས་སྤྱང་མེད་པ་དང་། ཅི་རིགས་ནི་དག་ཏུ་
བརྟེན་པ་ཤེས་ཀྱང་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་སྤྱང་སྟེན་ནས་རོ་ཐོག་ཏུ་སྟོ་ཐག་ཆོད་པའང་འབྱུང་
བས་དེ་དག་གི་རྒྱལ་དབྱེ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་མ་སྟེན་པའི་སྟེན་རི་ལྷར་
བཟང་ཡང་ཕྱ་སྟེགས་པ་དང་ནང་པ་བྱུན་མོང་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟེན་ཅི་རིགས་ཅམ་ལས་
ཐེག་དམན་པའི་སྟེན་དུ་འང་མི་འགྲོ་ན། ཐེག་ཆེན་དབྱེ་མ་པ་དང་བྱང་པར་ཕྱག་ཆེན་གྱི་
སྟེན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་སྟེན་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ལྷག་མཐོང་སྟེན་པ་ལ་
ནན་ཏན་དུ་བྱ་བ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་ལྷག་མཐོང་སྟེན་པའི་ཆད་ཅི་ཅམ་ལ་འཛིག་
སྟེན་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་

སྒྲིབ་བྱལ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཙམ་ལས་མི་འཆར་ལ། འདིར་ནི་སྐོམ་སྒྲིབ་པོའི་སྒོ་ལྟལ་དུ་འཆར་
 པའི་ལྷག་མཐོང་ཙམ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་གཅིག་གི་ཁྲ་བ་ལ་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུའི་བྱེད་ལས་མེད་
 ་ཀྱང་ཁྲ་བའི་ཐ་སྟངས་འཛོགས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་མོང་དུ་རྫི་སྟངས་བཤད་པའི་རང་
 སེམས་དང་དེའི་ཚལ་ལས་ཤར་པའི་རྟོག་པ་དང་སྟངས་བསྟུས་པ། མདོར་ན་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྒྱུ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་མཆོང་རིག་
 ཅིང་། དེ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུང་བ་དེས་ཤེས་དང་བཅས་པ་
 གཏིང་ནས་རྟོག་པ་ཅིག་ལ་སྐབས་འདིའི་ལྷག་མཐོང་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལྷང་
 རྣམས་ནི་བཤད་བྱིན་པ་དང་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ཞིག་དེ་ཙམ་ཡང་མ་སྒྲིབ་ན་
 སྒྲུབ་བརྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་རྣམས། རང་གི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་རོས་བརྒྱུད་དང་བྲལ་
 པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་རང་རིག་ཅིང་རང་གསལ་བ་གཉིས་ཆོགས་པའི་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་
 འཕྱིག་ཚུད་པའི་ཚུང་བ་རྟོག་པ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་ལྷག་མཐོང་དུ་འཛོགས་པར་སྟངས་སྟེ། དེ་
 ཙམ་ཞིག་ཐོག་མར་བརྒྱུད་ས་པས་ལྷག་མཐོང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རིམ་གྱིས་འཆར་བར་བཞེད་
 དོ། །ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཆོད་ལ། མདོ་ཚུགས་ནས་སྟུན་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཤིན་ལྷངས་གྲུབ་
 པའི་ཐོག་དུ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་ཤིན་ལྷངས་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་
 པ་དང་། དེ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ནི་ལྷག་མཐོང་རྟེན་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་
 དེ་ལྟ་བུའི་དེས་པ་མེད་དེ། ཤིན་ལྷངས་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའང་ཞི་གནས་སུ་
 བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ལྷངས་མ་ཐོབ་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཚུགས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་ཡན་ཆད་ཀྱང་
 ལྷག་མཐོང་གི་ཁོངས་སུ་སྟུང་བ་མན་ངག་པའི་ལུགས་པལ་ཆེར་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེ་བ་ལ། ཆོས་རྣམས་འབྱེད་སྟགས་བཞི་དང་། མཆོན་མ་ལས་བྱུང་བ་སྟགས་
 གསུམ་གསུངས་པས་ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེ་བ་ལྷག་མཐོང་དུ་བརྩེ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཉན་ས་ལས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞི་ལྷག་མཐོང་ལའང་ཡོད་པར་
 བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནས་
 བརྒྱུད་ཉི་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པར་བཞག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། དེར་ལྷག་མཐོང་ལ་རྒྱན་ཆད་
 མེད་པར་འབྱུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་དང་སྟགས་དང་མན་ངག་པ་རྣམས་
 ལ་ཞི་ལྷག་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་རོ་བོ་རོས་འཛིན་ཚུལ་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་རྣམ་གཞག་མི་……

འདྲ་པ་རུ་མ་ཞིག་སྤང་བས་འདིར་ནི་མན་ངག་པའི་ལུགས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །

འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་རྒྱལ་གཞན་དང་སྦྱར་བ།

རུག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་རྒྱལ་གཞན་དང་སྦྱར་བ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་
སྐད་པ་ལས་ཆོས་རྣམ་འབྱེད་སྐད་པ་ལྷག་མཐོང་བཞི་བཤད་པ་དང་སྦྱར་ན། འདིར་
མེས་ཀྱི་རྒྱལ་ལས་ཤར་བ་རྟོག་པ་དང་སྤང་བས་བསྐྱེད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རི་མྱེད་
ལ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་རི་མྱེད་པའི་ཆོས་མཐོང་
དག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་
དག་གྲུང་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དམིགས་པ་ནི་རབ་རྒྱ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་
ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་རི་མྱ་པའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་
གཉིས་ལ་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་
ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་རི་མྱ་རི་མྱེད་ཀྱི་དོན་རགས་པ་རྣམས་མཚན་
འཛིན་དང་བཅས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་གཉིས་ལ་ཞིབ་རྒྱ་དཔྱད་པ་ནི་
ཡོངས་སུ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། རི་མྱ་རི་མྱེད་ཀྱི་དོན་སྤྲིན་སྤྲིན་པ་བཟང་ཡང་
དག་པར་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་རི་མྱར་རྣམ་པར་འབྱེད་
པར་བྱེད་ཅེ་ན། དཔྱད་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་དང་མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་
ཉན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་དག་ལ་རི་མྱེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་
འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །རི་མྱ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་
མཚན་མར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་
རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ནི་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དགོངས་འགྲེལ་
ནས་མཚན་མ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་སྐད་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་སྦྱར་ན། འདིར་ལྷག་
མཐོང་གི་དམིགས་ལྷལ་མཐོང་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ནི་མཚན་མ་ལས་བྱུང་
བའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་ལྷལ་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་

བརྟན་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ལས་ཕྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་
 བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 གྲོལ་བ་ཐོབ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་སྐྱོད་རྟོག་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་ལྷག་.....
 མཐོང་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
 རས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོམས་པར་བྱེད་.....
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཚན་མ་ལས་ཕྱུང་ལ་གང་ཞེན།
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ལུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་བརྟན་འབའ་ཞིག་.....
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ལས་ཕྱུང་བ་གང་ཞེན།
 དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་.....
 ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །སྐྱོད་
 རྟོག་པ་ལས་ཕྱུང་བ་གང་ཞེན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བས། ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷ་སུའི་ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེ་བ་
 མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་སྐྱོད་གཏན་ལ་འབའ་བས་ཚུལ་.....
 སྒྲིམ་རིམ་རྣམས་སུ་མ་བཤད་ལ། དེ་དག་གི་གནད་བསྟུན་ནས་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་
 འབའ་བས་ཚུལ་ཉིད་མདོ་སྒྲིགས་ལ་རྒྱ་པོད་གཉིས་ཀར་གྲགས་ཆེ་བས་ཚུལ་དེ་དག་དང་སྒྲུར་ན།
 འདིར་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་གཏན་ལ་འབའ་བས་པ་ནི་མདོ་སྒྲིགས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་
 ལ་འབའ་བས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་ཏེ། མདོ་སྒྲིགས་སུ་རིག་པ་དང་བཅས་པས་སྤུང་པོའི་རྒྱན་
 འཛིན་པ་ལ་གང་ཟག་དང་། དེས་རང་རྟོག་པ་དང་གཅིག་སྤྱར་བཟུང་ནས་ང་བདག་ཏུ་
 ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ། འདིར་ཡང་རང་རྟོག་པ་དང་གཅིག་སྤྱར་བཟུང་ནས་ང་
 བདག་ཏུ་འཛིན་མཁན་ནི་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་
 འབའ་བས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་སྤྱང་བ་གཏན་ལ་འབའ་བས་པ་ནི་མདོ་
 སྒྲིགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབའ་བས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་ཏེ། མདོ་སྒྲིགས་སུ་

གང་ཟག་གི་བདག་དེས་བརྟགས་པའི་བྱང་ཁམས་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཆོས་དང་། དེ་དག་
 རང་མཆོན་པའི་དངོས་པོར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་། དེ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་
 པའི་སེམས་བྱུང་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གཞུགས་སྐྱོ་སྐྱེས་སྤང་བ་རང་མཆོན་པ་རྣམས་རང་བཞིན་……
 མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱིར་རྒྱ། འོན་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཏན་ལ་འབེབས་
 ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། མདོ་སྟོགས་རྣམས་སྤྱོད་མར་གཟུང་བྱའི་ཡུལ་གཏན་ལ་མ་
 ཐེབས་པར་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་སེམས་གཏན་ལ་མི་ཐེབས་པར་བཤད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གཤམ་
 པས། འདི་ཡུལ་སྤུན་སྦྱང་མེད་པར་ནི། དེ་སྤང་བར་ནི་རྣམས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། ལྷན་དེ་
 ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྤྱིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་
 རོ། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤང་འཛིན་པའི་སེམས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཆོག་མཆོལ།
 ཆོག་མར་འཛིན་པའི་སེམས་གཏན་ལ་ཐེབས་པས། དེས་བརྟུང་བའི་ཡུལ་རང་གྲོལ་ལྟར་
 གཏན་ལ་ཐེབས་སྤྱོད་པར་བཞེད་དེ། རྩོན་ཤིང་ཅ་བ་བཅད་པས་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་
 བསྐྱམས་པའི་དཔེ་དང་རྒྱུར་ནས་ཉི་ལོ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིང་པོ་དོན་གྱི་གདམས་རག་……
 བམས་ཅད་ལས་འབྱུང་རོ། དེ་དག་གིས་ལྟག་མཐོང་གི་སྒྲོན་ནས་འཁྲིད་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ།

༥ གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱུ་རྩེ་རྒྱུ་པའི་རིམ་པ་ལ། རྒྱུ་རྩེ་རིམ་པར་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་
ལྟ་ཅིག་སྒྲིལ་བ་རྩེ་རྩེ་པ་དངོས། རྒྱུ་མེམ་ཞིང་མེམ་དོན་རིམ་བཟུང་བ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ། མེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ལྟ་ཅིག་སྒྲིལ་བའི་རྣམ་རིམ་
བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། མེམས་ཀྱི་རྩོད་པའི་རྒྱུ། མེམས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མེམས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ལ་རྩོད་དང་རང་བཞིན་དང་
མཆོན་ཉིད་དམ་རྣམས་པ་གསུམ་ཀྱི་བ་རྒྱུ་བཞག་ཀྱང་དོན་རྩེ་མེམས་ཀྱི་རྩོད་པའི་རྒྱུ་ལས་.....
གཞན་མིན་ཏེ། མན་སྒྲིལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩོད་པོ་རྩོད་དང་བཞིན་དང་
རྣམས་པ་ཞེས་པ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྩོད་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
འོན་ཀྱང་ཞུགས་པའི་རྒྱ་ནས་བྱེད། རྩོད་དང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་རྩེ་བྱེད་ནས་སོ་སོའི་
རིམ་འཛིན་ཡང་བཤད་དེ། རྩེ་རྒྱལ་པོ་པས། མེམས་ཀྱི་རྩོད་དང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
ལས། རྩོད་པའི་གསལ་ལ་རྒྱལ་པ་མེད་པ། རང་བཞིན་སྒྲིལ་ལག་གནས་གསུམ་དང་བལ་པ།
མཆོན་ཉིད་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ། ཞེས་དང་། ཡང་མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩོད་
མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཡིན། མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་དགའ་པ་འཁོར་འདས་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཡིན་ནོ། །མེམས་ཀྱི་རྩོད་བྱ་བ་རིག་པ་སྒྲིལ་ལག་
མེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །མེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བྱ་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་རྩེ་ཆོགས་སུ་
སྒྲུང་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩེ་པག་མོ་བྱ་པས། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྷག་ཆུ་ཆེ། མཆོན་
ཉིད་རྩོད་པོ་རང་བཞིན་གསུམ། རང་བཞིན་གསལ་ལ་སོ་མ་འགགས། རྩོད་སྒྲིལ་ལག་སྒྲིལ་
དང་བལ། མཆོན་ཉིད་འཁོར་འདས་རྩེ་མར་སྒྲུང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ལ་མེམས་ཀྱི་རྩོད་
པོ་དང་རང་བཞིན་སྒྲིལ་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །རྩེ་རང་བྱུང་པས། རྩོད་རྩེ་ལ་རང་
བཞིན་གསལ། རྣམས་པ་འགག་མེད་ཅིར་ཡང་འཆར། ཞེས་བཤད་པའི་རྣམས་པ་ནི་མཆོན་
ཉིད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མེམས་ཀྱི་རྩོད་ནི། གདོད་མ་ནས་སྒྲིལ་ལག་གནས་
གསུམ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་པ། ལུང་ཁམས་སྒྲིལ་ཆེད་སོགས་གཟུང་འཛིན་གྱི་
རྒྱལ་པས་མ་གོས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོད་བདག་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་

སྤྱིར་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་ཏེ། གསང་འདུས་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཡུང་པོ་
ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམས་སྤངས་པ། ཆོས་བདག་མེད་པ་
མཉམ་ཉིད་པས། རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། སྤྱིར་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ཏུ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས། བདག་དང་
ཡུང་པོ་རྣམས་རིག་གི། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་ཤིང་། རྟག་ཏུ་སྤྱིར་པ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་
བཞེད། ཅེས་སོ། དེས་ན་སྤྱིར་པ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་ལ་རྒྱལ་མཐའ་དག་གིས་
དབྱེད་ཅིང་བཅའ་བ་ན་མཆོན་གཞིར་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་ཅིང་འཛོལ་མཁན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་
པ་ཉིད་ཀྱང་རང་ཁི་རང་ཟད་པ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་སྤྱིར་པ་……
ཉིད་ཏུ་བཤད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་འདི་ལྟར་སྤང་བ་འདི། རིག་པས་བཏགས་
ན་འགའ་མི་རྟེན། མ་རྟེན་པ་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན། ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། ཞེས་
པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་སྤྱིར་པ་ཉིད་དེ་ནི། རྒྱང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་
བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོམ་སྤྱིར་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལྷུ་དེ་ལས། དངོས་གཅིག་
དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རྩོམ་ཉིད། དངོས་ཀུན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་རྩོམ་ཉིད། ཅེས་དང་། བཞི་
བརྒྱ་པར། གཅིག་གི་སྤྱིར་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྤྱིར་པ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་།
བདེན་གཉིས་ལས། སྤྱིར་པ་ཉིད་ལ་ཐ་དང་ནི། རུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། བརྒྱད་སྤྱིར་པར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བའོ། ཞེས་དང་།
ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་
དག ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ།
འོད་གསལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པས་དག་ཅིང་མ་གོས་པ།
ཡུང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ། རྣམ་མཁའ་ལྟར་རྣམ་པ་ཀུན་
ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པ། རྣམ་མཁའི་རང་བཞིན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་བཤད་དེ། ཉེ་བ་
འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་འདི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྣམ་དག་ཅིང་། རྩལ་མེད་
རྩལ་བྲལ་དྲི་མ་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤྱིར་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་མེད་དེ། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤང་
བ་བརྒྱན་ལས། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཆུབ་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་

རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞི-
 བ། རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་
 པ། རྣམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན། རྣམ་མཁའ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུས་ཏེ།
 རང་བཞིན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་
 ལས། སེམས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དེ་ནི་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་
 བར་ནའང་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་
 བས་ན་སེམས་དང་རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་.....
 གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། ཞེས་དང་། གསང་འདུས་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 བས། །གདོད་ནས་དག་པ་རྣམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་མཁས་པ་དག་
 སེམས་ཀྱི་ཉམས་སྤང་གསལ་ཆ་ཅི་རིགས་ཤར་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དོན་ཏུ་
 གློམ་པ་དང་། འོད་གསལ་ཞེས་པའང་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་འོད་ལྟར་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཏུ་
 སེམས་པ་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱས་པའི་དྲི་མས་མ་གས་ཤིང་དེའི་དྲི་
 མས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་
 གོང་གི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁ་དྲོག་དང་འོད་ཀྱི་
 སྤང་བ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་རྒྱ་ཡོད་ན་སེམས་ཁ་དྲོག་དང་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་མི་
 འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་འཆར་ཚུལ་ལ་ཁ་
 དྲོག་དང་འོད་ཀྱི་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་སྤང་ངམ་རང་འོད་ལྟ་བུས་རང་.....
 རིག་ཅིང་རང་གསལ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ནི་རྣ་རོ་པའི་ལྟ་བ་མདོར་
 བསྟུས་ལས། སྤང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས། །རང་རིག་སེམས་ལས་གུད་ན་མེད། །
 སྤང་ཞིང་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རང་རིག་ཉམས་སྤྱོད་བཞིན། ཞེས་དང་།
 རང་རིག་རྒྱས་བྲལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། སྤང་ཞིང་སྤྱོད་ལ་སྤང་ཞིང་སྤང་། །དེ་ཕྱིར་སྤང་སྤྱོད་
 དབྱེར་མེད་དོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བ་ལྟར། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ལ་གསལ་རིག་གི་
 ཉམས་སྤྱོད་ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེང་སང་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྤྱད་ཏུ་རིག་པ་ཞེས་མིང་ཏུ་

བཏགས་པ་སྒྲུབ་ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་དེ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་མྱིར་དང་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟ་
 བྱེད་པ་མེན་པའི་མྱིར་དང་ཀུན་གྱི་ཁྲབ་བདག་མ་ཡིན་པའི་མྱིར་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་མེན་ཏེ།
 ཏུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་ལས། འོ་ན་རིག་པ་གང་ཡིན་ཞེན། སྒྲུལ་པ། རིག་པ་ཞེས་པ་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པ་ནང་གི་རིག་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པའི་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་
 འཇུར་མེད་ཀྱང་རིག་པ་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་པ་ཐག་པ་མེད་པ་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 རོ། །རིག་པ་ནི་རྩ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན། རྩ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་
 རྩར་པ་སྟེ། མཐི་འོད་དང་ལྷན་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་རྩར་པ་བཞུགས་པ་
 དང་། མཆོན་བརྗོད་ལས། ཀུན་ཤེས་ཀུན་རིག་དམ་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་
 འདས། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་རིག་གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྗེ་འཕྲི་ཁྲུང་པས། ཡུལ་རྩ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། རང་གི་རིག་པ་འདི་ཉིད་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་བསྟོན་བྱུང་བཤད་པའི་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་
 ཤེས་དཔོན་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཉམས་སྒྲུབ་ལ་ཅི་ཤར་ཡང་དེ་ཉིད་སོ་སོ་རང་
 རིག་དང་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་དོན་ཏུ་གཏན་མི་ཅུང་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། སོ་སོ་
 རང་རིག་མཆོན་མེད་རྟོག་ལུ་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་
 རྩད་ལས། རྟག་ཆད་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པའི། མཐའ་སྤངས་སེམས་ནི་རང་རིག་ཅིང་། །
 གདོད་ནས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཉིད། དེ་དོན་བསམ་མི་ཁྲབ་པར་ངེས། ཞེས་སོ་སོ་རང་རིག་གི་
 དོན་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའང་བཤད་པའི་མྱིར་དང་། རང་བཞིན་
 འོད་གསལ་གྱི་དོན་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་མྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་
 གྱི་ཁོ་ཙ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཉིད་སྒྲི་བྱར་གྱི་དྲི་མས་བསྐྱབས་པ་ལས། རང་གི་གནས་
 ལུགས་རང་གིས་མ་རིག་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ཏུ་ག་
 བདེ་སྤྱད་དང་བཅས་ཏེ་འཁོར་བའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་དང་། སྒྲི་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་
 རང་གི་གནས་ལུགས་རིག་པ་ལས་རྣམ་བྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་
 པའི་སྤྱོ་མཛོན་ཏུ་རྩར་ཏེ་གཞན་སྤང་ཏུ་གཟུགས་སྤྱིའི་བཤོད་པ་སྤྱོ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ།
 ལྟ་བུ་མཛོད་པ་སྤྱུས་ལས། ཞེ་མ་ཏོ། སེམས་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་དེའི། རྣམ་འབྲལ་འགྲོ་བ་
 ཏུག་ལ་སོགས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་ཀླས་པར། རྟུག་བསྐྱལ་འབྲལ་འཁོར་བསམ་

ལས་འདས། ཁྱིམ་དང་། ཡེ་མ་རྟོ། མེམས་ཉིད་དེ་མ་མེད་དེ་ཡི། རྣམ་འབྲུལ་གཟུགས་སྤྱུ་
 བསྐྱས་པ་ཡི། ཁྱིམ་ཁམས་དག་པར་སྤང་བ་དང་། འདྲིལ་འཁོར་རྣམ་འབྲུལ་སྒྲ་ཚོགས་པ། །
 རོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྣམ་འབྲུལ་དག རྣམ་མཁའི་མཐས་སྤྱུ་བྱུང་བར་སྤང་། ཁྱིམ་དང་།
 བམ་ཐེ་ཆེན་པོས། མེམས་ཉིད་གཅིག་ཕྱུག་གིས་པོན་ཏེ། གང་ལ་སྤྱོད་དང་ཐུང་ན་
 འདས་འཕྲོ་བ། ཁྱིམ་དང་། སམ་ཁིར། ཆགས་སྒྲིགས་དག་ག་དཀའི་དེ་མས་སྒྲིག་ཐུང་པའི། །
 མེམས་ནི་རྩོ་ཆེ་ཅན་གྱིས་འཁོར་བར་གསུངས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྟོག་ལས་རྣམ་པར་
 སྟོལ། འདོད་ཆགས་ལ་སྒྲིགས་དེ་མས་སྒྲིག་བའི། གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་མེད་མེམས་
 དཔའ་མཚོག དེ་ཉིད་ཐུང་ན་འདས་པ་མཚོག་ཏུ་གསུངས། ཁྱིམ་པ་ལྟར་རྟོ། འོ་ན་མེམས་
 གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་ན་སྤྱོད་ཐུང་གི་དེ་མས་སྒྲིག་པ་མི་རིགས་ལ། གལ་ཏེ་
 རིགས་ན་དེ་མ་བསལ་ཡང་སྤྱོད་སྒྲིག་པར་འབྱུང་བམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་མ་དེ་ཉིད་
 འབྲུལ་ཏུ་གྱུར་གྱི་ཆ་ནས་སྤྱོད་ཐུང་བའི་ཐ་སྟངས་པ་ཡིན་ལ། སྤང་མེད་པ་ཞིག་སྟོ་བརྟེན་
 ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཐུང་བ་མིན་པས་དོན་ལ་སྤྱོད་ཐུང་དེ་ཉིད་མེད་གདོད་མ་ནས་མེམས་ཉིད་
 དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་དཔེ་དང་སྤྱོད་ནས་གསུངས་ཏེ། རྟུང་སྤྱོད་མར། སངས་
 རྒྱལ་པད་དན་སྤང་ཆེ་སྤང་མ་ལ། རྟུན་ལ་སྤྱོད་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། སེལ་གཏེར་
 དང་ཐུག་སྒྲིགས་འབྲས་ཆུང་དང་། སྒྲིག་ཏུ་ལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་དང་ནི། བྱུང་མེད་དན་
 པའི་སྟོན་ན་མི་བདག་དང་། སེལ་གཏེར་གྱི་གཟུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བུར། སྤྱོད་ཐུང་ཉོན་མོངས་
 དེ་མས་བསྐྱབས་པ་ཡི། མེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། ཁྱིམ་སོ། དེས་
 ན་མེམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་ཡང་སྤྱོད་ཐུང་གི་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་མི་གསལ་བ་དང་། དེ་མ་དང་བཅས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆར་བའི་
 ཚུལ་ཡང་། བརྟག་གཉིས་སྟུ། མེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཐུང་དེ་
 མས་བསྐྱབས། དེ་ཉིད་བསལ་ན་སངས་རྒྱལ་ཉིད། ཅེས་དང་། སྤྱོད་ཐུང་གིས། ཇི་ལྟར་ན་
 བུ་བྱེད་ཅ། རྟུན་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་འོད་གསལ་ཡང་། རྩོད་ནང་ན་གནས་ཐུང་ན། དེ་ཡི་འོད་
 ནི་གསལ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དེ་མེད་
 པའང་། འཁོར་བར་འོད་ནི་གསལ་མ་ཡིན། ཐུང་ན་འདས་ན་འོད་གསལ་འབྱུང་། ཁྱིམ་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་འཁོར་འདས་སྒྲ་ཚོགས་སྤྱོད་ཐུང་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་

གསུངས་སོ། །དེང་སང་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་སྦྱང་གི་སྐབས་སུ་འདྲ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅིར་
 ཡང་མ་དེས་ཤིང་གང་དུ་འདྲ་འགག་པ་མེད་པར་སྒྲ་ཆོག་ས་སུ་འཆར་བ་ནི་བཀ་ཆགས་སྒྲ་……
 ཆོག་ས་པའི་སྒྲ་བས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་ལྟར་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་ལས་
 དང་བཀ་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་རྗེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དང་བསྐྱར་བ་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་ནི།
 དཔེར་ན་སྒྲམ་བུ་ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལྟར་རོ་པོ་མ་འབྱུར་ཡང་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོག་ས་པར་འབྱུར་
 བ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། མེས་མ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་སྟེ།
 དེ་ནི་རྗེ་རྗེ་རྗེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྐྱར་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲམ་བུ་དཀར་པོ་ཆོན་གྱིས་
 ཁད་ག་བསྐྱར་བ་བཞིན་ནོ། ཞིས་པ་ལྟར་རོ། མེས་མ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་སྐྱད་ཚུལ་
 ཞིབ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ན་ཀྱང་གཞི་སྟགས་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་དང་མེས་མ་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་……
 རྣམ་གཞག་ལས་ཤེས་དཔོས་ཀྱང་འདིར་དེ་ཞིག་སྐབས་དོན་ཆེ་ཡོང་ཅམ་བཟུན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟན་ཅིག་སྟེན་པའི་རྣམ་པའོ།

གཉིས་པ་ལྟན་ཅིག་སྟེན་པའི་རྣམ་པའོ། ལྟན་སྟེན་གྱི་རོ་པོ་དང་སྒྲ་དོན། དབྱེ་བ་
 དང་སོ་སོའི་རོས་འཛིན། ལྟན་ཅིག་སྟེན་སྒྲོར་གྱི་དོན་གསུམ་གྱི་ དང་པོ་ནི། ལྟན་ཅིག་སྟེན་
 པའི་རོ་པོ་ནི། བརྟན་གཡོ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བ་དག་དུ་གྱུར་པ་ནས་མཁའ་ལྷ་
 ལུང་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། བརྟག་གཉིས་སུ། འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད། ཐམས་
 ཅད་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས། གཉིས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ། །དངོས་དང་དངོས་
 མེད་བདག་ཉིད་གཙོ། །བརྟན་དང་གཡོ་བ་བྱུང་ནས་གནས། ཞིས་སྟགས་མང་དུ་གསུངས་
 ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་སྦྱང་ཡང་སྒྲ་བསམ་ཤེས་བརྟུན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་སོ་སོ་རང་
 རིག་གི་སྦྱང་ཡུལ་ཅན་ཏེ། ཡུལ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། སྒྲ་བསམ་བརྟུན་མེད་ཤེས་རབ་ལ་རོལ་
 ཟུན། མ་སྟེན་མི་འགག་ནས་མཁའི་རོ་པོ་ཉིད། སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྦྱང་ཡུལ་བ། །དུས་
 གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ལ་སྟག་འཆལ་ལོ། ཞིས་དང་། ཉི་མོ་པས། ཀྱི་རྟོ་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་
 ཤེས་ཏེ། །རིག་གི་ལམ་འདས་ཡིད་ཀྱི་སྦྱང་ཡུལ་མིན། ཞིས་དང་། བརྟག་གཉིས་སུ་གཞན་
 གྱིས་བརྟུན་མིན་ལྟན་ཅིག་སྟེན། ཞིས་སྟགས་ཀྱི་དོན་རྟོ། །སྒྲ་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་བརྟན་
 གཡོས་བསྐྱས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། རང་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་སྒྲ་

དུག་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རྟག་པ་རྣམས་འཕྲོ་བ་ནི་རྣམ་རྟག་ལྟ་སྟེས་སུ་.....
 བཞེད་ཅིང་། རྟོན་ལ་སྟེ་མ་གཉིས་ཀ་སྤང་བ་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པའོ། །དེ་ལ་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་རྒྱ་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་སྟེས་ཆོས་ཅན་ནམས་ཆོས་དེ་དང་
 དེའི་ཆོས་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་རམ་དང་མངར་བའམ་མེད་དང་ཆ་བ་ལྟར་གདོད་...
 མ་ནས་ལྟ་ཅིག་དུ་གནས་པས་ན་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སེམས་ཉིད་ལྟ་སྟེས་དང་
 སྤང་བ་ལྟ་སྟེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཉི་མ་དང་འོད་བཞིན་ནམ་ཅན་དན་དང་དེ་བཞིན་དུ་.....
 དབྱེར་མེད་པར་བཤད་དེ། ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་སུ་རམ་མངར་བ་དང་། མེ་ཡི་རང་
 བཞིན་ཆ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 བཤད། །ཅེས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། །
 མེད་ན་མི་འབྱུང་དེས་པའི་སྤྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་སྤྲུལ་པོ་
 པས། སེམས་ཉིད་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ། །སྤང་བ་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་ཆོས་སྤྱའི་འོད། །
 དེ་ཡང་སེམས་ཉིད་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རོ་འོམ་ཡིན་ཚུལ་དེ་ཡིན། སྤང་བ་
 ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་ནི་དེ་ལ་དྲན་རྟག་རྣམས་སུ་འཆར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཉི་མ་དང་ཉི་
 མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་སུ། ཅན་དན་དང་ཅན་དན་གྱི་དེ་ལྟ་སུ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྗེ་སྤྲུལ་རྒྱུང་
 བྱིས། སེམས་ཉིད་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་ཆོས་སྤྱ་དཔོན། །སྤང་བ་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་ཆོས་སྤྱའི་འོད།
 རྣམ་རྟག་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་ཆོས་སྤྱའི་རྒྱལ་ས། །དབྱེར་མེད་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་ཆོས་སྤྱའི་དོན།
 །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་ལའང་སེམས་ཉིད་དང་སྤང་བ་འཆར་བ་
 ཡོད་པས་དེ་ཡང་ལྟ་སྟེས་སུ་འབྱུར་རམ་སྟུམ་ན། ལམ་པ་པོས་དེ་ཉིད་ལྟ་སྟེས་སུ་རྟགས་
 མ་རྟགས་ནི་ཡོད་ལ། རྟགས་རྒྱུང་མ་རྟགས་རྒྱུང་དེ་ཉིད་ལྟ་སྟེས་ཡིན་པ་ལ་འཕྲོ་འབྱུར་
 དང་རྒྱུན་ཆད་མེད་དེ། དཔེར་ན་མར་མེ་དང་ཉི་འོད་ལ་སྟུགས་རིས་མེད་ཀྱང་། མིག་མེད་
 པ་ལ་ཐུན་པར་སྤང་བ་ལྟ་སྟེས་བཤད་དེ། དམ་ཟེ་ཆེན་པོས། བྱིས་དུ་མར་མེ་མང་པོ་སྤར་
 བྱུར་ཀྱང་། མིག་མེད་པ་ལ་ཐུན་པར་གནས་པ་བཞིན། །ལྟ་ཅིག་སྟེས་པས་ཐམས་ཅད་
 རྩལ་བྱས་ཀྱང་། ཉི་ཡང་རྫོངས་པ་དག་ལ་ཤིན་དུ་རིང་། །ཞེས་དང་། ཤ་ལ་རས། ཀྱི་མ་ཉི་
 མ་རྒྱིན་བྲལ་འོད་ཟེར་ཀྱན་བྱལ་ཀྱང་། མིག་མེད་པ་ལ་ཐུན་པ་རྟག་དུ་སྤང་། །ལྟ་ཅིག་སྟེས་
 པས་ཀྱན་ལ་བྱལ་བྱུར་ཀྱང་། རྫོངས་པ་དག་ལ་དེ་ཉིད་ཤིན་དུ་རིང་། །ཞེས་དང་། བེར་མ་

པལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིང་ཤིང་པའི་ཀུན་རྒྱལ་པ་ཚོས་ཅན་ལྟམ་ལ། ཁོ་ཤོད་མེད་མེད་ཅམ་པར་
 ཅམ་བདགས་པ་ཅམ། མིར་དང་དོན་ལ་བྱུང་པར་ཕྱེ་བཤུ་ཅུང་ཟད་མེད། ལའོད་ནས་ལྷན་
 ཅིག་སྒྲུལ་པས་གཞན་ནས་བཅའ་དུ་མེད། ཅམ་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་ལྟར་སྒྲུ་
 ཚེན་པའི་གདམས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྒྲུལ་སྒྱུར་ཞེས་བརྒྱན་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ན། རྗེ་
 རྟགས་པོལ་སྒྲུ་ཅམ་དུ་རྟོག་པ་སྒྲུ་བཞིན་སྒྱུར་བར་ཕྱེད་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། མོར་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་ཚས་ཅན་མེམས་ཉིད་དང་དེ་ལས་འཆར་བའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཚོལ་ཉིད་
 རྒྱང་པ་ཉིད་དག་གདོད་མ་ནས་ལྷན་ཅིག་དུ་སྒྲུལ་མིར་དཔྱེད་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱལ་སྒྲུར་མ་
 རྟགས་པར་དེ་དག་བཟང་རབ་དང་ཐད་དུ་འཇིན་པ་ལས། རྒྱང་པོ་དོན་གྱི་གདམས་པ་
 དང་རོ་རྒྱད་བྱིས་དེ་དག་གདོད་མ་ནས་ལྷན་ཅིག་དུ་སྒྲུལ་མིར་གནས་པར་རོ་འཛོད་ནས།
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔྱེད་མེད་པའི་རོ་པོ་མེམས་ཉིད་ཁོ་ནར་སྒྱུར་བར་ཕྱེད་པས་ན་ལྷན་.....
 ཅིག་སྒྲུལ་སྒྱུར་ཞེས་བྱ་གྲེ། རྗེ་ཐག་མོ་བྱ་པས། མེམས་དང་རྟམ་རྟོག་ཚོས་སྒྲུ་གསུམ། ཁྱད་
 པོར་ལྷན་ཅིག་སྒྲུལ་པ་དེ། ལད་མས་པས་མེམས་སྒྲུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་སྒྲུལ་སྒྱུར་ཞེས་
 སྒྲུ་བཤད། ཅམ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ལཞན་ཡང་ཐ་མལ་པའི་མེམས་སྒྱུར་ལྷན་ཅིག་སྒྲུལ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུར་པས་སམ། མཚན་མར་སྒྲུལ་པའི་མེམས་སྒྱུར་རང་མཚན་པ་རང་དང་།
 ལྷན་ཅིག་དུ་སྒྲུལ་པའི་རྒྱང་པ་དང་སྒྱུར་པ་ཤོགས། མདོར་ན་གསལ་སྒྱུར་སྒྱུར་རྒྱང་ལྟར་རིག་སྒྱུར་
 བདེ་རྒྱང་ཤོགས་གཉིས་ཚོས་སྒྲུ་སྒྱུར་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་འཇུག་ལྷན་ཅིག་སྒྲུལ་པའི་དོན་དུ་.....
 རྒྱུར་པ་ལ་འཆད་ཀྱང་ཡང་མ་རྒྱས་ན། །

[illegible]

གཉིས་པ་རྩལ་ཅིག་སྟེན་པ་རྟོག་པ་ལ། མེས་པ་ཉིད་རྩལ་སྟེན་པ་ །
 རྩལ་རྟོག་པ་རྩལ་སྟེན་པ་ ། རྩལ་པ་རྩལ་སྟེན་པ་གསལ་གྱི། དང་པོ་གི། རང་གི་
 མེས་པ་ཉིད་མཛོད་ཀྱི་རྩལ་དང་ལཱ་ཞིང་བཟང་རབ་ཀྱི་རྩལ་པས་མ་བསྟན་པར་རྣམ་ཏུ་པལ་...
 ལ་རང་བཟང་ལུ་བཞག་པའི་རུས་ན། མེས་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་སམ་གནས་རྩལ་ལ་མེས་པ་
 རང་གིས་བརྟམས་པའི་མེ། རྩལ་པར་རྟོག་པའི་འཆར་རྒྱ་ལྟ་རགས། མེས་པ་ཅད་མ་བཀག་
 ལུང་རང་ཤངས་རང་དག་རང་ཞི་ལ་མཛོད་ནས། རྟོག་པ་ལྟར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དང་རུ་རྩལ་

དེའམ་ཆམ་མེ་གནས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སེམས་འཛིག་པས་ན་ཞི་
 གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་ནས་རིག་པ་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་ས་པའམ་དྲན་མེད་ཀྱི་
 ལུང་མ་བསྟན་ནམ་བཟང་སྟོན་ས་ལྟུང་ལ་བར་མ་སོང་བར། སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་དེ་གསལ་ལ་
 གོ་མ་འགགས་པ། རང་རིག་ཅིང་རང་གསལ་བ། རིག་ལུགས་དང་གསལ་ལུགས་རི་ལྟ་བ་
 བརྗོད་དུ་མེད་པ། རྣམ་པ་བཟླ་རིག་རིག་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སུ་སྒྲུང་སྒྲུང་མ་འཕྲིག་ཚུད་ཚུ་
 རུང་ཟད་ཅམ་ཡོད་པ་ནི། བལྟ་བུའི་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ན་ལྷག་མཐོང་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ལ་སེམས་ནི་
 འཛིག་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན།
 ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཏོ། ཞི་ལྷག་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཤོག་པའི་སྐོར་ནས་སོ་སོར་མཆོད་པ་ཅམ་
 ལས། དོན་ལ་ཐ་མི་དད་པར་ཞི་གནས་དེ་ཉིད་རང་རིག་རང་གསལ་གྱི་ལྷག་མཐོང་དེ་ཀའི་
 རང་དུ་གནས་ལ། ལྷག་མཐོང་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེར་ཀྱང་དུ་གནས་ཤིང་རང་གི་
 རོ་པོ་ལ་ཀྱང་རྟོག་གི་མཆོད་མས་མ་གོས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེར་རང་གིས་རང་...
 རིག་ཅིང་གསལ་བས་ན། ཞི་ལྷག་དབྱེར་མི་ཕྱིར་ཅིང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 ཡིན་ཏེ། མདོ་དཀོང་ས་འགྲེལ་ལས། ཅི་ཅམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་འབྲས་
 པར་ལྟར་ཏེ་མཉམ་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཞི་ལྷག་རོས་འཛིན་དང་ལུང་སྒྲུང་
 སོགས་ནི་མུར་ཞི་ལྷག་གྱི་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཇེ་ལྟ་བུའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་
 སེམས་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་དུ་འགྲེལ་བ་དེ་ལ་སེམས་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བཞེད་...
 ཅིང་། གཞན་ཡང་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཇེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་སེམས་རོ་ཤེས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྒྲིང་བ་
 ལ་སྟོན་པ་ཞེས་དང་ཉིང་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཐུག་ཀྱི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་
 སེམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཟུང་ཅིང་། སེམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པས་བཟུང་། སེམས་རོ་ཤེས་པ་གང་
 ཡིན་པ། ཇེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དཀོང་ས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཅི་ཅམ་གྱིས་ན་སྟོན་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གང་གིས་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

གཞོན་ཅུ་ཉིད་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེམས་འཇུག་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལོ། །ཞེས་དང་།
 རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་རྟོག་མེད། །བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་བཟོད་དུ་མེད། །མེམས་ཀྱང་དམིགས་
 ལུ་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ཉིད་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང་། བཅས་མཁའ་ལྷ་ཤུའི་ཉིད་དེ་
 འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། ལྷ་མ་དམ་པའི་བདུད་རྩི་ཡིས། །རང་མེམས་ནམ་མཁའ་ལྷ་ཤུར་ཤེས། །
 དེ་ཡི་དོན་ལ་མ་ཡིངས་པ། །དེ་ནི་ཉིད་འཛིན་ཞེས་པར་བརྟན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷར་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་སལ་ཆེན་ལས། ལྷ་ལ་
 བའི་སྦྱང་ཡུལ་འདི་ལ་གང་ཞིག་འཇུག་འདོད་པས། །དེ་ནི་བསམ་པ་ནམ་མཁའ་ལྷ་ཤུར་
 རྣམ་པར་སྦྱངས། །རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྦྱངས་ལ། །ནམ་མཁའ་ལྷ་
 ཤུའི་ཡིད་ཀྱིས་འདི་ལ་འཇུག་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། ལྷ་ཆེ་རྩལ་པར། ཟབ་ཞི་སྦྱོས་བྲལ་
 འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །འདུད་རྩི་ལྷ་ཤུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་ཤོས་རྟོད། །ཅིས་དང་། སམ་
 ཁིར། དེ་ཕྱིར་རྟོག་པའི་བྱ་བ་ནི། །སྤངས་ན་ཟབ་མོའི་ཆོས་ནི་འཕེལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་གསུངས་པའི་ལས། །རྣམ་རིག་རྣམ་པར་རྟོག་མི་བྱ། །རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །
 འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷང་བྱེད་ཡིན། །མི་རྟོག་ཉིད་འཛིན་ལ་གནས་ན། །མཁའ་བཞིན་དྲི་མ་
 མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྦྱོར་འགྱུར་ལས། དེ་བཞིན་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཡི། །རྩ་
 གཅིག་མེམས་ནི་བསྒྲིམ་པར་བྱ། །བསམ་གཏན་གཟུགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྟོག་གཤི་
 སྦྱར་བ་རྣམ་པར་སྤངས། །མེམས་ཤུར་མེམས་སུ་བརྟན་ཡུར་པ། །འགྲོ་ལ་རང་བཞིན་ཚུལ་དེ་
 བཞིན། །མཁའ་གཟུགས་རྣམ་མཁའ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་པ་ལ་སྐྱབས་པ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་
 ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་དོན་འདི་ལ་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་བཅས་པ་མཁྱིན་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་
 སྤང་བས་ལུང་སྦྱར་མང་དུ་མ་སྦྱོས་ལ། བཤད་པ་དང་འཆད་འགྱུར་ལས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཡང་
 གཞན་དག་ཏུ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་པ་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཚུལ་ནི། །ལྷ་པ་
 མདོར་བསྐྱས་ལས། རྣམ་རྟོག་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི། །རང་རིག་སྦྱོས་བྲལ་དེ་ཉིད་ནི། །མི་
 གནས་ཐུང་བ་འདས་པ་ཡིན། །རྩི་རྩེ་མེམས་དཔའ་འད་དེ་ཉིད་ཡིན། །སངས་རྒྱུས་དུག་
 པའང་དེ་ཉིད་ཡིན། །རིགས་དུག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུ་དེ་ཉིད་ཡིན།
 རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱང་བ་དེ་ཆེན་དང་། །ཟུང་འཇུག་ཅེས་
 པའང་དེ་ཉིད་དེ། །བཞི་པའི་དབང་ཡང་དེ་ཉིད་དེ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་དེ་ཉིད་ཡིན། །

རང་བཞིན་དག་པའང་དེ་ཉིད་དོ། ཁྲིམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། ལངས་
 རྒྱལ་རིགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་དོ། ཇི་བཞིན་པ་ཡི་རྩ་མུང་བས།
 བདེ་བ་ཆེན་པོའང་དེ་ཉིད་དོ། ཁྲིམ་དང་། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོ། རིག་པ་ཡིན་ཕྱིར་
 གསལ་བའོ། རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་མི་རྟག་སྟེ། ཁྲིམ་དང་། རང་རིག་རྣམས་བྲལ་དེ་ཉིད་ནི།
 འཁོར་བའི་དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་དོ། ལྷ་རན་འདས་པའང་དེ་ཉིད་ཡིན། དབུ་མ་ཆེན་པོའང་
 དེ་ཉིད་ཡིན། མཛོད་བར་བྱ་བའང་དེ་ཉིད་ཡིན། བརྗེས་པར་བྱ་བའང་དེ་ཉིད་དོ། ཁོ་བ་
 པར་བྱ་བའང་དེ་ཉིད་དོ། ཁྲིམ་སོགས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྟེ། བདེ་བ་
 ཆེན་པོ། ལྷན་སྒྲེས་ཡེ་ཤེས། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས། རང་རིག་ཡེ་ཤེས། རྟོན་དམ་བྱང་སེམས།
 བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་གངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཞིའམ་ཙ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུད་ལས། འདི་ནི་
 ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ནི་དྲི་མས་མ་གོས་པ། འདི་ལ་དགག་དང་སྐྱབ་པ་མེད། ལམས་
 དང་གཉེན་པོས་རྟེན་པ་མིན། འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་ཀྱང་གྱི་སྟེ། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་
 གཞི། འདི་ནི་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པ་ཡིན། ཁྲིམ་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

རྣམ་རྟོག་ལྷན་སྒྲེས་རྩ་མུང་པ།

གཉིས་པ་ནི། སྐར་དུ་བཤད་པའི་སེམས་ཉིད་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་དེའི་རང་ནས་
 དགའ་སྦྱིད་ལྟ་བུའམ། ཆགས་སྐར་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསལ་ཞིང་རང་དང་བཅས་པ་
 ཞིག་འཆར་དུ་བརྟག་སྟེ། དེ་གར་བ་ན་དེ་ཀའི་སྒྲིབ་རྩལ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པས། སྐར་རྟོག་
 པ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྐབས་ལྟར་རྟོག་པ་དེའི་འཆར་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་མ་འགགས་.....
 པར་གསལ་བཞིན་དུ། ཐམས་ལ་དུ་ཡིངས་ཤིང་འབྲལ་བའི་རྣམ་རྟོག་རང་ཁམས་དང་ཅུང་
 ཟད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལ། འབྲལ་རྟོག་གི་བྱ་བ་ཨ་འཐས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མི་བསྐྱེད་
 ཅིང་། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོའམ་རང་བཞིན་རོས་བཟུང་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད།
 དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་རོས་བཟུང་མེད་པའི་སྤྲོད་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་...
 པ། སྤྲོད་འབྲལ་མཉམ་འབྲུ་སྤྲོད་ལྟ་བུར་ཉམས་སྲུ་མུང་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་རང་རོ་
 མཛོད་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་རྒྱལ་ནི་རྩ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། རྩ་ཉིད་རྒྱལ་སྟེ་གར་ལ་

མུ་རན་འདས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཁྲིས་དང་། བམ་ཟེ་ཆེན་པོས། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་
 འདྲ་ཟེར་དག་པ་ཡིས། མ་རིག་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དེ་ནི། ཀུམ་མེར་འབྱུར་ཅི་
 ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བསྐྱར་མཛད་པ། ཁྲིས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། འཁོར་
 བ་མུ་རན་འདས་པ་ལ། ཁྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། མུ་རན་འདས་པ་འདྲ་འཁོར་བ་
 ལས། ཁྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། ཁྲིས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་དེ་ཡའི་མི་རྒྱལ་པའི་རབ་བྱེད་
 ལས། རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པ་གང་ཅིའང་བྱུང་། རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ལས། མུ་རན་
 འདས་པ་གཞན་ན་ནི། ཡོད་མིན་ཡུལ་ནི་གང་དུ་ཡང་། རྒྱལ་པར་མི་མེས་པ་བདག་ཉིད་དོ།
 ཁྲིས་དང་། བེར་མ་པས། ལྷ་མས་བསྐྱར་པའི་གཏུག་མའི་གནས་ལུགས་རྒྱལ་ལྟར་ན། །
 དུན་རིག་ལྷ་ཆོག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟ་རང་ལྷ་ས་ལྟེ། ཁྲིས་དང་། ཉི་མོ་པས། ལྷ་པོ་
 ལམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་ས། ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལས། མ་ལུས་དེར་བྱུང་དེ་ཅ་
 མིས། ཁྲིས་དང་། ལྷ་རྩ་མི་འི་ཆོག་བསྐྱར་ལས། ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལྟེ། རྒྱལ་ས་
 ལ་མེ་བཞིན་རྒྱལ་འབྱོར་གྲོགས། ཁྲིས་དང་། རྒྱལ་རྒྱལ་རང་གྲོས་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཁྲིས་དང་།
 མི་འི་པས། མ་སྐྱེས་པ་ལས་རྒྱལ་པ་སྐྱོ་བུར་བ། རྒྱལ་པ་དེ་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད། རྒྱུ་
 གཉིས་གདོད་ནས་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟེ། རྒྱུ་གཉིས་རོ་མཉམ་ལྟར་པ་རས་བསྐྱར་རྟོ། ཁྲིས་
 དང་། རྒྱུ་མར་པས། ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་གཞུང་འཛིན་གཉིས། རྒྱུ་གཡོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་མིས། །
 ཁྲིས་དང་། རྒྱུ་བཅུན་ཆེན་པོས། བར་འབྱུ་བ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཤེས་འདི། མ་རྒྱལ་ས་ལྟར་ན་མ་
 རིག་པ། ལས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཡིན། རྒྱལ་ས་ན་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྒྱལ་ས་
 པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ས་པར་འབྱུང་། ཁྲིས་དང་། རྒྱུ་མར་པས། མཆོན་མར་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་
 རྒྱལ་འདི། རྒྱལ་སྐྱེ་ཡིན་པར་བཅོམ་གྱིས་བསྐྱར་། ཁྲིས་གསུངས་ཤིང་། དོན་འདི་དང་
 མཐུན་པར་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྩ་ཆེད་གསུང་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་མ་སྐྱོས་སོ།
 རྒྱལ་ས་འདིར་ཁ་ཅིག རྒྱལ་རྒྱལ་ལ་བལྟས་པས་དེ་ཉིད་དག་ནས་མི་རྒྱལ་པར་ཆམ་གྱིས་
 འབྲོ་བ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཆོས་སྐྱེད་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱལ་ས་ན་རྒྱལ་རྒྱལ་གི་རང་
 བཞིན་ཆོས་སྐྱེད་པར་མ་རྒྱལ་ས་ན་ཆོས་སྐྱེ་མིན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་མ་ནི་རྒྱལ་རྒྱལ་
 ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱེར་གནས་པ་མ་ཤེས་པར་རྒྱལ་རྒྱལ་དེ་དག་ནས་གཞོད་ཆོས་སྐྱེར་
 འབྲོ་དགོས་པར་སྐྱབ་པས་དེ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཆོས་སྐྱེད་སྐྱེ་བྱེད་དུ་མི་འབྲོ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་

ནི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཆོས་སྤྱོད་གནས་པ་མ་ཤེས་པར་གང་ཟག་གིས་...
 རྟག་པའི་རྟག་པའི་ལ་བཟླས་དགོས་པར་སྤྱོད་པས། དེ་ལྟར་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱོད་འཕྲོ་
 འཕྱར་ཅན་དུ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱི་མཐོང་དོན་ནི་རྣམ་པ་རྟག་པར་
 ལྷན་པ་དང་དེའི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པར་གནས་པ་གཉིས་ཆོག་པའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་དེས་...
 ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟག་ཆོས་སྤྱོད་ཐ་སྙད་བཞག་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མཐོང་དོན་ནི་གང་ཟག་ལ་
 རྟག་པའི་རྟག་པའི་ཡོད་ཀྱང་དེས་རྣམ་རྟག་གི་རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱོད་ཡིན་མིན་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་མིག་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཉི་མ་འོད་ཟེར་ཅན་ཡིན་མིན་དུ་མི་འཛོག་པར། ཉི་མ་ནི་ཇི་
 སྤྱི་ཕྱི་བར་རྒྱན་དུ་འོད་ཟེར་ཅན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྱང་ནི་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་
 ཁ་ཅིག རང་ཉིད་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟག་ཆོས་
 སྤྱོད་དང་འབྲུལ་བ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའི་ཐ་སྙད་ལ་ཆོལ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ཅན་དུ་ཟེར་དེ།
 རང་གི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཅི་ཡོད་པ་འདིའི་སྤྱོད་པ་ཅི་ཡོད་དུ་མཆུངས་པའི་...
 ཕྱིར་དང་། རྟག་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཅི་ཡོད་པ་ཕྱིར་རང་ལ་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆོག་ལ། སྤྱོད་པ་དེར་འཁོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལས་དོན་ལ་འཁོར་བ་མིན་པ་དང་
 ལྷན་པ་འདས་འབའ་ཞིག་པར་འཆད་མོད། འཁོར་བའི་རྣམ་པ་ལ་འཁོར་བའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་
 བ་འཁོར་བའི་ཐ་སྙད་འདྲིམས་ས་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་
 དབྱེར་མེད་རྒྱུའི་འཁོར་བའི་ཐ་སྙད་བཞག་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་ན་འཁོར་འདས་
 ཟུང་འཇུག་དེ་ལྷན་པ་འདས་ཀྱང་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་མཆུངས་ལྟན་གྱི་རིག་པས་
 ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་སོགས་ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་རྒྱུར་བ་.....
 སོགས་ལ་བཟུང་བུ་འཕྱར་བས་གཞོད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷན་པ་ལྟན་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ།

གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟར་ལྷན་པའི་ལྷན་པ་ལ་ཐ་སྙད་པར་མེས་པའི་ཅན་དུ་
 ཤར་བའི་ལྷན་པ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་པའི་རྟོག་པ་ལྟགས་...
 ཤར་བ་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་རྟག་ལྟན་མེད་དང་ཁྱད་པར་མེད་ལ། འདིར་སྤྱི་མཐོང་གི་ལས་
 ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐ་སྙད་པ་ལ་མཐོང་སྤྱོད་པར་གསུམ་པའི་གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་ལྟན་པ་.....

དབང་ཤེས་ལ་འཆར་བ་ལྟན་ཕྱིས་སུ་རྒྱུ་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤར་བ་ཤད་པའི་སེམས་ཉིད་
 ལྟན་ཕྱིས་དེའི་མཉམ་བཞག་གི་རང་ནས། བྱི་རྩ་ལ་བྱ་རིམ། ཁང་བྱིས་མམ་ལུམ་པ་ལྟ་བུའི་
 གཟུགས་སྤར་ཡང་ཅུང་བཞིག་ལ་ཅེར་བྱིས་བལྟས་པས། སྤར་ཆ་དེ་ཉིད་འགགས་པའམ་མི་
 གསལ་བར་སེམས་ཉིད་ཁོ་ན་གསལ་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱོད་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། སྤར་སྤར་བ་གཏན་
 ལ་པ་བ་པའི་སྐབས་སྤར་ནམ་པ་ཅིར་སྤར་བ་དེའི་མཆན་ཉིད་གསལ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བ་དེའི་
 རོ་བོའམ་རང་བཞིན་རོས་བཟུང་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ། མདོར་ན་སྤར་བ་ཅི་
 སྤར་དེའི་ནམ་པ་གསལ་བ་དང་རོས་བཟུང་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དཔྱེར་མི་ཐུང་པར་སྤར་
 སྤྱོད་རམ་སྤྱོད་སྤར་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ན། སྤར་བ་དང་སྤར་མཁན་དཔྱེར་མེད་པ་སྤར་
 སྤྱོད་ཏུ་རྟེན་ནེ་འཆར་བ་དེ་སྤར་བ་ལྟན་ཕྱིས་བྱི་རང་རོ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་
 བ་སྤྱོད་བཅུད་ལྟ་བུའི་སྤར་བ་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཤར་ཡང་ཤར་ཙམ་ཉིད་ནས་མི་ལམ་བྱི་ཤེས་པ་ཉིད་
 ལས་གཞན་མིན་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་སྤར་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཤར་ཡང་རང་སེམས་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤོ་
 མ་འགགས་པའི་ཆལ་སྤྱི་མཐུན་བྱི་ལས་མ་དག་བར་བྱ་དེ་འདྲའི་སྤར་བ་ཙམ་ཏུ་ཤར་ལ།
 ཤར་ཙམ་ནས་རང་སེམས་སྤྱོད་པ་ཉིད་བྱི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་མིན་པ་སྟེ། རྟེན་རྒྱུད་རས་
 བྱིས། གཞི་རྩ་བུལ་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། མཛད་གསུམ་མི་ལམ་མིས་པ་དེ། སྤར་བ་སེམས་
 ལྟ་རྒྱུད་པའི། སྤྱོད་དཔོན་ཞིག་ཏེ་གོ་ལགས་སམ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གཟུགས་སྤར་གི་
 རིགས་པས་སྤྱོད་སོགས་ཆོག་ཏུ་ག་གི་སྤར་བ་གཞན་ལ་འདྲ་འབྱེ་སྟེ། སྤྱོད་བྱིས། གང་
 གི་དཔོན་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། དེ་ཡིས་དཔོན་གུན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་མཐོང་། །
 ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྤར་སེམས་དཔྱེས་ཐིན་པར་འདྲེ་བ་ནི་སྤྱོད་རོ་གཅིག་ཆེན་པོའི་སྐབས་
 ལྟ་འབྱུང་བར་བཤད་པས། འདིར་སྐབས་དོན་བྱི་སྤར་སེམས་དཔྱེར་མེད་ཙམ་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་སུ། སྤར་བ་ཅིར་སྤར་སྤར་བཞིན་ཏུ་ཅིས་མེད་འཛིན་མེད་ཏུ་ཁོ་ལ་ལེ་
 གནས་པ་ཞི་གནས་དང་། དེ་ཉིད་སྤར་སྤྱོད་དཔྱེར་མེད་ཏུ་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད་པའི་རྟོགས་
 པའམ་རེས་ཤེས་ལྟག་མཐོང་དང་། སྤར་བ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཙན་དང་སྤྱོད་པ་སྤར་བའི་
 རྣམ་པ་ཙན་གཉིས་དཔྱེར་མི་ཐུང་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཞི་ལྟག་བྱུང་འདུག་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་
 རྟོགས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པས་ཅིར་སྤར་ཆོས་སྤྱོད་དང་སྤར་སྤྱོད་
 ཆོས་སྤྱོད་རྟོགས་ཆོས་དང་མ་སྤྱད་བཞེད་དོ། །དེ་ཉིད་མདོ་རྒྱུད་དང་མན་རག་ལས་བརྟན་

རྒྱལ་མི། རྒྱལ་མི་ལས། གཞུགས་ལྟོང་པ་ལོ། རྒྱལ་པ་ཉིད་གཞུགས་སོ། གཞུགས་ལས་ལྟོང་
 པ་ཉིད་གཞུགས་པ་ལོན་ནོ། རྒྱལ་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཞུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་དང་།
 རྒྱལ་མི་ལས། གཞུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་གཞུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་བུ་ལྟེ་གཞུགས་དང་གཞུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞིས་སྤྱི་མེད་ཅིང་གཞིས་སྤྱི་བྱུང་མེད་
 དེ་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དང་དོ། ཁྱིམ་སོགས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་
 ཉིད་རྣམས་པར་སྦྲས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། གཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་བྱང་རྒྱལ་
 བཟུམ། ཁྱིམ་དང་། གཞུགས་དང་བྱང་རྒྱལ་མཉམ་པ་ཏེ། ཐུང་དང་བྱ་བ་དེར་མི་རྟེན། །
 ཅས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། ལྷ་རྒྱ་འདས་དང་མཚུངས་མཉམ་
 པས། ཁྱིམ་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པར་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས། གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 བྱི་བྱང་རྒྱལ་པོ། བྱང་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱང་གཞུགས་སོ། ཁྱིམ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་རྒྱ་ལས་འདས་
 པ་འདི་དག་གཞིས་སྤྱི་མེད་ཅིང་ཐ་མི་དང་དོ། ཁྱིམ་དང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 གཞུགས་ཀྱང་གཞན་གཞུགས་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ནོ། ཁྱིམ་དེ་ལྟར་མི་བཟུང་། གཞུགས་
 ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་ཀྱང་གཞན། དེ་བཞིན་གཞུགས་པ་ཡང་གཞན་ནོ། ཁྱིམ་དེ་ལྟར་མི་བཟུང་། ཁྱིམ་
 སོགས་དང་། བཟུམ་གཞིས་ལས། བཟུམ་དང་གཞི་པའི་དཀོས་པོ་གང་། ཅ་ལྷག་འབྲིལ་ཤིང་
 ལ་སོགས་པ། བདག་གི་དཀོས་པོའི་རང་བཞིན་ལས། དམ་པའི་དེ་ཉིད་དེས་བསྐྱེད་བྱ། །
 དེ་རྣམས་དམ་པ་གཅིག་ཡོད་མིན། རང་རྒྱལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད། ཅས་དང་། གྲུ་ལས།
 གཞུགས་སོགས་སོ་སོར་སྤྱང་བ་རྣམས། སེམས་ཉིད་སོ་སོར་སྤྱང་བ་ཡིན། ཁྱིམ་དང་། སམ་
 ལི་ལས། གཞུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་ཉན་པ་དང་། ལྷ་
 བ་དང་ནི་ཆོད་པ་དང་། ལྷ་ཆོགས་དེ་ནི་ལྷ་བ་དང་། ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ན། །
 གཞན་ཏུ་སེམས་ནི་མི་འཕྲོ་བས། དེ་ཉིད་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པས། རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱལ་ཏུ་
 རྒྱུས་པར་འབྱུར། འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་ཉིད། རྗེ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་དཔལ། །
 རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་ཉིད། ཅས་དང་། ལྷན་ཅིག་རྒྱུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 པའི་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་རྒྱུས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ། ལྷན་པ་ལྷན་ཅིག་རྒྱུས་པ་ཆོས་
 སྤྱི་འོད། དེ་ལྟར་སྤྱང་སེམས་དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་རྒྱུས། ཁྱིམ་དང་། བམ་ཐེ་ཆེན་པོས།
 ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། ལྷན་ཅིག་རྒྱུས་པའི་རྩོམ་ཉིད་ལས་ནི་

གཞན་ཡོད་མིན། གྲིང་དང་ཕྱ་དན་འདས་པ་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་བཤད། ཅེས་དང་། ཤ་མ་རས། རྩང་གྲགས་ཐམས་ཅད་
རྩུ་མ་རྩེག་རྩུ་དང་། གཟུགས་པར་དང་མཆོངས་དངོས་པོ་མཆོན་མ་མེད། རྩུ་མར་རྩང་
མཁན་སེམས་ཉིད་ནས་མཁའ་སྟེ། མཐའ་བལ་དབུས་མེད་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འབྱུང་། ཞེས་
དང་། སྤར་མ་པས། བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་གཉིས་རྩང་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་
གཏུག་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པའོ། ཞེས་དང་། ཉི་མོ་པས། སྤང་པོ་ཁམས་དང་རྩེ་
མཆེད་རྣམས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལས། མ་ལུས་དེར་བྱུང་དེ་ཅུ་མེས། ཞེས་
དང་། ལྷ་རྩ་པས། རྩང་ཞིང་གྲིང་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས། རང་རིག་སེམས་ལས་བྱུང་ན་མེད།
ཅེས་དང་། ལྷ་རྩ་མི་འདི་ཆེག་བསྟུས་ལས། རྩང་བ་རང་གྲལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ། ཞེས་དང་། ཀང་
གི་དེ་ཉིད་མཐོང་རྟོགས་ན། རྩང་གྲིང་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་དང་། མི་འདི་པས། རྩ་
ཆོགས་རྩང་བ་སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་འདི། སྤྱད་སྤང་ཅམ་གྱི་མ་ཕྱུང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་དང་། རྩེ་
མར་པས། ཕྱི་རྩང་བ་རྩུ་མའི་འབྲུལ་འཁོར་འདི། རྩེ་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྟོགས། ཞེས་
དང་། རྩེ་བཅུན་གྱིས། ཕྱི་རྩང་བ་རི་ལྷར་རྩང་ལགས་ཀྱང་། མ་རྟོགས་ཏུས་ན་འབྲུལ་རྩང་
སྟེ། ཕྱི་ལུལ་གྱི་ཞེན་པས་འཆིང་བར་བྱེད། རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་རྩུ་མར་རྩང་། ལུལ་རྩང་བ་
སེམས་ཀྱི་རྟོགས་སུ་ཤར། ཞེས་དང་། རྩེ་སྒམ་པོས། བརྟགས་པའི་བག་ཆགས་རྩང་གྲགས་
འདི། རྟོན་དམ་ཡིན་པར་བཅོར་གྱིས་བཟུང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་
པོ་ཆེའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཏུ་མང་ཡང་མངས་པའི་འཇིགས་པས་མ་རྩོས་སོ། །

སྒྲུ་གྱི་རྟོན་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྩོན་སེལ་ཞིང་སྒྲུ་རྟོན་རྣམས་བཟུང་བ་ལ། སྒྲུ་གྱི་རྟོན་པ་བཤད་པ། སྒྲུ་
རྟོགས་རེ་པའི་རྩོན་བཤད་པ། སྒྲུ་རྩོན་མེད་རྣམས་བཟུང་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།
སྤར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྤབས་སུ་བཤད་པའི་སེམས་ཆེ་གཅིག་པ་བྱིང་རྟོན་གྱི་རྩོན་དང་བལ་ཞིང་།
བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་དང་ཐུན་པ་ཞིག་རྩོད་པ་ནི་རྩུ་འབྲུལ་དང་མཐོན་ཤེས་སོགས་
བསྐྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཡང་། དེ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་མ་ཐིན་ན་རྟོགས་
བྱུང་གི་རྒྱར་ཡང་འབྱུང་བར་དགའ་ལ། ཐིན་ན་འང་བྱུང་ཐུབ་ཀྱི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་མི་

འཕྲིན་ལྷོ། རྩོད་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་མ་སྒྲིག་པ་ལས་ན་ཐར་པ་འདི་དངོས་རྒྱུར་མི་འབྱུར་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་རྩོད་ཡང་སྤྱུ་རྒྱུ་ཀྱིས། གང་དག་རྩོད་ཉིད་མི་ཤེས་པ། དེ་དག་ཐར་པ་བརྟེན་པ་ཡིན། །
 འཕྲིན་ཀྱི་ཉིད་པའི་བཅོན་རར་ནི། རྩོད་ས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འབྱུར། ཁེས་སྒྲི། རྩོད་
 ཉིད་ཤེས་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་སམ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཚ་ཆོད་པའི་ལྷག་མཚོར་མེད་ཏུ་མི་.....
 རྩར་བས། ལྷག་མཚོར་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ཞི་གནས་རྒྱུར་བ་རྩོད་ཉིད་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 རྩོམ་ཏུ་མི་འགྲོ་ཏེ། ཉིད་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཉིད་འཛིན་རྩོམ་ཁྱེད་ཀྱི་ཀྱང་།
 རོས་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་ཁྱེད། ཁེས་སྒྲིག་སྒྲུབ་དྲུང་པ་ལྟར་རོ། དེ་རྩོད་ན་
 མོས་པ་རྒྱུར་ཞིང་སྒྲིབ་པ་བརྟེན་ལུན་ལུང་བ་དག་ལ་དང་པོར་རྩོམ་རྩིས་མཐུན་པ་ཅན་སྟེས་.....
 ཀྱང་། དེ་རྩོད་མ་ཤེས་པར་རང་རམ་ལྷག་སྒྲིག་རྩོད་གི་ཤེས་ཤེས་ཤོར་ཞིང་། ཉིད་
 དེ་འཛིན་གྱི་དྲན་ཤེས་རྩོད་པར་ལྱུར་ཏེ་རྩོམ་མིན་གྱི་ཉམས་ཅི་རིགས་ཤར་བ་ལ་རྩོམ་ཏུ་རྩོམ་
 པ་སྟེས་ནས་རོར་ས་མང་རོ། དེས་ན་དེ་དག་བཤད་པར་བྱ་ཏེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་ལ་རྩོམ་
 བརྒྱུད་ས་པས་བྱིད་རྒྱགས་འཕེལ་ཏེ། དང་པོར་མིག་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་ལྷ་རྣམས་མི་གསལ་
 བར་སྐལ་པོ་ལྟ་བུར་ལྱུར། དེ་ཡང་རིམ་གསལ་ཏུ་སྐར་ནས་མཐར་མིག་ཤེས་མེས་པས་
 གཟུགས་ཀྱི་རྩྱུང་བ་འགག་ དེ་བཞིན་ཏུ་རྩོད་པའི་སྒྲིབ་སྟེས་པའང་ཅི་རིགས་པར་མི་གསལ་
 ཞིང་མཐར་འགགས་ཏེ། མཐུག་ཏུ་ཡུལ་དུག་ལ་འཐུག་པའི་རྩོམ་ཤེས་དུག་ཀ་འགགས་ནས་
 རྩྱུང་མེད་དྲན་མེད་བརྒྱལ་བ་ལྟར་སྐར་བ་འོང་ཏེ། དཔེར་ན་མཚོ་ལ་དར་ཆགས་པ་ན་རྒྱའི་
 རྩོམ་པ་དྲུང་ས་ཤིང་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ནང་གི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་རི་རྩོད་པ་མི་གསལ་བར་
 འབྱུར་བ་ལྟར་རོ། །ཡང་། དེ་ལས་ནི་རྩྱུང་ཟད་དྲུང་ས་ཤིང་དྲན་པ་ཡུད་དེ་བ་ཅན་ཡོད་པ།
 གཟུགས་སྒྲིབ་སྟེས་ཀྱི་རྩྱུང་བའང་མ་འགགས་ཀྱང་། དེ་དག་མི་གསལ་བ་སྐལ་པོ་ལྟར་སྐར་
 རྩོམ་ཤེས་བཞིན་མི་གསལ་བར་རྩོང་ས་པའམ་འཛོམས་པའམ་རྩོམ་པ་ལྟར་ལྱུར་པའང་འབྱུང་
 ཏེ། དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཏི་ལྷག་གི་རིགས་དང་། དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་
 གཏོགས་ལྷ་བཤད་དེ། ཡང་། ཆོགས་དུག་གི་རྩྱུང་བ་གསལ་མི་གསལ་སྟེས་གང་གི་འང་
 རིག་ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་མེད་ཅིང་། གང་ཏུ་འང་ཡིད་འདུ་མི་ཁྱེད་པར་དྲན་མེད་ལྟ་བུར་
 གནས་པ་ཡང་སྒྲིབ་པ་དང་རྩོགས་འདུ་བའི་གནས་པ་རྩོང་ས་པོའི་རིགས་ཡིན་པས་རྩོམ་ཏུ་མི་
 རྩྱུང་ཏེ། དེ་དག་རྩོང་ས་པ་ཤས་ཆེ་བར་རྩྱུང་བས་དུད་འགྲོའི་རྒྱ་ཆོགས་ལྷ་བཤད་པའི་ཕྱིར་

རྟེན། རྟེན་ཡང་རིག་ཆེན་ཡོད་པར། རྟེན་པས་པས་ཆེར་རུང་འགྱུར་འབྱུར། ཞེས་སོ། །
 ཡང་། དེ་དག་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་སེམས་ལ་བྱུང་ས་ཆའམ་གསལ་སྒྲུབ་ཅི་རིགས་དང་
 ལྡན་ཡང་འདྲོད་པ་བཞིན་གྱི་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་གསལ་ངར་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་
 ཡང་དགོ་པའི་སེམས་ཆེ་གཅིག་པར་མི་འགྲོ་ཞིང་མི་དགོ་བ་འདིར་འབྱུར་ཡང་མེད་པས་ལྷན་
 མ་བཟུན་གྱི་སེམས་སུ་གཏོགས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ་དུན་ཤེས་མི་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་མཐའ་
 དག་ལ་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་གནས་པ་ཅམ་ཡང་འདྲ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་པའི་ཁོངས་སུ་……
 གཏོགས་དགོས་པས་ལྷན་མ་བཟུན་གྱི་སེམས་ཡིན་ལོ། །ལྷན་མ་བཟུན་གྱི་ལས་ནི། ཟུམ་རྒྱུན་
 གྱིས་ལས་གཞན་རུ་འབྱུར་སྲིད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཐའ་ཅིག་རུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་ལ། ཁ་
 ཅིག་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་དོན་གཅིག་པ་ལྟར་འཆད་ཀྱང་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་དེ་གཉིས་སྟབས་ལེགས་ན་
 འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བ་སྲིད་ཀྱང་།
 དེ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུན་མེད་རུ་འང་མི་འགྲོ་བས།
 འདིར་བརྒྱབ་བྱེད་སྟོམ་རུ་ནི་ནས་ཡང་མི་ཅུང་སྟེ། རྒྱུད་འཇུག་ལས། རྒྱང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་
 བའི་སེམས། འགག་པ་སྒྲར་ཡང་སྟེ་འབྱུར་ཏེ། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིན། །
 ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ནི་འཇུག་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ལྟ་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་
 བཞེས་པའི་རྒྱར་བཤད་དོ། །ཡང་། རྟེན་པ་ལྟ་མ་ཞིག་འགགས་ཀྱི་མ་མ་རྒྱུས་པའི་བར་གྱི་
 ཤེས་པ་ཉིད་པོ་ཅམ་རུ་གནས་པ་ལ་སྟོམ་རུ་འབྲལ་བའང་མང་བས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ལ་ལྟག་མཐོང་གི་ངེས་ཤེས་པས་གཉིད་མཐུག་དང་བརྒྱལ་བ་དང་ར་རོ་བ་ལྟ་བུ་འཕྲ་……
 འབྲལ་རུ་ཏ་ལས་པའི་སེམས་ལྟ་བུ་དང་རྒྱགས་མཐུངས་པའི་རྟེན་མེད་རུ་སོང་བ་ཅམ་ཡིན་……
 ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱི་གསལ་ངར་ཐོན་པ་བྱུང་ཡང་གནས་ཆ་གྲུང་པོ་ཅམ་ཞིག་རུ་
 འབྱུར་བ་ཡིན་ཅུང་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་རྒྱུགས་པའི་སྟོམ་མིན་ལོ། །གལ་ཏེ་ལྟག་མཐོང་གི་ངེས་
 ཤེས་ཅམ་ཡོད་ན་འང་། རྟེན་པ་རང་ཁྱིམ་སོང་བའི་ནི་གནས་ཀྱི་ཉམས་དང་མི་ལྡན་པར།
 རྟེན་པ་བཅན་བཀག་ལྟར་སོང་ནས་རྟེན་སྐྱེད་གི་འཆར་སྒྲིལ་མོས་ཀྱང་བར་རུ་གཅོད་ཅིང་……
 དགས་ལྟར་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེའི་རྒྱན་མཐུད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། ལས་དང་
 པོ་པ་ལ་ཅིག་ལ་སྟོམ་རུ་རོས་བཟུང་རུ་རུང་ཡང་གནས་ལྷགས་གཏན་ལ་མེད་པའི་སྟོམ་……

ཉིད་རྒྱ་རྒྱ་ཟད་མི་བཞེད་དེ། རྒྱ་སྒྲུབ་པ་ལས། གནས་པའི་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་རྒྱ་བསྐྱར་བ་
 ཡིན། རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་རྒྱ་བསྐྱར་བ་ཆོས་ཀྱི་གནད་མ་གྱི་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ལ་ལས་
 རྒྱ་སྒྲུབ་པ་བྱུང་ཆད་པ་གསལ་ནས་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་ལ་སྒྲིག་ལ་ནས་འཛིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་སྒྲུབ་
 དེས་ལས་གཙང་མི་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་བྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་། སེམས་
 བདེ་སྐྱིད་མེད་གནས་པའི་གནས་ཆ་ཅམ་དང་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲུབ་པ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་.....
 བྱུང་པར་རྒྱ་སྒྲུབ་པ་འདི་བར་གནས་པ་ཅམ་དང་། བྱུང་པ་འདི་དང་སོ་སོ་མཐའ་དག་མཐོང་
 རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་གསལ་སྒྲུབ་ལ་སེམས་གནས་པ་ནས་སོ་སོ་བའམ། དེ་གསུམ་པ་འཛིན་
 པའང་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་འདི་སེམས་རྒྱ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་
 དེ་འཛིན་ཅི་ཅམ་བཟང་ཡང་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱུང་བའི་རྒྱ་སྒྲུབ་མིན་ཏེ། རྒྱ་སྒྲུབ་པ་ལས་དེ་
 དག་རྒྱ་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འཛིན་པའི་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་།
 དེའི་འབྲས་བྱ་གསུམ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་འཛིན་པར་འབྱུང་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། སེམས་
 ལ་གང་སྒྲུབ་ཅི་ཤར་ཐམས་ཅད་དང་འཆར་སྒྱེ་གཞན་མེད་པའི་ཆོ་ཡང་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་འཛིན་པར་མ་བྱུང་པར་བྱུང་བ་ཡང་.....
 འདིར་བསྐྱབ་བྱུང་བའི་རྒྱ་སྒྲུབ་མིན་ཏེ། སེམས་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་
 ཅམ་ལས་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་འཛིན་པར་བྱུང་བ་དང་། གལ་ཏེ་དེས་ཀྱི་མེད་པ་འཛིན་པར་སྒྲུབ་པ་
 རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་ཞེས་འཛིན་པ་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་པས་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གང་དག་རྒྱ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་བཟུང་། དེ་དག་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པར་གསུངས། །
 ཞེས་དང་། རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་འཛིན་པས། ཤེས་རབ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པར་འབྱུང་། ཞེས་
 དང་། མེད་པ་པོ་ནི་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་པ་གསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་
 ཁ་ཅིག་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པར་བཞག་ཆུང་ཅི་རིགས་སོས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས། རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་འཛིན་པར་བྱུང་། ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མེད་པ་
 ཆུང་ཅི་རིགས་ཀྱི་མེད་པ་འཛིན་པར་བྱུང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་
 པས་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་འཛིན་པར་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། དེ་

ལྷ་མོ་དེའི་རིགས་པས་ལྷ་མོ་པོས་ཐོས་པས་མཐོ་མ་གསུམ་ལའང་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་.....
 འཇུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཏུང་འགྲོ་དང་གཟུགས་མེད་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འཇུར་བ་དང་། དེ་ལྷ་མོ་དེ་དག་སྐལ་མཉམ་ཏུ་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་ཁྱེད་རང་གིས། དེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཞེས་
 རྒྱ་མོད། དེ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོས་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྒྲིམ་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་།
 ལྷ་མོ་དབང་གི་རྒྱུད་ཏུ་མི་རུང་བར་འཇུར་ལ། དེ་མི་རུང་ན། བརྟག་གཉིས་སྟུ། མྱངས་
 དང་མ་རུངས་ལས་བྱེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འཇུར་རོ། །ཡང་ལྷ་མོ་
 མོས་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་པའང་ཏུང་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་འཇུར་ཏེ། ལྷ་མོས་
 ཕྱག་ཆེན་སྒྲིམ་པ་ཏུང་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་ཁས་སྲུངས་ཤིང་། དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་
 ཕྱག་ཆེན་ཏུ་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཕྱག་ཆེན་སྒྲིམ་པ་ཤེས་ན་དེ་ལྷ་མོ་འཇུར་ཞེས་སྟེ།
 འདྲོད་ནའང་བརྒྱུད་རྒྱལ་ཉེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒྲིམ་པ་ཤེས་ན་ཐེག་དཔལ་གྱི་
 རྒྱར་འཇུར་བ་སྤིང་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒྲིམ་པ་ཐེག་དཔལ་གྱི་རྒྱར་བརྒྱུད་ཏུ་མི་རུང་བ་
 དང་། དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་མ་ཤེས་ན་ངན་སོང་ཏུ་སྟེ་བ་སྤིང་ཀྱང་། དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་པ་
 ངན་སོང་གི་རྒྱར་སྟེ་མི་རུང་བ་བཞིན་ལོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་མེད་ཏུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ལ་སྟེ་
 མཆེད་སྟེ་བཞི་མོ་སོའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་གསལ་སྤྲང་ཐོབ་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་.....
 དང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་ཀྱང་སྟབ་དཀའ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཏུ་བཤད་པས་.....
 ཏུང་འགྲོའི་རྒྱ་དང་ཕྱགས་མཐུན་པར་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་འགོག་
 པར་ལྷང་ཞེས་པའི་འགོག་པ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་གྱི་འགོག་སྒྲིམས་
 ལ་སྟུན། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་དགོས་པས་ཏུང་
 འགྲོའི་རྒྱ་དང་ཕྱགས་མཐུན་ཏུ་འཆད་པར་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལྷ་མོའི་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་
 སྒྲིམ་པ་ལྷ་མོ་པོས་ཡང་སྟབ་དཀའ་བར་འཇུར་ལ། གཞན་ཡང་སྒྲིམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པའི་མོ་སྟེ་ཐོའི་སེམས་ནི་འགོག་པར་འཇུར་མི་སྤིང་དོ། །ཞེས་
 བཤད་པ་དང་ཡང་དངོས་སྟེ་འགལ་བས་འཆལ་གཏམ་འབའ་ཞིག་ནོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་
 འགོག་པ་དེ་སལ་བའི་མོ་རྒྱས་འགའ་ཞིག་ལ་ཉན་ཐོས་འགོག་པར་སྤྱིང་བ་དེར་སྟུན། དེ་ནི་

པལ་པའི་ཁ་སྐྱོང་ཅམ་ལ་སྐྱུ་མོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཉན་ཐོས་མིན་པས་དེའི་འགྲོག་པའང་ཉན་.....
 ཐོས་འགྲོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ན་སྐར་ཡང་ཡིད་རྣལ་དུ་ཐབ་ནས་ལེགས་
 པར་སྐྱོས་ཤིག་ཡང་ཁ་ཅིག་དང་སང་འགའ་ཞིག་སྒྲ་མ་ཡི། མིས་ལྷན་ཅམ་གྱིས་སེམས་
 བསྐྱར་ནས། རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་འགགས་པ་ལ། རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་སྤྲོད་བྱེད། དེ་འདྲ་
 བརྟུང་གི་ཡིན་པའང་སྤྲོད། ཡང་ན་ཁམས་འདུས་འགའ་ལ་འབྱུང་། ཞིས་ཟེར་བའང་བབ་
 ཅོལ་ཏེ། སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་བརྟུང་གི་བྱིན་རྒྱལས་གཞི་མཐུན་ཁས་སྒྲངས་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་སོམ་ཉི་ཟ་བའང་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་ལྷག་མཐོང་གིས་མ་ཟིན་པའི་རྟོག་མེད་ལྷག་ཆེན་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་
 ཁམས་འདུས་ལ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་མིན་པར་འཕངས་པའང་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་
 རྟེ། རྒྱང་སེམས་རྒྱ་རྒྱར་ཞུགས་ཐིམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འཐད་
 པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིང་རང་འདྲོད་པའི་ལྷག་ཆེན་བྱིང་རང་གིས་སྐྱུ་དབྱུང་པར་
 འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྐྱུ་ཕྱུགས་ཀྱི་པའི་སྐྱུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། ལ་ལ་དག་སེམས་གི་རྣམ་པ་གསལ་སིང་དེ་པའི་ངར་དང་ལྡན་ཞིང་
 གཞན་དུའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཆམ་མེ་གནས་པ་ཅམ་ཞིག་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་དུ་.....
 འདྲོད་པ་སྤྲང་ཡང་། དེ་ནི་ཞི་གནས་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱིང་རྟོད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་བལ་བ་ཞིག་
 ཡིན་ནའང་ལྷག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ནི་ཅུང་ཟད་མིན་ཏེ། སེམས་གསལ་སྤྲོད་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་
 ཅམ་ལས་ལྷག་མཐོང་གི་དེས་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པས་སོ། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་
 སར་ཞི་བའི་ངར་ནས་སེམས་སམ་རིག་པའི་ངོ་པོ་གསལ་ལ་ངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བལ་
 པའི་ཉམས་སྤྲོད་དེས་ཤེས་དང་ལྡན་ན་དེ་ཉིད་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲིམ་དུ་བྱེད་མོད་ཀྱང་།
 རྟོག་པ་དང་སྤྲང་བ་བཀག་པ་ལྟ་བུའི་མི་རྟོག་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་དགས་པར་འདྲོད་སྤྲང་.....
 བས་གནས་ལྷགས་རིག་པའི་བཅས་མིན་གྱི་ངོ་པོའི་སྒྲིམ་ཅུང་ཟད་མིན་ལ། དེས་ན་རྒྱལ་དེ་
 ལ་རྒྱུས་ཐོབ་གི་སྒྲིམ་ཡང་འཆར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་རྣམ་རྟོག་གས་སྤྲང་
 པའི་འཆར་སྒྲིམ་ཕྱུང་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་འགྲོགས་པའམ་བཀྲག་ནས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པར་འཛོག་

དགོས་པའི་རིགས་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་དྲན་རིག་ཐུ་རེ་བཟུང་ནས་སེམས་གསལ་སྤྱོད་
 འི་གཞི་གནས་དགོས་པར་འདྲིན་པ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྷན་ཆེན་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཆོས་འཕྲོད་པའི་
 དོན་ཆོག་ནས་དྲན་རིག་མ་ཡིངས་པ་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲིམ་ཏུ་ཕྱེད་ཀྱིང་།
 རྟོག་པ་དང་སྤང་བའི་རོ་པོ་ལ་སྒྲོ་འདྲིགས་མ་ཆོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་སྤང་དགས་ལྡང་བ་
 གས་ཆེ་བས། སེམས་ཀྱི་རང་གཤེས་ལྷག་པའི་མཆོང་མ་རྟེན་པར་ཉ་ཅང་བསྐྱེམས་པའི་
 ཉམས་སྤྱོད་སྒྲིགས་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་སྤྱོད་དེ་ཡང་སྤྱོད་མཁས་ན་
 གོམས་ནས་དེ་འདྲའི་མཉམ་བཞག་དེ་ཡང་འཕེལ་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་། རིམ་པས་རྟོག་སྤང་གི་
 འཆར་སྒྲུ་ཡང་མ་ཉལ་གྱི་རང་ཞིང་མོང་ནས་མཐུག་ཏུ་རྟོག་སྤང་ལ་སྒྲོ་འདྲིགས་ཆོད་པ་ཞིག་
 འབྱུང་ཡང་། ཅི་རིགས་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒྲོ་གསལ་ཞིང་མང་བ་འབྱུང་བས། དེ་
 དག་གི་གནས་ལྷགས་ཉམས་འོག་ཏུ་མ་ཆོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མ་བཤེ་བར་
 སྒྲིམ་དང་སྤྱོད་ཐུན་ཁྱེད་དོགས་ཆེ་བས། སེམས་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པ་དང་ལུལ་སྤང་གི་འཆར་
 སྒྲོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྷན་སྤྱོད་གསུམ་རོ་འཕྲོད་ཅིང་སྒྲོ་འདྲིགས་ཆོད་པ་དགོས་ལ། རྟེན་པར་རོ་སྤྱོད་
 གྱི་མཐུག་ཏུ་རྟོག་མེད་ཁོན་ལ་རོ་སྤྱོད་ན། སལ་ཆེར་གྱིས་རྒྱལ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཀ་དཔེ་
 མ་ཞིག་དགོས་པར་གོ་ནས་ཤིན་ཏུ་གྲུ་དོག་པ་འབྱུང་བས་ཅུང་ཟད་མི་ལེགས་ཏེ། གཙུ་པོར་
 རྟོག་པ་དང་སྤང་བའི་འཆར་སྒྲུ་ལ་རོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པར་གསུངས་ཚུལ།

གསུམ་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པར་གསུངས་ཚུལ། ཐ་མལ་གྱི་
 ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྩོམ་བཟུང་བ། དེ་ལ་མ་ཡིངས་པ་བྱུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ཏུ་བརྟན་པ་
 གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མི་མཁས་པ་དག་གི་བསམ་ཆོད་ལ།
 འབྲུལ་ཤེས་ལང་ཅན་རང་ག་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྤྱོད་ཏུ་སེམས་མོད་ཀྱིང་། དེ་ནི་ཅུང་ཟད་
 མིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུ་པ་གྱི་ཉ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་ཐ་མལ་གཉིས་ཀ་ལ་འཐུག་པས་རང་
 བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། ཀང་གིས་
 ཀྱང་མ་བཙོས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་རྣལ་ཏུ་མེད་ཤིང་རང་གཤེས་རང་ལྷགས་ལྟར་གནས་
 པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་ཐ་སྤྱོད་འདྲིགས་པ་དུགས་པ་

བཀའ་བརྒྱུད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མ་གསུངས་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་རྒྱད་ལས། ཐ་མལ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་འབྲས་བུའི་མཆོག་མཐོག་ཐ་བཅོས་བཞག་ན་སྤྱ་གསུམ་འབྲས་བུ་ཆོབ། །རང་གར་སྒྲོད་ན་མཐར་ཕྱིན་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཁེམས་ཉིད་མ་བཅོས་རྩོམ་ཀུན་གྱི་ངར། །རྣལ་མར་བཞག་པའི་དོན་འདི་བརྒྱད་རྒྱུ་ཡིན། །དེ་ནི་རྒྱས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུམ། །ཞེས་དང་། དཔལ་གཤམ་རས། ཐ་མལ་ཤེས་པ་རང་ལུགས་གཏུག་མ་ལ། །བཅོས་མའི་དམིགས་པ་དག་གིས་མི་བསྟུང་དེ། །རང་བཞིན་དག་པའི་ཁེམས་ལ་བཅོས་མི་དགོས། །མ་བཟུང་མ་བཏང་རང་ག་ཉིད་རྒྱཞིག་ཅེས་དང་། ལྷུང་ཆེན་ཏོག་ཆེ་པས། ཐ་མལ་ཤེས་པ་སྟིང་གི་དབྱུག་སྤྱ་མང། །ཆོགས་རྒྱལ་དག་ན་བདེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད། །བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ལྷུག་བསྐྱེད་རྒྱ། །སྒྲོམ་རྒྱུ་མེད་པ་གཏུག་མའི་ངང་ལ་ཞིག་ཅེས་དང་། རྩེ་བཅུན་ཆེན་པོས། ཐ་མལ་ཤེས་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་ནས། །མ་རིག་འབྲུལ་བ་བརྟེན་དེ་ཐལ། །ཞེས་དང་། རྩེ་སྒྲུལ་པོ་པས། ཐ་མལ་ཤེས་པས་ཆོག་པའི་ཉམས་ལེན་འདི། །སངས་རྒྱས་མི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དྲིན་ལས་རྟེན། །ཅེས་པ་ལ་འོགས་པ་མང་རྒྱ་གསུངས་སོ། །

ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་པར་རྣམས་བསྟུང་བ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་བསྟུང་བ་མང་ཡང་དེ་ཉིད་གསལ་བར་རྣམས་འཛིན་པ་ཁྱད་པར་ལྡན་བས་བཤད་པར་བྱ་རྟེ། དེ་ཡང་རྩེ་སྒྲུལ་པོ་པའི་ཆོགས་ཆོས་ཆེན་མོ་ལས། ད་རིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རྩོམ་དགོས། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། རང་གི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟུང་བ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ། ཕྱིར་རྟོགས་དང་རྟོག་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བརྒྱུས་པར་རང་སོར་བཞག་པ་ཡིན། དེ་རོ་ཤེས་ན་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། མ་རྟོག་ན་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན། རྟོགས་ན་རིག་པ་ཞེས་བྱ། རོ་པོ་ཞེས་བྱ། ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ། གཏུག་མ་ཞེས་བྱ། རྩེས་བྲལ་ཞེས་བྱ། རོད་གསལ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པ་ལ་འོགས་པ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་རོ་པོ་རྣམས་འཛིན་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། དེ་རོ་ཤེས་ན་ཡོན་ཏན་པལ་ཆེར་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་

ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པ་ཞེས་པ་ནི། གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པའི་སྤྱི་འཛིན་
 ལྟངས་དང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་སེམས་མ་བསྐྱད་པའོ། །འཇིག་
 རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆགས་པ་དང་སོགས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་འབྲལ་འདི་བྱ་འདི་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་སེམས་ཀྱིས་རྟོག་པ་མ་བསྐྱད་པའོ། །
 རྱིང་རྒྱགས་དང་རྟོག་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བརྟམས་པ་ཞེས་པ་ནི། རྱིང་རྒྱགས་ཀྱིས་རྟོངས་
 པའམ་འཕྲོ་མྱོད་ཀྱི་རྟོག་པ་རང་མཚན་པས་གཤེད་སྟེན་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལམ་འདུག་
 ཚུལ་ལ་བསྐྱབས་པར་མ་བྱུང་པའོ། །རང་སྟོང་བཞག་ཅེས་པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་མ་
 གཤེས་སམ་འདུག་ཚུལ་ཅི་འདུག་པ་དེ་ཉིད་སྤྱར་དགག་སྟབས་ཀྱི་ཚུལ་བས་མ་བསྐྱད་པར་ཁོ་
 རང་གི་འདུག་ཚུལ་དེ་ཀ་ཉིད་རྩ་འཛིག་པའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཇི་ཡང་དགོན་པས། རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱས་ན་ཆོས་སྐད་ཡིན། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཇི་ན་པ་བྱས་ན་ཀུ་སྤྱི་
 ལུའི་ལྷན་གཏམ་ཡིན། རྟོན་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྟབས་
 བརྒྱད་གོང་མ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གསུང་ཚུགས་རེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། དེང་སང་འགའ་ཞིག་ཐ་
 མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་རྟོག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སེམས་ཞིང་དེ་ལྟར་འཆད་པ་སྤང་མོད་.....
 ཀྱང་། ཇི་རྟགས་པོ་ཁུ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་དོན་རྩ་ཅུང་ཟད་མ་
 མཐོང་ཞེ། གསུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རང་མཚན་པས་སེམས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་ལ་མ་བསྐྱབས་པ་
 ཞིག་ནི་བཞེད་མོད་ཀྱང་། སྤྱི་ཅམ་རྩ་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་འགག་སྟབས་བྱས་ན། དེ་ཐ་
 མལ་གྱི་ཤེས་པ་དང་མ་བཅོས་པའི་དོན་རྩ་ཅུང་ཞེ། ཇི་སྐམ་པོ་པས་སྟོབ་དཔོན་སྐྱེམ་ཆུང་
 ལ་གསུངས་པ་ལས། མདོར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ། ལྟོང་པ་དང་མི་ལྟོང་པ། རྟོག་པ་དང་
 མི་རྟོག་པ། བཟང་བ་དང་ངན་པ། ལེགས་པ་དང་མ་ལེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགག་སྟབས་
 དང་བཅས་བཅོས་གང་ཡང་མི་བྱ་བར། ཇི་ལྟར་འཆར་འཆར་རྩ་འཛིག་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་
 པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མ་བཅོས་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཇི་སྐམ་པོ་པས། ཐ་མལ་
 གྱི་ཤེས་པ། མ་བཅོས་པ། གཏུག་མ་གསུམ་ལས། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ནི། དང་པོའི་ཤེས་པ་
 གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱིས་སྤོ་མ་བསྐྱར་པའོ། །མ་བཅོས་པ་ནི། བཅས་བཅོས་མི་བྱ་བར་རང་
 གར་བཞག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁོ་ན་ཇི་ཡང་དགོན་པས་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་
 ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཇི་ན་པ་ཞེས་པའི་ཇི་ན་པ་ནི་དེའི་རྩོམ་མ་རང་བཞིན་

གྱི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱོད་ཅན་གྱི་རྟག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་བས་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དང་འབྲེལ། སྤྱིར་གྱི་ཚས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་རྩ་
 ཤེས་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དེའི་ཚོག་ན་གནས་པས། རྟག་པའམ་སྤྱང་བའི་འཆར་སྤྱོད་
 ཅི་ཤར་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་རྩི་ཤེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ།
 ཡང་དགོན་པ་ཉིད་ཀྱིས། མདོར་ན་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་སྤྲུལ་ཀྱང་བརྩོ་མ་བྱས་པའི་ཨང་སོ་དེ་
 བ་འདི། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རྩི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཐུག་ཆུ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་སྒྲུལ་པ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོར་སྤྱང་བའི་སེམས་ཉིད་དང་རྟག་པ་དང་
 སྤྱང་བ་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་དབྱེས་ཕྱིན་པར་རྩི་ཤེས་ཅི་ནས་ཀྱང་དགོངས་ཏེ། དེ་
 མེད་ན་མིག་ཅེར་ཡོང་ཅན་གྱིས་གསུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་པ་ལྟར། འདིར་ཐ་མལ་གྱི་
 ཤེས་པ་དང་སེམས་མ་བཅས་དོན་ལ་འཕྱིག་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ཅིང་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་མི་རྟོག་
 ལ། དེ་ལྟར་རྩི་ཤེས་ན་ནི་དགག་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོམ་མ་བཅས་མ་བསྐྱད་པའི་སེམས་ཀྱི་འདུག་
 རྒྱུ་ལས་གནས་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ཀ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་རྒྱུ་དང་། དེ་ཉིད་ཚོས་སྤྱོད་
 ཡིན་རྒྱུ་ལ་ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་བཞིན་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱངས་པ་ལས་.....
 མདོར་བྱ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་འདུག་རྒྱུ་རིམ་ལྡོག་པ་
 རྟགས་དགའ་བའི་གནས་སྤྱོད་པའདྲ་དེ། རྩི་ཡང་དགོན་པས། ཉམས་དང་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་
 བྱེ་བྲག་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲོམ་དུ་རྩི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མ་ནི་མང་ལ། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་སྒྲོམ་དུ་རྩི་སྤྱོད་
 ཤེས་པའི་སྤྱོད་མ་ནི་ཉིན་པར་གྱི་སྤྱོད་མ་ལས་ཀྱང་དགོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རྩི་ཤེས་ན་སེམས་ཀྱི་རྩི་མཐོང་བ་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྤྱོད་འདུག་.....
 ཅིང་། མཐོང་རྒྱུ་ཡང་གོམས་པ་སྤོང་དུ་བྱུར་ནས་མཐར་མི་རྟག་པ་བྱུང་མ་བྱུང་ལ་མ་
 བརྟོས་པར། རྣམ་པར་རྟག་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཚོག་མེད་མི་ནག་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་མ་ཉམས་སྤྱོད་མ་ཆག་པར་རང་རྩི་ཤེས་ཤིང་ཤྱལ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། རྩི་སྤྱོད་པ་
 པས། རིམ་ལྡོག་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་མ་ཉམས། །བྱུར་མ་ཆག་པར་བྱུང་ཡོངས་བྱེད་པ་ནི། །
 སངས་རྒྱུས་དངོས་སྤྱོད་ལས་ཐུག་ལམ་མེད། །ཞེས་དང་། རྩི་སྤྱོད་མ་རྒྱུ་ཤེས་པའི་ཤེས་
 པ་དེ་དང་གཅིག །ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་དང་གཉིས། །ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་དང་གསུམ། །
 གང་གིས་དེ་གསུམ་རྩི་ཤེས་ན། །རང་སེམས་རང་གིས་མདོར་སྤྱོད་དུ། །རོས་ཐིན་མཐོང་བ་

ཡེ་ཤེས་སོ། །ཁེམས་ཉིད་མ་བཅས་གཏུག་མ་ཡི། །རོ་ཤོ་རྣལ་མར་མཐོང་བ་ཡིན། །རྫོག་པ་
དང་བཅས་པ་འདི་རང་། །བཟའི་ས་ལེར་མཐོང་བ་ཡིན། །མདོར་ན་ཆོས་ཡེ་ཆ་མེད་པ་ལི། །
མི་ནག་གི་ཤེས་པ་དེ་རང་ཡིན། །ཞེས་སྟགས་དང་། །རྟེན་རྒྱ་རས་ཀྱིས། །སྒྲུབ་ཅི་ནའི་ཤེས་པ་
འདི། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་འདུག་པ་ལ། །ཁྲ་མས་བཟུན་ཀྱང་མ་དགོས་པར། །རང་གིས་ཤེས་
ལུ་ག་གཤེད་པ་ལ། །ཞེས་པ་ལ་སྟགས་སྒྲུབ་བཟུང་གི་གཏུང་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་འཆད་འཇུག་
ལས་ཤེས་པར་འཇུག་བས་མ་རྫོགས་སོ། །

དེ་ལ་མ་ཡིངས་པ་ཡུལ་ཆེན་པའི་སྒྲུབ་ཏུ་བཟུན་པ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རང་རོ་ཤེས་ཤིང་རང་རིག་པའི་དྲན་
པས་དོན་སྟོན་ནས་མ་ཡིངས་པའི་རང་ནས། །འབྲལ་ཏུ་ཁེམས་ཀྱི་རང་བཟས་ལ་ཅི་འདུག་
གང་གར་དེ་ཉིད་མ་བཅས་པར་རྫོང་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞི། །རྟེན་རྒྱ་པོ་པས། མ་མལ་ཤེས་
པ་ཡིངས་མེད་འདི། །སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ད་གཞོད་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་
ཁེམས་ཀྱི་རང་བཟས་ཅི་འདུག་དེ་ག་རང་རོ་ཤེས་པའི་དྲན་པས་རྫོང་བ་ལས་སྒྲུབ་ནས། དེ་
ལ་སྒྲུབ་བཅོམ་བཅས་བྱས་ཤིང་ལྟན་པ་བཏང་བ་ནས་བསྒྲུབ་ན་ཁེམས་མ་བཅས་པ་ཞེས་པའི་...
དོན་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཏུ་མི་འཇུག་ལ། །འོན་ཀྱང་འཛིན་པ་དང་
བཅས་པའི་འཁྲལ་ཤེས་ལང་ཅན་པར་ནི་སྐད་ཅིག་གྱང་ཡིངས་ན་མི་ཏུང་ཞི། །གསང་བ་
བཏུང་ཅི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། །རང་བཞིན་རྫོང་པ་འོད་གསལ་བ། །བསྒྲུབས་པས་རྟེན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། །མ་བསྒྲུབས་པས་གྱང་རྟེན་པ་མིན། །སྒྲུབ་པ་ཉིད་གྱང་རྟེན་པ་ཞི། །མི་སྒྲུབ་པ་ཡང་
རྟེན་པ་ཉིད། །བསྒྲུབ་རྒྱ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པ་ལ། །ཡིངས་སྒྲུབ་ཅིག་མེད་པ་ལོ། །ཞེས་དང་།
ག་མ་རས། གང་ལའང་རྫོན་ཏུ་མི་བཟུ་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཉམས་སྒྲུབ་། །དྲོད་རྟགས་
ལ་སྟགས་འདོད་མི་བྱ། །སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་བཟུན་མོད་གྱང་། །ཡེ་མ་བཏང་སྒྲུབས་དབང་མི་
བཏང་། །རྒྱན་ཏུ་དྲན་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། །སྒྲུབ་དོན་བྱུང་པ་ལས། །སྒྲུབ་པའི་
ཆོན་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུབ་ཞི། །ཐ་སྐད་ཅམ་ཏུ་སྒྲུབ་ཞེས་དེ་ལ་བརྟུན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་
ན་གྱིན་སྐད་གི་ཤེས་པ་ལ་ཁེམས་རྫོང་སང་དེ་བཟུ། །བདེ་ལམ་མི་བཟུ། །ནམ་རྟོག་འཇུབ་
མིང་དེ་འཇུ་བཟུ། །སྐད་བ་སྒྲུ་ཆོགས་བཟུ་ལམ་གྱིས་འཆར་ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་ཅལ་

ལ་འཁྱུ་འཕྱིག་མི་བྱེད་པར། རང་ངོ་ཤེས་ཤིང་རང་རིག་པའི་དྲན་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིངས་པས་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་ཅོས་པར་ལྷག་པར་སྦྱོང་བ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་འཕྲོ་བ་འཕྲུགས་
 པ་དང་སྤང་བ་འཆར་བ་བཀག་ནས་མི་རྟོག་པར་འཁོག་དགོས་པ་ལ་རྗེ་གཙུག་པ་རྒྱ་རས་.....
 གྱིས་སྒྲིམ་ལྷགས་ཀྱི་མའི་ཐ་སྤྱང་མཛད་ཅིང་སྒྲིམ་རྒྱ་བས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཆུང་བ་ཡིན་ལ།
 སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་མོ་དང་རྣམ་རྟོག་དང་སྤང་བའི་འཆར་སྒྲིམ་གསལ་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཐ་དང་...
 ཏུ་བྱུང་བ་གཏན་མེད་པས། ཉི་མ་ལས་འོད་འཕྲོ་བའམ་མཆོལ་ས་སྒྲབས་ཤར་བའི་དཔེས་
 མཆོད་པར། སེམས་རིག་པའི་རང་རྩལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཤར་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཀྱི་རང་
 བབས་ལ་ཅི་ཤར་ཅི་སྤང་ཡང་དོན་ལ་བཟང་ངན་མེད་དོ། དེས་ན་གནས་ན་གནས་ཐོག་
 འཕྱུ་ན་འཕྱུ་ཐོག་སྤང་ན་སྤང་ཐོག་དེ་ཀ་རང་ངོ་ཤེས་ཤིང་རང་རིག་པའི་དྲན་པས་སྦྱོང་བ་...
 ལས་གཞན་པའི་བསྐྱར་བཤོད་དང་བརྩོན་པ་ཅོས་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། རྗེ་སྒྲིམ་པོ་པས། དགག་
 རྒྱབ་ཀྱི་ཆོལ་བ་མི་བྱ་བར་མི་རྟོག་པར་འཕྲུག་ཀྱང་ཅུང་། རྣམ་རྟོག་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འཆར་གྱིན་
 འཕྲུག་ཀྱང་ཅུང་། མ་བཅོས་པར་བཞག་པ་རང་གིས་གཉིས་འཛིན་དང་བྲལ། གཉིས་མེད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཏུ་འཕྲུག་ཨང་སྒྲིམ་པའི་གོ་བ་བྱུང་ཅན། སེམས་ཁོ་རང་གི་ངོ་མོ་འམ་གཤིས་
 གསལ་འཕྲུག་ཆུལ་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་གོ་ན་སྒྲིམ་བྱ་མ་དགོས། བོར་བའམ་བཞག་ཏུ་
 མི་བཏུབ་པར་སྒྲིམ་དབང་མེད་ཏུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་སྒྲ་ཆོགས་དགག་ཏུ་མི་བཏུབ་
 པར་འཆར་བར་འཕྲུག་ཅན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མི་བཏུབ་པར་འཆར་རོ།
 །ཁྱེས་དང་། རྗེ་སྒྲིམ་ཆུང་གིས། རིག་པ་གསལ་བའི་ངོ་མོ་དེ། །འབྲལ་མེད་ཡིངས་མེད་
 རྒྱན་ཆད་མེད། དེ་ཡི་རང་ལ་དྲན་རྟོག་ནི། །སྒྲ་ཆོགས་གང་དང་གང་བྱུང་བ། །ཐམས་ཅད་
 དེ་ཡི་ངོ་མོ་ཡིན། །ཐམས་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིངས་ན། །དྲན་རྟོག་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལ་
 སྦྱོན་ཏུ་བརྟན་མི་དགོས། །ཁྱེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཁྲིད་རིམ་ལྟར་འཁྲིད་མི་
 དགོས་པར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སེམས་ལ་ཅི་ཤར་དྲན་པས་བཟུང་བས་ཆོག་གསལ་སྒྲིམ་ན། ཅིག་
 ཅར་བའི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ངོ་སྤྱད་པས་ཆོག་པ་སྤྲིད་ཀྱང་། བལ་ཆེར་
 ལ་ཁྲིད་རིམ་ལྟར་མ་འཁྲིད་པ་ལ་སེམས་ཉིད་དང་རྟོག་པ་དང་སྤང་བའི་གནས་ཆུལ་ལ་སྦྱོང་...
 འདོགས་མི་ཆོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ངོ་མོ་མཐོང་བའི་ཉམས་སྦྱང་དང་ངེས་ཤེས་ཀྱང་མི་
 འབྱུང་བས། དྲན་པ་སྦྱི་ཅམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ངོ་ཤེས་ཤིང་རང་རིག་པའི་དྲན་པ་མེད་

པས་མི་འོང་ཞི། འདི་ལ་རྩེ་སྐྱམ་པོ་པས། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་རང་གར་འདུག རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་རང་ག་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པར་འདུག་པ་ལ་དེ་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། ཁྱད་པར་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་རང་གོལ་དུ་མི་འགོ་འཇམ་སྟམ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་འི་གདམས་ངག་མེད་པས་གཉིས་མེད་རོ་མ་ཤེས་ཏེ་དགག་སྟབས་.....གཉིས་འཛིན་འབའ་ཞིག་ལྟར་རོ། །གདམས་ངག་ཐོབ་ཀྱང་གཉིས་མེད་ལེ་ཤེས་ངེས་མེད་སྟ་ཆོགས་ལུ་འཆར་བ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་སྒོལ་ས་མེད་པར་.....སྟེས་སོ། །ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྟག་བསྟུལ་གྱིས་སྟངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་དགག་སྟབས་ཀྱི་རྒྱ་དང་བལ་ནས་གཉིས་མེད་གྱི་ལེ་ཤེས་ངེས་མེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟ་ཆོགས་ལུ་འཆར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་གནད་ག་དེ་ལས་ལྟར་རོ། །ཞེས་མཐའ་བཅད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གིས་རྒྱུད་པའི་རིས་པ་བཤད་ཐིག་ཏོ། །

དགེ་རྒྱུར་རྩེ་འབྲོད་ནས་རྒྱུད་དགོས་ཚུལ།

༥ གསུམ་པ་སྒྲོམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་ཚུལ་ལ། དགེ་རྒྱུར་རྩེ་འབྲོད་ནས་རྒྱུད་དགོས་ཚུལ། ཁྱད་པར་མཉམ་རྩེས་སྟ་སྒྲོམ་རྒྱུད་ཐབས། སྒྲོམ་གྱི་ཤོར་ས་དང་ཐོལ་ས་གཙང་པ། སྟེ་མེད་དུ་ཐག་བཅད་དེ་ཐོགས་དཔུང་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སྒྲོམ་སྟེས་ནས་རྒྱུད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། ལྷིར་དུན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱུད་ཚུལ། ཁྱད་པར་དུན་པ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་སྟེས་ནས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའམ་དམན་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྟེ་པོ་ཐ་ཤལ་ལྟར་ལྟར་ནས་ཡོན་ཏན་འགྲིལ་ཅིང་སྤར་འཁོར་བར་འཆིང་བར་.....བཤད་དེ། བཟ་ཐེ་ཆེན་པོས། གྱེ་མ་གནས་ལུགས་རྟོགས་ནས་དམན་པ་ཉིད་ཕྱེད་ན། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ལས་བབས་ནས་ཐུག་བདར་ཕྱེད་པ་བཞིན། །ཟད་མི་ཤེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་སྟངས་ནས། །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་རེག་པ་རེག་པ་ཉིད་གྱིས་འཆིང་། །ཞེས་དང་རྩེ་རྒྱ་རས་ཀྱིས། སྒྲོམ་སྟེས་བདག་པོ་མེད་པ་ནི། །ཐུག་པོ་རྒྱུད་གིས་ཁྱེར་བ་འད། །མེད་གེ་གྱི་ལི་རྒྱ་ལ་ཤོར། །ཁོར་དུ་རིན་ཆེན་འདམ་དུ་ཕྱིད། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་རྒྱས་མེད་གྱི་ལྟ་བ་རྟོད་ནས་སྤར་ལུས་ངག་གི་དགེ་རྒྱུར་སོགས་དམིགས་བཅས་ལ་གཙུག་པོར་འབད་ཚུལ་ཕྱེད་.....

པའང་ནོར་བུ་རྟེན་ནས་འཛིང་བུ་འཛོལ་བ་ལྟར་དོན་འཁུགས་པར་བཤད་དེ། བཅའ་མེ་ཆེན་
 པོས། གྲེ་མ་རྒྱས་པ་རྣམས་དང་བུལ་བའི་རང་གི་སེམས་མཐོང་ནས། རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་ཆེད་
 ཏུ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱེད་པ། རོར་བུ་རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་འཛིང་བུ་འཛོལ་བ་བཞིན། །
 འབད་པ་བྱས་ཀྱང་སྒྲིང་པོ་ས་ནི་རྣམ་ཡང་མིན། ཞེས་དང་། ཉི་ལོ་པས། རྒྱ་ཡི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱ་
 འདས་དོན་མི་མཐོང་། བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱར་མེད་དོན་མི་རྟོགས། ཞེས་དང་། རྩོ་པོ་
 རྩེས། གཅིག་ཏུ་མཉམ་བཞག་སེམས་བརྟན་ན། ལྷན་རག་དགེ་ལ་གཙོར་མི་བྱ། ཞེས་དང་།
 རྩོ་བཅུན་གྱིས། རྒྱས་བུལ་སེམས་ལ་ཤར་བྱས་སྟ། བཅུད་ཆོག་གྱིར་མ་འབྲང་ཞིག རྩོས་
 བརྟུན་རྒྱག་ཏུ་རྟེན་ཉེན་ཡོད། ཅེས་དང་། ལྷན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྩོམ་བྱས་སྟ། ལྷན་རག་དགེ་
 རྒྱུར་མ་བཙོན་ཞིག མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡལ་ཉེན་ཡོད། མ་བཙོས་གཉུག་མའི་རང་ལ་ཞིག །
 ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞན་ཡང་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་
 རྒྱལ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་གྲོལ་ཆ་སྟོང་བུ་མ་གྱུར་པར་མཆོན་བཅས་མང་ན་མཆོན་མེད་ལ་པོགས་...
 མི་འབྱུང་བས་ཅུང་ཟད་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་དཔོན་དཔལ་པོས། ཡང་དང་ཡང་ཤིང་རལ་
 གསོས་ན། གཙུབས་པས་མེ་བྱིན་མི་འབྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱལ་ལའང་དེ་བཞིན་བྱ། བྱུང་
 པར་མ་ཐོབ་བཟང་མི་བྱ། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ན་ཡུན་ཏུ་བརྒྱམ་བྱའི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་
 བྲིང་རྒྱམ་པ་ཉིད་བཟུགས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་མཐོང་བ་ཡི། །
 ལམ་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། ཡང་དང་ཡང་ཏུ་སེམས་པ་དང་། མཐུལ་དང་དེས་རྟོག་
 རྒྱམ་པའི་ལམ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱམ་པར་བྱེད་པ་ལའང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་དྲན་པ་དང་
 ཤེས་བཞིན་དང་བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས་རྒྱམ་དགོས་ཏེ། རྩད་ལས། དྲན་དང་
 ཤེས་བཞིན་ཆག་བརྟེན་ན། ཁོག་རྟོག་མཆོན་མས་ཉེ་མི་རུས། ཞེས་དང་། རྒྱུད་འཇུག་ལས།
 སེམས་བསྐྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག རྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་
 ལྷངས་ཤིག་ཅེས། བདག་ནི་དེ་སྐད་འདོམས་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལ་དྲན་པ་ནི་
 བརྒྱབ་བྱའི་དོན་མ་བརྟེན་པར་སེམས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་འདིར་ནི། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་
 ཀྱིས་ལྷན་པ་ལས། དེ་ལ་དྲན་པ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་
 པ་དང་། དྲན་པ་གང་གིས་བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། དྲན་པ་

གང་གིས་ལམ་རན་པ་དང་ལམ་གྱི་ལ་བར་མི་འགྲོ་བ་དང་། གྲན་པ་སྒྲོ་ལུ་དག་གིས་སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་.....
 པའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་ལས་བསྐྱུང་ཞིང་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་
 པའི་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཅིག་ཡིན་ནོ། ཇི་ཡང་དབྱེ་བ་མང་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་
 པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། དྲན་པ་གང་གིས་ཆོས་
 རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་དཔྱད་
 པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཀྱན་རུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བསམ་པ་དང་། ཆོས་ལ་རྗེས་
 ལྟར་ག་པ་སྟེ། དྲན་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱང་
 ཆུབ་ཡན་ལག་གི་དྲན་པ་དང་དེའི་རྣམ་གངས་ཀྱང་གསུངས་ལ། སྒྲོ་སྒྲོ་མི་ཟད་པས་ཞུས་
 པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་གང་ཞེ་ན། དྲན་པ་གང་གི་རུ་ཉེ་བར་བཞག་
 པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་དང་དྲང་བ་དང་གྲུ་བྱ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྦྱོན་གྱི་ཉེས་
 དམིགས་བཏྲ་བ་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་རུ་འབྲེན་པ་སྟེ། དྲན་པ་དང་
 གཞུངས་པ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་མི་བརྗེད་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་འཕགས་ལམ་ཡང་དག་གི་དྲན་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཡང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་
 པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནི་གང་། དྲན་པ་
 ནི་གང་། དྲན་པའི་གནས་ནི་གང་། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པའི་ལན་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མི་སྦྱེ་བའི་ཤེས་པའི་སྦྱོན་ལམ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཇི་དག་གི་དྲན་པ་དེ་
 ཡང་མི་སྦྱེ་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ། ཐམས་ཅད་རུ་མི་བསྦྱུད་པ་དྲན་པ་མི་
 གཤོ་བ། གཏིང་དང་མཐའ་མི་རྟོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་དཀའ་བ་སྟེ། ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲན་པ་ཉེར་
 བཞག་སྟགས་རྣམ་གངས་མང་རུ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་
 ལས། མཐོང་བྱིན་དངོས་པོ་མི་སྦྱང་ཞིང་། སྒྲུར་ཡང་སེམས་ཀྱིས་མིན་དེས་ན། དྲན་པ་
 ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། འོན་ལ་རྟོག་པ་ཁོ་ན་བྱུང་། ཞེས་འདས་པ་ལ་བཏྲ་བའི་དྲན་པ་དང་།
 ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། དབང་པོའི་འབྲུལ་བ་ལས་གཞན་དུ། དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྦྱར་བྱེད་པ། །

ཐ་དང་མཚོན་མེད་འབྲུལ་པ་ཅན། །དུན་ཡིན་དེ་ཡང་ནམ་ཉིད་ཅན། །ཞེས་དོན་ལྟ་བུར་
 རྒྱུ་ནས་འཛིན་པའི་དུན་པ་དང་། མཛོན་པ་གོང་མར། དུན་པ་གང་ཞེན་འདྲིས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་སེམས་བརྟེན་པ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་རྣམས་པར་མི་གཡངས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །
 ཞེས་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་དུན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་དག་ལས། ལྟ་མ་གཉིས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་
 དུན་པ་ཡིན་པས་འབྲེད་ཅིང་དཔྱད་པའི་ཆོ་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་གི་སྤང་བ་
 ཡིན་ལ། ལྟ་མ་ནི་ཞི་གནས་སྤྱབ་པའི་དུན་པ་ལ་གསུངས་པས་མཉམ་བཞག་ལ་ངེས་པར་
 དགོས་པའི་དུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་པ་ལ་བརྟགས་པས་སྤང་
 བྱང་གི་གནས་འབྲེད་པའི་ཤེས་བཞིན་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དང་འཇུག་ལས། གང་ཆོ་དུན་པ་ཡིད་སྟོ་
 བས། །ལྟ་དཔའི་དོན་ཏུ་གནས་ཀྱང་པ། །དེ་ཆོ་ཤེས་བཞིན་འོང་གྱུར་ཞིང་། །ཞེས་དང་།
 དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བརྟག་བྱ་བ།
 དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། ཤེས་བཞིན་བསྐྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྟེ། །དེ་ལྟར་
 བཤད་འདིར་ནི་གཙོ་བོར་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྒྱུང་ཞིང་ཐོགས་དབྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་པ་ལ་.....
 བྱང་དོར་རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་བྱེད་པའི་དུན་ཤེས་བརྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དུན་ཤེས་དང་
 མི་ལྟ་པའི་རྒྱུན་ནི། རྒྱུ་དང་འཇུག་ལས། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ལྟ་པས། རྟོགས་དང་
 བསམ་དང་སྟོན་པ་ཡང་། །སྟོ་བརྟོན་བྱུང་པའི་རྒྱུ་བཞིན་ཏུ། །དུན་པ་ལ་ནི་དེ་མི་གནས། །
 རྟོགས་ལྟ་དང་པ་ཅན་དང་ནི། །བརྟོན་པ་ལྟར་ལེན་ཏུ་མ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུན་
 ཆགས་པས། །ལྟ་དཔའི་རྟོག་དང་བཅས་པར་འབྱུར། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་རྒྱུ་དག །
 དུན་པ་ཉམས་པའི་རྟོག་འབྲངས་ནས། །བསྟན་ནམས་དག་ནི་ཉེར་བསགས་ཀྱང་། །རྒྱུ་
 པོས་སྟགས་བཞིན་བརྟེན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དུན་ཤེས་དང་ལྟ་པ་ལ་
 ནི་བག་ཡོད་པ་འབྱུང་སྟེ། །དེའི་རོ་བོ་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་
 བསྐྱུང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱབ་པར་...
 བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསང་བའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་བག་ཡོད་པ་ནི་རང་གི་
 སེམས་འདུལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་དགའ་བའི་
 སེམས་སེལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་
 བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱ་བ་མེད་པ་དང་། རྟོག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱ་བ་མེད་པ་ནི་བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་བ་སྐྱོན་མ་
ལས། རྒྱལ་ཁྲིམས་སྒྲིལ་དང་གཏོང་དང་བརྒྱན་པ་དང་། །དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱུ་བརྒྱན་པ་རི་ཞིང་
པ། །ཀྱུན་ཀྱི་ཙུ་བ་བག་ཡོད་འདི་ཡིན་ཏེ། །གཏེར་སྐབ་བྱེད་ཅེས་བདེ་བར་གསེགས་པས་
གསུངས། །ཞེས་དང་། བསེམ་སྤྱིངས་ལས། སེར་རྩ་གཡོ་རྒྱུ་ཆགས་དང་སྒྲིམས་ལས་དང་། །
མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་། །རིགས་དང་གསུགས་དང་སྒྲིམ་དང་ཡང་ཆོ་
དང་། །མངའ་ཐང་ཆེ་བས་བརྒྱགས་པ་དག་བཞིན་གཞིགས། །བག་ཡོད་བདུད་ཅིའི་གནས་
ཏེ་བག་མེད་པ། །འཆི་བའི་གནས་སྤྱུ་བྱུབ་པས་བཀའ་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་ཆས་
སྤེལ་སྤང་བ། །ལྱས་པས་རྟག་ཏུ་བག་དང་ལྷན་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་དེ་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱབ་བརྒྱན་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། །ཞེན་ལོག་སྐྱོམ་གྱི་རྒྱང་
བའམ་བདག་པོ། །སྐུ་ལྱས་སྐྱོམ་གྱི་མག་པོ་འམ་པོགས་འདོན། །དྲན་པ་སྐྱོམ་གྱི་བྱུང་བའམ་
དཔོན་གཞི། །སྐྱོམ་གྱི་ཕྱིན་ལས་བྱམས་སྤྱིང་རྒྱེད་དང་བྱུང་ལེམས། །སྐྱོམ་གྱི་སྐྱོ་ཆ་ཁྲིལ་དང་རྩ་
ལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རྣམ་གཤེད་སྤང་ཞིང་སྐྱོ་རྣལ་ཏུ་པལ་ལ་སྐྱོམ་རྒྱབ་པོ་ན་
ལ་ནན་ཏན་ཏུ་བྱ་བ་གནད་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། །སྐུ་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་སྐྱོམ་རྒྱུང་བ་ལ་དྲན་པ་ཉིད་
གལ་ཆེ་བས་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་ནས་དྲན་པ་འཛིན་དགོས་ཏེ། །དྲན་པ་ཤོར་ན་དེས་
གང་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་འཆར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསེམ་སྤྱིངས་ལས།
དབང་རྒྱལ་ལྱས་གཏོགས་དྲན་པ་བདེ་གསེགས་གྱིས། །བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་འདི་ཉེ་
བར་བརྟན། །དེ་ལ་བསྐྱེམས་ནས་མདོན་པར་བརྒྱུད་བཞིན་ཏེ། །དྲན་པ་ཉམས་ན་སྐྱོས་ཀྱང་
འཇིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་མ་པོ་པས། །དྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་མ་ཡིངས་ལྟ་བ་སྐྱོམ། །
རྩ་ཆོགས་རྒྱན་གྱི་མི་འགྱུར་དེ་ལ་བཅོན། །མ་ཡིངས་དྲན་པའི་རྒྱུན་ལས་གཞན་མི་བཅའ། །
ཞེས་དང་། རྒྱུ་མ་པོ་ལས། །དྲན་པའི་མེམ་ཆེ་འདི་མ་བྱས་ན། །འདུད་བཞིའི་རྒྱན་མ་
འདི་བསྐྱར་དེ་རེས། །ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩར་བྱ་ཤོར་དོགས་ཡོད། །ཅེས་དང་། རྒྱུ་མ་པོ་ལས།
དུས་གསུམ་མངས་རྒྱས་གྱི་གཞུང་ལམ་དེ། །དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་དྲན་པ་ཡིན། །དྲན་པ་
ཡིངས་མེད་མ་ཤེས་ན། །ལྱས་ངག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་ཁ་མེད། །ཅེས་སོ། །དྲན་པ་ལའང་དྲན་པ་
འདྲན་པར་བྱེད་པའི་དྲན་པ་དང་། །དྲན་པ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་གཉིས་སྤྱུ་བཤད་པ་

པས། དེའི་ཆེ་བླ་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ལ། གྲོ་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོས་ལུས་པ་ལས། དྲན་མེད་ཡིད་
ལ་བྱུང་མེད་པའི། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟོན། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སངས་རྒྱུ་
འགྲོ་བར། གསོལ་པ། འངས་དཔལ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་གནས་པ་རི་ལྟ་བུ་ལགས།
སྒྲིབ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དྲན་པ་མེད། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
དྲན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་མེད་པའི། སངས་རྒྱུ་སྒྲིབ་དྲན་པ་སྟོན། ཞེས་པ་སྒྲིབ་དྲན་པ་
མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་ཆེས་དྲན་དུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་.....
ཤིན་དུ་མང་སྟེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་དག་གི་དྲན་པའི་བྱེད་པར་ལ། དྲན་པ་
ཉེར་བཞག་དང་མི་བསྐྱལ་བ་དང་དྲང་བ་དང་བྱ་བྱ་མེད་པ་དང་དྲན་པ་དང་གཞུངས་པ་.....
དང་ལམ་མི་བརྗེད་པ་རྣམས་གསུངས་པས། དེ་ཡི་ཆེ་བྱ་བྱ་ཅན་གྱི་དྲན་རྟོག་གི་གཡེང་བ་ཞི་
བ་ལ་དྲན་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་ཀྱི། དོན་བརྗེད་པ་དང་གོང་བའི་རིགས་ཀྱི་
ཆོངས་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་གཉིད་ལྟ་བུའི་དྲན་མེད་དུ་བྱུང་པ་ལ་མི་བཞེད་དོ། དེ་བཞིན་
དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གསུངས་ལས། རིགས་
ཀྱི་བུ། རྒྱ་གང་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗེད། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་མ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ན་སྤངས་པའོ། དེ་དག་
གིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་རྟེ།
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྤྲ་ཡིས་སྟེ། ཞེས་དང་། སྟོན་རིམ་དུ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་
པའི་གསུངས་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་གཟུགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་མ་སྟོང་དོ། ཞེས་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་དཔྱད་པ་གང་ཡིན་པ་དེར་...
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་
ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་སྤངས་རྟེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་.....
གསུངས་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་གཏན་མེད་པ་མིན་རྟེ། བམ་ཐེ་ཆེན་པོས། གཏུག་མའི་ཡིད་
ནི་གཅིག་དུ་སྟོང་དང་རྣལ་འབྱོར་པ། ཞེས་དང་། ཤ་མ་རས། གཏུག་མའི་ཡིད་ལ་གང་ཆེ་
སྤངས་ཀྱུར་པ། ཞེས་པ་ལྟར་དོ། གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
སྒྲིབ་ཤིང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དང་པོ་ནས་ཉེ་བར་གཏོང་པས་ནི་
དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་

པ་མེད་པའི་དོན་མཚན་མེད་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། སྒྲིམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། ཅི་སྟེ་
 དུན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་ལ་དུན་པ་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་སྐད་ཀྱི་བྱས་
 བ། དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ལྷན་པ་གང་གིས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་དབྱེད་དགོས་ཏེ། མེད་པ་
 བྱི་རྒྱུར་ཅུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་གང་གིས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་
 ལས་ལྷན་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར། དེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ལྷན་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་བྱ་
 བེན་ན་ནི། བརྒྱལ་བ་ལ་ཡང་དུན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་ལྷན་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་
 ཀྱི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་མང་བྱ་བཤད་པའི་དོན་བསྟན་བ། དང་པོར་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པ་ལས་རྟེན་པའི་ལྷན་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་སྦྱོར་བ་ལ་དུན་པ་
 མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་དོན་བྱ་བཤད་དེ། སྒྲིམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་
 དམ་པའི་ཆོས་ལས་དུན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་། ཡང་དག་
 པར་ས་སྐར་རྟོག་པ་སྟོན་བྱ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ས་
 སྐར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱས་གྱི་གཞན་བྱ་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གི་ཆེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན།
 དོན་དམན་ཀྱས་གསུམ་བྱ་ཆོས་སྟེས་པ་གང་ཡང་དུན་པ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ། ཇི་ལྟར་དུན་
 པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞུགས་པས་སྦྱོར་པ་ཉིད་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྟོགས་པས་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་དུན་རྟོག་དང་ཡིད་བྱེད་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པར་མི་རྟོག་
 པའི་དུན་རྒྱུན་དང་ཡིད་བྱེད་བསྟེན་པའི་རྩལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དུན་པ་དང་ཡིད་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་དགག་བྱུར་བྱས་ནས་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་ན་མི་ཅུང་རོ། །

ཁྱད་པར་མཉམ་ཆེས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྦྱོར་ཐབས།

གཉིས་པ་ལ། མཉམ་ཆེས་ཀྱི་དོས་འཛིན། སྦྱོང་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྣམ་དབྱེ། མཉམ་བཞག་གི་
 སྦྱོང་ཐབས། ཆེས་ཐོབ་ཀྱི་སྦྱོང་ཐབས། མཉམ་ཆེས་འདྲེ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ། དང་པོ་ནི།
 སྒྲིམ་སྒྲིས་བྲལ་ཡན་ཆོད་ལ་མཉམ་ཆེས་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཀྱང་། ཅེ་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་ཉམས་
 སྤང་ཁོ་ན་ཤས་ཆེ་བས་མཉམ་ཆེས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་རང་སའི་མཉམ་ཆེས་

ཅམ་འབྱེད་རུ་བྱུང་བར་བཞེད་པ་ལས། མཉམ་བཞག་ནི་ཕྱིར་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་བྲལ་བར་
 སྤར་རོ་སྤྲད་པའི་མེས་མ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རོ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བཞག་ནས། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་དྲན་རྟོག་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མཚན་མཐའ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་གཡེང་བ་མ་བྱུང་གི་བར་དེ་སྤྲིད་རུ་མེས་མ་རྣམ་ཏུ་ཐབ་ལ་འཛིག་པ་སྟེ། རྩོམ་
 དབུ་མའི་མན་ངག་ཏུ། བྱིང་བ་དང་ཆོད་པ་ལ་མོགས་པའི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བསལ་རྟེ། བར་
 སྐབས་དེར་ཤེས་པ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན། དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་རྟེ། ཇི་སྤྲིད་རུ་མཚན་མཐའ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དགའ་མ་ཚོས་རྒྱུན་མ་
 ལངས་ཀྱི་བར་རུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་གནས་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་དང་ཡིད་
 བྱེད་སྤོང་ཚུལ་ནི། སྤར་རུ་བཤད་པ་ལྟར། དྲན་ཐོག་དེར་མ་ཡིངས་པའི་དྲན་པ་དང་ཡིད་
 བྱེད་ཅ་བ་ནས་གཏོང་བ་མིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་སྤྲི་བར་རུ་འཆར་བའི་དྲན་རྟོག་དང་ཡིད་
 ཀྱི་བྱ་བྱེད་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དྲན་པ་ཇི་སྤྲིད་མ་ཡིངས་པ་དེ་སྤྲིད་རུ་རྟོག་པ་ཡི་
 མི་འབྱུང་ལ། ཅུང་ཟད་ཡིངས་པ་དང་རྟོག་པ་ཡིར་གྱི་འབྱུང་ཞིང་། བཅར་རུ་ཡིངས་པ་ན་
 མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་སྤྲང་བ་ཅི་རིགས་འཆར་བས། དེ་ནི་རྩིས་ཤེས་
 དང་རྩིས་སྤྲང་རང་ག་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲུལ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྤར་ཡང་སྤར་གྱི་
 དྲན་པ་རྟེན་པའི་ཆེ་རྟོག་སྤྲང་མ་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་རུ་དྲན་པའི་ཕྱིས་ཟིན་ནས།
 རྟོག་སྤྲང་དེ་ཡང་མ་འགགས་ཤིང་རོ་མོ་རོ་མོ་བཟུང་མེད་པར་སྤྲང་སྤོང་བྱུང་འཇུག་རུ་བྱུང་
 པ་ནི་ཤོར་བའི་རྩིས་ལྷ་སྤྲང་ཚོལ་པས་ན་རྩིས་ཚོལ་ཅེས་ཟེར་རྟེ། མཉམ་བཞག་ནས་མཐའ་
 ལྟ་བུ་དང་རྩིས་ཚོལ་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རོ་ཚོག་རུ་མ་ཡིངས་པ་ཅེ་གཅིག་
 པ་ཐུན་མཚམས་ལྷ་བྱུང་བྱུང་མཉམ་བཞག་རུ་འཇུར་ལ། ཅུང་ཟད་ཡིངས་པའི་རྩིས་ལ་དྲན་
 པའི་ཕྱིས་ཟིན་པ་ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་བྱུང་ཡང་རྩིས་ཚོལ་རུ་འཇུར་རྟེ། རྩི་ཁང་གིས། བར་
 སྤྲང་དག་པའི་དབྱིལ་ལྟ་བུ། གསལ་སྤོང་མ་འགགས་མཐའ་དབུས་མེད། བྲིང་དེ་ཡི་རེ་
 གནས་པ་དེ། རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མཉམ་བཞག་ཡིན། དེ་ལས་རྣམ་རྟོག་འཛོམས་པ་དེ། །
 མལ་ན་བརྒྱམས་ཀྱང་རྩིས་ཚོལ་ཡིན། གསལ་སྤོང་མིང་དེ་ཡི་རེ་ལ། གནས་ན་ལལ་ལོབ་
 འགྲོ་འཇུག་གྱང་། མཉམ་བཞག་དང་ལ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་སྐབས་
 ལུང་རང་སའི་དྲན་རྒྱུན་གྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་རྩིས་འདྲེ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་སྟེ།

མཉམ་ཆེས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཡང་ཉམས་ཀྱི་འཁོར་ལྷག་ཅེས་བཞེད་དོ། །འདིར་བྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་མི་རྟོག་མེད་པར་ཅི་ཤར་གང་ལྷུང་གི་གནས་ལྷགས་རོ་ཤེས་
 པའི་རང་དེ་ཉིད་མ་བཅས་པར་བྱ་བ་ལས་སྤང་སྤང་དང་བཅས་བཅས་གཏན་མི་རུང་བ་.....
 ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེར་སང་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སྤྱེན་པའི་ཆེ། རྟོགས་པའི་
 མཉམ་ཆེས་མ་འདེས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་མཉམ་བཞག་གཅོ་བོར་བྱས་ཏེ་རོ་པོ་
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། སྤྱན་མཚམས་སོགས་ཀྱི་སྤངས་སྤྱེན་ཆོས་གཅོ་བོར་བྱས་ནས་
 རྟོག་པ་དང་སྤང་བ་ལས་དུ་ཁྱེར་ནས་སྦྱོར་བ་སྦྱབ་བསྦྱང་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་གྲོ་ཞིང་།
 བལ་ཆེར་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་མཉམ་བཞག་རྒྱུ་ཆུགས་པ་དང་ཆེས་ཆོབ་གཅོད་ཆེ་
 བ་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་གི་པོགས་གཅིག་གིས་བརྟོན་ནས་སྒྲིམ་སྦྱོར་ཆེ་
 བ་འོར་བར་སྤང་བས། འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཅམ་དུ་སྒྲིམ་སྦྱོར་ཚུལ་ལ། རྩེ་སྒྲིམ་པོ་པས་མཁས་པ་གསུམ་གྱི་བ་སྤྱད་
 གསུངས་པ་ལྟར་ན། དང་པོར་སྒྲིམ་འགོ་ཚུལ་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། ལུས་གནད་ལེགས་པར་
 བྱས་ནས་ཐུར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྤངས་སྤྱེན་བཤད་པ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཛོང་བའི་...
 སྒྲིམ་ནས་དད་འདུན་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་
 འཇུག་པའོ། །བར་དུ་ཉམས་བསྐྱེན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། ཤེས་པ་བྱུང་རྒྱུ་དེ་སྦྱོར་རྣམས་
 བཅོས་ཤིང་ཉམས་སྦྱོར་མཐུད་པའི་ལྷན་དང་བལ་བར་བྱས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་ཆེན་པར་སྦྱོང་
 བའོ། །མཐའ་མར་འཕྲོ་གཅོད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། གསལ་ལ་ལྷན་སྤྱད་བ་ཡང་ཡང་བསྐྱུངས་
 བས་སྒྲིམ་དང་མ་འཁོན་པར་བཟང་གྱེས་བྱེད་གསུང་སྤྱེ་ལས་དང་པོ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།
 ཡང་རྩེ་སྒྲིམ་པོ་པས། དང་པོར་ཚུལ་སྦྱབ་དང་བལ་བས་ལུས་སེམས་ཁོང་སྦྱོང་། ཅེས་པ་ལ་
 ལུས་གནད་ཏེ་ཅང་བསྐྱེས་པ་མིན་པའི་རང་བབས་སྤྱེན་བྱས་ནས་སེམས་ལ་དམིགས་བཅས་...
 གྱི་ཞེ་འདོད་དང་ཚུལ་སྦྱབ་མེད་པར་སེམས་རང་གཤེས་ལ་བྱ་ཡངས་སང་དེ་སྦྱོང་པའོ། །
 བར་དུ་ཚུལ་ཚུལ་མི་བྱ་བར་སོ་མ་རང་ལྷགས་སྤྱེན་བཞག ཅེས་པ་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་ཐེ་
 ཚུལ་སྤངས་ཏེ། སོ་མའི་དོན་སེམས་ཀྱི་གདོད་མའི་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤྱར་བར་
 བཅོས་མི་བྱེད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཆོར་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་རྒྱན་
 སྤང་ལ་ཤར་བའི་བྱུང་ཆོར་ཐམས་ཅད་རོ་ཤེས་ཀྱི་དུན་པས་སྤྱོད་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱེ་འགག་གནས་

གསུམ་གྱི་རོ་པོར་མ་གྲུབ་པར་གཏུག་མའི་ངར་རུ་སྒྲུབ་པའོ། །ཡར་རྗེ་སྐམ་པོ་པས། བས་
མཁའ་ལྟར་དཔའས་བསྟོད་ཅེས་པ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་རུ་གྲུ་ཡངས་སར་དེ་གཏོང་བའོ། །ས་
གཞི་ལྟར་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དྲན་ཤེས་ཀྱི་བྱུབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པའོ། །རི་པོ་ལྟར་རྒྱན་པའ་ཅེས་པ་
སེམས་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་བཞག་པའོ། །མར་མེ་ལྟར་གསལ་བསྟོད་ཅེས་པ་རིག་པའི་རོ་པོ་
གསལ་ངར་བསྐྱེད་པའོ། །མན་ཤེས་ལྟར་རྒྱ་མ་སྤར་ཞེས་པ་ཉམས་ཀྱི་སྤྱིབ་གཡོགས་མེད་པར་
ཤེས་པ་དྲངས་སར་དེ་བཞག་པའོ། །སྤྱོད་རྩྭ་ལ་དེ་དག་སལ་ཆེར་མཉམ་རྗེས་གང་ལའང་
ཁྱེགས་མཐུན་པར་སྣང་བས་སྤྱིའི་སྤྱོད་རྩྭ་ལ་རུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

མཉམ་བཞག་གི་སྤྱོད་ཐབས།

གསུམ་པ་མཉམ་བཞག་གི་སྤྱོད་ཐབས་ལ། རོ་པོའི་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བརྟན་པ་
དང་། དེ་དག་གི་གནད་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རོ་པོའི་སྤྱོད་ཐབས་
རྒྱག་བཤད་པ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བཞག་ཐབས་བཤད་པ། སྤྱོད་རྩྭ་ལྱི་རྣམ་གྲངས་
གཞན་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། མི་མཚོ་མི་བསམ་མི་སེམས་ཤིང་། མི་སྦྱོམ་མི་
དབྱེད་རང་བཞིན་བཞག ཅེས་རྟེན་པའི་བཞག་ཐབས་རྒྱག་རུ་གྲགས་པ་ལས། མི་མཚོ་
ཞེས་པ་ནི་འདས་པའི་དོན་གྱི་རྟོག་པའི་རྗེས་མི་འབྲང་བ་སྟེ། འབྲངས་ན་དེ་རི་སྤྱོད་རུ་ཡིད་
གཡོང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །མི་བསམ་ཞེས་པ་ད་ལྟོའི་སེམས་སྣང་ལ་བརྩོ་བཅས་དང་ཕྱིས་
མི་བྱེད་པ་སྟེ། བྱས་ན་མཉམ་པར་བཞག་སྤྱིའི་སེམས་སྤྱོད་དབང་རུ་འཆར་བས་སོ། །མི་
སེམས་ཞེས་པ་མ་འོངས་པ་ན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་སྦྱོན་མི་བསུ་བ་སྟེ། བསུས་ན་ཤེས་པ་དེའི་
ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །རྩྭ་ལ་འདི་གསུམ་ནི་ཤིན་རུ་གྲགས་ཆེ་ལ།
བམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བྱང་། བསམ་དང་བསམ་བྱ་རབ་རུ་སྤངས་ནས་སུ། རི་ལྟར་རུ་རྒྱུད་རྩྭ་ལ་
རུ་གནས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་དང་ནང་རུ་བརྟན་པ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ནི། གང་གིས་མི་
བསམ་གང་ལ་ཡང་ནི་སེམས་མ་ཡིན། རང་བཞིན་གནས་པ་རྟོ་རྟེ་རྟེ་མ་སྤྱོད་བྱངས་པ། ཞེས་
དང་། བསམ་གཏན་བལ་བས་ཅི་ཞིག་བསམ་བྱར་ཡོད། ཅེས་དང་། ཤ་མ་རས། འདི་ལྟར་
རུས་གསུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ། ཡིད་ལ་བྱར་མེད་མཐའ་བལ་གཏུག་མའི་ངར་། དེ་
ཉིད་སྤྱོད་ལ་སྦྱོར་ཞེས་ཐ་སྟངས་བཞག ཅེས་སོ། །མི་སྦྱོམ་ཞེས་པ་མཚན་བཅས་དང་མཚན་

མེད་སྐྱེས་སྤོང་ལྷུ་ལྷུ་པ་གང་ཡང་མི་སྒྲིམ་པ་སྟེ། བསྒྲིམས་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། གྲུ་མ་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་
 སྒྲིམ་ཀྱང་ཡོད་མ་ཟེར། གལ་ཏེ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དང་སྒྲིམ་བྱེད་གཉིས་རྟོགས་ན། གཉིས་སུ་
 འཛིན་པའི་ཡིད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤངས་ནས། སྒྲིམ་བྱ་དེ་ཡིས་རང་གིས་རང་ལ་རྟོག་
 པ་བྱས། ཞིས་དང་། སྒྲིམ་དང་བསྒྲིམ་བྱ་མེད་པའི་སེམས་ནི་རང་བཞིན་བྲལ། རེ་དྲགས་
 མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྟོ་རྟེན་སེམས། ཞིས་དང་། ཤ་མ་རས། གལ་ཏེ་མ་རྟོགས་སྒྲོ་ལ་
 བསྒྲིམ་རྒྱ་མེད། རྟོགས་པ་ཅན་ལ་བསྒྲིམ་བྱ་སྒྲིམ་བྱེད་མེད། ཁི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་
 དམིགས་སུ་མེད། ཅིས་དང་། བེར་མ་པས། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྒྲོང་ལ་འདི་ཡིན་མེད་པས་
 བ། དེ་ལ་སྒྲིམ་དང་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་མེད། ཅིས་སོ། མི་དཔུང་ཅེས་པ་དེ་ལྟར་
 སྒྲོས་པ་ནི་བའི་རང་དེ་ལ་སྒྲར་སྒྲོས་བརྟག་དཔུང་མི་བྱ་བ་སྟེ། བྲམ་ན་སྒྲར་སྒྲོ་རྟོག་གིས་
 གཉིས་སྤང་དང་མཆོན་འཛིན་བསྐྱེད་པས་སོ། འདི་ལའང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། མཐའ་ཡིས་
 མ་གསུང་བྲམ་མེད་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པས་ཀྱན་གྱིས་དཔུང་བྱ་
 མིན། གལ་ཏེ་དཔུང་ན་རྒྱལ་གཅོས་པ་ཁོ་ནར་ཟེད། ཅིས་དང་། གཅིག་དང་རྒྱ་མས་
 སེམས་ལ་དཔུང་པ་ཡིས། གསལ་བ་སྤངས་ནས་སྤྱིང་པ་དག་རྒྱ་འཕྲོ། མཐོང་བཞིན་རྒྱ་ནི་
 རྟོང་རྒྱ་འཕྲོ་བ་ལ། དེ་ལས་སྤྱིང་རྟེན་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིས་དང་། བརྟགས་པ་མེད་པའི་
 སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གནས། ནམ་མཁའ་གནས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྤྱང་བྲལ། །
 བྲལ་བའི་སེམས་ལ་བརྟག་དང་དཔུང་པ་མི་དགོས་ཀྱི། ཞིས་དང་། ཤ་མ་རས། བརྟགས་
 པའི་སེམས་གྱིས་སེམས་ཉིད་རབ་རྒྱ་བཅིངས། ཞིས་དང་། བེར་མ་པས། རང་བཞིན་བརྟོད་
 མེད་རོ་པོ་བསྒྲོས་ཆོས་ཀྱན་དང་བྲལ། བརྟགས་དང་དཔུང་རྒྱ་མེད་ཅིང་མཆོན་པའི་དཔེ་
 དང་བྲལ། ཞིས་སོ། རང་བཞིན་བཞག་ཅེས་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་འདུག་ཚུལ་རི་
 ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཀ་ལྟར་མ་བཅོས་པར་འཛིག་པ་སྟེ། དེ་མིན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲོས་བྲམ་
 གྱིས་བསྐྱེད་པར་འབྱུང་བས་སོ། འདི་ལའང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། རང་བཞིན་བཞག་པ་རི་
 ལྟ་བུ་ཉིད་དེ་ལྟ་ཉིད། འབྲས་སུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གདོད་ནས་རང་ལ་གནས། ཞིས་དང་།
 རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ལ་བསམ་གཏན་དག་གིས་མི་བསྐྱེད་དེ། བདག་ཉིད་བདེ་ལ་
 གནས་ཤིང་གཏུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག ཅིས་དང་། ཤ་མ་རས། རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་

ལ་བཅས་མི་དགོས། །མ་བཟུང་མ་བཏང་རང་ག་ཉིད་ཏུ་ཞོག །ཅིས་དང་། སྤར་མ་པས།
 དོན་དམ་ལྷལ་མ་ཆགས་མེད་དོན་ལ་སྤྱད་བྱ་ཤེ། །མི་སྤང་མི་སྤྱབ་མི་ཞེན་མི་སྤྱད་མི་འཕྲས་
 པར། །རང་ལུགས་ཅི་བདེར་སྤྱད་པ་རབ་མཆོག་དམ་པ་ཤེ། །ཞིས་དང་། མི་ཉི་པས། རང་
 བཞིན་མ་བཅས་ལྷལ་མར་བཞག །ཅིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཞག་ཐབས་རྣམས་ལ་སེམས་གྱི་ངོ་
 བོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་གནད་པལ་ཆེར་འདུས་ཤིང་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་……
 ཐབས་ཐང་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ལོ་པས། མི་བསམ་མི་མནོ་བརྟག་དཔུང་མི་བྱ་ཞིང་། མི་
 སྤྱོད་མི་སྤྱོད་རེ་དོགས་མི་བྱ་བར། །དེར་འཛིན་སྒྲོ་ཡི་འདུ་བྱེད་རང་སར་གྲོལ། །དང་པོའི་ཆོས་
 ཉིད་ཉིད་ཏུ་དེ་ཡིས་ཐེབས། །ཞིས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྗེ་སྤྲུལ་པོ་པའི་ཆོགས་ཆོས་ལས། རོ་པོ་རང་གི་སེམས་ལ་བལྟ་ན། སེམས་
 དེ་སྤྱོད་ལ་བཞག སོ་མར་བཞག རང་གར་བཞག ལྷག་པར་བཞག་གོ། །ཞིས་བཞི་གསུངས་
 པའི། སྤྱོད་ལ་བཞག་པ་ནི། སེམས་སྤྱོད་ཤེས་ན་སེམས་གྱི་འདུག་ཚུལ་དང་བཅས་མིན་གྱི་ངོ་
 བོ་ལ་སྤྱོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཐབས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྤྲུལ་པོ་པས། སྤྱོད་པ་
 རབ་ལ་སྤྱོམ་པ་རབ། སྤྱོད་པ་འབྱིང་ལ་སྤྱོམ་པ་འབྱིང། སྤྱོད་པ་ཐ་མ་ལ་སྤྱོམ་པ་ཐ་མ། ཞིས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་གར་ཤར་ཅི་འདུག་དེ་ཀའི་ཐོག་ཏུ་ཞེ་
 འདྲོད་ཅི་ཡང་མི་བྱ་བར་རང་ལུགས་སུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ན། །འདུག་ཤེས་ཐམས་ཅད་འགགས་
 བས་རྟོག་མེད་ཏུ་ཏང་དེ་ཆོས་མེ་རང་གནས་སུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་སྤྱོ་མེད་གྱི་རིག་པའི་རང་
 མ་ཤོར་བ་དེ་ག་ཉིད་ཞེ་ལྷག་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་དང་སེམས་ཉིད་ལྷན་སྤྱོས་གྱི་དོན་
 ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་ཞང་གིས། ཤེས་པ་སྤྱོད་གྱིས་སྤྱོད་པའི་དུས། །གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་
 ཉམས། །བར་སྤང་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟར་འཆར། །དེ་ནི་འོད་གསལ་ཆོས་སྤྱི་ཡིན། །ཞིས་སོ། །
 གཞན་ཡང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། འདུར་བུས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་དེ། སྤྱོད་ན་གྲོལ་བར་
 ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅིས་དང་། སེམས་བཅིངས་ན་ནི་འཆིང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཉིད་གྲོལ་ན་ཐེ་ཆོམ་
 མེད། །ཁྱེན་པོ་གང་གིས་བཅིངས་གྱུར་པ། །མཁས་རྣམས་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞིས་
 དང་། ཉི་ལོ་པས། མ་བཅས་གཏུག་མའི་རང་ཏུ་སྤྱོད་ལ་ཞོག །བཅིངས་པ་སྤྱོད་ན་གྲོལ་བར་
 ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅིས་དང་། སེམས་ནི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། །
 དེ་ཡི་རང་ལ་བཏང་བཞག་མེད་པར་སྤྱོད་ལ་ཞོག །སེམས་ལ་གཏང་སོ་མེད་ན་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་

པོ་ཡིན། རྟེན་ལ་གྲོམས་ཤིང་འདྲིས་ན་སྤྲེལ་བྱེད་བྱེད་ཐབས་ཐོབ། ཅེས་སོ། །སྐོམ་ར་བཞག་པ་ནི།
གདོད་མའི་གནས་ཚུལ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཏེ། སྤྲེལ་པོ་སྤྲེལ་པའི་སེམས་ཉིད་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དོ་ཤོའམ་རང་བཞིན་ཡིན་ས་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དོས་བཟུང་མེད་པའི་དོན་...
དེ་ཉིད་རང་སྤྲེལ་འཛོག་པའོ། རྟེན་ཡང་དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་གདོད་
མའི་ཆགས་ཚུལ་ཅི་ཡོད་དེ་ལ་སྤྲེལ་བཞུ་བ་ལུ་ལ་སྤྲེལ་གྱིས་བཅས་མ་སོག་པ་བཞིན་ནོ། །
འགའ་ཞིག་ཀྱང་བྱ་ཐི་བ་ཚང་བྱ་འཇུག་པ་ལྟར་ཚམ་ཚམ་མེད་པར་འཛོག་པ་དང་། ལ་ལར་མ་
བཅས་པར་འཛོག་པ་ལ་བཤད་དེ། འདི་ལ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། ཅུ་བ་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་གང་
སེམས་པ། །སྤྲེལ་པོ་མན་དག་ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་ཆོག ཅེས་དང་། བསམ་བྱ་མེད་པའི་རང་
བྱུང་ཡི་ཤེས་གང་སྒྲིམ་པ། རྟེན་ཡིས་འབྲས་བྲལ་ལྟས་སྒྲིམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཤ་
ལ་རས། གཏུག་མའི་ཡིད་ལ་གང་ཆེ་སྒྲུང་ས་གྱུར་པ། རྟེན་ཆེ་རི་ཁྲིད་དུ་ཡིས་རྒྱུགས་ལ་འཇུག །
ཅེས་དང་། བར་ལ་པས། གདོད་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་གཞན་ནས་བཅས་བྱ་མེད། །
སེམས་ཉིད་མིང་སྤྲོད་སྒྲིམ་བྲལ་སྤྲེལ་བྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་སོ། །རང་གར་བཞག་པ་ནི།
སེམས་ཀྱི་གནས་ལྟགས་སམ་འཇུག་ལྟགས་ཅི་ཡོད་པ་དེ་གར་ལྟགས་སྤྲེལ་བའི་རང་འཛོག་པ་
སྟེ། དམིགས་གཏད་དམ་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བཅིངས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྲེལ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །
དཔེར་ན་མི་ཞིག་བཅོན་བྱ་བཟུང་ན་འགྲོས་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་ལ། རང་གར་བཞག་
ན་ཅི་བའི་རང་ལྟགས་སྤྲེལ་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། བཅིངས་པ་དག་
ནི་སྤྲེལ་བཅུར་འགྲོ་བར་ཚོས། ཁོངས་པར་གྱུར་ན་མི་གཡོ་བཞུག་པར་གནས། ཤོ་ཤོག་ར་
མོང་ལྟ་བུར་བདག་གིས་རྒྱུགས། ཞེས་བཤད་དེ་མང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་བཞག་པ་དང་
སྤྲེལ་པ་མཚུངས་སོ། །ལྷག་པར་བཞག་པ་ནི། སེམས་ལ་ཡིན་མིན་ལེགས་ཉེས་ལ་སྤྲེལ་པའི་
དགག་སྒྲིབ་ཀྱི་འཆིང་བ་མེད་པར་ཞེན་མེད་འཛིན་མེད་བྱ་ཤིགས་ཀྱིས་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་
ན་སྤྲེལ་པོ་བཅིང་ཐག་གཤམ་བ་ལྟར་རང་ལྟགས་ཅི་ཡོད་དེར་ལྷག་གེར་གནས་པའོ། རྟེན་
སྤྲེལ་བྱ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོངས། ཞེས་དང་། དངོས་དང་
དངོས་མེད་བའི་བར་གཤེགས་པའི་འཆིང་བ་སྟེ། ཁྲིད་དང་མཉམ་ཉིད་ཐ་དད་མ་བྱེད་པར།
གཏུག་མའི་ཡིད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད་དང་རྣལ་འབྱོར་པ། ཞེས་སོ། །ཡང་རྩེ་སྤྲེལ་པོ་པས།
སྤྲེལ་པ་འགར་སོ་མ་མ་བཅས་ལྷག་པ་གསུམ་བྱ་བཞག་པར་གསུངས་པའི་མ་བཅས་པ་ནི།

རང་གར་བཞག་པ་དང་ཚུགས་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་སྒྲིབ་གི་འཆར་སྒོ་བྱུང་བའི་ཆེ་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་མ་བཅས་པར་བསྐྱར་བས་གཏུག་མ་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་རང་བྱུང་རང་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 དཔེར་ན་བྱ་རྒྱུད་གི་སེམས་ལྟར་གསལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤ་ལ་རས། ཐ་
 མལ་ཤེས་པ་རང་ལུགས་གཏུག་མ་ལ། །བཅས་མའི་དམིགས་པ་དག་གིས་མི་བསྐྱར་དེ། །རང་
 བཞིན་དག་པའི་སེམས་ལ་བཅས་མི་དགོས། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ནི་མི་བསྐྱར་ཡིད་ནི་མི་བཅིང་
 བར། །མ་བཅས་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུད་ལྟ་བུར་ཞོག །ཅེས་དང་། མི་ཉི་པས། མ་བཅས་གཏུག་མའི་
 སེམས་ནི་ཆོས་སྤྱི། །བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བདེ་བའི་
 ཚུགས་སུ་ཡན་པར་ཐོངས། །ཞེས་དང་། རང་ལ་མ་ཡིངས་གནས་པ་ལས། །ལྷན་དག་བཅས་
 ཤིང་སྒྲིམ་བྱ་མེད། །མཉམ་པར་བཞག་དང་མ་བཞག་ཅེས། །གཉེན་པོས་བཅས་ཤིང་སྒྲིམ་བྱ་
 མེད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་སྐབ་ཀྱིས། གར་ཡང་མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་སེམས་ཤིག །བཅས་བཅས་
 མ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྟག་པར་ཞོག །མ་བཅས་པ་ནི་སྤྱེ་མེད་རང་བཞིན་མཛོད། །ཤེས་རབ་པ་
 རིལ་བྱན་པ་གཉིས་མེད་ལས། །ཞེས་རྟོག་མེད་སྒྲིམ་མེད་བཅས་མེད་ལྟག་པ་དང་བཞི་བཤད།
 སེམས་ཉིད་ངལ་གསོར། བྱ་ཉོན་ཁྱོད་གང་རྣམ་པར་རྟོག །འདིར་བདག་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་
 བྱུར། །མ་ཡིངས་མ་བཅས་རང་གར་ནི། །ཀྱི་ཉོ་བྱུང་པ་ངལ་གསོས་ཤིག །ཅེས་མ་ཡིངས་མ་
 བཅས་རང་ག་དང་གསུམ་བཤད། །ཡང་རྩེ་སྐམ་པོ་པས། རྒྱན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་
 བཞག རྒྱལ་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་བཞག རྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་མར་མེ་ལྟར་བཞག
 ཅེས་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་གཡོ་འགྲལ་མེད་པ་དང་རིག་པ་གསལ་བར་འཛིན་པ་གསུམ་བཤད།
 ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་བཞི་པར། རྒྱུད་ཆེན་མཁའ་ལ་ལྷིང་བ་བཞིན་བྱ་མ་བཅས་པ་གཏུག་
 མའི་ངང་ལ་རྩོལ་སྐབ་མེད་པར་བཞག རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་བྱ་སེམས་གཡོ་
 འགྲལ་མེད་པར་བཞག ཉི་མ་རྒྱན་དང་བྲལ་བ་བཞིན་བྱ་ཀྱན་གསལ་མདངས་དང་ལྟན་
 པར་བཞག རྒྱུད་ཐོ་རྒྱལ་པ་བཞིན་བྱ་བྱུང་ཚོར་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་
 བཞག བྱ་རྒྱུད་ལྟ་བུར་བལྟ་བ་བཞིན་བྱ་གསལ་ཆ་མ་འགགས་པ་ལ་འཛིན་ཆ་མེད་པར་
 བཞག ལྟན་མཁའ་ལ་བྱ་འཕུར་བ་བཞིན་བྱ་རིག་པ་རྩེས་མེད་བྱ་བཞག་ཅེས་བྱས་བཤད།
 མཁས་གྲུབ་ལྷེ་སྒྲིམ་པས། གསལ་མདངས་མི་རྟོག་མ་རྟོགས་རྟོན་མེད་བཞི་དང་། མ་བཅས་

མ་བསྐྱད་གཏུག་མ་གསུམ་དང་། མི་མ་ལྷག་པ་རང་དྲངས་གསུམ་དང་། སྒྲིམ་མེད་ཡིངས་
 མེད་གཉིས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ལ་སོགས་པ་མང་ཏུ་བཤད་ཀྱང་སྐར་བཤད་པ་དང་འཆད་.....
 འགྱུར་ལས་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པས་སོ་སོར་མ་སྒྲིམ་ལ། ལྷུང་བརྒྱད་གོང་མ་ཆམས་ཀྱི་གསུང་ལས་
 ཀྱང་། འཕོལ་ལེ་ཆམ་མེ་ལྷན་ནེ་ཤ་ལེ་ལྷག་གེ་སོགས་གནས་ཆ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དང་། ས་ལེ་
 སིང་དེ་ཅེ་ནེ་ཡེ་རེ་རྒྱུ་ནེ་ཉིག་གེ་སོགས་གསལ་རར་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྒྲིང་ཐབས་སྒྲིང་.....
 ཆོགས་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ལས་དང་པོ་པ་མཉམ་བཞག་ཏུ་རོ་བོ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་སྒྲིང་བ་ལ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས། དང་པོར་སྒྲིབ་པའི་རུས་སུ་ཤེས་པ་གསལ་སིང་དེ་བ་ལ་བསྐྱབ།
 དེ་ཡང་མ་ཡིངས་པ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ཡང་རིག་པའི་རོ་བོ་ཡེ་མ་ཡིངས་པ་ལ་བསྐྱབ། དེ་སོམས་
 ཅན་རང་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་གསལ་སིང་དེ་བ་དེ་ཉམས་སྒྲིང་ཡིན།
 དེ་ལ་མ་ཡིངས་པ་དེ་གནས་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བལྟས་པས་ཅིའི་རོ་བོར་ཡང་མ་བྱུབ་པ་
 དེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། མདོར་ན་སེམས་ཀྱི་རོ་སྟོག་ཏུ་རོ་བོར་མ་ཐུག་པའི་བདེ་
 གསལ་མི་རྟོག་པ་ཅི་བཟང་ཡང་སྒྲུབ་ལ་མ་ངེས་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་རོ་སྟོག་
 ཀྱང་རྟོག་བཅས་ཀྱི་གོ་བ་ཅམ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གསུང་། དེ་དེ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་
 མིན། རྒྱུང་བོ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་མིན། ལོན་ཏན་ཡིན་ཏེ་རྟོག་མེད་མིན། ཞེས་འདེན་པར་
 མཛད་པས། མཉམ་བཞག་ལུན་རིང་ཐུང་ཅི་སྒྲིང་ཡང་དོན་ལ་སྐབས་དེར་སེམས་ཀྱི་རོ་སྟོག་
 གསལ་རིག་ཐོན་པ་དང་དེ་ལས་མ་ཡིངས་པའི་གནས་ཆ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་དགོས་པར་.....
 གསུངས་ཏེ་མདོར་ན་ལས་དང་པོ་པའི་ནི་ལྷག་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་གནད་བསྐྱེད་ནས་བཤད་པ་ལ། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་མི་སྒྲིམ་པའི་
 ཚུལ། དོན་སྟོན་ནས་མ་ཡིངས་པ་དགོས་ཚུལ། དེ་གཉིས་ལ་སྒྲིམ་ཀྱི་གནད་འདུག་ཚུལ་
 གསུམ་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་སྒྲིང་བ་ལ་སེམས་ལུགས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་ཅི་ཡོད་
 པ་དེའི་རང་མ་ཤོར་ཅམ་བྱ་བ་ལས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ནས་གཞན་ཞིག་གསར་ཏུ་བཅོས་ཤིང་བསྒྲིམས་...
 བ་དེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཏུ་མི་ཏུང་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་རིགས་བཤད་ཟིན་ལ། སྐར་ཡང་
 ཅུང་ཟད་བརྒྱུད་ན། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིགས་རིས་མེད་པས་སྐར་བ་དང་སྐར་རིག་
 སོགས་ཀྱི་འཆར་སྒྲིམ་ལ་ཉེ་རིང་དང་སྒྲིགས་འཛིན་བྱས་ནས་མི་སྒྲིམ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་དོན་...
 ལ་གང་གི་ཡང་རོས་བཟུང་མེད་པས་ཡིན་མིན་དང་སྐར་དོར་སོགས་སུ་རོས་བཟུང་ནས་མི་...

སྒྲིམ། སེམས་དོན་ལ་ཅིར་ཡང་རེས་པ་མེད་པས་བཏང་བཞག་སྐྱེས་ཀྱི་རེས་བཟུང་དང་
གཏང་སྐྱེས་ནས་མི་སྒྲིམ། སེམས་དོན་ལ་འཁོར་ལྷུང་གཏན་མེད་པས་རེ་དོགས་སྐྱེས་ཀྱི་
འཁྱེད་འཕྱིག་དང་ཆེས་གདབ་བྱས་ནས་མི་སྒྲིམ། སེམས་དོན་ལ་བཟང་ངན་ཅི་ཡང་མེད་པས་
དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བཟོ་བཅས་བྱས་ནས་མི་སྒྲིམ། སེམས་དོན་ལ་ཅི་ཡང་དམིགས་སྤྱེ་མེད་པས་
དམིགས་པ་དང་ཚུལ་བས་བསྐྱབས་ནས་མི་སྒྲིམ་མདོར་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཅི་ཡང་
སྒྲིམ་ཏུ་མེད་པས་ཅིར་ཡང་མི་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་བསྒྲིམས་ན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྒྲིམས་ཀྱང་ཡིད་
ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་དང་འཛིན་པ་དང་ཞེན་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་
ལ། དེ་དག་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲིམ་ཡང་དག་ཏུ་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་མྱད་ཏུ་མདོ་
ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲིམ་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅི་ཡང་མི་སྒྲིམ་པ་ལགས་སོ། ཞེས་
པ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། གསང་འདུས་ལས། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒྲིམ་པ་མེད། བསྒྲིམས་པར་
བྱ་བ་སྒྲིམ་པ་མིན། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། སྒྲིམ་པ་དམིགས་སྤྱེ་མེད་པའོ། །
ཞེས་དང་། གྲུར་ལས། རྟོང་པ་བསྒྲིམས་པར་མི་བྱ་ཏེ། རྟོང་མིན་བསྒྲིམ་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་
དང་། བཅའ་ཆེན་པོས། གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་མོངས། ཞེས་དང་། གང་ལ་
དམིགས་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་ཡིས་ཐར་པ་སྐྱིབ། ཅེས་དང་། གལ་ཏེ་ཡིད་ཏུ་འོང་རྩ་སྒྲིམ་
པའི་སེམས། སྤྱིང་ལ་བབ་པ་གཅེས་པར་བྱས་ན་ནི། ཁྱིལ་གྱི་ཤུན་པ་ཙམ་གྱི་ཟུག་རྩས་ཀྱང་།
ནས་ཡང་ལྷག་བཟུལ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད། ཅེས་དང་། ཤ་ལ་རས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ། བསྒྲིམ་རྒྱ་རྩལ་ཙམ་མེད་པས་མི་སྒྲིམ་ཏེ། ཞེས་དང་། བར་ལ་པས།
གནས་ལུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཉམས་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དོན་ལ་དམིགས་ཤིང་
བསྒྲིམ་ན་གོལ་བའོ། ཞེས་དང་། ཉི་ལོ་པས། ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་ལ་བསྐྱེད་ཆོས་ལ་
རྩོམ། ཞེས་དང་། མི་ཁྱིལ་པས། ངང་ལ་མ་ཡིངས་གནས་པ་ལས། ལུས་རག་བཅས་ཤིང་སྒྲིམ་
ཏུ་མེད། མཉམ་པར་བཞག་དང་མ་བཞག་ཅེས། གཞེན་པོས་བཅས་ཤིང་སྒྲིམ་ཏུ་མེད། །
ཅེས་སོ། གཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་ཙམ་ནས་བསྒྲིམ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་ཐ་མལ་རང་རྒྱུད་
ཏུ་མི་འཛར་བའི་དྲན་པ་ཡིངས་མེད་ཅིག་ཅི་ནས་ཀྱང་དགོས་ཤིང་། དྲན་པ་དེ་ཡང་གོམས་
པ་སྤོང་ཏུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་ཅི་ཙམ་ཏུ་ཡིད་མ་ཡིངས་པ་ཙམ་གྱིས་རུང་ཟད་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་
པས། སྒྲིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟོན་རང་ས་རང་སའི་སྒྲིམ་དོན་ལས་མ་ཡིངས་པའི་དྲན་པ་

ཞིག་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་ཡང་ཐུང་པའི་སེམས་ཉིད་ལྟ་སྟེ་གྱི་དོན་ཐོག་ནས་
 མ་ཡིངས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྐྱོད་འདྲིམས་མ་ཆོད་པའི་ལས་
 དང་པོ་པས་ཀྱང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་རང་སའི་ཉམས་སྤྱོད་ཅི་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མ་.....
 ཡིངས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། བཅའ་བླ་ཆེན་པོས། ཀྱི་མ་རང་ལ་རང་གིས་དེ་ཉིད་མཆོན་
 ཏེ་སྟོན། །མ་ཡིངས་སེམས་ཀྱིས་པལ་དང་བལ་ལྟར་ན། །ཡིངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་མི་འགྱུར། །དངོས་པོའི་ཆོད་ཆོད་གསེབ་ཏུ་དེ་ཉིད་ལོར་བུ་སྟོར། །ཞིས་དང་། ཤ་ལ་
 རས། ཀྱི་མ་མ་ཡིངས་སེམས་ཀྱིས་རང་གིས་རང་ལ་སྟོན། །ཞིས་དང་། བིར་ལ་པས། ཡོད་
 མེད་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་རང་ལ་མ་ཡིངས་བཞག །ཅིས་དང་། ཉི་མོ་ལས། ཡིངས་པ་མེད་ན་
 རྟོམ་པའི་བྱལ་པོ་ཡིན། །ཞིས་དང་། མི་ཁྲི་པས། རང་ལ་མ་ཡིངས་གནས་པ་ལས། །ཞིས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ནམ་དུང་དཔལ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མ་ཡིངས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་
 དོན་ཐོག་ནས་ཡིངས་པ་མི་ཤེས་པ་འོང་པས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟུང་ན། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སོ་
 རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སྟོང་དང་རྟོག་པས་རྟོགས་པའི་སོ་དོན་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་.....
 སེམས་ནུང་དོན་ཐོག་ནས་ཅུང་ཟད་ཡིངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དོན་ཤེས་རིག་
 ལས་འདས་པས་སྟོང་རྟོག་གིས་ཤེས་ཤིང་རིག་པའི་དོན་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་དོན་ཐོག་ནས་...
 ཅུང་ཟད་ཡིངས། སེམས་དོན་བསམ་གཞིག་གི་ཡུལ་མིན་པས་སྟོང་རྟོག་གིས་བསམ་གཞིག་
 བྱས་ཤིང་དབྱེད་པའི་སྟོང་པ་དང་སྟེ་མེད་སྟགས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་དོན་ཐོག་ནས་ཅུང་ཟད་...
 ཡིངས། སེམས་དོན་དམིགས་གཏད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པས་སྟོང་རྟོག་གིས་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ལ་
 གཏད་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་སྟགས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་ལ་སེམས་གཏད་ཀྱང་དོན་ཐོག་ནས་...
 ཅུང་ཟད་ཡིངས། མདོར་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་
 སྟོང་དང་རྟོག་པས་བཅས་ཤིང་བསྐྱབས་པའི་མཆོན་བཅས་དང་མཆོན་མེད་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིད་...
 ལ་བྱས་ཀྱང་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་སྟུང་དུ་གནས་ཀྱང་ཡིད་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་བས་དོན་ཐོག་ནས་ཅུང་ཟད་ཡིངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅའ་བླ་ཆེན་པོས། ཡིད་ཀྱི་ཁྲི་མ་དག་
 ན་ལྟ་ཅིག་སྟེན་པ་སྟེ། །དེ་ཆོ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་འཇུག་པ་མེད། །ཅིས་དང་། ཡིད་དེ་ཡིད་
 མ་ཡིན་པར་བྱེད་ཀྱར་ན། །དེས་ནི་སྟེ་མེད་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞིས་དང་། བིར་ལ་
 པས། དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གཉིས་མཐའི་སྟོགས་སྤྱོད་ན། །འཁོར་བར་འཁོར་ཁིང་

པའི་ཆ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་གྱི་གཞི་ཆ་ཡིད་ཀྱི་རོ་བོ་གང་ཡིན་ཞྱོན། །བལྟས་པས་མ་
མཐོང་ཡིད་བྱེད་བྲལ་ན་ངེས་པར་གྲོལ། །ཞེས་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་མེད་སྐྱོ་ལས་
འདས་པ་དང་། །མཐའ་བྲལ་ལ་སོགས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། །གནས་ལུགས་དོན་ལ་
མ་གནས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའོ། །ཞེས་དང་། ཤ་ལ་རས། རྩུས་ཤིག་རྩུས་ཤིག་ཅི་ཡང་མ་བརྟ་
ཞིག །སྒྲིམས་ཤིག་སྒྲིམས་ཤིག་ཅི་ཡང་མ་སྒྲིམས་ཤིག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་
ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྐོ་འདས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ལས་དང་པོ་པས་རི་ལྟར་བྱ་སྒྲིམ་
ན། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པས་ན་
རེ་ཞིག་ཐུར་རོ་ཐུང་པའི་སེམས་ཉིད་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་ཉམས་ཐུང་ངེས་ཤེས་དང་བཅས་པ་...
དེ་ཉིད་ཤོར་གཤམ་གྱི་གཤམ་པས་ལ་ཞིང་བསྐྱུངས་པས། རྣལ་འབྱུར་བཞིའི་རིམ་པས་ཅི་ཞིག་
ན་སྐོ་བྲལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་སོག་པ་འཆར་བར་འབྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་
གཅིག་གི་ཁྲི་བ་དང་སེའི་ལྷ་བྱ་དང་བྱ་རྒྱུད་གི་དཔེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འཆད་འབྱུར་ལས་...
ལྱང་ཤེས་པར་འབྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་མེད་ཡངས་མེད་གཉིས་ལ་གོང་ཏུ་བཤད་པའི་བཞག་ཐབས་
ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་མཛོེ་མི་བསམ་མི་སེམས་མ་བཅོས་མ་བསྐྱད་མི་
དཔྱད་པ་སོགས་ནི་ཅི་ཡང་མི་སྒྲིམ་པའི་ཁོངས་སུ་ཆང་ཞིང་། སོ་མ་ལྷག་པ་རང་གི་རང་
བཞིན་གནས་ཚུལ་ཡིན་ལུགས་སོགས་དོན་ལ་མ་ཡིངས་པའི་ཁོངས་སུ་ཆང་རོ། །དེ་བཞིན་
བྱ་མི་སྒྲིམ་པར་སེམས་རང་ལུགས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ཞི་གནས་དང་། དོན་ཐོག་ནས་མ་ཡིངས་
པ་ལ་ལྷག་མཐོང་དང་། སྒྲིམ་མེད་ཡངས་མེད་རོ་མཉམ་བྱ་བྱུར་པ་ལ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྱུག་གི་
དོན་ཆང་ཞིང་། འདི་ལ་མདོ་སྟུགས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྟོག་བྲལ་མ་
འབྲལ་བའི་རིག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟོང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། རྟུགས་སྟུགས་ནས་
ལྟན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཐམས་ཅད་རྟོང་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ།
ཐབས་འདིར་སེམས་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་...
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་དེ། དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་མཐད་ཏུ་བྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་ཏུ་སྦྱང་པ་ལས། བྲམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ།
བྲམ་མཁའ་རི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་དེ་བཞག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་ཁུས་མ་ཡིན། གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱི་མཐོང་། ཞེས་དང་། ལི་ཁིར། མི་རྟོག་ཏིར་འཛིན་ལ་གནས་ན། མཁའ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་གནས། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དུ་དམིགས་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། རྣམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ནི། སྒྲིང་པ་ཉིད་ནི་སྒྲིམ་པར་བཞེད། ཅེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པར། ཡིད་གཙོ་ཡུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། རྟོག་དང་བརྟག་པ་རྣམ་སྤངས་ནས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྒྲིམ་པར་བྱ། སྒྲིང་འབྱུག་ལས། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག སྒྲིང་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་ན། དེ་ཆོ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། ཞེས་དང་། རོ་པོ་རྟེན། ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བ་ལ། ཤེས་པའང་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བར་བཞག ཅེས་པའི་དོན་དང་། བྱལ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནི་སྤར་དྲངས་པས་ཤེས་ཏེ་མ་སྒྲིམ་སོ། ཁོན་ཀྱང་འདིར་ལས་དང་པོ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། མི་སྒྲིམ་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་སྒྲིང་པའི་སྒྲིགས་ཡིན་པས་དེ་ཏ་ཅང་ཤས་ཆེན་བྱིང་བ་སྒྲེལ། མ་ཡིངས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་བསྒྲིམ་པའི་སྒྲིགས་ཡིན་པས་དེ་ཏ་ཅང་ཤས་ཆེན་ཁོད་པ་སྒྲེལ་པས། བྱང་ཁོད་སེལ་ཆུལ་དང་ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་དུ་སྒྲིང་དགོས་ཆུལ་སོགས་ནི་ཞི་ལྷག་གྱི་བཤད་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་ཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ཡང་བྲམ་ཟེ་སྒྲིང་པ་འཁེལ་བའི་དཔེས་གྱི་མ་སྒྲིང་སྒྲིམས་པར་མཉམ་བཞག་སྒྲིང་དགོས་པར་བཞེད་དེ། རྟེན་སྒྲིམ་པོ་པས། བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་ལྷག་པར་ཞོག །བལྟ་ལྟལ་མ་བྱེད་རང་གར་ཞོག །ཡིད་ལ་མ་བྱེད་མི་དམིགས་ཞོག ཅེས་སོགས་མང་དུ་གསུང་ཤིང་། རྟེན་སྒྲིམ་པོ་ལྟལ་མ་བྱེད་པར། གཞུག་མ་ཆོས་སྒྲིམ་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་སྒྲིང་པ་འཁེལ་བ་བཞིན། སོ་མ་མ་བཅོས་ལྷག་པར་བཞག །བཞག་སར་སྟོན་དང་བཏང་སར་འབྱམས། ཉེས་པའི་དྲི་མ་ཡུར་ཡུར་ན། ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་སྒྲིང་བསྒྲིམ་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག བྲམ་ཟེ་སྒྲིང་པ་འཁེལ་བ་ལྟར། སོ་མ་མ་བཅོས་ལྷག་པར་བཞག །འདི་ལ་ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོ་ཟེར། །འདི་དོན་བརྟགས་ན་འདི་ལྟར་མཐོང་། སོ་མ་མ་བཞག་ན་བལ་ཉིད་ཡིན། སྒྲིང་པར་བྱས་ན་བཅོས་པར་འབྱུར། དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་དཔེ་སྒྲིན་ཡོད། ཅེས་སྒྲིང་པ་རང་ཉིད་ཞོངས་ཏེ། སྒྲིང་པ་འཁེལ་བ་གྱི་མ་སྒྲིང་སྒྲིམས་པའི་དཔེ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པ་དང་། སོ་མ་འདི་དོན་མ་གྲི་བར་སྤང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བཞག་

བའི་ཚུགས་ཅན་ལ་ཚུགས་ཅན་ཏུ་མི་བཞིན་པ་མ་ཆ་བར་སྒྲུབ་པ་མོ། །ཡང་མཉམ་བཞག་
 ཚུགས་ཚུལ་ལ་ཆེ་ཆོད་ཆོད་པ་ལ། རང་གི་མཉམ་ལ་ཅེར་གྱིས་ཚུགས། །བརྒྱུ་པ་མ་མི་མཆོད་
 དེ་ལོ་ལོ་མེད། །མེད་པའི་རང་ལ་ཆོད་དེ་གཞགས། །ཡལ་ལེ་ཆོད་དེ་འཛིན་མེད་ཞོག། ཅིས་
 མཉམས་ཀྱིས་མཉམས་ལ་ཅེར་གྱིས་བརྒྱུ་པ་མ་མཉམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་མཆོད་ཞིང་.....
 དེ་ལོ་ལོ་མེད་པར་ཉམས་ཏུ་ཚུགས་པ་དེའི་རང་ལ་ཤེས་པ་རང་ཕྱགས་ཏུ་ཆོད་དེ་འཛིན་ཅིང་།
 དེ་ཡང་ཡུར་མ་བརྒྱན་ཏུ་མ་ཆོད་པར་བྱན་རིག་ཡལ་ལེ། འདི་ཚུམ་གྱི་གཏད་སོ་མེད་པར་མ་
 ཆོད་དེ། དགག་ཚུབ་ཀྱི་ཞེན་འཛིན་ཅི་ཡང་མེད་པར་འཛིན་པར་བཞིན་དེ། མིན་ཏུ་གནད་
 འཇུག་ཤིང་ལེགས་པར་མཆོད་པོ། །

ཆེན་མོ་ཤི་ཤོད་ཐབས།

འཛི་པ་ཆེན་མོ་ཤི་ཤོད་ཐབས་ལ། ཆེན་མོ་ཤི་ཤོད་པ་རོལ་བཟུང་བ། དེས་སྒྲིལ་རྒྱུ་
 ལྟར་སྒྱུར་བའི་ཚུལ། རྟོག་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རིམ་ལ། ཆེན་མོ་ཤི་ཤོད་ལྟར་འཆར་ཚུལ་
 བཞིའི། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྱུར་གྱི་དངོས་གཞིར་སེམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་སྒྱུར་གྱི་དངོས་ལ་ཆེ་གཅིག་
 ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། ཆེན་མོ་ཤི་ཤོད་མཚན་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལྟར་སྒྱུར་བ། འདིར་ཡང་
 དང་པོར་འབད་ཚུལ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཆགས་ལ་བསྐྱེད་དེ་གསུམ་ཏེ། ཆེ་འཛི་ཏུང་
 པས། དེ་ལྟར་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལྟར་སྒྱུར་པ་ལ་ཆེ་སྒྱུར་གྱིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་སྒྱུར་དེ་ལྟར་སྒྱུར་པ་ནི་གཙོ་བོ་སྒྲིལ་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་
 ལྟར་སྒྱུར་གྱི་ཉམས་སྒྱུར་དེས་ཤེས་དང་བཅས་པ་དེ་ཀྱང་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མི་
 འདྲ་བའི་ཏུང་པར་དུ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་དེ་གསུམ་གྱི་དེ་ལྟར་སྒྱུར་སེམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་སྒྱུར་པ་……
 ཡུང་དེ་འདི་དང་ནས། འཕམ་དུ་སྒྱུར་པར་གྱི་རྟོག་པ་ལམ་གསུག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་བ་
 གསལ་བཞིན་པའི་ཐོག་དུ་དགག་སྒྲིལ་གྱི་བདེན་འཛིན་མ་ཞུགས་པར། དཔེར་ན་ཤུལ་
 བྱིས་ལྟ་ཁར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ལྟར་གསལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དེ་ལྟར་སྒྱུར་པ་གྲུ་ཡངས་སང་དེ་
 བཞིག་སྒྲིལ་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་སྒྲིལ་པའི་ཐོག་སྒྲིལ་སྒྱུར་
 དང་སྒྲིལ་བ་ལྟར་སྒྱུར་གྱི་དེ་གསུམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྒྱུར་འཇུག་
 ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། འདིར་ནི་
 རྟོག་བསལ་རྒྱར་ཡུར་པའི། བདེན་པར་རྟོག་པ་དགག་བྱ་ཡིན། ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་
 ནི། འོན་དེ་ལྟར་སྒྱུར་པ་དེས་དེ་གསུམ་ཇི་ལྟར་སྒྱུར་སྒྲིལ་བ། དཔེར་ན་ཇི་པོ་མཐམ་པས་
 རྟོགས་སྒྲིལ་བ་ལྟར་བྱ་བྱ་ཞེ། དེས་རྟོགས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལ་ཅི་བདེར་འཇོ་ཞིང་ཡིན་ཡང་དེ་དག་
 བྱི་སྒྲིལ་བ་དང་ཆེས་འབྲང་བ་སོགས་ཀྱི་དགའ་ཆོགས་བྱ་མི་དགོས་པར་རྟོགས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་……
 མིག་ལས་ནས་མ་དོར་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་བསམ་ཆོག་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྟོག་པ་དང་སྒྲིལ་བའི་……
 འཆར་སྒྲིལ་བ་སྒྱུར་ནས་འགག་པའམ་མི་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་དོ་ཐོག་དུ་གཙུར་བ་ལྟར་བྱ་ཡང་……
 མ་ཡིན། རྟོག་སྒྲིལ་གྱི་ཆེས་འབྲངས་ནས་ཡོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་པའི་ཆེ་ཤོར་ཞིང་དགག་སྒྲིལ་གྱི་
 འཛིན་པ་ཞུགས་པས། རྟོག་པ་དང་སྒྲིལ་བ་རང་ག་མར་འཕམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྟོག་

[illegible]

བརྟགས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྩ་གཅིག་ཤིས་
པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། དེར་སྤེལ་སྤྱོད་དེ་ལྟར་སྤྲོད་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་ཚོས་ཅན་རྣམས།
རྩ་ལྟེན་མེད་མེད་ཅམ་བཟུང་ཅམ་བརྟགས་པ་ཅམ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྩེ་དྲུགས་པོས་རྟོག་པ་ལས་དུ་བྱེད་རྒྱལ་ལ་ཤུད་འཛུམས་སྤྱི་བསྟན་མེད་
སྤྱལ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། ཤུད་འཛུམས་ནི། རྩེ་ཐོབ་ལ་ལུང་ཟད་གོམས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཤི། དཔེར་ན་སྤྲོད་འདྲིས་པའི་རྟོགས་པོ་མཛེའ་པོ་གཉིས་ལས་དུ་ཅེར་གྱིས་
ཤུད་པ་ན་ཤུད་མ་ཐག་དུ་ཡིན་མིན་གྱི་བརྟག་དཔྱད་མ་དགོས་པར་རྩེ་ཤིས་པ་ལྟར། རྟོག་
སྤྲོད་ཤར་ཅམ་ཉིད་དུ་རྟོག་དཔྱད་བྱ་མ་དགོས་པར་སེམས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་དང་དུ་སྤྱལ་བ་ཤི།
ཐམ་ཟེ་ཆེན་པོས། མདུན་དང་རྒྱུ་དང་ཚྭ་གས་བཅུ་ཅུ། །གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད། །
ཅེས་དང་། །གང་ཞིག་སེམས་ལས་རྣམ་འཁྱོམ་པ། །དེ་སྤྱིད་མགོན་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ། །རྒྱ་
དང་རྒྱལ་པོས་དག་གཞན་ཡིན་ནམ། །ཞེས་དང་། མི་ཁྱིམ་སྣ་ཚོགས་སྤྲོད་པ་སེམས་ཀྱི་རྩ་
པོ་འདི། །ཐུག་ཤུད་ཅམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཐུག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱི་བསྟན་ནི། ལུང་ཟད་
མ་གོམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཤི། དཔེར་ན་རྩེ་ཚོན་ནམ་མཚོ་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་ན་ལྷན་
རྒྱུར་འབྱུར་དགོས་པ་ལྟར། དང་པོར་དུན་པ་ཉམས་ནས་ལུང་ཟད་ཡིངས་ཀྱང་དེའི་ཕྱི་རྩེས་
ཀྱུ་རྟོག་སྤྲོད་གང་ཤར་ལ་བསྟན་པ་ན་དེ་མ་ཐག་དུ་སེམས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་དང་དུ་རྩ་གཅིག་པར་
འབྱུར་བ་ཤི། ཐམ་ཟེ་ཆེན་པོས། རྩེ་ལྟར་གཟིངས་ལས་འཕུར་པའི་བྱ་རྟོག་བཞིན། །སྤྲོད་
ཞིང་སྤྲོད་ཞིང་སྤྲོད་ཡང་དེ་ཅུ་འབབ། །ཅེས་དང་། ག་སྤེལ་སྤྱོད་རྩེ་ལྟར་གཟིངས་ལས་འཕུར་
པའི་བྱ་རྟོག་གིས། །སྤྱོགས་རྣམས་བསྤྲོད་ཞིང་སྤྲོད་ཡང་དེ་ཅུ་འབབ། །འདྲོད་པའི་སེམས་
ཀྱིས་རྟོག་པའི་རྩེས་བཅད་ཀྱང་། །དང་པོའི་སེམས་ཉིད་གཉུག་མ་ཉིད་དུ་འབབ། །ཅེས་པ་
ལྟར་རོ། །མེད་སྤྱལ་ནི། ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཤི། དཔེར་ན་མེ་རྒྱུད་ལ་
ཤིང་རྒྱན་དང་རྒྱུད་འཛུབ་སྟགས་ཀྱིས་གཞོད་ཀྱང་། །ནགས་ལ་མེ་ཆེན་པོ་ཤར་བའི་ཆེ་ཤིང་
དང་རྒྱུད་འཛུབ་སྟགས་ཀྱང་མེའི་སྟགས་སུ་འགོ་བ་ལྟར། རྟོག་སྤྲོད་སལ་ཆེར་སྤྱི་མེད་དུ་
འཆར་ལ། །སྤྲོད་སེམས་ལ་སྤྱི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མ་བདེ་བའི་རྟོག་པ་དང་སྤྲོད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱལ་
པས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྣམ་པོ་ལ་དུ་འཆར་བ་ཤི། ཐམ་ཟེ་ཆེན་པོས། རྩེ་ལྟར་
ནགས་ལ་མེ་ཆེད་པའི་མེ་སྤྱི་བཞིན། །གདོང་དུ་བབ་པ་འདི་ལྟར་སྤྲོད་པ་ཀྱང་། །སྤྱིད་ཀྱི་ཙམ་

སྒྲིབ་པ་ཉིད་དང་སྒྲིབ་ཅིག་གྱིས། ཁྱེད་དང་། མི་འི་པས། ཉེན་མོངས་ཡི་ཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ།
 བྱམས་ལ་མེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། ཁྱེད་དང་། རྒྱུད་པ་རང་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས།
 རྟོག་པ་རང་གྲོལ་ཡི་ཤེས་ཆེ། གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། ཁྱེད་པ་ལྟར་རོ། འོན་འདི་
 ལ་རྩེ་ལག་མོ་གྲུ་པས། རྟོག་པ་ལམ་རུ་འབྱེད་བྱས་ནས། རྒྱུན་བཞིན་རིམ་པར་བསྐྱོམས་ཐུང་
 བ། རྒྱུད་འདིས་མི་སྤང་རྩོམ་ཁ། བྱམས་མེས་ཆོག་དང་བདེ་གསལ་སྤྱོད་། ཉམས་ཐུང་
 མདོར་བསྐྱུས་བཞི་འབྱུང་གསུངས། དང་པོ་རྒྱུད་འདིས་མི་སྤང་ནི། དཔེར་ན་གྲོགས་པོ་
 མཛའ་པོ་གཉིས། ལམ་རུ་རྒྱག་ཅེར་སྤང་ཐུང་བ། སྤང་རྒྱས་ཉིད་ན་རོ་ཤེས་ལྟར། དེ་
 བཞིན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་བྱུང་རྒྱས་དེ་ཉིད་རུ། རང་སེམས་སྤྱོད་པར་
 ཆོད་པ་འབྱུང་། སྤང་འཛིན་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིན་གསུངས། གཉིས་པ་རྩོམ་ཁ་བ་ནི། སྤྱིན་
 ལས་ཁ་བ་བྱུང་ཐུང་ཀྱང་། རྩོམ་ཁ་སྤྱོད་རུ་བྱུང་མ་ཐག དེ་རྒྱས་ཉིད་རུ་རྒྱུར་འབྱུར་བཞིན།
 ཡངས་ལས་རྟོག་པ་བྱུང་ཐུང་བ། བྱུང་རྩེས་ཉིད་རུ་སེམས་སྤྱོད་ཤེས། སེམས་ཉིད་ཆོས་སྤྱོད་
 རྒྱས་བྲལ་རུ། འབད་མི་དགོས་པར་རྟོགས་པ་འབྱུང་། བྱི་བསྐྱེད་བྱུང་པ་དེ་ལ་ཟེར། གསུམ་
 པ་ནགས་མེས་ཆོག་པ་ནི། དཔེར་ན་ནགས་ལ་མེ་ཤོར་བ། ཤིང་དང་ཅ་དང་སེམས་ཅན་
 དང་། ས་སྤྱོགས་གཅིང་དང་མི་གཅིང་སོགས། རྟོག་པ་མེད་པར་སྟེག་པར་བྱེད། རྒྱུད་
 དང་སེར་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་། མི་འཆི་སྤྱོད་གྲོགས་བྱེད་པ་བཞིན། རྟོགས་པའི་མེ་ཆེན་འབར་
 ཅིས་ན། རྣམ་རྟོག་བཟང་རན་སྤྱོད་ཆོགས་དང་། གཞུང་འཛིན་ཉེན་མོངས་ཆགས་སྤང་
 སོགས། རྒྱུད་དོར་དགག་སྤྱོད་མེད་པ་རུ། རྒྱེ་མེད་དང་རུ་སྟེག་པར་བྱེད། རྣམ་རྟོག་གི་
 ལྟར་མང་བ་ལྟར། རྟོག་པ་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་སྤྱོད་འབྱུར། མེད་སྤྱོད་ཁྱེད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པ་བརྟན་ཅན་ན། གསལ་ལ་མ་འགགས་མཐའ་དང་བྲལ། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་ཞེན་པ་
 མེད། ཁབ་ཀྱིས་བརྟན་ཀྱང་བདེ་བ་སྤྱོད། ཉིན་མཆོན་རྒྱུན་མཆོམས་འགོ་འདུག་སོགས།
 རྒྱུད་ལམ་གང་ཡང་ཁྱད་མེད་ན། བདེ་གསལ་ཉམས་ཐུང་བཞི་པ་སྟེ། དེ་ཆོ་ཉམས་ཀྱི་
 འབྱུང་ཚུལ་བསྟེན། ཁྱེད་ཀྱས་པར་བཤད་རོ། །

བཞི་པ་ལ། ལྷ་མ་ལྟ་ལུ་འོད་དྲོན་བཤད་པ་དང་། རྩེས་ཐོབ་སྤྱོད་མ་ལྟར་འཆར་ཚུལ་གཉིས་
 ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་དོན་ལ་མེད་བཞིན་རུ་འབྱུང་དོར་སྤང་པ་ཅིས་རུ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་མ་
 ལྟ་ལུ་འོད་དྲོན་འདོད། ལ་ལ་གནས་ཉམས་སམ་སྤྱོད་ཉམས་ཀྱི་ཆིས་ཟིན་ནས་རྟོག་སྤྱོད་ཤར་

བ་ན་རྟོག་སྤང་བ་ཀྱག་མེད་བན་བྱན་ཏུ་འཆར་བའི་ཚུལ་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད། གཞན་
 དག་སེམས་ལ་ཅི་ཤར་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཉམས་པའི་དྲན་འདུན་རྒྱུད་བ་ལ་
 འདོད་པ་སྟགས་སྤང་ཡང་། དང་པོ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འཕམ་ཏུ་སྤང་ཆ་མ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་
 རྟོན་ལ་རྟོན་འབྲེལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་འཛིན་པ་ས་ཆད་པའི་སྟགས་སུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་མིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པར་ཉམས་སྤང་འཆར་
 ཚུལ་ཅམ་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མིན་ཏེ། སྤང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་སྐྱོམ་སེམས་
 བྱེད་པ་ཅམ་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། སྤྱིར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ལ།
 ཆོས་ཉིད་དང་ནམ་མཁུན་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་སྟགས་དངོས་པོ་ལ་
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ནི་ཡོད་པ་ཅམ་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་ཏུ་མི་སྤང་བ་
 དང་། སྐྱུ་མ་ནི་རང་གི་རོ་པོ་ཉིད་ཏུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་ཏུ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་གསུངས་པ་
 ལས། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤང་པར། གང་ཞིག་ཕྱད་པོ་ལྟ་དག་
 སྐྱུ་མ་འདྲར་ཤེས་ཤིང་། སྐྱུ་མ་གཞན་དང་ཕྱད་པོ་གཞན་ཏུ་མི་བྱེད་པ། ཞེས་དང་། ཉིང་
 འཛིན་ཚུལ་པོར། ཇི་ལྟར་སྟོག་སྒྱུ་ཏི་ཟའི་གོང་བྱེད་དང་། སྐྱུ་མ་ཇི་བཞིན་མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུར།
 མཆན་མ་སྟོམ་པ་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །
 ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱུ་མའི་དཔེ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་འདིར་གོ་བདེ་བར་སྒྱུར་ན།
 དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་པོས་སྐྱུ་ལ་པའི་རྟ་སྤང་ལ་སྟགས་པ་ནི། གདོད་མ་ཉིད་ནས་རྟ་སྤང་
 སྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་རོ་པོར་གྲུབ་པ་གཏན་མེད་ཀྱང་། ཇེས་སྟགས་ཀྱི་རྟ་སྤང་པས་མིག་
 པས་དཔེ་སྐྱུ་མའི་ལྟ་དཔོན་པ་དང་སྐྱུ་མ་མཁན་རྣམས་ལ་སྤང་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟེན་རྟ་སྤང་སྟགས་
 ཏུ་བསྟོན་མེད་པར་སྤང་བ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་རྟ་སྤང་
 སྟགས་དང་མཆན་མར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱུང་བ་ལས། འདིར་སྐྱུ་
 མ་མཁན་པོའི་མཚོང་སྤང་ལྟར་སྟོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ལ་འཆར་བའི་ཀྱན་རྟོག་དང་གཟུགས་སྐྱུ་
 ལ་སྟགས་པའི་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ཐ་མལ་པ་ལ་སྤང་བ་དང་འདྲ་ཡང་།
 གནས་ཚུལ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རོ་པོ་འཕམ་རང་བཞིན་ཏུ་གྲུབ་པ་གཏན་མེད་པར་
 སྤྱོད་འདོགས་ཆོད་པས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱོམ་ལ་འཆར་བ་སྟེ། ཉིང་
 འཛིན་ཚུལ་པོར། སྐྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྐྱུལ་ཏེ། རྟ་དང་སྤང་པོ་ཤིང་རྟ་སྤང་

ཚུགས་བྱུང་། ཇི་ལ་རི་ལྷ་རྒྱུད་པ་གང་ཡང་མེད། ཚེས་ཅུམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་
 པར་གྱིས། ཁྲིམ་གསུངས་པ་ལྷ་རྩེ་རྩེ། གཞིས་པ་མི། སྤྱིར་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་འཆར་པ་ལ་དཔང་
 ཤེས་གྱིས་སྤྱང་པ་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་སྤྱོད་ཉིད་རེས་པ་གཞིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་དཔེས་
 ལ། དཔེར་ན་སྤྱོད་མ་ལམ་ན་པོས་རང་གིས་སྤྱལ་པའི་རྩ་སྤྱང་སྐོམས་ལྟ་སྤྱང་པ་མིག་ཤེས་གྱིས་
 འཛིན་པ་དང་། སྤྱང་པ་ལྷ་རྩེ་གི་རྩ་སྤྱུབ་པ་ཡིད་ཤེས་གྱིས་རེས་པ་གཞིས་ལ་བརྟེན་
 བས་རྩ་སྤྱང་སྐོམས་ལྟ་སྤྱང་པ་དེ་རྩ་སྤྱུད་སྤྱང་ཅམ་ཏུ་རེས་པ་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། འདིར་ཡང་
 རྩ་ལ་འཁྱོར་པའི་རྩེས་ཐོབ་གྱི་སྤྱུབས་ལྟ་རྩ་སྤྱུད་ཀྱི་རྩྭ་ག་པའམ་གཟུགས་སྤྱོད་སྐོམས་གྱི་སྤྱང་པ་
 ཤར་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་སྤྱུད་ཀྱི་རྩེར་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་སྐོམས་གྱི་རོར་བརྩམས་མེད་
 ཏུ་སྤྱང་པ་དང་། སྤྱང་རྩ་སྤྱུད་དང་སྤྱང་པ་ལྷ་རྩེ་སྤྱུད་གཞིན་ལ་པལ་པའི་ཉམས་སྤྱོད་རེས་
 ཤེས་དང་བཅས་པའི་དུན་པའི་རྩེས་ཐོབ་ནས། རྩྭ་སྤྱང་དེ་དག་རང་རང་གི་རོལ་པའམ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་གཞིས་ཚུགས་པས་རྩེས་ཐོབ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཏེ།
 ཤ་མ་རས། རྩོམ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེས་པ་གསུམ་བུལ་བས། ཡང་དག་མ་ཡིན་མི་ལས་སྤྱོད་
 འདྲ་སྟེ། ཚུགས་སྐོམས་བུལ་བས་དགའ་ཞིང་སྤྱོད་མེད་པས། སྤྱོད་མ་ལམ་ན་པོས་སྤྱོད་མའི་དོན་
 རྩེད་མཆོངས། ཁྲིམ་དང་། སྤྱང་གསུངས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མ་སྤྱིག་སྤྱོད་དང་། གཟུགས་བརྟེན་
 དང་མཆོངས་དཔེས་པོ་མཆོན་མ་མེད། སྤྱོད་མ་སྤྱང་མམ་པེམས་ཉིད་ནས་མམ་པེམ་སྟེ།
 ཁྲིམ་པ་ལྷ་རྩེ་རྩེ། ཇི་ལྷ་རྩེ་འཆར་བར་ཤིང་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཐེམས་ཉིད་
 ལྷ་རྩེ་སྤྱུད་གྱི་རོལ་སྤྱོད་མེད་ཏུ་རེས་པའི་རེས་ཤེས་དཔེས་པས་མཉམ་བཞག་ཏུ་རོ་སྐྱེལ་ལ་……
 རྩྭ་གས་འདྲོན་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། རྩེས་ཐོབ་ཏུ་འང་རྩ་སྤྱུད་དང་སྤྱང་པ་ལྷ་རྩེ་སྤྱུད་གཞིས་གྱི་
 རོལ་ལ་རྩྭ་གས་འདྲོན་པ་གལ་ཆེ་ལ། སྤྱང་སྤྱོད་པ་སྤྱུབ་པ་ལ་རྩྭ་གས་པ་དང་སྤྱང་པ་རང་ག་པ་
 འཆར་ཞིང་འཛིན་པ་ནི་རྩ་སྤྱུད་ཀྱི་རྩེར་འབྲེལ་ཅི་རིགས་གྱི་རྩྭ་གས་ལས་འབྱུང་ཞིང་གོམས་……
 སྤྱུབས་གྱིས་ཡུང་ཆེད་ཏུ་སྤྱུབ་མི་དགོས་ཡུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་ཞིན་ཏུ་ཅད་ཆེས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལས་འབྲས་གྱི་རྩེར་འབྲེལ་ཡང་མེད་པར་འཛིན་པ་འོང་བར་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཆད་
 པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་ཞིང་གཏན་མི་ཏུང་སྟེ། ལས་འབྲས་གྱི་རྩེར་འབྲེལ་སྤྱུབ་པ་ལ་འང་གསལ་
 སྤྱང་གི་རེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། མདོར་ན་ལས་འབྲས་བསྐྱེད་ཏུ་ཤེས་པས་དེ་ལ་རང་བྱུན་
 ཆུང་པ་དང་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཏུ་རེས་པ་གཞིས་འཛོམས་པ་གལ་

ཆེ་ཞིང་། དེ་རྒྱུ་མཚར་གྱི་གནས་སྤྱོད་པ་ཤད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དུ། ཆོས་རྣམས་
 རྟོན་པ་འདི་ཤེས་ནས། ལས་དང་འབྲས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་གང་། རྒྱུ་མཚར་པས་ཀྱང་འདི་རྒྱུ་
 མཚར་། མཐད་བྱང་པས་ཀྱང་འདི་མཐད་བྱང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཚར་པར་བཅད་དེ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལུལ་པ་ལ་ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུའི་རྟོན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུ་མཚར་བཞིན་དུ་གསུགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 རྟོན་པ་ལ་རྟོགས་ལྟ་བུའི་རྟོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱི་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་མཉམ་བཞག་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་རྟོགས་ཐོབ་རྟོགས་ལྟ་བུ་ཞེས་དེར་གང་གི་དེས་དོན་པ་
 བལ་ཆེར་ལ་ཡོངས་སུ་གསུགས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྟོགས་ཐོབ་རྟོགས་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་
 རྟེན་ཀྱང་སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་བཤད་དོ། གཞན་ཡང་། རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་གསུང་རྟོགས་ལས།
 སེམས་མ་བཅས་པའི་རང་བཞག་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྟོགས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག་ལྟར་རྟོགས་ཀྱིས་དགུགས་པའི་ཤེས་པ་རང་
 མཚན་པ་འདར་ཉམས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་.....
 ལྟགས་མ་རིག་པའི་འབྱུང་ཤེས་གང་ཤར་ཡང་བརྟེན་བཅས་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་འབྱུང་བ་
 བ་སྐྱེས་འབྱུང་ཡང་། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་དོར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཁྱེད་པས་
 ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་མཚར་ཉིད་གསུམ་གའི་གནས་རྒྱལ་རྒྱ་
 བརྟེན་གས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཆེར་ཐོབ་ནས་རྟོགས་མཐའ་དག་ལས་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་
 ལ། སེམས་གང་ཤར་ལ་བཅས་བསྐྱེད་མེད་པ་དང་སྐྱད་མེད་པ་དང་རྟོགས་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་
 པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་སྒྲིལ་བཞིན་པར་འཐད་པའི་སྐབས་ཡོད་
 ཀྱང་། གཞན་དུ་ནི། སེམས་རྒྱུ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གསལ་རང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཚན་གསུགས་སུ་
 བདེ་གསལ་གྱི་ཉམས་མཐུག་པོ་ཤར་བའང་བསལ་ཏེ། ཤེས་པ་ཉམས་ཀྱི་རྟོགས་དང་འབྲས་
 བས་རྟོགས་པར་བཤད་པས། འབྱུང་ཤེས་རང་མཚན་པ་རྣམས་བརྟེན་བཅས་མ་བྱས་པར་བྱུང་
 རྒྱལ་དུ་བསྐྱེད་ན་འཁོར་བའི་རྒྱལ་མ་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱུ་མཚར་ལ་དགོངས་ནས་རྟོགས་
 འཕྲི་བྱུང་པས། རྟོགས་མཚན་རྣམ་རྟོགས་པ་ཆོས་པ། ལམས་གསུམ་འཁོར་བའི་འདུག་
 ལྟགས་ཡིན། ཉམས་རྟོགས་བཟང་པོ་མ་བཅས་པ། ལྟ་གནས་གང་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། སེམས་

ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་བཅས་པ། ལྷ་དང་འདས་པའི་ས་ལ་གནས། འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་
 མ་བཅས་པ། རྟེན་ཆེན་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འབྲུག་ཡིན། མཐར་ཐུག་སྒོ་འདས་མ་བཅས་པ། །
 རང་བྱུང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ། རྩིས་སྦྱབ་མེད་པའི་གཞན་དོན་འབྱུང་། མི་སྒྲོབ་འབྲས་བུ་
 མཐར་ཐུག་ཡིན། ཁྱེས་མ་བཅས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱིན་ས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ། འོན་ཀྱང་ཏུ་
 གསུངས་པའི་དོན་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེན། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིག་པ་ན་དེ་ལ་གཞན་གྱི་
 བཅོས་བསྐྱད་མི་བྱ་བར་རང་ལུགས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་སེམས་མ་བཅས་པའི་རང་བབ་སྒྱུར་བ་……
 དང་། དུལ་སྤངས་གི་ཤེས་པ་ཅི་ཤར་ཡང་དེའི་གནས་ལུགས་རིག་པ་ལས་སྒྲོས་ནས། སྤར་
 དགག་སྦྱབ་ཀྱི་འཛིན་པས་མི་བསྐྱད་པ་ལ་རྒྱུན་སྤངས་གི་ཤེས་པ་ལ་བཟོ་མི་བྱེད་པའི་ཐ་སྤྱང་……
 བྱས་པའོ། དེ་བཞིན་ཏུ། རྒྱུན་སྤངས་གི་ཐོག་ཏུ་བསྟེ་ཞེས་པ་དེ་ཐོག་ཏུ་རོ་ཐོག་གི་དྲན་པ་ཅིས་
 ཟིན་པར་བྱ་བ་དང་རྒྱུན་ཤར་གྱི་ཐོག་ཏུ་སྤྱད་ཅེས་པ་དེ་ཐོག་ཏུ་དགག་སྦྱབ་ཀྱི་འཛིན་པ་……
 སྤྱད་པས་དོན་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཉེ། མདོར་ན་རྗེས་ཤེས་
 དང་རྗེས་སྤངས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རོ་ཐོག་གི་དྲན་ལྷན་གྱིས་བསྐྱངས་ན་དྲན་པ་མ་ཡིངས་པའི་……
 རྟོག་སྤངས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སྤོབ་ཏུ་འབྱུར་བ་དང་། གནས་ལུགས་རིག་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་
 དང་ལྷན་ན་རྗེས་སྤོབ་ཏུ་གང་ཤར་རང་བབས་སྒྱུར་བ་དང་རྒྱུན་སྤངས་ལ་བཟོ་མི་བྱེད་པ་……
 རྟོགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ངེས་པ་རྟེན་པར་འབྱུར་བས་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་དོན་ཐོག་ནས་མ་ཡིངས་པའི་
 དྲན་པ་གཅེས་པ་དང་། དྲན་པ་སྒྲོམ་གྱི་དངོས་གཞིར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྤྱོད་པོ་པས། དྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་མ་ཡིངས་ལྟ་བུ་སྒྲོམ། རྩ་ཚོགས་རྒྱུན་གྱིས་མི་
 འབྱུར་དེ་ལ་བཟོན། མ་ཡིངས་དྲན་པའི་རྒྱན་ལས་གཞན་མི་བཅོལ། ཁྱེས་དང་། རི་སྤྱིད་
 འཛིན་པའི་རྟོན་ལུར་མ་ཕྱིན་བར། དེ་སྤྱིད་རྣམ་རྟོག་ཡོང་བས་ལས་སོག་པས། མ་ཡིངས་
 དྲན་པའི་བྱ་ར་བརྟེན་པ་ལེགས། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ། །

མཉམ་རྗེས་འདྲེས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ།

ལཱ་པ་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ནི། གང་ཟག་གི་སྤྱི་འཆར་སྒོ་མི་འདྲ་བ་མང་
 པོ་ཞིག་འོང་བར་སྤངས་པས་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་རྒྱལ་ངེས་བབྱང་ཅན་ཏུ་འཆད་དཀའ་ཞིང་།
 བཤད་པའང་གཞན་ཏུ་ཆེར་མ་མཐོང་ལ། འོན་ཀྱང་། རྗེ་སྤྱོད་པོ་པའི་ཁྱེ་ལན་འགའ་ཞིག་ཏུ།

རོ་པོ་མཉམ་བཞག་ཆེས་ཚོབ་འདྲེས་པ་བྱ་བ་ཅི་ལ་ཟེར་བ་ལགས་ཞུས་པས། སྦྱོང་ལམ་རྣམ་
 བཞི་གང་བྱེད་ཀྱང་འོད་གསལ་དང་མ་བུལ་བར་རྟག་ཏུ་རོ་པོར་འོང་ན་འདྲེས་པ་ཡིན་.....
 གསུངས། རེས་འགའ་དྲན་པ་ཤོར་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་ཚོག་ཏུ་འགྲོ། དྲན་པ་རྟེན་ནས་རོ་པོར་
 འོང་བ་དེ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། དེ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་གསུངས། ཞེས་དང་། ཆེ་
 འབྲི་ཁྱད་པས། མཉམ་ཆེས་ཡོད་པར་ལྟར་པ་ལ། ཁྱད་རྒྱུ་མེད་པར་འཕྱེར་བ་ཡིན། །
 མཉམ་ཆེས་མེད་པར་ལྟར་པ་ལ། ཁྱབ་ཚོབ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བ། མཉམ་ཆེས་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་སྦྱོར་རོ་གཅིག་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་མེད་
 གྱི་སྐབས་ལས་མི་འབྱུང་བར་མཛོད་ཏེ། སྦྱོར་བུལ་ཆེན་པོའི་ཆེས་ཤེས་སྤྱུང་རྟོག་པ་དག་
 པའི་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། རོ་གཅིག་འཁྲིང་པོའི་ཆེས་
 ཤེས་སྤྱུང་གཟུང་འཛིན་ཨ་འཐས་གྱི་སྤྱང་བ་བག་རེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་ཆེ་སྦྱོར་པོ་པ་ལ་ཆེ་སྦྱོར་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། མཉམ་བཞག་དང་ཆེས་ཚོབ་འདྲེས་
 པའི་ཆད་ཅི་ཙམ་ལགས། མཉམ་བཞག་ཆེ་གཅིག་དང་མ་བུལ་བར་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་
 བརྟུབ་པ་ལགས་སམ། ཆེས་ཚོབ་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་འགྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་སམ། ཆེས་མི་
 ལམ་རྩལ་ལྟ་བུ་ལགས་སམ། ཆེས་ལ་རྣམ་རྟོག་ཏུ་སྤྱང་བ་དེའི་ཆེས་ཆད་པ་ལགས་ཞུས་པས།
 རྩ་མ་ལྟར་བྱུང་ན་བཟང་ཉི་མེད་པ་ཙམ་ཡིན། བར་པ་དེས་ཚོག་པ་ཡིན། ཆེས་ལ་རྣམ་རྟོག་
 ཐ་མལ་ཏུ་འོང་ནས་ཆེས་མ་ཆོད་ན་མཉམ་ཆེས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་གསུངས། ཞེས་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་རྒྱུ་བ་བརྒྱད་པོར་མ་འགའི་གསུང་སྦྱོས་ལ་དཔགས་ན་སྦྱོར་བུལ་ཆེན་པོ་ཤར་བའི་
 སྐབས་སུ་མཉམ་ཆེས་འདྲེ་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་མཛོད་ཏེ། མཉམ་ཆེས་
 འདྲེས་པ་ལ་ཆེས་ཚོབ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་པ་མི་དགོས་པར་རྩལ་ལྟ་བུའི་.....
 རྣམ་རྟོག་དང་འགྲོགས་པས་ཚོག་པ་དང་། ཆེས་ཤེས་སྤྱུང་རྟོག་རེ་ཡོངས་པའི་ཆོད་པར་། ཆེས་
 ལ་དེའི་གནས་ལྷགས་རིག་ནས་ཆེས་ཆོད་པས་ཚོག་པར་གསུངས་པས། སྦྱོར་བུལ་ཆེན་པོ་
 ཡན་ཆད་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྟར་པ་ལས། འདི་ནི་
 མཉམ་པར་བཞག་ཅེའམ་ཡངས་ཞེས་སྦྱོར་མེད་མེད་། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར། ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་
 མཉམ་ཆེས་འདྲེ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཤ་མ་རས། རང་གི་དེ་ཉིད་རང་གིས་རྟོགས་ལྟར་བ།

ཡིངས་པའི་སེམས་ཀྱང་ཕྱག་ཆེན་པོར་འཆར། ཁྱིམ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ན་དྲན་ཡིངས་མེད་
 པ་སྒྲིམ་དུ་འཆར་བར་གསུངས་པས། དེའི་ཆེ་ན་སྒྲིམ་བྲལ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སྤྱད་མཉམ་
 རྒྱུ་འདྲེ་བ་སྐབས་སྤྱད་པ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ཉམས་སྦྱང་འཆར་ཚུལ་དང་
 བརྒྱན་ནས་རང་སའི་མཉམ་རྒྱུ་འདྲེ་ཚུལ་བརྟེན་ན། སྒྲིམ་ཅེ་གཅིག་གི་སྐབས་སྤྱད་ཉམས་
 སྦྱང་གི་ཞེན་འཛིན་མ་དག་པས། མཉམ་རྒྱུ་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་ཀྱང་རང་སའི་མཉམ་རྒྱུ་
 ཡོད་པ་ལས། ཅེ་གཅིག་འཕྲིང་པོའི་རྒྱུ་ཤེས་སྤྱད་ཀྱི་རྟོག་སྦྱང་རགས་པ་དེ་ཡང་ཉལ་གྱི་
 སྐར་ནས་ཨ་འཕམ་སྤྱད་འཆར་བ་ཀྱང་ཞིང་རྟོག་སྦྱང་སལ་ཆེར་རང་དྲུང་ས་རང་གྲུ་དུ་འགྲོ་
 བ་འབྱུང་བ་རང་སའི་མཉམ་རྒྱུ་ཚུང་ཟད་འདྲེ་འདྲོད་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་ཆེན་པོར་ཉམས་
 སྦྱང་འཁོར་ཡུག་དུ་འཆར་བར་བཤད་པ་ནི་རང་སའི་མཉམ་རྒྱུ་འདྲེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ།
 སྒྲིམ་སྒྲིམ་བྲལ་གྱི་སྐབས་སྤྱད་མཉམ་རྒྱུ་མཆོན་ཉིད་པ་འཆར་བར་བཤད་པ་ལས། སྒྲིམ་
 བྲལ་འཕྲིང་པོའི་རྒྱུ་ཤེས་སྤྱད་རྟོག་པ་དག་པའི་རོ་ཐོག་འབའ་ཞིག་པར་འཆར་བ་མི་འོང་.....
 ཡང་། སལ་ཆེར་བཟུང་དྲན་གྱིས་ཐིན་པ་དང་། དེའི་ཆེ་རིག་སྦྱང་སྦྱང་གི་ཉམས་བཟང་
 པོ་དང་བཅས་པའི་དགོ་སྦྱར་མིན་དུ་སྦྱང་བའི་བ་འབྱུང་བ་མཉམ་རྒྱུ་ཚུང་ཟད་འདྲེ་འདྲོད་
 པ་དང་། ཉམས་དག་པའི་སྒྲིམ་བྲལ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་ཆོན་འཁོར་ཡུག་དུ་འགྲོ་བ་མཉམ་རྒྱུ་
 འདྲེས་པར་འཛིག་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་འཕྲིང་པོར་རྒྱུ་ཤེས་སྤྱད་འབྲུལ་བ་
 ཀྱང་ཞིང་སྦྱང་བ་ཤས་ཆེར་སྒྲིམ་དུ་འཆར་བ་མཉམ་རྒྱུ་ཚུང་ཟད་འདྲེ་འདྲོད་པ་དང་། རོ་
 གཅིག་ཆེན་པོར་རྒྱུ་ཤེས་སྤྱད་པ་མཐའ་དག་པ་གསལ་སྦྱང་འཛིན་མེད་རྒྱུ་མ་ལྟ་ལྟར་.....
 འཆར་བ་མཉམ་རྒྱུ་འདྲེས་པར་འཛིག་སྟེ། རྒྱུ་མཆོན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མ་པོ་པ་
 རྒྱུ་དཔོན་གསུམ་དང་རྒྱུ་མ་པོ་པ་དང་རྒྱུ་རལ་སྒྲིབ་མ་དང་བཅས་པས་རོ་གཅིག་གི་
 སྐབས་སྤྱད་ཉམས་རྒྱུ་འདྲེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིམ་བྲལ་དང་རོ་གཅིག་གི་
 དགོ་སྦྱར་དང་དེའི་མཉམ་རྒྱུ་ལའང་རན་འཕར་རྒྱུ་འབྱུང་པར་མང་དུ་ཡོད་པ་དག་ནི་སྦྱར་
 འཆད་པར་འབྱུང་བ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་དག་གིས་དགོ་སྦྱར་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་ནམ་གཞག་ནམས་
 བཤད་ཐིན་ནོ། །

ཤོར་མ་བཞི་གཙོད་པ།

༩ གསུམ་པ་སྒྲིམ་གྱི་ཤོར་མ་དང་ཐོལ་ས་གཙོད་པ་ལ། ཉིང་འེ་འཛིན་ཉིང་གྱི་ཤོར་ཐོལ་གཙོད་པ་དང་། བར་རུ་གཙོད་པའི་ཤེགས་བསལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཤོར་མ་བཞི་གཙོད་པ་དང་། ཐོལ་ས་གསུམ་གཙོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཤོར་མ་བཞི་རྩ་བ་བཟུང་བ་དང་། དེར་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་ཉིང་ལ་ཤོར་མ་བཞིར་བཟུང་བའི་རེ་ལའང་དོན་སྤྱིར་རྣམ་པ་གསལ་རུ་ཤོར་བ་ལ་ཡེ་ཤོར་གྱི་ཐ་སྟངས་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་འབྲུལ་བ་ལ་འབྲུལ་ཤོར་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པར་སྤང་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱོད་ཉིང་ཤེས་བྱའི་གཤེས་ལ་ཤོར་བ་གཉིས་ནི། སྒྲིམ་སྤང་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཉིང་ཅས་པ་སྤྱོད་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་.....གཉིས་མེད་རུ་གནས་པའི་རྒྱལ་མ་རིག་པར། སྤྱོད་ཉིང་དེ་སྤྱོད་ཡོན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གོས་པའི་གཏན་མེད་ཡེ་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་རུ་སྒྲིམ་ཐག་བཅད་ནས། དགོ་ཕྱིག་གི་རྒྱ་འབྲས་བྱང་རུ་གསོད་པ་འཇ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་དག་ཡེ་གོལ་ལ་སྐྱེས་པའི་གཤེས་བྱང་རུ་ཤོར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཆོས་ཁྱེད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྱན་མ་རྒྱུད་པ་ཡེ་ཤོར་དང་། ཐོས་བསམ་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་སྤྱོད་ཉིང་དེའི་དོན་སྤྱི་ཇི་ལྟ་བ་རང་གི་སྤྱོད་ལ་རུ་གོ་.....ཞིང་དེའི་རྒྱལ་གཞན་ལའང་འཆད་ཤེས་ཀྱང་། དེ་ཉིང་གཞན་ཞིག་ན་ཡོད་པ་ལྟར་སོང་ནས་གནས་ལུགས་དེ་ཉིང་རང་གི་རིག་ཐོག་རུ་རོ་མ་འཕྲོད་ཅིང་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་རུ་མ་ཁེལ་.....བའི་འབྲུལ་ཤོར་གཉིས་སྟེ། །དེ་བཞིན་རུ་སྤྱོད་ཉིང་ལས་རུ་ཤོར་བ་ལ། སྒྲིམ་ལས་འབྲས་དབྱེར་མེད་རང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཉིང་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རང་བཞིན་གཅིག་.....རུ་རྫོགས་ཤིང་དབྱེར་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིང་འབྲས་པུ་ཆོས་སྤྱོད་རང་ཆས་ལྟན་གྲུབ་རུ་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པར། ད་ལྟ་སྤྱོད་པ་ཉིང་ལ་ལས་བྱས་ནས་བསྒྲིམས་པས་འབྲས་རུ་སྤྱོད་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་གང་ས་རྒྱས་གཞན་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡེ་ཤོར་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཉམས་ལེན་རང་ལ་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་སྤྱོད་མ་ཁེལ་བར་དེ་མིན་པ་ཞིག་གམ་དེ་བས་ལྷག་པ་ཞིག་ཡོད་རུ་རེ་ནས་གཞན་རུ་འཆོལ་བ་འཇ།

མེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ལ་བདེ་བདེ་གསལ་གསལ་ལ་སྐྱེས་པའི་ལྷག་པ་
 མཁན་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་འབྲལ་ཤོར་གཉིས། རྒྱང་ཉིད་གཉེན་པོར་ཤོར་བ་ལ། སྒྲིམ་
 སྤང་གཉེན་དབྱེར་མེད་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རང་གཤེས་ཉིད་གཉེན་པོ་རྒྱང་ཉིད་ཀྱི་གནས་
 ཤིང་། དེ་ཉིད་རང་རྩི་རང་རིག་པས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཉིད་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤང་འཆར་བ་
 མ་གྲོ་བར། ཉོན་མོངས་དང་རྒྱང་ཉིད་མ་སྤང་བཟུང་སྟེ་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་དེའི་གཉེན་
 པོར་རྒྱང་ཉིད་བྱུར་བྱ་སྒྲིམ་དགོས་པ་འཇམ། ཉོན་མོངས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མ་བྱུང་པར་སྒྲིམ་
 དབྱེད་ནས་འཛིག་དགོས་པ་ཡེ་ཤོར་དང་། རྒྱུན་སྤང་གི་རྒྱུག་པ་ཤར་བའི་ཆེད་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རང་རྩི་ཤེས་པའི་དྲན་པ་མི་རྒྱུང་བར། རྒྱུག་པ་དེ་ཉིད་བཤེག་པ་འཇམ་བཟུག་ནས་སྒྲིམ་
 གྱི་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིག་དགོས་པ་འབྲལ་ཤོར་གཉིས། རྒྱང་ཉིད་རྒྱས་འདེབས་སྤང་ཤོར་བ་ལ། སྒྲིམ་
 ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དམིགས་པ་ཅན་དམིགས་མེད་སྐྱེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩི་པོ་ཉིད་
 ཀྱི་གནས་པ་མ་རིག་པར། རྒྱུན་སྐྱེས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 པོར་དམིགས་པ་དང་མཚན་འཛིན་ཀྱི་བྱས་ནས། རྒྱེས་ལ་རིགས་པའི་གཞལ་གཞིག་གས། ལ་
 རྒྱ་ཡའི་སྐྱེས་པོ་རྒྱུན་སྐྱེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མ་བྱུང་པར་སྒྲིམ་བཟུང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤོར་དང་།
 སྒྲིམ་རྒྱུང་བྱས་མགོ་རྒྱང་མ་འགྲིག་ཅིང་ལམ་ཀྱི་མ་རྒྱངས་པར་བྱི་བཞུགས་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་ཡིན་
 རྒྱུ་ཀྱི་གསལ་འདེབས་པ་འཇམ། རྒྱེས་ཤེས་ལམ་ཀྱི་མ་རྒྱངས་པར་སྤྲོ་ན་ཡིངས་ནས་མ་ཉོན་
 སྤང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཀྱི་ནམ་རྒྱུག་གི་འཕྲོ་སྒྲིམ་གྱིས་གཙོད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲལ་ཤོར་གཉིས་ཏེ། འདིས་
 མཚན་ཞིང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྒྲིམ་གྱི་ཤོར་ས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཤོར་ས་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་བྱའི་གཤེས་ལ་ཡེ་ནས་ཤོར་བ་
 དག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་ཆེ་བའི་ལོག་ལྟ་སྟེ། དམ་ཟེ་ཆེན་པོས། དངོས་མེད་འཛིན་པ་དེ་བས་
 གྲང་ནི་ལྷན། ཞེས་དང་། ལྷ་སྤྱུང་གིས། རྒྱང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། ཤེས་རབ་རྒྱང་ནམས་
 སྤང་བར་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་དེའི་འབྲས་བྱ་རན་འགྲོར་སྒྱེ་
 རྟེ། མེད་པ་པོ་ནི་རན་འགྲོར་འགྲོ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་མ་པོ་པས་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་གཤེས་གྱི་
 རྒྱང་པ་དེ། ཞེན་པ་བྲལ་ཡང་རྒྱུན་མ་རྒྱགས། ཞེས་སོ། ཤོར་ས་གཞན་ནམས་སྤང་ཤོར་ན་དེ་
 ལྟ་བུའི་ལོག་ལྟར་མི་འབྱུར་ཡང་གནས་ལུགས་དབྱིས་ཐུན་པའི་སྒྲིམ་ཁྱེར་ཀྱི་མི་འགྲོ་བས་མ་
 ཤོར་བར་བྱ་དགོས་སོ། དེ་ལ་ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་གཤེས་སྒྱེ་བ་མེད་པ།

ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་པ་དེ་ན་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོད་པས་ཅིར་གྲུབ་པ་
 མེད་ཀྱང་། དེའི་གདངས་མི་འགགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཆོགས་པར་འཆར་བས་
 བ། རྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྲོད་པོ་དང་རྟེན་འབྲེལ་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་ཤེས་
 པས་རྟོང་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གཤེས་ལ་མི་འཆར་ཏེ། ཆ་ཤེར། གང་ཞིག་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི།
 ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་རྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་འབྲེལ་ཏུ། ཀུན་རྫོབ་རྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། རྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་འདི་
 ཉིད་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བ་དག་གམ་ངོ་པོ་ཉིད་ཏུ་གནས་པར་
 རིག་པས་རྟོང་ཉིད་ལམ་ཏུ་མི་འཆར་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། ས་དང་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པའི། གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་ཡིད་ཀྱིས་ཡིད་ལ་རྟོས། ཞེས་དང་།
 བསམ་ཏུ་མེད་པའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གང་སྒྲིམ་པ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ལུས་བསྒྲིམས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་ཆོགས་པ་མེད་པ་གདོད་ནས་རང་ལ་གནས། དེ་
 བཞིན་རེ་དང་དོགས་པའི་གཞུན་པོས་འཆིང་མི་དགོས། ཞེས་དང་། ལྷན་དེ་ལས། དངོས་
 གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད། དངོས་ཀུན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་པོ་ཉིད། ཅིས་དང་།
 རྗེ་སྤྲུལ་པོ་པས། རང་རིག་ངོ་པོ་གསལ་རྟོང་འདི། ཆོས་སྤྱུ་ཡིན་པར་ད་གཟོད་ཤེས། འོག་
 མེད་རང་སེམས་རྣམ་དག་འདི། འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ད་གཟོད་ཤེས། ཞེ་མ་རིན་ཆེན་སེམས་
 ཀྱི་སྤྲོད་། རྒྱ་ཡི་ཏུས་ན་འབྲས་བུ་དངོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་གཏུག་མ་ཐུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་རང་འགྲོས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ནས་སྤྲོད་བྱ་རྟོན་
 མངས་པ་དང་གཞུན་པོ་ཡེ་ཤེས་རོ་མཉམ་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་དོན་ཤེས་པས་རྟོང་ཉིད་གཞུན་
 པོར་མི་འཆར་ཏེ། བརྟག་གཉིས་སྟུ། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་དང་། འཁོར་བ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ལ། རྟུང་པར་རྟུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། འཁོར་བ་ཞི་ཤང་ལ་སོགས་
 པ། དེ་རྣམས་ཆོས་ནི་ལྷ་དཔལ་འདས། ཞེས་དང་། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས། འཁོར་བ་ལྷ་དཔལ་འདས་
 པ་ལ། རྟུང་པར་རྟུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། མི་རྒྱུ་པས། རྟོན་མོངས་ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་གཏུག་མ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་སྤྲིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བྱུང་བ་དག་ཏུ་ཤེས་པས། མཆོན་བཅས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གཤེས་དེ་

ཉིད་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་རིག་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱས་.....
 ཐེབས་པས། སྒྲུབ་གང་ཟག་གི་རྒྱས་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་སུ་མི་འཆར་རྟེ།
 དེར་ལྟ་བུས། བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་གཉིས་སྒྲུབ་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་གཏུག་
 མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྩལ་པའོ། རྩལ་པ་ཉིད་ལའང་བདེན་མེད་མི་རྟག་འཇུར་བའི་ཕྱིར། །
 གནས་ལུགས་རྒྱུ་པའི་རྒྱ་ལས་ནམ་ཡང་མ་འདས་སོ། ཁྱིམ་དང་། ཤ་ལ་རས། འདུ་བྱེད་
 ལས་ཀུན་ཡི་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། ཁྱིམ་དང་། མི་ཁྱི་པས། གང་གི་དེ་ཉིད་མཛོད་རྟོགས་
 བ། རྒྱུ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། ཆོས་སྤྱུ་བྱེད་གང་ལ་ཆེན་པོའོ། ཁྱིམ་པ་ལྟར་རོ། །
 གཞན་ཡང་རྩེ་སྒྲུབ་པོ་པས། ཉམས་སྦྱོར་རྟོགས་པར་ཤོར་བ་དང་། རྟོགས་པ་ཉམས་སྦྱོར་བྱ་
 ཤོར་བ་གཉིས་གསུངས་པའི། སྒྲ་མ་ནི། སྤྱི་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་
 བས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་བསྐྱེད་པས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་བཟང་པོ་སྦྱོས་རྟེ། དེ་
 ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་སྟེ་ཉམས་ལ་ཞེན་ནས་.....
 རྒྱུད་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི། སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱུའམ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་ཅིར་ཡང་མ་བྱུང་
 ཅིང་རོས་བརྒྱུད་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལ། ཉམས་བདེ་གསལ་སོགས་ནང་ནས་རང་ཤར་བྱ་
 འཇུར་བས། དེ་བྱུང་ན་དགའ་མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བར་འབད་ཚུལ་བྱས་རྟེ་དེ་ལ་སྤྱོད་འཛོག་
 པའོ། འདི་ལ་རྩེ་འབྲི་བྱུང་བས། བདེ་བདེ་པོ་དང་གསལ་གསལ་པོ། རེས་ཡོད་རེས་མེད་
 ཉིང་འཛིན་ལ། ཁོང་ཏུ་རེ་བས་བསྐྱེད་ན་ཡང་། བྱིས་པས་འཇའ་ཆོན་བལྟ་བ་བཞིན། རེ་
 རིང་རེ་རིང་མཉམ་ལ་ལལ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སྤྱོད་པ་འདིར་ཁ་ཅིག་ཤོར་ས་བཞི་
 པོ་སྤངས་སྟེ་པའི། རྒྱལ་རྟོག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མིན། རྟོག་པ་མིན་ན་སྤོང་མི་རུས། རྟོག་པ་
 མེད་ཀྱང་སྤོང་རུས་ན། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་འབད་མེད་པར། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅིས་མི་སྦྱོ། །
 དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད། ཡིན་ན་ཤོར་ས་གོལ་ས་མེད། ཡོད་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མིན། །
 ཁྱིམ་སྤྱོད་ནི་སྤྱོད་འདྲེན་པ་ཅན་ཏུ་ཟད་དེ། རྒྱ་མཆན་རི་ལྟར་ཞེན། མི་ཁྱི་པའི་ལྱང་ཁོང་ཏུ་
 གྲངས་པ་དང་། རྟོག་པ་རང་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཁྱིམ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་རྟོག་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་ན་
 རྒྱལ་རྟོག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་ཏུ་འཇུར་བའི་སྤྱབས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་སྤྱི་ཅན་ཏུ་ཤོར་ས་སྤངས་སྟེ་
 པའི་རྒྱལ་རྟོག་རང་མཆན་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་ཏུ་མ་སྤངས་པས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་...
 དང་། རྟོག་པ་མེད་པས་སྤང་བྱ་སྤོང་མི་རུས་ན། མདོ་རྩེ་རྒྱན་ལས། སྤོང་བ་ལྟན་པས་མི་

རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པ། རྟག་ཏུ་ཀུན་ནས་མཉམ་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིས། རྟོག་པ་བརྟེན་པའི་ཉམས་
 ཚེགས་ཚང་ཚང་རྣམས། རྟག་སྤྲོད་ཆེན་པོས་རྟག་བཞེན་འཛོམས་པར་བྱེད། ཅིས་དང་།
 སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། ཉམས་མཉམས་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་པ་ཡི། ལུན་པའི་གཉེན་པོར་སྤྱོད་པ་ཉིད། ལྟར་
 ཏུ་ཐམས་ཅད་མཆེན་འདྲོད་པས། སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་སྤང་བུ་མི་སྤྱོད་པས་དོན་མེད་ཏུ་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྟོག་པ་
 མེད་པར་ལས་ལེན་པར་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པས་ཤོར་གྲོལ་མི་འབྱུང་ན། ལྷན་པོས་ལྷག་ཆུ་ཆེ་སྤྱོད་པ། ལས་ཆེར་ཏུ་འགྲོའི་ཆུ་ཏུ་
 འཇུག། ཞེས་སོགས་རང་ཉིད་གྱིས་སྤྲོས་པར་རང་ཉིད་གྱིས་སྤྲོས་སྤྱོད་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་
 དང་། ཡང་ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོ་ལ་ཤོར་གྲོལ་མི་འབྱུང་ན་དེའི་མཆུངས་སྤྲོད་ཀྱི་རིགས་པས་ས་
 དང་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་གྲོལ་དང་འཇུགས་ས་མི་སྤྱོད་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟར་
 བ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་གཞོད་པ་མང་ཏུ་འབབ་པའི་བྱིར་དོ། །

གྲོལ་སྒྲུབ་གཙུག་པོ་པ།

གཉིས་པ་གྲོལ་སྒྲུབ་གཙུག་པོ་པ། གྲོལ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཤད་པ། དེ་དག་
 གྲོལ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། དེར་མི་གྲོལ་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་
 ཡིད་ལང་ཅན་ཏུ་མ་སྒྲིབ་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་ཤེས་པ་དྲུངས་སྤྱིགས་ལྟེན་ནས། སེམས་ལ་
 ཉམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འཆར་ཞིང་ཁྱད་པར་ཏུ་སྤྱོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཅ་རྒྱུ་
 སོགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་བཟང་བ་དག་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་
 བཞེན་པ་དང་། རྣམ་གཡེད་དང་ལེ་ལོས་བར་མ་ཆོད་པར་སྤྱོད་པ་བཅོམ་པ་ཆེ་བ་འགའ་
 ཞིག་ལ་ཉམས་ཀྱི་རིགས་ངོ་མཆར་བ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བར་བཤད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་བག་
 ཆགས་ཅི་རིགས་སྤོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཡུལ་ཏུ་ཆོགས་ཏུག་གི་ཡུལ་སྤང་ལྟར།
 གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐོང་ཉམས། སྤྱི་རྣམ་པའི་སྤོངས་ཉམས། དྲིའི་རྣམ་པའི་ཆོར་ཉམས་
 ལ་སོགས་པ་དཔའ་པོའི་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟེན་ཡུལ་སྤང་འདྲ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དང་། གཞན་
 པའི་ཀུན་རྟོག་གི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་མཆོལ་ས་སྤངས་འཆར་བ་ལྟར་བརྟེན་གྱིས་མི་ལང་བ་སྤྱོད་

ལ། སྒྲིམ་དང་སྒྲུང་ཤས་གཞན་ཤིང་འཛོག་ཏུ་བྱེད་པ་དག་ལ་ཉམས་བག་ཤིང་ཅམ་ལས་མི་
 འབྱུང་ཉི། གང་ཟག་གི་རིགས་གཅིག་ཏུ་མ་ཤིང་པས་ཉམས་ཀྱི་བྱེ་ཐག་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 མ་ཤིང་སོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ཉམས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ཏུ་བསྟུམ་ནས་གསུངས་པ་ལས། བདེ་
 ཉམས་ལ། ལུས་བདེ་བས་བྱལ་བ་དང་། རིག་བྱ་བདེ་བར་འཆར་བ་དང་། ལུས་ཡོད་མེད་
 མི་ཚོར་བར་བདེ་བ་དང་། སེམས་དགའ་སྒྲོས་ཚོད་འདོད་པ་དང་། རྫོང་བདེ་ཁིང་སྤྱིད་སྒྲུང་
 འཆར་བ་དང་། ཉན་མཚན་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་བདེ་བས་ལུས་སེམས་རྒྱུད་གང་བ་སྟགས་
 འབྱུང་། གསལ་ཉམས་ལ། སེམས་ཤེལ་ལྟར་དྲངས་ཤིང་ཉམས་སྒྲུང་སྒྲ་ཚོགས་གསལ་བ་
 དང་། མཚན་མོའང་ཉེ་རིང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐོང་བ་སྟུམ་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་སྒྲུང་ཅི་
 རིགས་ལ་རིག་མཐོང་གི་མཚན་མཆེད་པ་དང་། འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུར་གསལ་བའི་ཉམས་
 སྒྲུང་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་འོང་བ་སྟུམ་བྱེད་པ་འབྱུང་། མི་རྟོག་པའི་
 ཉམས་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་འཆར་བ་སྟོང་ཉམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཤད་
 ཀྱང་། གསལ་ཉམས་སུ་བྱས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ལ། གཞན་ཡང་བརྟན་གཤམི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་པའི་འཛིན་ཕྱངས་སྟེ་བ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་སྟགས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲུང་ཐམས་
 ཅད་བཀྲག་མེད་བན་བུན་ཏུ་འཆར་བ་དང་། རང་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་རང་དང་སྒྲུང་བ་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་འབྱུར་ཏུ་འཆར་བ་དང་། རྟོག་པ་པུ་མོ་ཅམ་ཡང་ཐིམ་པའི་སྟོང་
 སང་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལ་སྟགས་པ་འཆར་རོ། །ཁ་ཅིག གནས་
 ལུགས་མངོན་ཏུ་འབྱུར་བའི་སྤྲ་ལྟས་སུ་རྟོ་རྟེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཞུགས་པས་སྒྲོ་གསུམ་ལ་...
 ཉམས་རྟགས་འདི་ལྟར་འཆར་བར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་། གནས་ལུགས་གཉུག་མ་ཅུང་ཟད་
 མངོན་ཏུ་འབྱུར། །དེ་དང་རྟེན་མཐུན་མི་ལམ་ཉམས་ཀྱང་འཆར། །གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་རྟོ་
 རྟེ་བཞི་ཡི་བདག །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རྟོ་རྟེ་ལྟ་ལྟས་ལུགས་ལ་བྱིན་
 བརྒྱལ་ན། །འདར་སྟུག་འཕར་གཤི་རྟེག་དང་མཚོང་རྒྱུག་སྟགས། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་ཏུ་
 མ་ལུགས་ཀྱིས་འཆར། །རྟོ་རྟེ་ལྟ་ལྟས་ལྟས་དག་ལ་བྱིན་བརྒྱལ་ན། །ཐིང་བརྟོད་རྟོད་ཏུ་འོ་
 རྟོ་འཕོད་ལ་སྟགས། །དག་གི་རྣམ་འབྱུར་ཏུ་མ་ལུགས་ལ་འཆར། །རྟོ་རྟེ་ལྟ་ལྟས་ཀྱིས་
 སེམས་ལ་བྱིན་བརྒྱལ་ན། །ཉིང་འཛིན་མཚོག་དང་མངོན་ཤེས་སྟེ་བར་འབྱུར། །ཞིས་
 སྟགས་མང་ཏུ་འཆད་མོད། །སྟག་རྩོལ་འཆིང་རྩལ་དང་རྩ་རྒྱུད་གི་རྟེན་འབེལ་འགའ་ཞིག་ལ་

འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །རྒྱལ་བརྒྱད་འདིར་ཉམས་དེ་དག་ལ། ཞི་གནས་ཉིད་ཀྱི་ཉམས། ཞི་ལྷག་འབྲེལ་བའི་ཉམས། རྟགས་པའི་རང་ཉམས་གསུམ་ཏུ་འབྱེད་པར་བཞེད་དེ། རྩི་ལྷན་པོ་པས། གནས་པའི་ཉམས་ནི། ཐབས་ལམ་གཙུག་པས་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱར་རྒྱུད་པའི་རྟོབས་ཀྱིས། བདེ་བ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བས་ལུས་སེམས་རྒྱས་པར་འོང་། གསལ་བ་ནི་དེ་ཉམས་སུ་ལྷོད་བེད་ཡིན། མི་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་དུན་པ་མེད་པ་ཆམ་ཆམ་པ་འོང་། ཞེས་དང་། རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱར་རྒྱུད་པའི་རྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་ལྷ་དང་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དེ་རྟམས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལྱང་ཏུ་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་གི་དམིགས་པ་སྤྱོད་མེད་པའི་གནས་པ་ལྷན་ཉེམས་ལ་མི་འབྱུང་རོ། ། ཞེས་དང་། རྟགས་པ་བྱུང་ན་ཉམས་ལྷོད་མི་འབྱུང་མི་སྲིད། རྟགས་པ་ནི་སེམས་རིག་པའི་རོ་པོ་འདི་ལྷག་གི་མཐོང་བའི་རྟམ་སྤྱ། འདི་ཡིན་གསུངས་པ་ལ་འདི་དང་པོ་ནས་རོ་གེས་ཐང་བ་ཅིག་འདུག་པ་ལ་སྟམ་པ་འོང་། དེ་ལ་ཉམས་བདེ་བ་ནི་ཟག་མེད་པ་རང་བཞིན་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། །གསལ་བ་ནི་ཁ་ཅོ་ཅོ་འོང་སྟམ་བྱེད་པ་སྤར་མོས་བཅད་ཏུ་འདོད་པ་སྟམ་བྱེད་པ་འོང་། མི་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པ་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་མི་ཤོས་པ་ཡོད། །དེ་ཉམས་རྟོགས་གཉིས་མེད་ཏུ་ཤར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་གའི་ཉམས་ཀྱི་རིགས་འཛོམས་པ་འཕམ། ཉམས་ལྷོགས་རེ་བ་གང་ཡིན་ཡང་ཅུང་ལྟེ། ཉམས་དེ་དག་ལ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེ་བྱུང་ན་དགའ་མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་རྫོལ་ནས་ཆེད་གཉེར་ཏུ་བརྒྱུད་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་གོལ་སར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། སྤྱིར་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལྷ་བྱ་ལས་བཟང་བ་ལ་སྤྱོད་བརྟགས་པས་བདེ་འཕྲོད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ལས་དམན་པ་ལ་སྤྱོད་བརྟགས་པས་རན་འཕྲོད་རྒྱུར་འབྱུང་བ་དང་། མདོར་ན་ཆགས་ཞེན་དང་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ལས་གོལ་བར་བཤད་དེ། བཟ་ཟེ་ཆེན་པོས། གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་ཡིས་ཐར་པ་བསྐྱེད། །བཟང་བར་བརྟགས་ཀྱང་དེ་ཡི་ནད་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལུང་། །དམན་པའི་ལས་ལ་བརྟགས་པས་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱན་མི་ཆད། །ཅེས་དང་། གྱེ་མ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་གང་ལའང་ཁྱོད་ཉིད་ཆགས་མ་བྱེད། །འདི་ནི་བདེ་ཆེན་སེམས་མཆོག་གཟུང་བའི་ནད་རབ་སྟེ། །

གལ་ཏེ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་ལུལ་ལ་ཡིད་ཆགས་ན། །དེ་མ་མེད་པའི་སེམས་ལ་འདྲི་བའི་
 མཚོན་གྱིས་བཏབ། །ཅིས་དང་། གལ་ཏེ་ཡིད་རྒྱུ་འོད་རྒྱས་པའི་སེམས། །སྤྱིར་ལ་བབ་པ་
 གཅིས་པར་བྱས་ན་ནི། །ཏིལ་གྱི་ཤུན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀླག་རྒྱས་ཀྱང་། །ནམ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད། །ཅིས་དང་། བེར་མ་པས། གནས་ལྷགས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་
 ཉམས་ལ་ཞེན་པ་དང་། །དེ་ཉིད་དོན་ལ་དམིགས་ཤིང་བསྐྱེལ་ན་གོལ་བཤོ། །ཞིས་བཤད་
 པ་ལྟར་རོ། །བྱི་བྲག་ཏུ་ཉམས་གང་གིས་གནས་སྐབས་རི་ལྟར་གོལ་བ་ནི། བདེ་བས་འདྲིང་
 ཁམས་གསལ་བས་གཞུགས་ཁམས་མི་རྟོག་པས་གཞུགས་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་.....
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་མི་འཕྱར་ཞིང་། །དེ་ཞིག་ཙམ་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཚུང་
 མི་དགོས་པའི་ངལ་གསོ་དང་། །ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་ཚུང་ཐེན་ནས་སྤྱར་རན་སོང་གསུམ་
 ཏུ་མཐའ་མེད་པ་འཁོར་བར་བཤད་དེ། །རྗེ་སྤྱི་པོ་པས། ཉམས་ཚུང་གི་གོལ་ས་གསུམ་ནི།
 ལུས་བདེ་སེམས་བདེ་ལུས་ལ་བདེ་བ་རྒྱས་པའི་ཉམས་འབྱུང་ནི། །དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་མངོན་
 པར་ཞེན་ནས་མཚོག་ཏུ་བཟུང་བས་འདྲིང་ཁམས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་སྐབས་...
 ལྷ་ཤིན་འདྲིང་པའི་ཁམས་སྤྲོ་གོལ་ནས་འགྲོ་སྟེ། །འདྲིང་པ་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཡོངས་རྒྱུད་
 ཚུང་ནས་མར་རན་སོང་གསུམ་ཏུ་སྤྲུ་མཐའ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་ཆོགས་མེད། །བྱིར་རྒྱགས་
 དང་བྲལ་བ་ལ་གསལ་བའི་ཉམས་འབྱུང་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་མཚོག་ཏུ་བཟུང་བས་གཞུགས་.....
 ཁམས་སྤྲོ་གོལ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། །དེའི་བདེ་བ་དང་ཡོངས་རྒྱུད་ཚུང་ནས་མར་ལ་ལྟང་བ་
 ཆོགས་མེད། །རྣམ་རྟོག་གི་མ་བརྒྱུད་པའི་ཉམས་འབྱུང་བ་ལ་ཆགས་ཞེན་མཚོག་ཏུ་བཟུང་
 བས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་སྐབས་སྤྲོ་ཤིན་གཞུགས་མེད་
 ཁམས་སྤྲོ་གོལ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། །དེའི་བདེ་བ་དང་ཡོངས་རྒྱུད་ཚུང་ནས་རན་སོང་གསུམ་ཏུ་
 ལྷ་མཐའ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །རྗེ་པག་མོ་གྲུ་པས། ལྷ་མ་དམ་པའི་རྩར་བྱིན་
 ཏེ། །ཀད་མས་པ་གང་ཏུང་ཉམས་སྤངས་པས། བདེ་བས་ལུས་སེམས་གང་བ་འབྱུང་། །ཞེན་
 ཅིང་ཆགས་པས་བསྐྱེད་པ་བྱས་པས། །འདྲིང་ཁམས་གནས་སྤྲོ་གོལ་ནས་འགྲོ། །གསལ་བ་
 དངས་པ་མཁའ་ལྟ་བུ། །བྱི་ནང་རྒྱ་བ་ཤར་བ་འདྲ། །བྱི་དང་བཅུ་པར་ཁྱད་པར་མེད། །དེ་
 ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ཡིས། །སྤུབ་པ་པོ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་བྱར་ན། །གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སྤྲོ་གོལ་
 བར་འབྱུར། །བྱི་དང་ནང་ཏུ་བཞུགས་བྱུར་ཀྱང་། །རྟོག་པ་སྤྲུ་བ་ཙམ་ཡང་མེད། །རྒྱལ་བྲལ་

ཆོས་སྤྱོད་འཕྲ་བྱས་ནས། དགའ་དང་མི་དགའ་བསམ་པ་ཡིས། ཉམས་དེ་ངེས་པར་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་ན། གཞུགས་མེད་ཁམས་སྤྱོད་ཀྱིས་བར་འབྱུང་། ཞེས་དང་། རྩི་རྩི་རས་ཀྱིས།
 ཉམས་སྤྱོད་འཇའ་ཆོན་དང་འདྲ་བའི་གསལ་སྤྱོད་ལ། རྩི་རྩི་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་སྤྱོད་
 ཆོན་ཆགས། བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱིས་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དོ་མ་ཤེས། ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་མམས་
 ཅད་མཐུན་པར་སྤྱོད་ལ། རྩི་འབར་ར་པས། རྩི་རྩི་ཆོན་པོའི་ཀྱིས་སྤྱོད། ཆོས་ཀྱན་ནམ་
 མཁའ་བཞིན་དུ་ནི། མཐའ་ཡས་སྤྱོད་པོའི་རྩི་ཡིས་སྤྱོད། མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་གོལ། རྩི་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། རྩི་པས་རྩི་ཤེས་མཐའ་ཡས་གོལ། ཆོས་
 ཀྱན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྤྱོད། བསྐྱེད་སྤྱོད་ཅི་ཡང་མེད་པར་གོལ། ཆོས་ཀྱན་ཡོད་མེན་མེད་
 པ་མིན། རྩི་པས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། ཡོད་མེན་མེད་མིན་སྤྱོད་ཆོན་གོལ། རྩི་ཡི་
 ཉིང་འཇོན་ལ་ནི། རྩི་ཅིང་ཞེན་པས་སྤྱོད་པ་དང་། དགའ་བདེ་སེམས་ནི་ཆེ་གཅིག་
 རྩི། དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོར་གོལ། ཉིང་འཇོན་ལ་དང་བ་དང་། དགའ་བདེ་
 སེམས་ནི་ཆེ་གཅིག་བསྐྱེད་སྤྱོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་གོལ་བའོ། ཉིང་འཇོན་རྩི་དང་
 དཔྱད་མེད་པའི། བཏང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སེམས་ནི་ཆེ་གཅིག་
 རྩི། དེ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་གོལ། བཏང་སྤྱོད་ཡོངས་སྤྱོད་དག་པ་དང་། བཏང་
 པ་ཡོངས་སྤྱོད་དག་པ་དང་། བཏང་སྤྱོད་གཉིས་མིན་ཆོར་བ་དང་། སེམས་ཆེ་གཅིག་པ་བསམ་
 གཏན་བཞི། ཆོགས་དུག་ལུས་སྤྱོད་བཀག་ནས་སྤྱོད། རྩི་མེད་ཅམ་ལ་སེམས་བཞག་ནས།
 ཡང་དག་དུན་པ་མེད་པ་ནི། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་འཇོག་པར་གོལ། གང་དུ་འདྲ་ལུང་དུ་མ་
 བསྐྱེད་པའི། ཤེས་པ་ཉེད་དེ་ཆོད་དེ་བ། དུན་མེད་ལུང་མ་བསྐྱེད་དུ་གོལ། རྩི་མེད་
 རྩི་གས་སེམས་མེ་བ། རྩི་མེད་ཅམ་ལས་གསལ་ཆ་མེད། དེ་ནི་དུང་འཁྱར་གོལ་བའོ།
 ཞེས་ཞིབ་དུ་བྱེ་ནས་བཤད་དོ། ཡང་རྩི་ཕག་མོ་བྱ་པས། བཏང་བ་གསལ་བ་མི་རྩི་གསུམ།
 ཞེན་དང་བལ་བས་བསྐྱེད་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱུས་པའད་སྤྱོད། ཅེས་དང་།
 རྩི་ཡང་དགོན་པས། བཏང་བ་ལ་ཞེན་པ་ཡོད། གསལ་བ་ལ་འཇོན་པ་ཡོད། མི་རྩི་གསུམ་པ་ལ་
 རྩི་བྱས་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་ལ་ཞེན་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་གོལ་ཞིང་། ཞེན་འཇོན་མེད་ཀྱང་
 གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་ཞལ་མ་མཐོང་ན་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུར་གོལ་ཡོ། ཞེས་བཞེད་པ་
 ལས། བྱམས་སྤྱོད་རྩི་མེད་པ་དང་དཔྱད་པའི་རྩི་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ཅམ་དུ་གོལ་བ་རྩི་

སྐྱམ་པོ་པའི་གསུང་སྒྲིལ་ལས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། ཉམ་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱི་གནས་
 དང་བདག་མེད་པར་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་དགོས་ཤིང་། ཉམ་མོངས་པ་
 རྣམས་སྤངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཤད་ལ། ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཞེན་
 མེད་ཏུ་སྦྱང་བ་ཙམ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་པལ་བ་ཡིན་པས། དེས་ཉམ་རང་དག་
 བཙམ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་དམ་སྟམ་མོ། །དེ་ནི་རྗེ་སྐྱམ་པོ་པས། སྤང་ལ་མ་དེས་པ་འགོག་པའི་
 རྒྱར་འགོ་ཉམ་མོད་གསུང་བ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཚོགས་ཚོས་བཟ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་
 ལས། སྤང་མ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱན་ཅན་ལེས་མ་ཉིད་སྤང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱས་པ་ཅིག་གིས་བདེ་
 གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་སྟེ་མེད་ཏུ་དེས་སུ་འཇུག་སྟེ་མེད་ཏུ་མ་དེས་ན་ནི་སྤང་ལ་མ་དེས་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པར་འགོ། ཐུན་མོང་གི་ལམ་ཡིན་པས་གར་སྟེ་ཆ་
 མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་
 མངོན་པ་མངོན་ལས། སྟེ་ལ་གཏན་ཏུ་གཤམ་བྱེད་པ། འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་
 པས། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ཏུ། ཚོས་མ་འོངས་པ་རྣམས་སྟེ་བ་ལ་གཏན་ཏུ་གཤམ་སུ་ལྟར་
 པ། བྲལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འགོག་པ་གར་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་
 འགོག་པ་སྟེ། འདི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟགས་བཤད་པ་ལྟར།
 རྟེན་མ་ཚང་བས་མ་འོངས་པའི་ཚོས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམས་སྟེ་བ་ལ་གཏན་ཏུ་གཤམ་སུ་
 བྱེད་པ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལས་ཇེས་གཞན་པའི་འགོག་པ་ཞིག་གོ། དེའི་འབྲས་བུ་
 གར་སྟེ་ཆ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྦྱང་འཇུག་ལས། སྦྱང་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ལེས་ས། །
 འགག་པ་སྤར་ཡང་སྟེ་འབྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་བཞིན། ཞེས་དང་།
 མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཏིང་འཛིན་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱང་། དེས་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་
 འཇིག་མི་བྱེད། དེ་ནི་ཕྱིར་ཁིང་ཉམ་མོངས་རབ་འབྲུག་སྟེ། ལྷག་སྦྱང་གྱི་ནིང་འཛིན་
 འདི་བསྒྲིམས་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 ལྟ་དག་ཏུ་སྟེས་ཤིང་ལེས་ས་བྱང་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་.....
 འཇུག་ནི། དེས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་
 པས་ལེས་ས་དང་ལེས་ས་བྱང་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཞིག་དང་། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་
 ནི། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྟེ་མཆོད་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བས་

སྒྲིལ་དེ་དག་ཞི་བ་མཛོན་ཏུ་བར་འདུ་ཤེས་པས་མེམས་མེམས་བྱུང་ནམས་ཞི་བའི་སྒྲིམས་
 འཇུག་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་སྐབས་འདིར་གོལ་སར་འབྱུང་བའི་
 དོན་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་མི་ལྡན་པས་འཁོར་བའི་ཆ་བ་བདག་
 འཛིན་ཞི་བར་མི་རུས་ལ། དེ་མ་རུས་པས་སྒྲར་ལས་ཉོན་ཆེས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཏེ།
 ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་ཏུ་ཤེས། བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་ལྡན་།
 འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །དེས་ན་ལྷག་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཏིང་པེ་འཛིན་བསྒྲིམས་པ་ལྟར་སྤྱིད་པའི་ཆེ་མོའི་མེས་མོ་བ་
 གྱུང་འཁོར་བ་ལས་མི་འདེད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི། བདེན་
 པ་བཞི་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་……
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འགོག་པའི་ནམ་དབྱེ་ནམས་
 ཞིབ་ཏུ་མི་ཤེས་པར། སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་འགོག་པའི་རྒྱར་འགྲོ་ཞེན་ཡོད་གསུངས་པ་ཅུམ་ལ་
 འཇུག་ནས། མི་མཁས་པ་དག་ཉན་ཐོས་འགོག་པའི་སྤྱིད་བསྒྲུབ་མང་ཏུ་བྱེད་པ་ལམ་ཆེར་ནི་
 ལྷན་གཏམ་བརྒྱད་པ་ཁོ་ནར་སྤྱང་ལ། མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་གིས་གྱུང་། ཡང་ན་ཉན་
 ཐོས་འགོག་པར་ལྟར། ཞེས་འཆད་ཅིང་དེའི་ཆེས་སྤྱི་ཅལ་རྒྱུག་ཏུ་སྒྲུ་ཡང་། ཉན་ཐོས་
 འགོག་སྒྲིམས་ལ་འཇུག་རུས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་ཡིན་ལ། དེའི་
 འགོག་སྒྲིམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དགོས་པའང་མ་གོ་བའི་……
 གཏམ་ཏུ་སྤྱང་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གོ་ན། དེ་ཉིད་ཏུད་འགྲོའི་རྒྱ་དང་ཕྱགས་མཚུངས་སུ་
 བྱིད་རང་གིས་བཤད་པ་ནོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དགོངས་གཅིག་པ་དོ་རྗེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས།
 བདེ་ཉམས་ཆགས་པར་མ་སོང་བས་འདོད་ཁམས། གསལ་ཉམས་འཛིན་པར་མ་སོང་བས་
 གཞུགས་ཁམས། མི་རྟོག་པ་སྒོས་བྱས་སུ་མ་སོང་བས་གཞུགས་མེད་འབྱུང། ཅེས་འཆད་དེ།
 དེའི་ལྷགས་བསྟན་གྱིས་བདེ་ཉམས་ལ་ཆགས་པ་དང་གསལ་ཉམས་ལ་འཛིན་པ་སྒྲིམ་པ་དང་……
 མི་རྟོག་པ་སྒོས་བྱས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིན་ཆེན་པོར་འཕངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་མེད་ཏུ་མ་ངེས་
 པའི་མི་རྟོག་པས་ནི། དེས་རྒྱ་བྱས་ནས་སྤོང་འཛིན་སྒྲིམ་ཤིང་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས།
 དེའི་འབས་པུང་ན་སོང་ཏུ་ལྟར་བ་དང་ཆགས་ཞེན་མེད་གྱུང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཆར་……
 གཏོགས་ཀྱི་མེས་མོ་བར་སྒྲིམས་པ་དང་། ལྟར་མ་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱུང་གོལ་

ལར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤར་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལེ་པའི་སྤངས་སྤྱུ་པ་རྒྱུད་ཐིག་ལ། གཞན་ཡང་
 རྒྱུ་སྒྲིམ་པོ་པས། དེས་བྱ་གཞུང་འཛིན་གྱིས་སྤྲོད་པ་དེ། ཞེན་པ་བྲལ་ཡང་དོན་མ་མཐོང་། །
 གཉིས་འཛིན་མ་བྲལ་སྒྲིམ་པ་དེ། ཉམས་སྤྱུ་སྤྱོད་ཡང་དོན་མ་མཐོང་། རྒྱུ་པ་མེད་པའི་ལྷ་
 པ་དེ། མཐའ་བྲལ་ཐེར་ཡང་སྒྲིམ་བྱས་ཡིན། རྒྱུ་ཐག་མ་རྒྱུད་སྒྲིམ་ཆེན་དེ། ཉིང་འཛིན་
 པ་བཟང་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱ། སྤྱིང་རྒྱེ་མེད་པའི་ཆོས་པ་དེ། འབད་ཆོལ་བྱས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་
 ལས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱུ་མེད་གོལ་སར་
 འབྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི། ཉམས་སྤྱུར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་ཞིང་རང་
 པ་ཞིན་རོས་བཟུང་མེད་པ། སྐྱེ་མེད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་མ་དེས་པར་ཀྱན་རྒྱུ་ཅམ་དུ་བྱས་ཀྱི་ཆ་
 རྒྱུ་ཐིག་མེད་ཉེན་འབྱེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱུ་ལ་དཔོན་པོ་.....
 འཛིན་དང་བདེན་ཞེན་ཞུགས་ནས་གོལ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་མེད་དུ་དེས་
 པའི་དུན་རྒྱུ་དང་ལྷན་པས་བདེན་ཞེན་གྱི་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པར་བསྐྱུང་བས་གོལ་བར་མི་
 འབྱུར་ཏེ། རྒྱུ་སྒྲིམ་པོ་པས། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་དེས་སྤྱུ་འབྱུག་སྐྱེ་མེད་
 དུ་མ་དེས་ན་ནི་སྤངས་ལ་མ་དེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྟགས་གོང་དུ་དྲངས་པ་དང་། ཡང་།
 སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཞིར་གོལ་བར་བཤད་པ་དེ་.....
 འཛིན་པ་བག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་གོལ་བ་ཡིན། ཉན་ཐོས་སྤྱུ་གོལ་བ་ནི་དབྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་
 ལ་གོལ་བ་ཡིན། རོ་བོ་འཛིན་མེད་དུ་གནས་པ་ལ་གོལ་ས་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྤྱིར་
 གོལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེན་པ་ལས་འཛིན་པས་གོལ་བ་ཡིན་པས། ཞེན་པ་ལས་འཛིན་པའི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ལ། ཞེན་མེད་འཛིན་མེད་དུ་བྱིས་མེ་བཞག་གོ། ལྷང་དོར་
 བྱར་མེད་དུ་བྱིས་མེ་བཞག་གོ། དེ་ལྟར་མ་བཅས་པར་བཞག་པ་དེ་ཀ་ལ་སྒྲིམ་ཞེས་ཐ་སྙད་
 པ་ཏགས་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མ་ལས། པ་རྒྱུ་སྤྱུ་མེད་ཅམ་དུ་མ་བཅས་རང་བཞག་ན། ཐ་སྙད་
 ཅམ་དུ་སྒྲིམ་ཞེས་དེ་ལ་བརྒྱུད། ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འོ་
 བ་སྐྱེ་མེད་དུ་དེས་པ་ཁོ་ནས་ཆོག་མེད་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་སྤྱུར་གཏན་མི་དགོས་
 སམ་སྐྱེས་ན། དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་མིན་ཏེ། རྒྱུ་སྒྲིམ་པོ་པས། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་མེད་པར་
 སེམས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་ཅམ་ལ་ཡང་དེས་ན། ལྷ་མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། དེ་དེ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་

མིན། རྒྱུད་པོ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་མིན། ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ་རྟོག་མེད་མིན། གསུངས། རྩོམ་
 ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དེས་འབྲུང་བཀ་ཆགས་བྲལ་བས་རྣལ་འབྱོར་མ་མཐོང་བ། རྣམ་
 མཁའི་མེ་རྟོག་བྱང་བས་འཇིག་པ་འདྲ། ཞེས་པ་བྱངས་ཏེ་རྟོགས་པ་དང་ཉམས་སྦྱང་གཉིས་
 ཀུན་གྱིས་པར་གསུངས་སོ། རྩོམ་ཆེན་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་པ་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ།
 སེམས་ཀྱི་རྩོམ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་མཐའ་བྲལ་ལམ་རྒྱས་བྲལ་བ་རྟོགས་བྲལ་
 པ་ལམ་གྱི་ཆོད་ཅམ་ཏུ་མ་ལུས་པར། སེས་རབ་ཀྱིས་བལྟས་པས་ཅིའི་རྩོམ་ཡང་གྲུབ་པ་
 མེད་ཅིང་སྤྱོད་པས་མ་སེས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞིག་དང་།
 ལྷ་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཉམས་སྦྱང་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ། དེ་ལྷ་པ་རྟོགས་པའི་རྩོམ་དེ་ཡང་གྱི་
 ཡུལ་ཅམ་རྒྱུད་ཏུ་མ་ལུས་པར་རིག་ཐོག་ཏུ་གསལ་མིང་དེ་ཉམས་སྦྱང་བ་ཞིག་དགོས་པར་
 གསུངས་ཤིང་། ཡང་རྩིས་པོ་པས། དེ་ཡང་དང་པོར་རྒྱབ་པའི་རྣམ་ལུ་རིག་པ་གསལ་མིང་
 དེ་བ་ལ་རྒྱབ། དེ་ཡང་སེས་པ་མ་ཡིངས་པ་ལ་རྒྱབ། དེ་ཡང་རིག་པའི་རྩོམ་ལ་ཡི་མ་ཡིངས་
 པར་བྱ། དེ་ལ་གོམས་ཅན་རང་ལ་དེས་སེས་བྱེད་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་རིག་པ་གསལ་
 མིང་དེ་བ་དེ་ཉམས་སྦྱང་ཡིན། དེ་ལ་མ་ཡིངས་པ་དེ་གནས་པ་ཡིན། སེས་རབ་ཀྱིས་བལྟས་
 པས་ཅིའི་རྩོམ་ཡང་གྲུབ་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྷ་པའི་
 ཉམས་སྦྱང་ལ་ནི་རྟོགས་པའི་རང་ཉམས་སམ་རྩོམ་རང་ཉམས་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། ཉམས་
 རྟོགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གོལ་འཆུགས་དང་བྲལ་བར་བཞེད་དེ། རྩིས་པོ་པས། རྩོམ་
 རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྩོམ་རང་ཉམས་ཟེར། ལྷ་པ་ཅིག་སྤྱོད་
 པའི་རང་ཉམས་ཟེར། གཏུག་མའི་རང་ཉམས་ཟེར། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་ཉམས་ཟེར་བ་
 ཡིན། དེ་གང་ལ་ཟེར་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་ལ་ཟེར། དེ་རྩིས་པུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྩོམ་པ་བྱུང་བ་སྤྱི་ཅེ་མོ་བརྒྱུད་པ་གསལ་པ་ཅམ་ཡང་མེད། མེད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་སྦྱང་རྒྱ་དང་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་དེ་
 གསལ་རྒྱུད་རྩོམ་པ་བྱུང་མེད་པ། གསལ་རྒྱུད་རྒྱ་ཆད་མེད་པར་ཤར་དགོས། དེ་ལྷ་པུ་ཤར་
 བ་རྣམས་པ་ཉམས་སྦྱང་དང་འབྲེལ་བ་བྱ་བ་ཡིན། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་རྣམས་གཅིག་མཐུ། །
 ཟེར་བའང་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྷ་པ་ན་འགའ་ཞིག་གིས།
 བདེ་དང་གསལ་དང་མི་རྟོག་གསུམ། དེ་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་གོལ་ས་ཡིན། བདེ་དང་གསལ་དང་

མི་རྟོག་གསུམ། །དེ་གསུམ་སྒྲོམ་གྱི་ཡང་ཅེ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲིབ་བ་ཡང་། སྤུངས་ཞེན་འཛིན་
 ལྷགས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་། བྱི་མ་རྟོགས་པའི་རང་ཉམས་ལ་ཟེར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག
 གོལ་ས་གསུམ་པོ་བཅད་ཅམ་གྱིས། །ལྷན་ཆུ་ཆེན་པོར་འཕྱར་ན་ནི། །ཉན་ཐོས་འགྲོགས་པ་
 དེར་འཕྱར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་སྤྱི་འདོད་པ་ཅམ་རུ་ཟད་དེ། །ལྷན་ཆུ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་ལ་
 གོལ་ས་གསུམ་པོ་གཙོད་དགོས་པར་འདོད་ཀྱི། །གོལ་ས་གསུམ་པོ་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷན་
 ཆེན་རུ་འཕྱར་བར་ཁས་མ་སྒྲུབ་པས་བསྟོན་ཆོག་རུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །གོལ་ས་གསུམ་
 བྱི་ཁམས་གསུམ་ཡིན་ཞིང་དེར་མ་གོལ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་འགྲོགས་པ་ཁོ་ན་
 དམིགས་བསལ་རུ་བརྒྱུད་པ་སྐབས་སུ་མི་བབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཉན་ཐོས་འགྲོགས་སྒྲོམས་ལ་
 འཇུག་རུས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་གྱེད་དང་། །གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་ཡིན་ལ། །དེ་དག་འདོད་ཁམས་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལུས་
 གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་གོལ་ས་གསུམ་པོ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག
 རྟོང་པ་ཉིད་ལ་འདྲིས་བྱ་ཡི། རྟོང་ཉིད་མངོན་རུ་མ་གྱེད་ཅིས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལས་
 གསུངས། །རྟོང་ཉིད་རྒྱུད་པ་བསྒྲོམས་ན་ནི། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས། །གལ་ཏེ་
 རྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་ཡང་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་འགྲོགས་པར་ལུང་། །ཞེས་པའང་མི་ལེགས་ཏེ།
 རྟོང་ཉིད་མངོན་རུ་མ་བྱས་པར་རྟོང་ཉིད་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱ་བར་མི་རུས་པས། །དེ་ཤེར་
 ཕྱིན་ལས་གསུངས་པ་རྒྱན་རིབ་རུ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། །འདིར་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་
 རྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལ་རྟོང་ཉིད་རྒྱུད་པ་བསྒྲོམས་པའི་རྒྱུན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུན་ཕྱི་
 མ་གཉིས་ཁྱེད་རང་གི་ལྷ་བ་དཔུང་རྟོང་མེད་དགག་རུ་འདོད་པ་ལ་བརྒྱག་པར་འཕྱར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། །དཔུང་པའི་རྟོང་ཉིད་དེ་ནི་རུས་འཁོར་ཡེ་ལེན་མཆོག་རུ་མི་འཕྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་
 གྲུབ་པར་ཆད་ལྟའི་རྟོང་ཉིད་རུ་བཤད་ནས་དེ་སྤྱད་བྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བར་རུ་གཙོད་པའི་གེགས་བསལ་བ།

གཉིས་པ་བར་རུ་གཙོད་པའི་གེགས་བསལ་བ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱིད་གེགས་བསལ་བ་
 དང་། བྱི་ནང་གི་གེགས་གཞན་བསལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཕྱེ་ཐག་
 ཅི་འདྲ་ཞིག་རྒྱུད་ཡང་། རྒྱུད་རྒྱུད་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་བ་གཡོགས་དང་བྲལ་བར་གསལ་

མོན་པ་ཞིག་དང་། གསལ་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གཤེད་བས་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པ་ཞིག་ཏེ་
གཉིས་ཚོགས་དགོས་པ་ལས། རྩ་མའི་གེགས་ནི་བྱིང་ཚུགས་ཀྱིས་བྱེད་ལ། བྱི་མའི་གེགས་ནི་
མྱོད་ཚུགས་ཀྱིས་བྱེད་པས་བྱིང་མྱོད་གཉིས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྦྱང་བའི་གེགས་ཀྱི་ཆ་བ་ཡིན་
ལ། བྱང་མེལ་དུ་བྱེད་ན། བྱིང་ཚུགས་ལ་བྱིང་བ་ཉིད་དང་ཚུགས་པ་དང་མེལ་པ་དང་།
གཉིད་དང་རྩམས་པ་སོགས་དང་། མྱོད་ཚུགས་ལ་མྱོད་པ་ཉིད་དང་འབྱུང་པ་དང་མེ་ཚུ་
དང་འདྲ་དང་འདྲ་བ་དང་གཞི་དཔེ་སོགས་ལ་སོགས་པ་ཏེ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་དེ་དག་གེགས་སྦྱར་
དུ་འབྱུང་བས་བསལ་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་དང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཞི་
ཞུགས་ཀྱི་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཐིག་པ་ལྟར་རོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་
ནས་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱུང་བ་དག་ལ་ནི་བྱིང་མྱོད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རིག་པས་དེ་
ཉིད་རྩམ་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་པ་ཡིན་པར་ངེས་ཀྱི་བྱིང་མྱོད་
མ་བསལ། རྩམ་པ་མཐོང་ཚུགས་བྱིང་མྱོད་བསལ་ན། ཉིན་པར་མར་མེ་འདེགས་པ་
འདྲའི་ཡང་གི་རྟོན་པ་བ། ཞེས་དང་། རྩམ་པོ་པས། བྱིང་མྱོད་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་རང་ལ་
རྟོས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་ལས། དེ་ལ་གེགས་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། བྱི་དང་ནང་
གི་སྦྱང་ལུལ་ལོ། ཞེས་དང་། སྦྱོ་ལུང་དབུགས་བརྒྱུད་སྤྱི་མཉམ་དང་སྦྱག་སྦྱར་བ་ནང་དང་
ཡི་ག་འཆུ། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཉམ་རྣམས་ནི། རྒྱུད་གྲང་ཆ་བ་ལ་སོགས་པ། མི་བཟང་རོ་
པོ་ཅན་འབྱུང་བ། བྱང་གི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། བྱི་རོལ་གྱི་ནི་གེགས་ཆེན་རྣམས། མི་
དང་དེ་བཞིན་མི་མིན་ཏེ། ཡི་ཤེས་ཆེར་མ་དེ་དག་ནི། རྒྱུད་པ་རྣམ་པ་སྦྱ་ཚོགས་ཀྱིས། །
འཇིག་རྟེན་གཞིག་པའི་བྱིང་འབྱུང་ཏེ། དཀའ་ལུབ་གནས་ན་མོངས་པར་བྱེད། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། བྱི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གེགས་དང་། བྱང་ནང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
གེགས་གཉིས་ལས། རྩ་མ་ལ་མི་ནི། རང་གི་ཉེ་དུ་དང་འཁོར་ལ་སོགས་པས་བྱིད་དེ་འཇིག་
རྟེན་གྱི་སྤྱང་ཤས་ལ་སྦྱོ་སྦྱ་འབྲིད་པ་དང་། དག་དང་ཚོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་གཙུག་པའི་
དབང་དུ་སྤང་ནས་དག་སྦྱར་ལ་བརྩོན་པ་དོར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་ནི། འབྱུང་པོ་དང་ཡི་
དུགས་ཀྱི་ཆོ་འབྲུལ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་སོགས་མེད་དང་། མི་མྱོད་དང་གཅན་ཟན་ལ་སོགས་
པ་སོགས་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་པའི་དབང་དུ་སྤང་བའོ། །བྱི་མ་ལ་ནད་ཀྱི་

གཤམ་མི། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་པའི་འབྱུགས་པ་འཕམ་འདུ་བ་ཆ་མ་སྟོམས་པ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ།
 རྒྱུད་མ་ཁྲིམ་བད་ཀན་འདུས་པ་ལས་ལྷུང་པའི་ནད་རྣ་ཆོགས་པས་བར་ཏུ་གཙོད་པ་དང་།
 རྩམ་རྟོག་གི་གཤམ་མི། ཉོན་མོངས་པ་ལཱའི་རྟོག་པ་རྩམས་པུང་རྒྱལ་ཏུ་ཤར་བ་གཉེན་པོས་
 མ་ཞོན་ཞིང་ལྷ་སྟོན་གྱིས་ལམ་ཏུ་མ་སྤངས་པར་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་ཏུ་སང་བ་རྩམས་ཏེ།
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སོ་སོའི་སྦྱོན་བསལ་བར་བྱའོ། །གཞན་
 ཡང་མ་ཁས་ཀྱི་བ་ལྷེ་སྟོན་པ་ནི། ཐེབས་བརྟུང་མགོ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་དགེ་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ཚུང་
 མི་གསལ་བ་དང་། རྒྱ་བརྟུང་ལྷེ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་རྒྱ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་ཁྱད་པར་ཉམས་ཚུང་
 གསང་མི་ཐུབ་པ་དང་། འཕྲོ་འདུད་སྟིང་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་སྟོན་པ་
 ཏུ་མི་ཐེབས་པ་དང་། འཕྲོ་བརྟུང་རྒྱུང་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་དཔེན་པར་སྟོང་མི་རྟོགས་པར་
 འཕྲོ་འདྲོད་པ་རྩམས་འབྱུང་བ་ལ་རིམ་བཞིན། རྒྱ་མ་སྦྱོའོ་དང་མཁྱིན་པ་དང་སྟིང་ག་དང་
 རྒྱུ་ཤོར་བ་སྟོམས་ནས་སོ་སོའི་གཤམ་མི་བར་གསལ་བ་དྲུག་པོ་བརྟུང་པས་ཞི་བར་བཞེད་དོ། །
 མ་དོར་ན་ལྷ་སྟོན་གྱི་ཕོན་ཏན་ཡར་འཕེལ་ཏུ་འཕྲོ་བ་ལ་གཙོད་ན། བཅོད་ནམས་སྟེས་པ་
 དང་ཐུན་མོང་གི་དཔོན་ཀྱི་བྱུང་བའང་མཆོག་འབྱུང་བའི་བར་ཆད་ཀྱི་གཤམ་མི་བཤད་.....
 པས་གཉེན་པོ་དང་ལམ་ཁྱེར་ཅི་རིགས་པས་སྦྱོན་སེལ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་སྟོམས་ཀྱི་ཤར་
 སོལ་གཙོད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྟེ་མེད་ཟང་ཐལ་ཏུ་ལ་བཟུ་བ།

‡ པའི་པ་སྟེ་མེད་ཏུ་ཐག་བཅད་དེ་ཤོགས་དབྱུང་བ་ལ་སྟེ་མེད་ཟང་ཐལ་ཏུ་ལ་བཟུ་བ་.....
 དང་། ལམ་ཁྱེར་གྱི་རྒྱུད་པས་ཙལ་རྒྱུད་བ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ། ལ་བཟུའི་མིང་དོན་དང་
 ཏུ་མཚོད། ལ་བཟུ་སའི་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས། ལ་བཟུ་རྒྱུའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྟེ། སྟེ་མེད་
 ཟང་ཐལ་ཏུ་ལ་བཟུ་བ་དཔོན་ལ། དེས་ཉེན་མཆོན་ཁོར་ཕྱག་ཏུ་བཤེ་བ་ལཱའི། དང་པོ་ནི། ལ་
 བཟུ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་ནི་སོམ་ཉེ་མི་ཟ་བར་སྟོན་ཐག་གཙོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྐབས་
 འདིར་ནི། རང་གི་སེམས་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་ཏུས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་
 བཅད་དེ་སྟེ་མེད་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་སྟོན་ཐག་གཙོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཉི་མོ་པས། ཡིད་ལ་
 ཅི་ཡང་མི་བསམ་ལ་བཟུའི་ཆོས་ལ་ཉེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་དོན་ནི་བཟུ་ཟེ་

ཆེན་པོས། ཅ་པ་བལ་བའི་དེ་ཉིད་གང་ལེན་པ་ལ། ། སྒྲ་མའི་མན་ངག་ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་མཆོག །
 ཅེས་དང་། གདོད་ནས་མྱེ་མེད་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། ། དེ་རིང་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མས་བསྟན་
 པས་རྟོགས། ཁྲིམ་དང་། ཤ་མ་རས། འདི་ལྟར་དུས་གསུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཡིད་ལ་
 བྱར་མེད་མཐའ་བལ་གཏུག་མའི་རང་། ཁྲིམ་དང་། རྟེ་ལོ་པས། ལེན་པ་ལ་གཏད་སོ་མེད་
 བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཁྲིམ་དང་། མི་རྟེ་པས། ཆོས་ཀྱན་མཁའ་འདྲ་མཉམ་གནས་ལ། །
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཁྲིམ་སྐགས་ཀྱིས་བསྟན་ཞིང་། སྐབ་བསྟན་འདིར་མཉམ་
 མེད་དུགས་པོའི་གཤམ་པ་མངོན་ཕྱུང་གི་མན་ངག་ལ་སྐགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ལ་
 བརྒྱའི་དམིགས་རིམ་ནི་ཕྱིས་སྐབ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བཤད་དོ། ལ་བརྒྱ་
 བའི་དུས་ཆོད་ནི། སྐབ་པ་པོ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་ཐྱོང་མཐུག་པོ་དག་ནས། རིག་
 པ་ལ་གསལ་དྲངས་ཐོན་ཏེ་གསལ་སྟོང་ནས་མཁའ་ལྷ་པུའི་སྒྲིམ་ཁོར་ཕྱག་དུ་སོང་བའམ།
 ཉིན་ལྟར་ཤས་ཆེར་ཉམས་དེས་ཁོར་ཕྱག་དུ་འགྲོ་ཞིང་། རྟོག་པ་འཇུ་ཐོག་དུ་བྲན་པས་ནས་
 ཟིན་འཇུ་བ་སྟོང་གསལ་སྟོང་འཇུར་འཆར་ལ། ཆོགས་དུག་གི་ཕྱལ་སྟངས་གི་ཐོག་དུ་བྲན་པས་
 བམ་ཟིན་སྟངས་བ་སྟོང་སྟངས་དུ་ས་ལེར་འཆར་བ་རྟེ། མདོར་ན་རྟོག་པ་དང་སྟངས་བ་ཐམས་
 ཅད་གསལ་སྟོང་སྟངས་སྟོང་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཐྱོང་དང་དེས་ཤེས་ཐག་ཆོད་པ་ཕྱེས་པའི་ཆོ་
 ལ་བརྒྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལ་བརྒྱ་ཐམས་ན་ནི། རང་གི་རིག་ཐོག་དུ་ཉམས་ཐྱོང་དེས་ཤེས་
 དང་བཅས་པའི་རྒྱང་མི་རྒྱུགས་པར། གི་ཕྱལ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་སྟོང་
 སྟངས་ཀྱི་ཁ་ལྷ་མཐོ་བ་ཞིག་འོང་ཞིང་། དེས་སྒོ་འཆོལ་ཏེ་རང་ཡང་འཁྲལ་སྒྲིམ་གྱི་དབང་དུ་
 འགྲོ་ལ། གཞན་གྱིས་གྲང་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པར་མཐོང་བ་འབྱུང་ཡང་། དེ་ནི་བྱེད་པོ་ཆོས་
 རྒྱས་མཁན་གྱི་ཕྱིར་ནང་སྟོང་ཁང་སྟོང་སྟེ་ཕྱགས་ཅན་ལྟར་གསུངས་པས་དོན་ཐོག་དུ་རྟག་
 མི་ཐུབ་ཅིང་རང་བསྟུ་བར་འབྱུར་རོ། ། ཏ་ཅང་ཕྱིས་ནས་ལ་བརྒྱ་མ་ཤེས་ན། སྐལ་ལྷན་ལས་
 འཕྲོ་ཅན་དག་རང་ལེན་པ་དང་སྟོང་བ་སྟོབ་དཔོན་དུ་ཤར་ཏེ་ཉམས་ཐྱོང་གི་ཞེན་འཛིན་རང་
 དག་ལ་སོང་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འབྱུར་ཡང་། སལ་ཆེར་རང་གི་ཉམས་ཐྱོང་ལ་བཟང་
 རྟོག་དེས་ཤེས་གྱི་འཛིན་པ་ཆེར་སོང་ནས་སྒྲིམ་ཆེན་ཐྱོང་བའི་ཅི་ལ་འབྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་……
 གོལ་མར་ལྷང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟེ་རྒྱ་རས་ཀྱིས། སྒྲིམ་ཤེས་མང་རྟེ་གཤིག་ཤེས་ལྱང་། ཁྲིམ་པ་
 ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་ལ་བརྒྱའི་མན་ངག་འདི་གནས་སྐབས་ཐོས་ན་ལས་འཕྲོ་ཅན་ཅིག་ཅར་

དུ་སྒོལ་པའི་ཐབས་དང་། གཞན་དག་གྱང་རྒྱལ་འབྱུང་བཞི་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གོང་མ་
 ཁོང་མར་ཐོགས་འདོན་ཞིང་། དགེ་སྦྱར་ན་སྤར་པའི་མན་རག་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ལ།
 གཞུག་མ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ལོ་མང་དུ་སྒྲིམ་དགོས་པའི་དོན་ཐོབ་ཞག་འགའ་འབྱུང་བར་……
 བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ལ་བཟུ་ས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་གནས་ལུགས་སྡེ་
 བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤར་གྱི་སེམས་གྱི་རོ་ཤོའམ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་
 སྐལ་སྤུ་བརྒྱུད་ཟིན་ཞིང་། འདིར་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སྤང་ཞེས་བཟུས་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནི་རང་སེམས་གྱི་སྤར་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། རང་སེམས་གྱི་རོ་ཤོའམ་རང་
 བཞིན་ནས་གཤིས་ལུགས་ནི། དངོས་སོ་དང་དངོས་མེད་སྤར་བ་དང་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་དང་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་ཡང་རོ་ཤོ་ཉིད་དུ་མ་སྡེས་པ། གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་
 མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། འཕོ་འབྱུར་འགྲོ་འོང་སོགས་གྱི་གཡོ་བ་མེད་པ། དུས་
 གསུམ་དུ་འབྱུར་བ་མེད་པས་རྒྱུ་མི་ཆད་པ། རྣམ་མཁའ་ལྟར་ཅིས་གྱང་མི་གོས་ཤིང་མི་
 འབྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཐམ་ཟེ་ཆེན་པོས། ལྷན་ཅིག་སྡེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ནི། །
 དངོས་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས། །མདའ་བརྒྱན་འོ་དོད་རྟག་དུ་འཕོད་པར་བྱེད། །
 ཅིས་དང་། ཤ་མ་རས། རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་གཡོ་དང་མི་གཡོ་བ། །རི་ལྷར་དངོས་དང་དངོས་མེད་
 སྤར་སྤྱོད་དང་། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ནས་མཁའི་རང་བཞིན་ལས། །དུས་རྣམས་ཀྱང་དུ་ནས་
 ཡང་གཡོ་བ་མེད། །ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ཞེས་ནི་རབ་བརྒྱུད་ཀྱང་། །ནམ་མཁའི་རོ་ཤོ་
 ཅིར་ཡང་བྱུབ་པ་མེད། །ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་དང་། །དེ་ལས་གཞན་
 དུའང་མཚན་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། །དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་སེམས་དང་ཆོས་ཉིད་ལ། །ཐ་དད་
 ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐ་དད་མིང་ནི་སྒྲི་བྱར་བཏགས་པ་ཅམ། །དེ་ནི་དོན་མེད་རྒྱུ་
 གྱི་ཆོག་དུ་ཟད། །ཅིས་དང་། བེར་མ་པས། སེམས་ཉིད་མིང་སྤྱོད་སྒྲོས་བྲལ་སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 སྟེ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་མིང་སྤྱོད་ཡིན་དང་མཛུངས། །རོ་ཤོ་ཉིད་གྱིས་མ་
 སྡེས་མཚན་མའི་དངོས་དང་བྲལ། །མཁའ་ལྟར་ཀྱང་ལ་བྱུབ་ཅིང་འཕོ་དང་འབྱུར་བ་མེད། །
 དུས་རྣམས་ཀྱང་དུ་སྤྱོད་ཞིང་ཡི་ནས་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲི་བྱར་དུ་དེ་ལྟར་
 བྱུར་པ་མ་ཡིན་པར། སེམས་གྱི་གཤིས་ཡི་ནས་དེ་ལྟར་དུ་གནས་ཤིང་འབྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ལ་སོགས་པར་ཐ་སྦྱད་བཏགས་གྱང་ནས་

མཁའ་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་ཞེས་སྤྲོས་ཀྱང་བརྒྱུད་ཀྱི་མེད་པ་ལྟར་རྟོག་། །དེ་སྐད་དུ་རྟོ་ལོ་པས།
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྤྱིར་པར་ཐ་སྐད་རབ་བཏགས་ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འདི་འདྲ་
 བརྒྱུད་དུ་མེད། །དེ་བཞིན་རང་སེམས་འོད་གསལ་བརྒྱུད་ཀྱང་། །འདི་འདྲར་བྱུང་ཅེས་
 ཐ་སྐད་གངགས་གཞི་མེད། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་ནམ་མཁའ་འདྲ། །
 ཞེས་སོ། །དེས་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་ཤར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་
 བཞིན་མེད་པས། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་ཐལ་ཞིང་དུན་ཡེངས་ལ་སོགས་པས་ཐོབ་
 ཤོར་དང་འཕྲོ་འཕྲུར་མི་རྣམས་པའི་སྐྱེ་མེད་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཤ་མ་རས། སེམས་
 ཡོད་ཀྱང་ན་ཆོས་ཀྱི་ཡོད་རིགས་ཏེ། །སེམས་མེད་པ་ལས་ཆོས་ཤིག་སྤྲུལ་ཡིན་རྟོགས། །སེམས་
 དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །བཅའ་ན་མི་རྟེན་འཆོལ་མཁན་གང་ནའང་མེད། །མེད་
 པས་དུས་གསུམ་མ་སྐྱེས་མི་འགག་པ། །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འཕྱར་བ་མེད་པ་ནི། །རང་བཞིན་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་དང་། །གདོད་ནས་དག་པ་ནམ་མཁའི་རང་
 བཞིན་ལ། །སྤང་དང་ཐོབ་པའི་དཔོན་པོ་འགའ་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རྟོ། །གསུམ་པ་ལ།
 རྟོག་པ་དང་སྤང་བའི་པོ་བཟླ་དང་། །བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱི་པོ་བཟླ་གཉིས་ཀྱི། །དང་པོ་
 ནི། སྤྱིར་ལམ་འདི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་སྤྲུལ་པ་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་ཤུགས་བསྐྱེད་དཔོན་
 པ་དང་། །ཁྱད་པར་སྐྱེས་ཀྱི་ཤོགས་འདོན་མོས་གུས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་སྦྱོབ་བརྒྱུད་པ་
 ཐམས་ཅད་བཞེད་སྟོལ་གཅིག་སྟེ། རྗེ་འཇིག་རྒྱུད་པས། །ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཤོགས་འདོན་ནི། །
 སྤྲུལ་དམ་པའི་མོས་གུས་ཡིན། །ཞེས་དང་། །སྤྲུལ་སྦྱོབ་པའི་གངས་རི་ལ། །མོས་གུས་ཀྱི་ཉི་
 མ་མ་ཤར་ན། །བྱིན་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་མི་འབབ་པས། །སེམས་མོས་གུས་འདི་ལ་ནན་ཏན་
 བརྟེན། །ཅེས་པ་དང་། །བམ་བླེ་ཆེན་པོས་བཅུན་མོ་དོ་ཏར། །རྩ་ཆོགས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱིར་པར་དོན་གཅིག་པར། །རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྤྲུལ་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །རང་པའི་
 བརྒྱུད་པ་མཆུངས་པའི་རྗེ་བཅུན་མཆོག་དེ་ནི། །གུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཙང་མའི་སྤྱི་པོར་
 སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་གཞན་དགེ་
 སྦྱོར་ཅི་རིགས་ཅམ་དང་། །ཁྱད་པར་སྤྲུལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སྤྲུལ་པ་ལ་ཆོས་སྤྱིའི་མོས་
 གུས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིར་ཉིད་ཆོས་སྤྱིར་རྟོགས་པར་གསོལ་བ་དུག་དུ་འདེབས་པ་རྟོན་དུ་འགྲོ་
 བས། །སྤང་བཤད་པ་ལྟར་རྟོ་པོའི་བཞག་ཐབས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་

རིག་པ་དྲུང་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་རིག་པ་མ་ཡངས་ཤིང་འདི་རྣམས་ཀྱི་གཏད་
 མེད་པར་སེམས་ཀྱི་ཡངས་སང་དེ་པའི་ངང་ནས། ཡིད་ལ་བདེ་དོག་ཆེར་མི་འབྱུང་པའི་
 རྣམ་རྟོག་ལྟ་མོ་ཤར་བའམ་ཆེད་ཏུ་སྒྲོས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བཞིན་པའི་རོ་པོ་ལ་འཛིན་
 མེད་ཡངས་མེད་ཏུ་ཅེ་མེ་བཟ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡིད་ལ་དགའ་མི་དགའི་ལྷག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་
 རྣམ་རྟོག་རགས་ལ་མངོན་མཚན་ཆེ་བ་ཤར་བའམ་ཆེད་ཏུ་སྒྲོས་ཏེ། སར་རགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 རོ་པོ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་འདུག་ཡང་ཡང་བཟ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདྲགས་ཆོད་ན་དེ་དག་དང་སེམས་
 གནས་ཏུ་མི་རོ་པོ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་འདུག་བཟ། དེ་བཞིན་ཏུ་བདེ་སྤྱད་ལ་སྒྲིག་པའི་ཆོས་
 བརྒྱད་དང་འདྲོད་ཆགས་ལ་སྒྲིག་པ་ཉོན་མངས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་ལ་
 བཟ། རེས་རྟོག་པ་དགག་ རེས་མང་ཏུ་སྒྲོ། རེས་རྟོག་པའི་རྒྱུ་རྐྱེད་འདྲེད་བྱ་བ་སྒྲིག་སྒྲི་
 ཆོགས་པ་བྱས་ནས་སོ་སོའི་རོ་བཟུ་བྱས་ཏེ་སྒྲོ་འདྲོགས་བཅད། དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱི་རོ་པོ་ཀྱི་ལྷ་
 རྒྱུ་རྣམས་ལ་འདྲ་བར་བརྟག་པར་བྱ་ཞི། གཞུགས་མཛོས་མི་མཛོས་ཆེ་ཆུང་ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་
 སྒྲིག་པ་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མ་དང་། རྒྱ་རྒྱན་མི་རྒྱན་ཆེ་ཆུང་འབྱུར་བྱུགས་ལ་སྒྲིག་པའི་རྣམ་
 གྲངས་མང་པོ་དང་། ལྷས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་སྒྲོ་ཆོགས་དང་མིག་འབྱེད་འདྲུམ་གཡས་བཟུ་
 གཡོན་བཟུ་ལ་སྒྲིག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བ་འཆར་བྱུགས་མི་འདྲ་བ་སྒྲོ་ཆོགས་པ་འོང་བར་
 བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་རོ་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་འདུག་བཟུ་བ་རྣམས་དམིགས་
 པ་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་ཞག་འགའ་སྒྲོ་འདྲོགས་བཅད་དོ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དོན་ཆོད་ནི། རྟོག་
 པ་དང་སྤང་བའི་འཆར་སྒྲོ་ཅི་ཤར་ཡང་དེ་དག་བཀག་པ་དང་འགགས་མི་དཀོས་པར་རྣམས་
 པ་གསལ་བཞིན་ཏུ་རོ་པོ་རོ་པོ་བཟུང་མེད་པ་གསལ་སྤྱང་སྤྱང་སྤྱང་རང་རིག་ཉམ་གཅིག་ཏུ་
 གྲོ་བཀ་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ལྷར་རྣམ་རྟོག་དང་སྤང་བ་ལྟར་སྒྲིག་རོ་སྤྱང་ཀྱི་
 སྤངས་སྤྱ་བཤད་ཟིན་ལ། འདིར་ཡང་བཟུ་ཟེ་ཆེན་པོས། གདོད་ཏུ་བབ་པ་འདི་ལྟར་སྤང་བ་
 གུམ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྩ་བ་སྤྱང་པ་ཉིད་དང་ལྟན་ཅིག་བྱོས། ཞེས་དང་། ཤ་མ་རམ། གང་གྲ་ལ་
 སྒྲིག་སྒྲི་རྒྱུ་སྒྲོ་ཆོགས་པ། བ་མོ་ཅན་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ལྟར། བརྟགས་པའི་སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་སྒྲོ་ཆོགས་ཀུན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱོད་གཅིག་ཤེས་པར་བྱིས། ཞེས་དང་།
 དེར་མ་པས། དྲན་རྟོག་མཚན་མམེད་དེ་མིག་རྒྱུའི་རྒྱལ་ལྟར། མ་བཅིངས་མ་ཞོལ་གཏུག་
 མའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་སོ། ཞེས་དང་། ཏེ་མོ་པས། དཔེར་ན་ཁྱེད་སྒྲིན་རྣམས་ནམ་

མཁའི་ཁམས་ལྟ་དེངས། །གར་ཡང་སྐང་བ་མེད་ཅིང་གར་རུའང་གནས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་
མེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྟག་ཆོགས་ཀྱང་། །རང་མེམས་མཐོང་བས་རྟག་པའི་བླ་བས་དེངས། །
ཞེས་དང་། མི་ཏྲི་པས། མ་སྐྱེས་པ་ལས་རྟག་པ་སྒོ་བྱུར་བ། །རྟག་པ་དེ་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་རྩ་
འོར་གནས། །ཞེས་དང་། རྩ་ཆོགས་སྤྱང་བ་མེམས་ཀྱི་རྩ་པོ་འདི། །ཐུག་པས་ཅམ་གྱིས་མ་
བྱུང་ཐུག་ཐུ་ཆེ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། །འདིར་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བྱ་ནི་རང་མེམས་ཀྱི་རྩ་ཆོག་དེ་ཡིན་ལ། །དེ་སྐྱེ་
འགག་གནས་གསུམ་དང་བལ་ཞིང་རོས་བཟུང་མེད་པའི་སྒོ་འདས་ཤིག་ཡིན་སྐྱེམ་པའི་ཡིད་...
བྱེད་དང་གོ་བ་ཅམ་སྒོ་ལ་དེས་པས་མི་ཆོག་པར། །དེ་ཉིད་འབྲལ་མར་ཉམས་སྦྱང་གི་ཆོག་རུ་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒོ་འདོགས་གཙང་དགོས་པས། །དེ་ལ་སྤར་བཞིན་རུ་
རིག་པ་མ་ཡིངས་ཤིང་བྱ་ཡངས་སང་དེ་བའི་ངང་ནས། །བསྐྱེམ་པར་བྱ་དགོས་སྐྱེའི་དོན་གྱི་
རྩ་པོ་དེ་ལ་ཡིངས་མེད་འཛིན་མེད་རུ་ཅེ་རེ་ལྟར་དེ་བལྟས་ལ་ཇི་ལྟར་འདུག་ཡང་ཡང་བལྟ།
དེ་བཞིན་རུ་སྐྱེམ་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ལའང་ཅེ་རེ་བལྟས་པས། །དེ་གཉིས་ལ་
པན་ཚུན་ནམ་གྱི་ནང་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྤྱང་འདུག་ན་སྒོ་འདོགས་མ་ཆོད་པས་སྤར་ཡང་ལེགས་
པར་བརྟག་ཏུ། མདོར་ན་བསྐྱེམ་པར་བྱ་དགོས་སྐྱེ་དང་གོམ་པར་བྱེད་མཁན་ཐ་མི་དང་ཅིང་
དབྱེར་མེད་པའི་དྲན་རིག་སྐྱེམ་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཞིག་རུ་སྤྱང་བ་དང་དྲན་རིག་དེ་ཡང་མིང་ཅམ་...
རུ་བརྟགས་པ་ལས་དོན་ལ་རོས་བཟུང་སྐྱེ་དང་མཚན་གཞི་སྐྱེ་ཅེ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཡེ་སྤྱང་...
བྱལ་བ་ཉིད་རུ་སྒོ་ཐག་ཆོད་དགོས་ཤིང་། །དེ་ལྟར་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པ་ན་དེ་བཞིན་རུ་རུས་
གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་འདུག་བལྟ་ཏུ། །དེ་ཡང་འདས་པའི་མེམས་གར་སྐྱང་། མ་
འོངས་པའི་མེམས་གར་ལས་བྱུང་། །ད་ལྟའི་མེམས་ཇི་ལྟ་བུ་འདུག་བལྟས་པས་རུས་གསུམ་གྱི་
མེམས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ལྟ་བུར་མཐོང་ན་སྐབས་དོན་ལ་འཕྲིག་མ་ཆོད་པས་སྤར་ཡང་...
ལེགས་པར་བརྟག་ཏུ། །རང་བཞིན་རོས་བཟུང་མེད་པའི་སྐྱེན་ཆད་མ་སྦྱང་བས་རུས་གསུམ་
རུ་དབྱེར་མེད་པ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་རུས་ཐམས་ཅད་པའི་ཟང་ཐལ་ཉག་ཅིག་རུ་སྒོ་ཐག་ཆོད་
དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ་ངོ་བོ་དང་གཤོ་སྐྱེམ་རུ་འཛིན་མཁན་དང་། །གཞན་ནོ་ཡ་རོལ་ལོ་
སྐྱེམ་རུ་འཛིན་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལའང་བརྟག་པར་བྱ་ཏུ། །དེ་ཡང་སྐྱིན་དང་ངམ་པན་
ཚུན་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྤྱང་འཆར་ན་སྒོ་འདོགས་མ་ཆོད་པས་སྤར་ཡང་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་...

ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་གཞི་མེད་ཅ་བཤལ། ཟླ་མེད་གཅིག་ལ། རང་
བྱུང་རང་གྲོལ། དཔོན་མེད་ཕྱལ་བ་ཉིད་ཏུ་སྒྲོ་བཀ་ཆོད་དཀོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་
བྱེད་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་སྤར་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་མིང་སྔ་སྔ་དང་སྒྲིམ་སྔ་སྔར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་པར། རོ་བོ་ཅིར་
ཡང་ཀྱང་ཆེན་གྱིས་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་སེམས་ཉིད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ། རོ་བོ་ལ་འབྲལ་གྲོལ་མེད་
པ་དང་། ཆུན་ཡོན་གྱིས་མི་སོས་པ། མོ་བ་ཤར་དང་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་བཀ་
བཅད་ནས། ཞག་འགའ་ཆེད་འཛིན་དང་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་གང་ཤར་རང་བབས་ལྷག་
པ་བཟོ་མེད་བཅས་མེད་ཏུ་བསྐྱར་ས་ནས་ཐག་ཆོད་གྱི་རེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཐམ་ཟེ་
ཆེན་པོས། གྱེ་མ་རང་བཞིན་བཤལ་བའི་དེ་ཉིད་སྐྱོམ་ཏུ་ཡོད་མ་ཟེར། གལ་ཏེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་
དང་སྐྱོམ་བྱེད་གཉིས་རྟོགས་ན། གཉིས་སྤར་འཛིན་པའི་ཡིད་གྱིས་བྱུང་བྱུང་སེམས་སྤར་ས་
ནས། སྐྱེས་ཏུ་དེ་ཡིས་རང་གིས་རང་ལ་ཕྱིག་པ་བྱས། ཞེས་དང་། སྐྱོམ་དང་བསྐྱོམ་བྱ་མེད་
པའི་སེམས་ནི་རང་བཞིན་བཤལ། རེ་དོགས་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྟོ་རྟེན་སེམས། ཞེས་
དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་འདི་ལ། བདག་དང་གཞན་ཏུ་ཡོད་མ་ཡིན། མཐུན་དང་
རྒྱབ་དང་སྒྱགས་བཏུ་བ། གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད། ཅིས་དང་། བ་མ་རས། རྟོགས་
པ་ཅན་ལ་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་མེད། རི་ལྟར་ནམ་མཁས་ནམ་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད། དེ་
ལྟར་སྤོང་པས་སྤོང་པ་སྐྱོམ་ཏུ་མེད། གཉིས་མེད་ཤེས་པ་རྒྱ་དང་འོ་མ་ལྟར། སྒྲ་ཆོགས་རོ་
གཅིག་བདེ་ཆེན་རྒྱན་ཆད་མེད། ཅིས་དང་། དིར་ལ་པས། སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་སྤོང་ལ་འདི་
ཡིན་མེད་པས་ན། དེ་ལ་སྐྱོམ་དང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་མེད། ཅིས་དང་། མཐོང་བྱ་
མཐོང་བྱེད་བཤལ་བས་ཐ་དད་རང་སར་གྲོལ། ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་སྤོང་པས་རྩོལ་སྒྲུབ་ཀྱང་
དང་བཤལ། མོ་བ་བྱའི་འབྲལ་བུ་སྤོང་པས་རེ་དོགས་ཀྱང་ལས་གྲོལ། རང་བདག་ཅད་ནས་ཐོན་
པས་འདུད་གྱི་གཡལ་ལས་རྒྱལ། རང་སྔ་འཛིན་རང་སར་ཞིག་པས་འཁོར་འདས་ཀྱང་ལས་
གྲོལ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོ། བཞི་པ་སྟེ་མེད་ཟང་ཐལ་ཏུ་ལ་བཟླ་བ་དཔོན་ནི།
གོང་ཏུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་རེས་ཤེས་ཐག་ཆོད་པ་སྟེས་ན། དེ་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་རྒྱ་ལ་རེས་
ཤེས་གྱི་འཛིན་པ་ཤིག་སྐྱོམ་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་དན་པ་སྤོང། དེ་བཞིན་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤོང་བྱ་
ལ་ཞེ་འདྲོད་བཏང་། ཉམས་སུ་སྤོང་བྱེད་གྱི་འབད་རྩོལ་དོར། རྟོག་པར་བྱ་རྒྱའི་དོན་སྐྱོས་

བཏང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། མདོར་ན་འདིའི་སྐྱམ་པའི་འདུ་ཤེས་
 དང་འདི་ལྟར་སྐྱམ་པའི་ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོར་། སྐྱམ་འདོད་དུན་འདོད་ཚུང་
 འདོད་རིག་འདོད་ལ་སོགས་པའི་ཞི་འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིང་དེ་བསྐྱུར་། གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་སྐྱམ་པའི་འདུན་པ་ཡང་མི་བྱ་བར་། རང་ག་ཐ་མལ་གྱི་སེམས་བརྩོ་མེད་བཙས་མེད་
 གཉིར་མེད་རང་ཡན་དེ་ཀར་ཅི་བདེར་སྟོང་། རྟོག་པ་དང་སྤང་བ་རང་ག་མ་ཅི་ཤར་ཡང་དེ་
 ལ་དགག་སྐྱབ་གྱི་སྒོས་བརྩོ་བཙས་དང་བསྐྱར་དཀོད་ཅི་ཡང་མི་བྱ་བར་གང་དགར་བཏང་།
 ཡིད་བྱེད་གྱི་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྱར་། སེམས་རྒྱལ་རེ་ཡིངས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་སེམས་ཁུལ་དང་
 རྒྱན་བལྟས་དང་བརྟག་གཞིག་ཀྱང་མི་བྱ། དུན་པའི་ཆེ་སྐྱམ་རྒྱ་ཚུང་རྒྱ་བྱེད་རྒྱ་སོགས་གང་
 ཡང་མེད་པའི་ཐ་མལ་མ་བཙས་པ་དེ་ཀར་བསྐྱུར་། ཟ་འཆགས་ཉལ་གསུམ་ཡང་འདི་བྱ་འདི་
 བྱེད་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་སྒོ་རགས་པོས་མི་བྱ་བར་སྒོ་བལ་གྱི་རང་ནས་ཅི་ལུས་བྱ།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་གྱི་བྱ་བ་དང་ལས་ཀ་གང་ཡང་མི་བྱ། གཏོར་མ་དང་གསོལ་
 འདེབས་ཀྱང་ཟད་ཅམ་རེ་མ་གཏོགས་གཞན་ཁ་ཏོན་དང་དགེ་སྦྱར་ཐམས་ཅད་བཞག་ལ་སྒྲོ་
 བ་བཙད་། ཉལ་བའི་ཆེ་ཞི་འདོད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཐ་མལ་བཙས་མེད་ཟང་མར་ཉལ། དེ་
 ལྟར་ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྒོས་བཏང་ནས་ཞག་འགའི་བར་རུ་རང་གར་བཤད་པས།
 ཉམས་སྦྱང་བ་ཟང་བ་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་དགའ་ཚེར་གྱི་འཛིན་པ་གྲོལ། རན་རྟོག་འབྲུལ་བ་
 ལ་རྒྱན་འཛིན་དང་ཀོ་ཡང་ཞི་ནས། ཐ་མལ་གྱི་སེམས་གང་འདུག་ཅི་བྱང་ཅི་ཤར་དེ་ཀ་སྐྱམ་
 གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་རྣམ་འབྱུར། དོན་ལ་སྟེ་འགག་མེད་པ། བལ་ཚོབ་མེད་པ། སྤང་
 སྤང་མེད་པ། སེམས་ཡིངས་མ་ཡིངས་དང་། དུན་པས་ཐིན་མ་ཐིན་དང་། ཉམས་སྦྱང་མ་
 ཚུང་དང་། དོན་རྟོགས་མ་རྟོགས་མེད་པར། སྤང་སྟིད་ཐམས་ཅད་སྒོ་ཡུལ་རུ་ཤར་བའི་ཆེ་
 རང་ཤར་རང་བྱུང་། ལུབ་པའི་ཆེ་རང་ཞི་རང་སྟོལ། ཟུ་མེད་གཅིག་སུ་ཟང་ཐལ། ཐམས་
 ཅད་སྐྱམ་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱམ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ སྐྱམ་ལས་མ་འདས་པར་སྒོ་ཐག་ཆོད་པའི་རེས་
 ཤེས་སྟེ་བཞིག་དགོས་སོ། །སྐབས་འདིར་འགའ་ཞིག་ལ་ཏ་ཅད་གི་ཡིད་བྱེད་བཀག་དྲགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྟངས་པོར་འཁོར་བ་དང་། ལ་ལ་དེས་རྒྱང་སེམས་ནད་རུ་
 འབྱུམས་ཏེ་ཉམས་སྤང་མི་བདེ་ཞིང་སེམས་སུ་དོག་པའི་སྐྱག་བསྐལ་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སྒྱུ་.....
 སངས་ཅི་རིགས་བྱ་ཞིང་ཡིད་གྱི་འཆར་སྒོ་ཡང་རེ་ཞིག་ཅི་བདེར་བཏང་ལ་ངལ་གསོས་ཏེ་.....

བྱེད། ཁྱོད་པ་རྒྱུན་མེད་སྒྲིམ་ན་དེ་ལ་ཞག་འགའི་པར་འབྲམས་སུ་བརྟུག་ཅིང་། སྐབས་མེ་
 ཅམ་སྒྲིམ་མིན་པའི་སེམས་དང་གནས་སྐབས་འདུག་གམ་བཟ། དེ་ལ་ཡེངས་པ་དང་གཉིད་
 ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་མིན་པར་ཤེས་ན། སྒྲིམ་མིན་པ་དེ་དག་གི་རྩི་པོ་དང་རང་བཞིན་ལ་སྐར་
 བརྟུགས་ཏེ་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་རིག་པར་བྱེད། འོན་འདི་དག་ནི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས།
 བསམ་བྱ་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་རང་བྱུང་གང་སྒྲིམ་པ། འདི་ནི་འབྲས་བུ་མ་ལུས་སྒྲིམས་པར་གྱུར་
 པ་ཡིན། ཞེས་དང་། བྱ་བ་མེད་པའི་ཡིད་ནི་གང་ཏུ་འང་མ་བཅའ་ན། ཁོན་ཏན་བཅའ་མི་
 དགོས་ཤིང་དེ་ཡི་མི་མཐུན་བྲལ། ཁྱུ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལས་དེ་ཉིད་ཉིད་མིན་པས། །
 ཞེ་འདྲོད་མེད་པའི་སེམས་ལ་རྒྱ་ཡི་རྩི་མ་བྲལ། ཞེས་དང་། སྤྱིང་པོའི་སེམས་ནི་རྒྱུན་དང་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་བྲལ། འོན་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་དགོས་ཀྱི། བྱ་བ་བཏང་བའི་
 སེམས་ནི་བདེ་བ་ཆེ་མཆོག་ཉིད། ཅེས་དང་། ཡིད་དེ་ཡིད་མ་ཡིན་པར་བྱེད་གྱུར་ན། འེས་
 བྱི་སྤྱ་མེད་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གང་ཆེ་ཡིད་ནི་མི་གཡོ་རང་གནས་
 བརྟུན་པ་དེར། འདི་ཆེ་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ལས་ནི་རང་གྲོལ་འགྱུར། ཞེས་དང་། མཐོང་
 དང་ཐོས་དང་རིག་དང་བྲན་པ་དང་། ཟླ་སྒྲིམ་འབྲམ་དང་འགྲོ་དང་འདུག་པ་དང་། ཅུལ་
 ཅོལ་གཏམ་དང་ལན་སྒྲུར་གྱུར་པ་ལ། སེམས་སུ་ཤེས་ན་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ལས་མི་བསྐྱེད། །
 ཅས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། ཤ་སྤར་ས། འཁོར་དང་ལྷ་དང་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ཀུན། འདི་ཉིད་མཐོང་བས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་དོགས་པའི་བསམ་པ་ཟད་
 བྱུར་པས། སྤང་དང་སྤང་བའི་འབད་ཚལ་ཅི་བྱར་ཡོད། ཅེས་དང་། གྱེ་རྟོ་གཉིས་མེད་
 གཏུག་མའི་རྣལ་འབྱོར་གང་དེ་ལ། སྤང་དང་སྤང་བའི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འངས་ནི་
 ཆོས་ཀུན་མ་བཟུང་མ་བཏང་བས། བྱ་ཁྱོད་འདི་གྱིས་བྱ་བ་མི་སྒྲུའོ། ཞེས་དང་། བར་སྤ་
 པས། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་མེད་པས་ཚུགས་རིས་མཐའ་དང་བྲལ། བྲལ་དང་མ་བྲལ་མེད་
 པས་མཉམ་ཉིད་གཏུག་མའི་དང་། འདི་ལྟར་ངེས་པར་རྟོགས་ན་གཞན་ལ་རྩི་རྒྱ་མེད། ལྷ་
 ཆོགས་ཆོས་སྐར་གསལ་བས་སྤང་ལེན་སེམས་མི་འབྱུང་། སྒྲིམ་དང་མི་སྒྲིམ་མེད་པས་མཆོན་
 མས་གོས་པ་མེད། ལྷ་དང་མི་སྤང་ལུལ་ལ་ནམ་ཡང་བརྟེན་མི་བྱེད། བྱ་དང་བྱེད་པའི་
 སེམས་མེད་དམིགས་པ་ཀུན་དང་བྲལ། འདི་དང་དོགས་པའི་སྤྱོད་ཞེན་པ་ཀུན་ལ་འོག །
 ཅེས་དང་། གང་ཡང་ཡིད་བྱེད་བྲལ་ན་རྩི་མེད་ཐེ་ཆོས་མེད། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག་པས་

ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་འཆར། ཁྱེས་དང་། རྒྱ་དམ་རྣལ་མ་ཚེས་ཉིད་རྒྱ་ལ་སྤྱད་བྱ་སྟེ།
 མི་སྤར་མི་སྤྱབ་མི་ཞེན་མི་སྦྱོར་མི་འགྲེལ་པར། །རང་ལུགས་ཅི་བདེར་སྦྱོར་པ་རབ་མཚེག་
 དམ་པ་སྟེ། ཁྱེས་དང་། རྟེན་པ་སྟེ། སེམས་ནི་བཅོས་པ་མ་ཡིན་མ་བཅོས་མིན། །གཏུག་མ་
 ཡིད་ལ་བྱར་མེད་ཤེས་པར་གྱིས། ཁྱེས་དང་། མི་བསམ་མི་མཚོ་བརྟག་དཔྱད་མི་བྱ་ཞིང་།
 མི་སྦྱོམ་མི་སྦྱོར་རེ་རྟོགས་མི་བྱ་བར། །དེར་འཛིན་སྒྲོ་ཡི་འདུ་བྱེད་རང་སར་སྟོལ། །དང་པོ་
 ཚེས་ཉིད་ཉིད་རུ་དེ་ཡིས་ཐེབས། ཁྱེས་དང་། ཞེ་འདོད་བྱུང་བས་འདྲ་གསལ་མ་མཐོང་
 བསྐྱབས། རྟོག་པའི་བསྐྱུང་སྒྲོམ་དམ་ཚིག་རྒྱ་ལས་ཉམས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཞེ་འདོད་ཀྱང་
 དང་བྲལ། །རང་བྱུང་རང་ཁེ་རྒྱ་ཡི་རྩ་བས་འདྲ། མི་གནས་མི་དམིགས་རྒྱ་ལས་མི་
 འདའན། །དམ་ཚིག་མི་འདའ་ལྷན་པའི་སྦྱོན་མེ་ཡིན། ཞེ་འདོད་ཀྱང་བྲལ་མཐའ་ལ་མི་
 གནས་ན། ཞེ་སྦྱོང་ཚེས་རྣམས་མ་ལུས་མཐོང་བར་འགྱུར། ཁྱེས་པ་སྟོགས་གྲུབ་ཆེན་གྱི་
 གསུང་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། རྩེ་སྦྱོམ་པོ་པས་ཀྱང་། སྤང་རྟོག་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ལམ་མ་བཅའ།
 འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་རེ་རྟོགས་ཞི། རྩེ་བཏགས་རིག་པས་རྒྱན་གྱི་མགོ་སྦྱར་སངས།
 ཁྱེས་དང་། དང་པོ་སེམས་ཉིད་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པས། གནས་འབྱུ་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྤྱལ་རིག་
 དེས་ན་བྱས་དང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བྱས་མཁའི་སྤྱལ་སྤྱུང་དཀའ་ལས་ཉིད་རུ་ཟད།
 ཅེས་དང་། གཏང་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ་བར་བཏང་བ་ཡིན། །བཟུང་བ་མེད་པར་བྱན་འཛིན་
 བོར་བ་ཡིན། རྩེ་མེད་རང་ལ་ཐམས་ལུས་པ་ཡིན། །བདག་པོ་མེད་པས་ཅི་དགའ་ལྷ་
 དགའ་ཡིན། ཁྱེས་དང་། བྱན་པའི་འཚོ་སྦྱོང་མེད་པས་ཡིངས་རྟོགས་མེད། །མཉམ་རྩེས་
 རེས་སྤོང་མེད་པས་ཐུན་མཚམས་བྲལ། གང་བྱུང་ཚོས་གྱི་དཔྱིད་ས་ལ་སྤང་རྟོག་མེད།
 ཐམས་ཅད་རྩེ་བཏགས་ཡིན་པའི་རྒྱན་སྤྱུགས་རིག་ ཅེས་དང་། སེམས་མེད་རྟོགས་ན་སྤང་
 ཤིང་རྒྱ་ཡན་ཡིན། ཅིས་གདབ་མེད་ན་རྣམ་རྟོག་སྦྱེས་གྲོལ་ཡིན། ཞེ་འདོད་མེད་ན་ཐམས་
 ཅད་མཉམ་ཉིད་ཡིན། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་སྦྱོམ་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད། ཅེས་སྟོགས་མང་རུ་
 གསུངས་ཏེ་རྩེ་ན་གཤམ་པ་མངོན་སྤྱད་རུ་བརྟ་བར་བྱའོ། །ལྷ་པ་དེས་ཉིན་མཚན་ཁོར་ལུག་རུ་
 བསྟེ་བ་ནི། ཤིང་རུ་བཤད་པའི་སྦྱོམ་ཁོར་ལུག་དེས་ཉིན་མཉམ་རྩེས་བསྟེ་ཞིང་། དེ་མཚན་མོ་
 ལའང་བསྟེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མཉམ་རྩེས་སྦྱོང་རྩེ་ལ་མེར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་།
 ལ་བརྒྱའི་སྤྱབས་འདིར། ཏ་ཅང་གི་བཟུང་བྱ་འདུར་བྱུགས་ན་དེས་ཉམས་སྦྱེ་ཞིང་དེ་

ལའང་ཞེན་འཛིན་སྒྲིམ་དྲིགས་ཡོད་པས། ཉམ་དུན་གྱི་ཆེ་ཞེ་འདྲིང་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་བཟང་
 ཞིང་གཏོང་སྒྲིམ་པའི་འདུན་པའང་མི་བྱ་བར་གཉེར་མེད་བརྩ་མེད་སྒྲོང་རབ་སྒྲིམ་རབ་གྱི་...
 ཚུལ་རྒྱ་མཉམ་ཆེས་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲོང་དགོས་ཏེ། ཆེ་ཞང་གིས། ཡུག་ཆུ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་
 པ་ལ། །འདི་བྱའི་ཉིག་ཉིག་མི་འདོག་གི། །དང་པོ་བར་དང་ཐ་མ་མེད། །ཉམ་དུན་རྒྱལ་སྤྱི་
 སྒྲོང་ལ་ཞོག། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དུན་མེད་བྱལ་པོར་ཤོར་ནས་སྒྲིམ་
 རྒྱུ་མི་འགྲོངས་སྒྲིམ་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། སྒྱིར་ནས་དུན་གྱི་ཆེ་སྒྲོང་པ་དེ་ཀ་ཞེན་འཛིན་བཞིག་
 པའི་དུན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་དང་རྒྱ་སྒྲོང་པ་དེ་ཉིད་ནི་གནས་ལྷགས་
 ཇི་ལྟ་བའི་དུན་པ་ཡང་དག་ཡིན་པས་འབྱུར་དུན་དང་བཟུང་དུན་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་རྒྱ་...
 བྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཐ་རས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཡུག་ཆུ་ཆེན་པོ་ལ། །བསྒྲིམ་རྒྱ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་
 པས་མི་སྒྲིམ་སྟེ། སྒྲིམ་མེད་དོན་དང་འབྲལ་མེད་སྒྲིམ་པའི་མཆོག་ ཁེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
 འོན་ཀྱང་ཆེས་ཤེས་རྒྱུ་མེ་ཡངས་ཤོར་ནའང་ཆེས་ཐོབ་གྱི་དུན་པས་ནམ་ཐིག་དེ་དག་གི་...
 གནས་ལྷགས་རིག་པས་ཆོག་པ་དང་། ཆེས་ཆོད་ན་མཉམ་ཆེས་འདྲེ་བའི་ཁོངས་སྤྱི་སྒྲོང་པ་
 དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིམ་ཁོར་ཡུག་གི་ཐ་སྙད་བཞེད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཉིན་ཁོར་ཡུག་མཆོག་
 མོར་བསྟེ་བ་ལ། གཉིད་རྒྱ་འགྲོ་བར་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་དང་པོར་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པས་ཡིད་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཉིན་གྱི་དགེ་སྒྲོར་དེའི་དང་ནས་གཉིད་རྒྱ་འགྲོ་བར་བྱ་བཞིང་།
 དེས་གཉིད་དང་མི་ལམ་རྒྱ་སྒྲོངས་ན་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱིད་པ་ཅམ་ལས་སྐབས་འདིར་...
 སལ་ཆེར་ལ་མི་འབྱུང་བས། གཉིད་དུན་མེད་རྒྱ་སྒྲོང་ཞིང་མི་ལམ་འབྲལ་བར་ཤར་ཡང་།
 གཉིད་སྤང་མ་ཐག་ཆེས་སྤྱི་དེ་དག་གི་གནས་ལྷགས་རིག་པས་ཆོག་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉིན་
 མཆོག་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་སྒྲོང་བའི་ཐ་སྙད་བཞེད་དེ། ཆེ་སྒྲིམ་པོ་པའི་ཞུས་ལན་རྒྱལ་ལས། འོ་ན་
 དུན་པས་མ་ཐིག་ཅན་ཅོ་པོ་མི་འོང་བར་རྒྱག་པ་རང་ག་མ་དེ་དུན་པས་ཐིག་པ་དང་སྤར་གྱི་
 རྒྱལ་རྒྱུ་ཆོ་འདག་གསལ་མི་འདག དུན་པས་ཤི་མ་ཤི་མེད་པར་འཛིན་དགོས་སམ་མི་
 དགོས་ཞུས་པས། དུན་པས་མ་ཐིག་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་རང་ག་བ་རྒྱལ་པས་ཐིག་མ་ཁད་
 ལ་སངས་ལ་དག དུན་པས་ཤི་མ་ཤི་མེད་པར་འཛིན་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་དུན་པས་མ་
 ཡངས་པར་བྱེད་ན་མཉམ་ཆེས་འདྲེས་སྒྲིམ་པ་ལ་ཕན། །དུན་པས་མ་ཐིག་ཀྱང་རྒྱལ་རྒྱུ་
 གིས་གཞོད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་དང་བར་རྒྱ་གཙོད་པ་གཏན་མེད་གསུངས། ཞེས་དང་། གཉིད་

དང་མི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་འདྲ་གསལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་ཆོག དེ་ནས་པས་མ་ཐིག་པ་དེ་ཉིད་
 སད་པའི་རྗེས་སུ་བལྟས་པས། དེ་ཡང་འདྲ་གསལ་ལས་གཞན་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པས་རྒྱ་པོ་
 རྒྱན་ཡིན་གསུངས་སོ། ཞེས་སོགས་སྐབས་འདི་དག་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཞུས་ལན་མང་
 དུ་སྤང་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དུས་ཡོངས་ལ་ཐོབ་ཤོར་གྱི་འཁྲུ་འཕྲིག་ཆེན་པོ་འདུག་ན་དེ་དུང་མེས་ས་
 གྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྒྱལ་མ་རྟོགས་པས་ལ་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་མས་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྐམ་པོ་པས། ཡངས་པའི་ཆེ་ན་འཁྲལ་བ་རང་མཆོན་པ། དེ་ཆེ་དོ་པོ་གྲུང་
 བས་ཐོབ་པ་ཞིག དེ་འདྲ་གང་དེ་གཉིས་ཆོས་མ་རིག་པས། རྗེ་མ་ཐོབ་ཤོར་དེ་ནི་ངས་མ་
 རྟོགས། གཉིས་ཆོས་ཡོད་ན་ཁྱེད་དོར་རིག་པ་ལ། མེད་པར་བྱེད་པ་དེ་རང་རྒྱུན་ཅན་ཡིན། །
 ཞེས་དང་། དེ་དུས་ཐོབ་དང་ཡོངས་པས་འཁྲལ་བ་ནམས། རྗེ་ཡིས་བསྐྱེད་མོད་དོན་ལ་
 ཐོབ་ཤོར་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། དེ་ལྟར་ལ་བསྐྱེད་དོན་དེ་དག་ལ་ངས་ཤེས་སྐྱེས་
 བ་གཞན་མཆོན་བཅས་དང་ཡིད་བྱེད་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་ཞག་ལྔ་རེ་ཅམ་ལ་བསྐྱེད་དང་ལ་
 འབྲམས་སུ་བརྟུག ཡང་ཞག་རེ་ཅམ་ཅི་བདེར་ངལ་གསོ། ཡང་ཞག་བརྟུན་རེ་དང་བརྟུན་
 ཅམ་དུ་ལ་བསྐྱེད་རེ་དང་ངལ་གསོ་རེ་སྟེན་ནས། གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེས་ཉིན་པར་
 ཁོར་ལུག་མ་སོང་བར་དུ་ལ་བསྐྱེད། ཉིན་པར་ཁོར་ལུག་དུ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་འདྲིས་
 བྱས་པས་མཆོན་ལ་འདྲ་རིམ་པ་རིམ་པས་འཆར་ཞིང་། ཤིན་དུ་གོམས་ནས་ཉིན་མཆོན་
 དཔྱིས་ཐིག་པ་འདྲེ་བར་གསུངས་སོ། །ལ་བསྐྱེད་དཀོས་པ་ནི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱོང་བྱ་
 སྐྱོང་བྱེད་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་སོགས་གཉིས་འཛིན་དང་སྐྱོང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་.....
 འཛིན་ཐམས་ཅད་བཤེག་ནས་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཆམ་གྱིས་གཤོང་པའི་ཆེད་.....
 ཡིན་ལ། གང་ཟག་རབ་འཕྲིར་ལ་ཞག་གངས་ཅི་རིགས་པར་གཉིས་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་
 གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཆར་ཞིང་། འཆར་རྒྱལ་ནི་སྤྱིངས་པ་ཆེ་རྒྱུང་གི་ཁྲུང་པར་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཅིག་དུ་མ་ངེས་པར་འཆར་དོ། །འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ཅི་ནས་
 ཁྱུང་ཤར་མ་ཐུབ་ན། རེ་ཞིག་མཉམ་རྗེས་སུ་དགོ་སྤྱིང་སྤྱིང་རྒྱལ་ཐུང་བཤད་པ་བཞིན་སྤྱིང་
 ཞིང་། ཐུས་རིམ་པས་གཉིས་འཛིན་སྤྱིང་འཛིན་སོགས་ཀྱི་འཛིན་པ་དང་ཡང་ཡང་སྟལ་ནས་
 བསྐྱེད་པས་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་འཆར་བར་བཞིན་དོ། །གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཤམ་
 མ་ཞིག་ཤར་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་འདི་ཉིད་

སྤང་ཅི་རིགས་ཤར་བ་ཅམ་དང་། འགའ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་མེད་པར་ལོ་འདྲིང་དང་ཤུགས་
 འདྲིང་དང་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱུ་ཁྲོད་དང་བཞི་མདོ་སྐུ་མཁུ་བཞུད་ཅིང་། དེ་ཡང་དང་པོར་
 ལྷག་པས་ན་དང་ཕྱིས་བྱེད་པོར་སོང་བ་དག་སྤང་ཡང་། དེ་དག་གིས་དགོ་སྤྱོད་ལ་ཡང་དག་
 པའི་ཐོགས་མི་ཐོན་ཏེ། དེས་ལམ་རྒྱ་འཁྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་པའི་རོ་པོ་དང་ལམ་རྒྱ་འཁྱེད་པའི་
 སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱོད་པའི་དཀོན་པ་ནི། འདྲིང་ཡོན་ལམ་གྱི་ད་
 ཁོ་ནའི་ཆེད་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་པོ་རྩ་.....
 མཉམ་པའི་ཆེད་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་གཉིས་སྟེ། གང་བཤད་འཇིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི།
 སྤྱོད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཕྱིར་མ་གསུངས། ཡིད་ནི་བརྟན་ནས་གཡོ་ལམ་ཅི། །རང་གི་སེམས་ནི་ས་
 སོར་བརྟན། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། སྤྱོད་པ་དངོས་ནི། གསང་ཐུགས་ལ་པ་རྒྱུད་ནས་སྤྱོད་པ་ཅས་
 དང་སྤྱོད་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། མ་རྒྱུད་ནས་གསང་སྤྱོད་དང་
 བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཕྱོགས་ལས་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། ཡུལ་ཉིད་གི་
 སྤྱོད་པ་ལྟར་ཀུན་བཟང་གི་སྤྱོད་པ་དང་གསང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཕྱོགས་ལས་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་། ལས་དང་པོ་པའི་
 སྤྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཆེར་དབང་བའི་སྤྱོད་པ་དང་།
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཞི་ལ་སྐོས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་པོ་གསང་ཐུགས་པ་
 བརྟེན་ཆོགས་ཀྱི་མན་རག་ཟབ་མོ་དང་འབྲལ་ན་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་པའི་སྤྱོད་.....
 པར་ཡང་བྱང་བར་མཛོན་ཏེ། ཡུལ་ཉིད་གི་གཞུང་རྣམས་དང་། གས་ཟེ་ཆེན་པོའི་དོ་རྩ་
 དང་། ཤ་མ་རི་དབང་ཕྱག་དང་པོར་མ་དང་ཏི་པོ་པའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་
 སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཅི་རིགས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་རྒྱུད་འདིའི་བཞེད་
 པ་ནི། རྒྱལ་འཁོར་ནས་སྤྱོད་པ་ཅམ་ལ་སྤྱོད་པ་པོ་སྤྱོད་པ་ཆོན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་མི་འགལ་.....
 ཞིང་ཀུན་བཟང་དང་སྤྱོད་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་དང་ཕྱོགས་ལས་རྣམས་རྒྱལ་རྣམས་དང་
 དོན་མཐུན་པར་གསང་སྤྱོད་ཅམ་ཞིག་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །དེའི་གནས་ནི། སྤྱོད་པ་དང་
 སྤྱོད་པ་ལྟར་ལ་སྐོས་པ་ཡིད་འཇུག་ཅིང་བག་ཐེབས་པའི་གནས་སུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱི་ནང་...
 གི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཆོང་པས། དེར་ནང་རྒྱ་སེམས་ལ་རྣམས་རྟེན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟེ་རག་

ཅན་གྱི་སྤྲངས་དྲག་པོ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མ་ཐུང་པར་ཡུལ་ཆུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཏུ་འབྲེལ་རྒྱ་
 རྒྱུད་ས་ཆེ་བ་མི་འབྱུང་བས། སལ་ཆེར་ལེ་ལོ་དང་རྫོམས་ལས་ཀྱི་རང་ལ་ཡིད་དལ་ཏུ་ལུས་
 ནས། ལོ་མང་པོ་དང་ཆེ་ཤིང་ཤོར་རྫོམ་ལོ་བྱས་ཀྱང་རྒྱུན་ཐོག་ཏུ་མི་ཁེལ་བར། བདེ་དལ་གྱི་
 ཆེ་དགོ་རྒྱུར་རྒྱུད་རྒྱ་ཞིག་མོགས་སུ་ཕྱོད་པ་ལ། ཉེན་མོངས་པའི་རྒྱུན་བྱུང་ན་ཐ་མལ་པར་
 འཆར་བ་ཞིག་འབྱུང་བས། རྫོམ་པོགས་འདོན་པ་ལ་ཤོང་ཡུལ་དང་སྡེ་དཔོན་ལ་སོགས་པར་
 ལོ་གསུམ་རེ་ཅམ་བསྐྱམས་པ་བས། ཀཉན་ས་རྩོལ་ཅན་ལ་སོགས་པར་རྒྱུན་དང་བསྐྱེས་
 ནས་རྒྱ་རེ་ཅམ་གསར་རྒྱུད་བྱས་པ་པོགས་ཆེ་བར་བཞེད་དོ། །རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་འཇིགས་
 ཤིང་ཡང་བའི་རི་ཆེའམ་རི་ཁྲོད་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་འབྱུང་བའི་གཉན་ས་དང་།
 རོ་དང་གེང་རུས་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པའི་རུར་ཁྲོད་དང་། རྒྱ་དང་བཅན་ལ་
 སོགས་པས་བདག་ཏུ་བབྱུང་བའི་ཤིང་གཅིག་གི་རྒྱུད་དང་། ཡི་དྲགས་དང་འབྲེ་ལ་སོགས་པ་
 འདུ་བའི་ཤོང་ཁྲེད་རྒྱུད་པ་དང་བཞི་མདོ་ལ་སོགས་པར་ཀུ་ལུ་ལུའི་མཆོད་རྒྱུན་རྫོན་ཏུ་འགྲོ་
 བས་ཐ་མལ་པའི་རྒྱ་བ་བཅད་དེ་འཇུག་པར་བཤད་དེ། ཁྲོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གདེང་ནི།
 རྫོན་གྱི་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས། རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པ་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་རོ་སྒྲིག་མེད་པ།
 ཀཉན་པོས་རྒྱུན་ཐུབ་པ། གདམས་རག་ལ་རང་བྱུན་རྒྱུད་པ། དང་པས་ཁམས་སོས་པ། ལུས་
 པས་གནོད་པ་ལུ་མོ་སེལ་རུས་པ་དང་ལུ་དཔོན་པར་བཞེད་ལ། རྒྱུ་མ་པོ་པས། གདམས་
 རག་གི་གདོང་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་པའི་གདོང་ཐོབ་པ་དང་། ཉམས་སྤྱོད་གི་གདོང་ཐོབ་པ་
 དང་། ལུ་བའི་གདོང་ཐོབ་པ་དང་བཞི་དགོས་པར་བཞེད་པ་དང་། ལུབ་ཆེན་ཞང་གིས།
 གདམས་པའི་མཆོད་ལ་རང་བྱུན་རྒྱུད་པ་དང་། ཁྲི་ནང་བཏུད་ཀྱི་དཔུང་གིས་མི་ཐུབ་དང་།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་གཙང་ལ་རོ་སྒྲིག་མེད་པ་སོགས། ཆིག་རྒྱ་ཐུབ་ནས་གཅིག་ལུར་རི་ཁྲོད་འགྲིམས།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁྲོད་པ་དངོས་ལ་ལུ་ལས། རི་དྲགས་རྣམས་མ་ལུ་ལུའི་རྒྱུད་པ་ནི།
 རི་དྲགས་རྣམས་མ་དེ་ནི་རྒྱ་ཁྲོགས་གཞན་དང་མི་འགྲོགས་ཤིང་གང་ལའང་སློ་མི་འཇུག་པར་
 ཡན་གར་ཏུ་གནས་པ་ལྟར། དག་གཉན་གྱི་ཆར་གཙང་རྒྱེས་འཇིན་དང་ཕོན་བདག་གི་
 མཐུན་འཇུག་རོ་བསྐྱར་སོགས་ཆེ་འདིའི་འདུན་མ་ལ་སློ་མི་འཇུག་ཅིང་རྒྱ་ཁྲོགས་སྤངས་ནས་
 གཅིག་ལུར་རྒྱུད་པའོ། ཁེང་གེ་ལུ་ལུའི་རྒྱུད་པ་ནི། ཁེང་གེ་ནི་རི་དྲགས་དང་གཅན་ཟན་གྱི་
 ཆོགས་གང་ལའང་ཉམ་ང་མི་ཕྱེད་པ་ལྟར། ལྷོ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་དང་། བང་

ནམ་ཞྭ་གི་གཡོ་བའི་སྐྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་ཅི་ཡང་མེད་པ་འཇགས་ཤིག་མེད་པའོ། །བར་སྐྱར་གི་ཆུང་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ནི། བར་སྐྱར་གི་ཆུང་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་གང་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ཟང་ཐལ་དུ་སྤྱལ་གྱི་འགྲོ་བ་ལྟར། ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་བདེ་སྤྱོད་ཆེད་གྲགས་སྐྱོགས་གང་ཡང་ཆགས་ཞེན་དང་འཛིན་པ་མེད་པར་སློབ་ཐལ་སྤྱལ་བ་ཉིད་དུ་བཏང་བའོ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་ཉེན་མེད་པ་ལྟར་འདི་བྱ་འདི་བྱེད་སྐྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དང་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་སྐྱོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་མེད་པ་ཉེན་མི་བཅའ་བའོ། །སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་མེད་པ་ལ་གང་གི་ཡང་གཟུང་གཏང་མེད་པ་ལྟར། ལེགས་ཤེས་ཅི་ཡང་འདགས་སྦྱབ་དང་བླང་དོར་སྐྱོད་ཀྱི་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ལའི་སྤྱོད་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་གྱི་ཞེན་སྐྱར་ཅི་ཤར་ལམ་དུ་སྤྱོད་ཞིང་གནས་ལུགས་ལ་ཤོགས་དབྱེད་ཀྱི་བར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ལམ་དུ་འབྱེད་ཆུ་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱབས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རང་ག་བ་ནམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་འཁོར་བར་ལྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ནམ་སྐྱར་མཛོན་བྱང་ལས། རྟོག་པ་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྱུང་བྱེད་ཡིན། ཞེས་སོ། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རང་ག་བར་མི་ཤར་བར་གདམས་ངག་གིས་ལམ་དུ་འབྱེད་ཅན་དེ་ཉིད་ལེ་ཤེས་གྱི་རོལ་ཤར་ནས་དེས་འཁོར་བ་འདག་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་སུ། རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིད་པ་འདག ཅེས་དང་། བཅ་ཐེ་ཆེན་པོས། རྟོག་པ་ལེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་པ་བྱེད་ཡིན། ཞེས་དང་། ལྷ་རྩ་མི་ཉིས། རྟོག་པ་རང་གཤལ་ལེ་ཤེས་ཆེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་རྟོག་ཆོས་སྐྱར་རོ་སྤྱོད་པས་ཆོག་མོད། སྐར་ལམ་ཁྱེད་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོར་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ། ཅིག་ཅར་པ་ཁ་ཅིག་ལ་དེས་དུས་ཀྱང་དུ་གྲལ་བ་སྤྱོད་ཀྱང་། སལ་ཆེར་ལ་སྐྱར་རྟོག་ལམ་ཁྱེད་ཀྱིས་གནད་དུ་བསྐྱོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་དུན་པ་སྤྱོད་དུས་ལྟོགས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལེ་ཤེས་སྤྱོད་པ་འབྱུང་ཡང་། དེར་རྟོག་པ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་དང་ཆེས་ཤེས་གྱི་རྟོག་པ་སལ་ཆེར་ཉམས་ལེན་དུ་འདག་མི་རུས་ཤིང་། ཤས་ཆེར་རྟོག་པ་རྒྱ་འབྱེད་ཀྱི་གསེབ་ནས་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་ལྱུང་དམ་དུ་མ་རེ་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྟོག་པ་རང་ག་མར་ཤོར་ཆེས་སྤྱོད་པ་ལེ་ཤེས་ཡིན་སྟེ། རྟོག་པའི་གྲུ་ལ་

ཁྱིམ་ཆུས་འདེབས་སུ་འཆར་བ་མང་རོ། །དེར་མ་ཟད་སྐྱམ་སྐྱེས་བུལ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་པ་སྤ་
 མོ་རྟམས་དྲན་པ་མ་ཡིངས་པ་རང་གིས་ཆོས་སྐྱེར་འཆར་ཡང་། ཆགས་སྤར་གི་རྟོག་པ་ཆོན་
 ཆེ་བ་རྟམས་ཆོས་སྐྱེར་ཅུང་ཟད་མི་འཆར་བ་དང་། རོ་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་འདྲུལ་སྐྱེན་
 དྲག་པོས་ད་ཀྱགས་པའི་རྟོག་པ་དགེ་སྐྱེར་དུ་མི་འཁྲོ་བ་ཅི་རིགས་འབྱུང་བར་བཤད་པས།
 སྐྱམ་མཐོན་པོར་ཁོང་བ་ལ་འདྲུལ་སྐྱེར་གཤམ་ཆེ་ལ། དེར་སང་འགའ་ཞིག་སྐྱམ་པོ་མཐོང་
 ཅམ་རེ་སྤ་མོ་ནས་བྱུང་ཞིང་ལོ་མང་དུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྐྱེད་ཆེར་མི་འབྱུང་བར་སྐྱིད་ལྷག་པ་.....
 ཐམས་ཅད་ལམ་ཁྱེར་གྱི་གནད་མ་ཟིན་པ་ལས་འབྱུང་བས། རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་སྐྱམ་གསར་བ་
 དང་སྐྱམ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ལམ་ཁྱེར་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ་དང་ཅིས་སུ་ཆེ་བར་བྱ་དགོས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱང་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲན་རྒྱུན་བརྟེན་མཁས་པ་ཞིག་ལ་
 རག་ལས་ཏེ། རྩེ་འཁྲི་ཁྱུང་པས། སུ་ཀྱན་ཅིལ་གྱིས་དེལ་ན་འདི་ལས་མེད། གང་ཞེ་ན། དྲན་
 པ་དྲན་མཁས་ན་སྐྱོམ་མཁས། ཞེས་དང་། རྒྱ་པོ་རྒྱན་གྱི་རྟལ་འཕྲོར་ལའང་། །མ་ཡིངས་པ་
 ཡི་དྲན་པ་གཅེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་ཁྱེར་གཞན་རྟམས་རྟམ་རྟོག་ལམ་
 ཁྱེར་གྱི་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པས། ལམ་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རྟམ་རྟོག་ལམ་ཁྱེར་ཉིད་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་ལྷན་སུ་གཅིག་ཁོང་སྟོང་ན་ལྷན་སུ་ཐམས་ཅད་ཁོང་སྟོང་པར་ཤེས་པ་ལྟར། རྟོག་
 པའི་ཕྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་རིགས་འགྲེ་བ་ཤེས་དགོས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྩེ་སྐྱམ་
 པོ་པས་རྟམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་ཁྱེར་ཉིད་གཙོ་བོར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཁོངས་ནས་ལམ་
 ཁྱེར་གྱི་ཕྱེ་བྲག་གཞན་རྟམས་འགྲེ་བར་དགོངས་སོ། །དེར་སང་སྐྱུང་བ་རྒྱུད་པས་ལམ་ཁྱེར་
 དྲག་དུ་ཕྱེ་བའང་རྩེ་སྐྱམ་པོ་པས་མ་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། གཟེར་རྟམ་པ་ལྷའི་མན་རག་ཅས་
 པ་རྩེ་སྐྱམ་པོ་པའི་གསུང་འདུལ་བ་འཛིན་པས་ཟིན་གྱིས་སུ་མཛོད་པ་ལས། བར་ཆད་ལམ་
 ཁྱེར། ལ་ཆ་ལམ་ཁྱེར། མཆི་བ་ལམ་ཁྱེར། ཉོན་མོངས་ལམ་ཁྱེར། རྟམ་རྟོག་ལམ་ཁྱེར་རྟམས་
 འབྱུང་ཞིང་། འདྲེ་བཞི་ཅད་གཙོད་ནི་ལྷ་འདྲེ་ལམ་ཁྱེར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་གསུང་འདུལ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལས་འཛོར་བྱར་མ་བརྟན་པ་མི་སྤྲང་རོ། །ཁོན་གྱང་ཁྱིམ་རྩེ་རྒྱ་རས་ཀྱིས་རྩེ་རས་
 རྒྱང་པའི་མན་རག་གཏེར་ལས་འདོན་བར་མཛོད་དེ་མཆོན་རོ་སྟོམས་ཞེས་དཔལ་ལྷན་.....
 འདུག་པ་རྟམས་ལ་ཤིན་དུ་གསལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་སྤྱིའི་ལམ་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་ལ་གཤམ་ཆེ་
 པའི་གནད་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོར་རྟམ་རྟོག་པོས་བཟུང་ཞེས་པ་རྟེན་བཟང་རན་ཅིར་

སྒྲིང་ཁིང་གང་ལྟར་གར་ཡང་དེ་ཉིད་རང་ཡན་རྩ་མ་ཤོར་བར་ཐོག་མར་རོས་ཟིན་པར་བྱེད་
 པའོ། །བར་རྩ་བདག་འཛིན་སྒྲོས་བཀྲང་ཞེས་པ་གང་གར་དེ་ལ་ཆགས་སྒྲིང་རམ་དགག་སྒྲིང་
 གྱིས་མ་བསྐྱད་ཅིང་བདག་འཛིན་གྱི་འཁྲི་བ་སྒྲངས་ཏེ་སྒྲིན་ཡོན་གང་རྩུང་མི་འཛིན་མི་ལྟ་
 བར་དེ་གཉི་རང་ལ་སྒྲོས་མ་རེག་པར་འཛོག་པའོ། །ཐམས་ཅད་རྟོགས་གྱི་འཕྲང་བསལ་ཞེས་
 པ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཡོད་རྩ་དེ་ཁིང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་དོགས་པ་དང་། ལམ་རྩ་སྒྲིངས་སྒྱུ་རེ་མ་
 སྒྲིངས་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོགས་གྱི་རེ་རྟོགས་གང་ཡང་མི་བྱ། གལ་ཏེ་རེ་རྟོགས་གྱི་རྟོག་པ་སྤྲོ་མ་
 གར་ཡང་སྒྲར་གང་བྱུང་དེ་གཉི་ཐོག་རྩ་བཟོ་མེད་བཙས་མེད་རྩ་བཟུར་ཁིང་འཛིན་མེད་རྩ་
 སྤལ་གྱི་བཀྲང་བའོ། །ཚུལ་འདི་གསུམ་ནི་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་རྩ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་རྟོག་ལམ་རྩ་འཁྱེར་བ་ལྟས་ངན་གཡང་རྩ་སྒྲིང་བའི་གདམས་པ།
 ཉོན་མོངས་ལམ་རྩ་འཁྱེར་བ་བྱག་བྱུང་ཅིར་བཟུར་བའི་གདམས་པ། ལྟ་འདྲེ་ལམ་རྩ་
 འཁྱེར་བ་བར་ཆད་དངོས་གྲུབ་རྩ་བཟུང་བའི་གདམས་པ། རྟུག་བཟུལ་ལམ་རྩ་འཁྱེར་བ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་གདམས་པ། ར་ཆ་ལམ་རྩ་འཁྱེར་བ་འབྱུང་བ་རྟོ་མས་གྱི་གདམས་པ།
 འཆི་བ་ལམ་རྩ་འཁྱེར་བ་ཆོས་ཉིད་མ་བྱ་རྟོ་སྒྲིང་གྱི་གདམས་པ་དང་རྟུག་གི་དང་པོ་ནི།
 བརྟག་གཉིས་ལས། རི་ལྟར་ན་བར་ཆུ་ཞུགས་པ། །ཆུ་གཞན་གྱིས་ནི་དགྲག་པར་བྱ། །དེ་
 བཞིན་དངོས་པོའི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་། །རྣམ་པར་དེས་པས་སྒྲིང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་
 རྟོག་གིས་རྣམ་རྟོག་སྒྲིང་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིང་ཆུལ་ནི་རྣམ་རྟོག་སྒྲིང་བྱར་མི་བྱེད་པར་རྣམ་རྟོག་
 རོ་པོ་ཉིད་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྩ་འཁྱེར་ནས་ལམ་རྩ་བྱེད་པ་ཞེ། རྟོ་སྒྲིང་པོ་པས། བར་སེམས་གྱི་
 རྣམ་རྟོག་མི་སྒྲིང་བ་ལ། རྣམ་རྟོག་སྒྲིང་བྱ་ཅན་རྩ་བཟ། མེད་རྩ་མི་རྩང་བར་བཟ། དགོས་
 པར་བཟ། མྱིང་རྩ་རྟུག་པར་བཟ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་རྟོག་རོ་པོ་ཉིད་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཡིན། རྣམ་
 རྟོག་གྲིགས་ཡིན། རྣམ་རྟོག་ལམ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་ཤེས་རབ་གྱི་རྩུང་ཤིང་ཡིན། ཞེས་སོ། །
 རྣམ་རྟོག་ལམ་རྩ་འཁྱེར་ཆུལ་ལ་རྟོ་སྒྲིང་པོ་པས་རྣམ་གྲངས་རྩ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 སྐབས་འདིར་ལམ་ཁྱེད་བྱེད་ཆུལ་ལ། དང་པོར་རྟོག་པ་རོས་འཛིན་པ་ནི། ཡིད་ལ་དགེ་མི་
 དགེ་གང་ཡང་རྩང་བའི་རྟོག་པ་སྤྲོ་མ་འཕྲུལ་རགས་པ་ཞིག་གར་ནས་དེས་སྒྲོ་ལ་འབྱུང་འཕྲིག་.....
 བྱང་ཁིང་ཡིད་དགའ་མི་དགའ་གང་ཡང་རྩང་བ་ཞིག་ལྟར་དེ་བྱུང་བ་ན། དེ་ཉིད་རང་ཡན་
 རྩ་མི་བཀྲང་བར་བྱན་པས་ཅིར་གྱིས་རོས་བཟུང་རོ། །བར་རྩ་བདག་འཛིན་སྒྲོས་བཀྲང་བ་

ནི། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་བཀྲག་ནས་གཉེན་པོ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཤིག་
 མྱོས་པ་འདར་མ་ཡིན། རྟོག་པ་དེ་ལ་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་མོགས་ཀྱི་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ་རོ་
 པོ་ཉིད་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདར་མ་ཡིན། རྟོག་པ་དེ་མཁོ་ཡན་རྩ་བ་ཏན་ནས་དེའི་
 རྩམ་འབྲས་ཏེ་དྲན་པས་རྒྱུད་བའདར་མ་ཡིན་པར། རྟོག་པ་དེ་རོས་ཟིན་ཅམ་ཉིད་ནས་རྟོག་
 པ་རི་ལྟར་འདུག་པ་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་ཆག་བྱུར་མ་ཉམས་པ་དེ་ཀ་རང་ལ་དགེ་རྒྱུར་གྱི་རོ་ཏེ་བྱས་
 ཏེ། རྒྱན་ཡོན་གང་རུ་འདར་མི་འཛིན། དགག་གྲང་མི་དགག་ རྩམ་སྤྲུལ་པ་མི་འབྲས་། རྒྱོས་
 བརྩ་བཅས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར། གསལ་ལེ་ཡེ་རེ་ལྟོད་དེ་གྲུ་ཡངས་སང་པེ་འཛིན་མེད་རྩ་
 རྒྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྟོག་པ་གང་ཤར་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་བྲང་དང་དགག་སྤུབ་དང་
 བཅས་བསྐྱད་དང་བསྐྱར་དགོད་མི་དགོས་པར་རྟོག་པ་དེ་ཀ་རྩོམ་རྩ་ལྟར་གིས་འཆར་ཞིང་།
 དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་ལམ་རྩ་རྒྱུད་བ་ཞེས་བཞེད་དེ། མི་ཏི་པས། མ་རྒྱེས་པ་ལས་རྟོག་པ་རྩ་བྱུར་བ།
 རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དབྱིངས་གྱི་རོ་པོ་ཉིད། །དེ་གཉིས་གདོད་ནས་ཐ་དད་མེད་པ་རྟེ། །དེ་གཉིས་
 རོ་མ་ཉམ་བྱུར་པ་རས་བསྐྱར་ནི། །ཞེས་དང་། རྩམ་སྤྲུལ་པས། རྣམ་རྟོག་མ་བསྐྱད་ཆོས་
 ཉིད་རང་བཞིན་ཏེ། །མ་བཅས་རང་སར་སྒོལ་བ་མ་ཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། རྩམ་རོ་
 ཆར་པས། ཡང་ཅིག་རྣམ་རྟོག་རྒྱེས་པ་ན། །རོ་ཡིས་ཅིར་གྱི་བབྱུང་མཛོད་ལ། །ཁོ་རང་མོག་
 རྩ་རྒྱུད་ལ་ཞོག །རང་སར་སྒོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་དང་། འབྱུ་བ་དངོས་མེད་བམེར་
 བྱ་འདྲ། །འཛིན་པ་མ་ཁྱེགས་འབྱུས་པས་ཆོག །དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་རྩོམ་ཤར་ཟེར། །རང་རོ་
 ཤེས་པས་དགག་སྤུབ་བྲལ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུད་སྤྲུལ་མ་བྱུར་པ་དག་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་གཡོ་བ་དྲག་
 པོ་རྣམས་དང་པོར་རྒྱ་ཁོག་རྩ་འཁྱུང་པེ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་དང་དེ་དགེ་རྒྱུར་རྩ་འདར་མི་བདེ་བ་……
 འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་། རྟོག་པ་དང་ལས་རྒྱུད་འཕྲག་པ་གཅིག་པས་ལས་རྒྱུད་འཕྲགས་
 པའི་ཉམས་ཡིན་ལ། རོན་ཐོག་ན་དགེ་རྒྱུར་གྱིས་མ་ཟིན་པ་མེད་པས། རང་རམ་འཕྲགས་ཀྱི་
 རིམ་པས་དགེ་རྒྱུར་རྩ་བདེ་ཆམ་གྱིས་ལམ་རྩ་རྒྱུད་ས་ཤིང་། གོམས་པ་ན་རྟོག་པ་རོས་ཟིན་
 ཅམ་ནས་དགེ་རྒྱུར་རྩ་འཆར་རོ། །ཐ་མར་རེ་རོགས་ཀྱི་འབྲས་བུས་པ་བོ། ལུལ་དེ་ལྟར་
 ལམ་རྩ་འཁྱུང་བ་ལ་ལམ་རྩ་རྒྱུད་ས་སྤྲུལ་པེ་བ་དང་མ་རྒྱུད་ས་ཀྱི་རོགས་པ་ཐོགས་འཕྲུ་འཕྲིག་……
 དང་གཞིག་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་ཅིས་མེད་འཛིན་མེད་རྩམ་མེད་རྩ་གདོད་བ་ཡིན་ལ་……
 ལུལ་འདི་དག་ལམ་རྒྱུར་གཞན་རྣམས་ལ་འདར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བོ། བརྟག་གཉིས་

ལས། ཇི་ལྟར་འཛིན་པས་ཆོག་པ་ཡང་། །མེ་ཡིས་ཀྱང་ནི་གཏུང་བར་བྱ། །དེ་བཞིན་འདྲི་
 ཆགས་མེས་ཆོག་ལ། །འདྲི་ཆགས་མེ་ཡིས་གཏུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱི་ལས།
 ཆགས་པས་ཆགས་པ་འདྲག་པར་བྱེད། །ཞེ་སྤང་གིས་ནི་ཞེ་སྤང་སྤྱོད་། །གཏི་ལྷག་གིས་ནི་
 གཏི་ལྷག་སྤྱོད་། །ར་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ར་རྒྱལ་སྤྱོད་། །ཕག་དྲག་གིས་ནི་ཕག་དྲག་སྤྱོད་། །རྩ་རྩ་
 འཛིན་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ལམ་ཏུ་འབྱེད་ནས་ཆོས་
 ཉིད་དང་རྩོམས་པས་རྩམ་པ་ཉོན་མོངས་ལ་རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལྟར་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་
 བཞིན་འདྲི་ཆགས་སོར་རྟོག་ ཞེ་སྤང་ཆོས་དབྱིངས། གཏི་ལྷག་མེ་ལོང་ལྟ་བུ། ར་རྒྱལ་
 མཉམ་ཉིད། ཕག་དྲག་བྱ་བུ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ནས་རྒྱལ་བ་ལཱའི་མོ་འཕང་མཛོན་ཏུ་བྱེད་དེ།
 སྤྱི་ལས། ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་མཉམ་པར་འགྲོ། །དེ་དག་རིགས་ནི་ལྟ་ཉིད་དེ། ཡེ་ཤེས་ལྟ་
 དང་སངས་རྒྱས་ལྟ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་གདམས་པས་ཟིན་ན་ཡུལ་རྒྱལ་
 འདྲི་ཡོན་ཏུ་བསྟེན་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཉེས་པས་མི་མོས་པ་རྒྱག་བུད་ཅིར་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཏེ། བརྟག་གཉིས་སྟུ། རྩོ་བོ་མི་བཟད་པ་ཡི་ལས། །གང་དང་གང་གིས་འཛིན་འཁྱར་བ། །
 ཐབས་དང་བཅས་ན་དེ་ཉིད་གྱིས། །སྲིད་པའི་འཛིན་བ་ལས་ལྟོལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བམ་
 ཟེ་ཆེན་པོས། ཡུལ་རྩམས་བསྟེན་པས་ཡུལ་གྱིས་མི་མོས་ཏེ། །ལྷན་ལ་འདབ་མ་རྒྱ་ཡིས་མི་རེག་
 བཞིན། །གང་ལྟར་ཆ་བ་རྣམས་འཁྱོར་རྒྱབས་འགྲོ་བ། །རྒྱག་གི་སྤྲུགས་ཅན་རྒྱག་གིས་ག་ལ་
 རྟོགས། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཆོ་བ་ཆུ་ཅན་གྱི་རྒྱ། །རྒྱ་འཛིན་ཁ་ཡིས་བསྐྱངས་པས་
 མངར་བར་འགྱུར། །བརྟན་པའི་སེམས་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ། །ཡུལ་གྱི་རྒྱག་གྱང་
 བུད་ཅིར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལམ་ཁྱེད་དངོས་ནི། འདྲི་ཆགས་ལ་གྱི་
 རྩམ་དང་ནང་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་ དེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ནས་བདག་
 གིར་བྱེད་འདྲི་པ་རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་རོས་བཟུང་། །ཞེ་སྤང་ལ་དགྲ་
 བཤེགས་སོགས་གྱི་ཡུལ་རྟེན་ཅི་ཡིན་དེ་ལ་ཡིད་རྩ་མི་འོང་ཞིང་གཏུག་རྒྱབ་གྱི་སེམས་སྤྱིང་ན་
 ཀ་རེ་བ་དེ་རོས་བཟུང་། །གཏི་ལྷག་ལ་གཉིད་སྤོ་བ་དང་བྱིང་རྒྱགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་གྱི་སེམས་འཐིབས་པ་དང་མོངས་པ་དང་རྩོམས་པ་སོགས་སྤོ་མི་གསལ་བ་དེ་ཉིད་རོས་
 བཟུང་། ར་རྒྱལ་ལ་བདག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་སྤྲུམ་པ་དང་གཞན་ལས་ལྷག་པར་ར་
 རྒྱལ་བ་སོགས་རང་ལ་དེགས་པ་རྩེན་ནས་གཞན་ལས་ལྷག་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་དེ་ཉིད་རོས་

བཟུང་། དུག་དྲིལ་ལ་གཞན་གྱི་དཔལ་འཕྱོར་སྐོས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མི་བདེ་བའི་རྒྱལ་སྐྱེས་སྐྱོང་
 ཏང་དེ་བ་དེ་ཉིད་རྣམས་བཟུང་རོ། །དེ་དག་རྣམས་ཐིན་པ་ན་བདག་འཛིན་སྒྲོས་བཏང་བ་དང་
 རེ་དྲིལ་སྒྲོང་བ་སྐོས་སྐྱེས་ཐུང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱུང་། །སྐབས་འདི་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་
 རྒྱུན་ཆགས་ཡུལ་སྤང་ཡུལ་སྐོས་སྐྱེས་ལ་ཆགས་སྤང་རང་གར་སྒྲེས་པ་ལས་ཚན་ཆེ་བ་སྒྲེས་ཐབས་
 བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་དཔུགས་མི་བདེ་བ་དང་བཞིན་འབྱུར་
 བ་དང་ལྷན་གཤི་ཞིང་འདར་བ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྤང་དུག་པོ་སྒྲེས་པའམ་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་ལ།
 རྒྱལ་པ་དེ་ཉིད་རྣམས་བཟུང་བ་སྐོས་སྐྱེས་བྱུང་། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཆི་ལྟར་དུག་པ་དེ་ལམ་
 རྒྱུར་ཆོད་ཆེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་འདག་ཚན་ཆེ་བར་བཤད་དེ། མི་རྒྱུ་པས། ཉོན་
 མོངས་ཤེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམས་ལ་མེ་བཞིན་རྣལ་འཕྱོར་གྲོགས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
 སྤངས་སུ་བྱུར་མ་བྱུར་གྱི་འཆར་ཚུལ་ནི་སྤར་ལྟར་འབྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་ཆི་སྤང་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞགས་ཡིན་ཏེ། །བཞགས་ཀྱང་
 རྣམ་པར་རྟོག་ལས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ལྷ་རོ་པས། བད་དང་གདོན་གྱི་བར་གཅོད་ཀྱང་། །
 བསྐྱེན་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འདུས། རྣ་ན་འང་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ན། །གནོད་ན་འང་རྟོག་པ་དེ་
 ཉིད་གནོད། །འཆི་ན་འང་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་འཆི། རྒྱེན་འང་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱེ། །བདེ་དང་
 ལྷག་བསྐྱེད་ལ་སྐོས་སྐྱེས་པ། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། རྐྱེས་ལ་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
 རྟོག་པའི་གཞི་རྩ་ཆོད་ཀྱང་ན། རྣ་ད་གནོད་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་རོ། ཞེས་དང་། རྒྱེ་
 བཅུན་ཆེན་པོས། འདྲེར་སྤང་འདྲེར་འཛིན་འདྲེར་རྟོག་གསུམ། རྒྱུད་ཡང་རྣལ་འཕྱོར་རང་
 ལས་བྱུང་། །ཐིམ་ཡང་རྣལ་འཕྱོར་རང་ལ་ཐིམ། །ལར་བཞགས་རྣམས་སྐྱེས་སྐྱོང་གྱི་ཆོ་འཕུལ་ཏེ། །
 རང་སྤང་སྒྲོང་པར་མ་རྟོགས་པའི། འདྲེ་རང་རྒྱུད་དུ་འཛིན་ན་རྣལ་འཕྱོར་འབྱུལ། ཞེས་
 དང་། དུག་སྐྱོན་མོས། རང་སྐྱེས་འབྱུལ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས། རྣམ་རྟོག་དག་དུ་མ་ལངས་
 བ། །དུག་སྐྱོན་དག་དུ་ཅི་ལ་ལྟར། །ལར་བཞག་ཆགས་བདུད་འདི་སྐྱེས་ལས་བྱུང་། རྐྱེས་
 གྱི་དེ་ཉིད་མ་ཤེས་ན། རྒྱོད་སྤང་ཤིག་བྱས་པས་ང་མི་འཕྲོ། ཞེས་སྐོས་སྐྱེས་པ་ལྟར་འདྲེར་
 འཛིན་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྟོག་པའི་ཆོ་འཕུལ་ཡིན་ལ། ལྟ་འདྲེའི་གསུགས་ལྟར་སྤང་བ་ནི་
 རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་འཕྱུང་པའི་ཉམས་སྤང་ཤར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་
 འཛིན་སྒྲེས་པའི་ཆོ་ཐག་པ་སྐྱུལ་དུ་སྤང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡང་རང་གི་

ནམ་མཁའ་ཀྱི་ལུས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཅ་གནས་པའི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཞུགས་པས་དེ་
དང་རྟེན་སྒྲུབ་ཐུན་པའི་འཛིན་རྟེན་དང་འབྲུལ་སྤྱང་འཆར་བ་ལྟེ། དེ་ཡང་གཏི་མུག་ལས་ཐུ་
དང་ས་བདག་གི་རིགས། ཞི་ལྡན་ལས་བཅོན་དང་ཕོ་གདོན་གྱི་རིགས། འདྲིང་ཆགས་ལས་
མིན་མོ་སྟགས་མོ་གདོན་གྱི་རིགས་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་དང་སྤྱང་བ་འཆར་བར་བཤད་ཅིང་། རྩིས་
དེ་ལས་དུ་སྤྱོད་སྟངས་ནས་དགེ་སྦྱོར་དུ་ཤར་བ་དང་འཇིགས་རྟེན་སངས་ནས་བག་གྲོ་མིའི་འགྲོ་
ཞིང་གདོན་དེ་དག་གི་གཞི་དང་ཞི་ནས་དབང་དུ་འདུ་བ་ནམས་སྤྱང་མདའི་མཆོད་དམན་ལྟར་
འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །ལམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ལ། རྟེན་སྒྲུབ་པོ་པས་འདྲེ་བཞི་ཅན་གཙོད་ཅེས་བྱ་
བ་འདྲེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འཕེབས་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་བྱུང་། ཚུལ་དེ་ནི་རྩ་
སྟོན་ཀྱི་སྤྱུགས་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ལ། འདྲེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་ཚུལ་འདྲེར་སྤྱང་གི་
རྟེན་པ་དེ་རང་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་ལ་མ་བཅོས་པར་འཛོག་ཚུལ་དང་། གཞན་དུ་ལྟ་
འདྲེ་ལས་བྱེད་གསུངས་པ་ནི་སྤྱུགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱང་རོ། །ལམ་བྱུང་དངོས་ནི། ལྟ་
འདྲེའི་ཆོ་འབྲུལ་སྟགས་དངོས་སུ་བྱུང་བའམ། མ་བྱུང་ཡང་བྱུང་གི་དོགས་པའི་སྟོན་ཀྱིས་
སེམས་སྦྱོར་ལྟར་ལྟར་བའམ། འཇིགས་རྟེན་རྟེན་པའམ། བག་ཆོ་མིང་མིང་བ་ལྟ་དུ་བྱུང་བའི་
ཆོ་སེམས་དེ་ཉིད་རྩིས་ཅིང་ཀྱི་བཟུང་ལྟེ། དེ་ཀ་ལ་དགེ་སྦྱོར་གྱི་དོན་པོ་བཅོམ་ནས་སྦྱོར་བ་
སྟགས་ལྟར་ལྟར་རོ། །ཆོ་འབྲུལ་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཡིན་ཀྱང་སྤྱང་དབང་པ་ནི། ཆོ་འབྲུལ་དེ་ལས་
འཇིགས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གནས་ས་བདེའི་པ་དང་འདྲེའི་དམག་དང་མཆོན་ཆས་བསྟེན་ཅིང་
བཅད་པ་དང་མེས་བསྟེན་ཅིང་ཆུར་འབྲུལ་བ་སྟགས་སྦྱོར་མི་ཤོད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་བྱུང་བར་
བསམ་ཞིང་འཇིགས་སྤྱང་ཡང་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་སྤྱང་ལྟར་ཉམས་སུ་བྱུང་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རྟེན་སྒྲུབ་པོ་པའི་ཆོགས་ཆས་སུ། འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐལ་དྲིན་ཅན་དུ་བརྟ་བ་
དང་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་སྟེ་མེད་དུ་འབྱེད་བ་དང་། ལྷག་བསྐལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་
སྟིང་རྟེན་དང་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོར་པའི་ལམ་བྱུང་གསུངས་པ་ནི་སའ་ཆེར་དོན་མཐུན་
ཡང་། འདིར་ལམ་བྱུང་གྱི་དང་མཐུན་པར་བརྟེན་ན། རྩིས་འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐལ་གསུམ་
གིས་རང་གཞན་གྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་རང་གི་དབང་པོའི་
མདོན་སྟུང་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་གཞན་དག་གཞིད་པ་དང་གཙོད་པ་དང་བཞོལ་བ་ལ་
སྟགས་པས་ལྷག་བསྐལ་བར་བྱེད་པ་མཆོང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་མ་གཅོར་ཡང་རང་ལས་གྱི་

མི་བཟོད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཐུན་ཀློག་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་མཐོང་བའམ།
 དེ་དག་ཐོས་པ་ན་འགྲོ་བ་དེ་ལ་སྒྲིང་མི་བཅེ་བར། རང་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་དེ་
 འདྲར་གྱུར་དོགས་ནས་ཡིད་ལ་བྱུག་རྒྱུ་ཡི་སྒྲིབ་དང་། དེ་འདྲའི་ལས་ཉོན་ཞི་ཞིང་གྲོ་ལ་
 བཟོབ་པའི་སྒྲིང་ལམ་ཉམས་སྤྱེ་ལོན་པར་སྒྲོ་བ་ཐོག་དམན་གྱི་སྒྲོ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་
 འགྲོ་བ་དེ་དག་པ་མ་ཁྱེན་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་བཅེ་ཞིང་། དེས་མཐོན་པའི་འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྒྱུ་བྱེད་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་ཞེ། སྒྲོ་དེ་དག་གང་ཡང་བྱང་བ་རང་གི་
 སེམས་ལ་བྱུག་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་སྒྲིང་དེ་སྒྲིབ་པ་ན། དེ་ཐོས་བརྒྱུད་ནས་ལམ་དུ་འཁྱེར་
 རྒྱལ་སྐྱར་བཞིན་དུ་བྱ་ཞིང་། མཐར་དགེ་སྦྱར་གྱི་ཉམས་དེ་ཉིད་མ་ཤོར་པའི་རང་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྒྱུ་གྲུན་ནས་བསྐྱར་བའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་...
 དེ་གཞན་པ་ན་གྲོ་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པོ་གདབ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཆེ་ཞེ།
 ལྷ་སྒྲིབ་ཀྱིས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། དེ་
 ཡི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། ཁྱིེད་བཅུ་ལྟ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། སྒྲིབ་པ་མཐས་གཏུགས་པའི་
 སྒྲིང་རྒྱུ་དང་། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ལེ་ཤེས་ལགས། ཞེས་སོ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་མ་བཟོད་པའི་སྒྲིང་བཅེདི་གདངས་མ་འགགས་བཞིན་དུ། དེའི་རོ་
 བོའམ་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་ཉིད་དུ་རིག་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིང་ཉིད་དང་.....
 སྒྲིང་རྒྱུ་འདྲུག་གམ། སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྒྱུ་ཉིད་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སུ་བཞེད་
 ཅིང་། འདི་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་སུ། སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་
 རྒྱུ་དེ་ཉིད་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་རབ་དུ་བརྟོན། ཅིས་དང་། ལྷར་ལས། སྒྲིང་ཉིད་
 སྒྲིང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་མེད་པ། གང་དུ་སེམས་ནི་རབ་སྒྲོམ་པ། དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཆོས་དང་ནི། །
 དགེ་འདུན་གྱི་ནི་བརྟན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྐ་དེར། སྒྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད། །
 ཤེས་རབ་ཅས་ནི་ཡངས་སུ་གཤམ། ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྷར་མ་ལུས་པའི། སེམས་ཅན་དོན་
 བྱང་སྒྲིང་རྒྱུ་ཞེ་ཞེ། ཞེས་དང་། བམ་ཐེ་ཆེན་པོས། སྒྲིང་རྒྱུ་དང་བལ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལྷགས་གང་། །
 དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྒྲིང་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཡང་། །
 འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྦྱར་བར་བྱས་པ་དེ། །
 འཁོར་བར་མི་གནས་ཐུང་ན་འདས་མི་གནས། ཞེས་དང་། ཤ་ལ་རས། རྒྱགས་པའི་རང་

སྒྲིབ་ཅིས་མེད་དང་དེ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ཉམ་ཐག་མཛོན་གྱིར་ཆོ། མི་བཟོད་སྒྲིབ་
ཆེད་དུགས་ཀྱི་མཆི་མ་འབྱུང་། བདག་གཞན་བསྒྲིག་ནས་པན་པ་ཉིད་ལ་འཇུག ཅིས་པ་
ལྟར་རོ། །

ཨ་པ་ནི། སྒྲིབ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ནི་ནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མར་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པས་
དེས་འབྱུང་བའི་འཇུགས་ནས་འདུ་བ་ཆ་མ་སྟོམས་པས་བྱེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ནི་ལྷས་སེམས་
ལ་ཚོར་བ་ན་ཆ་ལ་སྐྱེས་པའི་བྱུག་རྒྱ་འབྱུང་བ་དང་། ནད་རིགས་ནི་དབྱེ་ན་རྒྱུད་ལས་ལྟར་
པ་དང་མཁེས་པ་ལས་ལྟར་པ་དང་བད་ཀན་ལས་ལྟར་པ་དང་འདུས་པ་ལས་ལྟར་པ་སྟེ་བཞི་
བརྒྱ་ཙམ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་ནད་འཚོས་ཐབས་ལ་སྒྲུན་དབྱེད་ནས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་། སྐབས་
འདིར་ནད་ཀྱི་རྒྱ་འཚོས་པ་ལ་རྒྱ་མ་རིག་པས་བྱས་པས་དེ་འཚོས་པ་ལ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་
བ་ཟེམ། རྒྱུན་བསལ་བ་ལ་རྒྱུན་ལས་རྒྱུད་འཇུགས་པས་བྱས་པས་དེ་རང་སར་དྲངས་པ་ལ་
རྒྱུད་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་མ་བཅོས་པ་གཏུག་མ་སྒྲིབ་བ་ཟེམ།
འབྲས་བུ་གཞོན་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་པས་དེ་རོ་མེད་དེས་མེད་དུ་
གཏོང་བ་ལ་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ཟེམ་པས། རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་ནད་ཀྱི་རིགས་དང་
ནད་གསར་སྟིང་གང་ཡིན་རུང་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་གཞན་བསྟེན་པ་བས་ནད་ལམ་
དུ་འཁྱེར་བ་ཟེམ་པར་བཞིན་དོ། །ལམ་ཁྱེད་ལ་རྗེ་སྐྱེས་པོ་པས། དང་པོར་ནད་སྦྱང་བབ་པ་
ཞེས་ནད་བྱུག་དེ་ལས་ལྟག་པར་ཆེ་ཞིང་མི་བཟོད་པ་ཞིག་དུ་བསམ་པ་དང་། བར་དུ་ནད་
ཚར་བཅད་པ་ཞེས་ནད་ཀྱི་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་ཁ་དོག་དབྱིབས་རྣམས་ལ་བརྟག་པ་དང་།
མཐར་ནད་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་ཞེས་ན་བར་བྱེད་པ་ཡང་སེམས་ལ་ནད་དུ་འཛིན་པ་ཡང་
སེམས་དང་སེམས་སྐྱེ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་གསུངས་པས་པལ་ཆེར་
དོན་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་འདིར་ནད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་ན་རྒྱུ་སྐྱེས་ལ་བྱུང་གནས་འགྲོ་
གསུམ་སྐྱེས་ཀྱི་བརྟག་དབྱེད་མི་བྱ་ཞིང་། ན་ཆ་དེ་ལ་ཆགས་སྣང་དང་དགས་སྦྱབ་ཀྱང་མ་
ཤོར་བར་བྱས་ཏེ། ན་ཆ་བྱུག་གཟེར་ལྟར་དེ་བའི་ལྷས་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་རོས་གཟུང་
ཞིང་དེ་ཀ་ལ་སྟོན་ཀྱི་རོ་ཏི་བཅོལ་ཏེ། དེ་ལ་དགས་སྦྱབ་ཀྱི་སྟོན་མ་བཅོས་མ་བསྐྱེད་པར་
གསལ་མིང་དེ་བསྐྱེད་། སྐབས་དེ་ན་མཁན་གཟེར་མཁན་སྒྲིབ་མཁན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་

འཛིན་ཆད་བཅད་དེ་རྩོམ་ཆོས་བཟུང་མེད་པའི་དང་རུ་མ་བཙོས་པ་དེ་བཞག་ནད་སྒྲ་
 དབབ་ན་ཁོང་རུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། མཐར་ནད་སོས་སྒྲ་མེ་བ་དང་མ་སོས་ཀྱི་དོགས་པ་
 སོགས་ཀྱི་རེ་དོགས་ཅི་ཡང་མི་བྱ་བར་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོར་ཐག་བཅད་དོ། །དེར་མང་ན་ཆ་
 ལམ་ཁྱེར་ཉམས་འོག་རུ་འཕྱོད་ཐབས་ལ་རྒྱུ་བ་དོ་རྩེ་སྒྲིལ་གྱུར་ཡུན་རིང་རུ་བྱས་པའི་ཐུག་
 གཟེར་རམ་གཞན་ཡང་ཡུས་ལ་ན་ཆ་ཅི་རིགས་འོར་ཐབས་བྱས་ནས་དེ་ལམ་རུ་འཁྱེར་ཏེ་……
 རྒྱུར་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆའི་སོག་རུ་ཉམས་ལེན་གནད་མ་འཆུགས་པར་སྦྱོར་བ་
 ཡུན་བསྐངས་པས། མཐར་ན་ཐུག་དང་བདག་འཛིན་ལ་དགའ་བཞུ་བ་དང་སྤང་བྱར་བྱ་མི་
 དགོས་པར་དེ་ཉིད་སྒྲིལ་རུ་འཆར་བ་དང་། འབྱུང་བ་ཆ་གང་རྩོམ་མ་ནས་ནད་དྲག་པ་
 དང་། དགེ་སྦྱར་ལ་པོགས་སོན་པ་རྣམས་རུས་མཉམ་རུ་འབྱུང་བར་བཞེད་དོ། །འདིར་རྩོམ་
 སྒྲིལ་པས་ནད་ལ་སྒྲན་དཔུང་སྤང་བར་བཤད་པ་ནི། མཐར་རེ་དོགས་སྦྱོར་བའི་རྩོམ་སྒྲིལ་
 ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱང་ཡིན་ལ། རྩེ་འགྲི་ཁྱུང་པ་དང་
 རྩེ་ཁོད་ཆང་པ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱར་ཁམ་ཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་རྩོམ་སྒྲིལ་ཁོ་ནས་སྒྲིལ་བའི་པོ་རྒྱས་……
 ཀྱང་མང་རོ། །འོན་ཀྱང་དེར་མང་ཡུས་ཀྱི་ནད་དགེ་སྦྱར་རུ་འཁྱེར་བ་ནི་རྩལ་འབྱར་བའི་
 ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་ཤི་མ་ཤི་མེད་པའི་སྒྲན་ཆོས་ཀྱང་བས། ཀྱན་
 རྩལ་རུ་ནད་བཙོས་པའི་ཐབས་དང་རྟེན་འབྲེལ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་རིག་སྒྲིག་
 རུ་རེ་དོགས་སྦྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་བྱས་པས་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་འཐད་པར་བཞེད་དོ། །

རྒྱག་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་ཆོ་གང་བྱུང་ལ་སྒྲིལ་གས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་
 སྦྱོར་རུ་འཁྱེར་ནས་སོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་གཉིད་རུ་འགྲོ་བའི་ཐེམ་རིམ་དང་
 འོད་གསལ་ལམ་རུ་འཁྱེར་བ་ལ་སོམས་པས་ནི། འཆི་བ་ལམ་ཁྱེར་མ་སྤང་རུ་བྱ་རྒྱག་པ་ལྟར་
 ཉམས་འོག་རུ་ཚུད་བདེ་བས། དེས་ན་དེར་མང་རྟོག་སྤང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིད་དང་མཐུན་མི་
 མཐུན་གསལ་མི་གསལ་གང་ཡང་ལམ་རུ་བྱ་བ་ལ་འབད་ནས། བམ་ཞིག་འཆི་བ་ལ་མངོན་
 རུ་སྒྲིགས་པ་ན། ཡུལ་འཁོར་དང་ནོར་རྩལ་སོགས་གང་ལ་འད་ཞེན་པ་སྒྲོས་བཟང་། འབྱོར་
 བ་ཡོད་ན་སྒྲིལ་མཉམས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡི་དམ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོར་མཉམས་པའི་མཆོད་……
 གཏོར། རྩོམ་སྒྲིལ་མཉམས་པའི་ཆོགས་མཁོར་དང་སྦྱོར་དག་སོགས་བྱ། ཡུལ་སྒྲིལ་རན་པ་
 ཐམས་ཅད་རྒྱུར་རུ་བསྐྱར། རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་རྩལ་བཞིན་བསྐྱིག་ རུས་ལ་

ཁ་ཅིག་ལ་ལས་ཉམས་དང་གོ་བ་དང་། རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་རྣམས་པ་གསུམ། ཉམས་ནི་རན་པ་
 གོ་བ་འབྲིང་། རྟོགས་པ་བཟང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེང་། འདི་ཡང་རེ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ། །
 ཉམས་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་མྱོང་ལ། ཟེར་ན་སེམས་ཡོད་ཐམས་ཅད་ལ། ཉམས་མྱོང་དེ་ཡང་
 ཡོད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་བརྟོགས་པ་འདི་ཉམས་མྱོང་ལ། ཟེར་ན་ཆོགས་ལམ་ཆུང་ཏུ་ནས། །
 མཐར་ཐིན་ལམ་གྱི་བར་ཏུ་ཡོད། འོན་ཏེ་སྐྱོ་སྐྱོ་རང་རིག་པའི། ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་འཕགས་པ་
 ཡི། གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཉམས་དེ་ཡོད། གོ་བ་དང་ནི་རྟོགས་པ་གཉིས། རྣམ་གྲངས་སྤྱོད་
 ཡིན་ཁོ་ལོ་གཅིག་ཆུ་མདང་གཅིག་ལ་ལྷོ་པའི། འཕྱར་གྱི་དབྱེ་བ་ཁོ་ནར་ཟད། ཅེས་ཟེང་
 བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གསུམ་རན་འབྲིང་བཟང་པའི་ཐ་སྐྱོད་བྱས་པ་མ་མཐོང་བས་སྤྱོད་བྱས་ས་
 གྱི་བརྟོན་ཆོག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་ཡིན་ན་རན་དགོས་པའི་ཁ་ཆོན་མ་བཅད་
 པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཉམས་སྐྱོས་མི་དགོས་ཤིང་། སྤྱོད་ཀྱང་དེའི་ཉམས་
 རྟོགས་ལ་འདར་བྱུང་པར་དབྱེར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་བརྟུན་འདིར་རྟོགས་པའི་རང་
 ཉམས་དང་ཉམས་རྟོགས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཤེས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོ་རྟོགས་
 གཉིས་རྣམས་ཀྱང་ཏུ་གཅིག་ན། ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའང་ཡུང་དང་གོ་བའི་དབྱེ་བར་སྤྱོད་
 དགོས་པ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་འདར་དེའི་གོ་བར་སྤྱོད་དགོས་པ་སྐྱོས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་
 འཕྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤོ་པར་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་དོན་སྐྱོར་བསྐྱར་བ་ལ་འདར་བྱ་མཆོན་
 ཡོད་ནས་སྐྱོར་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་རྟོག་པ་གསལ་དང་མི་གསལ་ལ། གོ་དང་
 རྟོགས་པར་འདོགས་ན་ཆོགས། ཞེས་སྤྱོད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། བྱེད་རང་ལྟར་ན་རྟོག་པ་
 གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེད་པར་དེ་གཞོ་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཏུ་འཕྱར་དགོས་པས་གོང་ཏུ་སྤྱོད་བ་
 དང་འགལ་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མི་གསལ་བ་
 རྟོགས་པར་སྤྱོད་པའང་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམས་རྟོག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣལ་འབྱུར་བཞིའི་དོན་མདོ་ཆུང་ནས་བཙན་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ། རྣལ་འབྱུར་བཞིའི་དོན་མདོ་ཆུང་ནས་བཙན་ཚུལ། རྣལ་འབྱུར་བཞིའི་
 དོན་རིགས་པ་ཐུན་མོང་ཏུ་བཙན་པ། རྣལ་འབྱུར་བཞི་སྐོར་ཞི་རྣམས་དབྱེ་བྱས་པ་གང་པ་

གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ།
 གློ་ཤོས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་པོ་རྣམས་
 ཀླུ་འབྱུར་ཆེན་པོའི་ཀླུ་འབྱུར་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ། །བཞི་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་
 སེམས་སྤང་བ་རྣམ་པར་སྦྱོམ་པ་དང་། སྦྱོབ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་
 སྤང་བ་དང་། བྱེ་རྩལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་
 རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། གློ་ཤོས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་
 ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་པོ་རྣམས་ཀླུ་འབྱུར་ཆེན་པོའི་ཀླུ་འབྱུར་.....
 འབྱུར་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ། ཞེས་པས་ཀླུ་འབྱུར་བཞི་བཟུང་པར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོར་
 བྱེ་ནས་བཤད་ན། སེམས་སྤང་བ་རྣམ་པར་སྦྱོམ་པས་ཆེ་གཅིག་གི་ཀླུ་འབྱུར་བཟུང་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ཏུ། གློ་ཤོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྩི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་པོ་རྣམས་དཔལ་འཇམ་པོ་
 རང་གི་སེམས་སྤང་བ་རྣམ་པར་སྦྱོམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར་
 ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་རང་གི་སེམས་ཅམ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བ་གཤམ་མེད་པ་
 གྲང་བ་དང་དོར་བ་དང་བྲལ་བ། སྟོག་མ་མེད་པའི་ཏུས་ཀྱི་སྒྲོས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
 བག་ཆགས་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པས་བཞོས་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་
 ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པས་འབྲེལ་བ། ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་དང་གནས་དང་འགྲོ་བར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་རྩེས་སྤང་བར་སྤང་བ་ཞེས་རབ་ཏུ་རྟོག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཆེ་གཅིག་གི་
 ཀླུ་འབྱུར་དོན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། །སྦྱོབ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་
 སྤང་བས་སྦྱོས་བྲལ་གྱི་ཀླུ་འབྱུར་བཟུང་ཏེ། དེ་ཉིད་ཏུ། གློ་ཤོས་ཆེན་པོ་རྩི་ལྟར་ན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་པོ་སྦྱོབ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་
 སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་མ་དང་མི་ལས་ཀྱི་གཟུགས་སྟེ།
 བ་དང་འདྲ་བར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱོ་སྟེ། རང་གི་སེམས་
 སྤང་བ་ཅམ་གྱི་རྩེས་སྤང་བ་དང་བྱེ་རྩལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་རྒྱུ། །དངོས་པོ་
 མེད་པར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། རྟོན་རྣམས་ཀྱང་ཕྱང་
 པོ་དང་ཕྱངས་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྟོན་ལས་ཕྱང་བར་
 མཐོང་བས། བྱེ་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྩེས་སྤང་མཐོང་

བའི་ཕྱིར། སྤྱི་བའི་ལྷ་བ་ནས་པར་ལོག་ནས་སྤྱི་མ་ལ་ལོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟུ་རྒྱུས་
 ལྟོགས་པས་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ལ་བརྟུང་བ་རབ་རྟུ་ཐོབ་ཤི། ཞེས་པ་དང་སྤྱི་བའི་ལྷ་བ་
 འཁྱོར་དོན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་རབ་རྟུ་ལྟོགས་པ་
 ལ་མཁས་པས་རྩ་གཅིག་གི་རྣམས་འཁྱོར་བརྟུན་ཏེ། དེ་ཉིད་རྟུ། སྤྱི་རྣམས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྩ་
 ལྷ་ར་ན་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་
 ལྟོགས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྤྱི། དངོས་པོ་ལེམས་ཅད་ནི་སྤྱི་རྣམས་དང་རྩི་ལས་
 དང་སྤྱི་ཤད་འཛིངས་པ་ལྷ་བྱུང་། དངོས་པོ་ལེམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟུ་ཀྱི་སྤྱི་མ་པའི་
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམས་པར་ལྟོགས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་པ་སྤྱི་ལོགས་ལ་མཛད་པར་ཞེན་པའི་
 རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའོ། ཞེས་ཡང་དག་པར་མཛོད་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 ལེམས་དཔལ། ཞེས་པ་དང་རྩ་གཅིག་གི་རྣམས་འཁྱོར་དོན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། འབགས་པ་
 ས་ས་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྟུ་རྒྱུད་པར་མོས་པས་སྤྱི་མ་མེད་ཀྱི་རྣམས་འཁྱོར་བརྟུན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 རྟུ། སྤྱི་རྣམས་ཆེན་པོ་རྩི་ལྷ་ར་ན་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་འབགས་པ་ས་
 ས་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྟུ་རྒྱུད་པར་མོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྤྱི། མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ལ་བརྟུང་
 བ་རབ་རྟུ་ཐོབ་ནས་ས་བརྟུང་བ་ལ་གནས་ཏེ། ལེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམས་པར་ཤེས་
 བ་དང་ཆོས་ལྷ་དང་རང་བཞིན་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལྟོགས་པ་རབ་རྟུ་ལྟར་པ་ཁོང་རྟུ་
 རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ལྷས་ཀྱང་རབ་རྟུ་ཐོབ་པོ། ཞེས་པ་དང་སྤྱི་མ་མེད་ཀྱི་རྣམས་འཁྱོར་དོན་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བཞིན་རྟུ་ལང་ག་ཤེགས་ལས། ལེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྤྱི། སྤྱི་
 རྣམས་དོན་ལ་མི་བརྟུན་པོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། ལེམས་ཅམ་ལས་ཀྱང་
 འདའ་བར་བྱ། ལེམས་ཅམ་ལས་ནི་འདས་ནས་སྤྱི། ལྷ་དང་མེད་ལ་འདའ་བར་བྱ། ལྷ་དང་
 མེད་གནས་པའི་རྣམས་འཁྱོར་བ། དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཛོད་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 དེའི་དོན་སྤྱི་མ་རིམ་རྟུ་བཤད་པ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་མན་ངག་རྟུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་
 འཁྱོར་བཞི་དང་དོན་མཐུན་ནོ། ཡང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྒྱུད་ལས། མང་གེ་
 རྣམ་པར་བརྒྱུངས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། རྩི་གཅིག་མི་གཤོ་དུངས་མའི་ཤེས་པ་གསལ། །
 རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ནས་སང་པར་བྱེད། རྟོད་ཐོབ་ནས་ནི་སྤྱི་མ་དབང་བ་ཡིན། གཉིས་
 པ་སྤྱི་མ་ལྷ་བྱུང་ཉིང་འཛིན་གྱིས། སྤྱི་མ་དང་བྱལ་བའི་མཉམ་བཞག་ཆེན་པོ་ལས། བསམ་

གྱིས་མི་བྱུང་ཉིང་འཛིན་ཆལ་དུ་འཆར། ཆེ་མོ་སྐབ་ནས་འཕེལ་བ་རྒྱུ་མི་ཆད། གསུམ་པ་
 དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། ཁྱེ་མ་རྩ་གཅིག་ས་བཅུའི་རྟོགས་པ་གར། ཁྱེ་མ་
 གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོས་གཞན་དོན་མཛད། བཟོད་པ་བརྟན་པས་བར་སོང་ལྷག་བསྐལ་
 སེལ། བཞི་པ་རྩོ་རྩེ་ལུ་ཉིང་འཛིན་གྱིས། སྤྲོ་མ་དུ་མེད་པའི་ཉམས་ལེན་བཟོན་པ་ལས།
 རྣམ་མཁུན་སངས་རྒྱལ་ཞིང་ཁམས་དཔག་མེད་ཐོབ། མ་བཅའ་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་
 པོ་ཡིན། ཁྱེ་མ་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་དང་རྒྱུར་ལམ་བཞི་དང་ཀུལ་འབྱུང་བཞི་རྣམས་རྒྱུར་བ་
 ཞིག་གྲང་འབྱུང་པོ། གཞན་ཡང་བརྟན་གཉིས་ལས། རྒྱ་པོའི་རྒྱུ་ནི་རབ་འབབ་དང་།
 མར་མེད་ཆེ་མོ་རབ་བཅིངས་ལྟར། རྟག་དུ་དེ་ཉིང་ཀུལ་འབྱུང་གྱིས། ཉིན་དང་མཆོན་དུ་
 མཉམ་པར་བཞག ཁྱེ་མ་པ་ལྷ་བྱས་ཆེ་གཅིག་དང་། རོ་པོ་གཞུགས་མེད་མཐོང་བ་པོ། སྤྲོ་
 མེད་ཐོས་པ་པོ་ཡང་མེད། ཁྱེ་མ་སྟགས་དང་། དེར་ནི་ཐོག་མ་དཔུས་མཐའ་མེད། མིད་
 མེད་ཐུ་བན་འདས་པ་མེད། ཁྱེ་མ་སྤྲོ་བྱལ་དང་། སྤྲོ་མ་རྩོ་གཅིག་མཉམ་པ་ཉིད།
 ཁྱེ་མ་སྤྲོ་རྩོ་གཅིག་དང་། སྤྲོ་མ་པོ་མེད་སྤྲོ་མ་པོར་མེད། ཁྱེ་མ་སྤྲོ་མེད་བརྟན་པ་
 དང་། བམ་ཐེ་ཆེན་པོས། བམ་མ་དང་བམ་མ་བྱ་རབ་དུ་སྤངས་ནས་སྤྲོ། རི་རྩུང་དུ་རྒྱུར་
 རྒྱལ་དུ་གནས་པར་བྱ། ཁྱེ་མ་སྤྲོ་ཆེ་གཅིག་རྩོ་བྱལ་བའི་དེ་ཉིད་གང་སེམས་པ། ཁྱེ་མ་
 པས་སྤྲོ་བྱལ། བམས་ཅད་རྩོ་མཉམ་རང་བཞིན་པས། བམས་ཡས་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་མེད་པོ།
 ཁྱེ་མ་སྤྲོ་རྩོ་གཅིག བམས་གཏན་བྱལ་བས་ཅི་ཞིག་བམས་བྱར་ཡོད། ཁྱེ་མ་སྤྲོ་མེད་
 བརྟན་ཏེ། རྒྱལ་འདི་དག་གིས་མཆོན་ནས་མདོ་རྒྱུད་མན་དག་དང་བཅས་པ་ལས། སེམས་
 ཆེ་གཅིག་པའི་མཉམ་བཞག་རྟོན་པ་རྣམས་གྱིས་ཆེ་གཅིག རྒྱ་མེད་མཐའ་བྱལ་རྟོན་པ་
 རྣམས་གྱིས་སྤྲོ་བྱལ། བདེན་མེད་མཉམ་ཉིད་རྟོན་པ་རྣམས་གྱིས་རྩོ་གཅིག བྱང་རྩོ་དང་
 བསལ་བཞག་མེད་པར་རྟོན་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྲོ་མེད་བརྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། འདི་ལ་རྩོ་
 ཡང་དཔོན་པོ་སྟགས་གྱིས། ཀུལ་འབྱུང་བཞིའི་རིམ་པ་འདི་རྩོ་དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོགས་
 ཆོས་ཡིན། རྒྱུད་རྩོ་རྣམས་ནས་ཐ་སྦད་དངོས་སུ་གསུངས་པ་འདེད་པོད། དོན་རྩོ་ལྷ་བ་བཞིན་
 དུ་བཞུགས་ཁྱེ་མ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡལ་ཆེར་ལ་གྲགས་གྲང་། ཀུལ་འབྱུང་བཞི་སོ་སོའི་ཉམས་
 རྒྱུད་དང་རྟོགས་པ་མཐོང་དཔན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་ཆར་བྱེད་ནས། དེར་སང་ཉམས་ལེན་པ་
 རྣམས་ལ་གོ་བདེ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ནི་རྩོ་མ་པོ་པས་མཛད་པ་ཡིན་ལ།

གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་རིག་པ་གསལ་སྤྲོད་ནས་མཐའ་ལྟར་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་རང་དུ་ས་
 ལེ་མིང་རེ་ཡེ་རེ་གནས་པ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་པམ་གྲུམ། དང་པོ་ཅེ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་སྟེན་དུས་དེར། །
 རྗེ་གལས་འདས་པའི་མིང་རེ་ཡེ་རེ་བ། །བར་ལྟར་ལྟ་དུར་གསལ་ལ་དངོས་པོ་མེད། །ཞེས་
 མོགས་དང་། རྗེ་ཞང་གིས། ཅེ་གཅིག་ཆལ་འབྱུང་ཤར་དུས་སྟེ། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རྟོགས། །བར་ལྟར་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ། །གསལ་སྤྲོད་མ་འགགས་མཐའ་དབུས་
 མེད། །མིང་རེ་ཡེ་རེ་གནས་པ་དེ། ཆལ་འབྱུང་དང་པོའི་མཉམ་པའག་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །སྟོན་བྲལ་ནི། གཟུང་འཛིན་ནས་སྟེ་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེ་འགགས་གནས་
 གསུམ་དང་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་ལས་གྲལ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོང་.....
 འདྲོགས་ཆོད་པ་སྟེ། རྗེ་པམ་གྲུམ། དེ་ནས་སྟོན་དང་བྲལ་པ་འཆར་འཁྱུར་ཏེ། །རོ་པོ་མཆོང་
 བ་ཡིན་ཞེས་དམ་པས་གསུངས། །རོ་པོ་སྟོན་བྲལ་འཁོར་འདས་ཀྱང་གྲུབ་དབྱིངས། །རྟོགས་
 དང་མ་རྟོགས་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཉིད། །བཤད་ཀྱང་རོ་པོ་སྟོན་བྲལ་གཅིག་ལས་མེད། །
 རྟག་ཆད་མཐའ་བྲལ་སྟེ་འགག་སྟོན་དང་བྲལ། །ཁྱང་དོར་གཉིས་མེད་སྟེ་ནང་མ་ལུས་ཀྱང། །
 སྟོན་པའི་མཐའ་ལས་དབེན་ཁིང་དབུ་མའི་ལམ། །ཞེས་མོགས་དང་། རྗེ་ཞང་གིས། སྟོན་
 བྲལ་ཆལ་འབྱུང་ཤར་དུས་སྟེ། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་རྟོགས། །རིག་པ་སྟོན་བྲལ་རྒྱུ་ཆད་
 མེད། །སྟེ་འགག་ཁྱང་དོར་མེད་པ་ཡི། །རང་སེམས་ཆོས་སྤྱར་གནས་པ་དེ། ཆལ་འབྱུང་
 གཉིས་པའི་མཉམ་པའག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རོ་གཅིག་ནི། ལྟར་ཁྱིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྟེ་འགག་གི་སྟོན་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་སྟོང་མི་སྟོང་མོགས་ཀྱི་དགག་སྟུབ་དང་
 ལྟར་ཁྱང་མེད་པར་གཏུག་མའི་རང་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལུང་པ་སྟེ། རྗེ་པམ་གྲུམ། དེ་ལ་
 བརྟོགས་པས་དུ་མ་རོ་གཅིག་འཆར། །ལྟར་དང་མི་ལྟར་ལྟ་ཆོགས་སེམས་དང་སྟོང་། །སྟོང་
 དང་མི་སྟོང་རོ་གཅིག་དབྱེར་མེད་སྟོང་། །རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་རོ་གཅིག་མཉམ་རྗེས་མེད། །
 སྟོན་དང་མི་སྟོན་རོ་གཅིག་དག་པའི་རང་། །སྟོན་བྲལ་སྟོན་བྲལ་རོ་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །
 ཞེས་མོགས་དང་། རྗེ་ཞང་གིས། རོ་གཅིག་ཆལ་འབྱུང་ཤར་དུས་སྟེ། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་
 བཆོན་ཉིད་རྟོགས། །རང་སེམས་སྟོན་བྲལ་ཆོས་སྤྱུ་ལས། །འཁོར་འདས་དུ་མར་ཤར་པར་
 རྟོགས། །རྟོན་པར་རྟོག་དང་མི་རྟོག་དང་། །ལྟར་དང་ལྟར་མེད་གནས་པ་དང་། །མི་གནས་
 ལྟར་དང་མི་སྟོང་དང་། །གསལ་དང་མི་གསལ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱང། །འདྲོགས་ལ་ཆོས་སྤྱར་རོ་

གཅིག་པས། ཁྱེད་ལོ། སྒྲིམ་མེད་ནི། སྤར་གྱི་ཉམས་དང་སྤྱོད་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག་
 རྣམ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལུགས་འདྲེས་ཏེ་མཉམ་ཆེས་དང་དུན་.....
 ཡོངས་མེད་པ་ཞིག་ཉི། རྒྱུ་པག་གྲུམ། དེ་ལ་ཁོམས་པས་མཐར་ཐུན་མཛོད་འཕྱར་པས། །
 རིག་པ་རྟེན་མེད་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་པར་ཤོང་། རིག་པ་སྒྲིམ་བྲལ་འདི་ཉིད་སྒྲིམ་ཏུ་ཤོང་། རྩེ་
 བར་བསྒྲིམ་བྱ་སྒྲིམ་བྱེད་མི་དམིགས་པས། །བསྒྲིམ་བྱའི་ཤེས་པ་འོད་གསལ་དང་ཏུ་ཐིམ། །
 མཉམ་བྲལ་སྒོ་ལས་འདས་པའི་རོ་ལོ་ཉིད། ཅིས་སྟགས་དང་། རྒྱུ་པར་གསལ། སྒྲིམ་མེད་རྣལ་
 འཕྱར་ཤར་དུས་སྟུ། རིག་པའི་རོ་ལོ་རྟེན་དང་བྲལ། རྣལ་འཕྱར་པ་ལ་བསྒྲིམ་རྒྱ་མེད། །
 སྒྲིམ་མཐའ་མི་འདུག་ལྷལ་པར་ཤོང་། །སྤྱོད་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི། ལངས་རྒྱས་རང་ལ་
 ཆར་རོ་ཟེར། །འདི་རང་ཡིན་པར་དག་དོད་ཤེས། ཁྱེད་སྟགས་བཤད་དོ། རྣལ་འཕྱར་
 བཞིའི་རོས་འཛིན་ལ་རྒྱུད་བརྒྱུད་གྱི་གསུང་སྒྲིམ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་སྤྱང་ཡང་ལལ་ཆེར་དཔོངས་
 པ་མཐུན་པར་སྤྱང་བས་མ་སྒྲིམ་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཉམས་གྱི་འཁོར་ས།
 རྒྱུ་ཤེས་སྟེ་ལུགས། དག་བྱའི་དྲི་མ། རྒྱུ་ཤོབ་འདག་ཚུལ། མཉམ་ཆེས་གྱི་བྱུང་པར། དུས་
 ཆོད་གྱི་དབྱེ་བ། བྱུང་པར་གཞན་བཤད་པ་དང་བརྒྱུད་གྱི། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་པར་ཆུང་གིས།
 ཅེ་གཅིག་དུས་སྟེ་རོ་ལོ་རྟོགས། རྒྱུ་པར་དུས་སྟེ་རང་བཞིན་རྟོགས། རོ་གཅིག་དུས་སྟེ་
 མཚན་ཉིད་རྟོགས། རྒྱུ་པར་རྟོགས་པ་འཁོར་ལུགས། ཁྱེད་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུར་
 སེམས་གྱི་རོ་ལོ་དང་རང་བཞིན་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་སྤར་བཤད་ཐིན་པ་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་ཅེ་གཅིག་གི་སྤལ་སྟེ་སེམས་རྟོག་མེད་ཏུ་གསལ་ལ་རོས་བཟུང་
 མེད་པ་སྤྱོད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ཁིང་རོས་ཤེས་སྟེ་པ་སེམས་གྱི་རོ་ལོ་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱུ་པར་གྱི་
 དུས་སེམས་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་པའི་འདུས་མ་བྲལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་
 པ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། རོ་གཅིག་གི་དུས་སེམས་ཉིད་བག་ཆགས་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་ལྟ་ཆོགས་སུ་སྤྱང་བ་རྣམས་སྟེ་མེད་གྱི་དང་དུ་རོ་མཉམ་ཁིང་སྤྱང་ཉིད་གྱི་.....
 ཚལ་མ་འགགས་པའང་སྤྱང་བ་སྤྱ་ཆོགས་སུ་འཆར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རིག་པ་སེམས་གྱི་མཚན་
 ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱུ་པར་གྱི་དུས་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་དང་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་གྱི་དབྱེ་
 པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་གཉུག་མ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཁོར་ལུག་ཏུ་འགྲོ་པར་.....
 བཞིད་དེ། རྒྱུ་པར་པོ་པས། སེམས་གྱི་རོ་ལོ་དང་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས། རོ་ལོ་

གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ། རང་བཞིན་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ། མཚན་ཉིད་
འཁོར་འདས་གཉིས་ཀར་སྤང་བ་དེ་གསུམ་ཡང་། ཅེ་གཅིག་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་པོ་རྟོགས། སྤྱོད་
བྲལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་རང་བཞིན་རྟོགས། རོ་གཅིག་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་རྗེ་པག་མོ་གྲུ་པ་དང་རྗེ་ཁང་ལ་སོགས་པས་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་རང་
བཞིན་རྟོགས་པ་དང་སྤྱོད་བྲལ་རྒྱ་རྟོགས་པར་ཡང་བཤད་དེ། སེམས་གྱི་རོ་པོ་དང་
རང་བཞིན་གཉིས་རོ་པོ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་པ་ཐ་དང་ཅམ་རྒྱ་གསུངས་པས་བྱད་པར་མེད་དོ། །
འོན་ཅེ་གཅིག་དང་སྤྱོད་བྲལ་ཡང་རྟོགས་པ་འདྲའམ་སྟམ་ན་དེ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། རིག་པ་རང་
གི་རོ་སྤྱོད་ཅམ་རྒྱ་སྤྱོད་པ་འདྲ་ཡང་དེ་ལ་འདྲ་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཞེན་འཛིན་དག་མ་དག་དང་།
སྤྱོད་པ་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་མེད་རྒྱ་རྟོགས་མ་རྟོགས་གྱི་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་འཆད་.....
འབྱུང་ལས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྗེ་སྟོན་རྒྱུད་གིས། ཅེ་གཅིག་སྤྱན་པའི་དགྱིལ་ན་འབྱམས། །སྤྱོད་བྲལ་
མེད་པའི་སྤྱོད་ཅིས་བྱེད། །རོ་གཅིག་འདྲེས་པའི་སྤྱ་ལ་གཡེངས། །སྤྱོད་མེད་ཉི་མ་སྤྱིན་གྱིས་
བཀའ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན། ཅེ་གཅིག་ལ་རོ་པོ་མ་མཐོང་བར་རྒྱ་སེམས་གསལ་
སྤྱོད་གི་རང་རྒྱ་སེམས་འེ་གནས་པ་ཅམ་བྱུང་ཡང་། དེའི་ཉམས་སྤྱོད་ཅི་རིགས་གྱིས་
བསྐྱེད་ནས་རིག་པའི་རོ་པོ་གསལ་ལ་གོ་མ་འགགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དེས་
ཤེས་མ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱན་པའི་ནང་ན་འབྱམས་པ་ལྟར་མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་བའི་དོན་དང་།
སྤྱོད་བྲལ་ཅི་རིགས་ལ་འདྲ་སྤྱོད་པ་གི་ཚོས་ལ་སྤྱོད་འཛིན་དང་དེའི་དེས་ཤེས་གྱི་ཉམས་གྱི་.....
དབང་རྒྱ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་འབྱས་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་བྱན་མ་རྒྱུད་པར་གཡེལ་བའམ་
བྱད་རྒྱ་གསོད་པ་ཆད་ལྟ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཅིས་འབྱེད་པ་འབྱུང་བ་དང་། རོ་གཅིག་ལ་ལར་
སྤང་བ་དང་སེམས་གཅིག་རྒྱ་སྤྱོད་ཞིང་རྟོགས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་གྱིས་དང་སྤྱོད་རྗེ་སོགས་བྱ་བའི་...
ཡུལ་མ་རྟེན་པར་དག་སྤང་དང་སྤྱོད་རྗེ་སོགས་ཐབས་གྱི་ཆ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་པ་དམ་རྒྱ་.....
སྤྱོད་པ་ཡིད་པར་བཞེད་པ་རྒྱའི་སྤྱ་ལ་གཡེངས་པ་ལྟར་གཡང་ས་ཆེ་བ་དང་། སྤྱོད་མེད་ཅི་
རིགས་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་ཤར་ཡང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྤྱོད་.....
དང་མ་བྲལ་ན་ཉི་མ་སྤྱིན་གྱིས་བཀའ་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་མ་སངས་པའི་དོན་རྒྱ་.....
བཞེད་དོ། །

[illegible][illegible]

ཤེས་ཞེས་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ལྟར་མ་བརྟན་ཏུ་གནས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་...
དེ། ཆོས་ཉིད་རང་གསལ་ཏུ་མ་ཤར་བའི་ཆ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཁྱིམ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ལུ་པ་ནི། རྗེ་མཆོག་ཆུང་གིས། ཅེ་གཅིག་བྲལ་ཡོད་ཐོབ་པ་མེད། ། རྗེས་བྲལ་བྲལ་ཐོབ་
གཉིས་ཀ་ཡོད། ། རྗེ་གཅིག་བྲལ་མེད་ཐོབ་པ་ཡོད། ། རྗེས་མེད་བྲལ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་དུན་ཡིངས་ན་རྗེས་འཆར་བས་བྲལ་བ་ཡོད་ལ། དུན་
པས་ཟིན་ཀྱང་རང་ལའི་དགོ་སྒྲིལ་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་རིལ་ལུ་བའི་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་
མེད་པ་དང་། རྗེས་བྲལ་ཏུ་བཟུང་དུན་ཤོར་ན་རྗེས་འཆར་བས་བྲལ་བ་ཡོད་ལ། དུན་པས་
ཟིན་ཅན་སྟེ་མེད་ཀྱི་རོ་པོ་མཐོང་བའི་རྗེས་རིལ་ལུ་ཐོབ་པས་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དང་། རྗེ་
གཅིག་ཏུ་རྗེས་སྒྲུང་གི་ཐོག་ཏུ་དུན་པས་ཟིན་ཀྱང་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཆད་པས་བྲལ་བ་...
མེད་ལ། ཡང་དག་གི་དུན་པས་ཟིན་མ་ཐག་སྒྲུང་སྟོང་ཏུ་འཆར་བས་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དང་།
རྗེས་མེད་ཏུ་དུན་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཤར་བས་རྗེས་དང་བྲལ་བ་མེད་ལ། སྒྲུང་བ་གང་
ཤར་དེ་གསུམ་ཆོག་པས་གསལ་ཏུ་རྗེས་ཐོབ་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ། ། རྟུག་པ་ནི། རྗེ་མཆོག་ཆུང་
གིས། ཅེ་གཅིག་རང་ལའི་མཉམ་རྗེས་ཡོད། ། རྗེས་བྲལ་མཉམ་རྗེས་སོ་སོར་འབྱེད། ། རྗེ་
གཅིག་ཏུ་སྤྱུ་མཉམ་རྗེས་འབྱེད། ། རྗེས་མེད་མཉམ་བཞག་འབྲའ་ཞིག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། ཅེ་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་རིལ་ལུ་མ་སྒྲེས་པས་མཉམ་བཞག་མཆོན་
ཉིད་པ་མེད་ཅིང་། སྒྲུང་བ་སྒྲེས་མེད་ཏུ་མ་རྟོགས་པར་རྗེས་སྒྲུང་རྒྱ་མ་ལུ་བྱུར་མི་འཆར་བས་
རྗེས་ཐོབ་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་རང་ལའི་དགོ་སྒྲིལ་དེ་ལ་མཉམ་པར་
འཛིན་རྒྱ་དང་ཡིངས་ནས་དུན་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་རྒྱ་ཡོད་དོ། ། རྗེས་བྲལ་ཏུ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་འཛིན་ལས་སྒྲོལ་ཏེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཟང་...
ཐལ་ཏུ་ཤར་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་
ཞིང་། རྗེས་ཤེས་སྤྱུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་ཅམ་ཤར་ཡང་བདེན་མེད་རྒྱ་མ་ལུ་
འཆར་བ་རྗེས་ཐོབ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་མཉམ་རྗེས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། རྗེ་གཅིག་
ཏུ་མཉམ་བཞག་གི་ཏུས་སྒྲུང་སྟོང་སོགས་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཏུ་གནས་ལ།
རྗེས་ཤེས་སྤྱུ་འབྱུང་འབྱུང་གི་དུན་པས་ནམ་ཟིན་རྒྱ་མ་ལུ་བྱུར་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་མེད་ཏུ་...
འཆར་བས་མཉམ་རྗེས་འབྱེད་པའི་ཐ་སྟོང་དང་། རྗེས་མེད་ཏུ་སྒྲུང་བའི་འཆར་རྗེས་ཡོད་ཀྱང་

དེ་མཉམ་བཞག་གི་རང་ལས་འཆར་བས་མཉམ་བཞག་ལས་གཞན་ཏུ་མ་སོང་བར་མཉམ་.....
 བཞག་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་སྐབས་ལ། རྗེས་ཁད་གིས། གཏུག་མའི་
 ཡིད་ཀྱིས་ཟིན་ཡུར་ན། །མཆོང་རྒྱལ་ལབ་ལོབ་སྒྲུབ་ཀྱིད་ཀྱང་། །མཉམ་བཞག་རང་ལ་གནས་
 པ་ཡིན། །གཏུག་མའི་ཡིད་དང་བལ་ཡུར་ན། །མལ་ན་བསྐྱམས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཡིན། །ཞེས་
 པ་དང་། རྟོགས་པ་རི་ལྟར་མཐོ་ཡང་རུང་། །རི་སྲིད་གོམས་སུ་ཡོད་རིང་ལ། །མཉམ་བཞག་
 རྗེས་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཡོད། །དུན་པས་ཟིན་དང་མ་ཟིན་ཡོད། །ཡིངས་དང་མ་ཡིངས་གཉིས་སུ་
 ཡོད། །ཁོམས་སུ་མེད་པར་ཤར་ཅམ་ན། །སྒྲོམ་ཏུ་མེད་ཅེས་དེ་ལ་བྱ། །ཞེས་བཤད་དེ། རྣལ་
 འབྱུར་སྐྱ་མ་གསུམ་ག་ལ་སོ་སོའི་རོ་ཐོག་གིས་ཟིན་ན་མཆོང་རྒྱལ་དང་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཆེ་ཡང་.....
 མཉམ་བཞག་ཡིན་པ་དང་། །སོ་སོའི་རོ་ཐོག་ཤར་ན་མལ་ལར་བསྐྱམས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 བཤད་པ་དང་། །རི་སྲིད་གོམས་པར་བྱ་དགོས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་མཉམ་རྗེས་དང་དུན་མ་
 དུན་དང་ཡིངས་མ་ཡིངས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། །སྒྲོམ་མེད་དཔོན་ནི་མི་སྒྲོམ་པའི་བྱང་
 འཇུག་ལ་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་ནི། རྗེ་སྒྲོམ་རྒྱུད་གིས། ཆེ་གཅིག་
 ལ་འཐམས་སྒྲོམ་པའི་རུས། །རྒྱས་བལ་མཉམ་རྗེས་སྒྲོམ་པའི་རུས། །རྩོ་གཅིག་ཀྱང་འཇུག་སྒྲོམ་
 པའི་རུས། །སྒྲོམ་མེད་མཐོན་ཏུ་ཡུར་པའི་རུས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆེ་གཅིག་ཏུ་རང་སའི་
 མཉམ་བཞག་གི་རུས་དུན་འཛིན་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱས་ནས་ཉམས་སྦྱང་དེས་བཟུང་ཅན་རྒྱུད་ཞིང་།
 རྗེས་ཤེས་སྤྱད་འཇུར་དུན་ཀྱིས་འཇུགས་སྒྲོམ་བྱེད་པ་གཅི་ཆེ་བས་ལ་འཐམས་སྒྲུ་སྒྲོམ་པ་.....
 དང་། །རྒྱས་བལ་ཏུ་བཟུང་དུན་རྟོབས་བསྐྱེད་དེ་མཉམ་བཞག་ནས་མཁའ་ལྟ་ཏུ་དང་རྗེས་
 ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཏུ་རྒྱུད་བས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་སྒྲོམ་པ་དང་། །རྩོ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་རྟོང་
 གཉིས་མེད་ཏུ་ཤེས་པའི་ཡང་དག་གི་དུན་པས་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་
 དང་། །སྒྲོམ་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུན་ནས་བྱང་འཇུག་མཐོན་ཏུ་ཡུར་པའི་རུས་
 ཞེས་བཞེད་ལ། རྗེ་སྒྲོམ་པོ་པས། ཆེ་གཅིག་ལ་རྩུན་གྱིས་བྱུབ་པའི་རུས་དང་། །རྒྱས་བལ་ལ་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་རུས་དང་། །རྩོ་གཅིག་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པའི་རུས་དང་། །སྒྲོམ་མེད་
 ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་རུས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྒྱ་རས་ཀྱིས། ཆེ་གཅིག་
 ཉམས་སུ་མཐོང་མན་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་ལམ་སྟེ་ལས་རྣམས་སོགས། །རྒྱས་བལ་པ་ཡུལ་མཐོང་
 པ་ཡིན། །ལམ་ཆེར་སྒྲོམ་ལ་རེས་འཛིག་བྱེད། །རྩོ་གཅིག་རྒྱུད་བ་སྒྲོམ་ཏུ་ཤར། །ཁོར་ཡུག་མ་

ཏུ་མོང་བ་ཡིན། །སྒྲིམ་མེད་ཚོས་སྤྱི་ལོ་དེ་ལོ་ན་ས་ཡིན། །པལ་ཆེར་སྒྲིམ་མེད་བཏགས་པར་
 མོང་། །ཞེས་ཅེ་གཅིག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། །སྒྲིམ་བྲལ་གཞིའི་གནས་ལྷགས་མཛོང་བ་
 དང་། །རྩ་གཅིག་སྤྱང་བ་སྒྲིམ་ཤར་དང་། །སྒྲིམ་མེད་ཚོས་སྤྱི་དངོས་ཡིན་པ་དང་། །དེར་སང་
 གི་སྒྲིམ་མེད་པལ་ཆེར་བཏགས་པ་པར་བཞེད་པ་དང་། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཅེ་གཅིག་བསྐྱར་
 ཡུན་རིང་ལགས་ན། །འདྲོད་ཡོན་ཞེན་པ་དབང་མེད་བསྐྱེད། །མཛོན་ཤེས་རྒྱ་འབྱུང་ལ་
 སྒྲིགས་པ། །དྲང་སྤྱང་ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ཅམ། །སྒྲིམ་བྲལ་རྟོགས་པ་བསྐྱར་ས་པ་ན། །རྒྱན་
 སྤང་དེས་མེད་ལྟང་མོར་ཆེ། །སྐྱུང་ས་སྟོང་པ་དབང་པོ་རྣེ་བརྒྱུའི་སྤྱི། །སེམས་དཔའི་ཡོན་
 ཏན་ཆ་ཤས་འབྱུང་། །ཞེན་མེད་ཉིད་རྩེ་ཆར་ཐང་ཡིན། །རྩ་གཅིག་བསྐྱར་ས་ཡུན་རིང་ལགས་
 ན། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་ལྟང་མོར་ཆེ། །འདྲེ་ཡོག་སྤྱི་བཅུག་གར་མོང་ཡང་། །རྒྱལ་པོ་
 གདན་ལས་གཡོས་པ་མེད། །རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་ཤར་ཆོ་ལ། །ཉི་མའི་གྲང་ལ་ཟུང་ལ་གྲུམ། །
 སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ཅམ། །འགྲོ་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་། །སྒྲིམ་མེད་རབ་ཏུ་
 མོང་ཅམ་ན། །མཛོང་པ་མཐར་འདྲོན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཞེས་ཀླུ་འབྱོར་བཞི་བསྒྲིམ་ས་
 པའི་སོ་སོའི་རྟགས་དང་ཡོན་ཏན་འཆར་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་ལ། །རྩེ་ཡང་དགོན་པས། ཅེ་
 གཅིག་གི་རུས་སུ་གྲུབ་ཀྱིས་ལྷོ་ཕྱོད་པོ་དང་བྲལ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་ཤེས་འདག་སྒྲིམ་བྲལ་གྱི་རུས་སུ་
 ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་དང་འདྲེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་བྲལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འདག་རྩ་གཅིག་གི་
 རུས་སུ་འདྲེ་ཕྱོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་བྲལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་འདག་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་རུས་
 སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་བྲལ་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདག་པ་ཡིན་ནོ། །
 །ཞེས་ཀླུ་འབྱོར་བཞིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འདག་ཚུལ་དང་། །ཡང་། ཅེ་གཅིག་ཉམས་
 རྟོགས་ཀྱི་བཅས། །སྒྲིམ་བྲལ་ཉམས་རྟོགས་ཤན་འབྱེད། །རྩ་གཅིག་ཉམས་རྟོགས་ལྷང་འབྱུག་
 སྒྲིམ་མེད་རྟོགས་པ་མོར་ཡུག་ཅེས་ཀླུ་འབྱོར་བཞིའི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་།
 །ཡང་། ཅེ་གཅིག་རུས་སུ་མ་འཐམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས། །སྒྲིམ་བྲལ་རུས་སུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས།
 །རྩ་གཅིག་རུས་སུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས། །སྒྲིམ་མེད་རུས་སུ་གཞི་མེད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 འབྱུང་མཁྱེན་པའོ། །ཞེས་ཀླུ་འབྱོར་བཞིའི་རྒྱ་འབྲས་འཆར་ཚུལ་རྣམས་བཤད་དོ། །དོན་
 འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སེམས་རྩ་མཛོང་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་
 ས་པོན་མི་ཐེབས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྤྱང་དག་སྤྱང་ཡང་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། །སེམས་རྩ་

འཕྲོད་པའི་ཐ་སྐྱོད་སྐྱེས་ཅེ་གཅིག་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེར་ཞེན་འཛིན་མ་དག་པས་དེར་ཨ་འཐས་་་་
 གྱི་ལས་སྐོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟ་པའི་སེམས་རོ་མཚོར་བ་སྐྱོས་བཤམ་རྟོགས་པ་ལ་བཤད་
 ཀྱང་། དེར་བཤམ་ཐོབ་དང་རེས་འཛིན་ཡོད་པས་དེར་ཡང་ལས་རང་རྒྱུད་པ་སྐོག་པའི་གནས་
 སྐབས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རོ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་འང་ཨ་འཐས་གྱི་སྒྲུང་བ་
 ཡད་ཡུད་སྟེ་བར་བཤད་པས་དེ་སྟེས་པས་ཀྱང་ལས་སྐོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རི་
 སྲིད་སེམས་ལ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལས་སྐོག་སྟེ། རིན་ཆེན་མེད་པར། ཇི་སྲིད་སྤྱང་
 བོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཡོད། །རར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །
 ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྟེ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཇེ་སྐམ་པོ་པས། ཇི་སྲིད་འཛིན་པའི་རྒྱུད་ལྷུར་མ་
 ཕྱིན་བར། །དེ་སྲིད་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པས་ལས་སྐོག་པས། །མ་ཡངས་དུན་པའི་བྱ་ར་བསྟེན་ན་
 ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་གྱི་འཛིན་པ་སྤར་ཤགས་དང་རྒྱལ་
 མཚུངས་པའི་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐོག་ལ། དེ་ཡང་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མར་མ་རྟོགས་གྱི་
 བར་དུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་སམ་ཨ་འཐས་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱང་དེ་མཐར་
 མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་སྤྱང་བ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སམ་རྒྱ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་དེ། ཇེ་སྐམ་པོ་
 པས། རྒྱ་འབྲས་ཡོད་མེད་གྱི་ས་མཚམས་ནི། ཆས་ཉིད་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་ཤིང་སྤྱང་བ་སྒྲུ་མ་
 ལྟ་བུར་མ་རྟོགས་གྱི་བར་དུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་ལ། ཆས་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་
 སྤྱང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཀྱང་གོམས་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་སྤྱང་བ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད།
 ཇི་ལྟ་གྱིས་དེ་ལ་བས་ཆོས་སྒྲུ་མ་རྟོགས་གྱི་བར་དུ་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་ལ། ཆོས་སྒྲུ་
 རྟོགས་ནས་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བའི་མིང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་གཅིག་འདི་སྐམ་
 དུ། འཕགས་པས་ན་དང་འཆི་བ་དང་། །ཆ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་ཅད་ནས་སྤོང་། །ཞེས་བཤད་
 པས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་གསར་དུ་ལས་སྐོག་པ་མི་རིགས་སྐྱེས་ན།
 དེ་ནི་སྐྱག་བསྐལ་སྤོང་བ་དང་སྤངས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་རྫོངས་པ་སྟེ། སྤང་ཉིད་ལ་གོམས་ན་
 དེས་འཛིན་རགས་པ་འཛིན་པས་ཨ་འཐས་གྱི་ལས་མི་སྐོག་ཀྱང་། བག་ཆགས་མ་སངས་པ་
 དེ་སྲིད་དུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ལས་སྤུ་མ་སྐོག་སྟེ། སྤྱིད་འཇུག་ལས། སྤྱང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་
 པས་ནི། །དེས་པོའི་བག་ཆགས་སྤོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །དེ་
 ཡང་ཕྱི་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཆེ་སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་ལ། །དེ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་།

ཆགས་སྐྱེ་འབྱུར། རྟེན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ། རྟོན་མངས་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ། རིས་ན་
དེ་མཐོང་བ་ན་དེ། རྟོན་ཉིད་བག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་ཉིད། ཅིས་པ་ལྟར་རོ། རྟེན་དག་
གིས་རྟོགས་པ་འཆར་ཚུལ་དང་ཀླུ་འབྱུང་བཞིའི་སྐབས་མང་གི་ཀླུ་གཞག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཀླུ་འབྱུང་པ་ཞི་སྟེན་ཀླུ་དབྱེ་བྱས་པ་ཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་ཀླུ་འབྱུང་བཞི་སྟེན་ཀླུ་དབྱེ་བྱས་པ་ཤད་པ་ལ། ཀླུ་འབྱུང་བཞི་སྟེན་
སྟེན་དབྱེ་བ་ཕྱད་ཚུལ་དང་། དབྱེ་བ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཀླུ་
འབྱུང་བཞི་སྟེན་སྟེན་ཀླུ་བཅུ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ནི། དེར་སང་གི་རྩེ་དུགས་པོའི་གསུང་
འབུམ་ན་མི་འབྱུང་ཡང་ཞལ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པར་མཛད་ན་ཏེ། རྩེ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གནད་བའི་ཞལ་
གདམས་སུ་ཀླུ་འབྱུང་བཞི་སྟེན་སྟེན་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་མར་སྐྱེ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། རྩེ་སྐྱེ་
མོ་གྲུ་པས་སྟེན་སྟེན་ཆུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པར་མཛད་པས་སོ། རྟེན་དག་ལས་རིམ་
པས་བརྒྱུད་དེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་བ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ལ། རྩེ་རང་ཕྱུང་
རྩེ་རྩེ་ལྟེ་བ་བརྒྱུད་ཀླུ་མས་དང་། ལྷན་པར་རྩེ་མཐའ་ལྟེ་བ་པས་ཀླུ་འབྱུང་བཅུ་གཉིས་དང་
དེ་ལས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉེར་བཞིར་འབྱེད་པར་མཛད་པས། དེར་སང་རྒྱབ་
བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དགེ་སྦྱོར་གྱི་ཉམས་རྟོགས་མཐོང་མཁ་
དང་དབྱེ་འབྱེད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐབས་སུ་བབ་ལ་རོ་མཆར་ཆེ་བར་སྤྲད་རོ། རྟེན་ལས་རྩེ་སྐྱེ་
མོ་གྲུ་པས་ཀླུ་འབྱུང་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་འདི་ཉིད་གྲགས་ཆེ་བར་སྤྲད་པས་དེའི་ཚུལ་
ནི། རྩེ་གཅིག་ཆུང་དུ་མེས་པ་དེ་གསལ་གྱི་རོ་པོ་མཐོང་བ་དང་། འབྱིང་པོ་ཉིད་པེ་འཛིན་
དེ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཆེན་པོ་དེའི་ཉམས་འཁོར་ལྷག་ཏུ་སྤང་བ་དང་། རྩེ་སྐྱེ་གསལ་
ཆུང་དུ་རང་མེས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འབྱིང་པོ་རྩེ་བ་གསལ་བར་རྟོགས་པ་དང་།
ཆེན་པོ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་རྩེ་འདྲི་གསལ་ཆོད་པ་དང་། རོ་གཅིག་ཆུང་དུ་འཁོར་འདས་
གཅིག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། འབྱིང་པོ་བཟུང་འཛིན་གྱི་རྩེ་བ་ཆོད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་ཞི་བ་དང་། རྩེ་སྐྱེ་མེད་ཆུང་དུ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩེ་སྐྱེ་མེད་དང་གསལ་བ་
དང་། འབྱིང་པོ་རྩེ་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱི་རང་ས་ཟིན་པ་དང་། ཆེན་པོ་འདྲི་གསལ་གཉིས་འདྲེས་པ་ལ་
བཞེད་དེ། རྟེན་དག་གི་དོན་ནི་འཆད་འབྱུང་ལས་ཤིས་སོ། ཀླུ་འབྱུང་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་

ཀྱང་ཐེམ་སྤུལ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་ནི་མ་དེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆེ་གཅིག་ཆེན་པོའི་ཉམས་རྟོགས་
 མ་རྟོགས་པར་སྒྲིལ་བུལ་ཆུང་འཁྱིང་ཅི་རིགས་འཆར་བ་དང་། སྒྲིལ་བུལ་ཆེན་པོའི་ཉམས་
 རྟོགས་མ་རྟོགས་པར་རྟོགས་ཆུང་འཁྱིང་ཅི་རིགས་འཆར་བ་དང་། རྟོགས་ཆེན་པོའི་
 ཉམས་རྟོགས་མ་རྟོགས་པར་སྒྲིལ་མེད་ཆུང་འཁྱིང་ཅི་རིགས་འཆར་བ་ཡོད་པས་བཤད་ཆོད་...
 ཐམས་ཅད་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་འབྱུང་བར་མ་མཐོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉམས་རྟོགས་འཆར་ཚུལ་
 པལ་ཆེར་སྤར་གྱི་སྒྲུབ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་དཔེན་པ་ཁོན་བཞེན་ཞིང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་
 བཅུགས་པའི་སྤྱུགས་ཉམས་ལ་འབྱུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་ཏུ་
 མཐོང་ནས་གསུངས་པ་ཅིག་ཅར་པ་དང་ཐོད་ཆལ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཤིང་།
 རྒྱད་པར་དེར་ལང་གི་སྒྲུབ་པ་པོ་པལ་ཆེར་ནི་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་གཤེད་གི་དབང་ཏུ་འཆར་བར་
 སྤར་བམ་རི་སྤར་གསུངས་པའི་འཆར་ཚུལ་རྣམས་འབྱུང་བར་མ་དེས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲིལ་
 རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱད་ལ་སྒྲམ་འི་བྱིན་རྒྱུལ་གྱི་གསལ་བ་དག་ལ་རྟོགས་པའི་འོ་
 པོ་རི་ལྟར་བ་དེར་ལང་ཡང་འཆར་བ་དང་། དེའི་དཔེ་སྒྲིལ་གྱི་ཚད་འཛིན་པ་ལ་གསལ་ཆེ་བར་
 སྤར་བམ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཁོང་མ་རྣམས་གྱི་གསུངས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །

ཆེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར།

གཉིས་པ་ལ། ཆེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར། སྒྲིལ་བུལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར། རྟོགས་ཆེན་པོའི་རྣལ་
 འབྱོར། སྒྲིལ་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར། ཐུན་མོང་གི་གནད་བལྟ་བ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ། ཆེ་
 གཅིག་གི་རྣམ་དབྱེ། ཉམས་སྦྱང་འཆར་ཚུལ། དེ་ཉིད་སྦྱང་ཐབས་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། དེ་
 ཡང་ཆེ་གཅིག་ཅས་པའི་དོན་ནི། རང་སེམས་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་མ་ཡིངས་པའི་དྲན་པ་
 ཆེ་གཅིག་པས་མཐུ། གནས་འབྱུ་འདྲེས་པའི་རིག་པ་ཆེ་གཅིག་པས་ན་ཆེ་གཅིག་ཅས་བྱའོ། །
 འོ་ན་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་རི་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་བུལ་ཏུ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་...
 སྒྲིལ་ན་རྒྱུན་མེད་དེ། བསྒྲིལ་བྱ་རང་སེམས་ཅིམ་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁྱད་
 པར་དང་། ཉམས་སྦྱང་དེས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་འཛིན་དང་བཅས་པ་དང་དེ་དང་བལྟ་བ་ཁོགས་
 གྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བམ་སོ། །ཁ་ཅིག་ཞི་གནས་ལ་སེམས་ཆེ་གཅིག་པར་བཤད་པ་དང་།
 དེའི་སྤྱུགས་སུ་སེམས་རྟོག་མེད་གྱི་ངང་ཏུ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཤེས་བཞིན་གྱི་གསལ་ངར་

ས་ལེ་ཡོད་པ་ལ་སྐབས་འདིའི་ཆེ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ཞིག་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཏུ་སྒྲུབ་ཉིད་ཀྱི་སྐབ་བསྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་འབྱུང་བ་དག་སྤང་ཡང་། སྐ་མ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཞིག་ནས་སྒྲུབ་མེད་ཅམ་ཤར་ཡང་ལྷག་མཐོང་གི་ངེས་ཤེས་གཏན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། བྱི་མའང་མེན་ཏེ། སྤང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་ཕྱགས་པའི་ངོ་ཤེས་ཅམ་ལས་སེམས་
 ཉིད་ཀྱི་ངོ་ཤོ་མཐོང་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ངེས་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་འདི་ལ་
 སེམས་ངོ་མཐོང་པའི་མཐོང་དོན་ལ་རིག་པ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་དང་། གནས་འབྱུ་
 རོ་མ་ཉམས་ཏུ་འདྲེས་ཤིང་རང་ངོ་ཤེས་པའི་དྲན་རིག་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆེ་གཅིག་ཏུ་ས་
 ལེ་ལོ་རྒྱུགས། ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཡང་དམོན་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོ།
 རང་ངོ་ཤེས་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད། རང་ལལ་དང་མཇལ་བས་རང་དང་འདྲེས། རང་
 མེན་པའི་དྲན་རྒྱལ་ཅིག་འདུག་གམ་སྟེས་དང་། སྒྲོ་མ་གནས་འབྱུང་བར་ལག་འདྲེ་བ་ཞིག་
 འོང་གི། ཞེས་ཆེ་གཅིག་སྤྱོད་ཚུལ་ཏུ་བཤད་པ་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆེ་གཅིག་གི་རྣམ་འགྲུབ་ལ་
 ཡང་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་ཤོ་གསལ་སྤྱོད་བདེ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་
 ཤིང་དེ་སྤྱོད་དཀའ་བ་ཅམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ནམ་བཞུགས་པ་ལྷོ་མ་ལྷོ་མ་འོང་པའི་བར་ཆེ་གཅིག་ཆུང་...
 ཏུ། རེས་མ་བཞུགས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འཆར་ཞིང་བཞུགས་པའི་ཆེ་བརྟན་པོ་འོང་བས་
 རང་དབང་ཐོབ་པ་ཆེ་གཅིག་འཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ཉམས་སྐྱུན་ཆད་མེད་པར་ཤར་ཏེ་
 མཉམ་རྒྱུ་དང་སྤྱོད་ལམ་བཞི་དང་ཉིན་མཚན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་རིག་པ་གསལ་སྤྱོད་དེའི་རང་
 ཏུ་ཆམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཆེ་གཅིག་ཆེན་པོ། དེ་ཡང་རྣམ་འགྲུབ་བཞི་པོ་སྤོང་རྒྱལ་སྤོང་གསལ་
 མཐར་ཐུན་མ་ཐུན་གྱི་དབྱེ་འབྱེད་ལ་རྒྱ་རས་གྱིས། རོ་ཤོ་མཐོང་མ་མཐོང་། ཚལ་རྒྱལ་ས་
 མཐོང་གསལ། རྣམ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཏུ་ཤར་མ་ཤར། ཡོན་ཏན་སྐྱེས་མ་སྐྱེས། ཀུན་རྒྱལ་པ་རང་བྱུན་
 ཆུད་མ་ཆུད། གསུགས་སྤྱི་ལོ་ཤོན་ཐེབས་མ་ཐེབས་ཏུག་གམ་ཐུན་བཅུ་གཉིས་གྱིས་རྣམ་
 དབྱེ་འབྱེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་ལེགས་པར་སྤང་བས་འདིར་ཡང་
 དེ་སྤྱོད་བཤད་ན་སྐབས་འདིར། སེམས་ཀྱི་ངོ་ཤོ་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན་སྤྱོད་ཞིང་།
 འཆར་སྒྲོ་མ་འགགས་པས་ན་གསལ་བ་སྟེ། གསལ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་
 བུའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རང་གིས་རང་རིག་ཅིང་། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ན་ཆེ་གཅིག་
 གི་ངོ་ཤོ་མཐོང་། བདེ་གསལ་མི་རྒྱལ་པའི་ཉམས་ཀྱི་རང་ཏུ་ས་ལེ་སིང་ངེ་གནས་ཀྱང་རང་

རིག་པའི་ཤེས་ཤེས་ཀྱི་འཕྲིག་མ་ཚུངས། རྒྱུད་ལ་མ་དེས་པའི་ཉམས་མུན་གྱིས་པས་མུ་མུ་
 མུ་མུ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཁོ་ལོ་མ་མུང་། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ཏེ་འཛིན་རང་རིག་
 རིག་ཤེས་དང་བཅས་པའི་རང་ལ་ཉིན་མཚན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འགྲོ་ན་ཅེ་གཅིག་གི་རྩལ་རྣམས།
 དེ་ལྟ་བུ་ལ་རེས་འཛིན་འོང་ན་ད་ཏུང་རྩལ་མ་རྣམས། རྟོག་པ་སྟེ་བ་དང་ཡུལ་རྒྱུད་འཆར་
 མཛད་དུན་པས་ཐིག་ཅེས་ནས་དེ་ཉིད་སྒང་མ་དགོས་པར་སྟོམ་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་། ལགྲིང་ཉམས་
 ཀྱི་འོད་གསལ་ཏུ་རྒྱུད་ན་རྩམ་རྟོག་སྟོམ་ཏུ་གས། རྟོག་པ་དང་རྒྱུད་པའི་འཆར་སྟོམ་དུན་པས་
 བཀའ་ནས་སྒྲུབ་སྟོམ་ལ་འབྱུང་དགོས་ན་རྩམ་རྟོག་སྟོམ་ཏུ་མ་གས། ཆོས་བརྒྱུད་ལས་སྒྲོ་ལོག་
 པ་དང་། ལྷིན་གི་སྲིན་བུ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་། མཐོན་ཤེས་དང་བྲད་པར་ཐིམ་གཞོན་ལ་
 མོགས་པའི་རྩ་འབྲལ་ཅི་རིགས་རྟོག་ལུས་ན་ཅེ་གཅིག་གི་ཕོན་ཏན་སྟེས། སྒྲོ་ལས་སྲུ་མི་དྲུང་
 ཞིང་ཡིད་ཞི་བ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ལུན་མོང་གི་དྲོད་རྟགས་རྟོག་མི་ལུས་ན་ཕོན་ཏན་མ་སྟེས།
 ཏིང་ཏེ་འཛིན་དྲུངས་པའི་འཆར་སྟོམ་རྟེན་ཤེས་སྲུ་ལྷིན་གི་རྩ་འབྲལ་ཕྱ་རྟགས་མི་བསྟུ་.....
 བར་འབྱུང་པའི་རྟོན་འབྲལ་ལ་འཕྲིག་རྒྱུད་ནས་བྱུང་དོར་རྩལ་བཞིན་རྒྱུད་ན་ཀུན་རྒྱུ་ལ་.....
 རང་བྱུན་རྒྱུད། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོན་འབྲལ་ལ་རེས་པ་མ་རྟེན་ཅིང་རྩ་འབྲལ་གྱི་བྱུང་དོར་ལ་
 གཤམ་ན་རང་བྱུན་མ་རྒྱུད། རྟེན་ཤེས་སྲུ་མེས་མ་ཅན་རྩམས་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྟིང་རྟེན་
 ཞིང་གཞན་པན་གྱི་སྟོན་ལས་རྩ་ཆེན་འདེབས་ན་གཟུགས་སྟེང་ས་ཕོན་ཐེབས། ཏིང་ཏེ་
 འཛིན་གྱི་ཉམས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྟིང་རྟེན་སྟེང་དཀར་ཞིང་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུའི་ཞི་
 བདེ་དོན་ཏུ་གཉེར་ན་གཟུགས་སྟེང་ས་ཕོན་མ་ཐེབས་པའོ། །གཉིས་པའི། ཅེ་གཅིག་རྒྱུད་
 ཤུའི་ཏུས། སེམས་གསལ་སྟོང་བདེ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་མཉམ་བཞག་རིག་བཟུང་ཅན་
 ཞེན་འཛིན་དང་བཅས་ཏེ་སྟོང་རྩ་འབྱུང་ལ། ཉམས་དེའི་རང་ནས་རྟོག་པ་དང་རྒྱུད་པ་
 འཆར་བ་ན། སལ་ཆེར་རྩལ་མི་ཐུབ་པར་རང་ལངས་རང་གྲོལ་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་། སྟོམ་ཡིན་
 སྟོམ་པའི་སྒྲོ་རིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་སྟེ། སྐབས་ལ་ལར་རྟོག་པ་ཤོལ་མི་ཐུབ་པ་ཡང་
 འབྱུང་། རྟེན་རྒྱུད་སལ་ཆེར་དགའ་སྟོའི་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་ཨ་འཕས་སྲུ་འཆར། རྟེན་
 ཤེས་སྲུ་དུན་པས་ནས་ཐིག་གསལ་སྟོང་གི་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་སྟོང་པ་ཡིན་སེམས་རྒྱུད་ཡིན་
 སྟོམ་པའི་འཛིན་སྟངས་འབྱུང་། མི་ལས་གསལ་དྲུངས་ཐོན་ཅེས་ལས་སྒྲུབ་གྱི་མི་ལས་དང་
 བྱུང་ཆེར་མི་འོང་། འགའ་ཞིག་ལ་མི་ལས་རྩམ་གྲངས་མང་ཞིང་རིག་བཟུང་རྒྱུད་པ་འོང་།

རེས་མཉམ་པར་འཛིག་དཀའ་ཞིང་ར་ལ་སྒྲུལ་མི་སྒྲེལ་འདྲ་སྒྲུལ་པ་འབྱུང་ཞིང་། རེས་སྒྲུལ་
 བཟང་པོ་སྒྲེལ་འདྲ་སྒྲུལ་པ་འདྲ་འབྱུང་བས་དགེ་སྒྲོལ་འཕེལ་འགྲེལ་ཆེ། ལྷ་མ་ལ་མོས་ལྷས་
 མཆེད་སྒྲོགས་ལ་དག་སྒྲུང་མེས་མ་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྒྱུ་རྒྱུ་མཉམ་སྒྲེལ། ཅེ་ཅིག་འཁྲིག་གི་རུས།
 གསལ་སྒྲིང་བདེ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ནས་བསྒྲུལ་བསྒྲུལ་བརྟན་པོ་.....
 འབྱུང་ཞིང་རེས་མ་བསྒྲུལ་གྱུང་ཉིང་དེ་འཛིན་རུ་ཆམ་གྱིས་འགྲོ། ཉམས་དེའི་ངང་ནས་རྟོག་
 སྒྲུང་འཆར་བ་སྒྲུང་བས་ཉུང་ཞིང་གང་ཤར་རང་གྲོལ་རུ་འགྲོ། རེས་སྒྲུང་རུ་གསལ་སྒྲིང་གི་
 ཉམས་དང་བཅས་པའི་སྒྲུང་བ་ལྷ་ཡངས་སང་དེ་བ་འབྱུང་། རེས་ཨ་འབས་སྒྲུང་འཆར།
 རེས་ཤེས་སྒྲུ་ནས་རུ་སྒྲུལ་རུ་ཆམ་གྱིས་འགྲོ། རྗེ་ལམ་རུ་ཉམས་གྱིས་སྒྲེབ་མ་སྒྲེབ་ཅི་རིགས་
 འབྱུང་། འགའ་ཞིག་ལ་རྗེ་ལམ་ཉུང་རུ་འགྲོ་བ་འོང་། སྒྲུལ་ལ་སྒྲུ་བ་སྒྲེལ། ཅེ་ཅིག་ཆེན་
 པོའི་རུས། གསལ་སྒྲིང་བདེ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་མེད་པ་འཆར།
 རྒྱུ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་རུ་ཐིམ། རེས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་རུ་མོང་། རྗེ་ལམ་
 ལལ་ཆེར་དེའི་ངང་རུ་རྒྱུང་དེ། བཟང་ཞེན་གྱི་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་རེས་ཤེས་ལ་མེས་ས་
 བདེ་སྒྲིང་རིག་སྒྲིང་རྒྱུ་རྟོག་གསལ་སྒྲིང་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་སྒྲིང་མོགས་གྱི་སྒྲིང་ཉམས་མང་པོ་.....
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེ་ལམ་སྒྲུ་མ་ལྷ་ཤུར་འདྲུག་སྒྲུལ་པའི་ཉམས་སྒྲིང་མང་རུ་འཆར།
 མཛོན་ཤེས་སྒྲུ་མོ་མོགས་ཟག་བཅས་གྱི་ཡོན་ཏན་འགའ་པོའང་སྒྲེ། སྒྲུལ་འདི་བས་བཟང་བ་
 མེད་སྒྲུལ་པ་འབྱུང་ཞིང་མོས་ལྷས་དག་སྒྲུང་མོགས་སྒྲེལ། གསུམ་པ་ནི། ཅེ་ཅིག་གསུམ་
 པའི་རུས་སྒྲུ་རི་མཆོམས་དང་འདྲུག་སྒྲུར་དང་སྒྲུ་བཅད་ལ་བཅོན་པར་བྱ། གྲིབ་ཆེ་བ་མོག་
 བ་སྒྲོ་ལས་སྒྲུ་མི་རུང་ཞིང་ཤེས་རབ་འགྲེལ། གྲིབ་རྒྱུང་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གསལ་ཞིང་
 དེའི་ཤོགས་སྒྲོན་མང་རུ་འབྱུང་བས་གྲིབ་ལ་ཤིན་རུ་འཛིན་ཞིང་གྲིབ་ཤོག་ན་གྲིབ་མེལ་བྱ།
 གྲིབ་རྒྱུང་ལལ་ཆེར་ལ་ཤོ་མོའི་སྒྲོན་མེལ་ཐབས་དང་རོ་བལྷ་མང་རུ་བྱ། ཉ་ཅང་རྒྱགས་ན་
 སྒྲོན་ཆེ་བས་སྒྲིག་བཤགས་ཅི་རིགས་བྱ། ལྷ་མ་ལ་དབང་ལྷ་བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་
 མང་རུ་སྒྲུང་། ཆོགས་འཁོར་དང་མཆོད་འདུལ་དང་སྒྲིན་གཏོང་བྱ་ཞིང་ལྷ་མ་དང་མཆེད་
 སྒྲོགས་ཉམས་རྟོགས་ཅན་ལ་ལུས་ཏེ་སྒྲོན་བསལ། ཉ་ཅང་སྒྲོན་ཆེ་ཞིང་ལྷ་མ་དང་མཆེད་
 སྒྲོགས་ལ་ལུ་མི་འདོད་པ་དང་མོག་ལྷ་སྒྲེལ་པ་བྱུང་ན་བརྟུང་གྱི་བར་ཆད་ཡོན་པས་སྒྲུབས་.....
 འགྲོ་རེས་པར་བྱ། སྒྲུ་ཤས་རེས་འབྱུང་མོས་ལྷས་དག་སྒྲུང་སྒྲིང་རྒྱུ་རྟོག་ཅན་ལ་ལུ་བརྟོན་ནས་

བསྐྱོན། ཞག་གྲངས་འགའ་ཤེས་ཀྱི་མངའ་སྡེ་ཞིང་ལུས་སྤྱོད་ཅི་རིགས་ཀྱང་བྱུང་། །དེ་ནས་
 ཉིང་འཛིན་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་འཆུང་བྱན་དང་བཟུང་བྱན་ཅི་རིགས་པས་སྤྱོད་ཉ་དགུག་
 པ་ལྟར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་། ཉན་དཔྱད་ཀྱི་གྲུལ་དང་མི་རྣོག་པའི་གནས་པ་དང་སྤྱོད་པའི་
 ཉམས་དང་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་ཤས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟུ་འབྱུང་། ཉམས་བཟང་བ་ལ་ཞེན་
 ཆགས་དང་རྣལ་ལ་སྤྱོད་བཟུང་མི་བྱ་བར་སྒྲོ་བར་ཤར་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་འཛིན་པ་མ་.....
 ཞུགས་པར་བསྐྱུང་། ཉམས་མཐུག་ན་རྩོག་ལ་བསྐྱེད་པས་ཉམས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ཡང་ཡང་
 སྤུལ་ཏེ། རིག་པ་རང་བསྐྱེད་ལ་བཟོ་བཅོས་མ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སོ་མ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་། སྐབས་
 ལུ་སྤྱོད་བཟུང་སྤོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་སྤྱད་ཉིང་ཏུ་ལྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ཆོགས་བཟུང་བའི་...
 རྣམ་ཐར་དང་རྩོ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའང་བཟུང་ཏེ། རང་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་སྤྱོད་
 པའི་ཉིང་ཉོབས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱུང་། ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱུང་ལོ་མང་པོར་བསྐྱུངས་ཀྱང་
 སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤོགས་མ་ཚོན་ན་ཞེན་པ་གསུམ་གཏོར་བར་གསུངས་ཏེ། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་
 བཏང་བ་ནི། ཆེ་འདྲིའི་ཆགས་ཞེན་ཀྱི་བསྐྱེད་ཐག་བཅད་ལ་མི་ཁྱུ་ནས་བྱུང་། དག་གཞན་ཀྱི་
 ཆགས་སྤང་དོར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་འགྲི་བ་བཏང་། ལུས་སྤྱོད་ལ་དབུལ། སུང་པོའི་གཅེས་
 འཛིན་སྤང་ཀྱིས་ལུས་མཚོན་སྤྱོད་མང་ཏུ་བྱུང་། །ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་བཏང་བ་ནི། རྣོ་
 རྣམ་ཅི་ཡོད་སྤྱོད་མ་མཉེས་པའི་འབུལ་བ། ཡི་དམ་ལ་སོགས་མཉེས་པའི་མཚོན་གཏོར་དང་
 ཆོགས་འཁོར། རྩོ་རྒྱུ་མཉེས་པའི་སྤྱོད་དག་བྱས་ལ། སྤྱོད་འདོད་ཟ་འདོད་འཆོར་འདོད་
 ཀྱི་འཛིན་ཤུགས་བཏང་། རྩོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ཁྱུང་ཏུ་བསང་། སྤྱོད་པའི་རི་དྲགས་
 ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ། ཆགས་སྤང་དང་གཡེང་བ་ཅན་ཀྱི་གནས་པ་ལུས་སོགས་
 སྤང་། ཅིས་ཀྱང་སྤང་མ་ཆོགས་ན་ལོ་ཤས་སྤྱོད་བཅད་བྱུང་། །ཉིང་འཛིན་ལ་ཞེན་པ་བཏང་
 པ་ནི། །དགའ་ཞིང་སྤྱོད་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཉམས་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་བཤིག་གནས་ལུགས་
 ལ་གང་ཤར་བཟང་རན་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ། ཉམས་དང་སྤུལ་བའི་སེམས་ཉིད་རྒྱེན་པ་
 རྣལ་མ་རང་ལུགས་ཅི་ཡོད་དེ་ཀ་ལས་གཞན་ཏུ་མ་ཡོངས་ཤིང་ཤེས་མི་སྤྱོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྩོ་
 སྤུལ་པོ་པས། དང་པོར་སྤྱོད་པའི་རུས་ལུ་ཤེས་པ་གསལ་སྤོང་པེ་བ་ལ་བསྐྱུང་། དེ་ཡང་མ་
 ཡོངས་པ་ལ་བསྐྱུང་། དེ་ཡང་རིག་པའི་རོ་པོ་ཡེ་མ་ཡོངས་པ་ལ་བསྐྱུང་། དེ་ལ་གོམས་ཅན་
 རང་ལ་ངེས་ཤེས་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྩོ་རྣམས་ཀྱིས། ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ཅན་ན། །

ཉམས་མཁུང་གཞིག་ཅིང་སྐྱེས་མེད་པ་སྐྱོན། ཁྱེད་ལོ། ཁྱེད་ཅེ་གཅིག་གི་སྐད་པ་འདིར་
 ཉམས་ཀྱི་གསལ་པར་ཤོར་བའི་གོ་ལ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལྷུང་པ་པོ་ནམ་ཤུག་དཔལ་པ་དང་
 ལྷ་མ་པ་སྐྱེན་ལྷན་ལྷུང་པ་དག་ཉམས་མཁུང་གི་ཆེ་ལ་འབྱུང་ནས་མི་ཆོར་ལྷུང་པོ་བྱས་བྱུང་.....
 སེམས་པོ་མི་ཤེས་པ་དང་དང་པོར་ཤེས་བྱུང་ཤོར་པ་པོར་ཉེ། རྒྱ་སྐྱེས་པོ་པས། རྒྱ་གསལ་
 མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ། རྒྱ་ཆའ་བྱལ་མེར་ཡང་སྐྱོས་བྱས་ཡིན། བརྒྱུན་ཐག་མ་ཆོད་སྐྱོན་ཆེན་དེ།
 ཉིང་འཛིན་པ་ཐང་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱ། ཁྱེད་དང་། རྒྱ་འཁྱིལ་པས། ཉམས་མཁུང་པ་ཐང་
 པོ་མ་པ་ཅན་པ། ལྷ་མ་ནས་མོར་མར་སྐྱེའི་བའི་རྒྱ། ཁྱེད་པ་ལྷུང་པོ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་
 རྒྱ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདྲ་སྐྱོའི་ཞེན་ཆགས་དང་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པ་གལ་ཆེ་ཉེ། བྱས་མེ་ཆེན་
 པོས། བད་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཆོངས། ཁྱེད་དང་། རྒྱ་སྐྱེས་པོ་པས། བཞིས་འཛིན་
 ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཆེན་དེ། ཉམས་མཁུང་ཡང་དོན་མ་ཡིན། ཁྱེད་ལོ། ཁྱེད་པ་སྐྱུངས་པས་མི་མ་
 གྱིན་དགོ་སྐྱུང་ལ་པོགས་ཐོན་ཏེ་ཅི་ཞིག་ན་ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་མཁུང་ཞེན་འཛིན་དང་པ་ཅས་...
 པ་དེ་དག་ནས། ལྷུང་སྐྱོང་ཉིད་དང་ལྷུང་ཅན་རང་སེམས་སྐྱུང་ལྷུང་བའི་བཞིས་འཛིན་ལས་
 སྐྱལ་ཏེ། སྐྱེས་སྐྱོས་བྱལ་གྱི་རྒྱ་གསལ་པ་འཆར་པོ། །

॥ श्री गुरुभ्यो नमः ॥

གཉིས་པ་རྫོགས་བྱུང་གི་རྒྱལ་འཁྲུང་ལ། རྫོགས་བྱུང་གི་རྒྱལ་དབྱེ། ཉམས་རྫོང་འཆར་ཚུལ།
དེ་ཉིད་ཀྱི་རྫོང་ཐངས་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རྫོགས་བྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སེམས་གྱི་
གནས་ལུགས་ནམ་མཐའ་ལྟར་སྒྲེའགས་གནས་གསུམ་དང་རྟག་ཆད་འགྲོ་འོང་སྟེགས་གྱི་……
རྫོགས་པ་དང་བྱུང་པས་རྫོགས་བྱུང་། ཆ་ཤེས་སྣ། འགས་པ་མེད་པ་སྒྲེམ་མེད་པ། ཆད་པ་མེད་
པ་རྟག་མེད་པ། འོང་པ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། ཁ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། རྫོགས་པ་
ཉེར་ཞི་ཞི་ལྟ་བུ་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་རྟོག་པ་ལྟེགས་གསུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་རྫོགས་པ་མེད་པ་རྫོགས་
བྱུང་གྱི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོང་ཉིད་ཏུ་ཤོ་ཤེས་པའི་དེས་ཤེས་
རྫོགས་བྱུང་གྱི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་སྐྱད་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྲི་མ་ལྟར་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཞི་གནས་
ཙམ་ཡང་རྫོགས་བྱུང་ཏུ་འཕྱར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྫོང་ཉིད་དང་པདན་མེད་ཀྱི་
དེས་ཤེས་སྒྲེས་པའི་ཞིན་འཛིན་ཡང་རྫོགས་བྱུང་ཏུ་འཕྱར་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལྟེགས་གསུང་འཛིན་གྱི་
དེས་ཤེས་སྒྲེས་པའི་ཞིན་འཛིན་ཡང་རྫོགས་བྱུང་ཏུ་འཕྱར་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལྟེགས་གསུང་འཛིན་གྱི་

ཏུམ་ཕུ་མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ནམ་
 མཁའ་ལྗང་འཕོ་འཕྱར་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཏུ་བཤད་དེ། མདོ་ལས། ཟབ་ཞི་རྒྱས་བྲལ་
 འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། ཞེས་དང་། རྒྱད་མྱེད་མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་
 ཡིན་པ། དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏུ་འཕྱར་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་བྲལ་
 ཀྱི་ནམ་འཕྱར་ལའང་གསུམ་སྟེ། མེམས་ཀྱི་རོ་པོ་སྟེ་འགག་གི་རྒྱས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་
 གྱུར་དེ་ཉིད་རྟོག་པར་འཛིན་པའི་དཔེ་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་སྦྱང་དང་མ་བྲལ་ཞིང་འཁོར་བར་.....
 འཕྱམས་རྟོགས་དང་ལྷན་འདས་ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་རེ་རྟོགས་ཡོད་པ་རྒྱས་བྲལ་རྒྱུད་ཏུ། མེམས་
 རྟོག་འཛིན་དང་རྟོག་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྦྱང་དག་པས་མེམས་ཉིད་གཞི་མེད་ཆ་བྲལ་ཏུ་རྟོགས་
 གྱུར་། བྱིད་ཡུལ་རྟོག་གི་ཐོག་ཏུ་རེ་རྟོགས་ཀྱི་འཛིན་པ་འོང་ཞིང་རྒྱ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་རྒྱས་
 བྲལ་འགྲིང་པོ། རྟོག་ཉིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བརྟུས་པའི་བྱིན་གཤིལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་
 འཛིན་དཔེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཤོལ་ནས་རེ་རྟོགས་དང་བྲལ་ཞིང་རྒྱ་འདོགས་ཆོད་པ་རྒྱས་བྲལ་
 ཆེན་པོའོ། རྒྱས་བྲལ་མཐར་ཕྱིན་མ་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། མེམས་ཀྱི་རོ་པོ་རྒྱས་བྲལ་ཏུ་མཐོང་
 བ་ལ་དཔེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཤོལ། རྒྱས་བྲལ་ཏུ་ལྷན་ཆོར་མཁན་པའི་རྩ་བ་ཆོད་པས་རྒྱས་པ་
 ཐམས་ཅད་དག་པའི་རང་ཏུ་ལྷལ་གྱིས་འགོ་ན་རྒྱས་བྲལ་གྱི་རོ་པོ་མཐོང་། རྟོག་འཛིན་ནམ་
 དཔེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་བྲལ་གྱི་ཉམས་སྦྱང་པས་དེ་དག་གི་ཆ་བཀ་ཙམ་འདུག་གྱུར་
 རོ་པོ་མ་མཐོང་། རེ་རྟོགས་དང་རྟོག་འཛིན་གྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་རྒྱས་བྲལ་
 ཏུ་རྒྱ་འདོགས་ཆོད་ན་རྒྱས་བྲལ་གྱི་རྩལ་རྟོགས། རྟོག་པའི་རང་བཞིན་སྟེ་མེད་ཏུ་ཤེས་གྱུར་
 ཡུལ་རྟོག་གི་ཐོག་ཏུ་རེ་རྟོགས་འཕྱར་ཞིང་རྟོག་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྦྱང་མ་ལངས་ན་རྩལ་མ་.....
 རྟོགས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་འཕྱར་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་རྟོག་ཏུ་རང་རོ་ཤེས་ནས་
 རྟོག་ཤེས་དང་རྟོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུར་འཆར་ན་ནམ་རྟོག་...
 རྟོག་ཏུ་ཤར། མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་རྟོག་ཤེས་དང་རྟོག་རྟོག་ཏུ་ལམ་ཏུ་མི་
 རྟོགས་ན་ནམ་རྟོག་རྟོག་ཏུ་མ་ཤར། ཐབས་ལམ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྐད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཞུན་དང་
 སྐད་ནས་ལྱལ་བའི་རྟོགས་དང་རྟོགས་པ་འབྲེལ་ན་རྒྱས་བྲལ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟེས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 རོན་རྟོགས་གྱུར་ལམ་ཞུན་དང་མ་སྐད་པར་ལྱལ་རྟོགས་ཀྱི་རྟོག་ཆ་མེད་ན་ཡོན་ཏན་མ་སྟེས།
 རྟོག་ཉིད་རྒྱ་འཕྲེལ་ཏུ་ཤར་ནས་མེམས་ཀྱི་རོ་པོ་ཅིར་ཡང་མ་ལྱལ་གྱུར་ཞུན་ཀྱི་ཆོགས་པས་.....

ཅིར་ཡང་བསྐྱར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཕྲིག་ཚུད་ན་ཀུན་རྒྱུ་ལ་རང་བྱུང་ཚུད། ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ལ་རྒྱུ་ལ་པའི་མ་དེག་པས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་གྱི་ན་ཀུན་རྒྱུ་ལ་
 ལ་རང་བྱུང་མ་ཚུད། རྟེན་ཉིད་མ་འགགས་པའི་ཚལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་རྒྱུ་ལ་ཤར་ནས་
 མེས་པ་བསྐྱེད་དང་རྟེན་ལམ་ཞོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་མ་རྩ་དུ་རྒྱུ་ཤེས་ཤེས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཤེས་ན་.....
 གཞུགས་སྤྱིའི་པ་ཤོན་ཐེབས། རྟེན་ཉིད་རྟོགས་ཀྱི་རྟེན་རྒྱུ་ལ་ཤར་ཞིང་གཞན་པ་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་མི་སྤྲིག་ན་གཞུགས་སྤྱིའི་པ་ཤོན་མ་ཐེབས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོས་བྲལ་རྒྱུ་
 ཏུ་འབྱུང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་ཤོ་སྤྱེ་འགག་གནས་གཞུགས་ཀྱི་ཐོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་ཐམས་
 ཅད་ལ་རྟེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་དག་གཞན་དང་ཆགས་ལྡན་གི་
 འཛིན་པ་ཨ་འཐས་ཀྱི་སྤྱི་ཞིང་། གཉིད་དང་མི་ལམ་ཡང་པལ་ཆེར་འབྲལ་བར་འབྱུང་། དཔེ་
 རྒྱུར་ལ་མཐོང་པ་མཐོང་། ལྷ་མ་དང་མཐོང་གྲགས་དང་རང་གི་དཔེ་རྒྱུར་ལ་རེས་དང་པ་དང་
 དེས་ཤེས་སྤྱེ། རེས་ཐེ་ཆོས་སྤྱེ་བའང་ཤིང་དོ། །ཐོས་བྲལ་འཁྱིལ་གི་ཏུ་ལ། རྟེན་འཛིན་གྱི་
 ཉམས་དེ་དག་ནས་གང་ལའང་ཞེན་པ་རྒྱུང་། རྒྱུ་རྟོག་གི་ཅ་བ་ཚོད་ནས་འབྱུ་ཞོག་ཏུ་རྒྱ་
 འདོགས་ཚོད་ཀྱང་རྒྱུ་ཞོག་ཏུ་ཨ་འཐས་ཀྱི་རེ་དོགས་ཏུ་མ་རེ་འོང་། རྒྱུ་ཤེས་དང་མི་ལམ་
 ཀྱི་ཆེ་འབྲལ་མ་འབྲལ་རྒྱ་ཆོགས་འབྱུང་། ལྷ་མ་དང་མཐོང་གྲགས་དང་དཔེ་རྒྱུར་ལ་དང་པ་
 དང་ཐེ་ཆོས་ཞོགས་ཀྱི་མཐོང་པ་ཏུ་མ་རེ་འབྱུང་། རེས་སངས་རྒྱལ་ཞོབ་རྒྱ་དང་དཔལ་བར་
 སྤྱེ་རྒྱ་མེད་ལྷ་མ་པའང་འབྱུང་དོ། །ཐོས་བྲལ་ཆེན་པོའི་ཏུ་ལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཚོད་པས་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་འདོགས་ཚོད་དེ་རེ་དོགས་མེད་ཅིང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་མི་རྟེན་ཞོགས་ཀྱི་བདེ་དོག་མེད་པར་སྤྱོ་ཡངས་སུ་ལྱུང་གི་འདྲ། རྟེན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་ཞིང་བདག་མེད་པར་འཆར། རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དག་
 པའི་ཤེས་པ་དང་མིང་དེ་པ་འབའ་ཞིག་ནི་རུང་མི་འོང་ཡང་། རིག་རྟེན་རྟེན་པ་ཉམས་
 བཟང་པོ་དང་བཅས་དེ་ཉིན་པར་ཀྱི་སྤྱི་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་ནས་པས་རྒྱུན་ཆད་
 མེད་པར་ཟིན་པ་རུང་ཟི་འོང་པས་བཟུང་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས། མི་ལམ་ཏུ་འབྲལ་
 བ་དང་འཛིན་པ་ཏུ་མ་རེ་འོང་རེས་སངས་རྒྱལ་ཞོབ་རྒྱ་མེད་དཔལ་བར་སྤྱེ་རྒྱ་མེད་གནས་.....
 ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ལྷ་མ་པའང་འོང་། གཉིད་ཟབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གོ་ མེས་པ་ཉིད་
 ལྷ་མ་ར་འཆར། རྟེན་པ་དཔེ་རྒྱུར་ཀྱི་གྲགས་སྤྱུང་འདྲ། གང་ལའང་ཞེན་པ་རྒྱུང་ཆོས་

བརྒྱད་ལས་སྒོ་ཤོག འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་མ་མི་དགས་སྟམས་པ་དང་ད་རྒྱལ་དང་སྒོ་མེམས་
དང་གཞན་ཁྱད་ཏུ་གསོད་པ་སོགས་འབྱུང་དོགས་ཡོད་གསུང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྫོགས་བྲལ་གསུམ་གྱི་ཆོའང་ཞེན་པ་གསུམ་བཏང་ནས་དཔེན་པ་བརྟེན་
ཞིང་རྫོགས་བཅད་དང་འདག་རྒྱུར་ལ་ནན་ཏན་བྱ། གཏོར་མ་དང་སྒྲ་མའི་གསོལ་འདེབས་
ཏུང་ཟད་ཅམ་མ་གཏོགས་མཚན་བཅས་ཀྱི་དགོ་རྒྱུར་རྣམས་ཡང་ས་ན་མི་དགའ་བར་.....
བཤད་པས། དེ་ཞིག་དེ་དག་དོར་ནས་བཟུང་བྱ་ན་ལ་ཆེས་ལུ་ཞིང་རྫོགས་བྲལ་གྱི་རོ་པོ་
ཡོངས་མེད་འཛིན་མེད་ཏུ་རྒྱུར་བ་གལ་ཆེ། ཡང་སྐབས་སྐབས་ལུ་མཚོད་རྒྱུན་སོགས་འདུས་
བྱས་ཀྱི་དགོ་པ་བསག་པ་དང་། མོས་ལུས་དག་སྤྱང་མྱིང་རྗེ་རྣམས་སྒོ་མ་ཞིང་རྒྱ་འབྲས་གྱི་
ཉེན་འཁྲལ་རྣམས་བསམ། སྒྲ་མ་དང་མཚོད་ཤོགས་ཉོགས་ལྡན་ལ་ཟབ་མོའི་མྱོང་བསྐྱང་བྱ་
བ་དང་། ལུབ་ཚོབ་བརྒྱད་པའི་རྩོམ་ཆེའི་མགུར་བཟུང་བ་དང་དབྱེད་སྤྱང་བ་སོགས་བྱ།
བདེ་ཤས་རྒྱུང་ཞིང་འཕྲོ་འདྲོད་དང་ཟ་འདྲོད་དང་སྤྱིང་མི་དགའ་བ་སོགས་ལྟར་ན་ཐབས་....
ལམ་འབར་འདྲེད་དང་མཚོག་གི་གཏུམ་མོ་དང་ལུས་རྒྱུང་ཅི་རིགས་བྱ། རྫོགས་བྲལ་ཆེན་པོའི་
རྩོགས་པ་སྟེས་ནས་དེ་ལོར་བསྐྱུང་ཡང་པོགས་མ་ཚོན་ན་སྤྱང་ཞེན་པ་གསུམ་གཏོར་བ་དབང་
ལྷ་བ། ཉམས་ཆགས་བཤགས་པ་སོགས་བྱ་ཞིང་རྩོགས་པ་འཕེལ་བར་གསོལ་བ་གདལ། རང་
ཡི་དམ་ཏུ་བརྫོམས་ལ་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བཟུལ་བསམ་ཞིང་དེ་སེམས་ལུ་ཐག་བཅད་ལ་རྫོགས་....
བྲལ་གྱི་རང་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག དེ་བཞིན་ཏུ་ལྟའི་བདེ་སྤྱིད་བསམས་ལ་རྫོགས་བྲལ་ཏུ་
འཛོག་པ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་རྒྱལ་བསམས་ལ་རྫོགས་བྲལ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། ལུང་
འདས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་བསམས་ལ་རྫོགས་བྲལ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། དེས་རི་བོའི་ཆེར་ལྷན་ལ་
རྫོགས་བྲལ་ཏུ་མྱོང། དེས་མང་པོའི་འདུན་སར་སོང་ལ་རྫོགས་བྲལ་ཏུ་མྱོང། ལྷང་ལྷན་རེ་བཟུང་
ལ་སྤྱང་བ་ལ་མིག་ཉ་རེ་བཟུ་ཞིང་རྫོགས་བྲལ་ཏུ་མྱོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་པོགས་དབྱུང་བར་བཤད་
དོ། །གཞན་ཡང་རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པས། རྫོགས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དུས་ལུ་བཏང་སྟོམས་ལུ་མ་
ལུས་པར་ཤེས་པ་རང་དང་བཅས་པ་གལ་ཆེ། ཞེས་དང་། རྗེ་རྒྱ་རས་གྱིས། རྫོགས་བྲལ་དུས་
ལུ་སྤང་ཅམ་ན། །གཉིས་བཟུམ་ཆོས་རྣམས་བསྟེས་ཤིང་སྟོམ། ཞེས་ཤེས་པ་རང་བསྐྱེད་ལ་
སྤྱང་བ་རྩ་ཆོགས་ལ་བསྟེ་ཞིང་རྫོགས་བྲལ་སྟོམ་པར་བཤད་ལ། རྗེ་ཡང་དགོན་པས། མ་ཡོངས་
པའི་དུན་པ་སོ་མ་ཤོད། མི་སྟོམ་གནས་ལུགས་ལ་བརྒྱ་མཁུའུང། བསམ་མེད་ཀྱི་རིག་པ་རྫོ་

མ་འདྲོད། རྒྱལ་དབྱེད་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་ཁ་ཡན་ཏུ་རྒྱུད་ས་དང་། རྒྱལ་རྒྱུན་གྲུལ་གྱི་མ་ཕུ་འཕྲོད་
པ་ཞིག་འོར་གི་ཞེས་གསུངས་པས། བཟུང་དུ་ལྟུགས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་གྲུལ་གྱི་རྩ་ཆོག་མ་ཤོར་
མ་ཡིངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ལུགས་ལ་བརྩོ་བཅོས་མི་ཏུང་བས་གཞན་གསལ་ཏུ་ཅི་ཡང་
མི་རྒྱལ་པ་དང་། རྒྱ་བསམ་བརྩོད་མེད་ཀྱི་རིག་པ་ལ་བརྟུག་དབྱེད་ཀྱི་བྱ་བར་རང་ཡན་ཏུ་
རྒྱུད་བ་རྒྱལ་པ་བཏུན་ནོ། དེ་ལྟར་བཟུངས་པས་ཅི་ཞིག་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་རྒྱས་པ་དང་གྲུལ་མ་གྲུལ་རྟོང་མི་རྟོང་སྐྱང་སྐྱང་སོགས་ཀྱི་དཔག་སྒྲུབ་མེད་པར་ཅིར་སྐྱང་
ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་ཆག་ཟུར་མ་ཉམས་པར་ལུགས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་རྩ་མོར་རྩ་མོར་རྩ་མོར་པའི་རྒྱལ་པ་.....
འབྱུར་འཆར་རྒྱ།

རྩ་མཆིག་གི་རྒྱལ་འབྱུང་།

གསུམ་པ་རྩ་མཆིག་གི་རྒྱལ་འབྱུར་ལ། རྩ་མཆིག་གི་རྒྱལ་དབྱེ། ཉམས་སྦྱང་འཆར་ཚུལ།
དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐབས་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། རྩ་མཆིག་གི་རྒྱལ་འབྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ལ།
རྒྱུར་བཏུན་ཏུ་སྐྱང་སྐྱང་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་རྟོང་པ་.....
ཉིད་ཏུ་རྩ་མཆིག་པའི་རྩ་མཆིག་བཤད་དེ། དམ་ཞེ་ཆེན་པོས། རྩ་ཆོགས་ཆོས་རྒྱལ་པ་ཐམས་
ཅད་རྟོང་པར་དོན་གཅིག་པར། རྩ་ཆོགས་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་།
གཤམ་རས། གང་གྲུལ་སོགས་ཆུ་རྒྱང་རྩ་ཆོགས་པ། བར་ཆོ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་རྩ་མཆིག་ལྟར། །
བརྟུགས་པའི་མེམས་དང་མེམས་བྱུང་རྩ་ཆོགས་ཀུན། རྩ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་སྐྱེ་རྩ་མཆིག་ཤེས་
པར་གྱིས། ཞེས་སོ། རྩ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རྩ་མཆིག་གི་དོན་ནི། རྩ་བ་དང་མི་རྩ་བ་ལྟ་
ཏུ་ཆུལ་མི་འདྲ་བའི་གཉིས་ཆོས་ཏུ་མ་ཡང་བྱུང་འཁུག་གི་རྩ་མོར་རྩ་མཆིག་པས་ན་རྩ་མཆིག་
ཅེས་བྱ་སྟེ། རྩ་ཆོས་ཀྱིས། རྩ་བ་དང་མི་རྩ་བ་རྩ་ཆོགས་མེམས་དང་རྟོང་། རྟོང་དང་མི་རྟོང་
རྩ་མཆིག་དབྱེར་མེད་རྟོང་། རྩ་ཆོགས་དང་མ་རྩ་ཆོགས་རྩ་མཆིག་མཉམས་ཆེས་མེད། རྩ་ཆོས་དང་མི་
རྩ་ཆོས་རྩ་མཆིག་དག་པའི་དང་། རྩ་ཆོས་དང་རྩ་ཆོས་གྲུལ་རྩ་མཆིག་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་སྐྱེ། ཞེས་དང་།
འདི་དང་ཆུལ་མ་ཐུན་པར་རྩ་ཆོས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། རྩ་ཆོས་རྒྱུར་བཏུན་གྱི་རྩ་མཆིག་
ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་རྩ་མཆིག་པ་སྐྱེ་བའི་རྩ་མཆིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་.....
འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་པའི་རྒྱལ་འབྱུར་རྩ་མཆིག་གི་རྒྱལ་འབྱུར་ཏུ་སྐྱེ་དགོས་པར་

འཕྱར་ལ། དེ་སྐོར་ན་སྒྲིལ་བུལ་ཆུང་འཁྱིར་ཡང་རྩ་གཅིག་གི་ནལ་འཕྱོར་ཏུ་སྒྲུབ་གོས་ཏེ། ལྷ་
 མཆོན་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲིལ་བུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཉིད་ཏུ་
 རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྟོང་སྒྲིགས་ལ་བའི་ཞིང་རྟོང་སྒྲིགས་ལ་ཆུང་ཟད་མི་བའི་བཡོད་པར་
 བཤད་པས་རི་ལྷ་བའི་ཆུང་འཕྱག་གི་རྟོགས་པ་མེད་ལ། རྩ་གཅིག་གི་ཤུལ་མ་རྟོགས་ནས་རྟོང་
 བ་གྲུ་མ་ཆག་བྱར་མ་ཉམས་པ་རྟོང་སྤོང་བྱང་འཕྱག་ཏུ་འཆར་བར་བཤད་པས། དེས་ན་
 གཉིས་ཆོས་ཏུ་མ་བྱང་འཕྱག་ཏུ་རྩ་གཅིག་པ་སྐབས་འདིའི་རྩ་གཅིག་གི་དོན་ཏུ་བྱས་ན་.....
 འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་གཅིག་ལ་འང་གསུམ་སྟེ། འཁོར་འདས་སོགས་གཉིས་
 བསྐྱུས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་འཕྱག་སྒྲིག་ཆེན་པོའི་རྩ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱང་།
 དེར་ཉམས་སུ་སྤྱང་ཞིང་འཛིན་པའི་དེས་ཤེས་གྱི་ཁྱིམ་ཡོད་པ་རྩ་གཅིག་ཆུང་ཏུ། ཏུ་མ་རྩ་
 གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་དེས་ཤེས་གྱི་འཛིན་པ་དག་ནས། བྱུང་བ་ཡུལ་གྱི་རྟོང་བ་
 ཕྱིར་མ་ལུག། དེར་འཛིན་པའི་སེམས་ནང་ཏུ་མ་ལུག་པར་རྟོང་སེམས་དབྱེར་མེད་ལམ་མེ་བ་
 མཛོན་ཏུ་བྱུར་པ་རྩ་གཅིག་འཁྱིར་པོ། དེ་ལྟར་ཏུ་མ་རྩ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་རྩ་གཅིག་གི་
 རྟོགས་པ་དེ་ཏུ་མའི་རྟོང་བ་ཤར་བས་རྟོང་གིས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་གཏུག་མའི་རང་ཏུ་...
 ཞི་བ་རྩ་གཅིག་ཆེན་པོའོ། །རྩ་གཅིག་མཐར་ཕྱིན་མ་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྟོང་བ་གང་ཤར་ལ་
 དགག་སྒྲུབ་དང་སྤང་བྱང་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་གཏུག་མ་ཡུལ་མེད་རང་གསལ་ཏུ་རང་རྩ་...
 ཤེས་ན་རྩ་གཅིག་གི་རྩ་པོ་མཛོང་། མཉམ་ཉིད་ཏུ་འདྲེས་རྒྱ་དང་འདྲེས་པའི་ཆུང་ཆོར་དང་
 དེས་ཤེས་གྱི་འཛིན་པ་ཆུང་ཟད་ཅིག་འདུག་ཀྱང་དེ་རྩ་གཅིག་གི་ཉམས་ཡིན་པས་རྩ་པོ་མ་...
 མཛོང་། རྟོང་བ་ལ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་གཏུག་མ་དེ་གའི་རང་ཆལ་ཏུ་འཆར་
 བ་རྩ་གཅིག་གི་ཆལ་རྟོགས། དགག་སྒྲུབ་གྱི་གཉེན་པོའི་ཁྱིམ་དང་མ་བུལ་བས་རྩ་གཅིག་ཏུ་
 མར་མི་འཆར་ན་ཆལ་མ་རྟོགས། རྟོང་བ་དང་སེམས་སོགས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་རྟོང་
 བའི་འཛིན་པ་དག་ནས་ཆོགས་ཏུག་གི་འཆར་སྒྲིལ་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རེ་དོགས་མེད་པར་གང་...
 ཤར་གྱིས་ཆོག་ན་རྩ་མ་རྟོག་སྒྲིལ་ཏུ་ཤར། ཆོགས་ཏུག་གི་འཆར་སྒྲིལ་ཐམས་པོ་ཤེས་གྱི་དབྱ་
 བས་ཐོབ་དགོས་པ་འཇལ་གྲོལ་དགོས་ན་རྩ་མ་རྟོག་སྒྲིལ་ཏུ་མ་ཤར། ཡུལ་རྟོང་སེམས་གསུམ་
 ཡང་དག་པར་འདྲེས་ནས་སྒྲུལ་བསྐྱར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འཕྲུལ་ཐོབ་ན་རྩ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་
 རྒྱེས། རྩ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་ཅམ་རྒྱེས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་སད་བྱེད་གྱི་ལམ་རྒྱུན་ཞན་པས་ཀྱང་

རྟགས་མ་ཐོན་ན་ཡོན་ཏན་མ་སྒྲིག། རྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཤར་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
གསལ་པར་རྟགས་ནས་རིག་པ་སྤང་ཅིག་མའི་འཆར་སྒོས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཁྱེད་མེ་བྱེད་པར་
ཤེས་ཤིང་རྒྱ་འབྲས་ལ་མཁས་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་རང་བྱན་རྟུང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་
རིག་པ་མ་ཁངས་པས་རྟོང་ཉིད་ཏུ་མའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་ཤར་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་རང་བྱན་མ་.....
རྟུང་། རྟོང་ཉིད་སྟིང་རྟེན་ཤར་ཤར་བས་ཀུན་ཁུབ་ཀྱི་སྟིང་རྟེན་ཆེ་ཆོལ་མེད་ཏུ་འཆར་ཞིང་གཞན་དོན་
ཀྱི་གཏེར་ཁ་བྱེད་གཞུགས་སྐྱེད་པ་ཐོན་ཐེབས། རྟགས་པའི་ཆུ་ལ་སྟིང་རྟེན་མ་ཐོན་པས་སྟིང་
རྟེན་ཆེ་ཆོག་མ་ཐེབས་ཀྱི་ཆ་དཔན་ཞིང་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་ན་གཞུགས་སྐྱེད་པ་ཐོན་མ་ཐེབས་.....
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩ་གཅིག་རྒྱུད་ཏུ་འེུག་མཁས་ཅད་གཏུག་མའི་དོ་ཕོར་རྟགས་ཀྱང་
དེའི་ཉམས་སྦྱང་དང་དེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། རྟེན་ཤེས་ཀྱི་སྤབས་སུ་ཡུལ་རྒྱན་དུག་
པོས་དཀྱུགས་པའི་ཆོགས་དུག་གི་སྤང་བ་དག་སྦྱར་ཏུ་མི་བདེ་བ་འོང་། རང་གར་ཡང་
གཞུང་འཛིན་ཨ་འཐས་ཀྱི་སྤང་བ་ཏུ་མ་རེ་འབྱུང་། དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མི་ལམ་ན་འང་
འབྲུལ་བ་དང་འཛིན་པ་ཏུ་མ་རེ་འོང་། རེས་ཡུས་སྤང་མེས་ས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཉམས་
ཀྱང་སྟེ། དོན་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྩི་འཛིན་དང་མོས་སུས་དང་སྟིང་རྟེན་རྟུང་ཏུ་འགྲོ་བ་སྤྱིད་
གསུང་ངོ་། །རྩ་གཅིག་འཁྱེད་གི་ཏུ་མ། རྟགས་བྱ་རྟགས་བྱེད་དང་མུང་བྱ་མུང་བྱེད་ཀྱི་
གཉིས་འཛིན་གྱོལ། སྤང་བ་དང་མེས་ས་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཆ་བ་ཆོད། རྟེན་ཤེས་དང་མི་
ལམ་ཡང་སྤར་བས་འབྲུལ་བ་རྒྱུད་ཞིང་ཨ་འཐས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་ཆེར་མི་འོང་། ལྷོ་རོལ་གྱི་
གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་གནོད་ཀྱི་རུས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །རྩ་གཅིག་ཆེན་པོའི་ཏུ་མ། བཅུ་མ་
ཉིད་གཏུག་མ་མ་འགགས་པའི་ཆུ་ལ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་ཤར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་དང་བུལ་བའི་.....
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྟགས་པ་དེ་ཉིད་ཉིན་མཆོན་འཁོར་མོར་འབྱུང་། བཅུ་མ་རྟེན་ཀྱང་དཔུས་
ཕྱིན་པར་འདྲེ་བས་རྒྱ་པོ་རྒྱུན་གྱི་ཆུ་ལ་འབྱུང་ཏུ་འབྱུང་། མི་རྟག་པའི་འཆར་སྒོ་སྤང་ལ་མ་
དེས་པ་གསལ་ཅོམ་གྱི་མུང་ཆོར་ཅུང་ཟད་རེ་འབྱུང་། རྟེན་ཤེས་སུ་འཛིན་མེད་ཀྱི་སྤང་བ་
གསལ་སྟོང་རྒྱ་མ་ལུ་བྱར་སྤང་ཞིང་དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་པའི་གཉིས་སྤང་སྤྲ་མོ་རེ་འཆར།
འཛིན་མེད་ཀྱི་རྩི་ལམ་འལ་འོལ་ཅོམ་འགག་མེད་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་རེས་རྩི་ལམ་མེད་པའང་.....
འོང་། སྤབས་འདིར་མཛོན་ཤེས་སྤྲ་མོ་འཆར། ཡིད་མ་གྱི་ལྟ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཡུང་བསྟན་

འབྲུང་ཞིང་ཤུག་དོག་ཀྱང་ཙ་པ་ནས་ཞི་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ར་གཅིག་གསུམ་གའི་སྐབས་སུ་གནས་པལ་ཆེར་དཔེན་པ་བཞེན། རེས་
འགའ་ཙམ་ཆོགས་སྤངས་བཅུད། བོགས་འདྲོན་ཚུལ་པལ་ཆེར་སྒྲུབ་བྱེད་པོ་དང་འདྲ།
བསྐྱམ་མ་བསྐྱམ་དང་དྲན་མ་དྲན་བྱང་མེད་པ་ལྟར་འབྲུང་ཡང་དཔེན་པར་ཡང་དག་གི་དྲན་
པས་རྟོགས་པའི་རོལ་ཤིངས་མེད་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཉིད་གནད་ཆེལ། ར་གཅིག་ཆུང་འབྲིང་གི་
སྐབས་སུ་ཆུ་འབྲས་ཀྱི་བྲང་དོར་དང་མོས་ཀྱས་དག་སྒྲིང་སྒྲིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་
ལ་བྱུང་ཏུ་གསོད་ཀྱིད་པས་དེ་དག་ཤུགས་སྤངས་ལ་སྐྱོམ། རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེད་པ་དང་རན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་དང་དགེ་སྤྱི་གི་བྲང་དོར་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བྱ་བ་……
གལ་ཆེ་ཞེ། རྩེ་སྐྱམ་ཚུལ་གྱིས། ལར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་། དཀར་པོའི་ཆས་
རྣམས་མི་གཅིག་འཆོལ། སྐྱམ་ཏུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་། ཐབས་ཀྱི་ཐབས་རྟོག་མི་
བཅག་འཆོལ། སྒྱུད་པ་བྲང་དོར་མ་མཆིས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་སྤྱི་ཆུན་མི་བཞིད་འཆོལ། །
འབྲས་ཏུ་མེ་དོགས་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ལ་ཡན་ཏུ་མི་བཏང་འཆོལ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རྒྱ། ར་གཅིག་ཆེན་པོ་རྟོགས་ཀྱང་པན་གནོད་ཀྱི་རྣམས་པ་མི་འབྲུང་བ་དང་། མདོན་
ཤེས་དང་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་མ་ཕུང་ན། དམ་ཆོག་ཉམས་
པའམ་གཞན་གྱི་ཉམས་གྲིབ་སོག་པ་ཡིན་པས་བཤགས་བཅུམ་དྲག་པོ་བྱ། རྩ་རྩ་རྩེ་རྩ་
སོགས་བཏབ་ཅིང་རེ་རེ་ལ་མེ་དོག་རེ་སྤུལ་ལ། བདག་གི་གྲིབ་ཉེ་བར་ཞི་བར་མཛོད་ཏུ་
གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ། གཞན་ཡང་གྲིབ་སེལ་གྱི་གཟུངས་ཆོག་དང་དགེ་བའི་རྩ་ཅི་
རིགས་བྱ། མཆོན་རྣམས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ནས་དེ་ལ་སྐྱོམ་སེམས་དང་དགའ་མི་དགའ་
འདུག་ན་བདུད་ལྷགས་པ་ཡིན་པས། པན་འདྲོགས་པ་དང་གནོད་པ་སྦྱེལ་བ་དང་བདུད་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན། སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་དབུས་མེད་སྐྱམ་
ཏུ་བསམ། ལར་ར་གཅིག་སྦྱོས་ནས་རྟོག་པ་ལ་མི་འཇིགས་ཡོན་ཏན་ལ་མི་དགའ་སྒྲོན་གྱིས་
ཁ་བྱིད་ཅད་མི་རྣམས་པ་ཡིན། སྤར་ལ་ཤུག་དོག་ཆེ་ཉོན་མོངས་མང་རྣམས་རྟོག་རགས་ཟུར་
མགོ་རྩོད་དགའ་མི་དགའ་འདུག་ན་བདུད་སེམས་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན་པས་དེ་རོལ་ཤིངས་པར་བྱས་……
ལ་དགེ་སྒྲུར་ལ་རེས་པར་བྱ། ལར་སྐྱམ་དང་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་བདུད་རང་ཏུ་རོལ་
པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་རྩེ་སྐྱམ་པོ་པས། ཏུ་མ་ར་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་

རུས་ལྷ་གོ་ཡུལ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་ནང་རུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་གལ་ཆེ། ཞེས་རྟོག་ཅིག་གི་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡུགས་འདྲོན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་རྒྱ་རས་ཀྱིས། རྟོག་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་ཞོན་ཅམ་ན། །འགྲོ་དོན་ས་པོན་འདི་རུ་གདབ། །རང་ལ་བཅི་རྒྱ་མི་བདོག་གྱུང་། །མི་བདེན་བཞིན་རུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིག། ཅེས་གཞན་པན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདེབས་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་པར་བཤད་པ་དང་། རྗེ་ཡང་དགོན་པས། སྒྲོ་ལྷ་ཡུལ་ཐོག་རུ་འཆར་བ་འགག་མེད་ཀྱི་གདངས། །ཡུལ་འཛིན་མེད་ལས་སྤྱོད་བསྤྱོད་མེད་ཀྱི་གཤིས། སྤང་ཞེན་མ་འགགས་གྱུང་ཡོག་པ་རང་བབས་གྱི་སྒྲོམ། ལྟོང་སྤང་སྤོ་བལ་རུ་འཆར་བ་རང་འགོས་གྱི་ལམ། ལྟོང་བ་ལ་སྤྱོད་རུ་མ་བརྟ་འཛིན་པ་ཐོངས་དང་། །སྐྱམ་རྟོག་ཅིག་གི་གྱུང་རུ་མེད་པ་ཞིག་འོང་གི། ཞེས་སྤང་བ་ལ་ཅི་འཆར་ཅིར་སྤང་ཡང་འཛིན་པ་གཏོང་བར་བཤད་པ་རྣམས་གྱུང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་པས་ཉམས་སྤྱོད་གི་དྲི་མ་དག ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལུགས་འདྲེས་ནས། མཉམ་རྗེས་དང་དཔྱད་ཡོངས་མེད་པའི་སྐྱམ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཆར་རོ། །

སྐྱམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

བཞི་པ་སྐྱམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། སྐྱམ་མེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ། ཉམས་སྤྱོད་འཆར་ཚུལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཐབས་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྐྱམ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ལ་སྤྱིར་བསྟན་ཅམ་རུ་བསྒྲོམ་བུའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱམ་མེད་རུ་བཞག་པ་ནི། རུས་འཁོར་དང་གསང་འརུས་ལས། དངོས་པོ་མེད་པས་སྐྱོམ་པ་མེད། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་བསྐྱོམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། སྐྱོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱམ་མེད་རུ་བཞག་པ་ནི། བམ་ཟེ་ཆེན་པོས། གྱི་མ་རང་བཞིན་བལ་བའི་དེ་ཉིད་སྐྱམ་རུ་ཡོང་མ་ཟེར། །གལ་ཏེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དང་སྐྱོམ་བྱེད་གཉིས་རྟོགས་ན། །གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཡིད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤངས་ནས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་མཚན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལ་ཅིག ཆུལ་དེ་གཉིས་སྐྱོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་རུ་འདྲད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་མ་ལྟར་ན། སྤྱོས་བལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་སྐྱམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་རྟོག་ཅིག་གི་སྐབས་

ཡང་སྒྲིལ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་འབྲུག་ཏུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རི་ལྷར་ཞེས་། ར་གཅིག་གི་
 སྐབས་སུ་བསྐྱོན་བྱ་སྐྱོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་དག་ཅིང་མཉམ་རྒྱུ་དང་དྲན་
 མ་དྲན་མེད་པར་རྟོགས་པ་འབབ་ཞིག་ཏུ་ལྱུར་ནས་སྐྱོན་གྱི་བྱ་ཚུལ་དང་བྲལ་བས་སྐྱོན་མེད་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། ཤ་ལ་རལ། རྟོགས་པ་ཅན་ལ་བསྐྱོན་བྱ་སྐྱོན་བྱེད་མེད། རི་ལྷར་ནམ་མཁམས་
 བས་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད། རི་ལྷར་སྤྱང་པས་སྤྱང་པ་སྐྱོན་ཏུ་མེད། གཉིས་མེད་ཤེས་པ་
 རྒྱ་དང་འོ་མ་ལྷར། རྒྱ་ཚྭ་གས་ར་གཅིག་པེ་ཆེན་རྒྱན་ཆད་མེད། ཅེས་དང་། རྒྱ་ཞང་གིས།
 སྐྱོན་མེད་རྒྱལ་འབྲུག་ཤར་ཏུ་སྤྱོད། རིག་པའི་རོ་བོ་རྟེན་དང་བྲལ། རྒྱལ་འབྲུག་པ་ལ་
 བསྐྱོན་རྒྱ་མེད། སྐྱོན་མཁའ་མི་འདུག་ལྷལ་པར་སོང་། ཞེས་པ་ལྷར་རོ། རི་ལྷ་འཕྲི་སྐྱོན་མེད་
 ལའང་གསུམ་སྟེ། དྲན་པས་བཟུང་མ་དགོས་ཆེད་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་མི་དགོས་པར་སྤྱང་
 བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་ཏུ་ཤར་བས་བསྐྱོན་བྱ་སྐྱོན་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་མ་ལྷ་འཕྲི་
 ཉམས་མཐོང་གི་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅི་སྟེ་བྱེད་ཀྱི་བར་སྐྱོན་མེད་ཅུང་ཏུ། དེ་ལྷ་འཕྲི་
 འཛིན་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཁོར་ལུག་ཏུ་སོང་བས་
 རྒྱན་གྲུབ་ཀྱི་རང་ས་མེན་ཅིང་། རྒྱུ་སྤྱང་ཏུ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་སྤྱོད་པར་གསལ་ཏུ་འཆར་བ་
 སྐྱོན་མེད་འཕྲིང་པོ། རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་སྤྱོད་པའི་ཡང་ཡེ་ཤེས་སུ་ལྱུར་ནས་འོད་གསལ་གཉིས་
 འདྲེས་ཤིང་དེའི་སྤྱང་འབྲམས་འབབ་ཞིག་ཏུ་ལྱུར་པ་སྐྱོན་མེད་ཆེན་པོ་འོ། རི་གཉིས་མཐར་
 རྒྱན་མ་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྐྱོན་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེ་ལ་དྲན་རྒྱུ་འཕྲི་སྐྱོན་མེད་པར་བྱ་རྒྱུ་མེད་
 པར་ཉམས་མཐོང་དག་ན་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་མཐོང་། དེ་ལ་ད་དུང་གོམས་པར་བྱ་རྒྱུ་འཕྲི་
 གསལ་ཏུ་འཁོར་ཅུང་ཟད་ཅིག་འདུག་ཡང་རོ་བོ་མ་མཐོང་། རྟོགས་པ་དེ་ལ་གཉིས་སྤྱང་སྤྱ་
 མོའང་དག་ཅིང་མེས་པོ་མ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཏན་མེད་པར་ཏུས་ཀྱན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་.....
 མེད་ན་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཚལ་རྟོགས། གཉིས་སྤྱང་སྤྱ་མོ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་མི་རྟོག་རོ་མ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་
 ཅུང་ཟད་ཅི་འདུག་ཡང་ཚལ་མ་རྟོགས། ཀྱན་གཞིའི་རྒྱུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་ན་རྒྱུ་རྟོག་སྐྱོན་ཏུ་ཤར། ལུས་སྤྱང་མེས་པ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་རྟོག་
 གི་འཛིན་པ་བག་ལ་ཉལ་སྤྱོད་ཅི་སྟེ་ཉམས་མཐོང་གི་དྲི་མ་སྤྱོད་ཞིག་འདུག་ན་འང་རྒྱུ་.....
 རྟོག་སྐྱོན་ཏུ་མ་ཤར། ལུས་འཆའ་ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་དང་མེས་པོ་ད་གསལ་ཆོས་
 སྤྱང་ལྱུར་ནས་ཞིང་ཁམས་དག་པ་རབ་འབྲམས་སུ་སྤྱང་ན་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟེས། ལུས་

སེམས་དང་སྒྲོན་བཅུད་ལ་མ་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་འདུག་ཀྱང་ཡོན་
 ཏན་མ་སྒྲེལ། རྒྱུ་བས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གས་ན་
 ཀྱན་རྒྱུ་དག་ཅིང་བྱ་ཆུང་། རྣམ་སྒྲིན་ལུས་རྒྱ་བག་ཆགས་སྒྲུབ་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་སེམས་རྒྱ་སྟེ་
 གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྒྲིབས་ན་ཀྱན་རྒྱུ་མ་དག་ཅིང་བྱ་མ་ཆུང་།
 དབྱིངས་དང་ཡི་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་བྱང་རྒྱུ་ནས་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་……
 རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་འབྱུང་ན་གཟུགས་སྒྲུའི་ས་པོན་གྱི་……
 རུས་པ་མཐོན་ཏུ་ལྷུང་། དེ་ལྟར་མ་ལྟར་པར་ད་ཏུང་ཞིང་ཁམས་དག་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་ན་
 གཟུགས་སྒྲུའི་ས་པོན་གྱི་རུས་པ་མ་སྒྲིན་པའོ། །རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟར་ན་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་
 མཐར་ཐིན་པ་དང་རྒྱུ་གས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་རུས་མཉམ་པས་ཆེ་འདིར་སྒྲུ་མེད་དཔྱིས་
 ཐིན་པ་ཐོབ་པ་མིན་ལ། ཆེ་འདིར་འཆར་བའི་སྒྲུ་མེད་ནི་སྒྲུ་མེད་བཏགས་པ་པ་ཅམ་དུ་
 བཞེད་དེ། རྒྱ་རས་ཀྱིས། སྒྲུ་མེད་ཆོས་སྒྲུའི་གདན་ས་ཡིན། །སལ་ཆེར་སྒྲུ་མེད་
 བཏགས་པར་སྔོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་སྒྲུ་མེད་ཆོས་ལ་སྒྲུ་སྒྲུ་མེད་ཀྱིས་རྣལ་
 འབྱོར་བཞིའི་བྱང་པར་རུས་པ་ལ། ཆེ་གཅིག་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིན། །སྒྲུ་བྲལ་
 རྒྱང་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིན། །རོ་གཅིག་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིན། །སྒྲུ་མེད་
 དམ་དེ་ང་ལ་ཆ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲུ་མེད་ཞལ་གྱི་མ་བཞེས་ཤིང་། རྒྱ་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་སྒྲུ་མེད་
 སྒྲུ་མར་ཡང་རོ་གཅིག་རྟོགས་པ་བྱེད་དང་བཞིའི་ཐ་སྟོན་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་སྒྲུ་མེད་ཆོང་པ་
 དང་བྲལ་ཆེན་ལྷ་རྒྱན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རོ་གཅིག་ཅམ་གྱི་ཞལ་བཞེས་ལས་མ་མཛད་པས།
 དེང་སང་རོ་གཅིག་ཅམ་དང་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཤར་བར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་
 བཞིའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་མ་ཤེས་པར་མཐོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱན་གཏམ་འབའ་……
 ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་པས་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ནི། སྒྲུ་མེད་རྒྱུང་ཏུའི་རུས། གཉེས་སྒྲུང་སལ་ཆེར་དག་ནས་ཆེད་ཏུ་སྒྲུ་མ་
 དགོས་དྲན་པས་བཟུང་མ་དགོས་པར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་དུ་ཤར་ཏེ་སལ་ཆེར་སྒྲུ་མ་སོག་
 རས་གཤོ་བ་མེད་པར་འབྱུང་ལ། རྒྱ་སྒྲུ་མ་གྱི་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མི་རྟོག་རོ་མ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་མ་རིག་
 པའམ་མི་ཤེས་པའི་ལྷག་མ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་རྟོག་བྲལ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་སེམས་སྒྲུ་
 གནས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མར་བཞེད་དོ། །རྒྱ་སྒྲུ་

ཤེས་སུ་ལས་སོག་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་དག་པའི་འཛིན་རྟོག་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡུང་སྟེ་བ་
 དང་། རྒྱལ་མ་དུ་འབར་རྩ་མ་ཤེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །སྒྲིམ་མེད་
 འཁྲིང་གི་དུས། རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྤངས་སུ་མོ་དེ་ཡང་དག་ནས་ཉིན་མཆོད་ཐམས་ཅད་
 སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱེས་སྤངས་དུ་མི་རྟོག་རྩོམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་སྤ་
 ཞིང་སྤ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་རང་གསལ་དུ་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཤིས་བབས་དང་
 མཐུན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར་རྟེ། དེ་ཉིད་གནས་ངན་ཡིན་གྱི་ཁྲི་མ་སྤ་ཞིང་སྤ་བ་ཡིན་ཞིང་།
 མཆོད་མོ་ལའང་དེའི་ཆ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །སྒྲིམ་མེད་ཆེན་པོའི་དུས། མི་རྟོག་རྩོམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆ་སྤ་ཞིང་སྤ་བ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་ནས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་དང་རྟོགས་པའི་
 འོད་གསལ་གཉིས་འབྲེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་འབྲམས་སུ་ཡུར་བ་ལ་རང་དོན་དུ་ཆོས་སྐར་
 ལྱང་རྒྱུ་པའི་ཐ་སྟན་དང་། དེའི་རྒྱལ་ཚུགས་མེད་དུ་འཕྱོངས་པ་དང་གཤལ་བྱའི་དག་སྤངས་
 བུ་ཉེན་འབྲེལ་ཆོགས་པ་ལས་གཞན་དོན་དུ་གཞུགས་སྐྱའི་སྤངས་བརྟན་ཤར་རྟེ་འཁོར་བ་རི་
 སྤང་དུ་འཕྲོ་དོན་རྒྱུན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིམ་མེད་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱིང་ཆོ་འདིར་འཆར་བའི་སྒྲིམ་
 མེད་མཐར་བུག་ནི། རང་སེམས་སངས་རྒྱལ་སྤྱན་གྱི་མོ་ནས་སྤངས་བྱ་སྤངས་དུ་མེད་གཉེན་
 པོ་བཞེན་དུ་མེད། དག་བྱ་རྒྱ་དང་བུལ་དག་བྱེད་སེམས་དང་བུལ། བེ་མ་བེ་མེད་པའི་རེས་
 པ་གཏིང་ནས་ཆོབ་སྟེ་མཉམ་རྒྱུ་མེད་པར་རེས་ཤེས་སྤངས་གི་སྒྲིམ་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲིམ་མེད་ལས་
 མི་འཆར་བར་བཞེད་དོ། །དེའི་ཉམས་སྦྱང་སྦྱང་རྒྱལ་ལ། རྒྱུ་མ་པོ་པས། སྒྲིམ་དུ་མེད་པའི་
 རྒྱལ་འཕྱོར་གྱི་དུས་སུ་ཉམས་སྦྱང་གི་རྩི་ལ་མ་འབྱུང་བ་གལ་ཆེ། ཉམས་ལ་མ་ཞེན་པ་ཞིག་
 དགོས། ཞེས་སྐབས་འདིར་ཡང་ཉམས་སྦྱང་ལ་ཞེན་འཛིན་སྟེས་དོགས་བྱ་དགོས་པར་
 གསུངས་པས་ཉམས་བཟང་ངན་ཅི་ལ་ཡང་དགག་སྐྱབ་དང་ཞེན་འཛིན་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་
 གལ་ཆེ་ཞིང་། སེམས་བག་ལ་ཉལ་རྩོམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིང་རྩོམ་དང་མ་བུལ་བ་
 ཞིག་དུ་སྦྱང་དགོས་པས་ཡང་དག་གི་དྲན་པའམ་སྒྲོ་འདས་ཀྱི་དྲན་པ་མ་ཡེངས་པ་ནི་སྒྲིམ་གྱི་
 ར་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཆོད་དེས་ན་མི་ཆེ་ཅི་བྱུང་སྐབ་པའི་རྒྱལ་མཆོད་བཅུགས་ཏེ། མ་ཡེངས་
 མི་སྒྲིམ་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མཐར་སྟེལ་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །རྒྱུ་རྩལ་གྱིས། སྒྲིམ་
 མེད་དམའ་ཤོས་རྩོག་ཅིག་འདྲ། །དག་སྦྱང་བྱེད་ལུགས་གཅིག་པ་ཡིན། །སྒྲིམ་མེད་རབ་ནི་

སངས་རྒྱལ་ལ། རྩལ་མཐུན་ཅན་གྱི་ལོ་ལ་བ་ཡིན། ཞེས་སྐྱེལ་མེད་ཆུང་འབྱུང་དང་རྩ་གཅིག་
 དགེ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་པར་བཤད། རྩལ་དགོན་པས། བསྐྱེལ་བྱེལ་ལྷུ་དང་སྐྱེལ་བྱེལ་
 ཀྱི་མེས་ལ། རིག་ཐོག་ན་གཉིས་ལྷུ་འདུག་གམ་སྟེས་དང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་རིག་པ་རྟེན་དང་
 སྐྱེལ་ལ། རྩལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལྷུ་ལ་བར་རྒྱུངས་དང་། སྐྱེལ་ཉིན་མཆན་འཁོར་ལྷུ་ཏུ་
 འབྱུམས་པ་ཞིག་འོང་གི། ཞེས་བསྐྱེལ་བྱེལ་དང་སྐྱེལ་བྱེལ་དབྱེར་མེད་པའི་རིག་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་
 མེད་གཏད་མེད་ཏུ་བྱས་ཏེ་རྩལ་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་འཛིན་མེད་……
 རང་ཡན་ཏུ་ལྷུ་ལ་བར་རྒྱུང་བ་བཤད་དེ། རྩལ་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་དོན་ནི་
 སྐར་བཤད་ཐིག་ཏོ། རྩུབ་སྐྱེལ་ཉམས་འཁོར་ལྷུ་མང་པའི་སྐྱེལ་མེད་འདྲ་བ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་འདྲ་འོང་ཞིང་། བསྐྱེལ་བྱེལ་བྱེལ་དབྱེར་མེད་པའི་སྐྱེལ་མེད་ཅམ་སྐྱེལ་གྱི་ལྷུ་ཡང་
 འབྱུང་ལ། ཅིར་སྐར་སྐྱེལ་ཏུ་ཤར་ནས་མཉམ་རྩེས་མེད་པའི་སྐྱེལ་མེད་ཅམ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འདྲ་
 འབྱུང་བས། དེ་དག་མཐུན་ཅན་སྐྱེལ་ཉམས་ཀྱི་བྱེལ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་རྟོགས་པའི་སྐྱེལ་
 མེད་རི་ལྷ་བ་མིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་སོ། ཅིར་རྣམ་འབྱུང་བཞིའི་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་
 ཉམས་སྦྱང་གི་སྐོ་ནས་འཆད་དགོས་པར་སྐར་བས་གཞུང་བཤད་གཞན་དག་ལས་ཆེས་………
 དཀའ་ཞིང་། རྩལ་པར་རྣམ་འབྱུང་བྱི་མ་རྣམས་སྐོ་ལྷུ་ཏུ་མ་ཤར་བར་ཤིན་ཏུ་བཤད་
 དཀའ་ཡང་། རྣམ་གཞག་འདི་དག་རྩེ་སྐྱེལ་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཞལ་གདམས་ལ་གཞི་བྱས། རྩལ་པ་
 མེད་པའི་བྱེལ་ཐོབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་ཆར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡུལ་ཆེན་གྱི་གནད་འཁུ་པ།

ལུ་པ་ཡུལ་ཆེན་གྱི་གནད་འཁུ་པ་ནི། འིན་ཆེན་སྲིད་བཀའ། རི་སྤྱིད་ལྷན་པོར་འཛིན་
 ཡོད་པ། ཞེས་མོགས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། ཞེས་མོགས་
 སྲུང་དང་ས་པ་དང་། སྤྱིད་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཆོ་བ་གང་ཡོད་དང་། །
 འཇིགས་དང་སྤྱུག་བསྐལ་རི་སྤྱིད་ཡོད་ལྟར་པ། །དེ་ཀྱང་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལས་ལྷན་ན། །
 འདྲེ་ཆེན་དེ་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་བདག་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་
 འཁོར་བའི་ཆ་བ་ཡིན་པ་ལས། བདག་འཛིན་དེ་ཉིད་མ་ཞི་བར་སྤྱར་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 འཛིན་པ་བསྐྱེད་པས་སྤྱིད་པ་ལས་མ་ཐར་བར་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་རོ། །དེ་ལ་ཐར་འདོད་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་ཆ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་རོས་མ་ཟིན་ཞིང་དེ་སྤྱོད་མ་.....
 ཤེས་པར། ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་ལྷན་ལྷན་པར་འདོད་ནས་མི་དགེ་བ་སྤྱང་ཞིང་ཐོས་
 བསམ་ལ་མོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་སྤྱུབ་པར་བྱེད་ཀྱང་བསམ་སྤྱོད་ཉེས་ན་ཅི་འཕྱར་
 ཆ་མེད་ལ། ལེགས་ཀྱང་དེ་དག་བདག་འཛིན་ཞི་ཐབས་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཙམ་ལས་
 དཔོན་སྤྱུ་བདག་འཛིན་ཞི་བར་མི་རུས་ཤིང་། བདག་འཛིན་དཔོན་སྤྱུ་ཞི་ཐབས་ལ་བདག་
 མེད་སྤྱོད་དཔོན་ཟེར་བའི་སྤྱོད་སྤྱུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་འཛིན་བཀག་པའི་མེད་འཛིན་...
 གྱི་དེས་ཤེས་ཤུགས་བསྐྱེད་པས་དེ་ལས་ཀྱང་འཛིན་པ་ཆེར་སྤྱོད་ནས་ཆད་ལྷ་ཆེན་པོར་སྤྱོད་...
 བ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་སྤྱུབ་ལེགས་པོར་འདོད་པ་འགའ་རེ་ཡང་བསྤྱོད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཤར་
 བ་ལ་སྤྱར་ཞེན་འཛིན་སྤྱོད་པས་ལས་གྱི་གཞུང་མ་བསྐྱངས་པར་ཤོར་ས་བཞི་དང་གོལ་ས་.....
 གསུམ་ལ་མོགས་པར་འབྱུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་ལ་འཛིན་པ་ཞུགས་པས་ཤོར་གོལ་
 གྱི་ཆ་བ་བྱེད་ཅིང་། རྗེས་ཤེས་ལ་འཛིན་པ་ཞུགས་པས་ལས་མོགས་ནས་སྤྱར་འཁོར་བའི་
 རྒྱར་འཕྱར་བ་ཡིན་རོ། །དེས་ན་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་ཞེན་འཛིན་ཞུགས་པ་ལས་
 འཕྱར་བས་ཞེན་འཛིན་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་སྟེ། དུམ་ཟེ་ཆེན་པོས། གལ་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་
 རོ་སྤྱོད་པའི་སེམས། སྤྱིང་ལ་བབ་པ་གཅེས་པར་བྱས་ན་ནི། །དྲིལ་གྱི་ཤུན་པ་ཙམ་གྱི་ཟུག་
 རུས་ཀྱང་། །ནམ་ཡང་སྤྱུག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད། །ཅེས་དང་། དཔོན་པོར་
 འཛིན་པ་སྤྱུགས་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །དཔོན་མེད་འཛིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་ནི་སྤྱོད། ཞེས་དང་།

གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་འབྱོར་པ་
 ལ་མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་བསྐྱེམས་པའི་ཉམས་སྤང་དང་། ཐམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྤང་བ་རང་ག་མ་ལ་སྟགས་པ་ཅིར་སྤང་ཅིར་འཆར་ཡང་འཛིན་མེད་ཏུ་འཛོག་...
 པ་ལམ་གྱི་མཚོག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། རྗེ་སྤྲུལ་པོ་པས། ཅིར་ཡང་ཤར་བ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ། །
 ལམ་མཚོག་འདི་ལས་གོང་ཏུ་འབྱུང་ས་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་སྤྱོད་བ་
 ལ་སྟགས་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་ལས་སྤང་འདག་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྦྱེས་གྲུལ་ཏུས་
 མཉམ་ཏུ་འབྱུར་བ་དང་། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་པའི་དྲི་མས་སྤྱོད་ལ་མི་སྟོས་པ་དང་། གང་སྤང་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་སྤྱི་རྣམ་རྟོག་ཏུ་འབྱུར་བ་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མང་ཏུ་གསུངས་ཏེ། རྗེ་སྤྲུལ་
 པོ་པས། བག་ཆགས་འཐམས་པའི་མི་སྤང་དགུ་སྤང་འདི། །འཛིན་མེད་སྟོམས་བྱས་མ་སྤངས་
 གནས་དག་ཡིན། །སྤྱོ་ཡིས་བབྱང་ཆད་མཚན་མའི་ས་བོན་ཡིན། །ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་སྦྱེས་
 གྲུལ་ཏུས་མཉམ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོ་ཡིས་ཅིར་ཡང་མ་བབྱང་ཅིར་སྤང་ཡང་། །སྤྱོས་པའི་
 དྲི་མས་སྤྱོད་ལ་སྟོས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། གཉིས་འཛིན་དྲི་མས་སྤང་ཅིག་མ་སྤངས་ན། །
 གང་གང་དེ་རང་ཆོས་སྤྱི་དུང་ཡོངས་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆིས་གདབ་མེད་ན་རྣམ་རྟོག་སྦྱེས་
 གྲུལ་ཡིན། །ཞི་འདྲོད་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ཡིན། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་སྤྱོས་ལ་སྤྱོད་
 ཆད་མེད། །སྦྱེ་འཆི་མེད་པས་འཕྲོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །མཚན་འཛིན་མེད་པས་འོད་གསལ་
 འཁོར་ར་ཡུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །འཛིན་པ་ཞིན་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། བད་ཏུ་བདག་
 འཛིན་དང་སྦྱོ་རོལ་ཏུ་བདག་གི་བའི་འཛིན་པ་ཟད་ན། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་ཉིང་
 མཚན་སྤྱོར་བ་འགག་ཅིང་། ཡུང་པོ་ལ་ཉིང་མཚན་སྤྱོར་བ་ཟད་ན་སྦྱེ་བ་ཟད། དེ་ཟད་
 པས་ལས་ཉོན་ཟད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཤེལ་སྤྱོད་ནང་དང་སྦྱོ་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །
 བདག་དང་བདག་གི་མཉམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འབྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་
 སྦྱེ་བ་ཟད། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འཛིན་མེད་
 ཞེན་མེད་དམིགས་མེད་མཚན་མེད་གཏད་སོ་མེད་པ་དགག་སྦྱབ་མེད་པ་སྤང་སྤང་མེད་པ་རེ་
 དོགས་མེད་པ་ཞི་འདྲོད་མེད་པ་ལ་སྟགས་པ་ཐམས་ཅད་གནད་གཅིག་པས། དེ་དག་གི་ཚུལ་
 རྣམས་ཞིབ་ཏུ་སྤྱོས་པེས་པར་བྱས་ལ་རྣམ་འབྱོར་བཞི་ལ་སྟགས་པ་སོ་སོའི་གནས་སྤྱབས་སུ་...
 རང་རང་གི་དགོ་སྤྱོར་དེའི་དོན་ཐོག་ནས་མ་ཡོངས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པ་.....

ཞིག་རྣམ་པ་གྲུན་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

དེ་དག་གིས་ས་ལམ་བཟོད་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གིས་ས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ནི། སྒྲིམ་རྣལ་འབྱེད་བཞི་དང་མཚན་ཉིད་
 ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ས་ལམ་རྒྱུར་ཚུལ་རྒྱུ་དཔོན་གྱིས་དངོས་ལྷན་གསུངས་པ་ནི་
 མི་སྤང་ཡང་། རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་མ་གྲུབ་ཆེན་ཞེས་གིས། ཕྱག་ཆེན་པོ་གཅིག་ཆོད་ལ།
 རྒྱངས་པས་ས་ལམ་བཅི་བ་འབྲལ། འོན་ཀྱང་རྒྱངས་པ་དགའ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཐེག་
 པའི་ས་ལམ་རྣམས། འདིར་ཡང་དོན་པོ་བཅི་བར་བྱ། ཞིག་གསུངས་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་པོ་
 ཆས་ཉིད་ཀྱི་རོ་པོ་ལམ་གཅིག་ཆོད་ཡིན་ཞིང་། ཆས་ཉིད་ལ་རོ་པོའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བ་མི་རུང་
 བས། དེས་དོན་དུ་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཅི་བ་མི་རུང་བར་བཞེད་པ་ནི། དབྱེ་མ་འཇུག་
 འབྲེལ་ལས། དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རོ་པོའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བ་བྱ་
 བར་མི་རུས་ཏེ། རི་ལྟར་བར་སྤང་བའི་རྒྱུ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། བརྒྱད་པར་རུས་མ་ཡིན་ཞིང་
 མི་མཐོང་བ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་སྤྲེལ་གྱི་ས་གྲུན་ཡང་། བརྒྱད་མི་རུས་ན་མཉམ་པར་གཤལ་
 རུས། ཞིག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་དུ། རི་སྤང་བཤད་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་
 མངོན་ལུས་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་དང་
 སྒྲིམ་པ་དག་ཐ་དད་དུ་ལྷུར་པ་མེད་པས་སྒྲིམ་པའི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་
 མེད། ཅས་རོ་པོའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲིམ་
 བརྒྱུད་ས་པ་ལས་ས་ལམ་རི་ལྟར་བཟོད་སྒྲིམ་ནས་སྒྲིམ་རྒྱུ་དངོས་པོ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ས་
 ལམ་དང་སྒྲིམ་རྣལ་འབྱེད་བཞི་ས་ཆོད་ལམ་ཆོད་བཅི་བར་བྱའོ། ཞིག་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 རི་ལྟར་བཅི་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རྟོགས་པ་ལྷན་གྱི་ཤར་བ་དེ། མཐོང་ལམ་རབ་དུ་དགའ་
 པའི་ས། རོ་སྒྲིམས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྒྲིམ་པའི་ལམ། སྒྲིམ་དུ་མེད་
 བས་མཐར་ཕྱིན་ལམ། ཞིག་གསུངས་པའི་དངོས་བསྟན་ལ་གཉིས་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་གི་
 རྟོགས་པ་ཤར་བ་མཐོང་ལམ་དང་ས་དང་པོ། དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་ས་
 གཉིས་པ་ནས་པར་ཕུ་པའི་བར། སྒྲིམ་མེད་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 བསྟན་པས་དངོས་ལྷན་སྒྲིམ་བྲལ་ལ་རྒྱུར་བཤད་མ་བྱུང་ཡང་། སྒྲིམ་བྲལ་མཐོང་ལམ་དང་ས་

དང་པོར་བཞེད་དམ་སྟུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཅེ་གཅིག་སྐྱོར་ལམ་དུ་འབྱུག་བསྟན་གྱིས་འཕངས་སྟེ། རྗེ་རྒྱ་རས་གྱིས། ས་སྟོགས་ལམ་ལ་དགོས་མེད་ཀྱང་། །འོན་ཀྱང་བསྟན་ན་འདི་ལྟར་འདྲིང་། །མཚུལ་འབྲུལ་བ་ཆོག་པ་གྱི་ལམ། །ཉམས་ཚུང་སྟེས་པ་སྐྱོར་བའི་ལམ། །སྐྱོས་དང་བལ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །རྟོགས་པ་སྟེས་པ་སྐྱོས་པའི་ལམ། །རྩ་གཅིག་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ། །སྐྱོས་མེད་བཅུ་གཅིག་མཐར་ཕྱིན་ལམ། །ཁེས་སྐྱོན་འགྲོ་ནས་བཟུང་ཉེ་ཆོག་ས་གསོག་སྟེ་བ་སྐྱོར་རྣམས་ཆོག་ས་ལམ། ཅེ་གཅིག་སྐྱོར་ལམ། སྐྱོས་བལ་མཐོང་ལམ། ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་སྟེས་པ་ནས་བཟུང་ཉེ་རྩ་གཅིག་རྣམས་སྐྱོས་ལམ། སྐྱོས་མེད་ཆུང་འབྲིང་ས་དབུ་པ་དང་བཅུ་པ། ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དང་སྐྱོར་བར་བཞེད། རྗེ་ཆོད་ཆོང་བ་ནི། ཆོག་ས་བསག་པ་སྟོགས་ཆོག་ས་ལམ་དང་ལས་དང་པོ་བའི་ས། ཅེ་གཅིག་སྐྱོར་ལམ་དང་མོས་སྐྱོད་གྱི་ས། སྐྱོས་བལ་མཐོང་ལམ་དང་ས་དང་པོ། རྩ་གཅིག་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དང་སྐྱོས་མེད་ཆུང་འབྲིང་ས་ལྷག་མ་གསུམ་ཉེ་དེ་རྣམས་སྐྱོས་ལམ། སྐྱོས་མེད་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བཞེད། འགའ་ཞིག་དུ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉམས་རྟོགས་གྱི་དབྱེ་བ་ས་ཉེར་བཞེད་ཕྱེ་ནས། ཉམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་གཉིས་སྐྱོར་ལམ་བཞི་དང་། རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་གཉིས་གྱི་ཅེ་གཅིག་གསུམ་ས་དང་པོ་གསུམ། སྐྱོས་བལ་གསུམ་བཞི་པ་ལྟ་པ་དུག་པ། རྩ་གཅིག་གསུམ་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དབུ་པ། སྐྱོས་མེད་གསུམ་ས་བཅུ་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་དུ་སྐྱོར་བར་བཞེད་པ་ཡང་སྟངས་ཤོར་། །བདག་ནི་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཐེག་པར་བཤད་པའི་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་བཞོད་པ་སྟངས་ཚུལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། འདིར་སྐྱོམ་མཉམ་ཉིད་གཉུག་མའི་ལམ་གཅིག་ཆོད་དུ་བཞོད་པ་རང་བཞིན་གྱི་རོ་པོས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་དུ་གཅིག་དགོས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་རིམ་བུ་མཐུན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་འཆོང་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འདིར་རྟོན་འབྲེལ་འཛིན་ན་འཆོང་རྒྱ་བ་ལ་སྟེ་བ་མང་པོ་མི་སྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ཁྱེད་པར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ལམ་ལལ་པ་ལའང་གཞུང་ལམ་དང་གསེང་ལམ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཞིན་པོ། །འོན་ཀྱང་ས་ཆོད་ལམ་ཆོད་རགས་པ་ཅན་སྐྱོར་ན། དང་པོར་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་ཉེ་ཅེ་གཅིག་གསུམ་ཆོག་ས་ལམ་དང་ལས་དང་པོ་པའི་ས། སྐྱོས་བལ་གསུམ་སྐྱོར་ལམ་

དང་མོས་སྤྱད་ཀྱི་སྐུ། རོ་གཅིག་གསུམ་དང་སྒྲིམ་མེད་རྒྱུ་འབྱིང་ནམས་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ལམ་
 དང་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སྐུ། སྒྲིམ་མེད་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་དང་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བཞག་ན་ལེགས་པར་མཛོད་ཏེ། སྒྲིམ་བྲལ་ཆེན་པོ་དང་རོ་གཅིག་རྒྱུ་
 ཅུའི་བར་དང་། རོ་གཅིག་ཆེན་པོ་དང་སྒྲིམ་མེད་རྒྱུ་ཅུའི་བར་མཚམས་ལ་དབྱེ་བ་དཀའ་
 མོད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་བཅུ་གཉིས་པོའི་རིམ་པ་དེར་སང་འཆད་པ་དང་སྒྲིམ་བཅུན་ན། སྒྲིམ་
 བྲལ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རོ་མཉམ་ཟུང་འབྲུག་གི་རྟོགས་པ་རི་ལྗ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་ལ། དེ་
 མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིམ་བཞིན་པ་མི་རྟོགས་པས་སྒྲིམ་བྲལ་མཐོང་ལམ་དང་ས་དང་.....
 པོར་བཞག་ན་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་བར་ལེམས་པས་སྒྲུར་ཡང་མཐུན་ལྷན་ནམས་ཀྱི་དབྱེད་པར་
 མཐོང་ཅིག འོན་ཆེ་རྒྱ་རས་དང་ཆོད་ཆོང་པས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ་སྒྲིམ་ན། དེ་
 དག་གིས་སྒྲིམ་བྲལ་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ལ་དཀོངས་ཏེ། དེར་སྤྱང་འཛིན་སོགས་ཉམས་སྤྱང་
 གི་ཞེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་དག་ནས་ཟུང་འབྲུག་རོ་མཉམ་གྱི་རྟོགས་པ་འཆར་བས་དེ་ནི་རོ་
 གཅིག་ཏུ་འཛོག་དགོས་ལ། དེར་སང་ནམ་གཞག་འཆད་པའི་སྒྲིམ་བྲལ་རྒྱུ་འབྱིང་ལམ་ཏུ་
 བཞག་ན་ནི་དེའི་ཉམས་སྤྱང་དང་ས་ཆོད་འགྲིག་དཀའ་བར་ལེམས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག ཆེ་
 གཅིག་དང་ནི་སྒྲིམ་བྲལ་དང་། །རོ་གཅིག་དང་ནི་སྒྲིམ་མེད་བཞི། །ཆེ་གཅིག་མཐོང་ལམ་
 སྒྲིམ་བྲལ་ནི། །ས་བཅུན་པར་ཡིན་རོ་གཅིག་ནི། །དག་པའི་ས་གསུམ་སྒྲིམ་མེད་ནི། །སངས་
 རྒྱལ་ས་ཞེས་ལ་ལ་ཟེར། །ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་པའི་མཐར། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་དང་འགལ་བར་
 འབྱུར། །ཞེས་འགོག་ཀྱང་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་བརྒྱུད་ཀོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་ནི་མ་མཐོང་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ཀྱིད་ནའང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་རྣམ་པ་མང་བས་
 སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དེ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་ཏུ་རྒྱུར་བ་ལ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་དང་...
 འགལ་བའི་སྒྲིམ་མེད་དེ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ཏུ་དེ་ལྟར་རྒྱུར་མི་ཅུང་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བརྗོད་ཚུལ་ཡང་དེར་སང་གི་བསྟོད་ལ་མི་མཛོད་ཏེ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ཡིན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ཆེ་འདིར་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་པ་ལ། །ཡོན་ཏན་གི་ནས་འབྱུང་བ་ནི། །
 རྒྱན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་རིབ་ཡིན། །ཞེས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
 རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་ཆེ་འདི་ལ་མ་ཐོབ་ན་ཕྱི་མ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་རྒྱན་པོའི་རྒྱན་རིབ་ཡིན་...
 ཞེས་འཆད་པ་ནི། མ་དེས་བཞིན་ཏུ་སྒྲུ་འདོད་པ་ཅམ་ཏུ་སྤྱང་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་

ཏུ་ཆེ་མ་འཕྲོས་པར་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྐྱེ་
 པའི་ཁྱད་པར་པལ་ཆེར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཏུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའང་ཆེ་ཕྱི་མ་སོགས་ལ་
 ཐོབ་པར་བཤད་པ་ལས་ཆེ་འདི་ཉིད་ཏུ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དཔེར་ན་
 བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའང་ཆེ་མ་འཕྲོས་པར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་
 ཏུ་ལྷན་འཁྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 བཤད་ཚོད་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོན་དགོས་ན་རྒྱལོད་ཀྱི་པན་གྲུབ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟེན།
 རྟོན་པའི་འཁོར་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔལ་ལའང་མཐོང་ལམ་སོགས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་མ་གྲུབ་
 བར་སྐྱོད་ཐོས་པས་དེ་ལྟར་སྐབས་སུ་མི་བབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བཅུ་པའི་མདོར་ས་དང་པོ་
 ཐོབ་པ་དེ་པལ་ཆེར་ཕྱི་མ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་
 ཏུ་བྱུང་ནས་ནགས་སུ་གནས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་
 ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། པལ་ཆེར་ཞེས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་རེས་པར་བརྟན་
 པ་སོགས་ལ་རྣམ་དཔྱད་མ་ཞུགས་པར་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་རྒྱན་པོའི་
 རྒྱན་རིབ་ཏུ་འཕངས་པ་ཡང་མོངས་པར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ རྒྱང་གི་
 སུ་བྱ་སྐོར་རྒྱ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་དཔེས། རང་མེས་མཆོས་སྐུར་དཔེས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་གྲུབ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་འདིར་མི་འབྱུང་བ་ལྷན་རྒྱ་སོགས་རྒྱ་གསུམ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་
 གནད་ཡིན་པ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་མོད་གསལ་མངོན་ཏུ་བྱུར་ཏེ་རྒྱ་ལྷན་ལོངས་སྐུར་ལྷན་བ་
 སོགས་འཆད་པ་ལ། ལ་ཅིག ཉི་མ་དེ་རིང་གར་བ་ལ་འད་ཟེར་ནངས་པར་འབྱུང་བ་
 མཆོར་ཞེས་མི་རིགས་པར་སྐྱེ་བའང་གཏན་མི་འཐད་དེ། སྐགས་ལམ་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་
 དང་པར་དོ་ལོངས་སྐུར་འབྱུར་ཚུལ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་ཏུ་བསད་པར་འབྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། གསང་འདུས་ལྟ་མོ་བཞིས་ལྟས་ལས། གང་ཆེ་ལས་ཀྱི་ལྷན་ཞིག་ན། དེ་ཆེ་དེ་
 ཡི་རང་མ་བྱུ་ཡིས། དེ་འདྲའི་ལྷན་སུ་དེ་འབྱུར་ཏེ། གང་གིས་གཤོ་དང་མི་གཤོ་བྱལ། རྣམ་
 མཁའ་མཉམ་པ་ཉིད་འདྲ་བར། དེ་ནི་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སྐ་རིར། གང་
 ཆེ་ལས་ཀྱི་ལྷན་བཅོམ་པ། དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་འབྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་མི་
 རིགས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་ཇི་ཞང་གིས། གཉིས་མེད་
 རྟོགས་མ་ཐག་ཉིད་ཏུ། སྐྱུག་བསྐལ་སངས་པར་མ་བྱུར་ཅིང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་མ་སྐྱེས་

ཀྱང་། །མཐོང་ལམ་མིན་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོང་། །ནངས་པར་ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག །ཆཔ་རོམ་ཞུ་
 པར་མ་ནུས་ཤིང་། །ས་རྩོད་ས་པར་མ་ལྟར་ཀྱང་། །ཉི་མ་མིན་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོང་། །ཅིས་
 གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་ཏེ། །དེའང་དཔེར་ན། །ཆོས་གཅིག་གི་རྒྱ་བ་ཆ་ཤས་མ་རྩོགས་ཀྱང་
 རྒྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། །བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་མིའི་རྩལ་མ་རྩོགས་ཀྱང་མི་ཡིན་པ་དང་། །མེད་གེའི་སྤུ་
 ལུ་རྩལ་མ་རྩོགས་ཀྱང་མེད་གེ་ཡིན་དགོས་པ་ལྟར་རྟོག་རྟོ། །འདི་ལ་རྩེ་རྒྱ་རས་གྱིས། །ཉན་ཐོས་
 རྒྱན་ཅན་རྒྱན་མེད་གཉིས། །བྱང་མེམས་གྲགས་ཅན་གྲགས་མེད་གཉིས། །སྤྲུགས་ལ་གསང་
 རྒྱུད་ཆོགས་རྒྱུད་གཉིས། །ཡོན་ཏན་བཤད་ཆོད་བསྟན་ཐུབ་གཉིས། །ས་ལམ་ཡོན་ཏན་
 དགོངས་ཅན་མ། །སྒྲིམ་ཆེན་རྒྱུངས་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུང་གིས། །རྩུ་འཕུལ་ཡོད་མེད་ལྷ་ཆོགས་དང་།
 །འཁྱོད་རྟོན་འགྲུབ་དང་མི་འགྲུབ་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་ན།
 །མཆན་ཉིད་ཐོག་པར་གསུངས་པའི་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་།
 །དེ་དང་ལམ་ཡང་མི་གཅིག་པས་ལམ་རྟགས་ཀྱང་མི་གཅིག་པ་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་རྒྱན་ཅན་
 རྒྱན་མེད་དང་། །བྱང་མེམས་ལ་གྲགས་ཅན་གྲགས་མེད་ཡོད་པ་ལྟར། །སྒྲིམ་ཆེན་ལའང་རྩོན་
 གྱི་རྒྱུངས་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུང་གིས་ཆེ་འདིར་རྩུ་འཕུལ་ཡོད་མེད་ལྷ་ཆོགས་འབྱུང་བ་དང་། །རྩུ་
 འཕུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱབ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་སྤྲུགས་ལམ་ལ་འབད་
 དགོས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནལ་འཁྱོར་བཞི་སོ་སོའི་རྣམ་དབྱེ་དང་དེས་ས་
 ལམ་བཟོད་རྒྱུ་དང་བཅས་ཏེ་དེས་དོན་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་རིམ་རྣམས་ལེགས་པར་
 བཤད་ཐིག་རྟོ། །

མཆོག་གྱུང་།

འདིར་སྒྲུབ་པ། སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད་བསྟན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ། རྒྱལ་གནས་སོག་
 བསམ་སྒྲོམ་ཞེས་མཁས་ལ་གྲགས། འོན་ཀྱང་ཁྱིད་པ་ཅན་ནས་གཙོད་པའི་ཐབས། མཐར་
 ཐུག་རེས་དོན་སྒྲོམ་པ་མཆོག་ཏུ་བསྟན། རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལ་དཔུང་སྟོང་མེད་དགག་དང་། །
 རྒྱལ་འདེབས་བཅའ་པའི་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ། །ལལ་ཆེར་དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་
 བཀའ། འགའ་ཞིག་གྲུབ་སྟོང་གཞུང་གི་ཚུགས་སར་ལུང་། རྣམ་ཀུན་མཆོག་གི་སྟོང་ཉིད་
 སྒྲོམ་རྒྱལ་ལ། འཕགས་ལུལ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། གངས་ཅན་འདི་ན་དུགས་
 པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས། མཁས་གྲུབ་གཟུར་གནས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་བསྟན། དེ་ཡི་
 རེས་དོན་ཐུག་ཆེན་པོ་ཞེས། མཆོན་དོན་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་དང་། རྒྱུབ་བརྒྱུད་
 འདི་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར། སྒྲོམ་རིམ་རྒྱལ་བསྟུན་མང་པོས་ཚུགས་ཀྱང་ལྟབ། འོན་
 ཀྱང་དེ་ཡི་ཆོག་དོན་མཐའ་བཅད་པའི། འགྲེལ་བཤད་ཅུང་ཟད་དཀོན་པའི་རྒྱལ་མཐོང་
 བས། འོག་རྒྱག་ཐེ་ཆོམ་ཅན་འགའི་དོགས་གཙོད་ལ། འདི་ལྟའི་རྣམ་འགྲེལ་ཞིག་ལ་ཡིད་
 རབ་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེར་སང་དུས་འདི་ཏུ། མཁས་པ་ལལ་ཆེར་ཉམས་སྦྱང་གནད་ལ་
 མོངས། རྒྱགས་པ་ཅན་འགའ་མདོ་རྒྱུད་སོས་པས་དབེན། གཉིས་ཀ་འཛོམས་ཀྱང་ལྷག་
 བསམ་ལྡན་པ་དཀོན། བདག་གྱུང་གཞུང་ལྷགས་སྦྱངས་པ་མི་ཆེ་ཞིང་། ལྷན་རིང་བསྒྲུབས་
 པའི་ཉམས་རྒྱགས་མི་བཟང་ཡང་། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་གསུང་ལ་འདིས་བྱས་ནས། །
 ལྷག་བསམ་སྒྲོ་ཡིས་བྱས་པ་ཁོ་ནར་ཟད། འདི་ལ་མ་རྒྱགས་ལོག་རྒྱག་ཐེ་ཆོམ་གྱི། ཉེས་པ་
 མཆིས་ན་དམ་པས་བཟོད་མཐོང་ལ། དྲི་མེད་ལུང་དང་དངོས་སྟོབས་རིགས་པ་ཡིས། ཉེས་
 བཤད་ལུན་འབྱེན་བསྟན་པའི་བྱི་དོར་མཐོང་། གཞན་དུ་ཚུགས་སྦྱང་གདོན་གྱིས་ཡིད་
 དགྲགས་ནས། ལེགས་ལ་ཉེས་དང་ཡིན་ལ་མིན་པའི་རག བདེན་པ་རྒྱན་དུ་འཕེན་པའི་
 བསམ་སྒྲུབ་ནི། གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་པའི་གནས། གལ་ཏེ་འདི་ལ་
 ལེགས་པའི་ཆོགས་མང་ན། མཁས་དང་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་བྱ་གཞན་དག་དང་། རྒྱུད་པར་
 དུགས་པོའི་བརྒྱུད་པས་བསྟན་པོས་ཤིང་། དཔྱད་ལྡན་སོས་བསམ་དག་གྱུང་བཞིན་དུ་

སྒྲུལ། །ཚུལ་འདིར་འབད་པའི་བསམ་སྒྲུར་དགེ་བ་གང་། །ཉིན་བྱེད་ལྟ་བུར་ཆེས་ཆེར་འབར་
བ་དེས། །སྟེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་མ་རིག་ལུན་མེད་ཞིང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྒྲུར་བ་རྒྱས་ལུར་ཅིག །
བདག་གྲུང་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལམ་མཚོག་འདི། །བསྟེན་པའི་བསྐལ་བཟང་གེགས་མེད་ཚབ་
པ་དང་། །ཁིང་པོར་མི་ཚོགས་ཆོས་སྒྲུ་མདོན་ལུར་ཉེ། །མཐའ་མེད་འགྲོ་བའི་དོན་ཀུན་
འགྲུབ་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདིའང་དེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་རིམ་མཐའ་བཅད་པའི་བཤད་རྒྱར་.....
ཅུང་ཟད་དཀོན་པར་སྒྲུར་བས་སྟེ་པོ་ལོག་རྟོག་ཅན་དག་གི་ལོག་རྟོག་མེད་བ་དང་། །རྒྱབ་
བརྒྱད་འདི་ཉིད་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་དག་དེས་ཤེས་བརྒྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀུན་....
ནས་བསྐྱངས་ཉེ། །སྒྲུ་པོ་པ་མཚུ་ལའི་མིང་ཅན་གྱིས་དུས་དགེ་བ་ཞིག་ལ་འདི་ཉིད་ཆོས་
པའི་དབུ་བཙུགས་ནས། །སྒྲུང་ལོ་རྒྱུ་བ་གསུམ་པའི་ཡར་ཆོས་བཟང་པོ་ལ་རྒྱལ་བས་ལུང་
བརྟན་པའི་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་དུགས་ལྟ་སྒྲུ་པོའི་ལྟ་ཞོལ། །རྒྱ་གཞོ་ཁ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོས་མེད་དཔེན་ཁང་དུ་རྟོགས་པར་རྒྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། །ལམ་འདི་ཉིད་ལ་མོས་སྒོ་
དང་ཐུན་ཞིང་གསང་སྤྲུགས་གྱི་མེ་རྩོད་འདྲིན་པ་སྒོ་བ་དཔོན་ལུབ་བརྟན་དཔལ་འབར་ཞེས་...
བྱ་བས་བཞིས་པ་སྟེ་འདིས་གྲུང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་དགེ་ལེགས་སྒྲུར་ཅིག །

པར་བྱང་སྒྲིན་ཆོག

མེ་མ། ༡ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིང་ནས་སྒྲིང་ཆེད་ལྷ་འཕྲུལ་གྱིས། །མཐའ་ཡས་ཁིང་ཏུ་སྒྲུལ་
 པའི་གར་བསྐྱར་ཏེ། །ངེས་དོན་སྒྲིང་པོའི་བརྟན་པ་གསལ་མཛད་པ། །བཀའ་བརྒྱུད་རིན་
 ཆེན་རྣམས་ལ་སྒྲིང་ནས་བྱས། །༢གང་གི་མཁུན་རབ་མེ་ལོང་དག་པ་བྱ། །མ་འདྲེས་གསལ་
 རྣམས་ཤར་བ་སྒྲིང་པོའི་དོན། །ཐར་པའི་སྤྲོག་བྱངས་ཉིད་ཏུ་བསྐྱལ་བ་ཡི། །ཚུག་ཆུ་ཆེན་
 པའི་ཟབ་ཆོས་འདི་གོ་ཆད། །༣ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱན་བྱུང་ཀྱན་གཞི་འདི། །རྟག་ཆད་
 འགྲོ་ལོང་གཅིག་དང་ཏུ་མ་སོགས། །སྒྲིས་པ་ཀྱན་ནི་འཁོར་འདས་གང་གི་ཡང་། །རིས་སུ་མ་
 ཆད་སྒྲུ་བསམ་བ་རྒྱུད་ལས་འདས། །༤འདི་ནི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་བརྒྱུད་བྱ་ཞི། །རང་གི་
 སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་བུག་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་བྱང་འདི་ལས་འསྐྱོ་བ་ཞི། །འདི་
 ཉིད་མ་ཡིན་ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མིན། །༥དེ་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཡང་། །
 འདི་ཉིད་ཡིན་པས་རྟགས་བྱའི་ལྷ་བ་ཞི། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་མིང་འདྲགས་མཛད་ན་
 ཡང་། །འསྐྱོ་འཁྱུར་བུལ་བས་རྟག་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །༦དེས་ན་སྤྱི་བ་པའི་དྲི་མ་གང་གིས་
 བྱང་། །གསེར་གྱི་གཡའ་བཞིན་རང་པོར་མ་སྤྱི་བ་ཅིང་། །ཉི་མའི་འོད་ལྗང་བུལ་སྤྱི་བ་ཡོན་
 ཏན་ཀྱན། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རྟོགས་པས་བསལ་བཞག་བུལ། །༧འོན་ཏེ་སེམས་ཉིད་མ་འགག་
 རྣམས་པ་ལས། །རྣམ་པར་འསྐྱོ་བའི་ཆལ་སྒྲིང་སྒྲུ་ཆོགས་པ། །རང་རིག་རོ་པོར་མ་རྟོགས་
 གཉིས་འཛིན་གྱི། །འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ལ་འགྲོ་རྣམས་འཁུམས་པར་བྱར། །༨དོན་ཏུ་བྱི་རྣམས་ལུལ་
 བྱར་གཟུགས་སྒྲིང་ཀྱན། །སྤྱི་ཅམ་ཉིད་ནས་སྒྲིང་པའི་རང་གཟུགས་ལས། །བདེན་པར་མ་
 བྱུང་སྒྲུ་མའི་སྒྲིང་བ་བཞིན། །སྒྲིང་སྒྲིང་བྱང་འཁྱུག་ཚུག་ཆེན་པོ་ཉིད། །༩བརྟགས་ན་འདི་
 ཞེས་རོས་བཟུང་བུལ་ན་ཡང་། །འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་བ། །གསལ་རིག་རོ་
 པོར་སྒྲིང་བའི་རང་སེམས་འདི། །རིག་སྒྲིང་བྱང་འཁྱུག་ཚུག་ཆེན་པོ་ཉིད། །༡༠སྒྲིང་སྒྲིང་
 ཆལ་ལུལ་ཤེས་རྒྱུད་ཆད་ཏུ། །བཟུང་བ་འདི་ཀྱན་ལྡན་ཏུ་ཆོགས་པ་ན། །ཆོར་བའི་རྣམ་པ་
 གང་ཞིག་ཤར་བ་ཡང་། །བདེ་སྒྲིང་བྱང་འཁྱུག་ཚུག་ཆེན་པོ་ཉིད། །༡༡གསལ་བའི་རང་
 རོ་ཤེས་དང་མ་ཤེས་ལས། །འཁོར་འདས་བརྟགས་གྱི་གསལ་ཆ་དེ་ག་རང་། །སྒྲིས་པའི་

མཐའ་བུལ་གང་དུ་འདར་མ་གྲུབ་པ། གསལ་བ་ཉིད་པས་བྱུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད། ༡༢།
 མྱེར་སྒྲུང་རིག་མ་འགག་འདི་ཉིད་ལ། དེར་འཛིན་མེད་པའི་མདོན་ལུས་རྟོག་བུལ་དུ། མ་
 བཅོས་བཞག་པས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཞིག་ནས། སེམས་ཉིད་དོ་ཤོ་རྒྱུན་གཅེར་མཐོང་འབྱུར་ཏེ།
 ༡༣། གྲུབ་པའི་ས་མཐོང་གཤེགས་པའི་ཁྱེད་ཆོག་གིས། སྲིད་ཞི་དོག་པོར་བྱེད་པའི་དོ་མཚར་
 ཅན། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་བསྟན་པའི་རྒྱན་གྱུར་དེ། གང་མས་ཟབ་འདི་ཡིས་གསོས་པ་
 ཁོ་ན་ལགས། ༡༤། གསལ་ཏེ་འདི་ཡི་གང་མས་པ་རུབ་གྱུར་ན། མཛེས་མ་ཤི་བའི་རོ་བཞིན་
 རྒྱལ་བསྟན་གྱི། སྤྱིང་པོ་བུལ་མྱེར་སྒྲུང་གི་མཁས་གྲུབ་གིས། སྲོག་དང་བསྐྱོས་ནས་འདི་ཉིད་
 བཟུང་བར་མཛད། ༡༥། དམན་པ་བདག་ལ་ཤེས་འབྱོར་མི་བདོག་གྱུང་། སྤྱིང་པོའི་བསྟན་
 པ་རུབ་ལ་ཆེས་མངས་ནས། ལུས་སེམས་ཡལ་བར་བོར་བའི་དཀའ་སྤྱད་གིས། སྲོགས་
 བསྟུས་པར་སྒྱུན་བྱེད་པའི་ཁྱེད་འདི་སྤངས། ༡༦། ཟབ་མོའི་ཆོག་ཅམ་ན་བར་སོན་པ་ཡང་། འ་
 ཆོག་མེད་ཐར་པའི་དགའ་སྟོན་སྤྱད་འབྱུར་བའི། བསོད་ནམས་ལྡན་ན་ལྷག་བསམ་དྲི་
 མེད་གིས། སྲི་ལྷ་བསྐྱབས་པའི་དགེ་ཆོག་ས་མཐའ་ཡས། ༡༧། འདིས་མཆོར་དུས་གསུམ་
 བསགས་ཡོད་དགེ་བ་རྣམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་གིས་གཅིག་དུ་བསྐྱོས་ནས་སྤྱ། མ་ཆུན་
 འགྲོ་རྣམས་མཐའ་བྱིན་སངས་རྒྱས་གྱི། ཁོ་འཕང་འཛོལ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྐྱོ་བར་བྱ། ༡༨།
 གཞན་ཡང་ཕན་བདེའི་གཞི་མ་རྒྱལ་བའི་བསྟན། འགྲོ་ཁམས་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་ཁམས་
 གནས་ཏེ། དེ་འཛིན་བྱེད་པའི་སྤྱིས་དུ་དམ་པ་རྣམས། འབས་བད་བསྐལ་བ་རྒྱ་མཚོར་
 བརྟན་གྱུར་ཅིག ༡༩། འཛམ་བུས་མཆོར་པའི་སྤྱིང་ཆེན་འདི་ཉིད་དུ། ལུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་སྤེལ་
 པའི་རྒྱལ་ཁབ་དག ལན་ཚུན་སྤང་བའི་གནོད་སེམས་མི་སྤྱེ་བར། མཛའ་བཙའི་བསམ་
 པས་ཞི་བདེར་གནས་གྱུར་ཅིག ༢༠། བརྒྱ་ཡུག་འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་འཕུལ་པར་འདིའི།
 སྤོང་ལས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་ལྡན་གཅིག་དུ། ལོག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་ཞི་ནས།
 ཡང་དག་ལྷ་བའི་དེས་གསང་བྱུང་གྱུར་ཅིག ༢༡། ཆོས་སྤྱིད་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིན་
 བདག་གྱུང་། ཆོ་རིད་ནད་མེད་བདེ་སྤྱིད་ལུན་ཆོག་ཏེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་གཤེགས་མེད་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ། སྤྱི་ཀུན་ཆོས་གྱི་སྤང་བས་འཛོ་གྱུར་ཅིག ༢༢། བདག་གི་སྤྱི་དང་ཆེ་རབས་
 ཐམས་ཅད་དུ། སྤྱིང་པོའི་བསྟན་ལ་གཅིག་དུ་གྲུས་པ་ཡིས། དེས་དོན་བྱས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 གང་མས་པ་དག སྲོགས་དུས་ཀུན་དུ་རུབ་མེད་སྤེལ་གྱུར་ཅིག ༢༣། མདོར་ན་རྒྱལ་བ་སྤྱས་

བཅས་དགོངས་པ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་དགའ་བདེས་འཆོ་བ་དང་། །བརྟན་པ་
 རིན་ཆེན་མ་ལུས་ཀྱན་བྱས་པའི། །བཀ་ཤེས་འོད་སྤང་གཡོ་བ་མེད་ལྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་བྱང་
 རྩུགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོངས། མདོ་ཁམས་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་སྒྲོ་བྲག་ཏུ་སྒྲེས་ཆར་བྱང་ཞིང་། ཤེས་
 བྱ་རིག་པའི་གནས་གང་ལའང་ཅུང་ཟད་སྤྱང་བའི་སྐལ་བཟང་ཚོབ་པ། དཔལ་འབའ་རོམ་
 བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་བྲག་དགོན་གྱི་མཁན་པོའི་མཆན་གནས་ཅན། དཔའ་
 བརྟན་ཞེས་པའི་གྱིན་བ་བདག་གིས་ངས་དོན་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་གདམས་ཁྲིད་གྱི་ཡིག་ཆ་.....
 ཁག་སྒྲུགས་བརྟུས་དཔར་བརྒྱན་བྱས་པའི་སྒྲིན་ཆོག་ཏུ་སྤྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

ཕྱག་ཏུ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་རིམ་ལྷན་པའི་འོད་ཟེར།

གཙོ་བོ་གྲག་པ། དཔལ་བཟུན།

བསོད་ནམས་ཚེས་དབྱིངས།

ཁྱུང་པོ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས།

ཤེས་རབ་ཚཱ་འཕེལ།

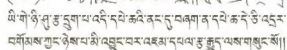
ཁྱུལ་བསྟན་དབང་པོ།

ཕྱིས་འབྲུལ་བ། བྱུང་པོ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས།

ལྷ་སྐྱོད་པ།   རྒྱལ་འོང་ལྟ་མོ།

ཕྱོད་བྱུང་བཤད་ཐུ་ལེགས་བཤད་ཆོས་གླིང་།

ཐོས་པ་དགའ་ཕྱོད་སྒྲིག་ཁང་།

རྩེ་བཅུན་མར་པའི་གདན་ས་ལྷོ་གྲོ་བོ་ལུང་།

རྩེ་མི་ལས་པ་ཞེངས་པའི་སྤུ་མ་ཁར་དགུ་ཐོག་།

རྩེ་རྩེ་འོད་གཞོན་ཅུའི་གདན་ས་དུགས་ལྷ་སྒྲུལ་པོ།

ཡག་གྲུའི་གདན་ས་མཐིལ་ཀུན་རྩ་བཟང་པོའི་ནགས་ཚོང་།
དཀར་འབྲན་གྱིས་པར་བློངས།

